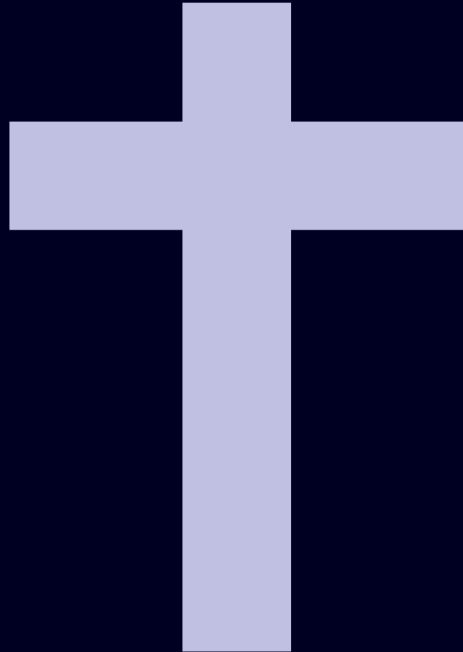

Edolo Bible

Ruth, Matthew, Mark, Acts, 1 & 2 Timothy, Titus, and John's
Letters in the Edolo Language of Papua New Guinea

Edolo Bible
Ruth, Matthew, Mark, Acts, 1 & 2 Timothy, Titus, and John's Letters in the Edolo Language
of Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Edolo long Niugini

copyright © 2010-2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Edolo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 4 Oct 2022
688323a7-0b01-555d-b52f-07c624ea681b

Contents

Uludi	1
Madiu	6
Maga	63
Yone	94
Abosolo	135
Age Dimodi	184
Agedu Dimodi	192
Daidasa	197
Age Yone	201
Agedu Yone	207
Osoda Yone	208

Uludi

Elimelege idiage efegele äudä amolali Moaba asi amo

¹ Isilale udia dolö beaha aligilo gini maadeia, gudi mogelo amoliamu beaha nebegi, Yuda segea ami sege eso edefademalä maala sidë i edefade gelola misi. Amala hamosebegida Bedeleheme ami fii dolö afädë sosogoda Yuda, amilahilä gäheo i odoa sege näiadodi Moaba namolö asi. Dolö asi amo ïe udiage ïe dolö malö äudäge ili biyidia asi.

² Dolö amoïe ëida Elimelege, ïe udiada Naomi, malö äudä amolele ëida Malonole Gilionole. Ili sosogoda Efalada, Yuda fii ïe gaamu edefade Bedeleheme dibeä amilahilä Moaba namolö asi. ³⁻⁵ Ili gäheo i nabülasi afädë gadoi ami nelo. Ami nea Elimelege baagoi. Baagosebegida Naomi, ïe malö äudä amolali, hilido nelo. Hilido nea efegele äudä amolea Moaba udia amogi nii. Dolisä äudä amolele ëida Obale Uludile. Ele neala ami salea Gilionole Malonole helegela ami baagoi. Egoa efegele äudä amolali baagoibua Naomi hido ami sulo.

Naomi asi amo gadola Uludia bëgëla Bedeleheme obëgëi amo

⁶ Naomi ami salea nabelebe Dafidilo Geloia ïe udia dolö neala obeägïlasilahilä dafidi esoi dilo amo fisilahilä molö naha dialeala säi nabi. Amo nabalahlilä efege idia didalo äudä amola ili Moaba dïgïla moholöla daiai. ⁷ Naomila efege idia didalo äudä amolali segea ami sulo amo dïgïlahilä, Yuda segea moholö asi. ⁸ Asi amo awälahilä gaso, idiafa amilahilä Naomia efege idia äudä amolema sähalea, Alida hali segea diemebalä samolö obëgëmalö. Alia nemage baagoi amolimage mala hedabi hamosa nelo amo gadola Dafidilo Geloiaage alima hedabi hamomolömelë. ⁹⁻¹⁰ Dafidilo Geloia ali ugila negemäia. Dolö elöma mosalo. Dafidilo Geloia ali hedabola ugila negemolömelëla säla ïahagola säla ï. Amala säla ïaha nelolahilä, Naomia udia äudä amole helegela neala mimilahilä, ali samialola säla ï. Amala säi amole udia äudä amolea dïisa nea Naomima gelolafalï sähalea, Alida obëgëmolö made. Di sosogo neebee di awäsego gadola nihïligïla moholömelëla säi.

¹¹ Amala säsebegi, Naomia säla obëgësalea, Nïe nidiwi alie, alida dofä wila hali mosöa obëgëmäiala helësësamelë. Nebaläda alida edo nea moholö. Ali nimäia na dolö malö elö sogobamolöi gabule. Alida mosöa bahïla obëgëmalö. ¹²⁻¹³ Na walio gasigi dolö fila awäla malö äudä sogobalahilä amea ali nimäiale. Neda sesalebe made gabule. Ali hali segea bahïla obëgëmalö. Malö äudä amea ali nimäialahlilä beaha samolöle. Ele helësëla ali memalä samolöle. Nïe nidiwi alie, Dafidilo Geloia nema edefade baagi ï amo gadola alimage amai amogi bobasësawela säi. ¹⁴ Amo säi amo nabalahlilä elea bu elö dïi. Dïisa nelolahilä Obaea egoame Naomi gaula mimilahilä, mosalo, hawiola sälahilä hï segea obëgëi. Uludia egoame sali gaula nea, neda dofä obëgëmolö mademelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Naomia ema säla obëgësalea, Dïe disama amoda e hïle sosogo neebeege hïle gode neebeege obëgëi amo dige amo gadola obëgëmalola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Uludia säla obëgësalea, Dia ne bahïla obëgëmalola sämabu. Di awäsego gadola ne moholömelë. Di fisebee amige ne samolömelë. Di sosogo neebe amoge ne sosogo namolömelë. Dïe Geleiyesali Gode neebe amoge nïe Geleiyesali Gode namolömelë. ¹⁷ Di baagosebee amige ne baagomolömelë. Baagosebee amida baumäiamelë. Baagoeamu alï neala hido hïdolasimolömelë. Na ado walio säi amo gadola bëgëla made hamoseda, Dafidilo Geloi edefade neebe amea nema yöi ïmäiamelëla säla ï. ¹⁸ Amala säsebegi, Naomia beahamelebe Uludia ebalä moholöla gelosebegi, ea ado säla made, ¹⁹ amilasilahilä udia äudä amole awäla Bedeleheme beselagalai. Beselagalasebegi, Bedeleheme udia dolö nefolalo amolia fudugilahilä udiäfalï amolia sähalea, E, goda Naomi gabule ma, nowëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, Naomia säla obëgësalea, Nema Naomila sämabu. Nema Malala

sämo. (Naomi nilile ado sälada obeägisa. Amase, Malada nilile ado sälada Gamogaila sämola säi). Gode Edefade Sulubadelaie Geloï neebe amea nema gamogai yafie hamola, nihinege neala gamogalasimelë. ²¹ Amo gala ne wila awähaleada ne sosogoma asi gaso, walio Dafidilo Geloia sigi obëgësaleada ne memalä misimelë. Gode Dafidilo Sulubadelaie Geloï neebe amea yoi amo gadoi i ameadada edoie nie ei Naomila sämolö gabula säla i.

²² Goweda Naomi efege idia Uludile Moaba sege digila obëgëla misi amoie ado dialea. Ele Bedeleheme ami beselagalasolo amo gala helebe guläia gadoi ëida bali dafidi sagai dilo amo mi gäwila damusa nebegi beselagalai.

2

Uludi e Boasaie sagaia hamoi hamosa nelo amo

¹ Dolö dafidilo ei sälo afädë ie ëida Boasa. Eda Naomi ie egoa Elimelege baagoi amoie fii afädëgila sosogo gadoi nelo.

² Segeyo afädëgi Uludia Naomima nabahalea, Na helebe guläia gadoi ëida bali sagaia damulo neebe amea damula hamoi hamosa nebea ami damui fisigi sisi digafui dibe amo misila audulela nabi. Afädëa ie baagido hobeala misila aligi misialola sämolöla helësësamelëla säi. Amala säsebegi, Naomia säla obëgësalea, Nie nidiwie, dia amamalola säla i. ³ Amo nabalahlä Uludi e awäla hamoi hamolo amoli baagido hobeala helebe guläia gadoi bali gägä neala gagaula awäha nelo. Helebe guläia gadoi bali sagai dilo amoda Elimelege sosogo Boasaie sagai dilo.

⁴ Boasa hi e Bedeleheme nelolahilä maala beselagalai. E beselagalahalea ie hamoi hamosa nefolalo amolima sähalea, Dafidilo Geloï e dilibalä namiäiamelëla säi. Amala säsebegi, ie hamoi hamolo nefolalo amolia emage, dige Dafidilo Geloia ugila negemäiamelëla säi. ⁵ Boasaea ie hamoi beaha aligilo nelo amoma nabahalea, Udia dolisä neebe gagoweda nowëla nabi. ⁶ Amala nabasebegi, hamoi beaha aligilo amea säla obëgësalea, Udia dolisä goda Moaba segeala Naomibalä wi misi amo gabio. ⁷ Ea nema nabahalea, Hamoi hamolo dolö nefolalebego baagido helebe guläia gadoi bali gägä digafui dibego misila aligi hobeala mudulela nabasio. E yosefalä maalahilä hamoi hamosamu nelo amo gaso, holöfalä hele fila awälahlä hamoi hamosa neagola säi. ⁸ Amala säsebegi, Boasaea sähalea, Udia dolisäo, sagai odoagi nofe dabiala auloeo. Gui udia hamoi hamolo nefolalebe go ilibalä helebe guläia gadoi bali gägä gomu misisa namialo. ⁹ Dolö ilia hamoi hamosebego abidi hamosebelela fädäla bealahilä udiafalibalä gegecola hamoi hahamola awäha namialo. Dolö wi nefolalebe golima, Iliä dima nafade hamoloeola säimelë. Di ödä molö haläsedä, ilia ödä iigi usi dië bimolömelë amogi mualola säla i. ¹⁰ Boasaea ado amo säsebegi, Uludia nagadaia gumusula dia idogolahilä Boasama sähalea, Dia nema mala hedabi go hamosegoda mi edoie amaha. Neda sege wagadi made fii udia misi saleawela säi. ¹¹ Amala säsebegi, Boasaea säla obëgësalea, Die digua baagolahilä salea mala hedabi, digoamema hamoila säi amo nabimelë. Dia die dieme diadoge die segege digila udia dolö dia dawa made beahage melëlo madebalä namolö misila säi amo nabimelë. ¹² Dia mala hedabi hamoi amoie Dafidilo Geloia dimage amo gadola hamomäia. Dafidilo Geloia dige amo gadola sigi namiäia. Dafidilo Geloie augia hawa musügä namolö misi goiege bidi edefade nimäiamelëla säla i. ¹³ Uludia säla obëgësalea, Dolö edefadeye, die hamoi hamolo udia sefolalebe amolibalä afädëdi made sulo amo dia ado hedabi nebalä säi ameadada ne neala gelolasimelë. Amalahilä dia nema mala hedabi hamomäiala säla i.

¹⁴ Molö molö nea Boasaea Uludima bu sähalea, Wahalo gadoi beledi difolalebe gowegi gelebi ëfë gägä ödäbalä gela molö guwi samolö misiëla säi. Amala säsebegi, Uludi e hamoi hamolo amolibalä maala sebegi, Boasaea helebe guläia gadoi bali gobei odoa amogi Uludi muäia neala i amo naala bolesalea odoa fea digai. ¹⁵ Uludi e molö naha maadelphilä awäla helebe guläia gadoi bali amo bu misila aligi awäha nelo. Uludi awäse

gaalu, Boasaea ië hamoi hamolo dolö amolima sähalea, Uludia helebe guläia gadoi bali doboi dibeadi gogi nelea maaseda, ema nemomabio. ¹⁶ Dobo dibeami helebe guläia gadoi bali gogi damusaleada odoa e neala gaumäia damula gui guila mosalo. Amo neala gausegida dilia ema nimabula säleo.

¹⁷ Uludia helebe guläia bali amo neala misisa nebegimu eso digala deadi. Ea amo misila neaha maadelahilä, helebe guläia gadoi bali amo molö mogela hedefala negei. Molö hedefala negei amoie yöida gilo nabülasi gadoi. ¹⁸ Uludia helebe guläia gadoi bali amo ägüla awäla mosöa egoamema olei. Esoa helesalea molö nahalea fea digai ägüi amoge egoamegali muäia neala i. ¹⁹ Amo gadola hamoi amo bealahilä Naomia Uludima nabahalea, Dia walio helebe guläia gadoi bali neala misila hamoi hahamola awäha nelogoda dolö nowëa sagaia hamosa nelola nabi. Dolö dima hedabi hamolo gomada Geleiyesali Godeie obeägilasileo ege obeägilasimäiamelëla säi. Amala sälebe Uludia säla obëgësalea, Na helebe guläia gadoi bali sagaia hamoi hamosa nelo amoda dolö afädë Boasaea sagaia hamosolomelëla säla i. ²⁰ Uludia ado amo säla iäsebegi, Naomia sähalea, Dafidilo Geloi neebe ameadä baagoi amolibaläge sebe welibaläge hamomolömelëla säla negei amoda asialo made neebe ameadä Boasa ege neala obeägilasimäiala sähawela säi. Naomia bu sähalea, Boasa goda dofä nili sosogofali fi afädë neamelë. Ali fidila negemolöge beaha namolöge mala dibe amo gadola dolö goea hamomolömelëla säla i. ²¹ Amala säsebegi, Uludia sähalea, Eage nema ado afädë gomälä säsio. Neda ië hamoi hamolo udia amolibalä hamoi hahamola awäha nea helebe guläia gadoi bali misila modoala agusolo amo gala fisimalaimelëla säla i. ²² Amala sälebe, Naomia Uludima sähalea, Nidiwie, go säi go gadolafali Boasaie hamoi hamolo udia nefolalebegobalä gedola ië helebe guläia gadoi bali sagaia guimu hamosa namialo. Dolö elöie helebe guläia gadoi bali sagaido nofe dabilia awäsedä, di neala nafadelasimolö dië bimolömelëla säla i.

²³ Uludia Boasaie hamoi hamolo nefolalo amolibalä helebe guläia gadoi bali gägäge widi gägäge modoala dobola nelegela awäha nelo amo gadola hamola wagalahilä wagala afiase amo gadola modoala wagala asi. Mosö midilöda hile egoame salibalä diahamu nea hamola afufusa nelo.

3

Naomia Uludie dolö hogosamelëla säi amo

¹ Segeyo afädëgi Naomia Uludima sähalea, Di nimäia na die dolö afädë hogosamelë. Dolöbalä hedabola filo amo gadola di segegi hedabola fodögila fimäiamelëla säla i. ² Dia helësësebele. Helebe guläia gadoi bali sagaia ië hamoi hamolo udiabalä dilia hamoi hamolasilo dolö amoda Boasamelë. Dolö amoda nili sosogofalimelë. E walio gasigi awäla helebe guläia gadoi bali gägä amo dobisa namolömelë. ³ Die domalo nigime hëmalö. Nigime hëlahilä weli gafisigäi negemalo. Negelahilä fagulo hedabifali salugamalo. Amalahilä helebe guläia gadoi bali amo gägä dobisa neebeami awälahilä Boasaea di melëloea musügä awäla namialo. Ea hamoi hamosa maadelahilä molö ödäle muäia fu iäla namialo. ⁴ Naha maadelahilä diasebegoda abododi diasebelela fädäla bimalo. Fädäla bealahilä ië fagulo figi gauia adala emo sëgëa ami midialo. Amala hamosegida gomälä hamomalola hi fädäla säla imolömelëla säla i. ⁵ Amala säsebegi, Uludia säla obëgësalea, Dia säsego gadola na hamomolömelëla säi. ⁶ Amala sälahilä Uludia egoame salia hamomalola säi amo gadola hamosa maadelahilä helebe guläia gadoi bali gägä dobisa neebeami asi.

⁷ Boasa e hamoi hamosa nelolahilä molö ödä mai. Naala asigi dusugala awäla süwiasebegi, helebe guläia gadoi bali hedefala dobi nelegela fedai dilo amo agesugi adi. Amala adi dibegi Uludi e geleä geleäla awäla Boasaie fagulo figi dibe amo geleä bidi gauia adala ië emo sëgëa ami adi. ⁸ Gasi mogogi Boasa e fudugila adi besusalea beahamelebe udia afädë ië emo sëgëa ami maala adi dibe meli. ⁹ Bealahilä ea nabahalea,

Di nowëla nabi. Amo nabalahlä Uludia säla obëgësalea, Neda Uludi, die hamoi hamolo udia amomelë. Die fagulo bidia ne gesumäiamelë. Amoie mida, dida Elimelegeie sosogofalï gabugi, dia ne sigi aligila ugila negemäiamelëla säi. ¹⁰ Boasaea amo nabalahlä Uludima sähalea, Nidiwi, Dafidilo Geloia dima hedabi hamomäia. Dia walio hamoi ameada dafidi hamosa nelo amo baagila awäla hïdo elöi hedabi hamoimelë. Malisä yafie nea, odoa nelegei yafie negelo, odoa busadäoi, amoli afädëa di nimäiala made helësei gabu. ¹¹ Nidiwie, asigi säosäomabu. Udia dolö wi nefolalebe sulubadelaeadada dida udia hedabifalï saleala säha. Dia nema hamomäiala säsebe amoda na hamosa maademolömelë. ¹² Dia säi amoda dofä. Neda digua baagoi amoie sosogo. Na di beaha namolö gaso, dolö afädë di beaha namolöi neamelë. Amomadale dafidi fädäla nabolömelë. ¹³ Walioda gui wäla midialo. Diala aiyo yosefalï ne awäla dolö amea abilia säsebelela fädäla nabolömelë. Ea di sigi namolöla säседа, amo dofea. Ea haboimelëla säседа, Dafidilo Geloie ëigi nea sähawe sosogoea beaha aligilo mala dibe amo gadola hamomolöda nie dibe amo gadola hamomolömelë. Walioda sege yomäia beahalea gui midialola säla i. ¹⁴ Amala säsebegi, Uludi e Boasa dibeami adi amo udia dolöea sïa melëloeala helësëlahilä Boasaea musügä fodolofalï nowela yosefalï mosalola säi amo gadola aabela nowei. Boasaeada udia dolöea Uludi e, e adi dibeami diala asi gabula made helësëmäia amala säi. ¹⁵ Nowesebegi, Boasaea ema sähalea, Dia fagulo go idogoi fösimola säi. Amo gadola Uludia fösisebegi, Boasaea helebe guläia gadoi bali gägä amogi adu äudä i, amoie yöida gilo nabülasi äudä gadoi amo ägümalai. Uludia bali gägä amo ägümäia Boasaea nigila ägüsi. Uludi e amo ägüla asi baagido Boasa e Bedeleheme gaamugi asi.

¹⁶ Obëgëla awäla egoame sali mosöa sebea ami beselagalasebegi, egoame sali amea nabahalea, Nidiwi, gelola abilia hamoila nabi. Amala nabasebegi, Uludia Boasaea säi amoge hamoi amoge hulu sulubadela säla iaha maadei. ¹⁷ Ea säla wagahalea sähalea, Boasaea di sebea obëgësalea memalä ne badumu obëgëmäiala made beasila, helebe guläia gadoi bali gägä adu äudä i ägüi amo gomelëla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, Naomia Uludima sähalea, Nafege udia, di holöfalï beaha samialo. Walio Boasaea hamosebego abilia hamola dafogäsebelela bimolömelë. Boasaea abilia hamogimolöi walebelela bimolöie idi hogosamu nea. Beagolese amo gadolada e hele samolömelëla säi.

4

Boasaea Uludi nii

¹ Boasa e awäla udia dolö gedolo segea nogila digalo idiafa ami sulo. E fi heleia made Elimelegeie sosogo elö säi amo maasebe meli. Boasaea dolö amoma sähalea, Ae, nedoo, gui samolö misië. Na dima ado holöfalï sädeläla säi. Amala säsebegi, dolö amo maala sulo. ² Amala maala sebegi, Boasaea segea ami dolö beaha aligilo nabülasi nefolalo amoli maala fïfigimalola säla i. Amala säsebegi, ili maala sefolalo. ³ Ea ie sosogo amoma sähalea, Naomida Moaba asi nelo amo bahïla misi saleamelë. Eada alile sosogo Elimelegeie sege nalä amo dolö afädëa nimäiala helësësaleamelë. ⁴ Amaimo, dia helësëmäia säla iahago. Dia sege amo nimolö helësësedä, beaha aligilo nabülasi sefolalebegowe ilile siigi sämo. Neda di baagia gabugi sege amo dia nimäia. Made nimolö galëda, haboila sämola säi. Amala säla iasebegi, dolö amea säla obëgësalea, Sege amo na nimolömelëla säi. ⁵ Amalebe Boasaea ema sähalea, Dia Naomie sege nimolö galëda, Moaba udia Malonoie udia didalo Uludige digali nimalo. Amalahilä sege amoda baagoi amoie sosogoie ëigi diamäiala säi. ⁶ Ado amala sälebe dolö amea sähalea, Sege amo na nimolö gaso, na neasedä, nihïne nelegei negelo made gadoi busadäoi namolö gabugi. Ne haboi. Na made nimolömelë. Dihï helësëse amo gadola hamomalola säi. ⁷ (Siiba Isilale udia dolö ilile mala gowe gadola hamolo negei. Udia didaloie ado sähaleage, amase, sege nalä nimolöie ado sähaleage amogi bidigi sämolö made säla wagahagola sähaleada emo usililo gila bidi nelo dolö

amogali ilo negei.) ⁸ Dolö amea Boasama sähalea, Dia bidia nimalola säi. Amala sälahilä ie emo usililo amo dugala Boasagali i. ⁹ Amala iäsebegi, Boasaea mala gaui busa nabülasi sefolalo amolimage udia dolö odoa maala sefolalo amolimage sähalea, Dili sulubadela sebegoie sidaia sähago. Dafidida Elimelegeie segege nelegei dilo amoge malö äudä Malonole Gilionolele segege nelegei dilo amoge Naomia beaha nelo nelebo amoda na neahawe. ¹⁰ Amase, Moaba udia Uludida Malono baagoi amoie udia didalo sulo amoge na neahawe. Amala hamosebeweada baagosalea sege nalä dibe amoda Malono hile eigimu ie sosogoie diamiäia. Baagoi amoie sosogo afädë sebe amoliada ie ei amo helësësa namiäiamelë. Na walio säi amoda diliage nabala siiage meli amomelëla säla i. ¹¹ Amala sälahilä dolö nabülasi amoliage udia dolö bea misi sefolalo amoliage sähalea, Ä, niliage beaha. Udia go die mosöa awäседа, Dafidilo Edefadea ugila negesegi nilile Isilaleie naye mäu Eleselole Eleale gadoi samiäiamelë. Elea malö malei ägüi amo gadola udia goweage malö malei ägümäiamelë. Amase, dihidida Efalada sosogo amoie ei sälo nea, Bedeleheme udia dolö beaha aligilo dafidilo namolömelë. ¹² Dafidilo Geloia dolisä go alima aligila malö ägüsebe ameada Yuda Damalalea malö sogobai nilile mäu Felese sosogo gadoi di sosogo namiäiamelëla säi. ¹³ Segeyo amo gala Uludi nealahilä Boasaie udia salea. Dafidilo Edefadea ele neala obeägilasilahilä Uludi e fagulo hagui sebe meli. Amalahilä ea dolö malö afädë neegela ägüimelë. ¹⁴ Udia sefolalo amolia Naomima säla iahalea, Dafidilo Edefadeie ei gauia adadi. Ea di dihido samiäiala fisigisila made. Die diaye afädë di beaha namiäia i gabumelë. Malö goeada Isilale udia dolö beaha aligilo dafidilo namolömelë. ¹⁵ Diefegedie idiaea dima boba hamosebegoada dia dolö malö gifalädalä gadoi sogobai amai galebeda, amolima boba hamolabio amoda nagadaialahilä die diefege idiaea dima boba hmoi gabugo. Amaimo, ea malö walio ägüi goeada di gelolasila sigi aligila beaha aliligi awäha nea di udia sali hamomolömelëla säla i.

Boasage ie mäu nelo amoge

¹⁶ Naomia dolö malö dubo amo sogobala gaula nea obëbësa nelo. Amala hamolahiläda dubo amo Naomia beaha nelo. ¹⁷ Udia ga made sefolalo amolia malö amoie ei Obedi negei. Ei amo negelahilä ilia säla sogosalea sähalea, Naomigali dolö malö afädë sogobala i gabuwela säi. Hobealada Obediie malöda Yesi. Yesiie malöda Debidi.

¹⁸⁻²² Goweda Felese sosogo awäha nea Debidi beselagalai amo dialea. Feleseie malöda Hesolono. Hesolonoie malöda Alama. Alamaie malöda Aminadaba. Aminadabaie malöda Nasono. Nasonoie malöda Salomono. Salomonoie malöda Boasa. Boasaie malöda Obedi. Obediie malöda Yesi. Yesiie malöda Debidi. Amala fifi misi dialea. Hä amo.

Ado Mala Hedabi Madiuea Dëdëi Neala olelo oboba

Ado Mala Hedabi Madiuë bebagi dëdëla negei dibe amogida, gomalä säi dialea. Asialo made ado dafidi säla negei amogida, Godea hamomolömelëlage, imolömelëlage säla negei amoda Yesu e misi amoma gausiala digai. Yesueada Yu udia dolömu damula moholö made, udia dolö mogela made, sulubadela damula moholö misi.

Madiuë bebagi ado dëdëla negei amogi mi gäwila dëdëida, Melia Yesu neegela ägüi amoge, Yonea Yesu ödägi gei amoge, mugabe Saidania Yesu fedogola meli amoge, dëdëla negei dialea. Amase, elöda, Yesu e Galili nea, ado mala säla olelela aliligi asi amoge, udia dolö oloi difolalo amoli neala wahiladidigila asi amoge, dëdëla negei dialea. Yesu e Galili sege digila nawesa namolö awäla Yalusaleme beselagalai amoge, salele afädëgi hamosa nelo amoge, e baagola bedefasebegi, Godea e nowela ifosi amoge, amoli dëdëla negei dialea.

Ado Mala Hedabi ameada Yesu eda säla olelelo edefademalä nelo amo neala ulufai dialea. Yesueada Godeie ado mala säla negei dibe amoda, geloi iso gäwi gowe gadoi dialeamelëlage, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami gowe gadoi dialeamelëlage, gelolafali ulufadigisa nelo.

Yesuea mala olelesa nelo amoda Madiuea geloi iso gäwi bia amoli gegedola dëdëla negei amoda gowe.

Age - Yesu e segebidaia ami fedala salea, udia dolö Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo mi hamola nefolalebe amolile asigi hedabola negela namolöge, hamoi hamomolöge, hedabi dibe amomu salugamolöge, hobeä Godebalä namolöge, amoli säla olelesa nelo. (Hogoli 5-7)

Agedu - Yesuë bëgëla aulo nefolalo amoli hamoi hamomolö afufumäia, Yesuea ilima gomalä hamomalola säla i dialea. (Hogoli 10)

Osoda - Yesuea Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialeamelëla ado besula yafie säla iaha nelo. (Hogoli 13)

Biyidu - Yesu dofä bëgëla aulo nefolalebe amolida, gowe gadoi namolö dialeamelëla säi. (Hogoli 18)

Bi - Yesuea segeyo aligila wagahalea hamomolö amoge, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö amoge, ado säla negei amo dialea. (Hogoli 24-25)

*Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ei
(Ulugu 3.23-28)*

¹ Dëdëla negei difolalebe golida, Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ei dialea. Yesu Gelesoie yaua mäuda Abalahamale Debidile nelo.

² Abalahamaie malöda Aisaga. Aisagaie malöda Yeigaba. Yeigabaie malöda Yuda, ie edoolali nefolalo amoli.*

³ Yudaie malöda Felesele Selale. Elele emeda Damala. Amase, Feleseie malöda Hesolono. Hesolonoie malöda Alama.

⁴ Alamaie malöda Aminadaba. Aminadabaie malöda Nasono. Nasonoie malöda Salomono.

⁵ Amase, Salomonoie malöda Boasa. Boasaie emeda Elehaba. Boasaie malöda Obedi. Obediie emeda Uludi. Obediie malöda Yesi.

⁶ Amase, Yesiie malöda beaha aligilo Gini Debidi.

* **1:2:** 1.2 Yudala ie edoolalida Isilale sosogo giwilasi beselagalai amoie yaua mäuda amoli.

Debidiie malöda Solomono. Dafidi Solomonoie emeda Uliäie udia sulo.*

⁷ Solomonoie malöda Elehoboama. Elehoboamaie malöda Abia. Abiaie malöda Asa.

⁸ Asaie malöda Yehosafada. Yehosafadaie malöda Yeholama. Yeholamaie malöda Usia.

⁹ Usiaie malöda Yodama. Yodamaie malöda Ahasa. Ahasaie malöda Hesegia.

¹⁰ Hesegiaie malöda Manasa. Manasaie malöda Amono. Amonoie malöda Yosaea.

¹¹ Yosaeaie malöda Yehoiagini, ie edoolali nefolalo amoli. Amo gaaluda, Isilale ili sigi awäla Babilonomu galadigi nefolalo amo.

¹² Ili Babilonomu galadigi nefolaloa amilada, Yehoiaginiie malöda Sealadieie. Sealadieie malöda Selubabele.

¹³ Selubabeleie malöda Abiuda. Abiudaie malöda Eliagimi. Eliagimiie malöda Asolo.

¹⁴ Asoloie malöda Sadogo. Sadogoie malöda Agima. Agimaie malöda Eliudi.

¹⁵ Eliudiiie malöda Eleasala. Eleasalaie malöda Madani. Madaniie malöda Yeigaba.

¹⁶ Yeigabaie malöda Yosebe. Yosebeda Meliie egoa. Meliada Yesu neegela ägüi. Yesumada Gelesola sälo amo.* Amala aliligi misi.

¹⁷ Eï amolida Abalahama neloä amila maala Debidi neloä amilada damo silasi nelo. Debidilahilä Isilale udia dolö ili Babilonomu galadigia amilage damo silasi nelo. Oböla Babilono galadigia amila Afädë Memelei e misia amilage damo silasimu nelo.

Melia Yesu Geleso neegela ägüi (Ulugu 2.1-7)

¹⁸ Yesu Geleso ägüla maasolo amo gala, gomalä hamoi. Ie eme Meli Yosebegali olei sulo. Yosebea, aso, made neala sebegi, Godeie Gesami Hedabifalä malö dubo i amo, ili sefolalo amolia beagolei. ¹⁹ Egoa Yosebe eda dolö mogoi ameada, udia dolö nefolalebe amolia Meli e hewalasiloea, eada geleä musügä Meli fisimolöla helësësa nelo.

²⁰ Amala helësëlahilä, e adi simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloie selesaia fii afädë ulufadigilahilä, Yosebema ado säla iahalea, Debidiie malö Yosebee, Meli die udia samiäia nimolö amoda bedämabio. E fagulo hagui sebe amoda Godeie Gesami Hedabia negesimelë. ²¹ Eada dolö malö afädë neegela ägümolömelë. Neegela ägülahilä, ie eï Yesu negemalo. Mida, ea ie udia dolö nafade hamoi amoli hëla fisila damula moholömelëla säla i.*

²² Dafidi Dafidilo Geloia ie bea säloa aligila bea säla negei amo gadola gausiala digamolöie, nelebo sulubadela amala hamoi. ²³ Bea säla negei amoda gowe. Dolisä dolöbalä made nawelo afädëa fagulo hagui sulolahilä, dolö malö neegela ägümolömelë. Malö amoie eï Emanuale negemolömelëla säla dëdëla negei dialea. Eï amoie mida gomalä, Gode nilibalä nea.

Aisaea 7.14

²⁴ Yosebe adi nowela awälahilä, Dafidilo Geloie selesaia fiiä ema ado säi amo gadola bëgëla, ea Meli nii. ²⁵ Neasebegi, Melia malö made ägüla maala saleada, Yosebebalä made nawela sulo. Giso ägüla maasebegida, Yosebea malö amoie eï Yesu negei.

2

Sege wagadi made eso maasidola dawadigi dolöea bea misi

¹ Heledo eda beaha aligilo gini nelo amo gaalu, Yudia segea gaamu afädë eï Be-deleheme ami Melia Yesu neegela ägüi.* Ägüsebegi, dolö odoa gasumili melëlo mala dawadigi nefolalo amoli sege wagadi made eso maasidola maala Yalusaleme beselagalai. ² Beselagalalahilä, ilia sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini namolö malö

* **1:6:** 1.6 Dëdëla negei dibe adogogi udia odoa eï difolalebegoda fii odoa dili gaso, Isilalema fila misi amolile eï. Damalale Elehabaleda fiida Gainana. Uludi eda fiida Moaba. Amase, Solomonoie eme Badasiba afädëfalä emuda Isilale udia. Gasoda, dafidi eda Hidi sosogo dolö afädë Uliama fila asi. * **1:16:** 1.16 Gelesoda Giligi ado. Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Gelesole Mesaeale nilile ado sälada Afädë Memelei. * **1:21:** 1.21 Yesuda Giligi ado. Hibulu adoeada Yasua. Nilile ado sälada Godea damula aulo. * **2:1:** 2.1 Gini Heledo ameada, Yudia segege, sege odoa Yudia ga madela dilo amoge, Heledo eamu beaha nelo gasoda, eda Olomoie Gini edefade eï Sisala sälo amo hawa nelo.

dubo neegela ägüi amoda, abidi dialea. İe gasumili eso maasido neebe amo bealahilä, nilia İe İe İe gauia adamolö mofiaimelëla säi. ³ Ado amala säi amo nabalahlilä, beaha aligilo Gini Heledo e asigi säosäosa nelö. Amase, Yalusaleme ami nefolalo amoli sulubadelaage, amalamu helësësa nefolalo. ⁴ Säosäolahilä, Heledoea Yu udia dolöie gobela İlo busa nefolalo amolige, amase, mala dawadigi nefolalo amolige gegedomalolahilä, ilima nabahalea, Afädë Memelei amoda sege abidi neegela ägümolöla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, İlia säla obëgësalea, Yudia segeamadi gaamu afädë İe Bedeleheme amimelë. Amala säsebe amoie mida, bea sälo nelö amea säla dëdëla negei dibe amoda gowe.

⁶ Bedeleheme, Yudia segegida, dida Yudia segeie gaamu ilibia edefade difolalebe amoli hawa made. Dige sege edefademelë. Amoie mida, dima aligila sigi aligilo afädë beselagalamolömelë. Eada sugua sibi sigi aligilo amo gadola, nie Isilale udia dolö sigi namolömelëla säla dëdëla negei dialeala säi.

Maiga 5.2

⁷ Amala säi amo nabalahlilä, Heledoea geleä musügä dolö dawadigi eso maasidola mofiai amoli welahlilä, dilia gasumili amoda abola melëla ea İlima fädäla nabi. ⁸ Nabala İli Bedeleheme mosalolahilä, ea İlima sähalea, Dilia malö amo hedabolafalı hogolahilä beagoleseda, nage İe İe gauia adamolö moholöie nema säla İmalola säla İ. ⁹ Gini amea amala säi amo nabalahlilä, İli awäha nebegi, gasumili dafidi eso maasido meli amo dafidi awäla, malö dibeami aumala aligisi.* ¹⁰ İlia gasumili amo bealahilä, İlile iso asigigila edefademalä obeägimolö beselagalai. ¹¹ Aumala aligisi neebe amo bealahilä, dolö amoli mosö afädë neebe amoie mumusogi digai. Nogila digalahilä, İlia malöge İe eme Melige bealahilä, emo gumu sasagala İa idogolahilä sefolalea, malö amoie İe gauia adaha sefolalo. Amalahilä, İlia İgi gologe, İ heale gobesege höba gafisigä hedabi baëla aligilo amoge, amase, İ afädëie heale sigä gäha made misiäia hëlo İe muwege, amoli ägüi amo Yesugali somodala İ.*

¹² Amala somodala İalahilä, İli misi İdi amogi made, İdi elögi obëgei. Amoie mida, İlia simasia beahaleamelebe, Godea İlima sähalea, Heledo nebeamadida obëgemabiola säi amo nabalahlilä, İlile segea amala obëgei.

Fisäla Isibi asi

¹³ Dawadigi dolö amoli afiaibua, Yosebea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloie selesaia İi afädë maala ulufadigilahlilä sähalea, Di nowela malöle emele sigi, İli İfisäla Isibi mosalo. Awäla neëgi, na İdima bu elö säla İmolöie ami beaha İnamialo. Mida, Heledoea malö go nufudadigimolöie hogomolömelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Yosebe nowela malöle emele sigi, İli gasigi İfisäla Isibi asi. ¹⁵ Isibi awälahilä, eda Heledo baagomäialahlilä Isibimu nelö. Amoda dafidi Dafidilo Geloia İe bea sälama aligila bea säla negei amo gausiala digamolöie, amala hamoi. Bea säla negei amoda gowe. Nie nafege Isibi segeala na weimelëla säla dëdëla negei dialea.

Hosea 11.1

Malësä malei nufudadidigisa maadei

¹⁶ Heledoeada dolö dawadigi amolia e gadiaboi gabula helësëlahilä, e edefademalä mihaläi. Edefademalä mihalalahilä, Bedeleheme amige, amase, sege Bedeleheme ga madela sebea amige, dolö malësä gäheo İ äudä sulo amolige, gäheo İ äudä, aso, made baagi sulo amolige, ea sulubadela baagomäia nufudaha maademalola säi. Dolö dawadigi amolia gasumili mi gäwila neia idogoimelëla säla İ amo helësëlahilä, amala nufualai. ¹⁷ Amo hamoi amoda bea sälo Yelemaeaea dafidi bea säla negei amo gausiala digai. Amoie säla negei dibe amoda gowe.

* **2:9:** 2.9 Yalusalemela Bedelehemeda İia made made, holöbö gilomida gödölasi gadoi, Dodomonala Aya gadola.

* **2:11:** 2.11 Nelebo ohodoa İ amolida gädili elögi İbidi edefadea İnea aulo.

18 Alama gaamugi ado afädë säsebe, ado amoda edefade didigaola diisa neebe amoda nabaha nea. Eleseloea ie malölaligi diisebe amo. Ili hä maade amea, afädëa e neala adoea aeasisila made sämäiala helësësa saleala säla dödëla negei dialea. *Yelemaea 31.15*

Yosebelali Isibila obögëi amo

19 Heledo baagoibua, Yosebe Isibi ami nea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloïie selesaia fii afädë maala ulufadigilahilä 20 ema sähalea, Di nowela malöle emele sigi Isilale segea mosalo. Mida, malö amo nufulöla helësësa nefolalo amolida, hä, baagosa maadeimelëla säi. 21 Amala säsebegi, Yosebe e nowela malöle emele sigi, Isilale segea obögëi. 22 Ili obögësalea, Yosebea Agelausada ie eedo bedefala Yudiaïe beaha aligilo gini neamelëla säi amo nabalahlilä, eda ami obögëmolö bedäi. Bedäla nebegi, ea simasia beahaleamelebe, Godea ema mosabiosebegi, e Galili segea ami awäla 23 bobala Nasalese gaamugi asi. Amala hamoi amoda bea sälo nefolalo amolia bea säla negesalea, Eda Nasalese fii neala sämolömelëla dafidi säla negei amo gausiala digai.

3

Ödägi gelo Yonea ado mala säla ïaha nelo amo

(Maga 1.1-8, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)

1 Gäheo i odoa nelolahilä*, ödägi gelo Yone e Yudiamadi sege nafade udia dolö aligisia made ami ulufala maalahlilä, mala säla ïaha nelo. 2 Ea säla ïahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dibe amea, dili asigi besumalola säla ïaha nelo.* 3 Godea bea sälo Aisaeama aligila Yoneïe dafidi bea säla negesalea sähalea, Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea, afädëa wesalea sähalea, Dafidilo Geloï misiäia idi daijala hamogilasimalo. Ìe idida mogola fodolasimalola säha neamelëla säla dödëla negei dialea. *Aisaea 40.3*

4 Yone eda sugua gamele hilia fagulo hamoi amo salugalahlilä, sugua gafodo gadoia malibu negela nelo. Eada galiawage, äwi ödäge naha nelo.* 5 Udia dolö Yalusalemelage, Yudia sege dibe amo sulubadelagilage, sege ödä Yodona ga made dibe amlage, Yone neebea maahamu nelo. 6 Iliä nafade hamoi amo säla sisiasebegi, ea ili ödä Yodonagi gei.

7 Felesi dolö amolige, Sadiusi dolö amolige yafie Yonea ili ödägi gemäia maaha neebe amo bealahilä, ea ilima sähalea, Dilida baagolo nubaïe malö nebege, Godea së ïa idogomolö amogi, made naala fisäla moholömelëla dilima nowëa säla ïasio. 8 Dilia asigi besui amoïe gägä ulufala negemalo. 9 Dilia dihilidomu sähalea, Abalahamada nilile mäu nelola sämolö dialeala helësëmbio.* Na ado afädë säla ïahago. Nabualo. Godea igi difolalebe gowegi neala gaulahlilä, Abalahamaïe yaua mäu hamolasimolöi neamelë. 10 I nefolalebe mia ami gabi negesisi dialea. I gägä hedabi made negelo nefolalebe amolida, sulubadela abalahilä, nulogi gobesa maademolömelë.

11 Dili asigi besui ameada na dili ödäea gelasilomelë. Hobeä ne baagia afädë moholö amoda, ne holöfalimelë neebewe gadoi made, eda ilibia edefade neamelë. Na ïe emo usililo gaumolö dofea made neawe. Eada Gesami Hedabiage, nulo söaeage dili gelasimolömelë. 12 Eada helebe guläia gadoi ëi widiïe gägä dobilahlilä, isole düle mogemäia nelebo gasala sadia adogolo nama gadoi afädë gaula nea. Mogesa maadelahlilä, ea widi

* **3:1:** 3.1 Giligi adoda Segeyo amo gaalula dödëla negei dialea gaso, hogoli agedu baagiada hogoli osodaïe gäheo i nabülasï äudäïe odoai gödölasi gadoi nelo. * **3:2:** 3.2 Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, amase, Godea Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, ado amole säi amoda Gode eda dofä udia dolöle nelebo sulubadela dibe amolele Gini namolöla säi. * **3:4:** 3.4 Ado egowea fagulo gäige molö naha neloge säi ameada, Yone eda bea sälo dolö afädë Elaia gadoi galea. Agedu Gini 1.8ge, Malagai 4.5ge, Madiu 11.14ge, amase, 17.10-13ge bimalo. * **3:9:** 3.9 Iliä Abalahamada nilile mäu nelola ado amala sälo ameada, së molö dibeä ami made naala, sisigala moholöla helësëlo amea, Yonea amala helësëmbiola säi.

gägä amo negelo mosöa ami negesilahilä, ie widi do bilo sege amo gëgelë doaladigilahilä, dü fisi amoli nulo usilo made, wisamu neebee ami gobemolömelëla Yonea säi.

*Yonea Godeie malö Yesu ödägi gelasi amo
(Maga 1.9-11, Ulugu 3.21-22)*

¹³ Segeyo amo gaalu, Yesu e Galilila ödä Yodona dibeami maalahilä, e Yonea ödägi gelasimäia misi. ¹⁴ Maasebegi, Yonea Yesuea oböla asigi bedefala ödägi made gemolöla sämäia, ea nabahalea, Dia ne ödägi gemolöi dialea gasoda, na di ödägi gemäia, ne neebee misi golela nabi. ¹⁵ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Walio amala hamomäiamelë. Mala go hamosaleada, Godea hamesebe amoda hamosa maademolö dialeala säi. Amala säsebegi, Yonea ema üi.

¹⁶ Yonea Yesu ödägi gei. Yesu ödägila agesua fodolo aliga adogoi amole, mu dogane gelahilä, ea haea maliabu hagila digalo amo gadola, Godeie Gesami digala edaia fisebe amo meli. ¹⁷ Amo gaalu, selesaia mosöala ado afädë säia idogosalea, Egoweda nie malöfalä, nihi boba hamosa neawela säi.

4

*Mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie misi amo
(Maga 1.12-13, Ulugu 4.1-13)*

¹ Amala hamosebegi, mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie, Godeie Gesamia Yesu e sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi fedala ifosi. ² Amala sigi fedala ifosi nea, Yesu e segeyo nabülasi biyidia, yobage gasigige, molö made naala neamu, sidëa baagosa nelo. ³ E amala sidëa baagosa nebegi, nafade hamomalalo mugabe busa amo maalahilä sähalea, Di Godeie malö nea galëda, igi difolalebe gowelima wahalo hamomalamola säi.

⁴ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Udia dolöea wahalomu nahiläda namolöi mademelë. Ado sulubadela Godeie nafiala maasebe amolia namolöila dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 8.3*

⁵ Amala säla obëgësebegi, mugabe busaea Yesu sigi, gaamu hido elöi Yalusaleme ami awäla, gobela ilo mosöa ilibiafalä gadogo ifosilahilä, ⁶ ema sähalea, Di Godeie malö nea galëda, guilahilä nea hä di dihi nila sadia idogomo. Amoie ado afädë säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Godea ie selesaia fii amolima die säla imolömelë. Säla iaseda, igia die emo daualea, ilia ilile naaboea di gauia adogomolömelëla säla dëdëla negei dialeala säi. *Sama 91.11-12*

⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado elö gomalä säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Dafidilo Geloi, die Gode neebe amo, fedogola bimabiola dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 6.16*

⁸ Amala säsebegi, mugabe busaea segebi ilibia edefade neebedaia ami Yesu sigi fedalahilä, sege föi dibe sulubadelaie gädili elö elöla amoge, ilile nelebo hedabi difolalebe amoge olesa maadei. ⁹ Olesa maadelahilä sähalea, Dia ne mia emo gumu sasagalahilä, nie ei gauia adaseda, nelebo sulubadela beasebe egowelida, digali iaha maademolömelëla säi.

¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ai. Saidani. Di moholöi mosö. Ado säla negei dibe amea sähalea, Dafidilo Geloi, die Gode neebe amo, dia ie ei gauia adamalolage, amase, hilemu hamoi hamomalolage dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 6.13*

¹¹ Amala säla obëgësebegi, mugabe busaea Yesu digila asi. Asibua, selesaia fii Yesu neebee maala, ilia e ugila negei.

*Yesuea Galili ami hamoi mi gäwila hamosa nelo
(Maga 1.14-15, Ulugu 4.14-15)*

¹² Yone e galabaia mosöa neala säi amo nabalahilä, Yesu e Galili segea obëgëi. ¹³ Obëgëla awälahilä, e Nasalese gaamu dīgila, Gabaniama gaamugi namolö asi. Gabaniama gaamuda, oeabo edefade dibe amoie agesugi Sebulunilele Nafadalilele sege dilo.* ¹⁴ Amo hamoi amoie Godea ie bea sälo Aisaeama aligila, bea säla negei amo gausiala digai.

¹⁵ Sebuluni segege, Nafadali segege, ëi odoada, idi oeabo edefade dibeamadi ami aulo sege amoge, ödä Yodona agesugi dibe sege amoge, amase, Disiligi Galiligi udia dolö fii odoa yafie maala sefolalebe sege amoge, amolida Sebulunilele Nafadalilele segemu.

¹⁶ Segea ami udia dolö gasimi sagaigi nefolalebe amoliada, yo digalo edefademalä melimelë. Baagoloie sege augi hawa nefolalebe amolimada yo digala besele-galaimelëla säla dëdëla negei dialea. *Aisaea 9.1-2*

¹⁷ Segeyo amo gaalu, Yesuea mi gäwila säla iahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dibe amea, dilia asigi besumalola säla iaha nelö.

*Yesuea dolö biyidia seme digiisa nebegi wei
(Maga 1.16-20, Ulugu 5.1-11)*

¹⁸ Yesu e Galili oeabo edefade dibe amoie agesudilä awäha nea, ea seme digiilo dolö äudä elowole ëole meli. Elöda Saimono, ie ëi elöda Fida, amase, ie edoo Ädulule meli. Eleada ödä edefade amogi seme digiisa nelö. ¹⁹ Ele bealahilä, Yesuea elema sähalea, Alia seme nelö amo gadola, udia dolö nimäia na alima neala oleledelä. Ne bëgëla misiëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, elea elele selëgë amoli dīgila, fodolofali e bëgëla asi. ²¹ Amila awäha nea, ea edoole edoole elö neebe meli. Elöda Sebediie malö Yemese, amase, elöda ie edoo Yone. Elea elele eedobalä ödä du amodaia selëgë hamogisa neebe meli. Bealahilä, Yesuea ele wesebegi, ²² fodolofali elea ödä duge, eedoge dīgila, Yesu bëgëla asi.

*Yesuea mala säla oleleladigi, oloi wahiladidigisa nelö
(Ulugu 6.17-19)*

²³ Yesuea Galili sege sulubadelagi nawesa neada, ilile gedolo mosöa säla olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla oleleladigi, udia dolö amoligi olo elö elöla oloi wahiladigi, amase, domalo nalafadela nawei sulubadela wahiladidigisa nelö. ²⁴ Amala hamosa nelö amo, udia dolö Siliamadi nefolalo amoli sulubadela nabaha maadei.* Nabaha maadelahilä, ilia udia dolö olo elö elöla oloi amolige, së edefade säsa difolalo amolige, amase, mugabe fedai difolalo amolige, amulämei difolalo amolige, fii si sefolalo amolige, sulubadela neala gaula e nebea maasebegi, ea amoli wahisa maadei. ²⁵ Udia dolö yafie Galili amilage, Gaamu Nabülasimadilage, Yalusalemelage, Yudiamadilage, ödä Yodona näiado alömodilage, e bëgëla afiai.

5

*Obeägisa neala säi
(Ulugu 6.20-23)*

* **4:13:** 4.13 Siiba Isilale sosogo äudä Sebulunile Nafadalileda, Galili oeabo agesugi ami filo. Gaso, Yesu e neebe amo gaalu, sege amoda Galili bolobinisi amogi dilo. * **4:24:** 4.24 Segeyo Olomoea Yuda beaha nelö amo gaaluda, Galilile Isilalelemedida holöbö bolobinisi edefade ameadä, Olomo iliada bolobinisi Siliala sälo.

- ¹ Yesuea udia dolö yafie negegila nefolalebe amo bealahilä, e gau afädë amo fedala, segebidaia ami sulo.* Amala sebegi, ie bögëla aulo amoli e sebea ami mafusebegi, ² ea mi gäwila nafi dagala ilima säla olelesalea sähalea,*
- ³ Odoaea asigigi helësésalea, nie iso asigi dofea made gabula helësësa nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dialeamelë.
- ⁴ Dïisa nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili bobasëla aealasilomölömelë.
- ⁵ Hili nagadaiala aligilo nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, sege dibe amo sulubadela Godea iligali imölömelë.
- ⁶ Sidëa baagosa neebe amoli molöle ödäle gelola hamese amo gadola, mala mogoi hamomolö gelola hamesebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili neala nobalasisa maademölömelë.
- ⁷ Odoa bobasëla ugila negelo nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili bobasëla ugila negemölömelë.
- ⁸ Asigi gagadelai amolida, obeägisa nea. Mida, ilia Gode bimölömelë.
- ⁹ Daluloie hamoi hamosa nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, ilima Godeie malö neala sämolömelë.
- ¹⁰ Mala mogoi hamolo amoie së naha nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dialeamelë.
- ¹¹ Dilia ne bögëla mofiasebegoie, dolö odoaea dili gagadesege, sëlasisege, ado nafade elö elöla wäfalä säsäla dili holölösege, mala amoli gadoi dilima hamoseda, dili obeägisa nea. ¹² Dilia edefademalä obeägisa namialo. Mida, selesaia mosöa dilile bidi edefade negei dialea. Dili maadeia, bea sälo dafidi nefolalo amoliage së amo gadola wäla naha nefolalomelëla säla i.

*Dilida ëbile yo digalole gadoila säi
(Maga 9.50, Ulugu 14.34-35)*

- ¹³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Udia dolö sulubadelaie ëbi gadoida, dili nebegomelë. Èbïie hädälo amo hogosa heleseda, edoea bu hädälasimölöi gabu. Èbï nafade amo gadoida, iso gäwi madela, nagadaia sadia gasegi, udia dolöie emoea daiasalomelë.
- ¹⁴ Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolile yo digalo gadoida, dili nebegomelë. Gaamu afädë segebidaia dibe amoda, hagumölöi made dialea. ¹⁵ Amase, afädëa gamali yola sagasilahiläda, falo hawa negelo mademelë. Amala negelo made, aulidaia negesegi, mosö amogi difolalebe amoli yo digaha maadelomelë. ¹⁶ Amo gadola, dilile yo digalo udia dolöea bimäia, yo digalasilomölö dialea. Dilia mala hedabi hamose amo bease amea, ilia dilile Diado selesaia mosöa neebe amoie ëi gauia adamäiala säla i.

Mosese nebegi Ado säla negei amoie Yesuea säla olelei

- ¹⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, bea sälo nefolalo amolia mala säla olelesa nelö amoge, na hailadigimölöie misi gabula helësëmabio. Na hailadigimölöie made misi. Iliä ado säla negei amo gausiala digamolöie ne misi neawe. ¹⁸ Na dilima dofä sähago. Naga föige, mu giwige dibe amo gaalu, Mosese nebegi Ado säla negei dibe amogi ado damui afädëge, dudumu afädëge, dofä made hogosa helemölömelë. Mala sulubadela ado amogi dädëla negei amo gausiala digamäia, mala amo diamölöi diamölömelë. ¹⁹ Amaimo, afädëa mala säla negei amogi, mala holöfalä

* **5:1:** 5.1 Yu ilile malada, dawadigi amolia udia dolöma säla olelesaleada salea sälo. Madiu 13.2, 24.3, Ulugu 4.20 bimalo. * **5:2:** 5.2 Madiu 4.23-25eage, amase, Madiu 9.35eage sähaleada, Yesueada hamoi nofe äüdä hamosa nelölä säi dialea. Amolegi ageda, ea udia dolö ilima säla olelesa nelö. Amase, ageduda, oloi elö elöla difolalo amolige neala wahiladigisa nelö. Amo gadola, Madiu 5-7 amo nilia beaseda, Yesuea udia dolöma säla olelesalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie säida, ado nahui dialea. Hobealada, Madiu 8-9gi Yesuea oloi difolalo amoli wahisa nelölä sedalu säi amo dialeamelë. Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebegi dädëi dibe amoligida, ageda go. Yesuea segebidaia fedala salea säi. Ado amoda Hogoli 5-7 amogi dialea.

afädë memalä gabula, damula, amase, odoaeage damumäia olelelo neebe amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami emada, dofä gidogofali neala sämolömelë. Amo gadola made, afädëa mala säla negei amo gadola hamola, odoaeage hamomäia olelelo neebe amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami emada, ilibia edefadela sämolömelë. ²⁰ Amai gabugi, na dilima ado afädë säla ïahago. Dilia mala mogoi hamolo amoda, mala dawadigi nefolalebe amoliage, Felesi dolö nefolalebe amoliage hamolo amo gadola made, dilia ili baagila awäla made hamoseda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami dofä made moholömelëla säla ï.

*Yesuea yöla habobalo amo hamogimölöie ado säi
(Ulugu 12.57-59)*

²¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siibafali udia dolö nefolalo amolima ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Udia dolö baagomäia nufuabio. Afädëa amala hamoseda, gudimölö dië bimölömelëla sälo. ²² Amai gaso, na dilima säla ïahago. Afädëa ïe edoobalä mihaläseda, gudimölö dië bimölömelë. Amase, afädëa ïe edooma dida dofea madela nolealeseda, Galisolö dolö neebea ami sigi awäla gudimölömelë. Gasoda, afädëa ïe edooma dida nafadefali asigi maade nebegola säседа, Heli segea nulo gobei dibeami moholömelë. ²³ Amaimo, dia nelebo ïmolöie gobela ilo aulidaia negemölö nea, dië didooea dima nelebo afädëgi habobai neala helësëla obëgësedä, ²⁴ hä, nelebo ïmolö gaui amoda, gobela ilo auli ga made ami negesilahilä, dafidi dië didoo neebea dalumölö mosalo. Dalula asi obëgëlahilä, nelebo ïmolö negei amo ïmalo.

²⁵ Ado nii dolö afädëa dibalä gudimölöie awähala säsedä, aso, gudimölö segea ami made beselagalala, idiafa ebalädale fodolofali hamogimalo. Gudimölöie sigi awäsedä, gudi mogelo dolö neebe amoma di gaula ïalahilä, mogelo dolö ameada di dadi gaui amolima ïalahilä, di galabaia mosöa ami ifosiloea. ²⁶ Na dilima dofä sähago. Amala hamoseda, dia nafade hamoi amoie bidi nelo amo gadola neaha maademäia, galabaia mosöa ifosi neamu, made moholömelëla säla ï.

Yesuea udia fa neloie säi amo

²⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado säi dilia nabelo amea sähaleada, Udia dolö fa nimabiola sälo. ²⁸ Amai gaso, na dilima gomalä säla ïahago. Dolö afädëa udia siia bealahilä gesami awäsedä, udia amo hä asigia fa niimelë. ²⁹ Dië si dafädi goea di neala digalasiseda, beselala sadia gamalo. Dië domaloie sosogo gogi afädë maade nea, namölöda dofea galea. Dië domalo sulubadela aligisa maadei neëgida, Heli segea sadia idogomölö amoda, nafade gabugi. ³⁰ Amase, dië naabo dafädi goea di neala digalasiseda, naabo amo damula sadia gamalo. Dië domaloie sosogo gogi afädë maade nea, namölöda dofea galea. Dië domalo sulubadela aligisa maadei neëgida, Heli segea moholö amoda, nafade gabugila säla ï.

*Yesuea dolöea udia nii fisiloie säi
(Madiu 19.9, Maga 10.11-12, Ulugu 16.18)*

³¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado elö sälo amoda gowe. Dolö afädëa ïe udia fisisedä, ea beba dëdëlahilä, ïe udiama ïmolö dialeala säi gabio. ³² Amai gaso, na dilima säla ïahago. Dolö afädëie udiäea dolö elöbalä mala nafade hamoigi made, ïe udia amo fisisedä, ïe udia amea dolö fa nimäia fa nimalalasisemelë. Dolö afädëa dolö elöie udia memalä fisi amo neasedä, ameage udia amo fa nimölömelëla säla ï.

Yesuea migalä diigila säloie säi

³³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siibafali udia dolö nefolalo amolima ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Migalä diigila ado gelola säla negei amoda, made fisila, Dafidilo Geloima migalä diigila ado gelola säla negei amoda, hamomalola sälo. ³⁴ Amai gaso, na dilima säla ïahago. Migalä diigila ado gelola säla negemabio. Mudaijala säla diigimabio. Mida, mudaiada Godea beaha maadela filo dialeamelë. ³⁵ Naga föigige

säla diigimabio. Mida, naga föida Godeie emoea emosaia idala filo dialeamelë. Amase, Yalusalemege säla diigimabio. Mida, Yalusalemeda beaha aligilo Gini edefade neebe amoie gaumemelë. ³⁶ Dihile busa säla, migalia diigila ado gelola säla negemabio. Mida, dia busa hili afädë neala dihi falemolöige, yabumolöige ulimelë. ³⁷ Afädë hamomolö galëda, ü, ailemu sämalö. Ado odoage baala säsedä, ado amo baala sälo amolida, mugabe busa nafadefalimadila maasebe amo sähamelëla säla i.

Dilia hamola obëgëmbiola säi
(Ulugu 6.29-30)

³⁸ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado säi dilia nabelo amea sähaleada, Afädëa elöie si besela digiseda, ie siige besela digilomelë. Amase, afädëa elöie bese besela digiseda, ie besege besela digilomelëla sälo. ³⁹ Amai gaso, na dilima säla iahago. Afädëa dilima nafade hamoseda, dilia bu dabemabio. Afädëa die ba dafädimadi nufudaseda, ba näiadogoge olemalo. ⁴⁰ Afädëa die fagulo sedi amo gudi mogeloea imalamolöie, dibalä gudimolö sigi awäsedä, die gögi fagulo daia salugalo amo bu baala imalo. ⁴¹ Afädëa gelolafali di dofe afädë mosalaseda, ebalä dofe äudä mosalo.* ⁴² Afädëa nelebo afädë go imola säsedä, hä egali imalo. Amase, afädëa hobeä iduläie bidi negesagola säsedä, auaula baagi imabiola säla i.

Yesuea ado nii neebe amo boba hamomalola säi
(Ulugu 6.27-28,32-36)

⁴³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siiba ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Die damelëbalä boba hamosaleada, dibalä ado nii nefolalebe amolibalä habobala namialola sälo. ⁴⁴ Amai gaso, na dilima gomalä säla iahago. Dilibalä ado nii nefolalebe amolibalä boba hamola, amase, dili neala selasisa nefolalebe amoli hedabomäia, Godema adolasisa namialo. ⁴⁵ Ameada, dilile Diado selesaia mosöa neebe amoie malö neala olemolömelë. Mida, eada nafade hamolomage, hedabi hamolomage, ie eso neelasilo neada, mala mogoi hamolomage, mala mogoi made hamolomage, sege digalasilo nea. ⁴⁶ Dili boba hamolo amolimu boba hamoseda, dilia edo bidi nimolö. Dagisi muni nelo nefolalebe amoliage amo gadola hamolo nea madele. ⁴⁷ Dilia dilile didoo amolalimamu haeafula aeahaleada, odoada baagila aulole. Udia dolö Gode helësëlo made nefolalebe amoliage amo gadola hamolo nea madele. ⁴⁸ Amai galëda, dilile Diado selesaia mosöa hedabi mogoifali neebe amo gadola, dilige hedabi mogoifali namialola säla i.

6

Yesuea odoa ugila negeloie mala olelei

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia Godeie mala helësëla hamosaleada, udia dolö nefolalebe amolia dili bimäiala, ilile sidaiada made hamomalo. Amala hamoseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea diligali bidi imolö dibe amo imolöi made bimolömelë.

² Amaloea, gumusui nefolalebe amoligali nelebo afädë iaseda, odoa ilile sidaia gugusämäiala gelola uuala säla imabio. Asigi fea negelo nefolalebe amoliada bimäialahilä, gedolo mosöage, idiafage, odoaea ilile ei gauia adamäia, amala hamolo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ³ Amaimo, dilia afädë gumusui neebe amogali afädë iahaleada, naabo dafädia hamosebegoda, naabo fefeädia made bimäia, ⁴ musügä imalo. Amala iaseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelëla säla i.

Yesuea Godema adoloie mala olelei
(Ulugu 11.2-4)

* **5:41:** 5.41 Dofe afädëla säi amoda holöbö Dodomonala Dauba gadolaie säi.

⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dili nefolalebegoea Godema adosaleada, udia dolö asigi fea negelo nefolalebe amolia hamolo amo gadola made hamomalo. Ilile asigiada, udia dolö odoa nefolalebe amolia bimäialahilä, gedolo mosöage, idi edefade osogoloage, nowela nea Godema adomolömu hamelo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ⁶ Amala hamolo amo gadola made, dilia Godema adomolö neada, dihilile mosö hogoli afädëgi nogila digala idi galadigimalo. Amalahilä, dilile Diado siia bimolöi made neebe amoma adomalo. Amala adoseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelë. ⁷ Dilia Godema adosaleada, udia dolö odoa Gode made helësëlo nefolalebe amolia memalä säla dabolo amo gadola sämabio. Amolia sedade olögöla adosebe ameadä, Godea nabolöla helësëlo. ⁸ Amalo amo, dilida ili gadoi namiabio. Dili nefolalebegoea nelebo sulubadela nimolöi amolida dilile Diadoma aso, adola made neëgi, dafidi eadale dawadigisa maadei neamelë.

⁹ Amaimo, Godema ado gomalä sämalö.

Nilile Nado selesaia mosöa nebego, die ei amo hedabifali hido elöi namiäia hamesa neawe. ¹⁰ Die Beaha Maadela Sigi Neebe amo misiäia hamesa neawe. Dia hamesebe amoda, selesaia mosöa nefolalebe amolia hamolo amo gadola, nagadaia nefolalebe niliäge hamodelä hamesa neawe. ¹¹ Walio molö molö amo, walio imalo. ¹² Odoaea nilima asiala hamosegi fisilo amo gadola, dia nilia asiala hamoi amolige fisimalo.

¹³ Nili neebeawi fedogola bimolö made negesimäia. Mugabe busa nafadefali neebe amoda, dia neala yolasimalo.

¹⁴ Amaimo, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi amo fiseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea dilia asiala hamoi amolige fisimolömelë. ¹⁵ Gasoda, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi amo made fiseda, dilile Diadoea dili asiala hamoi amolige made fisimolömelëla säla i.

Yesuea molö made naala namolöie mala olelei

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia Gode helësëla molö made naala neada, udia dolö odoa asigi fea negelo nefolalebe amolia odagi augia idala aligilo amo gadola namiabio. Udia dolö amoliada molö made naha gabula helësëmäia, ilia ilile odagi nigime hëla made aligilo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë.

¹⁷ Amai gaso, dilia molö made naala, dilile odagi nigime hëlahilä, busagia weli negemalo.

¹⁸ Amala hamomolö amoie mida, udia dolö odoa nefolalebe amolia dili bealahilä, molö made naala nefolalebe amo made helësëmäia, dilile Diado siia bimolöi made neebe ameamu helësëmäia hamolömelë. Amala hamoseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelëla säla i.

Nelebo hedabi selesaia mosöa gafedela negeloie mala säi (Ulugu 12.33-34, 11.34-36, 16.13)

¹⁹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nagadaia nefolalebeawi, gasiämoea nulö dibeä wige, asömalö gaisa baasia wige, fa nelo amolia mosö dagabola fa nelo neebeä wige, dilile nelegei hedabi gafedela negesa namiabio. ²⁰ Amala hamolo dibeä wi made, selesaia mosöa gasiämoea made nulö dibeä amige, asömalö gaisa made baasia amige, fa neloea mosö dagabola made fa neasia amige, dilile nelegei hedabi gafedela negesa namialo. ²¹ Mida, dilile nelegei hedabi dibeä amida, dilile boba hamolo amoda amimu diamolömelë.

²² Siida domaloie yo digalo gamali gadoi nea. Dilile si hedabi neëda, dilile domalo sulubadelagi yo digaha maadei namolömelë. ²³ Amase, dilile domalogi yo digalo neebe amo gasimi sagai diëda, gasimi sagai amoda edela gasimi sagalomelë.

²⁴ Afädëa dafidilo äudäie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolö ulimelë. Eada dafidilo elö amo bimolö habobalahilä, elö amo boba hamosa namolömelë. Dafidilo

elö amo hedabola ugila negesaleada, oböla elö amo gadiabomolömelë. Dilia Godeiege, muniiege, helegelaie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolö ulimelëla säla i.

*Asigia säosäoloie säi
(Ulugu 12.22-31)*

²⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amoieda, na dilima sähago. Molöle ödäle edo molödulage, domalogi edo salugamolödulage säla, dilile namolö amoie asigia säosäola namiabio. Molö aso, nigia galahilä, udia dolö namolö amoda dafidilo madele. Amase, faguloge aso, nigia galahilä, domaloda dafidilo madele. ²⁶ Haea hagila nawiaha dibe amo bimo. Haea amolida molö hawage sagalo made, molö faige geqedola negelo made, amase, negelo mosöage negelo made. Amalo gasoda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea molö hilima iaha neamelë. Haea amoli holöbö gidogolahilä, udia dolö dili dafidilo nebege madele. ²⁷ Nowëa hile nagadaia namolö amo holöfalï baalasimolödu. Dofä maademelë. ²⁸ Faguloie asigia säosäola namolö amoda edoie. Mama amoli memalä bäulahilä, gägä negelo amo abeahäla fedaha aligilodula helësëmo. Iia hamoige made hamolo, amase, ëfëge made nolo neamelë. ²⁹ Amai gaso, na dilima säla iahago. Nelebo yafie negelo Solomonoda, ie fagulo hedabifalï salugalo amoda, ilile momadoi hïdo elöi amo gadoi made nelo. ³⁰ Giisi memalä bäui walio nefolalebe egowelida, aiyo dolöea damula gobelomelë. Asigi holöfalï negei nefolalebela dilie, Godea giisi nefolalebe amolida memalä momadolasilo. Amo gadola made, dofä baagila awäla, dili nefolalebegoge fagulo gämäia imolö madele. ³¹ Amaimo, nilia molöle ödäle edo molödulage, fagulo edo salugamolödulage säla, dilia asigia säosäola namiabio. ³² Amo gadolada, udia dolö Gode helësëlo made nefolalebe amolia, nelebo amoli gadoi helësësamu aligilo nea. Mi elöda, dilile Diado selesaia mosöa neebe ameadä, dili nefolalebegoea nelebo sulubadela nimolöi amolida dawadigisa maadei neamelë. ³³ Amaimo, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amole, ea dilia hamomäia hamesa neebe amoledale hogosa namialo. Amala hogosa aligiseda, ea nelebo amoli dibe amo sulubadela dilima baala imolömelë. ³⁴ Amai galë, walio neada dilia aiyoie asigia säosäola namiabio. Aiyoieda, segeyo aiyo hi asigia säosäosa namolö. Segeyo afädëie yöi dibe amoda amoïemu dialeamelëla säla i.

7

*Odoaea hamose amo mogesebe amoie säi
(Ulugu 6.37-38,41-42)*

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Godea dilia hamosebego mogeloea, odoaea hamosebe amoge made mogemalo. ² Mida, dilia odoaea hamosebe amo beala memelelo amo gadola, dilia hamosebe amoge beala memelemolömelë. Amase, dilia odoa beala mogelo amo gadola, dili bealage amo gadola wäla mogemolömelë. ³ Amaimo, dilia dilile didooie sihidoa gëgelë holöbö dibe alogola sälo amo, amai dihilile sihidoa i gäi gadoi dibe amo helësëla made sälo amoda edoie. ⁴ Dilia dihilile sihidoa i gäi gadoi dialea wäla, oböla dilile didooma sähalea, Die sihidoa gëgelë holöbö dibe alogo neahagola abeahäla sämolö gabu. ⁵ Asigi fea negelo nefolalebela dili, dihilile sihidoa i gäi gadoi dibe amodale neadigilahilä, hobeala dilile didooie sihidoa gëgelë holöbö dibe amo hedabola beala nimolöi bimolömelë.

⁶ Nelebo Godema odala ilo dibe amogi, dilia ügülogali imabio. Amase, dilile helebe näia gadoi hedabifalï hïdo elöi difolalebe amoli suguagali sadia idogomabio. Amala hamoseda, ilia nelebo amolida emoea daiasala obëgëia welahilä, dili emosala nolealela mihimolömelëla säla i.

*Imola sämolöge, hogomolöge, idi gai dugimola sämolöge
(Ulugu 11.9-13, 6.31)*

⁷ Yesuea ado aso, sàhamu neamu sàhalea, Ìmola sàmalo. Ìmoseda, diligali ìmolömelë. Hogosa namialo. Hogosa aligiseda, dilia beagolemolömelë. Idi gai dugimola sàha namialo. Idi gai dugimola sàha aligiseda, di digamäia idi gai doga negesimolömelë. ⁸ Mida, udia dolö sulubadelaëa ìmosa nefolalebe amolia nimolömelë. Hogosa nefolalebe amolia beagolemolömelë. Amase, idi gai dugimola sàha nefolalebe amolima idi gai doga negesimolömelë. ⁹ Malö eedo nefolalebego, dilile malöëa wahalo ìmola sàseda, dili afädëa igi neala ìmolöle. ¹⁰ Amase, malöëa eedoma seme ìmola sàseda, dili afädëa dabaea neala ìmolöle. ¹¹ Eedola dihilidilida nafade hamolo nea gaso, dilile malöma hedabi ìlo amoda dawa. Amo gadola made, dofä baagila awäla, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea ìmola sàsëbe amoma nelebo hedabi ìmolömelë.

¹² Odoëa mala sulubadela dilima hamomäiala hamelo amo gadola, amase, diliage odoëa ilima amo gadola wäla hamomalo. Mida, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, bea sälo nefolalo amolia ado säla negei amoge, amolia säi amoie iso gäwida gomelëla säla ì.

*Dilida idi doga negei dedeleigi digamalola säi
(Ulugu 13.24)*

¹³ Yesuea ado aso, sàhamu neamu sàhalea, Idi doga negei dedelei holöfalì amogi digamalo. Mida, nafadelo segea aulo idi doga negeida edefade dialea, amase, idi amoge uahabai dialea. Udia dolö yafieda amogimu awäha nea. ¹⁴ Amai gaso, namolöfalì segea aulo idi doga negeida dedelei holöfalì dialea, amase, idige nebolei dialea. Udia dolö afädë afädëlaëamu amo beagolelo neala säla ì.

*Wäfalì bea sälo nefolalebe amolile säi
(Ulugu 6.43-44)*

¹⁵ Yesuea ado aso, sàhamu neamu sàhalea, Wäfalì bea sälo nefolalebe amoli helësëla, idihë namialo. Ili sugua sibi aeai gadoi, dili neëbea mulo nea gaso, iso asigida nufudaha maadelo ilua ügülo gadoi nea. ¹⁶ Ilile gägä negesebe amo dilia bealahilä, wäfalì bea sälo gabula helësëmolömelë. Gufaeo gadoi neebe amomada, gägä hedabi ëi gelebi negesege failole. Amase, buudi äyo ëfë gadoi amomada äfäëo gägä negesege failole. ¹⁷ Amo gadoi, i hedabi nefolalebe amoli sulubadelaëada gägä hedabi negelo nea gaso, i nafade nefolalebe amoliada gägä nafade negelo nea. ¹⁸ I hedabi nefolalebe amoliada, gägä nafade negemolö ulì nea, amase, i nafade nefolalebe amolia gägä hedabi negemolö ulì nea. ¹⁹ I gägä hedabi made negelo nefolalebe amolida, sagai eedoea sulubadela abalahilä, nulogi sadia galo. ²⁰ Amaimo, ilile gägä negesebe amo dilia bealahilä, golidä wäfalì bea sälo gabula helësëmolömelë.

²¹ Sulubadelaëa ne wesalea, Dafidilo Geloie, Dafidilo Geloie la sàha nefolalebe amolida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami made digamolö. Nìe Nado selesaia mosöa neebe amea hamesebe amo gadola hamosa nefolalebe amolimu digamolömelë.

²² Godea gudimolö segeyo amo gala, udia dolö yafiea nema sàhalea, Dafidilo Geloie, Dafidilo Geloie, die ëigila nilia ado bea sälage, amase, die ëi säla nilia mugabe fedai nesiladigilage, amase, geloi melëlo made gadoi yafiege die ëigila hamosa nelo amodala sàmolömelë. ²³ Amala sàseda, na ilima sàhalea, Dilida na dofä dawa made. Mala nafade hamolo dili, ne neëbeawi made, bahila afiamola sàmolömelëla säla ì.

*Dolö äudäëa mosö ulië säi amo
(Maga 1.22, Ulugu 6.47-49)*

²⁴ Yesuea ado aso, sàhamu neamu sàhalea, Amaimo, sulubadelaëa na ado sàsëbeweli nabala bëgëla hamosebe amolida, dolö afädë asigi gäwia igidaia mosö uli amo gadoi nefolalea.* ²⁵ Amala uli nebegi, hä, sege digalage, ödä bëi nedalage, fo guula maalage,

* **7:24:** 7.24 Giligi adoea dëdëida, igidaia mosö ulila säi. Mida, Isilale iliada igidaia mosö olelo amo helësëla amala säi. Niliada igaudaia mosö olelo amo gadola.

mosö amo gelola nidäla asi gaso, made dagaboi. Mida, igau geloidaia uli nelo amea. ²⁶ Amaimo, sulubadela na ado säsebeweli nabala made bögëla hamosebe amolida, dolö afädë asigi made gäwia ödä bosedai mosö uli amo gadoi nefolalea. ²⁷ Amala uli nebegi, hä, sege digalage, ödä bëi nedalage, fo guula maalage, mosö amo gelola nidäla awäsebegi, mosö dagabola digala nafademolöi nafadeila säla i.

²⁸ Yesuea ado amoli sulubadela säha maadesebegi, udia dolö yafie negegila nefolalo amolia ea olelei amo nabalahlä, asigigi fudugisa sefolalo. ²⁹ Mida, ilile mala dawadigi nefolalo amolia säla olelelo amo gadola made, eada geloi gaulahlä, geloi hïdo elöi säla olelei amogi.

8

Yesuea dolö gudubu hamoi afädë wahilasi (Maga 1.40-45, Ulugu 5.12-16)

¹ Yesu e segebidaia amila digasebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli e bögëla asi. ² Amala awäha nebegi, dolö afädë gudubu hamoi nelo amo Yesu nebea maalahilä, emo gumu sasagaia idogola salea sähalea, Dafidilo Geloie, dia ne wahimäiala helësësa, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi.* ³ Amala säsebegi, ië naabo mogodigia gala, dolö amo diigisalea sähalea, Na amala helësësa, wahimola säi. Amala säsebegi, dolö gudubu hamoi amo hä fodolofali wahii.* ⁴ Amala hamolahilä, Yesuea ema sähalea, Dofä asiala elöma säloeo. Gobela ilo dolö nebea ami di siia bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, di wahii go ilima olemolöie, Mosesea nelebo odala imalala säla negei dibe amo gadola, nelebo amo odala imalala säla i.

Yesuea ami sigi aligilo afädëie hamoi hamolasilo wahilasi (Ulugu 7.1-10)

⁵ Amila awälahilä, Yesu e Gabaniama beselagalasebegi, Olomo ilile ami hädali afädë beaha aligilo afädë Yesu nebea maalahilä, ema hähäfilä sähalea, ⁶ Dafidiloo, nïe hamoi hamolasilo e nïe mosöa oloi dialea. Ië naabo emo baagola së edefademalä sëlahilä, fologomolö uli dialeamelëla säla i. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na e wahilasimolö awähamelëla säi.* ⁸ Amala säsebegi, ami sigi aligilo amea säla obögësalea, Ai. Dafidiloo, neda dofea made. Na mosöa di nogila digamolö holöbö dofea made gabugi, dia adoeamu sämäia. Säsedä, nïe hamoi hamolasilo amo wahimolö. ⁹ Nage ami behamu aligilo geloi nefolalebe amoli hawa aligilomelë. Amase, ami dolö odoä nefolalebe amoliage ne hawala aligilomelë. Na afädëma mosöla säsedä, e aulomelë. Amase, elöma misiëla säsedä, e mulomelë. Na nïe galabaia hamoi gadoi hamolasiloma gowe hamomola säsedä, amo hamolomelëla säi. ¹⁰ Amala säi amo nabala Yesu e edefademalä fudugilahilä, udia dolö e bögëla maaha difolalo amolima sähalea, Na dilima dofä sähago. Isilale segea afädëa asigi afädë egowe gadola gelola negei nebe na made meli neawe. ¹¹ Na dilima gowe sähago. Udia dolö yafie sege eso maasidolage, amase, eso digasidolage maala, ilia Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami Abalahamala Aisagala Yeigabala ilibalä molö gegedola naha sefolamolömelë. ¹² Gasoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie

* **8:2:** 8.2 Yu ilile ado säla negei ameada, afädë olo amo gadoi gudubu hamoi galëda, eda Godeie siigi nigime baaila sälo. Hä, hi helësësälea, e olo amo hogosa helesa maadeila helësësa, gobela ilo nebe amo bea aulo. Iliä beahaleamelële, oloi wahii galëda, ilia sähalea, Dolö amoda Godeie siigi hä hëimelëla sälo. Gobela Ilo 13-14gi bimalo.

* **8:3:** 8.3 Yu ilile ado afädë säla negei amea sähaleada, Dia gudubu hamoi amoma diigisedä, dige Godeie siigi nigime baaila sälo. Amala sälo gasoda, amo gala Yesuie naaboea dolö amoma diigisebegi, hi eda nigime made baai. Eada dolö amoie olo amomu wahilasila nigime hëi. * **8:7:** 8.7 Yu ilida dolö fii odoäie mosöada aulo made. Mida, Godeie siigi ilima nigime baalola helësësälea. Abosolo 10.28 bimalo. Amalo gaso, Yesuea amogi fudugila made helësëla, ea Olomo dolöea mosöa awähala säi.

malö nefolalebe amoli gasimi sagai dibeami, segea sogobala sadia idogomolömelë.*
Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

¹³ Amala sälahilä, Yesuea ami sigi aligilo amoma sähalea, Hä, mosalo. Dia asigi afädë negei neebe go gadola hamomolömelëla säi. Amala säi amole, ami sigi aligilo amoie hamoi hamolasilo amo hä, wahii.

*Yesuea udia dolö yafie wahilasisa nelö
(Maga 1.29-34, Ulugu 4.38-41)*

¹⁴ Yesu e Fidaie mosöa awälahilä, Fidaie esöa hëgi olo oloi dibe meli. ¹⁵ Bealahilä, ea udia amoie naabogi diigisebegi, dafidi hëgi olo dilo amo damulebe, udia amea nowelahilä, Yesu e molö muäia neala i.

¹⁶ Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia mugabe fedai nefolalo amoli Yesu neebea sigi mofiai. Sigi mofiasebegi, Yesuea ado säi ameamu mugabe yafie nesiladidigiladigi. Amase, udia dolö oloi difolalo amoli sulubadela wahisa maadesa nelö. ¹⁷ Ea amala hamoi amoda, Godea ie bea sälo Aisaeama aligila, bea säla negei amo gausiala digai.

Nilile oloi amo hi neala gauai.

Olo elö elöla nilima baai amoli ea neala gaula asila säi amo dëdëla negei dialea.

Aisaea 53.4

*Yesuea e bëgëla moholöie mala säi
(Ulugu 9.57-62)*

¹⁸ Udia dolö yafiea e amalela nefolalebe amo bealahilä, Yesuea sähalea, Ödä edefade dibe gowe dëgëla alogodigogi afiadila säi. ¹⁹ Amala säsebegi, mala dawadigi afädë Yesu neebea maalahilä, ema sähalea, Säla Olelelo, di awäsebe go gadola, ne di bëgëla maahagola säi. ²⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Ilua ügülo neebe amolida hili naga hagali hawa diaha. Amase, haea sefolalebe amolige hili mosöa diaha. Amalo gaso, Dolöie Malö eda busa fugulo negela dilo mosöda maademelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, bëgëla aulo elöea ema nabahalea, Dafidiloo, na nie nado dafidi baumolö obëgëmalamolö dofealela nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Baagoi difolalebe amolia hilile baagoi baumäia. Dida ne bëgëla misiëla säi.

*Yesuea fole ödälema nemoi amo
(Maga 4.35-41, Ulugu 8.22-25)*

²³ Yesu e ödä duugi awäsebegi, ie bëgëla aulo amolige e bëgëla asi. ²⁴ Awäha dibegi, oeabo amogi fo edefademalä fodolofali gelola maalahilä, ödä aidagula maala, du dabedelä hamosebe meli. Amasebegi gaso, Yesu e adi elaboi dilo. ²⁵ Adi elaboi dibegi, ie bëgëla aulo amolia awälahilä Yesu e didiigisalea, Dafidilo Geloie, ödäea nili hä nudulä hamosebegi, dia ugila negemola säi. ²⁶ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Asigi holöfali negei nefolalebela dilie, edogi bedäha dialeala säi. Amala sälahilä e nowela, fole ödälema nemosebegi, hä, dofä gadaeala aumalasi. ²⁷ Dolö amolia fudugilahilä sähalea, Dolö goweda nowë gadoidu. Folea ödäleada ie ado nabelo gabula säi.

*Yesuea dolö äudä mugabe fedai nebegi nesiladigi amo
(Maga 5.1-20, Ulugu 8.26-39)*

²⁸ Hä, oeabo amo dëgëla näiadodi awäla, e Gadala segea beselagalai. Beselagalaha nebegi, baagoi baulo igi äbä difolalebeamadila, dolö äudä mugabe fedai maaha nebegi, Yesuea gausiala digai. Dolö äudä amolea udia dolö nufudala ialalemolöi gabugi, idi amogida udia dolö aulo made. ²⁹ Elea Yesu gausialahilä, gelola üalala sähalea, Godeie malö, dia alima abilia hamomolö misi. Së imolö segeyo fu aso, made beselagalaia, alidale hä, së dafidi imolö misilela säi.

* **8:12:** 8.12 Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie malöla säi amolida Isilale udia dolöie säi.

³⁰ Amo gaalu, holöbö ga madela amida sugua yafie moosa nefolalo. ³¹ Hä, dolö äudä amolema mugabe fedai amolia Yesuma sähalea, Dia nili nesiladigimolö galëda, nili sugua nefolalebe gagowelima nogila fedamolö mosöla säi. ³² Amala säsebegi, ea mugabe amolima mosöla säi. Amala säsebegi, mugabe amolia dolö äudä amole amilahilä, sugua amolima fedai. Fedasebegi, sugua nefolalo amoli sulubadela gau domaladi gelola baluluia digafulahilä, oeabogi digafusebegi, ödäea naha maadei. ³³ Amo bealahilä, sugua sigi aligilo nefolalo amoli baluluia fisäla asi. Fisäla awäla, gaamugi beselagalalahilä, hamoi amo sulubadela säla ialahilä, dolö dafidi mugabe fedai äudä amolege, säla iaha maadei. ³⁴ Säla i amo nabalahlilä, udia dolö gaamugi nefolalo amoli sulubadela Yesu neebee ami afiai. Afiala e bealahilä, ilia ema sähalea, Dida nilile segeawi namolö made. Bahila mosöla säi.

9

Yesuea dolö afädë fii si wahii (Maga 2.1-12, Ulugu 5.17-26)

¹ Yesu e dudaia filahlilä, oeabo dibe amo dëgëla obëgëlahilä, gaamu hï aligisia ami beselagalai.* ² Beselagalasebegi, dolö odoaea dolö afädë fii si sulo amo dafudaijala gaula misi. Amasebegi, ilile asigi afädë negei amo bealahilä, Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nie malö, asigi gelomalo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeimelëla säi.

³ Amala säsebegi, mala dawadigi odoa nefolalo amolia asigiamu helësësalea, Dolö goweada Gode gagadesa neamelëla helësësa nefolalo. ⁴ Iliä amala helësësa nefolalebe amo bealahilä, Yesuea sähalea, Mi edoie dilia dilile iso asigigi asigi nafade go helësësa nea. ⁵ Dilia na ado aabeida abodo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolö amo aabei gabule ma, nowela nawesa namiëla sämolö amo aabei gabule. ⁶ Amaï gaso, Dolöie Malö amea nagadaia wi nea, udia dolöea nafade hamoi amo hëladigimolöie geloi gaula neebe amo dilia helësëmäia olesagomelëla säi. Amala sälahilä, ea dolö fii si amoma sähalea, Nowelahilä, die dafu neala gaula dihï mosöa hä mosöla säi. ⁷ Amala säsebegi, e hä hï mosöa asi. ⁸ Amala hamoi amo bealahilä, udia dolö yafie negegila nefolalo amolia bedäi. Bedälahilä, ilia Godea geloi hido elöi amo gadoi dolöma i gabulahilä, Godeda dofä edefade gabula säha nefolalo.

Yesuea Madiu wei (Maga 2.13-17, Ulugu 5.27-32)

⁹ Yesu e amila awähalea, dolö afädë, ëida Madiu, eda dagisi muni nelo mosöa ami sebegi meli. Bealahilä, Yesuea ema sähalea, Ne bëgëla misiëla säi. Amala säsebegi, Madiu e nowela, Yesu bëgëla asi.

¹⁰ Awälahlilä, Yesu e mosöa molö naha sebegi, dagisi muni nelo amolige, dolö yafie mala nafade hamolo amolige maala, Yesula, ie bëgëla aulo amolalibalä, molö naha sefolalo. ¹¹ Amala naha sefolalebegi, Felesi dolö amolia bealahilä, ie bëgëla aulo amolima nabahalea, Dilile säla olelelo goea dagisi muni neloge, mala nafade hamologe, golalibalä molö naha sebegoda edoëla nabi.* ¹² Amala säi amo nabalahlilä Yesuea sähalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida alögoda neebee aulo made. Oloi sefolalebe amolimu alögoda neebee aulomelë. ¹³ Afialahlilä ado gowe helësëmalo. Amoda gomalä, Na nelebo nufudala imolö hamela made, bobasëla ugila negemolö amo hamesala säla dëdëla negei dialea.

Hosea 6.6

* **9:1:** 9.1 Segeyo amo gaalu, sege gaamu Gabaniama amida Yesu e aligilo. * **9:11:** 9.11 Felesi iliada gowe gadola made hamomolöla säla negeida malei bëgëla hamolo. Iliä helësësaleada, dolö afädë säla negei amo made bëgëla hamoseda, ea Godeie siigi nafade hamoi neala helësëlo. Amase, dolö fii odoa amobalä seëda, amolige Godeie siigi nigime baai neala sälo. Felesi ilia helësësaleamelebe, dolö odoa Olomoie hamoi hamolasila dagisi muni neaha nefolalo amolida, Godeie siigi nigime baai neala helësëlo. Amoie mida, segeyo sulubadelagi amoliada Olomo dolö Gode made helësëlo amolibalä nawesa neë melëlo amogi.

Ne misiweda udia dolö mala mogoi hamolo nefolalebe amoli wemolö misi made. Udia dolö mala nafade hamolo nefolalebe amoli wemolö misimelëla säla i.

*Yesuea molö made naha aligilo amoie säi
(Maga 2.18-22, Ulugu 5.33-39)*

¹⁴ Segeyo amo gaalu, Yoneie bégëla aulo nefolalo amoli Yesu neebee maalahilä, ema nabahalea, Niliage, amase, Felesi dolö nefolalebe amoliage, nilia molö made naha aligilo amogi, die bégëla aulo nefolalebe golia molö made naala, made aligilo goda mida edoiëla nabi. ¹⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia dolö afädëa udia neahalea, dolö udia nelo amoie damelë hi ebalä gedola nea, asigia yoi gadoi neda ifolole. Amalo made gaso, ili neebee amila odoaea e sigi moholö segeyo fu beselagalamolömelë. Ilida segeyo amogida, molö made naala namolömelë.

¹⁶ Afädëa fagulo gofogi fagulo gähea nuli baala asogelo made. Amala baala asogeseda, fagulo gähe amo gofo baala asoge amo edela nulilo. ¹⁷ Amase, afädëa wani ödä gähe dibe amo, i sugua meme gafodoea hamoi sibaigi gögödëla salelo made. Afädëa gögödëla salaseda, wani ödä amea dusula doadigila awäla, meme gafodoea hamoi i amo nafademolöi nafadelo. Amala hamoloea, wani ödä gähe dibe amoda, meme gafodoea hamoi i gähe amohi gadoigi gögödëla salaseda, helegela hedabi dië melëlola säi.*

*Beaha aligilo afädëie idiwige, udiaea Yesuie fagulogi diigi amoge
(Maga 5.21-43, Ulugu 8.40-56)*

¹⁸ Aso, Yesuea ilima adosa nebegi, beaha aligilo dolö afädë maalahilä, Yesuie emo mia emo gumu sasagala fia idogolahilä sähalea, Nie nidiwi hädamadefali hame doala asi dialea. Di maala, die naaboea e diigiseda, e wahilagalala namolöla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowela e awäsebe amo gadola awäsebegi, ie bégëla aulo amolige e awäsebe amo gadola asi.

²⁰ Awäha nebegi, udia afädë gäheo i giwilasi heale olo olosamu aligilo amea Yesuie baagido awälahilä, ie fagulo sedade gai amoie bidigifali diigi. ²¹ Mida, hido asigiamu sähalea, Na ie fagulogimu diigiseda, ne wahimolö gabula helësei. ²² Amala hamosebegi, Yesuea besuia imogola, e bealahilä sähalea, Nie nidiwie, asigi gelomalo. Dihä asigi afädë negei amea, di wahigomelëla säi. Amala säi amole, udia amo wahii.

²³ Amilahilä awäla, Yesu e beaha aligilo dolö amea mosöa nogila digai. Nogila digalahilä, ea beahaleamelebe, fëla gälo dolö odoage, udia dolö yafie gegeola didigaola goba fedaha dibe amoge bealahilä, ²⁴ ea sähalea, Dili mosalo. Udia malö holöbö goda baagoi made. Süwia adi dialeamelëla säi. Amala säsebegi, ilia Yesubalä öi. ²⁵ Amasebegi, udia dolö nefolalo amoli segea nesiladigilahilä, Yesu e ie dilo hogoligi ami nogila digalahilä, udia malö holöbö amoie naabogi nabeleia wesebegi, nowelagalai. ²⁶ Yesuea hamoi amo sege amomadi nefolalo amoli sulubadelaea nabala daidoi.

Yesuea dolö si golai äudäge nafi dofogaige wahilasi

²⁷ Yesu e amilahilä awäha nebegi, dolö äudä si golai nelo amolea e baagiala bégëla maaha nea, gelola uuala sähalea, Debidie malöo, ali bobasëmola säi. * ²⁸ Yesu e awäla mosöa nogila digasebegi, dolö äudä amole e sebee maasebegi, Yesuea dolö äudä amolema nabahalea, Alile si na wahimäiala helëselä, ali asigi afädë negei nealela nabi. Amala nabasebegi, elea säla obëgësalea, Dafidiloo, äla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Yesuea

* **9:17:** 9.17 Yu ilia sugua meme nufudala gafodo amo hololo. Amala hamolahilä, i edefade amogida wani ödä amo gögödëla salelo. Ila wani ödä gähe amo hedabola gamogamäia, meme gafodo amogi gögödëla negesila, segeyo holöbö sedade aligilo. Amala negesi diëgi, wani ödä amo hi nobala bolela fedalo. Wani ödä gähe amo meme gafodo gofo amogi gögödëla negeseda, sugua meme gafodo i amo dusulomelë. * **9:27:** 9.27 Yu ilia helësesaleada, Godea Afädë Memelele ie udia dolö sigi obëgëmolöla säi amoda, Debidie sosogogila moholöla helësei. Dolö si golai äudä amolea helësesaleage, Yesu eda Isilale dolölea misiäia beaha nelo amo gabula helëselahilä, elea Debidie malöola säi.

elele siigi diigisalea sähalea, Hali asigi afädë negei neebe gohï gadola hamomolöla säi. ³⁰ Amala sälahilä, elele si amo hedabola fisigäsebegi, Yesuea elema gelolafali sähalea, Go hamoigoda dofä elöma asiala säloeola säi. ³¹ Amala säi gaso, ele awähaleada, Yesuea hamoi amoda, sege amomadi nefolalo amolia nabaha maademäia säla iia awäha nelo.

³² Dolö äudä amole doadigila awäsolo amo gala, hä oböla, odoaea dolö afädëma mugabe fedalahilä, ado adomolö uli nelo amo, sigi misi. ³³ Mugabe fedai nelo amo nesiladigisebegi, dolö ado maade amea hä, ado adoi. Amala hamosebegi, udia dolö yafie geqedola negegila nefolalo amolia fudugilahilä sähalea, Isilale segeawi go gadola hamose afädë dofä made melëlo neawela säi.

³⁴ Amala säsebegi, Felesi dolö nefolalo amolia sähalea, Mugabe amoli sulubadelaie dafidiloea geloi iasebegi, ea mugabe nesiladigisa neamelëla säi.*

Yesuea udia dolö amoli sulubadela bobasëi

³⁵ Yesu e gaamu sulubadelagige, sege sulubadelagige, nawesa neada, ilile gedolo mosöa säla olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla oleladigi, olo elö elöla oloi wahiladigi, amase, domalo nalafadela nawei sulubadela wahiladidigiladigila nawesa nelo. ³⁶ Ea udia dolö yafie geqedola negegila nefolalebe amoli bealahilä, ili bobasëi. Mida, ili sugua sibi sigi aligilo maadeia, hilido aligilo amo gadola, ilia asigia säosölage, nalahoï gadolage nefolalo. ³⁷ Amo bealahilä, ea ie bögëla aulo amolima sähalea, Molö bëi yafie hamosalea gaso, molö bëi geqedolasimolöie hamoi hamolo amolida ede made gabumelë. ³⁸ Amaï gabugi, sagai eedo hü hamoi hamolo ie sagaigi hamoi hamomolöie fisiga gamäia, dilia ema adosa namialola säla i.

10

Bögëla aulo giwilasi amolile ëi (Maga 3.13-19, Ulugu 6.12-16)

¹ Yesuea ie bögëla aulo giwilasi amoli mofiamolahilä, mugabe fedai nefolalebe amoli nesiladigimäiage, olo elö elöla oloi difolalebe amolige, domalo nalafadela nawei amolige, sulubadela wahisa maademäiage, ea ilima geloi i. ² Abosolo giwilasi amolile ëida goweli.* Dafidida Saimono, ie ëi elöda Fidala sälo, ie edoo Äduluge, amase, Sebediie malö Yemesege, ie edoo Yonege. ³ Filibige, Badolomiuge, amase, Domasige, dagisi muni nelo Madiuge, amase, Alibiasaie malö Yemesege, Dadiusige. ⁴ Selodo sosogo Saimonoge, Yudasa Isagaliada, ea Yesu hololölo amoge.

Yesuea dolö giwilasi amoligali hamoi i (Maga 6.7-13, Ulugu 9.1-6)

⁵ Yesuea dolö giwilasi amoli hä, mosalola sälahilä, ea ado gomalä säla i.* Dili awähalea, udia dolö fii odoa sebea aulo idigi mosabio. Samelia gaamu difolalebeamadi amogige digamabio. ⁶ Ami made awäla, dilida Isilale udia dolö ili sugua sibi dabadigi gadoi neebea amimu mosalo. ⁷ Awälahilä, ado mala säla iahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dialeamelëla säla imalo. ⁸ Amase, oloi difolalebe amoli wahiladigi, hame doala asi difolalebe amoli neala wahiladigi, gudubu hamola nawei sefolalebe amoli wahiladigi, mugabe fedai sefolalebe amoli nesiladidigisa namialo. Walio dilia nelebo nii gaula neebe goda, bidia made, memalä nii amo gadola, memalä imalo. ⁹ Dilia awähaleada, muni gologe, silibage, benige afädë muni salelogi salala, made gaula mosalo. ¹⁰ Amalahilä, idiafa awäla aduge, fagulo elö baalage, emo usililoge, galiamoge, made gaula mosalo. Mida, hamoi hamolo neebe amogalida, molö imolö dialea.

* **9:34:** 9.34 Mugabe sulubadelaie dafidiloda Saidani. * **10:2:** 10.2 Nilile ado adola Abosoloda, säla imolö mosöla säsegi aulo. * **10:5:** 10.5 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi dëdëi dibe amoligida, ageduda go. Ea säi amoda ie bögëla aulo amolia udia dolöma Godeie ado mala säla olelela awäsebea ami nea, gomalä hamomalola säla i. Ado amoda 10.5-42 amogi dialea.

¹¹ Dilia gaamu afädëgige, amase, sege afädëgige awäla beselagalasegi, afädëa dili nihiligila diahala säsebelela bimolö mosalo. Awäha neëgi, diahala säsebe dolö amobalämu diaha nelolahilä, moholö fu beselagalasolo amo gala, giso sege amo digila mosalo. ¹² Dili mosö amogi beselagalahalea, mosö amoma, neala dalulo dilibalä diamiäiamelëla säla, nogila digamalo. ¹³ Udia dolö mosö amogi sefolalo amolia obeägila dili gauia idaseda, dalulola säla i amo ilibalä diamialamalo. Iliä amala made hamoseda, dalulola säla i amo dihilima obëgëmäia nea nimalo. ¹⁴ Mosö afädëgi sefolalebe amoliage, gaamu afädëgi nefolalebe amoliage, dili midilö mofiamola made säla, dilia ado säsebegoge made nabaseda, dilile emogi dao baai amo fëfëla salalahilä, mosalo.* ¹⁵ Na dilima dofä sähago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Sodomu ilibaläge, Gomola ilibaläge memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, gaamu amogi nefolalebe amolibalä, gelolafali memelela gudimolömelëla säi.

*Neala sëlasi molö elö elöla moholömelëla säi
(Maga 13.9-13, Ulugu 12.2-9, 21.12-17)*

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nabuö. Sugua sibifali gadoi ilua ügülo nefolalebea ami na dili mosalahagomelë. Amo helësëla, dilia hamomolö amo hedabola helësëlahilä, sisigosa namialo, amase, asigige gagadelai namialo. ¹⁷ Dolö nefolalebe amoli helësëlahilä, idihë namialo. Dili ilile galisolö amolile naabogi gausimolömelë. Amase, ilile gedolo mosöa amige dili fëgämolömelë. ¹⁸ Dilia ne bëgëla mofiasebegoie, beaha aligilo gini nefolalebea amige, gamane sigi aligilo nefolalebea amige sigi awäla, dilia meli amoge nabi amoge, ilimage, fii odo nefolalebe amolimage säla olelemäia sigi moholömelë. ¹⁹ Iliä odo ilile naabogi gausiseda, amogi dilia nilia ado abodo sämolödu, nilia ado abeahäla säla obëgëmolödula asigia säosöla helësëmabio. Säsolo segeyo amo gala, dilia sämolö amo sämäia dilima imolömelë. ²⁰ Mida, amo gala, ado dihili sämolö made. Dilile Diadoie Gesamia dihilima aligila sälasimolömelë.

²¹ Dolöea ie edoo amo nufudala baagomäia gaula imolömelë. Malö eedoeage hile malö amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ie eedo emelebalä habobala nufudala baagomäia gaula imolömelë. ²² Nïe ëigi nefolalebego bealahilä, sulubadelaä dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, wagamäialahilä gelolamu aligiseda, e damula moholömelë. ²³ Dili gaamu afädëgi neëgi neala sëlaseda, fisäla gaamu elögi afiamalo. Na dilima dofä sähago. Dolöie Malö maasolo amo gala, dilia Isilaleie gaamu sulubadelagi hamoi hamomolö difolalebe amoda, dofä made hamosa maademolömelë.

²⁴ Bëgëla aulo neebe ameadä, ie olelelo neebe amoda dabiala aulo made. Amase, galabaia hamoi gadoi hamolasilo neebe ameadä, ie dafidilo neebe amoda dabiala aulo made. ²⁵ Amaimo, bëgëla aulo neebe ameadä, ie olelelo neebe amo gadoi namolö amoda dofea. Amase, galabaia hamoi hamolasilo neebe ameage, ie dafidilo neebe amo gadoi namolö amoge dofea. Iliä mosö eedo neebe amoma ëi Belesabulula säsedä,* hile mosöa aligilo amolima ado nafadela sämolö amoda dofä baagila moholö gabula säi.

*Godebalämu bedämolö dibe amo
(Ulugu 12.2-7)*

²⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia dolö amolibalä bedämabio. Nelebo walio dabela negei difolalebe amolida hobeala ulufadigisa maadela, musügä negei amoge sulubadelaä dawadigisa maademolömelë. ²⁷ Na gasimi sagaia nea säla iasebewelida, dilia eso neesebea ami nea, säsebewe gadola bu eegela säha namialo. Geleä sädäwala säi amoda, dilia mosö daioa nea, uuala säla iaha namialo. ²⁸ Gesamila made, domalomu baagomäia nufidelo nefolalebe amolibalä bedämabio. Gasoda, domalo

* **10:14:** 10.14 Udia dolö amolia, nilia asiala hamoi gabula helësëmäia, ie bëgëla aulo amolia amala olela hamomalola säi. Maga 6.11, Abosolo 13.51ge bimalo. * **10:25:** 10.25 Belesabuluie ëi elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

gesamila helegela Heli segea nafademolö neebe amobalämu bedämalo. ²⁹ Haea nelësa gigiso gadoi äudäda, bidi holöfalï doea afädë gadoia nelo madele. Amai gaso, dilile Diadoea amala made daiai galëda, haea amoligi afädë made baagomolömelë. ³⁰ Amase, dilile busagia busa hili nebegoge, sulubadela nidesa maadei neagomelë. ³¹ Amaimo, haea gigiso gadoi sefolalebe amolida holöbö gidogolahilä, dilida abulümi hamoi nebege bedämabiola säi.

*Gelesoie neawela sämolöge, Gelesoma baagi imolöge
(Uluu 12.8-9)*

³² Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Afädëa udia dolö sebe amolile siigi nea, ne Gelesoie neawela säla ulufadigiseda, amase, nage nie Nado selesaia mosöa neebe amoie siigi, amo gadola wäla sämolömelë. ³³ Amaimo, afädëa udia dolö sebe amolile siigi nea, nie ei made säla, baagi iäседа, amase, nage nie Nado selesaia mosöa neebe amoie siigige, amoie ei made säla, baagi imolömelëla säi.

*Udia dolöea Yesu boba hamomolö amo
(Uluu 12.51-53, 14.26-27)*

³⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Diliada na sege sulubadelagi dalulo imolöie gaula misi gabula helësëmabio. Dalulo imolöie gaula misi made, nada nudulo helebe gaula misimelë. ³⁵ Na mogemolö misi amoda gomalä,

malöea ie eedobaläge,
idiwia ie emebaläge, amase,
malö udiaea egoamebaläge.

³⁶ Dolöie ado niida, hile mosöa aligilo amoli namolömelë.

Maiga 7.6

³⁷ Afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ie eedole emele boba edefade hamosedä, eda ne sosogo namolö dofea mademelë. Amase, afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ie malö boba edefade hamosedä, eege ne sosogo namolöda dofea mademelë. ³⁸ Amase, afädëa hile i fügäi neala gaula, ne bögëla made maaseda, amoge ne sosogo namolöda dofea mademelë.* ³⁹ Hile namolö dibe amomu fëdöla gaula aligilo amoda, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Amase, hile namolö amo ne helësëla fisilo ameada, ie namolö beagolemolömelëla säi.

*Udia dolöea Geleso sosogo ugila negeseda, bidi nimolö
(Maga 9.41)*

⁴⁰ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Afädëa dilima, nihiligila namolö mofiamola säседа, nege ebalä namolö misiëla sähagomelë. Amase, afädëa nema, haligila namolö misiëla säседа, ne fisiga welo amoge ebalä namolö misiëla sähagomelë. ⁴¹ Amaimo, afädëa goweda bea sälo gabula helësëlahilä, ea mosöa sigi aligiseda, eege, bea säloea bidi nease amo gadoimu nimolömelë. Amase, afädëa goweda dolö mala mogoi hamolo neebe gabula bealahilä, ea mosöa sigi aligiseda, eege, dolö mala mogoi hamoloea bidi nease amo gadoimu nimolömelë. ⁴² Dolö afädëa nie bögëla aulo holöbö gidogo neebe amo, nie bögëla aulo gabula helësëlahilä, amogali gögi ödämu osala iäседа, na dilima dofä sähago, dolö amoda dofä bidi nimolömelëla sähagola säla i.

11

*Ödägi gelo Yonea ie bögëla aulo amoli Yesu neebea mosaloi
(Uluu 7.18-35)*

* **10:38:** 10.38 Amo gaalu, Olomo iliada fii odoaeage, amase, memalä hamoi hamolasilo nefolalo amoliage nafade hamosegi nufulö galëda, iliada ili i fügäigimu baala negelo. Iliada dolö i fügäigi baala negemolö amohi, sege e baala negemolöia ami i fügäi amo gaula mosalalo. Yesuea i fügäi neala gaula aulola säi amoda ado besula sähalea, Udia dolö dofä e bögëla aulo neebe amoliada, baagomolömadi namolö gabula helësëmäia säi.

¹ Yesuea ie bēgēla aulo giwilasi amolima sāla olelela wagalahilā, amila awāla, ilile gaamu difolalebe amoligi nawesa nea, udia dolō ilima ado mala sāla iadigi, sāla oleladigisa namolō asi.

² Yone e galabaia mosōa nea, Gelesoea hamoi hamosa neamelēla sāi amo nabalahilā, Yonea ie bēgēla aulo amolima sähalea, Yesuma ado gomalā nabulō mosalola sāi. Amala sāsebegi, ili Yesu neebee awālahilā, ³ ema nabahalea, Afādē moholōmelēla sāi amoda dile, ma, nilia elō beaha namolōedula nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Dili obēgēlahilā, ado nabi amoge, siia meli amoge, Yonema sāla imalo. Sähaleada, ⁵ Si golai nefolalo amoli siia beaha maadela, emo nafadei nefolalo amoli emosala nawela, amase, gudubu hamoi sefolalo amoli wahisa maadela, gēhe gai sefolalo amoli hā, nabaha maadela, amalahlilā, udia dolō busadāoi nefolalebe amolima Ado Mala Hedabi sāla iaha neebeeola sāla imolō mosalo.* ⁶ Udia dolōea ne bealahilā, ilile asigi afādē negei made digasebe amoliada, obeāgisa neamelēla sāi.

⁷ Amala sāsebegi, dolō misi amoli awāse amo gaalu, Yesuea udia dolō gegebola nefolalo amolima Yoneie helēsēla sähalea, Sege nafadeia udia dolō aligilo made dibeami afiai amoda, dilia edo bimolō afiai. Giisi sedade foea fologosebe amo bimolō afiaile. ⁸ Dili afiai amoda edo bimolō afiai. Dolōea fagulo hedabifalimu salugai neebe amo bimolō afiaile. Nabuō. Fagulo hedabifali amo gadoi salugalo amolida beaha aligilo giniie mosōa dilo nea. ⁹ Dili afiai amoda edo bimolō afiai. Bea sālo afādē neebe amo bimolō afiaile. Ee. Amai galēda, na dilima sähago. Bea sālo odoa nefolalebe amoli holōbō gidogolahilā, eda ilibia neebe amo dilia meligomelē. ¹⁰ Ie helēsēla, gomalā dēdēla negei dialea.

Nie ado sāla ilo amo, die dafidila, mosalamolōmelē. Di e baagia emosala nawemolōie, ea die idi fodolasimolōmelēla sāla dēdēla negei dialea. ¹¹ Na dilima dofā sähago. Udiaea neegela āgūi amoli sulubadelagida, afādē ödāgi gelo Yone neebe amo gadoi maade, ilida holōbō gidogo. Amai gaso, dolō afādē Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe ami holōbō gidogofali neebe ameadā, Yone baagila asi neamelē. ¹² Ödāgi gelo Yonea mi gāwila mala sāla iaha neloa amila maala, hā, walio wegida, odoaea Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amogi ilile geloia digaha nea, amase, dolō nefolalebe amolile geloia gausa nea.* ¹³ Amaimo, bea sālo sulubadela nefolalo amoliage, amase, Mosesea Ado sāla negei ameage, bea sāsāla maaha nelolahilā, Yone neebee ami beselagalai. ¹⁴ Amaimo, dilia nabala asigi afādē negemolō galēda, Elaia moholōmelēla sāla dēdēla negei amoda, Yone e gabumelē. ¹⁵ Afādē gēhe galea galēda, hā nabulō dialea.

¹⁶ Udia dolō walio neebe weli ado abodo gadoima oodo beala sāmōlōdu. Ilida malēsāea magaia gaamugi salea, malēsā odoama uuala sāia gala sähalea,

¹⁷ Nilia dilile baidama dūlasilebeda, dilia gosala made aligisio.

Amase, nilia obōla dilile bobasēi gē udālasilebege, amogige dilia bobasēla diila made nelomelēla

sālo amo gadoida ili nea. ¹⁸ Amaimo, Yone e maala neada, molō made naalage, wani ödāge made naala nebegi, ilia eda mugabe fedai neala sālomelē. ¹⁹ Amalahilā, Dolōie Malō amo maala neada, ea molōge wani ödāge naha nebegi, ilia sähalea, Dolō neebe goweadā molōge badoia nulō, wani ödāge edefade nulō nea. Amaimo, e dagisi muni neloge, amase, mala nafade hamolo nefolalebe amolibalāge damelē hamola aligilo neebe gowe bimola sālomelē. Amalo gaso, Godeie asigi falagasei ulufadigisebe ameadā dofā dibe amo ulufadigimolōmelēla sāla i.

* **11:5:** 11.5 Godea Isilale udia dolō ugila negemolōie nelebo amo gadola hamomolōmelēla Aisaeaea bea sāla negei. Aisaea 35.1-7, 61.1-4 bimalo. * **11:12:** 11.12 Damo gowegi dibe amoda Giligi adoea ulufala fādāla made sāi. Be, dolō odoaea helēsēsaleada, Yesuea sāi amoda sosogo odoa ilia Olomo ilibalā nudulahilā fisigāmōlō gabu. Nelebo amala hamose ameadā, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo nagadaia digamāia, Gode hī idi hamogimolō gabula helēsēi.

*Gaamu odoagi udia dolöea asigi afädë negela made nelo
(Uluu 10.13-15)*

²⁰ Yesuea gaamu odoagi nea geloi melëlo made gadoi yafie hamoi gaso, udia dolö ami nefolalo amolia asigi besula made nelo. Amala hamosebegi, Yesuea ilima nemola sähalea, ²¹ Golasini udia dolö dili, asigii gabu. Amase, Bedesaida udia dolö dilige, asigii gabu. Mida, dili nefolalebea ami geloi melëlo made gadoi hamoi amo, Daiale Saidonole-madi dafidi hamoi galebeda, ilia siiba asigi besusa maadeimelëla olela hewala fagulo gäla, nisibu uii filabio. ²² Amalabio gaso, na dilima säla iahago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Daia ilibaläge Saidono ilibaläge memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, dilibalä gelolafali memelela gudimolömelë. ²³ Amase, Gabaniama dilige, dilia selesaia mosöa moholöie dihili dili gauia adogosa nefolaleale. Ai, dilida Heli segea sogobala sadia idogomolömelë. Dili nefolalebea ami geloi melëlo made gadoi hamoi amo Sodomo ami dafidi hamoi galebeda, Sodomo gaamu amoda aso, walio diëgi amalabio. ²⁴ Amalabio gaso, na dilima säla iahago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Sodomo ilibalä memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, dilibalä gelolafali memelela gudimolömelëla säla i.

*Yesuea dili ne neebee hele namolö mofiamola säi
(Uluu 10.21-22)*

²⁵ Segeyo amo gala, Yesuea sähalea, Mudaiaiege, nagadaiaiege Dafidilo Geloi Nadoo, dima obeägila nesegea. Mida, asigi falagasei amolimage, amase, nagadaia mala dawadigi nefolalebe amolimage, dia hagulahilä, malësä gadoi nefolalebe amolima dia nelebo amoli ulufala olei amogi. ²⁶ Ä dofä, Nado, dihï hamomolö helësëi amo gadola, amala hamoi gabumelë.

²⁷ Nïe Nadoea sulubadela nema gausimelë. Afädëa malö e gowe neala dawadigi made. Nadoea hïdomu dawadigi nea. Amase, afädëa Nado e gowe neala dawadigi made. Malö eamu hïdo dawadigi nea. Amase, Malöea ië Eedo olemolö helësësebe amolima oleseda, iliage e gowe gabula dawadigimolömelë.

²⁸ Sulubadelaëa nelebo yöi dibe amo baagi sëla gaula nefolalebela dilie, ne neebee mofiamo. Mofiaseda, na diligali hele fimolö amo imolömelë. ²⁹ Sugua gaoea nelebo afädë gaula dusugamolöie muugia i damui negela begelo amo gadola, dilia nïe ado hawala nema dawa nimalo. Mida, na dolö odoama hame negela, nihï nagadaialo mala hamolo. Ameada, dili hele namolö beagolemolömelë. ³⁰ Amala hamomolö amoie mida, nïe i damui negela begelo amoda häuai made, aabei dialea, amase, nelebo dihili neala gaumäia na imolö amoda yöi made, hageai dialeala säla i.

12

*Segeyo Sabadagi hamoi made hamolo amoie Yesuea ado säi
(Maga 2.23-28, Uluu 6.1-5)*

¹ Holöbö ede made nelolahilä, segeyo Sabada gafegi Yesu e helebe guläia gadoi ëi widi sagai mogogi awäha nelo. Awäha nea, ië bëgëla aulo amoli sïdëa baagosebegi, widi amoie gägä amo faila nana awäha nelo.* ² Amala hamosebegi, Felesi dolö nefolalo amolia bealahilä ema sähalea, Segeyo Sabada gafegi made hamomalai amoda, dië bëgëla aulo golia hamosa neebe gowe bimola säi.* ³ Amala säsebegi, ea ilima säla obëgësalea,

* **12:1:** 12.1 Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie ëi gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege föi dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahilä, segeyo gifalädalügi hï e hele sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiai. Segeyo Sabada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obëgëi 20.8-11ge bimalo. * **12:2:** 12.2 Yu ilile ado säla negei ameada, segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo madela säla dofogala negei dilo. Hamoi amo gadoi hamomolöie ado säla negei amea sähaleada, Bëi faila negelo amogi ilia made hamomolöla säla dofogai dilo. Sigi Obëgëi 34.21 bimalo. Amala säla negei dilo amo Yesuie bëgëla aulo amolia damui.

Debidige, ie dolö odoa amolalia sädëa baagosalea, Debidia hamoi dödëla negei dibe amo dilia made meli neale. ⁴ Debidia e Godeie balai mosöa nogila digalahilä, beledi Godegali odala i dibe amo nealahilä, hi eege, ie dolö odoa amoliage mai. Amala hamoi amoda, mala säla negei ameada beledi amoda gobela ilo nefolalebe amoliamu nulö, odoeada nulö made. ⁵ Amase, segeyo Sabadagi gobela ilo amolia gobela ilo mosöa ami nefolalea segeyo Sabadaie mala damusa aligilo gaso, ilia asiala made hamolo. Mosese nebegi Ado säla negei dibe amogi, dilia ado amo gadoi made meli neale. ⁶ Na dilima säla iahago. Nelebo afädë walio guwi dibe amoda gobela ilo mosö amo baagila asi neamelë. ⁷ Bebagi säla dödëla negei dibe amogi afädëda gowe.

Na nelebo nufudala imolö hamela made, bobasëla ugila negemolö amo hamesala säla dödëla negei dialea.

Hosea 6.6

Amaimo, ado amoie mi gowe gadoila helësëi galebeda, dilia udia dolöea asiala made hamoi nefolalebe amolima, dilia asiala hamoi gabumelëla made sälo aligilabiomelë. ⁸ Amoieda Dolöie Malö amo hi eda segeyo Sabada gafeie Dafidilo neala säla i.

*Segeyo Sabadagi Yesuea dolö afädëie naabo nafadei wahilasi
(Maga 3.1-6, Ulugu 6.6-11)*

⁹ Amila awälahilä, Yesu e ilile gedolo mosö afädë neebee ami nogila digai. ¹⁰ Mosö isogi ami dolö naabo nafadei afädë maala sulo. Dolö odoa nefolalo amolia Yesuma dia nafade hamoila sädelälahilä, ilia ema nabahalea, Segeyo Sabada gafegi neala wahilasimolöda dofeale, ma, dofea madelela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Diligi dolö afädëie sugua sibi afädë Sabada segeyo gafegi dögöigi digai diëda, sugua sibi eedoea made sogobala fisiga adamolöle. ¹² Sugua sibida holöbö gidogolahilä, dolöda dafidilo edefade neebe amo beasebele. Amai ameada, segeyo Sabadagi hedabi hamomolöda dofeala säi. ¹³ Amala sälahilä, ea dolö amoma sähalea, Die naabo mogodigimola säi. Dolö amea naabo mogodigia gasebegi, bu hedabola obëgëlahilä, naabo näiada hedabi amo hi gadoi wäla hedaboi meli. ¹⁴ Amala hamosebegi, Felesi dolö amoli segea doadigila awälahilä, Yesu nufulö abilia hamomolödula didiäha dilo.*

Yesu eda Godeie hamoi hamolasilo nea

¹⁵ Yesuea ilia e nufulö didiäha dibe amo helësëlahilä, sege amo digila asi. Digila awäsebegi, udia dolö yafie nefolalo amolige e awäse amo gadola mofiasebegi, ea udia dolö oloi amoli sulubadela neala wahisa maadei. ¹⁶ Ea ilima sähalea, Neda gowe gabiola odoama säla imabiola säla iaha nelo. ¹⁷ Bea sälo Aisaeaea bea säla negei amo gausiala digamäia, ea amala hamoi.

¹⁸ Nie hamoi hamolasilo na memelei amo hä neebe gowemelë. Na ema boba hamolahilä, obeägisa neawe. Na nie Gesami ema namolö mosöla sämolömelë. Ea, na memele-molö amo gowe gadoi galeamelëla säla, udia dolö sege elö elölagi sefolalebe amoli sulubadelama säla iaha namolömelë.

¹⁹ Eada gëgësadialage, uualage made sämolömelë. Amase, idiafage afädëa ea ado säse made nabulömelë.

²⁰ Eada fise dagabomolöie wäbëala digasebe amoge ea made dagabomolömelë. Eada gele wai uliligi neebe amoda made usiladigimolömelë. Hamoi hamola mogola hamomolö amo baagila mosäia, eada mogola hahamogisamu namolömelë.

²¹ Ie ei helësëlahilä, udia dolö fii elö elöla nefolalebe amolia sisiläfüla beaha nefolamolömelëla säla dödëla negei dialea.

Aisaea 42.1-4

*Ilia sähalea, Yesuea Belesabulubalä nea hamosa neala säi
(Maga 3.20-30, Ulugu 11.14-23, 12.10)*

* **12:14:** 12.14 Felesi dolö ilia helësësaleada, oloi wahisebeweda hamoi hamolo gadoila helësëi. Amahaleada, ea segeyo Sabadagi oloi made wahimäiala dofogai. Amogida, Felesi ilia ema habobalahilä, Yesu e nufulöie idi hogosa nelo amo. Ulugu 13.14ge, Yone 5.16-18ge bimalo.

²² Segeyo amo gala odoaea dolö afädëma mugabe fedalahilä, si nafadela ado adomolö uli nelo amo, Yesu neebee sigi misi. Sigi maasebegi, Yesuea dolö amo wahilasila, hä, ado maade amea siia beala ado adoi. ²³ Amasebegi, udia dolö yafie gegedoi nefolalo amoli fudugilahilä sähalea, Wae, egoweda Debidiië malöledula säi.*

²⁴ Amala säi amo nabalahlä, Felesi dolö nefolalo amolia sähalea, Dolö goea mugabe fedai nesiladigisebegoda, mugabeie dafidilo nea Belesabuluea geloi i ameamu nesisebela säi. ²⁵ Amala helësësebe amo Yesuea bealahilä ilima sähalea, Gädili afädëa hilimu moge mogela nuduseda, amoda nafademolömelë. Amo gadolamu, gaamu afädëge mosö afädëge hilimu moge mogela nuduseda, amoleda made namolömelë. ²⁶ Amaimo, Saidania Saidani nesiladigilo galebeda, hibalä moge mogela aligilabio. Amala aligiseda, ea beaha maadela sigi neebe amo abeahäla namolödu. ²⁷ Na Belesabuluie geloia mugabe fedai nesiladigilo galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amolia nowëie geloia nesiladigilo. Amai galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amoliada dilile gudi mogelo namolömelë. ²⁸ Gasoda, na Godeie Gesamiie geloia mugabe fedai nesiladigisa galëda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo hä dili neebee beselagalai dialeamelë.

²⁹ Amase elöda, afädëa dolö geloiie nelegei fa nimolö helësësedä, dolö geloi neebe amodale dafidi made nafodola negesiseda, dolö amoie mosöa digala, ie nelegei dibe amoligi abeahäla fa nimolödu. Dafidi amala nafodola negesilahilä, hobeala ie mosöa nelegei difolalebe amo fa neaha maademolöi bimolömelë.

³⁰ Afädë nebalä made nea galëda, hi nebalä ado neaha nea. Amase, afädëa nebalä made gegedolasiseda, ea dusula gogola afiaha maademäia nesiladigilo neamelë. ³¹ Amaimo, na dilima säla iahago. Udia dolöea nafade hamoi amoge, gagadei amoge, sulubadela hëla fisimolömelë. Amai gasoda, afädëa Gesami gagadeseda, amoda made hëla fisimolömelë. ³² Afädëa Dolöie Malö amo ado adosalea gagadeseda, amoda hëla fisimolömelë. Amai gasoda, afädëa Gesami Hedabifali amo ado adosalea gagadeseda, amo walioge, hobealage made hëla fisimolömelëla säi.

*Iia gägä negelo
(Ulu 6.43-45)*

³³ Aso, Yesuea säi amo, uda negela made, sähamu neamu sähalea, Dilia i afädë hedabi neebela helësësedä, ie gägäge hedabila helësëmalo. Be, dilia i afädë nafade neebela helësësedä, ie gägäge nafadela helësëmalo. I afädëa gägä negesebe amo bealahilä, i gowe gadoi neebela helësëlomelë. ³⁴ Dilida baagolo nubaie malö nebego. Dihili dili nafade nea, ado hedabida abilia sämolö gabu. Iso asigigi nobala adugasebe amo gadoi nafi idigila säla ulufadigilo. ³⁵ Afädë hedabi neebe ameada hile iso asigigila hedabi dibe amo gadoi ulufadigilo nea. Amase, afädë nafade neebe ameage hile iso asigigila nafade dibe amo gadoi ulufadigilo nea. ³⁶ Na dilima sähago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, udia dolöea ado memalä galone made säi amoda, mi edoie säila säla obëgëmolömelë. ³⁷ Mida, dihi ado säi ameamu, dihi mogoi neala sämolömelë. Amase, dihi ado säi ameamu, dihi asiala hamoila sämolömelëla Yesuea säi.

*Dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola säi
(Maga 8.11-12, Ulu 11.29-32)*

³⁸ Amala säsebegi, mala dawadigi odoa nefolalo amoliage, Felesi dolö odoa nefolalo amoliage Yesuma sähalea, Säla Olelelo, dia dolöea hamomolöi made gadoi afädë nilia melëdelä hamomola säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Udia dolö walio nefolalebe welia nafademu hamosa nea, udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisilo amolia, dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola sälo. Amalo gaso, dolöea hamomolöi made gadoi afädë bea sälo Yonama hamoi amomu ilima olemolömelë. ⁴⁰ Yona e seme edefade afädëie isogi segeyo ohodoa gasi ohodoala dilo amo gadola,

* **12:23:** 12.23 Madiu 9.27 bimalo.

amase, Dolöie Malö amoge segeyo ohodoa gasi ohodoala naga hawa diamolömelë.*
⁴¹ Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Niniba udia dolöea walio udia dolö nefolalebe welibalä nowela aligilahilä, ilima dofea made hamoimelëla sämolömelë. Mida, ilia Yonaea Godeie ado mala säla i amo nabalahlilä, asigi besusa maadei amea. Amaimo, walio gui nebege eda Yona nelo amo gadoi made, baagila asi neamelë.
⁴² Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Siba gädili udia dolö beaha aligilo gini udia ameadä walio udia dolö nefolalebe welibalä nowela aligilahilä, ilima dofea made hamoimelëla sämolömelë. Mida, udia amea Solomonoea asigi falagasei nea, ado mala yo digai säla olelesebegi nabulöie, hile sege wagadi madela maahamu nelömelë. Amaimo, walio gui nebege eda Solomonoea nelo amo gadoi made, baagila asi neamelëla säi.

Mugabe afädë bu obëgëi
(Ulugu 11.24-26)

⁴³ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Dolö afädëma mugabe fedai amo doadigila awäседа, mugabe amo sege falaia awälahlilä, e hele fimolöie sege hogosa nea, afädë made beagolelölömelë. ⁴⁴ Made beagolelahilä, hïdomu sähalea, Mosö digila misia ami obëgëmolöla sälomelë. Awäla mosöa beselagalala beahamelële, mosö badumu, gëgelë doala, nelebo sulubadela hedabola negesi diëgi beagolelölömelë. ⁴⁵ Bea negesila bu doadigila awälahlilä, hï eda holöbö hedabilahlilä, mugabe gifalädalä nafadefali nafade nefolalo amoli sigi obëgëla awäla nogila digalahilä, mosö amogi aligilo. Amaimo, dolö amo dafidi nafade nelo amo holöbö dofealahilä, hobealada nafademolöi nafadei aligilölömelë.

Walio udia dolö nafademu hamosa nefolalebe gowelimage amo gadoi wäla hamoimölömelëla säi.

Yesuie eme edoolalida nowë
(Maga 3.31-35, Ulugu 8.19-21)

⁴⁶ Yesuea udia dolö gegedoi nefolalo amolima adosa nebegimu, ie eme edoolali segea nea, ebalä ado adomolöie maala nefolalo. ⁴⁷ Amala nefolalebegi, afädëa ema sähalea, Die dieme didoola ilia dibalä ado adomolöie segea godogoi misi nefolalebela säi.* ⁴⁸ Amala säsebegi, Yesuea dolö amoma säla obëgësalea, Nie nemedä abodo, nie nedoolalida nowë gabula säi. ⁴⁹ Amala sälahilä, ea ie bëgëla aulo amolima naabo sögödigila sähalea, Nie neme nedoolalida nefolalebe gowelimelë. ⁵⁰ Mida, udia dolöea nie Nado selesäia mosöa neebe amea hamese amo gadola hamosa nefolalebe amolida nie nedooge, nie nalifige, nie nemege, amoli nefolaleamelëla säi.

13

Yesuea ado besula molö gägä fëfëila säi
(Maga 4.1-9, Ulugu 8.4-8)

¹ Segeyo amo galamu, Yesu e mumusogila segea doadigila fedalahilä, oeabo edefade dibe amoie agesua sulo. ² Sebegi, udia dolö yafie mafula gegedolahilä, e sebe amo nogöla amalei. Nogöla amalelebe, eda ödä dudaia fila fedala sulo. Sebegi, udia dolö gegedoi amolida oeabo agesua nefolalo. ³ Yesu e amala salea, ea ado besula mala yafie säla iahalea, Dolö afädëa helebe guläia gadoi ei widi gägä sagaido fëfëla aliligi asimelë.* ⁴ Fëfëla aliligi awäha nebegi, gägä odoä amo idiafa daala negei dibegi, haea maalahilä neala naha maadei. ⁵ Gägä odoä amo igidaia naga abelëi dibeä daala negelahilä, fodolofali duulu fedala bäui ⁶ gaso, eso neelagalasebegi, difi moholö ulisalea, bausosa maadei.

* **12:40:** 12.40 Yona 1.17 bimalo. * **12:47:** 12.47 Dawadigi dolö odoäea helësësaleada, damo goweda Madiu hï dëdëi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 3.32gi amoge, Ulugu 8.20gige dibe amolebalä gaalumäiaie dëdëila helësëi.

* **13:3:** 13.3 Madiugi Yesuea ado sedadela bia säi dëdëi amo gadola, osoda dëdëida go. Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala sähaleada, ado besulamü malei säha nelo. Ado amoda 13.3-52 amogi dialea.

⁷ Amase, gägä odoa amo efë äyo gägäi damuidaia daala negesebegi, efë äyo gägäi amo baulahilä, widi duulu fedasebe amo dabilia yau hai nelo. ⁸ Gägä odoa naga hedabi dibeami daala negei amo baulahilä gägä negeimelë. Odoaea hädali afädë negei. Odoaea nabülasi gafeia negei. Amase, odoaea nabülasi ohodoa negeimelë.

⁹ Afädë gëhe galea galëda, hä nabolö dialeala säi.

*Yesuea edo helësëla ado besula sämolö mi dibegi säi
(Maga 4.10-12, Ulugu 8.9-10)*

¹⁰ Amala säsebegi, Yesuie bögëla aulo amolia e sebea maalahlilä nabahalea, Dia udia dolöma ado besulamu säla äaha nebegoda, edoie amahala nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie helësëmolöda, dafidi ulufadigila made, musügä negesi dilo amo, odoa ilima made i. Dilima imelë.

¹² Amoieda, afädëa nelebo afädë gaula neebe amomada, odoa baala iasegi, yafie gaula namolömelë. Amase, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda haila nimolömelë. ¹³ Na odoa ilima ado besula säla ilo amoie mida, ilia beaha gaso, made bease amoiege, nabaha gaso, made nabala helësëse amoiege amala sälo. ¹⁴ Amaimo, Aisaeaea bea säla negei ilima gausiala digasebe amoda gowe.

Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helësëmolömelë. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemömelë.

¹⁵ Amoie mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gëhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai nea. Ili siia beala, gëhea nabala, asigia helësëla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola säla dädëla negei dialea.

Aisaea 6.9-10

¹⁶ Amai gaso, dilia obeägisa nea. Mida, dilile siia beala, amase, gëheage hä nabahagomelë. ¹⁷ Amai na dilima dofä sähago. Siiba bea sälo yafieage, amase, asigi mogoi nefolalo yafieage, dilia beasego gadola wäla edefademalä bimolö helësëlahilä gaso, made meli nefolalo. Dilia nabasego gadola wäla edefademalä nabolö helësëlahilä gaso, made nabi nefolalola säi.

*Ado besula säi amoie mi fädäla säi
(Maga 4.13-20, Ulugu 8.11-15)*

¹⁸ Yesuea amo sälahilä sähalea, Amai galëda, gägä fëfëlo amoie ado besula säi amo nabuö.

¹⁹ Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ado mala afädëa nabala fädäla made helësësedä, mugabe busa nafadefali maalahlilä, ado mala ie asigigi fëfëi amo fedela neala gaula aulomelë. Eda molö gägä idiafa daala negei amo gadoi nea. ²⁰ Molö gägä igidaia naga abelëi dibeami daala negei amo gadoida, afädëa ado mala nabala aabela obeägila neala gaulomelë. ²¹ Amalahilä gaso, e difi made awäla sedade made aligilomelë. Ea ado mala neala gauie amoie yöi beasege, amase, odoaea e neala sëlasisege, ea fodolofali digila aulomelë. ²² Molö gägä äyo gägäi efë damuidaia daala negei amo gadoida, afädëa ado nabaha nea gaso, nagadaia namolö amo säosäola helësëmolöge, nelegei yafie dibeami asigia negesa maademolöge, amea ea ado mala nabi amo dabilia yau hahalea, gägä made negelo nea. ²³ Molö gägä naga hedabi dibeami daala negei amo gadoida, afädëa ado mala nabala helësëlomelë. Ea gägä hedabola negelomelë, hädali afädëge, nabülasi gafeiage, amase, nabülasi ohodoage negeladigisa aligilo neala säi.

Ado besula giisi nafade afädëie säi

²⁴ Yesuea udia dolöma aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa hile sagaia helebe guläia gadoi ei widiie gägä hedabi amo fëfëla sadia gogoi. ²⁵ Amala hamoi gaso, ili sulubadela adi elaboi difolalebegi, ie ado nii dolö maalahlilä, widi gägä sadia gogoi dibeami gägä nafade widi gadoi sadia gogola negesila moholöi asi. ²⁶ Widi baulahlilä, gägä negesebe amo gaalu, giisi nafade

widi gadoi amoge gedola bäui neebe meli. ²⁷ Sagai eedoie hamoi hamolasilo amolia e neebee awälahilä, ema säla iähalea, Dafidilo, dia sagaia widi gägä hedabimu hadia gogoi walebelei gaso, giisi nafade bäui neebe amoda abododila maala bäui neadu. ²⁸ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Goda ado nii afädëa sagai gabula säi. Amala säsebegi, hamoi hamolasilo amolia ema nabahalea, Nilia awälahilä giisi nafade amoli besela digidulela nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Giisi nafade amo walio besela digisegi, widi hi ela beselaloea. ³⁰ Faimolö fu beselagalamäia, helegela amala gegeedola fedamäia amilasimalo. Amala fisigisilahilä, hobeala faimolö dolö amolima sähalea, Giisi nafade amoli dafidi beselala, gobemolöie dobossa maadelahilä, hobeala widi hi e damula gegeedola negelahilä, nie molö negelo mosöa ami negemalola sämolömelëla säila säi.

Ado besula masada gägäiege yidiiege säi
(Maga 4.30-32, Ulugu 13.18-21)

³¹ Yesuea udia dolöma ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa masada gägä gaula awälahilä, hi sagaia sagai. ³² Gägä amoda holöfalifalimelë. Bäuseda, dägöala hawa hëhela odo sagai dibe amo gadoi made, amoda i gadoi baulomelë. Bäula fedaha nelolahilä, edefade neëda, haea sefolalebe amoli mafula adomo amogi gilifa hamola dilomelëla säi.

³³ Yesuea ilima aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida gowe gadoi dialea. Udiaea balawa edefade falodaia besigala salala, amo edelasilo ëi yidi amo goeala naaboseda, balawa sulubadela edela bolela fedalola säi.

Ado besulamu säla i
(Maga 4.33-34)

³⁴ Yesuea udia dolö gegeedoi nefolalo amolima ado säi amo sulubadela, memalä made sälahilä, ado besulamu säla i. ³⁵ Ea amala hamoi amoie, bea säloea bea säla negei amo gausiala digai.

Na nafi dagala ado besula säla imolömelë. Sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila musügä negei difolalo amoligi säla imolömelëla säla dëdëla negei dialea.

Sama 78.2

Giisi nafadeie ado besula säi amoie mi fädäla säi

³⁶ Yesuea ado mala sälahilä, udia dolö gegeedoa amila mosöa awäla sebegi, ie bëgëla aulo amoli maalahilä sähalea, Giisi nafade sagai dibeie ado besula säi amoie mi säla imola säi.

³⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dolöea gägä hedabi fëfëla sadia gogola aliligi asi amoda, Dolöie Malö amo neamelë. ³⁸ Sagai amoda, naga föi dibe amomelë. Gägä hedabi amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amoie malö nefolalebe amomelë. Amase, gägä nafade amoda, mugabe busa nafadefalïie udia dolö nefolalebe amomelë.

³⁹ Ado nia gägä nafade fëfëla sadia gogoi amoda, mugabe busa neamelë. Molö amo faimolö fuda, segeyo aligila wagamolö amomelë. Molö amo faila negemolöie hamoi hamolo amolida, selesaia fiimelë. ⁴⁰ Giisi nafade amo beselala dobola nulogi gobelo amo gadola, segeyo aligila wagasolo amo galada, amo gadola wäla hamomolömelë.

⁴¹ Amala hamomolö amoda, Dolöie Malö amea ie Beaha Maadela Sigi Neebee amila nelebo sulubadelaea udia dolö neala nafade hamolasila digalasilo amoge, udia dolöea mala nafade hamolo nefolalebe amoli sulubadelage gegeedolasimolö mosäia, ie selesaia fii amoli fisiga gamolömelë. ⁴² Amala hamolahilä, ilia udia dolö amoli nulo edefade wise-bea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelë.

⁴³ Amala hamosegi, Godeie udia dolö amolida Eedoea Beaha Maadela Sigi Neebee ami nea, ilida eso nee yo gadoi nefolamolömelë.

Afädë gehe galea galëda, hä nabalö dialeala säi.

Ado besula muni nagagi musügä negeiie säi

⁴⁴ Yesuea sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Muni musügä negelo amo gadola sagai afädëgi musügä negei dilo. Amala dibegi, dolö afädëa beagolei. Beagolelahilä, bu gesusilahilä awäla, e hïdo elöla obeägïla, nelebo hï gauï amoli sulubadela bidi nelea awäha nelolahilä, sagai amo bidia niimelë.

Ado besula bage isogi momado hedabi helebe näia gadoiie säi

⁴⁵ Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Bidi nelo dolö afädëa bageiie isogi momado hedabi helebe näia gadoi dibe amo nimolöie hogosamu aligilomelë. ⁴⁶ Amala hogosolo amo gala, ea helebe näia gadoi hedabi hïdo elöi aye negei amo beagolelahilä, ea nelebo hï gauï amoli sulubadela bidi nelea awäha nelolahilä, helebe näia gadoi amo bidia niimelëla säi.

Ado besula selëgëie ado säi

⁴⁷ Yesuea aso, sähalea, Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö odoaea selëgë oeabo dibeami digiisebegi, seme yafie elö elöla digaimelë. ⁴⁸ Selëgë digii amogi nobasebegi, selëgë digiilo dolö amolia agesua deala gaula fedala negesila salea, seme hedabi amolida falodaia negesalea, nafade amolida sadia gaimelë. ⁴⁹ Segeyo aligila wagasolo amo gala, amo gadola wäla hamomolömelë. Selesaia fii nefolalebe amoli maala, Godeiie udia dolö amoli amilasilahilä, nafade hamolo amoli neala nafolala gege dolasimolömelë. ⁵⁰ Amala hamolahilä, udia dolö nafade hamolo amoli nulo edefade wisebea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

⁵¹ Yesuea ië bëgëla aulo amolima nabahalea, Dilia na ado säi amoli sulubadela helësëi nefolalealela nabi. Amala nabasebegi, ilia ema, Äla säla obëgëi.

⁵² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amaï galëda, mala dawadigi sulubadela Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe dawadigila bëgëlo nefolalebe amolida, mosö eedoea hï nelegei musügä negelo mosöala nelebo gähe hädamade negeile, siiba negeile helegela gaula segea doadigila aulo amo gadoida amoli neala säi.

*Nasalese udia dolöea Yesu hamei made nelo
(Maga 6.1-6, Ulugu 4.16-30)*

⁵³ Yesuea ado amoli besula säha maadelahilä, amila digïla awäla ⁵⁴ hï e ëdëia gaamugi ami obëgëi. Amala obëgëlahilä, ea ilile gedolo mosöa ami ilima mala säla olelesebegi, ilia asigigi fudugisa sefolalo. Iliä sähalea, Dolö gowea dawa weda, abidi niidu. Geloï melëlo made gadoi hamola nowesebeweda, abidi galudu. ⁵⁵ Eda mosö olelo amoïe malö madele. Emeiie ëida Meli, amase, ië edooda Yemese, Yosebe, Saimono, Yudasa fulo madele. ⁵⁶ Amase, ië elefila ili sulubadelada, nilibalä sefolalebe gowe madele. Ea nelebo amolida gelola abidi dibegi niidula säi. ⁵⁷ Iliä amala säla, ema bimolö habobalahilä, hamei made nelo. Amasebegi gaso, Yesuea ilima sähalea, Bea sälo neebe amoda hïle segeafalï sefolalebeage, amase, hïle sosogofalï sefolalebeage, amoliamuda hamela made aligilo neala säi. ⁵⁸ Sege amogi fii amolia asigi afädë made negesebegi, ea ami geloi melëlo made gadoi yafie made hamola nelo.

14*Ödägi gelo Yone baagoi**(Maga 6.14-29, Ulugu 3.19-20, 9.7-9)*

¹ Amo galada, Galili udia dolö beaha aligilo Heledo eada nelebo Yesuea hamosa neala säi amo nabi.* ² Nabalahlä, ea ië hamoi hamolo nefolalo amolima sähalea, Goda ödägi

* **14:1:** 14.1 Heledoïe ëi elöda Ädibasa, eada Galili sege beaha nelo. Eda Gini Heledoïe malö, Melia Yesu neegela ägüi amo gaalu nelo amo. Madiu 2 bimalo.

gelo Yone gabugo. E bauia amila nowelagalai ameadā, ea geloi melēlo made gadoi hamomolōie geloi gaula nebegola sāi.

³⁻⁴ Dafidi Heledoea edoo Filibiie udia Helodiasa fedela nii. Amala fedela nii amogi, ödāgi gelo Yonea Heledoma dia didooie udia asiala fedela niimelēla sāha nelo. Amala sāha nelo amogi, Heledoea Yone galabaia mosōa nafodola negei. ⁵ Amala sāha nelo amogi, Heledoea Yone nifulō helēsēi gaso, udia dolōbalā bedāi. Mida, ilia Yone eda bea sālo neala helēsēlo amogi.

⁶ Amala hamolahilā, Heledo e āgūla misi segeyo amo beselagalasebegi, Helodiasaie idiwī amea udia dolō gegedoi sefolalebe mogogi ami nea sigoi. Sigosebe amo beala Heledoea edefademalā obeāgīlahilā, ⁷ udia malō amoma migalīa diigila ado gelola sāhalea, Dia imola sāse amo gadoida imolōmelēla sāla ī. ⁸ Amala sālebe, īe emea gomalā sāmālola sāsebegi, idiwī amea sāhalea, Walio gogi wāla ödāgi gelo Yoneie busa damula falodaia negela imola sāla ī. ⁹ Amala sāla īasebegi, Gini e asigia yōia idogolahilā gaso, ea migalīa diigila ado gelola sāla ī amoge, udia dolō ebalā gegedola molō naha sefolalebe amolige helēsēla, ea udia malō amea sāi amo gadola odoama hamomalai. ¹⁰ Amala hamomalalahilā, odoa ili galabaia mosōa fisiga gasebegi, ami Yoneie muugi damui. ¹¹ Damula falodaia gaula maalahilā, udia malō amo hīma īasebegi, ea emema imolō gaula asi.* ¹² Amala hamosebegi, Yoneie bēgēla aulo nefolalo amolia maala, īe domalo gaula awāla bausilahilā, ilia Yesuma sāmōlo asi.

Dolō dausini biaea molō mai
(Maga 6.30-44, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)

¹³ Yesuea amala sāi amo nabalāhilā, sege e neloa amo dīgīla, e dūdaia fila sege dolō afādē maadeia ami hīdo asi. Amala asibua, udia dolō nefolalo amolia Yesu hā asimelēla sāi amo nabalāhilā, ilile gaamu amoli dīgīla, Yesu asi amo bēbēgēla nagadabodo afiai. ¹⁴ Yesu e ödā dūdaiala agesua daala aligilahilā beahamelebe, udia dolō yafie nefolalebe amo bealahilā, ili bobasēla, ilile oloi difolalo amoli wahilasisa nelo.

¹⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, īe bēgēla aulo amoli Yesu neebee maalahilā ema sāhalea, Hā deadifalī gabu. Nilīda sege molō maadeia neebe amo udia dolō nefolalebe goweli dusula awālahilā, molō bidia nimolōie sege holōfalī ga made dibeā ami hogola aliligi afiamalamola sāi. ¹⁶ Amala sāsebegi, Yesuea ilima sāla obēgēsalea, Ai. Ilīda moholōi made gabu. Ili molō muāia dihili imālola sāi. ¹⁷ Amala sāsebegi, ilia ema sāla obēgēsalea, Nilīada beledi bia, seme āūdāla amomu wi galeala sāi.* ¹⁸ Amala sāsebegi, Yesuea sāhalea, Amo ne neebeawi gaula misiēla sāi. ¹⁹ Gaula maasebegi, ea udia dolō nefolalo amoli giisidaia fīfigimalolahilā, beledi bia amola seme āūdā amola gaula mūdāia sīda adogola nea, Godema nesegei. Nesegealahilā, ea beledi dagabodasīla, īe bēgēla aulo amolīma īasebegi, ilia udia dolō sefolalo amoligali sogoi. ²⁰ Amala sogosebegi, ili sefolalo amoli dofea naha maadelāhilā, fea digai amo īe bēgēla aulo amolia adu giwilasi salala nobala negei. ²¹ Molō mai amoli, udia malōla nidela made, dolōmūda dausini bia gadoia mai.

Yesu e ödādabodo asi
(Maga 6.45-52, Yone 6.16-21)

²² Amalahilā, fodolofalī Yesuea udia dolō nefolalo amoli dusula afiamalola sāmōlōlahilā, īe bēgēla aulo amolīma sāhalea, Dilīdale dūdaia fila, ödā dēgēla alogodi afiamalola sāi. ²³ Amalahilā, ea udia dolō amolīma dusula hā afiamalolahilā, e Godema adomolōie hīdo segebīdaia ami fedai. Hā, gagasīla digase amo gaalu, Yesu e hīdofalī nelo. ²⁴ Amala neebe amo gaalu, du amo asī mia made awāha nebegi, fo du awāse busamadīla gelola maalahilā, ödā aidagusebe amea du amo besu besui. ²⁵ Amala

* **14:11:** Yone busa damula falodaia gaula misialola sāi amoie mida, Helodiasaea helēsēsaleada, Yone dofā nufi gabula helēsēmōlōie amala sāi. * **14:17:** 14.17 Yu iliada beledi amoli hamosaleada bobogalada hamolo made. Beledi biala sāi amoda dolō āūdāeamu molōi gadoi.

hamosebegi, sege yomolö amo gaalu, Yesu e ie bægëla aulo awäha dibeami öädabodo misi. ²⁶ Ili e öädabodo maasebe amo bealahilä, edefademalä fudugila emo gegisëla bedäi. Ili fudugila sähalea, Wae. Gosogoda mugabe gabula sälahilä, ili bedäla üala dodogöi. ²⁷ Amala üala dodogösebegi, Yesuea fodolofali ilima sähalea, Bedämabio. Asigi gelomalo. Weda nemelëla säi. ²⁸ Amala säsebegi, Fidaea sähalea, Dafidiloo, di galëda, di nebea gui ne öädabodo misiëla sämola säi. ²⁹ Amala säsebegi, ea misiëla säi. Misiëla säsebegi, Fida e dudaia amila öädabodo Yesu nebea ami moholö asi. ³⁰ Amala asi gaso, fo gelola guula maasebe amo beala fudugila bedälebe, ödägi besela digala usabodelä hamosebegi, Fida hi uuahalea, Dafidilo Geloie, ne nabelela nimola säi. ³¹ Amala säsebegi, Yesuea fodolofali naabo mogodigia gala nabelela nea sähalea, Asigi afädë holöfali negeie, abilideläie asigi äudä negeila nabi. ³² Amalahilä, ele dudaia fia adogoi amole fo guula maaha nelo amo boogelei. ³³ Amasebegi, ie bægëla aulo dudaia sefolalo amolia Yesuie ëi gauia adalahilä sähalea, Dida dofä Godeie malö nebegola säi.

*Yesuea Genesaledi ami oloi difolalo wahii amo
(Maga 6.53-56)*

³⁴ Amala hamolahilä, ili oeabo edefade amoie agesua dægëla aligilahilä awäla, sege ëi Genesaledi ami beselagalai. ³⁵ Beselagalasebegi, udia dolö nefolalo amolia e bealahilä, Yesu gabula helësëi. Amala helësëlahilä, sege ga made difolalo amoli sulubadelama säla sogosebegi, oloi difolalo amoli sulubadela Yesu nebea ami sigi maaha maadei. ³⁶ Sigi maalahilä, ilia ema gelola sähalea, Oloi difolalebe gowelia die fagulo bidigimu diigimäiamelëla säi. Amo gadola, Yesuie fagulogi diigi amoli sulubadela hä, wahisa maadei.

15

*Godeie ado säla negei dibe amea mäu ilia aiyalo mala dilo amo baagila asi dialea
(Maga 7.1-13)*

¹ Amala hamosebegi, Felesi dolö odoa nefolalo amolige, mala dawadigi odoa nefolalo amolige, Yalusalemela Yesu nebea maala, ilia ema nabahalea, ² Die bægëla aulo amoliada nilile mäu ilia siiba aiyalo mala negei amo damula, naabo nigime hëla made molö nulö amoda mi edoëla nabi.* ³ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëla, Godea hamomalai amo damulo amoda mi edoie. ⁴ Godea sähalea, Die diado diemele hedabola helësëla, elele ado nalahilä hamomalola säi dialea. Amase elöda, afädëa eedole emele gadiaboseda, baagomäia nufulö dialeala säla negei dialea. ⁵ Amai gasoda, dihili sähalea, Afädëa hile nelegei amogi, eedole emele ugila negemolö nea sähalea, Nelebo goweda Godegali odala i dialeala säsedä, ⁶ ea eedo hedabola helësëla made, ugila made negemalola sälo. Dilia mala go hamose goeada, dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëlahilä, Godeie mala säla negei amoda memalä gadoi hamola fisilo gabu. ⁷ Asigi fea negelo dili, bea sälo Aisaeaea dilile hedabola bea sähalea,

⁸ Udia dolö amolia nema asigi wagadi made ga negesilahilä, adoeamu nie ëi gauia adalo nea.

⁹ Ili olelesaleada, dolöfäea mala säla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia nie ëi memalä gauia adalo nebegola
bea säla dëdëla negei dialeala Yesuea säla i.

Aisaea 29.13

*Udia dolö Godeie siigi nigime baalo mi dibe amo
(Maga 7.14-23)*

* **15:2:** 15.2 Bægëla aulo amolile naabo nigime baai molö nasebegi made. Yu ilia nelebo afädë Godeie siigi nigime baai gauiledula helësëlahilä, hili ili Godeie siigi nigime baaloëala bedälo. Amala helësëlahilä, hili aiyalo mala säla negei amo gadola, Godeie siigi nigime baai made namiäia, ilia dafidi naabo nigime hëlahilä, hobeala molö nulö.

¹⁰ Yesuea udia dolö mofiamalolahilä, ea ilima sähalea, Dilia nabala hedabola helësëmalo. ¹¹ Nelebo nafiadi digasebe ameadä, udia dolö Godeie siigi nigime baalo made. Nelebo isogi dilo nafiadila segea doadigila awäse ameadä, udia dolö Godeie siigi nigime baalomelëla säi.

¹² Hobeala ie bögëla aulo amolia Yesu neebee maalahilä sähalea, Dia ado amo nabal-ahilä, Felesi dolö nefolalo amolile iso asigigi gäwisalea sësebe amoda dihï melilela säi. ¹³ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Nelebo sulubadela nie Nado selesaia mosöa neebee amea made sagai amoda soomo aaladigisa maademolömelë. ¹⁴ Felesi dolö ilida gamelä, helësëmabu. Hili ili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli naabogi gaula sigi aulo nebego. Si golai elöea si golai elö amo naabogi gaula sigi awäha neëgida, helegela balagula dögöigi digalomelëla säi.

¹⁵ Amala säsebegi, Fidaea säla obögësalea, Ado besula säi amoie mi nilima awala säla imola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Dilige asigi made gäwi nelo amo gadoi wäla neale. ¹⁷ Nelebo nafia digase amoda isogi digalahilä, segea doadigila aulo amo dilia dawa made neale. ¹⁸ Amai gaso, nafiadila segea doadigila awäse amoda, iso asigigila beselagalasebe amea, udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. ¹⁹ Mida, iso asigigila beselagalalo amoda asigi nafadege, udia dolö baagomäia nufulöge, udia dolö fa nimolöge, hilimu nafade odoa hamomolöge, nelegei fa nimolöge, wäfalï sämolöge, odoama ado nafadela sämolöge. ²⁰ Mala nafade amolia udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. Amalo gaso, naabo nigime hëla made, molö nulö ameadä, udia dolö Godeie siigi nigime baalo mademelëla säi.

*Gainana udia afädëa Yesuma dofä asigi afädë negei
(Maga 7.24-30)*

²¹ Sege amo digila, Yesu e Daiamadige Saidonomadige asi. ²² Ami awäsebegi, Gainana udia afädë segea ami sulo amo Yesu neebee maalahilä, ema uuala sähalea, Debidie malöo, ne bobasëla ugila negemo. Nie nidiwima mugabe fedalahilä, e neala nafadesaleamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea ema ado afädë made säla obögëla nebegi, ie bögëla aulo amoli Yesu neebee maalahilä ema sähalea, Udia goweada nili baagia aligila uuala aligi maasebego mosalamola säi. ²⁴ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Isilale udia dolö sugua sibi dabadigi gadoi nefolalebe amolilemu ne fisiga wei neawela säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesu neebee maalahilä, e mia emo gumu sasagala salea, ema sähalea, Dafidiloo, ne ugila negemola säi. ²⁶ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Malöie molö negei ügülogali sadia gala imolöda dofea madela säi.* ²⁷ Amala sälebegi, udia amea sähalea, Dafidilo, amo dofä. Gasoda, ügüloie eedoea molö nahalea dusula digase amoda, ügüloea nulöla säi. ²⁸ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Udiao, dia asigi afädë negei goda edefade. Dihï hamesebego gadola hamomolömelëla säi. Yesuea ado amo säia gai amole udia amoie idiwi hä wahii.

Yesuea udia dolö yafie oloi wahii amo

²⁹ Yesu e sege amo digila, Galili oeabo dibe amoie agesuadi awäha nelolahilä, gau fedala deadigia adogola ami sulo. ³⁰ Ami sebegi, udia dolö yafie e neebee gegebola, ilia odoa emo nafadeige, si golaige, domalo nafadeige, nafi dofogaige, amase, olo elö elöla oloige, sulubadela ie emo mia gaula mafula negesebegi, ea wahisa maadei. ³¹ Amala hamosebegi, udia dolö gegedoi amolia beahamelebe, odoa nafi dofogai amoli ado adoladigi, domalo nafadei amoli wahiladigi, emo nafadei amoli naweladigi, si golai

* **15:26:** 15.26 Yesueada udia amo emosala eegela gadiabola säi made. Eada Ado Mala Hedabi dafidi Isilalemadidale daidola nabaha maadelahilä, hobeala fii odoa ilia nabuäiala helësëi. Amala helësëlahilä, ea ado besula Isilale helësëla malöla säi. Amase, fii odoa amoli helësëla ügüloa säi. Amala säi gaso, Yesuea udia amoie asigi besui amo bealahilä, ea e ugila negei.

amoli beadigisa nefolalebe amo bealahilä, ili fudugi. Fudugilahilä, ilia Isilaleie Godeie ei gauia adaha nefolalo.

*Dolö dausini biyidiaea molö mai
(Maga 8.1-10)*

³² Yesuea ie bögëla aulo amoli wela mofiamolahilä ilima sähalea, Udia dolö nefolalebe goweli asigii gabumelë. Mida, nebalä hä segeyo ohodoa nelo amea, ili molö maade gabu. Sidëa baagoi amola wäla mosöla sämolöda, na made hamesa. Idiafa ili si dädbëlela digaloeala säi. ³³ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amolia ema nabahalea, Udia dolö yafie gegedoi nefolalebe weli molö molöda, sege nafade udia dolö aligisia made wi abidi nimolödula nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Beledi aboläia galebela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Beledi gifalädalä, seme nelësa naabo safo gabuwela säi. ³⁵ Amala gabuwela säsebegi, Yesuea udia dolö amoli nagadaia ffigimalai. ³⁶ Amala sälahilä, ea beledi gifalädalä amoge seme amoge gaula nea, Godema nesegei. Nesegeilahilä, dagabodasila ie bögëla aulo amolima iasebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali sogoi. ³⁷ Udia dolö sulubadela sefolalo amolia molö dofea naha maadelahilä, fea digai amo adu gifalädaliagi salala nobala negei. ³⁸ Udia malöla nidela made, molö mai amolida dausini biyidia sefolalo.

³⁹ Amalahilä, Yesuea udia dolö gegedoi amoli afiaha maademalolahilä, e ödä duugi fla sege ei Magadani asi.

16

*Ilia Yesuma dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola säi
(Maga 8.11-13, Ulugu 12.54-56)*

¹ Felesi dolö nefolalo amolige, amase, Sadiusi dolö nefolalo amolige, Yesu neebee maalahlilä, ilia Yesu fedogola bimolöie ema sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi afädë selesaia mosöala misi dia hamola nilima olemola säi. ² Amala säsebegi, ea säla obögësalea, [Deadi eso fidila digahalea, mu bëla obögëseda, dilia hä, esomolö gabula sälo. ³ Amase elöda, sege yose amo gaalu, mu gelëge bëla gasimi sagaseda, dilia walioda hä fo maala sege digamolö gabula sälomelë. Amalo amo dilia mu giwigi bealahilä, amo gadola hamomolö gabulada helësëlo gaso, walio hamosebe amo bealahilä, amo gadola hamomolö gabula helësëlo made nefolaleale.]* ⁴ Udia dolö walio nefolalebe welia nafademu hamosa nea, udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisilo amolia, dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola sälo. Amalo gaso, dolöea hamomolöi made gadoi afädë Yonama hamoi amomu ilima olemolömelëla säi. Amala sälahilä, ili dögila eda bahila moholöi asi.

*Felesi dolölele Sadiusi dolölele beledi hamolo yidila säi
(Maga 8.14-21)*

⁵ Bögëla aulo amoli oeabo edefade dibe amo dögëla näiado alömodi beselagalahemelebe, beledi afädë made ägüla elabola misi meli. ⁶ Amaimo, Yesuea ilima sähalea, Felesi dolölele Sadiusi dolölele beledi edelo yidi amo helësëla, idihë nea hedabola beaha namialola säi. ⁷ Amala säsebegi, ilia hilidomu didiähalea, Nilia beledi made ägüi amoie säsebela didiäha dilo. ⁸ Hilidomu didiäha dibe amo Yesuea dawadigila nea, ilima sähalea, Asigi afädë holöfali negeila dili, dilia beledi maade gabula didiäsebegoda edoie. ⁹ Aso, dili dawadigi made nelo amo wälasimu neale. Beledi bia amea dausini biaea nalahlilä, fea digai amoda dilia adu aboläiagi salala nobala negei. Amo elaboi neale. ¹⁰ Amase elöda, beledi gifalädalä amea dausini biyidiaea nalahlilä, fea digai amoda dilia adu aboläiagi salala nobala negei. Amoge elaboi neale. ¹¹ Na dilima belediie made säi amo dilia

* **16:3:** 16.2b-3 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] holela negeida, Madiu hi dödëi made, goda hobeala dolö elöea dödëila helësëi.

dawadigi made nebegoda edoea. Felesilele Sadiusilele beledi edelo yidi dibe amoie hedabola idihë namialola säla i. ¹² Amala säsebegi, ilia helësësaleamelebe, ea hedabola idihë namialola säi amoda beledi neala edelo yidiie made säi gabu. Felesi dolöle Sadiusi dolölea mala säla olelesebe amoie säi gabula helësëi.

*Fidaea sähalea, Afädë Memelei amoda di nebegola säi
(Maga 8.27-30, Ulugu 9.18-21)*

¹³ Yesu e Sisalia Filibai gaamumadi awäla beselagalalahilä, ea ie bögëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amolia Dolöie Malö amoda nowë neala säha difolalebela nabi. ¹⁴ Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Odoeada ödägi gelo Yone neala säladigi, odoeada Elaia neala säladigi, amase, odoeada Yelemaea galë, bea sälo elö galë neala säladigisa difolaleamelëla säi. ¹⁵ Amala säla obögësebegi, ea ilima nabahalea, Amai, diliada ne nowëla säha dialeala nabi. ¹⁶ Amala nabasebegi, Saimono Fidaea säla obögësalea, Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoda dimelë. Dida Gode namolöi neebe amoie malö nebegola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Yonaie malö Saimonoo, dida obeägisa nea.* Mida, dia walio säi amoda nagadaia dolöea dima olei made. Nïe Nado selesaia mosöa neebe amea oleimelë. ¹⁸ Amaimo, na dima sähago. Dïe ëida Fida. Igi amodaia nïe udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli na ulimolömelë. Olasegi, baagomolö amoie geloi ameada made nufuda salala salolemömelë.* ¹⁹ Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie idi gai dogelo gii amo dima imolömelë. Dia naga föidaia hamomolö madela säla negesebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige hamomolömu dialeala säi. ²⁰ Amala sälahilä, ea ie bögëla aulo amolima gelola sähalea, Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoda ne neawemelë, odoama säla imabiola säi.

*Yesu e baagolahilä nowemolömelëla säi
(Maga 8.31—9.1, Ulugu 9.22-27)*

²¹ Segeyo amila nofela, Yesuea mi gäwilafali, ie bögëla aulo amolima fädäla sähalea, Ne Yalusaleme moholö galeamelë. Ami awäседа, dolö dafidilo asigi gäwi nefolalebe amoliage, gobela ilo busa nefolalebe amoliage, amase, mala dawadigi nefolalebe amoliage, ne neala elö elöla edefade sëlasimolömelë. Amala hamolahilä, ilia ne baagomäia nufudasegi, segeyo äudä nelolahilä osodagi ne nowemolömelë. Amala hamomolö galeamelëla säi. ²² Amala säsebegi, Fidaea Yesu e sigi aliga galahilä nea nemola sähalea, Dafidilo Geloie, amala sämabu. Dima dofä amala made hamomolömelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesu e besuia imogola Fidama sähalea, Ae. Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö. Dia nïe idiafa dofogasebego. Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo wäla helësësebelä säi.

²⁴ Amala sälahilä, Yesuea ie bögëla aulo amolima sähalea, Afädëa ne awäsewe gadola moholö helësësedä, hï hamea helësëlo amo fisila, hïle i fügäi gaula, ne bögëla moholö dialea. ²⁵ Amoie mida, afädëa hïle namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësësedä, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädëa hïle namolö amo ne helësëla fisiseda, ie namolö amo beagolemömelë. ²⁶ Afädëa nagadaia nelegei sulubadela neala gausalea, hï e baagosedä, nagadaia nelegei amea abeahäla e ugila negemolödu. Amase, afädëa bidi edo ilalahilä, hïle namolö amo bu nea obögëmolödu. ²⁷ Amala säsebe amoie mida, Dolöie Malö amo ie Eedoie yo digalo hïdo elöi salugalahilä, ie selesaia fiibalä moholömelë. Maasegi, ea udia dolö sulubadelama ilia hamoi amo gadola bidi imolömelë. ²⁸ Na dilima dofä sähago. Dolö odoa walio gui nefolalebe goweli baagola made, aso, neëgi wäla Dolöie Malö amo, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amobalä maase amo bimolömelëla säi.

* **16:17:** 16.17 Giligi adoda Yonaie malö Saimonola säla dëdëla negei. Amase, Yone 1.42gida Yoneie malö Saimonola säla dëdëla negei. * **16:18:** 16.18 Giligi adoea Fidaie ëida igi ëibalä ga madefali dialea.

17

*Yesuie domalo bedefala elöi neebe meli amo
(Maga 9.2-13, Ulugu 9.28-36)*

¹ Segeyo gafeia nelolahilä, Yesuea Fidage, Yemesege, amase, Yemesëie edoo Yonege, ili sigi awäla segebi edefadedeia gadogofali fedala holidofali nefolalo. ² Ami nefolalea beahaleamelebe, ilile sidaia Yesuie domalo bedefala hido elöi neebe meli. Ie odagi eso si gadoi neela, ie fagulo gai amoge falela yo digai hido elöi neebe meli. ³ Amo bealahilä, ilia beahaleamelebe, Mosesele Elaiale maala ulufadigilahilä, Yesubalä adosa neebe meli. ⁴ Amo bealahilä, Fidaea Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, nili wi neebeweda hedabi gabu. Na sege mosö ohodoa oledule. Elöda die, elöda Mosesëie, amase, elöda Elaiaïela nabi. ⁵ Ea ado amo, aso, säha nebegi wäla, gelë häu faleifali hido elöi amo ili neebedi maala dabelahilä, gelë amoie isogila ado afädë sähalea, Egoweda nie malöfali, nihi boba hamosa neawe. Dilia ie ado nabualola säi. ⁶ Ado säi amo nabala, bögëla aulo amoli edefademalä fudugila bedälahilä, nagadaia gumusula diadidigafui. ⁷ Amala difolalebegi, Yesu e ili difolalebea ami maala didiigisalea, Bedämabu. Nowemola säi. ⁸ Amala didiigisebegi, sida adogola beahaleamelebe, dolö elö maade, Yesu hïdomu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digafiaha dialea, Yesuea ilima gelola sähalea, Dolöie Malö amo bauia amila, aso, made nowela neëgida, dilia meli amo odoama säla imabiola säi.

¹⁰ Amala säsebegi, bögëla aulo amolia Yesuma nabahalea, Mala dawadigi nefolalebe amoliada Elaia dafidi moholöla sälo amoda mi edoïela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Elaia eda dofä moholö. Eada nelebo sulubadela hahamogisa namolömelë. ¹² Gaso, na dilima sähago. Elaia eda misi. Misi gaso, udia dolö nefolalo amolia e gabulada helësëla made, ilia hamomolö helësëi amo gadola hamosa nelomelë. Amo hamosa nelo amo gadola wäla, Dolöie Malö amoge neala sälasimolömelëla säi. ¹³ Amala säsebegi, bögëla aulo amolia helësësalea, ado ilima säsebe amoda ödägi gelo Yoneie säsebelä helësëi.

*Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesiladigi amo
(Maga 9.14-29, Ulugu 9.37-43)*

¹⁴ Ili afiala, udia dolö gegedoi dibeami beselagalasebegi, dolö afädë maala Yesu mia emo gumu sasagala salea ¹⁵ sähalea, Dafidilo Geloie, nie malö bobasëmo. E amulämelahilä, së yafie nulömelë. E amulämesalea nulo gobeiage, ödägi neala digalasisamu aligilomelë. ¹⁶ Amaimo, die bögëla aulo amoli nefolalebea sigi misi gaso, ilia e wahilasimolöi made gabiola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Udia dolö asigi afädë made negela asiala hamolo walio nefolalebela dili, ne dilibalä segeyo aboläia namolödu. Segeyo aboläiagi na dilile yöi gaula namolödu. E ne neebea sigi misiëla säi. ¹⁸ Sigi maasebegi, Yesuea ema nemoi. Nemosebegi, mugabe amo doadigila asi. Amala asi amole, malö maalibu amo fodolofali wahii.

¹⁹ Hobeala, bögëla aulo amoli Yesu e hïdomu neebea ami maalahilä, ema nabahalea, Amai nilia mugabe nesiladigilibe iliawai amoda edoadula nabi. ²⁰⁻²¹ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilia asigi afädë negei nebegoda, holöfali negei nebegoea amaimelë. Na dilima dofä sähago. I masada gägä holöfali dibe amo gadoi asigi afädë negela nea, segebi gowema sähalea, Guilahilä gagowedi gasi gamola säседа, gasi gamolömelë. Amase, dilia afädë hamomolö asusugai iliawaida maade bimolömelëla säi.*

*Yesuea e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Maga 9.30-32, Ulugu 9.43-45)*

* **17:20-21:** 17.20-21 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo 21da Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 9.29gi dibe amobalä gaalumäiaie dëdëila helësëi. Amoda gomalä [Nelebo afädë hamosebe amea made, molö made naala nea, Godema adosebe ameamu mugabe fedai gowe gadoi nesiladigimolöi dialeamelëla säi.]

²² Ili Galili segea gegeedosebegi, Yesuea ilima sähalea, Dolöie Malö amoda dolögali gaula imolö segeyo hä beselagalasebewe. ²³ Gaula iasegi, ilia e nufudala baagomolö gasoda, segeyo äudä nelolahilä, osodagi e nowela moholömelëla säi. Amala säsebegi, ili asigia yöia ididogoi.

Gobela ilo mosöie dagisi muni negei

²⁴ Yesuge, ie bögëla aulo amolali awäla, Gabaniama gaamugi beselagalai. Ami nebegi, gobela ilo mosöie dagisi muni nelo nefolalo amolia, Fida nebea maalahilä ema nabahalea, Die säla olelelo neebe ameada dagisi muni negelolela nabi. ²⁵ Amala nabasebegi, Fidaea säla obögësalea, Ä, negelomelëla säi.

Amala sälahilä, Fida e mosö mumusogi digala adola made nebegi, Yesuea dafidi Fidama nabahalea, Saimono, nagadaiaie beaha aligilo gini nefolalebe amolia dagisi muni elö elöla negesebe amo negelo amolida nowëadu. Dia edo helësesebe. Ilile malöealedu, ma odoaealedula nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Amoda odoaea gabiola säi. Amala sälebegi, Yesuea ema sähalea, Amai galëda, amolile malöea dagisi muni negemolöi made gabu. ²⁷ Amai gaso, alia ili neala habobalasiloea, dia oeabo dibeami seme däamolö mosalo. Amaimo, seme dafidi dease amoie nafigida, muni giwi afädë dië bimolömelë. Ameada gobela ilo mosöie dagisi muni diege niege negemolö dofea bimolömelë. Amo neala gaulahilä, alile dagisi muni ilima ia mosalola säi.

18

Baagila asi neebe amo nowëla nabi
(Maga 9.33-37, Ulugu 9.46-48)

¹ Segeyo amo gala, bögëla aulo amoli Yesu nebea maalahilä, ema nabahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida baagila awäla neebe amo nowëdula nabi. ² Amala nabasebegi, Yesuea malö holöbö wela, ilile sidaia ifosilahilä ³ sähalea,* Na dilima dofä sähago. Dilile asigi bedefala, malësä gadoi made aligiseda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida made nogila digamolömelë. ⁴ Hi e nagadaiala, malö holöbö gowe gadoi neebe ameada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami baagila asi nea. ⁵ Amase elöda, afädëa nie ëigi malö holöbö gowe gadoi neebe amoma, haligila namolöie misiëla säsedä, nemage haligila namolöie misiëla sähagomelë. ⁶ Afädëa malësä nema asigi afädë negei amoligi afädë neala digalasiseda, ëfëa igi edefadegi begela, bidi näiadooä ie muugia begelahilä, ödëa muäia duhulugi hadia idogosedä, ie hedabida amomelëla säi.

Nili neala nafadelasilöie mi säi amo
(Maga 9.42-48, Ulugu 17.1-2)

⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Neleboea udia dolö asiala hamomäia neala digalasilö amoie, sege föigi nefolalebe amoli asigii gabumelë. Digalasilö amolida dofä moholöi dialea gaso, digalasilöie maasebe dolö amoda asigii gabu. ⁸ Die naaboea galë, emoea galë, di neala digalasiseda, damula sadia gamalo. Naabo elö amo mauäi, emo elö amo mauäi neebe amoda, namolöi namolö dibeami nogila digamolöda, dofea galea. Naabo äudäla galë, emo äudäla galë, nulo usilo made dibeami sadia idogomolö amoda nafade gabugi. ⁹ Amase, die siia di neala digalasiseda, beselala sadia gamalo. Si afädëfali galëda, namolöi namolö dibeami nogila digamolöda, dofea galea. Si helegela galëda, heli segea nulo gobeia ami sadia idogomolö amoda nafade gabugila säi.

Ado besula sugua sibi afädë nafolala asila säi
(Ulugu 15.3-7)

* **18:3:** 18.3 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebägi dëdëi dibe amoligida, biyiduda go. Yesuea ie bögëla aulo amolia mala abodo bögëla hamomäia säha nelo. Ado amoda 18.3-35 amogi dialea.

10-11 Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia malësä goweligi afädë memalä gadoi gabula helësëloea, idihë nea beaha namialo.* Na dilima sähago. Malësä ilile selesaia fii amolida nïe Nado selesaia mosöa neebe amoïe migaliä aligilomu nea.*

12 Dilia abilia helësësebe. Dolö afädëa ïe sugua sibi hädali afädë foi nelo amoligi, afädë nafolala asi galëda, eedo ameadä nabülasi sëgëlasiië odoai sëgëlasia amolida, felea ifosilahilä, afädë nafolala asi amo hogola aulo madele. 13 Na dilima dofä sähago. Awälahilä, ea amo beagoleseda, sugua sibi odoa made nafolala asi amoligi obeägi amoda nagadaialahilä, sugua sibi afädëfali beagolei amogida, edefade obeägilomelë. 14 Amo gadola wäla, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea malësä goweligi afädë dabadigimäia made hamesa neamelëla säi.

Didoo afädëa dima asiala hamosegi hamomolö amo (Ulugu 17.3)

15 Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dïe didooea dima asiala afädë hamoseda, hïdo neebea ami awälahilä, halidomu nea, ea asiala hamoi amo olemalo. Dia ado säsebe amo ea nabaseda, dia didoo hä sigi obëgëigomelë. 16 Ea dia ado säsebe amo made nabaseda, dolö afädë galë, äudä galë dibalä awähæamalo. Amoïe mida, ado sulubadela säse amo dofä gabula helësëmäia, äudäea galë, ohodoaea galë melëlo ameage, nabelo ameage iilasila säседа, dofä gabula helësëmolömelë. *Mala Bu Egei 19.15*

17 Amala hamosegige, dolö amea ilia säse amo made nabala auuseda, udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amolima sämalö. Amala hamosegige, dolö amea ilia säse amoge hä, made nabala auuseda, dilia Gode helësëlo made amolimage, amase, dagisi muni nelo amolimage mala hamolö amo gadola, dolö amoma hamomalola säi.

18 Amaimo, na dilima dofä sähago. Dilia naga föidaia hamomolö madela säsebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dilia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige hamomolömu dialea. 19 Amai na dilima ado elöge dofä sähago. Nagadaia wi nea, diligi äudäea ado afädë negela Godea afädë gowe hamomäiala säla, ema adoseda, nïe Nado selesaia mosöa neebe ameadä hamomalola säse amo gadola hamomolömelë. 20 Amaimo, äudä galëge, ohodoa galëge, nïe ëigi gedola neëda, ne ili mogogi ami namolömelëla säi.

Hamoi hamolasiloea hamoi gaalu hamolö made bobasëila säi

21 Amala säsebegi, Fida e Yesu neebea maalahilä, ema nabahalea, Dafidilo Geloie, nedoo afädëa nema asiala hamoseda, na aboläiagi hëmolödu. Gifalädaliälaledula nabi.

22 Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Nada gifalädaliämula made säha. Nada nabülasi gifalädaliäie odoai gifalädaliämelëla sähago.

23 Amoïe mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Beaha aligilo gini afädëa ïe hamoi hamolasilobalä bidi negei dilo amoda, hä mogomolöila helësëimelë. 24 Ea mogodelä hamosebegi, ïe hamoi hamolasilo afädëbalä muni edefade nidemolö asusugai bidi negei dilo amo e neebea sigi misimelë. 25 Hamoi hamolasilo amea bidi negei amo beselala ïmolöi made amea, ïe dafidiloea dolö odoama sähalea, Muni bidi negei amo beselala ïmolöie, hï eege, ïe udiage, ïe malöge, amase, ïe nelegei dibe amo sulubadelage, muni bidi neaha maademalola säi. 26 Amala säi amo nabalahlä, hamoi hamolasilo amea e mia emo gumu sasagala salea, fudugila sähalea, Made habobala, beaha namialo. Na, aso, sulubadela beselala dihïma ïaha maademolömelëla säi. 27 Amala

* **18:10-11:** 10-11a Giligi adoeada malësä gowelila säi (damo goïege, damo giëge, amase, damo 14ïege) afädëdi go gadoia Maga 10.42 amogida, nïe bëgëla aulo holöbö gidogo neebe amola säi. Ado amo beaseda, Yesuea malësäiemu helësëla made, ïe bëgëla aulo odoa amolige helësëla säi bimolö. * **18:10-11:** 10-11b Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo 11da Madiu hï dëdëi made, goda hobeala dolö elöea Ulugu 19.10 gaula maala dëdëila helësëi. Amoda gomalä [Mida, Dolöie Malö ameadä udia dolö dabadigi nefolalebe amoli sigi obëgëmolö misimelë.]

säla obëgësebegi, hamoi hamolasilo amoïe dafidiloea bobasësalea, e mosalolahilä, bidi negei amo hëi. ²⁸ Amala hamosebegi, dolö amo doadigila fedahamelebe, dolö afädë ebalä hamoi gaalu hamolasilo amo gausiai. Dolö e gausiai amea ebalä ie bidi holöfalï negei dilo. Amasebegi, ea dolö amoïe muugia fëdöla gaula nea sähalea, Nie muni bidi negei amo hä beselala ïmola säi. ²⁹ Amala säsebegi, muni bidi negei amea gumusula dialea fudugila sähalea, Made habobala, beaha namialo. Na die go beselala ïmolömelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi gaso, bidi negelo dolö amea beaha namolö made helësëla, elö amea bidi negei amo beselala ïmäia, e galabaia mosöa ifosi. ³¹ Amala hamosebegi, hamoi hamolasilo odoa nefolalo amolia ea hamose amo bealahilä, ilia edefademalä habobai. Habobalahilä, ilile dafidilo neebee awäla, nelebo sulubadela hamoi amo ema awala säla ïaha maadei. ³² Dafidilo amea ie hamoi hamolasilo amo misialolahilä, ema sähalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dia nema fudugila säi amea, die bidi negei amo na hësa maadeimelë. ³³ Nada di bobasëi amo gadola, diada dibalä hamoi gaalu hamolo amomage bobasëmolöi galea madelela säi. ³⁴ Amala sälahilä, dafidilo amea edefade habobalahilä, ie bidi negei amo hulu beselala ïaha maademäia, dolö amo galabaia mosöa sëlasilo dolö amoligali gaula awäla ifosi.

³⁵ Dili hïdo hïdolea didooïe asiala hamoi amoli iso asigigila made hëseda, nie Nado selesaia mosöa neebe ameage, dolö dafidiloea hamoi amo gadola wäla, dilima hamomolömelëla säla ï.

19

Dolöea udia nii fisiloïe säi (Maga 10.1-12, Ulugu 16.18)

¹ Yesuea ado amoli säha maadelahilä, Galili sege dïgïla awäla, ödä Yodona dëgëla alömodi, Yudia segeamadi asi. ² Awäsebegi, udia dolö yafie e awäsebe amo gadola bëgëla afiai. Amasebegi, ami ea ili neala wahilasisa nelo.

³ Felesi dolö nefolalo amoli Yesu neebee maalahilä, ilia e fedogola beala sähalea, Galonegige, galone madegige, dolö afädëa ie udia fisimolö amo dofeale, ma, dofea madelela nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Mi gäwila hamosolo amo gala, Hamolo ameada udiale dolöle hamoila dëdëla negei amo dilia made melï neale. ⁵ Amase, ea elö sähalea, Amoïe mida, dolöea ie eedole emele dïgïla, udia neaseda, ele afädëfalï aligilomelëla dëdëla negei amoge made melï neale. ⁶ Amalo amo, ele äudä nelo amo fisila, eleda afädëfalï aligilomelë. Amoïe mida, Godea gedola dila afädëfalï namiäia hamoi amo, dolöea hïdo hïdolasimabiola säi. ⁷ Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Amai galëda, Mosesea sähaleada, Dolö afädëa beba dëdëla ïalahilä, udia nii amo fisila mosalamalola säi amoda, abilia säidula nabi. ⁸ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dilile iso asigi geloi dibe amoïe, Mosesea udia nii fisimolö dialeala säi gabio. Gaso, mi gäwila hamoia amida made fisilomelë. ⁹ Amoïe mida na dilima sähago. Dolö afädëa ie udia amo dolö elöbalä mala nafade hamosegi made, memalä fisilahilä, udia elö neaseda, ea udia elö amoda fa nimolömelëla säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo amolia ema säla obëgësalea, Dolöea udiama mala amo gadola hamomolö galëda, udia nimolöda dofea made gabula säi. ¹¹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado walio säsebeweda, sulubadelaea nabala dofea gabula neala gaumolöi made. Iligali helësëlo ï amoliamu dofea gabula neala gaumolöimelë. ¹² Dolö odoa mi elö elöla diëda, udia made neala aligilomelë. Odoada, emea neegela ägüsolo amo gala udia nimolöi made, neegela ägüi. Odoada, dolöea ili iso neadigi. Amase, odoaeada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amomu asigisalea, udia made neala aligilo. Olelesebe amo nabalalahilä, dofea gabula neala gaumolöi galëda, neala gaumalola säi.

Yesuea malësä e mia misiätala säi (Maga 10.13-16, Ulugu 18.15-17)

¹³ Udia dolö odoa nefolalo amolia, ilile malö Yesuea naaboea diigilahilä, Godema adomäia e neebee sigi maasebegi, ie bögëla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴ Amala nemosebegi, Yesuea sähalea, Malësä ne neebee misiäia beasimo. Dofogamabu. Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida malësä goli gadoi ilile dialea. ¹⁵ Amala sälahilä, malësä amoli naaboea diigilahilä, e sege amo digila asi.

*Malisä nelegei yafie negeloea Yesuma nabi
(Maga 10.17-31, Ulugu 18.18-30)*

¹⁶ Segeyo afädëgi, afädëa Yesu neebee maalahilä ema nabahalea, Säla Olelelo, ne namolöi namolö neala gaumolöie, hamoi hedabi abodo gadola hamomolö dialeadula nabi. ¹⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dia hedabi amoie nema nabi amoda edoie. Afädëmu hedabi nea. Di namolöi namolö dibeami nogila digamolöila helësëda, nilia hamomalai amoli hamosa namialola säi. ¹⁸ Amala säsebegi, dolö amea naba obögësalea, Amoda abodowedula nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Baagomäia nufuabio, udia dolö fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfalä sämabio, ¹⁹ amase, die diadole diemele hedabola helësëla, elele ado nabala hamomalo, dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säi. ²⁰ Amala säsebegi, malisä amea sähalea, Amoli sulubadela na hamosa maadei. Nema maade amoda edodula nabi. ²¹ Amala nabasebegi, Yesuea ema sähalea, Di hedabi mogoifalä namolöila asigiseda, die nelegei dibe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä, bidi nease muni amoda, dolö busadäoi nefolalebe amoligali imalo. Amala hamoseda, di Hebeni ami bidi nimolömelë. Amalahilä, ne bögëla misialola säi. ²² Ado säi amo nabalahlä, malisä amea asigigi yöia idogolahilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³ Amala yösebegi, Yesuea ie bögëla aulo amolima sähalea, Na dilima dofä sähago. Nelegei yafie negelo nefolalebe amolida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee ami nogila digamolöda, baagi säi dialeamelë. ²⁴ Na bu elö dilima sähago. Sugua gameleda nusi galabagi doadigila moholöda, baagi säi holöfalä made. Gaso, nelegei negelo nefolalebe amoli, Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami nogila digamolöda, baagi säi baagila asi dialeamelëla säi. ²⁵ Amala säi amo nabalahlä, bögëla aulo amoli edefademalä fudugila sähalea, Amai damula auloda nowëa gaula namolödula säi. ²⁶ Yesuea ilima siilamu nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁷ Amala säsebegi, Fidaea ema naba obögësalea, Amai, niliada nilile nelegei sulubadela fisila, di bögëla misi amo, nilileda edo dialeadula nabi. ²⁸ Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Namolö gähegi aligisolo amo gala, Dolöie Malö amo ie sigi aligiloie filo hedabi hido elöidaia seëgida, ne bögëla mulo dilige sigi aligiloie filo giwilasidaia salea, Isilale sosogo giwilasi amoli sigi aligimolömelë. ²⁹ Amase, sulubadela nia eie helësëla, ilile mosöge, edooge, elefige, eedoge, emege, malöge, segege, fisila digila misi amoliada, digila misi amo gadola hädali afädë nealahilä, namolöi namolöge nimolömelëla säi. ³⁰ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säi.

20

Dolöea gelebi sagai dibeami hamoi hamoie ado besula säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida gowe gadoi dialea. Segeyo afädëgi yosefalä sagai eedo afädëa, dolö odoaea ie i gägä negelo gelebi efë sagaia ami bidi nimolöie hamoi hamolasimäia hogola asi. ² Amala nea, dolö odoabalä ado afädë negela sähalea, Segeyo walioie bidida, muni giwi siliba afädë afädëla sogodeläla sälahilä, ie gelebi sagaia ami afiamaloi.* ³ Amaimo, eso neela udigise

* **20:2:** Muni giwi silibala säi amoda dolö afädëa segeyo afädëgi hamoi hamola muni bidi nelo amo gadoi. Giligi adoeada denaliusala sälo.

amo gaalu, magaia gaamugi awāla beahaleamelebe, dolō odoa memalā nefolalebe meli. ⁴ Bealahilā, ea ilima sähalea, Na muni bidi mogola idulā, dilige gelebi sagaia ami afiamaloi. ⁵ Amo nabalahlilā, ilige afiai.

Amase, eso mogogige, eso bēgisebegige, ea bu elō amo gadola wāla hamoi. ⁶ Hä, deadise amo gaalu bu awāhamelebe, dolō odoa, aso, memalāmu nefolalebe meli. Bealahilā ea ilima nabahalea, Segeyo sedade amoda memalā aligila waeaseigoda mi edoïela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, ilia sāla obēgēsalea, Afādēa nilima hamoi hamomolō made sāsebegi nefolaleawela sāi. Amala sāla obēgēsebegi, ea ilima sähalea, Dilige gelebi sagaia ami afiamalola sāi.

⁸ Hä, deadi sē gāmolō amo gaalu, sagai eedo amea ïe hamoi sigi aligilo amoma sähalea, Hamoi hamosa nefolalo amoli mofiamalolahilā, deadi maala hamoi amolidale bidi ïia nedala, yose maala hamoi amoli ïala wagamalola sāi. ⁹ Dolō odoa deadifali misi amoli maala, ilia muni giwi siliba afādē afādēla nii. ¹⁰ Amala neasebegi, dafidi awāla hamolo amolia maala helēsēsaleada, muni baagila awāla nimolō gabula helēsēi. Gaso, iliage muni giwi siliba afādē afādēla nii. ¹¹ Muni amo neala gaula awālahilā, ilia sagai eedo amoma habobala ¹² sähalea, Dolō hobeadeadifali misi amolia aoa afādēmu hamoi hamolo amolige, dia nilibalā dafidi misi gadoi hamola, muni afādēdila sogosio. Niliada yosefali awāla hamosa nea, eso nea hēgisebe amoma bibisa hamosa nelola sāha dilo. ¹³ Amala sāha dibegi, sagai eedo amea iligi dolō afādēma sähalea, Nedoo, na dima asiala made hamoi. Dia muni giwi siliba afādē afādēla nimolōïe nebalā ado afādē negei madele. ¹⁴ Di hä, ïgo gaula mosalo. Dolō gowe hobeafali misi amoma, digali ï amo gadola ïmolō hamesamelē. ¹⁵ Nihile munia nihī hamese amo gadola hamomolō dialea madele. Ma, na mala hedabi hamosa nebegi, dia mudiahalela sāi.

¹⁶ Amo gadola sālahlilā, Yesuea sāla wagala sähalea, Hobeala nefolalebe amolida neala dafidisalea, dafidila nefolalebe amolida neala hobeamolōmelēla sāla ï.

Yesuea e baagola nowemolōmelēla bu elō sāi
(Maga 10.32-34, Ulugu 18.31-34)

¹⁷ Yesu e Yalusaleme moholōïe afiahalea, ea bēgēla aulo giwilasi amolima hilidomu aliga gala nea sähalea, ¹⁸ Nabahale. Nili Yalusaleme afiahamelē. Ami neēgi, Dolōïe Malō amo gobela ïlo busa nefolalebe amolimage, mala dawadigi nefolalebe amolimage gaula ïmolōmelē. Amala gaula ïasegi, ilia e baagomāia nufualola sāmōlōmelē. ¹⁹ Amala hamolahilā, fii odoaea e gadiabola, ēfē damuia fēgālahilā, e baagomāia ï fūgāigi baala negemāiaïe, ilia iligali gaula ïmolōmelē. Amala hamoseda, segeyo äudā nelolahilā, osodagi e nowemolōmelēla sāi.

Dafidilo namolōïe nabi amo
(Maga 10.35-45)

²⁰ Sebediïe malō äudā amolele emela ïe malōlali, Yesu neebee maalahilā, udia amea emo gumu sasagala salea, ema afādē edēgēi. ²¹ Amalebe, Yesuea ema nabahalea, Dia edo hamesala nabi. Udia amea sāla obēgēsalea, Die Beaha Maadela Sigi Neebee amida, nïe malō äudā, elōda dïe naabo dafādïmadi, elōda dïe naabo fefeädïmadila samiäiala sāmola sāi. ²² Amala sāsebegi, Yesuea sähalea, Dilia nabasegoda dawa made nea, fuduia sāsebe. Na ödā ïigi usi molō neebewe gadola, alia molōi gabulela nabi. Amala nabasebegi, elea ema sāla obēgēsalea, Aliada molōi neawela sāi. ²³ Molōila sāsebegi, ea elema sähalea, Aliada nïe ödā ïigi usi dibe amo dofā molōmelē. Gaso, ali elōda nïe naabo dafādïmadi, elōda nïe naabo fefeädïmadila samiäiala sāmōlōda, nïe made. Nadoea gowe samiäiala daiäi amea sāmōlōmelēla sāi.

²⁴ Amo sāi amogi, bēgēla aulo nabūlasi amolia nabalahlilā, elema habobai. ²⁵ Habobasebegi, Yesuea ili mofiamolahilā sähalea, Fii odoa beaha aligilo neebe amoliada, udia dolō gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ïi sālo neebe amoliada, udia dolō bobasēla made, gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ²⁶ Ili hamolo amo gadola,

dilia made hamomolö. Dili neebe gogi afädëa ëi sälo namolöila helësëseda, ea dilile hamoi ugila negelasila hamolasilo namolömelë. ²⁷ Amase, afädëa dafidilo namolöla helësëseda, eda dilile memalä galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolömelë. ²⁸ Amo gadola, Dolöie Malöda udia dolöea ïe hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ïe namolö amo udia dolö yafiegali fisiga gala, ili sigi obëgëmolöge misimelëla säi.

*Yesuea dolö si golai äudä wahilasi amo
(Maga 10.46-52, Ulugu 18.35-43)*

²⁹ Ili Yaligola äudulä afiasebegi, udia dolö yafie ili bëgëla afiai. ³⁰ Afiahalea beahamelebe, dolö si golai äudä idi agesua ami sebe meli. Elea Yesu baagila awäsebela säi amo nabalahlä, uuala sähalea, Dafidiloo, Debidiië malöo, ali bobasëmola säha sulo. ³¹ Elea amala uuasebegi, udia dolö gegedoi amolia elema nemola sähalea, Adomabu. Gameläla säla nemoi. Nemosebegi gaso, elea gelola uuahalea, Dafidiloo, Debidiië malöo, ali bobasëmola säha sulo. ³² Amala säsebegi, Yesu e maala beaha nea, ele welahlä sähalea, Na alima edo hamomäia helësësebela nabi. ³³ Amala nabasebegi, elea ema sähalea, Dafidiloo, dia alile si fisigälasimäiamelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ele bobasëla, elele sihidoa diigi. Diigi amole fodolofali si fisigäla fädäla bealahilä, ele Yesu bëgëla asi.

21

*Yesu e beaha aligilo Gini gadoi hamola Yalusaleme asi
(Maga 11.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)*

¹ Ili Yalusaleme beselagalamolö ga madela, Olibebi neebee ami sege Bedifagi beselagalamolöie yauabia nea, Yesuea bëgëla aulo äudä dafidi mosalolahilä ² elema sähalea, Gaamugi ami awäla beselagalala beahamelële, sugua dögi aseme, ïe malö daiadigile begela negei neë aabela bimolömelë. Beaseda, fisigäla ne neebeeawi sigi misialo. ³ Afädëa alima ado afädë säsedä, gomalä sämalö. Dafidiloea welebalä hamomolö galeamelëla sämalö. Amala säsedä, ea fodolo sähalea, Hä sigi mosöla sämolömelëla säi. ⁴ Dafidi Dafidilo Geloia bea säloma aligila bea säla negei amo gadola gausiala digamäia amala hamoi. Säla negei amoda gowe.

⁵ Saionoie idiwima sähalea, Bimo.* Dïe beaha aligilo Gini amoda di neebee maasebe. Hi e nagadaiala aligilo nea, sugua dögidäia fila maasebe. Sugua dögi üdilidaia fila maasebegola sämalola

säla dëdëla negei dialea. ⁶ Amala säsebegi, ïe bëgëla aulo amole awäla, Yesuea hamomalola säi amo gadola hamoi. ⁷ Elea sugua dögi aseme üdilile sigi maasebegi, ilia sugua dögi amoledäia ilile fagulo daia salugalo fösisebegi, Yesu e amolidaia fila fedai. ⁸ Amala fedala fise amo gaalu, udia dolö yafie gegedoi amolia ilile daia salugalo fagulo neala idiafa föladigi, odoaea fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föladigisa nelo. ⁹ Udia dolö gegedoi amoli Yesu awäse amo gadola dafidila awäha nelo amoliage, hobeala maaha nelo amoliage, uuala säsäla awähalea,

Agua. Nesege. Godeie ëi gauia adadi.

Debidiië malöma sähago. Afädë Dafidilo Geloie ëigila maahago Godea e neala obeägälasimäia.

Hosana. E ilibia neebe amoie ëi gauia adahala säsäla afiai.

Sama 118.25,26 ¹⁰ Yesu e Yalusaleme awäla beselagalasebegi, udia dolö ami nefolalo amoli sulubadelaea fudugila bedälahlä sähalea, Dolö goweda nowëdula säha dilo. ¹¹ Amala säha dibegi, udia dolö gegedoi amolia sähalea, Goda bea sälo Yesu. Eda Galili segeie gaamu Nasalese dolömelëla säha dilo.

* **21:5:** 21.5 Saionoie idiwila säi amoda, Yalusaleme udia dolöla helësëmäia säi.

*Yesuea gobela ilo mosöa awäla hamoi amo
(Maga 11.15-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)*

¹² Yesu e awäla gobela ilo mosöa beselagalalahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöie negeladigisa dibe amoli nesiladigisa nelo. Muni bedefalo auli amolige, amase, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amolige, neala besula besigadasi.*

¹³ Ea ilima sähalea, Ado säla dödëla negei dibe amea sähaleada, Nie mosö amoda Godema adolo mosö dialeala sämolömelëla säla dödëla negei dialea gaso, dilia fa nelo musügä aligilo igi äbä gadoi hamosebela säi.

¹⁴ Amala säsebegi, e gobela ilo mosö neebee ami, si golaige emo nafadeige mofiasbegi, ea ili wahiladidigisa nelo. ¹⁵ Gobela ilo busa nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage, Yesuea hedabifalï hamose amo bealahiläge, amase, malësä nefolalo amolia gobela ilo mosöamadila dägö digala sähalea, Agua. Nesege. Godeïe ëi gauia adadi. Debidiië malöma sähagola säsebe amo nabalahiläge, ilia habobai. ¹⁶ Habobalahilä, ilia Yesuma nabahalea, Iliä säsebegoda dia nabasebelela nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Ä. Ado afädë säla dödëla negei dibe amoda gomalä.

Malësä nelësa amolige, malö dodo naha sefolalebe amolige, ilile nafiala dia die ëi gauia adamäia hedabolafalï oleleimelëla

säla dödëla negei dialea. Dilia ado säla dödëla negei dibe amo made meli nealela nabi.

¹⁷ Amala nabalahilä, Yesuea ili digila gaamugi amila Bedani midilö asi.

*Yesuea äfäeoma nemosebegi bausoi amo
(Maga 11.12-14,20-24)*

¹⁸ Diala yosefalï nowela, gaamugi obëgësalea e sidëa baagoi. ¹⁹ Amala awähalea beahaleamelebe, idi agesugi ami äfäeo afädë neebe beala e i mia ami bea awähamelebe, gägä afädë maade, bäu badumu neebe meli. Gägä maade beala, ea äfäeo amoma sähalea, Dia gägä hobeala dofä made negemäiala säi. Amala säi amole, fodolofalï bausoi.

²⁰ Bausosebegi, ie bëgëla aulo amolia bealahilä fudugila nabahalea, Äfäeo amo fodolofalï bausoi amoda abeahäladula nabi. ²¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Asigi äudä negela made, asigi afädë negela aligiseda, äfäeoma na walio hamoi amo gadola, diliage hamomolömelë. Amoda afädë amomu made, dilia segebima dihi dagabola awäla, ödä duhuluma digamola säседа, amala hamomolömelë.

²² Dilia Godema adosalea, asigi afädë negela, nelebo afädë imola ëdëgësedä, amo dilia nimolömelëla säi.

*Yesu dia hamosebego nowëa hamomalai hamosala nabi amo
(Maga 11.27-33, Ulugu 20.1-8)*

²³ Yesuea gobela ilo mosöamadi awäla, ado mala säla olelesa nebegi, gobela ilo busa nefolalo amoliage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amoliage, e neebee maalahilä ema nabahalea, Nelebo dia hamosebegoda nowëa hamomalai hamosala nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nage dilima ado afädë nabaha. Dilia säla obëgësedä, nelebo na hamosebeweda, gowea hamomalai hamosa neala sämolömelë.

²⁵ Yonea ödägi gesa nelo amoda abidila misi. Selesaia mosöala misile ma dolömadila misilela nabi. Amala nabasebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia mosöalala säседа, ea nilima nabahalea, Amai galëda, ema asigi afädë made negei goda edoïela nabolö gabu.

²⁶ Gasoda, nilia dolömadilala säседа, nili udia dolöbalä bedäsebe. Mida, ili sulubadelaë helësësalea, Yoneda bea sälo nelola helësësa nefolaleala didiäi. ²⁷ Amala didiälähilä, ilia Yesuma säla obëgësalea, Nilia dawa madela säla obëgëi. Dawa madela säla obëgësebegi, ea

* **21:12:** 21.12 Dolö odoëa gobela ilo mosöie yala isogi nelebo nea digahaleada, gobela ilo mosöa muni negei ameamu nelo. Iliada Olomolele Giligilele muniada nelo made. Dolö amolia haea neasebe amolige, amase, nelebo odoëa neasebe amolige, nelebo amoli Godegali odala ilo.

ilima sähalea, Amai galëda, nelebo na hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neala dilima made sãmolömelëla säi.

Ado besula malö äudäea hamoila säi

²⁸ Yesuea sähalea, Dilia edo helësësebe. Dolö afädë nelo amoïe malö äudä sulo. Dolö amea ïe malö abulümi amoma sähalea, Dia walio awäla gelebi sagaia hamoi hamosa namialola säimelë. ²⁹ Amala säsebegi, malö amea ïe eedoma haboila sälahilä gaso, hobeala oböla asigi hedabi negela, hamola asi. ³⁰ Amasebegi, dolö amea ïe malö elö amo neebee ami awälahilä, elö amoma säi amo gadola wäla säi. Sälebe malö elö amea säla obëgësalea, Nado, hamola awähadiola sälahilä gaso, made awäla fisi. ³¹ Amai, dolö amea hamomaloi amo gadola, malö abodoea nabala hamoila nabi. Amala nabasebegi, ïlia säla obëgësalea, Abulümiäla säi. Amala säla obëgësebegi, Yesuea ïlima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dagisi muni nelo nefolalebe amoliage, idigi nawelo udia muni ïmola sälo nefolalebe amoliage, dilida digïla, ilidale dafidila Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami afiahagomelëla säi. ³² Amoïe mida, Yone e dili neebee maalahilä, ea idi mogoifali amo olesebegi gaso, dilia dofä gabula helësëla made nelomelë. Dagisi muni nelo amoliage, idigi nawelo udia muni ïmola sälo amoliage, ea ado mala säsebe amo nabalahlilä, ea säse amo dofä gabula helësëimelë. ïlia amala helësësebe amo, dilia meli gaso, bealahilä dilia asigi besula, dofä gabula helësëla made nelomelëla säi.

Ado besula sagai oodola beaha namialola säi

(Maga 2.1-12, Ulugu 20.9-19)

³³ Yesuea sähalea, Ado besula elö säsebewege nabualo. Sege eedo dolö afädëa sagai sagala, yalala amalela diladigimelë. Diladigilahilä, isogi ami gelebi gägä fësëla salimolöie naga dögoi. Amala dögöla negesilahilä, sagai idihë nea beaha aligilo mosö holöbö ilibia ola fedalahilä negesi.* Amala hamolahilä, ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola säsilahlilä, hï e sege wagadi made asimelë. ³⁴ Gelebi gägä hä, faimolö segeyo ga madesebegi, sagai eedo amea ïe hamoi hamolasilo amoli mosalolahilä, sagai oodola beaha aligilo amolima ïe gägä odoa nimaloi. ³⁵ Amala nimolö awäsebegi, sagai oodola beaha aligilo amolia hamoi hamolasilo amoli gaulahlilä, elö amo nufudala ïalalei, elö amo nufudala baagoi, amase, elö amo igia nufi. ³⁶ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ïe hamoi hamolasilo odoa, dafidi fisiga gai amoli holöbö gidogolahilä, fisiga galebege sagai oodola beaha aligilo amolia dafidi hamoi amo gadola wäla ïlimage hamoimelë. ³⁷ Hobeafali, sagai eedo amea hïle malö amo fisiga gai. Eedo amea helësëlahilä sähalea, Nïe malö wema ïlia e hawala mogola hamomolöla helësësala säi. ³⁸ Hïle malöfali maase amo bealahilä, sagai oodola beaha aligilo amolia hilido didiähalea, Goda sagai eedo amoïe malöfali gabugo. Eedoïe nalä negei nilia nimolöie, e nufidedila didiäi. ³⁹ ïlia e gaulahlilä, sagai amoïe yala baagido sadia gala nufudala baagoimelë.

⁴⁰ Amala hamoi amo, sagai eedo amea maalahilä, sagai oodola beaha aligilo amolimada, edo hamomolö gabula nabi. ⁴¹ Amala nabasebegi, ïlia ema säla obëgësalea, Ea dolö nafade amoli neala nafadela nufudadigimolömelë. Amalahilä, gägä faimolö fu beselagalasolo amo gala, faila mogelo dolö amolia oodola beaha namiäia, sagai amo ïlima ïmolömelëla säi. ⁴² Amala säsebegi, Yesuea ïlima sähalea, Dilia ado säla dëdëla negei amoda made meli neale.

Mosö olelo amolia igi galone made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelë. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala säla dëdëla negei dialea.

Sama 118.22-23

* **21:33:** 21.33 Godea ïe Isilale udia dolöma hamosebe amoïe, gelebi sagaila säla ado besula Aisaea 5.1-2gi säi dibe amo nealahilä Yesuea säla ï. Ado besui amoïe mida gomalämelë. Dolö sagai sagalola säi amo gadoida, Gode hï emelë. Amase, gelebi sagai amo gadoida Isilale udia dolömelëla säi.

⁴³ Amoie na dilima sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo dili neebee guila neala gaula awälahilä, udia dolöea amoie gägä negelo amolima imolömelë. ⁴⁴ Igi amodaia udia dolö digase amolida, igi amea dusudasila fisimolömelë. Amase, igi amea udia dolö eegeseda, hä eegela fisimolöi fisimolömelëla säi.*

⁴⁵ Amo sälebe, gobela ilo busa nefolalo amoliage, Felesi dolö nefolalo amoliage, ea ado besula säsebe amo nabalahilä, amoda ilile säsebelä helësëi. ⁴⁶ Iliä Yesu gaudeläla idi hogoi gaso, udia dolö nefolalebe amolia Yesuda bea sälo neala säha dibe amogi bedäi.

22

Ado besula udia neahalea molö giala daiala negeila säi (Ulugu 14.15-24)

¹ Yesuea ado besula ilima bu elö sähalea, ² Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Beaha aligilo gini afädëa ie malö udia neasebegi, molö giala daiala negei. ³ Daiala negesa maadelahilä, ea ie hamoi hamolasilo amolima sähalea, Udia dolö giwi säi amoli walio misiäia bea mosaloi. Bea asi gaso, giwi säi amoli moholö haboi. ⁴ Habosebegi, ea hamoi hamolasilo odoama mosalolahilä sähalea, Na giwi säi amolima gomalä sämalö. Molö molö daiala negei dialea. Nïe sugua gao gawalige, üdili odoa säfei hedabige giala dagabodasila negela, nelebo sulubadela daiala negei dialea. Udia neaseweie molö molö misiäiala sämalola säi. ⁵ Amala säla awäsebegi, giwi säi amolia auaulahilä afiai. Dolö afädëda, hile sagaia asi. Amase, elöda hile sidua mosöa asi. ⁶ Odoa made asi amoliada ie hamoi hamolasilo amoli gaulahilä, nafadela nufudala baagoi. ⁷ Amala hamosebegi, beaha aligilo gini amea mihalälahilä, ie ami dolö amoli mosalolahilä, ilia nufidelo dolö amoli nufudala baagosa maadela, ilile mosö gobesa maadei.

⁸ Amala mosalolahilä, ea ie hamoi hamolasilo amolima sähalea, Molö giala daiala negesi dialea gaso, na giwi säi amolida dofea made gabu. ⁹ Idi osogoloa ami awälahilä, udia dolö gausiasebe amolima, udia neaseweie molö molö misiäiala sämolö mosalola säi. ¹⁰ Amala säsebe amo nabala, hamoi hamolasilo amolia idigi awäla, udia dolö gausiai amoli sulubadela neala gegedosebegi, nafadege hedabige maala, molö molöie mosö amo nobai.

¹¹ Udia dolö mofiaha maadesebegi, beaha aligilo gini amea mofiai sefolalebe amoli bimolöie digalahilä beahamelebe, dolö afädë udia neahalea fagulo gälo amo made gäi misi sebe meli. ¹² Amo bealahilä ea nabahalea, Nedoo, udia neahalea fagulo gälo amo made gäi goda, abilia misi saleala nabi. Amala nabasebegi, dolö amea ado säla obëgëla made sulo. ¹³ Ado säla made obëgësebegi, beaha aligilo gini amea ie hamoi hamolasilo amolima sähalea, Ie naabo emole helegela nafodolahilä, gasimi sagai dibeami sadia idogomo. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

¹⁴ Yafie wei gaso, afädë afädëla memelei gabiola säi

Dagisi muni negemolö gabule, ma made negemolö gabulela nabi (Maga 12.13-17, Ulugu 20.20-26)

¹⁵ Felesi dolö nefolalo amoli awälahilä, ado afädë negemolöie didiähalea, Yesuea ado säsebe amoie abilia säla oodomolödula didiäha dilo. ¹⁶ Amala didiälahilä, ilia ilile bëgëla aulo nefolalo amolige, Heledoie sosogo nefolalo amolige, Yesu neebee mosalosebegi, ilia ema sähalea, Säla Olelelo, nilia helësësaleada, dia ado dofämu sälo. Amase, dia Godeie mala säla olelese goda, mogolafalä säla olelesa. Dia dolö odoabalä made bedälo ameadä, dia mogoimu olelelola helësësamelë. ¹⁷ Amalo gabugi, dia helësësebe amo nilima säla imäia. Beaha aligilo Gini Sisa neebe amomada, dagisi muni imolö dialeale ma maadelela

* **21:44:** 21.44 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo gogi dëdëi goda Madiu hi made dëdëi gasoda, dolö elöea hobea dëdëi gabula helësëi. Ulugu 20.18 bimalo.

nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ilile asigi nafade amo helësëlahilä, ea ilima sähalea, Asigi fea negelola dilia, edoie ne fedogola beaha. ¹⁹ Muni dagisi negelo giwi gogi nema olemola säsebegi, ilia giwi afädë ema i. ²⁰ İasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, ei dëdëi dibe gowege, nowëie gabula nabi. ²¹ Amalebe ilia sähalea, Sisaïela säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nelebo Sisaïeda Sisa hïma ïmalö. Godeïeda Gode hïma ïmalola säi. ²² Amala säi amo nabala ili fudugilahilä, e digïla bahïla asi.

*Sadiusi dolö amolia Yesuma baagoi nowelo amoie nabi
(Maga 12.18-27, Ulugu 20.27-40)*

²³ Segeyo amo galamu, Sadiusi dolö nefolalo amolia Yesuma afädë nabalöie e neebee misi. Sadiusi ilia udia dolö baagoi amoli made nowemolöla sälo. ²⁴ İlia nabahalea, Säla Olelelo, Mosesea sähaleada, Dolö baagoi amea malö made sogobala baagoi galëda, baagoi amoie edooea udia didalo amo bedefala nealahilä, edoo baagoi amoie malö sogobamolö dialeala säla dëdëla negei dialea. ²⁵ Amaimo, niligi edoolali gifalädalïa nefolalo amoli, abulümi amea udia nii amo malö made sogobala baagosebegi, ëoea udia amo nii. ²⁶ Neala nea, edoo agedu amoge amo gadola wäla hamosebegi, edoo osoda amoge baagolebe, sosogo gifalädalïa amoli sulubadela baagola mimisa maadei. ²⁷ Amala baagosa maadeibua, udia amo hobealafali baagola wagai. ²⁸ Amo gadola hamoi amo, ili sulubadela udia afädë amomu neala nelo. Amai, hobe baagoi nowesolo amo gala, malö gifalädalïa amoligi udia amoda abodoweie udia samolöduka nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Ado säla dëdëla negei dibe amoge, Godeie geloi dibe amoge made dawadigi neebe goeada, dilia asiala helësëla säsebego. ³⁰ Amoïeda, udia dolö baagoi amoli nowelagalaseda, udia made nimolöge, dolö made fimolöge. Selesaia fii ili selesaia mosöa nefolalebe amoli gadoi namolömelë. ³¹ Amalo amo, baagoi amoli neala nowelasimolö amoïeda, Godea dilima ado säla dëdëla negei dibe amoda, aso, nidela made neale. ³² Ea sähalea, Neda Abalahama, Aisaga, Yeigabala ilile Gode neawela säla dëdëla negei dialea. Gode eda baagoi amolile Gode made, eda nefolalebe amolile Gode neamelëla säi.

³³ Amala säsebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia nabalalahilä, ea säla olelesebe amogi asigigi fudugisa nefolalo.

*Godea nilïa hamomalai dibe amogi, edefadeda abododula nabi
(Maga 12.28-34, Ulugu 10.25-28)*

³⁴ Yesuea ado säi amea, Sadiusi ilia säla obëgëmolöi made nefolaleamelëla säi amo nabala, Felesi dolö nefolalo amoli gegedolahilä, ³⁵ ili sosogo amoligi dolö afädë mala säla negei amo dawadigi amea, Yesu fedogola bimolöie ema ado afädë nabi. ³⁶ Dolö amea nabahalea, Säla Olelelo, Ado säla negei amogi, nilïa hamomalai dibe edefadeda abododula nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dafidilo Geloi die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, boba hamomalo. ³⁸ Nilïa hamomalai dibe amoligi, edefadeda amomelë. Amoda dafidilomelë. ³⁹ Amase, agedu gowege amo gadoimelë. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amolige boba hamomalo. ⁴⁰ Mosesea Ado sulubadela säla negei dibe amoge, bea sälo nefolalo amolia bea säla negei dibe amoge, nilïa hamomalai ado äudä amolegimu begedidigila gosai dialeamelëla säi.

*Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoie nabi amo
(Maga 12.35-37, Ulugu 20.41-44)*

⁴¹ Felesi dolö amoli gegedoi nefolalebegi, Yesuea ilima nabahalea, ⁴² Afädë Memelei amoïeda, dilia abilia helësësa. Eda nowëie malö neala nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Debidüie malöla säi. ⁴³ Amala säla obëgësebegi, ea ilima nabahalea, Amai

galëda, Godeie Gesamia Debidima adolasisebegi, Debidia ema Dafidilo Geloila säi amoda abiliadu. Debidiada gomalä säi.

⁴⁴ Dafidilo Geloia nie Dafidilo Geloima sähalea, Die ado nii nefolalebe amolida, die emoea daiasamäia, na neala ifosidelä, di nie naabo dafädimadi beaha samialola

säi. ⁴⁵ Debidia hi ema Dafidilo Geloila säi galëda, eda Debidie malöda abeahäladula nabi.

⁴⁶ Amala nabasebegi, afädëa ema ado säla obëgëmolöi made meli. Amasebegi, segeyo amila nofela, ili bedähalea, afädëa ema ado bu made nabelo.

23

Felesi dolöle mala dawadigi dolölele mala

(Maga 12.38-39, Ulugu 11.43, 11.46, 20.45-46)

¹ Hobeala, Yesuea udia dolö gegedoi amolimage, ie bëgëla aulo amolimage ² sähalea, Mala dawadigi dolö amolige, Felesi dolö amolige Moseseie filodaia saleamelë.* ³ Amai gabugi, ilia dilima ado sulubadela säse amoda, dilia nabala bëgëla hamomolöi. Gaso, mala ilia hamose amo gadolada, dilia made hamomalo. Mida, ilia made hamosalea, adoeamu sälo gabugi. ⁴ Ilianelebo yöi neegila häuala gaulo amo, dolöie gidädaia negesilo amogida, hilida naaboea didigila yöi amoli gaumulöla made helësëlomelë. ⁵ Nelebo sulubadela ilia hamose amoda, dolöea bimäiala hamolo. Iliada nelebo salelo amogi ado damui dëdëla salalahilä, odagiage baala, amase, naabogige gälo gaso, ilia salelo amoli edefade bobogalamu gälo nefolalo. Amase, iliada ëfë gadoi fagulo sedade gäi amoie bidigi begedidigilo gaso, ilia ëfë sedadeamu begedidigilo nefolalo.* ⁶ Iliada molö nasebea amige, gedolo mosöa amige, dafidilo filo dibeami fimolömu hamelo. ⁷ Amase, iliada magai gaamugi, udia dolöea ilima, di go gabiola sämäiage, säla olelelola sämäiage hamelo.

⁸ Amalo gaso, dolöea dilima säla olelelola sämolöi mademelë. Mida, afädë emu dilile säla olelelo nea. Dili sulubadela didoo didoolali neamelë. ⁹ Amase, nagadaia wi neada, dolö afädëma dilile diadolada sämabio. Mida, afädë emu dilile diado nea. Amoda selesaia mosöa neamelë. ¹⁰ Dilima dafidilola sämolöi mademelë. Mida, dilile Dafidilo afädë nea. Amoda Afädë Memelei amomelë. ¹¹ Dilile busa edefade neebe amolida, dilile hamoi ugila negela hamolasilo namolömelë. ¹² Afädëa hi e ilibiaseda, eda nagadaialasimolömelë. Amase, afädëa hi e nagadaiaseda, eda ilibialasimolömelëlä säi.

Yesuea mala dawadigi dolömage, Felesi dolömage mala nafade ilia hamosebe amoie säi amo

(Maga 12.40, Ulugu 11.39-52, 20.47)

¹³⁻¹⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, dilia Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami udia dolöie odagia galadidigilo. Dihili dilida made nogila digahalea, dilia udia dolö nogila digadelä hamose amolile idi galadidigilomelë.*

* **23:2:** 23.2 Moseseie filodaia saleamelëlä säi amoda, Ado säla negei amo Mosesea udia dolöma olelesa nelö amo gadola, mala dawadigi dolö amoliage, Felesi dolö amoliage amo gadola säla olelesa nefolalo amoie säi. * **23:5:** 23.5 Ilianelebo sähalea gälo amoda Yu dolö ilia hamolo. Iliada ado damui odo dëdëlahilä, nelebo salelo amogi salelo, amo dëdëla sali amoda ilile naabo fefeädimadige gälo, amase, ilile odagiage baalo. Sigi Obëgëi 13.9, 16, Mala Bu Eegei 6.8, 11.18 amoli bimalo. Amase elöda, Yu iliada ado Nidei 15.37-41gi dibe amo bëgëla, ëfë hilile fagulo gäi amoie bidigi begedidigilo. Amalo gaso, Yesuea sähalea, Mala dawadigi dolöge Felesi dolöge sisigila sämolöie nelebo gälo amoda edefade bobogamu gälo, amase elöda, ëfë sedademu ilile fagulo bidigi begedidigilo. Mida, udia dolöea bimäiala, ilida hä dofä Godeie ado säla negei amo bëgëlo gabula sämäia amalola säi. * **23:13-14:** 23.13-14 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada ado odoage damo amogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [14 Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, dilia udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibe amo fa neala gaula aulo nea. Dilile asigi müsügä negesilahilä, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie, dili së edefade muäia baala imolömelë.] Maga 12.40 bimalo.

¹⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Dolö afädëamu dili bögëla aulo namiäiaë, dilida duhulu dibeamadige, sege föi dibeamadige nawesa aligilo. Amaimo, e hä bögëla aulo aligiseda, e heli segeie malö dili gadoi hamolasilo. Gasoda, ie mala nafadea dili baagila aulomelë.

¹⁶ Dihili dili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli idi olelo nebego. Dili asigii gabu. Mida, dilia sähalea, Afädëa gobela ilo mosöla säla, migalä diigila ado gelola säla negeseda, amoda memalä melëlo. Gaso, afädëa gobela ilo mosöa golola säla, migalä diigila ado gelola säla negeseda, amoda ea säi amo gadola hamomolö dialeala sälo. ¹⁷ Dilida asigi maade, si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Golo amo hedabi gabule, ma gobela ilo mosö amo hedabi gabule. Diliada dawa, goloda gobela ilo mosöa dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ¹⁸ Amase, dilia elö sähalea, Afädëa gobela ilo aulila säla, migalä diigila ado gelola säla negeseda, amoge memalä melëlo. Gaso, afädëa auli amodaia nelebo odala i amola säla, migalä diigila ado gelola säla negeseda, amoda ea säi amo gadola hamomolö dialeala sälo. ¹⁹ Dilida si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Nelebo gobela ilo amo hedabile ma, auli amo hedabile. Diliada dawa, nelebo gobela ilo amo aulidaia dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ²⁰ Amai gabugi, afädëa aulila säla, migalä diigila ado gelola säla negeseda, eada auli amoge, nelebo sulubadela aulidaia dibe amoge säla, migalä diigila ado gelola säla negelo. ²¹ Amase, afädëa gobela ilo mosöla säla, migalä diigila ado gelola säla negeseda, eada mosö amoge, mosö amogi aligilo amoge säla, migalä diigila ado gelola säla negelo. ²² Afädëa selesaia mosöla säla, migalä diigila ado gelola säla negeseda, eada Godeie sigi aligila filo amoge, filo amodaia sebe amoge säla, migalä diigila ado gelola säla negelo.

²³ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, nelebo nelësa sagaia neebe amo sulubadela amogi, nabülasi mogelahilä nabü afädë Godegali ilo gaso, Ado säla negei dibe amogi ado edefadeda, dilia buludola fisi. Buludola fisi amolida goweli. Mogola hamologe, bobasëla ugila negeloge, amase, asigi afädë negeloge buludola fisi. Nabü afädë Godegali ilo dafidi säi amo made fisila, dilia ado edefade goweli hahamosa nelo galebeda, dofealabio. ²⁴ Dihili dili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli idi olelo nebego. Diliada molö gobei nahalea, eeme nelësa seëgi, amo neadigilo gaso, molö gobeigi sugua gamele seëgi, amola wälada sübä dëgilomelë.

²⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Diliada gaaboge faloge daia baagido gomü hëlo gabu. Gaso, isogida dilia dihilile asigi made sigi aligila, molö fa nelo amea nobai gabumelë. ²⁶ Felesi si golai di, gaabo isogi dafidi nigime hëmalö. Amala hamoseda, daia baagido goge gëgelë baai made bimolömelë.

²⁷ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Dilida baagoi bauia beni faleia hëi amo gadoi gabugo. Bauia daia amoda hedabifalä beaha gaso, isogi dolö baagoi amolile giwi amoge, nelebo sulubadela nigime baala nobai dialea. ²⁸ Amo gadola wäla, dilile domalo beala udia dolöea asigisaleada, dilida dolö mogoi gabula asigilo gaso, dilile isogida asigi fea negeloge, mala nafademu hamologe nobai gabugo.

²⁹ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Diliada bea sälo amoli baulo mosö olala, amase, dolö mala mogoi hamolo amoli baulo mosö amoge momadolo gabio. ³⁰ Dilia sähaleada, Nili nilile mäula ili nefolalo amogi galebeda, nilia ili ugila negela bea sälo ilile heale made digalabiola sälo. ³¹ Amala sälo ameadä dilia olesalea, dilida bea sälo nufidelo amolile malö gabula ololomelë. ³² Amalo gabugi, dilia dilile diadola ilia mala hamolo amo gadola, hamola wagamalo.

³³ Dilida baagolo nubage, nubaie malöge nebego. Godea dilibalä gudisegi, dili heli segea moholö amoda abeahäla sisigala moholö gabu. ³⁴ Amai gabugi, nabuö. Na bea säloge, dolö asigi falagaseige, amase, mala dawadigi dolöge dilima fisiga gamolömelë. Odoada dilia nufudala baagola, odoada i fügäigi baala negemolömelë. Amase, odoada dilile gedolo mosöa ami fëgälähilä, ili nesila gaamu afädëgila doadigila awäla, gaamu

elögi nesila fisiga gamolömelë. ³⁵ Amoie mida, dolö mogoi nagadaia wi nefolalo odoaea nufi amoli sulubadelaie heale digai amoda dilimamu diamolömelë. Mi gäwila dolö mogoi Aibeledale heale digaia amila maala, Belegaeae malö Segelaeage, dolö dilia gobela ilo mosöle gobela ilo aulile adeba ami nufi amoie heale digaia ami, ili sulubadelaie heale digai amoda dilimamu diamolömelë. ³⁶ Na dilima dofä sähago. Nafade egoweli sulubadela hamoi amoie bidi nimolö amoda, udia dolö walio nefolalebe welia nimolömelëla säi.

*Yesuea Yalusaleme bobasëi
(Ulugu 13.34-35, 19.41-44)*

³⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Yalusalemee, Yalusalemee, bea sälo amoli nufudala baagologe dili, amase, dolö diligali fisiga wei amoli igia nufideloge dili. Gagalugoea ie malö augia hawa neala gafedela musügä negelo amo gadola, segeyo nahuigi na die malö goli neala gege dolasideläi gaso, dilia habosio. ³⁸ Nabuö. Godea dilile mosö digila awäla, mosö amo memalä diamolömelë. ³⁹ Na dilima ado afädë säla iahago. Dilia ne bu elö made beala nelolahilä, dilia sähalea, Afädë Dafidilo Geloie äigila maahago, Godea e neala obeägilasimäiala sämolömelëla Yesuea säla i.

24

*Gobela ilo mosö nafademolömelëla säi amo
(Maga 13.1-2, Ulugu 21.5-6)*

¹ Yesu e gobela ilo mosöamadila awäha nebegi, ie bögëla aulo amoli e neebee maalahilä, ilia ema, gobela ilo mosö amoli bimola säi. ² Amala säsebegi, ea ilima säla obögësalea, Egoweli beahale. Na dilima dofä sähago. Igi elö daia dadagulula fedai golida, sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.*

*Yöi yafie moholömelëla säi
(Maga 13.3-13, Ulugu 21.7-19)*

³ Yesu e Olibebidaia sebegi, ie bögëla aulo amoli hilidomu maalahilä nabahalea, Dia nilima säla imo. Dia säi amo abola beselagalamolödu. Dafidi nelebo edodale beselagalasegi, nilia amo bealahilä, di hä, ulufadigimolö amoge, aligila wagamolö amoge, ga made gabula helësëmolöla nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë namialo. ⁵ Mida, dolö yafie maalahilä nie ei säla, Afädë Memelei Geleso amo ne misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁶ Amase, sege ga madefali nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedäloea, asigi sigi namialo. Nelebo amala hamomolö dialea gaso, amoda aso, aligila wagamolö mademelë. ⁷ Fii elöle elöle nuduladigi, gamane elöle elöle nuduladigisa namolömelë. Amase, sidë ige, fogolige sege odoagi moholömelë. ⁸ Nelebo amoli sulubadela hamomolö amoda, udiaea malö ägümolö salea, mi gäwila sëlö amo gadoi bimolömelë.

⁹ Amo gala, dili gaula neala selasila, nufudala baagomolömelë. Nie äigi nefolalebego bealahilä, udia dolö fii odoa amoli sulubadela dilima bimolö habobamolömelë. ¹⁰ Segeyo amo gala, yafiea nema asigi afädë negei amo digila awälahilä, ilia hilimu bimolö habobala, odoama gaula imolömelë. ¹¹ Amase, wäfali bea sälo yafiege maalahilä, udia dolö yafie dahila nimolömelë. ¹² Mala nafade edese amea, udia dolö yafiea boba hamolo amo gögila badilimolömelë. ¹³ Amamolö gaso, afädëa aso madelahilä, wagamäiala gelola aligiseda, e damula moholömelë. ¹⁴ Fifi asi sefolalebe amoli sulubadela nabaha maademäia, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi amo sege föi sulubadelagi säla daidosa maademolömelë. Amala daidosa maadeseda, aligila wagamolömelëla säi.

* **24:2:** 24.2 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi dödëi dibe amoligida, biida go. Ea segeyo aligila wagamolö amoie säha nelo. Ado amoda 24.2-25.46 amogi dialea.

*Nelebo yöi ayägöloi bimolö amoie säi
(Maga 13.14-23, Ulugu 21.20-24)*

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amamolö gabugi, dilia bea sälo Danialoea nelebo yöi ayägöloi amoie säla negei amo Godeie mosöa dië beaseda, (ado egowe nidese ameada hedabola helësëmalo) ¹⁶ Yudia segea sefolalebe amolida, segebi dibeami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁷ Amo gala, afädë mosö figidaia sebe amea digalahilä, mumusogi ie nelegei nea digamabio. ¹⁸ Amase, afädë sagaia neebe amea, fagulo daia salugalo negei amo mosöa nea obëgëmbio. ¹⁹ Segeyo amo gala, udia fagulo hagui sefolalebe amolige, malö dubo dodo iaha sefolalebe amolige, asigii gabu. ²⁰ Fisäla moholö amoda i bäu gisalea gögi mulo amo gala galëge, amase, hele filo segeyo Sabada gafegi galëge muloea, dilia Godema adosa namialo. ²¹ Mida, segeyo amo gala yöi edefade elö elöla yafie maala negei dië bimolömelë. Sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²² Amaimo, amo gala Godea segeyo obobagilasi made galebeda, udia dolö sulubadela fisilabio. Amalabio gaso, udia dolö hi memelei amoli helësëlahilä, obobagilasimolömelë.

²³ Segeyo amo gala, afädëa dilima sähalea, Bimo. Afädë Memelei amo misi neala säsege, gagowei misi neamelëla säsege, dofä gabula helësëmabio. ²⁴ Amoie mida, wäfali Afädë Memelei gadoi odoage, wäfali bea sälo odoage moholömelë. Amala maalahilä, ilia udia dolö Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomabelela bimolöie, dolöea dofä hamomolöi made gadoige, hido elöige hamosa namolömelë. ²⁵ Nabuö. Amo made hamola neebe amo gaalu, na dilima säla iahagomelë.

²⁶ Amaimo, afädëa dilima sähalea, Nabuö. Sege udia dolö aligilo made dibeami neala säseada, ami mosabio. Amase, afädëa sähaleada, Mosö hogoli afädëgi nogila digai saleala säseada, dofä gabula helësëmabio. ²⁷ Mida, sege yabagelela eso maasidola maala, eso digasido amige yo digalo amo gadola, Dolöie Malö amo ulufadigisolö amo gala, amo gadola wäla ulufadigimolömelë. ²⁸ Baagoi domalo dibeami haea säsalä gadoi gegedomolömelëla säi.

*Hobeala Dolöie Malö ulufadigimolö amo
(Maga 13.24-27, Ulugu 21.25-28)*

²⁹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo amogi yöi yafie elö elöla amo hamosa maadei amole, eso usila, aube made neela, amase, gasumili mudaiala besela didigafulahilä, muugi nelebo geloi hido elöi amoge neala fogolasimolömelë. ³⁰ Amala hamosegi, Dolöie Malö amoie nofe elöi amo mudaia ulufadigisegi, sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli didigaomolömelë. Iia beahalea, Dolöie Malö amo geloi amole, yo digalo hido elöifali amolebalä, mu baidilidaia maala neë bimolömelë. ³¹ Amase, fuloea gelola fuse amo gaalu, ea ie selesaia fii amolima mosalolahilä, udia dolö hi memelei sege föi sulubadelagi, agesu näiada nefolalebe amolige, näiada nefolalebe amolige, neala gegedolasimalola sämolömelëla säi.

*Yesuea äfäeoie ado säi amo
(Maga 13.28-31, Ulugu 21.29-33)*

³² Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Diliada äfäeoie mala amogi helësëmalo. Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagiseda, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made gabula helësëlomelë. ³³ Amo gadola wäla, nelebo sulubadela säsewe gadoi hamose dilia beaseda, amoda hä, ga made, suägisa gabula helësëmalo. ³⁴ Na dilima dofä sähago. Udia dolö walio nefolalebego baagola made nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³⁵ Mu giwige, naga föige hogosa helemolö gaso, nie adoda dofä made hogosa helemolömelëla säi.

*Dolö afädëa gowe gala hamomolöla dawa madela säi amo
(Maga 13.32-37, Ulugu 17.26-30, 17.34-36)*

³⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Selesaia fii iliage, Malöeage dawa mademelë. Nadoea hidomu dawadigi neamelë. ³⁷ Dolöie Malö ulufadigisolo amo gala, Noaie segeyogi hamoi amo gadola wäla hamomolömelë. ³⁸ Ödä bëi made maala nebegi, ilia molö ödäge nadigi, udia neadigi, dolö fila awäladigisa nebegi, Noa duugi fila fedamolö segeyo amo beselagalaimelë. ³⁹ Iliä dawa made nebegi, ödä bëi maala ödäea sulubadela mai. Dolöie Malö ulufadigisolo amo galage, amo gadola wäla hamomolömelë. ⁴⁰ Segeyo amo gala, dolö äudä sagaia neëgi, elö amo neahalea, elö amo digila moholömelë. ⁴¹ Udia äudä wahalo däilaha neëgi, elö amo neahalea, elö amo digila moholömelë.

⁴² Amai gabugi, dilile Dafidilo segeyo gomo gala moholö gabula, dilia dawa made ameada, dili idihë namialo. ⁴³ Ado gowe helësëmalo. Mosö eedoea fa nelo dolö gasigi gowe gala moholöla helësëi galebada, ea idihë neëgi, ie mosö dagabola fa nea digamäia fu made ialabiomelë. ⁴⁴ Amai amea, diliage daijala namialo. Mida, Dolöie Malö moholö amoda, dilia gowe gala moholö gabula helësëi made neëgi, e moholömelëla säi.

*Ado besula hamoi hamolasilo hedabüege nafadeiege
(Ulugu 12.41-48)*

⁴⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hamoi hamolasilo asigi falagaseige, nulügäige neebe amea, ie dafidiloea hile mosöa hamoi hamolasilo odoa sigi namiäia, ilile molö segeyo hï daijala negeifaligi mogela ilo amoda abodowedu. ⁴⁶ Ie dafidiloea maala beahalea, hamoi hamolasilo amea hamoi amo gadola wäla hamosa neë beaseda, hamoi hamolasilo amo obeägilömelë. ⁴⁷ Na dilima dofä sähago. Dafidilo amea hamoi hamolasilo amoma ie nelegei sulubadela sigi namialamolömelë. ⁴⁸ Amaimo, hamoi hamolasilo nafadea asigiamu helësësalea, nïe dafidilo aso, deegela, fodolo made moholöledula helësëlahilä, ⁴⁹ ea hamoi gaalu hamolasilo nefolalebe amoli nufudala, gagaolo ödä nulö dolöbalä molö ödäle naha aligilömelë. ⁵⁰ Amai gabugi, hamoi hamolasilo amea e segeyo gowegi, aoa gowegi moholöla helësëi made neëgi, ie dafidilo amo moholömelë. ⁵¹ Maalahilä, ea hamoi hamolasilo amo neala nafademolöi nafadelasila, e asigi fea negelöbalä namialamolömelë. Amida, ili düisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

25

Ado besula udia dodola nabülasie säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo amo galada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Udia dodola nabülasia ilile elamu amoli neala gaula, udia nimolö dolö amo gausiamolöie afiai. ² Udia amoligi biada asigi maade, amase, biada asigi gäwi. ³ Udia asigi maade amoliada, ilile elamu gaula afiai gaso, amobalä weli osala nafolala, gaula made afiai. ⁴ Amasebegi, udia asigi gäwi amoliada, weli ödä iigi söga salala nafolala, ilile elamubalä gaula afiai. ⁵ Udia nimolö dolö amo fodolo made maasebegi, ili süwiala waola, sulubadela adidi difolalo.

⁶ Gasi mogogifali, afädëa uuahalea, Uuaa. Udia nimolö dolö amoda hä, misi gabio. E gausiamolöie afiamalola uuai. ⁷ Amala uuasebegi, udia dodola amoli sulubadela nowelahilä, ilile elamu amoli hahamogilahilä gaui. ⁸ Amasebegi, asigi maade amolia asigi gäwi amolima sähalea, Dilia weli gogi nili gögödëla imo. Nilile elamu usidelä hamosebela säi. ⁹ Amala säsebegi, asigi gäwi amolia säla obëgësalea, Ai. Weli wegida dilila nililada dofea made. Bidi neasea ami awäla, dilida dihilile bidia nimalola säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ili weli nea asi amo gaalu, udia nimolö dolö amo beselagalai. Amasebegi, daijai udia amolida ebalä awäla, udia neahalea molö edefade nasebea ami digala, idi gai. ¹¹ Hobeala, udia dodola odoa amoli maala, ilia sähalea, Dafidilo, dafidilo, nili idi gai

dogasimola säi. ¹² Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilida na dawa madela säi.

¹³ Amamolö gabugi, dilia segeyoge aoage dawa made neebe ameada, idihë namialola Yesuea säi.

*Ado besula hamoi hamolasilo ohodoaie säi amo
(Uluu 19.11-27)*

¹⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Dolö afädëa e sege wagadi made moholö awähalea, ie hamoi hamolasilo amoli misialalahilä, ilia ie nelegei sigi namiäiaie, ilile naabogi gausisi. ¹⁵ Ea afädëma muni giwi siliba dausini bia i. Elömada muni giwi dausini äudä i, amase, elömada dausini afädëfalä i. Ilile asigi dibe amo gadola, afädë afädëlama muni sogola gausisi. Amala hamola negesilahilä, e asi. ¹⁶ Awäsebegi, dolö dausini bia nelo ameada, fodolofalä awäla bisinesi hamosa neada, dausini bia elö neala baai. ¹⁷ Amase, dolö dausini äudä nelo ameage, amo gadola hamosalea, dausini äudä elö neala baai. ¹⁸ Amai gaso, dolö dausini afädë nelo ameada awäla, ie dafidiloie muni giwi dausini amo naga dögölahilä, naga isogi musügä negesi.

¹⁹ Segeyo holöbö ede nelolahilä, hamoi hamolasilo amolile dafidilo amo obëgëla, ea muni i amoie, ilibalä ado fädäla sämolöie misi. ²⁰ Dolö muni giwi dausini bia nelo amea, dausini bia elöge baala nii amo gaula maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali dausini bia i. Ameada, na dausini bia elö neala baai amo gowemelë. ²¹ Amala sälebegi, ie dafidilo amea ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabie, dia hamoi hedabolafalä hamoi gabu. Dida asigi nulügäi. Dia nelegei holöfalä go hedabola madëlela sigi nelo goeada, dia nelegei edefade sigi namiäiaie imolömelë. Di nebalä obeägisa namolöie misiëla säi. ²² Amala säsebegi, dolö dausini äudä nelo ameage maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali dausini äudä i. Ameada, na dausini äudä elö neala baai amo gowemelë. ²³ Amala sälebegi, ie dafidilo amea ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabie, dia hamoi hedabolafalä hamoi gabu. Dida asigi nulügäi. Dia nelegei holöfalä go hedabola madëlela sigi nelo goeada, dia nelegei edefade sigi namiäiaie imolömelë. Di nebalä obeägisa namolöie misiëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, dolö muni giwi dausini afädë nelo ameage maala nea sähalea, Dafidilo, dida dolö aabela habobalo amo na dawa. Dia made sagaia amida, dia molö nelo. Sege dia molö gägä made fëfëia amige, diada molö gegedola negelo. ²⁵ Amalo ameada, ne bedähalea. Ne awäla, die muni giwi amo na naga dögöla negei. Die muni amoda gowemelë. ²⁶ Amala säsebegi, ie dafidiloia ema säla obëgësalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dida habobame. Dia helësësalea, sagai na made sagaia ami na molö nelo, amase, sege na molö gägä made fëfëia amige, nada molö gegedola negelola helësëile. ²⁷ Amala helësëi galëda, dia bëgi dolöbalä nie muni negesi galebeda, ne obëgëla maala, baai muni amola nealabio. ²⁸ Amai amea, muni giwi dausini afädë ea gaula neebe go neala, dausini nabülasi galebe amogali imalo. ²⁹ Amoieda, sulubadelaia nelebo afädë gaula neebe amolimada, odoa baala iasegi, yafie gaula namolömelë. Gaso, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda hails nimolömelë. ³⁰ Hä, hamoi hamolasilo nafade goda sege gasimi sagai dibeami sogobala sadia idogomalo. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säila säi.

Dolöie Malöea udia dolö sulubadela mogemolö amo

³¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dolöie Malö amo, ie yo digalo hido elöi salugalahlilä, selesaia fii sulubadelabalä maasolo amo gala, e ie sigi aligila filo hedabi hido elöidaia samolömelë. ³² Fifi asi sefolalebe amoli sulubadela, ie odagia maala gegeдолasisegi, sigi aligilo ilia sugua sibile sugua memele nafolala mogelo amo gadola, eada udia dolö mogela, ³³ sugua sibida dafädimadi negela, sugua memeda fefeädimadila negemolömelë.

³⁴ Amo gala, beaha aligilo Ginia ie dafädimadi nefolalebe amolima sähalea, Nie Nadoea neala obeägilasi dilie, dili misië. Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami digamalo. Amoda sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila dilile daiai dilo. ³⁵ Mida, ne sidëa baagoi nebegi, dilia ne molö i. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä i. Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa sigi asi. ³⁶ Ne fagulo maade nebegi, dilia ne fagulo i. Amase, ne oloi dibegi, dilia ne sigi nelo. Ne galabaia mosöa nebegige, dilia ne bea misila sämolömelë. ³⁷ Amala säsegi, mogola hamolo nefolalo amolia ema säla obëgësalea, Dafidilo Geloie, di sidëa baagoi nebegi, nilia abola beala, di molö iasio. Di ödä haläi nebegi, nilia abola di ödä iasio. ³⁸ Amase, di näiadodi dolö nebegi, nilia abola di mosöa sigi awäsio. Di fagulo maade nebegi, nilia abola digali fagulo iasio. ³⁹ Amase, di oloi dibegige, galabaia mosöa nebegige, nilia di abola bea awäsio nabalömelë. ⁴⁰ Amala nabasegi, Gini amea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela nie nedoolaligi afädë holöbö gidogofali neebe amoma hamoi amoda, dilia nema hamoila sämolömelë.

⁴¹ Amala säsegi, ea fefeädimadi nefolalebe amolima sähalea, Nemola fisi udia dolöla dili, dilida ne neebeawi made, bahila afiala, nulo usilo made dibeami moholö mosö. Nulo amoda mugabe busa amoiege, ie hamoi hamolasilo amolilege daiai. ⁴² Mida, ne sidëa baagoi nebegi, dilia ne molö made i. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä made i. ⁴³ Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa made sigi asi. Ne fagulo maade nebegi, dilia ne fagulo made i. Amase, ne oloi dibegige, galabaia mosöa nebegige, dilia ne made bea misila sämolömelë. ⁴⁴ Amala säsegi, iliage naba obëgësalea, Dafidilo Geloie, di sidëa baagoi nebegige, di ödä haläi nebegige, di näiadodi dolö gabugige, di fagulo maade nebegige, di oloi dibegige, amase, di galabaia nebegige, nilia amo abola bealahilä, di made ugila negesiola nabalömelë. ⁴⁵ Amala nabasegi, ea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela afädë holöbö gidogofali neebe amoma made hamoi amoda, dilia nema made hamoila sämolömelë. ⁴⁶ Amai gabugi, ilida së nahamu namolöia ami moholömelë. Gaso, mogoi hamolo amolida namolöi namolö dibeami moholömelëla Yesuea säla wagai.

26

Busa dolö amolia Yesu baagomäia nufulöla didiäha dilo (Maga 14.1-2, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)

¹ Yesuea ado amoli sulubadela säha maadelahilä, ie bëgëla aulo amolima sähalea, ² Segeyo äudä namolö gabulahilä, Baagila Asi Segeyo beselagalamolö amoda dilia dawa.* Hä, Dolöie Malö amo i fügäigi baala negemäia, odoäie naabogi gausimolömelëla säi.

³ Segeyo amo gala, gobela ilo busa nefolalo amola, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amolali, gobela ilo Busa Edefade, amoie ëida Gaiafasa, amoie mosöa gegedoi.

⁴ Iliä Yesu abeahämola oodolahilä, nufudala baagomäia gaumolödula geleä didiäha difolalo. ⁵ Iliä sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola üala dodogöla säloeala säi.

Udia afädëa Yesuie busagia weli söga negei amo (Maga 14.3-9, Yone 12.1-8)

⁶ Yesu e sege Bedani ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa sebegi, ⁷ udia afädëa weli hedabi gafisigäi hido elöi muni edefadea nelo amo gaula, e sebea ami misi. Yesu e ami molö naha sebegi, udia amea weli ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ie busagia söga negei. ⁸ Amala hamoi amo, ie bëgëla aulo amolia bealahilä, ilia habobala sähalea,

* **26:2:** Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obëgëlo segeyola säi.

Faeagasebegoda edoïedu. ⁹ Ameada bidi edefade nealahilä, muni amo busadäoigali iälabiola säi. ¹⁰ Yesuea ilia habobasebe amo dawadigi nea, ea ilima sähalea, Dilia e edoïe yölasisa. Eada nema mala hedabi hamosebemelë. ¹¹ Busadäoïda dilibalä namolöi namolömelë. Gaso, neda dilibalä namolöi namolö mademelë. ¹² Udia amea nïe domalogi weli negei amoda, ne baumolö amoïe daiai. ¹³ Na dilima dofä sähago. Ado Mala Hedabi gowe sege föi sulubadelagi säla olelesaleada, e helësëlahilä, ea hamoi amoge säla imolömelëla säi.

*Yudasaea Yesu hololömolöie ado afädë negela üi
(Maga 14.10-11, Ulugu 22.3-6)*

¹⁴ Giwilasi amoligi afädë, ïe ëida Yudasa Isagaliada, e gobela ilo busa neebee ami awälahilä, ¹⁵ ea nabahalea, Na e dilile naabogi gausideläie, diliada negali edo imolö gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia muni giwi siliba nabülasi ohodoa nidelahilä, egali i.* ¹⁶ Segeyo amila nofela, ea Yesu ilile naabogi gausimolöie fu hogosa nelo.

*Yesu e ïe bögëla aulo amolibalä molö naha dilo amo
(Maga 14.12-21, Ulugu 22.7-14, 22.21-23, Yone 13.21-30)*

¹⁷ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amoïe segeyo bu agesolo amo gala, bögëla aulo amoli maalahlilä, Yesuma nabahalea, Dia Baagila Asi Segeyo molö molö amoïe, nilia abidi daiamäia hamesebela nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea sähalea, Gaamugi awälahlilä dolö amoma gomalä sämalö. Säla Oleleloea sähalea, Nïe fuda hä, ga made gabugi, nïe bögëla aulolali, Baagila Asi Segeyo amoïe molö molö amo na dibalä nuduläla säila sämalola säi. ¹⁹ Amala säsebegi, bögëla aulo amolia Yesuea säi amo gadola hamola, Baagila Asi Segeyo amoïe molö molöie daiai.

²⁰ Deadifali, Yesu e giwilasi amolibalä molö naha sefolalo. ²¹ Ili molö naha sefolalea, ea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololöla odoäie naabogi gausimolömelëla säi. ²² Amala säsebegi, ilile asigia edefade yöia idogolahilä, hido hïdolaee ema säla didigahalea, Dafidilo Geloie, nale, ma nalela säla didigai. ²³ Amala säla didigasebegi, Yesuea säla obögësalea, Dolö nebalä falogi naabo gaalu digai ameadä ne hololöla odoäie naabogi gausimolömelë. ²⁴ ïe säla dëdëla negei dibe amo gadola, Dolöie Malöda baagomolö. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoäie naabogi gausise dolö amoda, asigii gabumelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelëla säi. ²⁵ Yudasa, e hololöla odoäie naabogi gausimolö amea nabahalea, Säla Olelelo, nalela nabi. Amala nabasebegi, ea ema sähalea, Dihï säse gomelëla säi.

*Dafidilo Geloïe molö mai amo
(Maga 14.22-26, Ulugu 22.15-20, 1 Golïdi 11.23-25)*

²⁶ Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë nealahilä, Godema nesegei. Nesege-lahlilä, ea beledi dagabodasila, bögëla aulo amoligali iahalea, Goda nïe domalomelëla säi. ²⁷ Amala sälahilä, ea gaabogi usi amo neala gaula nea, Godema nesege-lahlilä, iligali iahalea, Dili sulubadelaea go hä, gobe dadagabola mualo. ²⁸ Goda nïe healemelë. Asialo made ado elöi säla negemolöie healemelë. Nafade hamoi amoli hëmäia, udia dolö yafiegali besigahawe. ²⁹ Na dilima sähago. Segeyo guila nofela, ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Nadoea Beaha Maadela Sigi Neebee ami nea, dilibalä bu elö molömelëla säi.

³⁰ Amala sälahilä, ilia gë afädë udälahlilä, Olibebia afiai.

*Fidaea Yesu dawa madela sämolömelëla säi amo
(Maga 14.27-31, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)*

* **26:15:** 26.15 Muni giwi siliba nabülasi ohodoa go, walioda aboläiadu nilia dawa made. Goda holöbö muni edefade. Hamoi hamolo dolöea aube bia gadoigige, gafeia gadoigige bidi nelo amo gadoi. Madiu 27.9-10 amoge bimalo.

³¹ Olibebia afiahalea, Yesuea ilima sähalea, Walio gasigi, dili sulubadelaea, nema hamosebe amo beahalea, dilile asigi afädë negeigo digamolömelë. Mida, ado säla dëdëla negei dibe amea sähaleada,

Na sugua sibi sigi aligilo nufudasegi, sugua sibida fisäla dusudasila afufumolömelëla säla dëdëla negei dialea. ³² Amamolö gaso, ne nowelasisegi, na dili baagila, nedale Galili moholömelëla säi. ³³ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Dima hamosebe amo bealahilä, sulubadelaie asigi afädë negei amo digaseda, neda dofä made amamolömelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na dima dofä sähago. Walio gasigi gawalugo gawalia made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi. ³⁵ Amasebegi, Fidaea ema sähalea, Neda dibalä gaalu baagomolö galëge, ameadä na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ìe bëgëla aulo amoli sulubadelaeege amalamu säla didigai.

*Yesu e Gesemani sagaia Godebalä ado amo
(Maga 14.32-42, Ulugu 22.39-46)*

³⁶ Yesu e ilibalä sege ëi Gesemani beselagalalahilä, ea bëgëla aulo amolima sähalea, Ne holöbö gasi gala Godema adose gaaluda, dili wi sefolamialola säi. ³⁷ Amala sälahilä, Fidage, Sebediie malö äudä amolege, ea ili sigi awälahilä nea, ìe iso asigia yöia idogola, säosäosa nelo. ³⁸ Amala nea, ea ilima sähalea, Nìe iso asigia edefademalä yöia idogosalea, ne baagomolö gabumelë. Dili gui nea, nihiligila idihë namolölamelëla säi. ³⁹ Amala sälahilä, e holöbö gasi gala, nagadaia gumusula dia idogola dialea, Godema sähalea, Nìe Nado, asiamolö fu galëda, gaabogi usi molö amo na asiamäia. Amamäia gaso, na hamese amo gadola made, dia hamese amo gadola hamomäiamelëla säi. ⁴⁰ Amala sälahilä, ea ìe bëgëla aulo sebea ami awäla beahaleamelebe, ili süwia adi dibe amo bealahilä, ea Fidama nabahalea, Dilia nebalä aoa afädë idihë namolö ulisebele. ⁴¹ Nafadea dili fedogola melëloea, idihë nea, Godema adosa namialo. Dofä. Asigiada hamomolöila helësësa neago gaso, domaloda wäbëai nebegola säi. ⁴² Amala sälahilä, e bu agedu obëgëla, Godema adosalea, Nìe Nado, go made asiala, muäia galëge, dia hamese amo gadola hamomäiamelëla säi. ⁴³ Amala sälahilä, e bu obëgëla maala beahaleamelebe, ili süwia adi dibe meli. Mida, ilile si gafodo amo hä, gadugisalea amai. ⁴⁴ Ili ami bu elö dägila awälahilä, ea bu osoda Godema dafidi säi amo gadola wäla säi. ⁴⁵ Amala sälahilä, ìe bëgëla aulo amoli sebea ami bu obëgëla, ea ilima sähalea, Dili süwiamu diala, hele saleale. Bimo. Fu hä, ga madesebego. Dolöie Malö amoda, nafade hamolo amolile naabogi hololöla gausisebemelë. ⁴⁶ Dili hä, nowemo. Afiadi. Bimo. Dolöea ne hololöla odoäie naabogi gausimolö amo hä, ga made misi neebemelëla säi.

*Yesu odoäie naabogi gausi amo
(Maga 14.43-50, Ulugu 22.47-53, Yone 18.3-12)*

⁴⁷ Yesuea ado amo aso, säha nebegi, giwilasi amoligi Yudasa e misi. Dolö maleia nudulo helebege baialage gaula, ebalä mofiai. Gobela ilo busa amoliage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi amoliage, dolö amoli misialai. ⁴⁸ E hololöla ilile naabogi gausilo amea, ilima dafidi daiala säla ìahalea, Na dolö gaula mimise amoda emelë. E gaumalola säla ì. ⁴⁹ Ili maalahilä, e hä, Yesu nebea fodolofali maala sähalea, Säla Olelelo, di go gabiola sälahilä, e gaula mimi. ⁵⁰ Mimisebegi, Yesuea ema sähalea, Nedoo, dia hamomolö misi amoda hä, hamomola säi. Amala säsebegi, dolö amoli maala, Yesu hä, gaula fëdöi. ⁵¹ Amalebegi, dolö afädë Yesubalä nelo amea, ìe helebe besela neawelahilä, gobela ilo busa amoie hamoi hamolasilo amo nufudala, ìe gëhe dagala sali. ⁵² Amala hamosebegi, Yesuea ema sähalea, Dia helebego dihi negeia ami negela obëgëmo. Mida, dolö sulubadelaea helebea nudumolöie gauseda, helebea ili nufudala baagosa maademolö gabu. ⁵³ Na nìe Nadoma nabaseda, eada waliomu selesaia fii yafie, ami giwilasi amo baagila asi amolida, nema fisiga wemolömelë. Na ema amala nabulö ulüla helësësebele. ⁵⁴ Gaso,

na amala nabaha galebeda, ado säla dödëla negei dibe amo gadola, amala hamomolöi dialeala säi amo made gausiala digalabiola säi.

⁵⁵ Amo gala, Yesuea gegedoi amolima sähalea, Fa nelo gaumolöie mulo amo gadola, nudulo helebege baialage gagaulahilä, ne gaumolö misile. Segeyo sulubadelagi, nada gobela ilo mosöa säla olelesa sulo amogi, dilia ne made gaui amoda. ⁵⁶ Gaso, bea sälo amolia ado säla dödëla negei dibe amo gadola gausiala digamolöie, nelebo sulubadela amala hamosamelëla säi. Amala säsebegi, bögëla aulo amoli sulubadela e digila fisäla awäha maadei.

Ilia Yesuma gudi nabi amo

(Maga 14.53-65, Ulugu 22.54-55,63-71, Yone 18.13-14, 18.19-24)

⁵⁷ Yesu gaui amolia gobela ilo Busa Edefade Gaiafasa neebee ami, e sigi asi. Mala dawadigi dolöge, dafidilo asigi gäwi dolöge, ili ami gegedoi nefolalo. ⁵⁸ Fida e holöbö hobeala baagiala e bögëla awäla, gobela ilo Busa Edefadeie mosö yala isogi digalahilä, hä, wagasebe amo bimolöie, hamoi hamolasilo amolibalä beaha sulo.

⁵⁹ Gobela ilo busa amoliage, Galisolö dolö amoli sulubadelaage, e baagomäia nufulöie, dolö odoaea wäfalä, Yesuea asiala hamose melëlo amo sämäiala hogoi. ⁶⁰ Hogosebegi, yafia wäfalä, ea asiala hamose melëlo amo säla misi gaso, e nufulöie mi made meli. Made beasebegi, giso hobealafalä, dolö äudä maalahilä ⁶¹ sähalea, Egowea sähaleada, Na Godeie mosö go hailadigilahilä, segeyo ohodoagi bu ulimolöimelëla säimelëla säi. ⁶² Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefadea nowela aligilahilä, Yesuma nabahalea, Dia ado afädë made säla obögësale. Elea dima säsegoda, abeahämola sähadula nabi. ⁶³ Amala nabasebegi gaso, Yesu e ado saula sulo. Amasebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema sähalea, Gode namolöi neebe amoie ëigi, dia nilima fädäla sämola säha. Afädë Memelei amoda, dile. Dida Godeie malölela nabi. ⁶⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dihä säse gomelë. Gaso, na dilima sähago. Hobealada, Dolöie Malö Geloi Edefade amoie naabo dafädimadi filahilä, e mu baidilidaia maaha neë bimolömelëla säi. ⁶⁵ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea, hile fagulo gadelaha nea sähalea, Ea Gode gagadela säsebegi. Odoama ea hamoi amoie nalä made nabelämelë. Hädamade ea Gode gagadela säsebe amo dilia hä, nabi amomelë. ⁶⁶ Dilia abilia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Eda hä, nufudala baagomolö dialeala säi. ⁶⁷ Amala sälahilä, ilia Yesu e migalä gofedela gagalala, e nufudala ialalei. Odoaeada e naabo gafea nufudalahilä ⁶⁸ sähalea, Afädë Memelei, dolö di nufudase egoweda nowë gabu. Dihä bea säla sämola säha nelo.

Fidaea Yesu dawa madela säi amo

(Maga 14.66-72, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18, 18.25-27)

⁶⁹ Amo gala, Fida e segea yala isogi nogila digasia ami sebegi, hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahilä ema sähalea, Dige Galili dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁷⁰ Amala säsebegi gaso, Fidaea dolö sulubadelaie sidaia ne madela sälahilä sähalea, Ado dia säse goda, na dawa mademelëla säi. ⁷¹ Amala sälahilä, e yala baagido idi dagaboimadi awäha nebegi, hamoi hamolasilo dolisä elöea e bealahilä, ami nefolalebe amolima sähalea, Dolö egoweda Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁷² Amala säsebegi, Fidaea migalä diigila, bu elö ne madela gelola sälahilä sähalea, Dolö amoda na dawa mademelëla säi. ⁷³ Hobeala, dolö odoa ami nefolalebe amolia maalahilä, Fidama sähalea, Dida dofä amoligi gabu. Dia adosebegoea dihidi ulufadigisebegomelëla säi. ⁷⁴ Amala säsebegi, Fidaea, na we wäfalä säseada, dofä ne Godea së imäiala sälahilä, migalä diigila sähalea, Dolö amo na dawa mademelëla säi. Ea säia gai amole, hä, gagalugo gawalia gai. ⁷⁵ Amala gäsebegi, Fidaea helësësalea, Yesuea sähalea, Gagalugo gawalia aso, made gäla neëgi, dia ohodoala ne dawa madela sämolömelëla säi amo helësëla obögëi. Amala helësëla obögëlahilä, e segea doadigila awäla, edefademalä diisa nelo.

27

Ilia Yesu e Gabena Bailadi neebee sigi asi amo (Maga 15.1, Ulugu 23.1-2, Yone 18.28-32)

¹ Segeyo sagala digase amo gaalu, gobela ilo busa nefolalo amoli sulubadelaeage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amoliage, Yesu baagomäia nufulöla säla ado afädë negei. ² Ilia Yesu nafodola sigi awälahilä, Gabena Bailadiie naabogi gausi.*

Yudasa e baagoi (Abosolo 1.18-19)

³ Ilia e nufulöie hamosebe amo bealahilä, Yudasa, Yesu hololölo amea asigi bedefalahilä, muni giwi siliba nabülasi ohodoa amo neala gaula, gobela ilo busa amolige, dafidilo asigi gäwi amolige neebee obëgëlahilä ⁴ sähalea, Nada dolö nafade afädë made hamoi hololöi amoda, asiala hamoi gabiola säi. Amala säsebegi, ilia säla obëgësalea, Dia hamoi goda nilile mademelë. Goda dihilemelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, Yudasaea muni amo Godeie mosö isogi ami sadia idogolahilä awäla, himu maagö bëola baagoi. ⁶ Amala hamosebegi, gobela ilo busa amolia muni amo neala gaula nea sähalea, Goweada dolöie heale digamäia hamoi amea, muni goda negelo dibebe ami gedola negemolöda dofea mademelëla säi. ⁷ Ilia ado afädë negelahilä, muni amea sege afädë nii. Sege amoda, nagaea sosobene hamolo dolö amoma nii. Udia dolö sege odoadila misi amoli baagosegi baumolöie sege nii. ⁸ Amala hamoi amo helësëlahilä, sege amoda Heale Segela sälo, amase, walioge amala säha nea.* ⁹ Amoda Godea bea sälo Yelemaeama aligila bea säi amo gausiala digai. Ado amoda gomalä. Ilia muni giwi siliba nabülasi ohodoa amo neala gau. Bidi amoda Isilaleie malö odoaea dolö goie bidida gomalä säla negei. ¹⁰ Dafidilo Geloia na hamomalai amo gadola, nagaea sosobene hamolo dolö amoie sege nimolöie, ilia bidi amo ila säla dëdëla negei dialea.

Yesuma dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi (Maga 15.2-5, Ulugu 23.3-5, Yone 18.33-38)

¹¹ Yesu Gabenaie siigi nebegi, Gabenaea Yesuma nabahalea, Dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dihï säse gomelëla säi. ¹² Gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, ea asiala hamoimelëla säsebegi, ea ado afädë made säla obëgëi. ¹³ Amasebegi, Bailadia ema nabahalea, Ilia dima asiala hamoila säsebegi, dia made nabahalela nabi. ¹⁴ Hä, Yesuea ado afädëge made säla obëgësebegi, Gabena amo edefademalä fudugi.

Yesu baagomäia nufuöla säi (Maga 15.6-15, Ulugu 23.13-25, Yone 18.38—19.16)

¹⁵ Segeyo Ede amoie molö nasolo amo galada, Gabenaea galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolö gegedoi amolia dolö gowe fisigämola säse amo gadola, hilima fisigälasilo. ¹⁶ Segeyo Ede amo gala, dolö afädë, ei Balabasa galabaia negei dilo. Udia dolö sulubadelaea ie mala dawadigi. ¹⁷ Udia dolö yafie maala gegedoi nebegi, Bailadia ilima nabahalea, Na nowë dihilima fisigämäiala hamesebe. Balabasa fisigädule, ma Yesu, ema Afädë Memeleila sälo go fisigädulela nabi. ¹⁸ Amala nabi amoie mida, ilia Yesuma mudialahilä, ie naabogi gausi gabula helësësalea amai.

¹⁹ Amaimo, e gudisalea filo amodaia sebegi, ie udiaea ado afädë säsisalea, Dolö mogoi goma afädë made hamomalo. Mida, na walio simasia beala, e helësëla nie asigi edefade yöia idogoimelëla säi. ²⁰ Amai gaso, gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi

* **27:2:** 27.2 Bailadida Olomo dolö. Olomo ilia, e Yu ilile gamane beaha aligilo gabena namialai. Yu ilia hilidomuda Yesu nufudala baagomolö uli gabugi, Olomo dolö amoliamu nufudala baagomolö dialeala sämolöi dilo. Ameada, Yu ilia Bailadi neebee Yesu sigi asi amo. Yone 18.31 bimalo. * **27:8:** 27.8 Ado amea, walioge amala säha neala säi amoda, segeyo walio nili neebeweie made säi. Amoda Madiuea ie beba dëdësebe amo gaalu segeyo dilo amoie säi.

gäwi amoliage, udia dolö gegedoi amolima Balabasa fisigähalea, Yesu nufuöla sãmäia si nigilasi. ²¹ Amasebegi, hä, Gabenaea ilima nabahalea, Äudä amolegi abodo dihilima fisigãmäiala nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Balabasamelëla säi. ²² Amala säsebegi, Bailadia ilima nabahalea, Amai galëda, Yesu, ema Afädë Memeleila sälo goma, na abilia hamomäiala nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaea säla obëgësalea, I fügäigi baala negemäiala säi. ²³ Amalebe, ea ilima nabahalea, Mida edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amai gaso, ilia gelolafali uuala sähalea, Eda i fügäigi baala negemäiala säha nelo. ²⁴ Ea säse amo made nabahalea, ilia gelola üala dodogöla sãmolö hamosebe amo bealahilä, Bailadia udia dolö gegedoi amolile sidaia naabo nigime hësalea sähalea, Dolö goie heale digaseda, asialada nema maademelë. Dihilima gomelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia dolö amoli sulubadelaea säla obëgësalea, Ìe healeda nilimage, nilile malömage diamiäiala säi.* ²⁶ Amala säsebegi, ea Balabasa hilima fisigäi. Amalahilä, odoaea Yesu fëgãmaloi. Fëgãlahilä, e i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

Ami dolö amolia Yesu gadiaboi amo
(Maga 15.16-20, Yone 19.2-3)

²⁷ Amala hamosebegi, Gabena amoie ami dolö amolia Yesu sigi awäla, Beledoliama mosöa nogila digalahilä, ami dolö odoama gegedomalolahilä, e nogömaloi.* ²⁸ Ami nebegi, ilia ìe fagulo gäi amo gila negesilahilä, fagulo bëi sedade bedefala salugasi. ²⁹ Amalahilä, ëfë äyo gägäi neala amalela nasigila, giniie busa gadoi hamola ìe busagia salugasilahilä, i dama dagaboige ìe naabo dafädimadi gausi. Ili e mia emo gumu sasagala fia idogola salea, e gadiabola sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo Ginie, di go gabiola säha nelo.* ³⁰ Amalahilä, ilia e gofedela gagalaladigi, amase, i dama dagaboi gausi amo fedela neala busagia nufudadigisa nelo. ³¹ Ili ema amala gagadiabosa nelolahilä, fagulo sedade amo holola, hile fagulofali amo salugasi. Salugasilahilä, ilia e i fügäigi baala negemolöie sigi asi.

Yesu e i fügäigi baala negei amo
(Maga 15.21-32, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

³² Ili amila doadigila afiaha dibegi, gaamu Sailini ami fii dolö afädë, ìe ëida Saimono gausiala digai. Amalebe, ilia ema Yesuie i fügäi amo gaumalala eegei. ³³ Afialahilä, sege ëi Gologoda beselagalai. Gologoda amoda Busa Giwi Segela sälo. ³⁴ Beselagalalahilä, ilia wani ödäge gamogai ödäge gegoalahilä, egali muäia ìasebegi, ea nabibilage, molö made helësëi. ³⁵ Amalebe, ilia e hä, i fügäigi baala negelahilä, ìe fagulo gii amo nowëa nimabelela, sadu dahila, ìe fagulo amo amala mogei. ³⁶ Amalahilä, ili ami fia idogola, e idihë sefolalo. ³⁷ Ili i fügäigi ìe busa daia adomoi, ema gudisalea säi amo dëdësalea, Goda Yu udia dolöie beaha aligilo Gini Yesula dëdëla baala negei. ³⁸ Amala hamolahilä, ebalä fa nelo dolö äudä, elö naabo dafädimadi, amase, elö naabo fefeädimadila i fügäigi baala negei. ³⁹ Udia dolö ili amogi baagila afu mafusalea, ema busa dugagiladigila gaga-diabola ⁴⁰ sähalea, Diada Godeie mosö hailadigilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, di dihimu damula mosö. Dida dofä Godeie malö galëda, i fügäia adogoila digamola säla baagiladigisa nelo. ⁴¹ Amaimo, mala dawadigi amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, gobela ilo busa amoliage, amo gadola wäla gadiabola sähalea, ⁴² Eada udia dolö odoa ugila negelo. Amai gaso, hi e ugila negemolöi made gabu. Eda Isilaleie beaha aligilo gini nea. I fügäia adogoila e walio digaseda, nilia ema asigi afädë negemolö. ⁴³ Ea Godema asigi bogia adogola nelo. Godea e hameseda, ea e ugila negemäia. Mida, ea sähaleada,

* **27:25:** 27.25 Ìe healeda nilimage, nilile malömage diamiäiala säi amoda gomalä helësëla säi. E nufudala heale digasebe amoie sëda, hili molöla sähalea säi. * **27:27:** 27.27 Beledoliama mosöda Gabenaeie mosö edefade. Amogida ami dolö amoli aligilo. * **27:29:** 27.29 Ami dolö ilia Yesu gadiabola dahila neala, beaha aligilo ginia momadolo amo gadola momadolasi. Segeyo amo gaalu, beaha aligilo gini iliada, fagulo bëige, habuga gadoige salugala, i dama dagaboige gaula filo negei.

Neda Godeie Malöla sälo ameala säha dilo. ⁴⁴ Fa nelo dolö ebalä i fügäigi baala negei amoleage, amo gadola wäla ema nemoi.

Yesu baagoi amo

(Maga 15.33-41, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

⁴⁵ Eso mogogila awäla eso bégise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ⁴⁶ Eso bégise gaalu, Yesuea gelolafali wela säia adahalea, Eli, Eli lama sabagadanila säi. Amoie mida gomalä, Nie Gode, nie Gode, dia ne edogi fisigisisala säi. ⁴⁷ Amo nabalahilä, odoa ami nefolalo amolia sähalea, Goeada Elaia wesebegola säi. ⁴⁸ Hä, fodolofali amoligi afädë baluluia awäla, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibeami gelahilä, i bidigi yaala, egali muäia i. ⁴⁹ Amala hamosebegi, odoa amolia sähalea, Aso. Elaia maala, e damula misiabelela beaha aligidila säi. ⁵⁰ Yesuea bu elö gelola sälahilä, ie namolö amo fisigisila, hame doala asi. ⁵¹ Amasebegi, fagulo edefade Godeie mosöa gosagisi dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. Amase, fogolige maala, igige gäudäladigi. ⁵² Amase, baui amolige doga negesebegi, Godeie udia dolö baagoi difolalo amoligi, yafie nowelasisi. ⁵³ Yesu baagoi amo nowelasisebegi, nowelasisi amoli baui amo digila awäla, Godea hile nafolai sege gaamu Yalusaleme dibeami nogila digasebegi, udia dolö yafiea ili meli.

⁵⁴ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo ameage, amase, ebalä Yesu idihë nefolalo amoliage fogoli misi amogige, nelebo hamoi amogige beala, edefademalä fudugila bedälahilä sähalea, Wae. Goweda dofä Godeie malö gabula säi.

⁵⁵ Udiafali yafiea Yesu ugila negemolöie, Galilila e bégëla mofiai amolige, ami holöbö mia madela sida wewela nefolalo. ⁵⁶ Magadala udia Melige, Yemesele Yosebelele eme Melige, amase, Sebediie malö äudä amolele emege, udia amoligi nefolalo.

Yesuie domalo baui amo

(Maga 15.42-47, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁵⁷ Deadifali, Alimadia nelegei negelo dolö afädë misi. Dolö amoie ëida Yosebe. Eege Yesuie bégëla aulo nelo. ⁵⁸ E Bailadi nebea maalahilä, Yesuie domalo amo ema imäiala nabi. Nabasebegi, Bailadia ami dolöea ema neala imalai. ⁵⁹ Amasebegi, Yosebea Yesuie domalo amo nealahilä, fagulo nigime baai made, hedabifali amea usulala ⁶⁰ gaula awälahilä, hile igi äbä gähe duwi dilo amogi bausi. Bausilahilä, igi edefade afädë bebugula maala, idi amo dofogasila, e hä asi. ⁶¹ Magadala udia Melige, amase, Meli elö amoge, ele Yesu baui gaalu alömodi sulo.

Ami dolö amolia baui amo idihë nelo amo

⁶² Nelebo daialo segeyo amo baagia, segeyo amogi gobela ilo busa nefolalo amolige, Felesi dolö nefolalo amolige, Bailadi nebea awäla gegedolahilä ⁶³ sähalea, Dafidilo, dahila nelo goea aso, made baagola nea sähalea, Segeyo äudä nelolahilä osodagi, ne nowelasimölömelëla säi amo nilia helësëla obëgëimelë. ⁶⁴ Amala säi amea, segeyo ohodoa gogi, odoaea baui amoie idi hedabola galahilä, idihë namialamalo. Bégëla aulo amolia maala, ie domalo amo nealahiläda, udia dolöma hä bauia amila nowelasimölömelëla säloea. Iliä amala hamola, dahila neala säседа, ea dafidi dahila neala sälo amo baagila moholö gabumelëla säi. ⁶⁵ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Ami dolö odoa idihë aligilo namiäia diligali iahago. Dilia ili sigi awälahilä, ilia bauia ami idihë namialamalo. Dilia gomalä hamomolöila asigisebe amo gadola hamola, baui hedabola gamalola säi. ⁶⁶ Amala säsebegi, ili awäla baui amo hedabola galahilä, odoaea idi galo igi amo bebugula auloea nofe negela, idihë aligilo amolima hedabola idihë namialai.

28

Yesu e baagoiala nowela asi amo

(Maga 16.1-10, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-18)

¹ Segeyo Sabada baagibua, saleleie mi gäwi segeyogi, eso mi gäwila säsälösebe amo gaalu, Magadala udia Melile, Meli elölea baui amo bea asi.* ² Ami nebegi, fogoli edefade misi. Dafidilo Geloie selesaia fii afädë Hebenila digahalea amai. Digalahilä, selesaia fii amea igi amo bebugula negesilahilä, e amodaia sulo. ³ Selesaia fii amoie odagida sege yabagelela yo digalo amo gadoi, amase, ie fagulo gäige falelafali fisi. ⁴ Amogi, idihë aligilo amoli ebalä bedähalea, ili emo gigisëla, baagoi gadoi hamoi.

⁵ Amaimo, selesaia fii udia amolema sähalea, Ali bedämabio. Aliada Yesu i fügäigi baala negei hogola misi amo, na dawamelë. ⁶ Eda wi maade. E negei diloa gowe bea misië. Mida, ea säi amo gadola, nowela asimelë. ⁷ Ali hä, aabela awäla, ie bögëla aulo amolima gomalä sämalo. Eda baagoiala nowela asimelë. Dili baagila, edale Galili moholö awäha nea, e ami bimolömelëla sämalo. Na hä, alima säi agui amomelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, ele bedälage, edefademalä obeägilage, fodolofali bauia amila awäla, ie bögëla aulo amolima sämölöie baluluia asi. ⁹ Awäha nebegi, Yesuea ele gausiala digala sähalea, Ali go gabiola säi. Amala säsebegi, ele e mia ga madela maala, ie emogi gaula digala, elea ie ëi gauia adai. ¹⁰ Amasebegi, Yesuea elema sähalea, Bedämabio. Aliada, nie nedoolalima, ili Galili mosalamalo. Awäseda, ilia ne ami bimolömelëla sämölö mosalola säi.

Idihë aligilo amolia säi amo

¹¹ Udia äudä amole awäha nebegi, idihë aligilo odoa awäla gaamu isogi digalahilä, ilia gobela ilo busa amolima nelebo sulubadela hamoi amo säla iaha maadei. ¹² Amala säsebegi, gobela ilo busala, dafidilo asigi gäwi dolöbalä gegeadolahilä, ilia ado afädë daiala negei. Ili muni malei neala, ami dolö amoligali iahalea ¹³ sähalea, Dilia gomalä sämalo. Ie bögëla aulo amolia gasigi maalahilä, nili adidi dibegi, ie domalo amo fa niimelëla sämalo. ¹⁴ Amasebegi, Gabenaea ado gowe nabaseda, amoda, nilia ebalä ado hahamogimolömelë. Dilia asiala hamoi made bimäiala säi. ¹⁵ Amala säsebegi, ami dolö amolia muni amo nealahilä, ilima säi amo gadola bögëi. Amaimo, walioge Yu ilia ado amomu säla daidosa nea.

Yesuea ie bögëla auloma hamoi ilia hamomäiaie säi amo (Maga 16.14-18, Ulugu 24.36-49, Yone 20.19-23)

¹⁶ Bögëla aulo gidälasa amoli Galili afialahilä, segebidaia Yesuea säla negeia ami afiai. ¹⁷ Afialahilä, ilia e beala, ie ëi gauia adai. Amai gaso, odoeada asigi äudä negei. ¹⁸ Amasebegi, Yesu e ili neebee maala nea, ilima sähalea, Hebeniiege, nagadaiaweiege, geloi sulubadela nema gausisa maadeimelë. ¹⁹ Amala hamoi amea, dili awälahilä, fifii asi sefolalebe amoli sulubadela nie bögëla aulo aligimäiaie sämölö mosalo. Amalahilä, dilia Nadoie ëigige, Malöie ëigige, Gesami Hedabiie ëigige, ili ödägi gelasila, ²⁰ na dilia hamomalai amo sulubadela ilia bögëla hamomäia olelemalo. Segeyo sulubadelagi ne dilibalä namolömelë. Amalamu awäla, aligila wagamolömelëla säi.

Hä amo.

* **28:1:** 28.1 Saleleie mi gäwi segeyoda, salele ede. Edolo niliada gifaladatüla sälo.

Ado Mala Hedabi Magaea Dëdëi

*Ödägi gelo Yonea ado säla ïaha nelö
(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)*

¹ Godeïe malö Yesu Gelesoïe Ado Mala Hedabi dafidi mi gäwi amo gowe. ² Godeïe ado säla ilo Aisaeaea dafidi bea säla ïe bebagi ado gowe dëdëla negei amo dialea.

Nïe ado säla ïmolö, gaula awäse amomada ðie idi fodolasimäia ema dafidimola sämolömelë. *Malagai 3.1*

³ Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea afädëa wesalea sähalea, Dafidilo Geloï misiäia idi daijala hamogimalo. ïe idi amoda mogola fodolasimalola säha neamelëla säi amo dëdëla negei dialea. *Aisaea 40.3*

⁴ Amala dëdëla negei dibe amo gadola sege nafade udia dolö aligisia made ami ödägi gelo Yone misi. Ea maala nea sähalea, Nafade hamoi amo Godea hëmäia dili iso asigi besumalo. Amalahilä iso asigi besui amoda ödägi gemolö dialeala säla ïaha nelö. ⁵ Udia dolö yafie Yudia sege gaamu holöfali holöfali dibeä amilage Yalusalemeläge sulubadela nelö amoli e nebea ami maala gedoi. Maalahilä ïlia nafade hamoi amo sisiaha maadesebegi, Yonea ili Yodona ödägi gei. ⁶ Yone eda sugua gamele hilia fagulo hamoi amo salugalahilä sugua gafodo gadoi malibu negela nelö. Eada galiawage äwiïe ödäge naha nelö. ⁷ Ea ado mala sähalea, Ne dafidi misi neawe. Hobeä ne baagia afädë moholömelë. Ne holöfali neebewe gadoi made eda ilibia edefade neebe amo moholömelë. Na ïe emo usililo ëfë gumusula dialea fisigämolö dofea made neawe. ⁸ Na dili ödäea gesa neawe, ea Godeïe Gesamia dili gesa namolömelëla säla ïaha nelö.

*Yonea Yesu ödägi gelasi
(Madiu 3.13-17, Ulugu 3.21-22)*

⁹ Segeyo afädë amo galamu Yesu e Galili segeïe gaamu Nasalesela maasebegi, Yonea Yesu ödä Yodonagi gei. ¹⁰ Yesu ödägi gela ödägila agesua fodolo aliga adogoi amole, mu dusuia gase amo meli. Amala dusuia gasebegi, Gesami haea maliabu gadoi digalahilä ema fisebe amo meli. ¹¹ Beaha nebegi, selesaia mosöalahilä ado säia idogosalea sähalea, Nïe malöfalie, na di boba hamolahilä dima obeägi edefademalä neawela säi.

*Mugabea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi
(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)*

¹² Ado säha maadesebegi, Godeïe Gesamia Yesu sege nafade udia dolö aligisia made ami mosaloi. ¹³ Amala sigi awäla ifosisebegi, e ami segeyo nabülasi biyidia nelö. Yesu nebea ami mugabe Saidania ea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi. Yesu sugua ilaba elö elöi nebea ami nebegi, selesaia fiia e ugila negemolö misi.

*Yesuea Galili nea hamoi dafidi mi gäwila hamosa nelö
(Madiu 4.12-17, Ulugu 4.14-15)*

¹⁴ Yone nafodola negei nebegi, Yesu e Galili awälahilä Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe Ado Mala Hedabi säla ïaha nelö. ¹⁵ Yesuea sähalea, Segeyo daijala negei dilo amo walio gogi gausiala digasebego. Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami namolö amo ga madefali dialeamelë. Dili asigi besula Ado Mala Hedabi gomu gaula mogomalola säla ï.

*Yesuea dolö biyidia seme digiisa nebegi wei
(Madiu 4.18-22, Ulugu 5.1-11)*

¹⁶ Yesu e Galili oeabo agesu amogi awäha nea beahamelebe seme digiilo dolö äudä Saimonoge ïe edoo Ädulule seme selëgë digiisa neebe meli. ¹⁷ Bealahilä Yesuea elema

sähalea, Ne awäsewe gadola bégëla misië. Alia udia dolö nimäia. Na alima neala oleledeläla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, elea fodolofali selëgë negesilahilä e bégëla asi. ¹⁹ Yesu e holöbö sedade awälahilä beahamelebe Sebediie malö Yemesege ie edoo Yone dudaia nea selëgë hamogisa neebe meli. ²⁰ Bealahilä fodolofali ele wesebegi, elele eedo Sebedige bidi nimolö hamoi hamosa nefolalo amolige dudaia amilahilä ele Yesu bégëla asi.

*Dolö afädë mugabe fedai nelo
(Ulugu 4.31-37)*

²¹ Ili Gabaniama beselagalalahilä salea. Segeyo Sabada gafegi* Yesu e gedolo mosöa awälahilä ea mala säla olelesa nelo. ²² Mala dawadigi amolia säla olelelo amo gadola made, Yesuea geloi gaulahilä, geloi hido elöi olelesebegi, udia dolö sefolalo amolia nabalalahilä ili asigigi fudugisa sefolalo. ²³ Segeyo amo gala amala olelesa nebegi, dolö mugabe fedai afädë gedolo mosöa ami maala sulo amea üalalahilä sähalea, ²⁴ Nasalese dolö Yesuo, nili nebea wida dia abilia hamodelä misi. Nili nufudadigidelä misile. Dida na dawa. Dida dolö mogoi hedabifali Gode hi e nebeala misimelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea mugabe amoma nemola sähalea, Adomabu. Dolö go dëgilahilä hä mosöla säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea dolö amo neala amulämelasilahilä üalalahilä doadigila asi. ²⁷ Amala hamosebegi, udia dolö sulubadela sefolalo amolia fudugilahilä hilidomu sädäwala säla didigala sähalea, Walio hamoi amo edodu. Mala gähe amo gabu. Walio dolö goea ado säi amoda geloi hido elöi gelola säimelë. Ea mugabema säseba, mugabea nabala hamolo gabula säi. ²⁸ Yesuea hamoi amo udia dolö Galilimadi nefolalo amoli sulubadelaea nabala didigai.

*Yesuea udia dolö yafie wahilasisa nelo
(Madiu 8.14-17, Ulugu 4.38-41)*

²⁹ Ili gedolo mosöa amila doadigila fedala Yemesegé Yonelebalä awäla Saimono Ädululele mosöa beselagalai. ³⁰ Saimonoie esöa hëgi olo oloi dibegi ilia Yesu maasebegi, ema fodolofali säla i. ³¹ Säla iasebegi, Yesu e udia oloi dibeami awälahilä ea naabogi neawela nowela ifosi. Amala hamosebegi, hëgi dafidi dilo amo hogosa helela wahilalahilä udia amea ili molö muäia neala i. ³² Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo neala gaula, mugabe fedai nefolalo amoge sigi gaulala Yesu nebea gegedoi. ³³ Udia dolö ami nefolalo amoli sulubadela maala mosöa nogila digalo idi galo mia ami gegedola nefolalo. ³⁴ Amala hamosebegi, Yesuea udia dolö yafie olo elö elöla oloi dilo amo wahiladigi, mugabe fedai yafie nefolalo amo nesiladigiladigisa nelo. Amala hamosebegi, mugabe amolia Yesu eda gowe neala dawadigi nefolalo. Amalebeda Yesuea mugabe amolima sähalea, Dilia sämabula säi.

*Yesu e Galilimadi ado mala säsäla asi
(Ulugu 4.42-44)*

³⁵ Segeyo sagala digai made Yesu e yosefali doadigila awälahilä udia dolö aligilo made dibeami Godema adosa sulo. ³⁶ Saimono ebalä nefolalo amolia Yesu e hohogola hobeala bégëi. ³⁷ Beagolelahilä ema sähalea, Neebe amoli sulubadelaedi hogosa neamelëla säla i. ³⁸ Amala säla iasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Sege gaamu ga made dibeami ado mala oleledelä afiadi. Neda hamoi amo hamomolö misimelëla säi. ³⁹ Amala sälahilä Galili sege sulubadelamadi nawesa nea gedolo mosö nebeadi ami awälahilä Yesuea ado mala säla oleleladigi, mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigisa nelo.

* **1:21:** 1.21 Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie ei gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege föi dibeami sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelalahilä, segeyo gifaladalügi hi e hele fila sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiai. Segeyo Sabadada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obëgëi 20.8-11ge bimalo.

Yesuea dolö afädë wahilasi
(Madiu 8.1-4, Ulugu 5.12-16)

⁴⁰ Amala hamosa nebegi, dolö gudubu hamoi afädë Yesu nebea ami maalahilä emo gumu sasagala fia idogola salea sähalea, Dia ne wahimäiala helëséseda, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi. ⁴¹ Amala säsebegi, Yesuie isogi edefademalä bobasëmolöea nobalahilä, ie naabo mogodigia gala, dolö amo diigisalea sähalea, Na amala helësësa, wahimola säi. ⁴² Amala hamosebegi, gudubu hamoi amo fodolofali hogosa helelahilä wahii. ⁴³ Yesuea dolö amo fodolofali mosalola sälahilä amoma gelolafali sähalea, ⁴⁴ Dofä asiala elöma säloeo. Di wahii go odoama säla imabio. Gobela ilo dolö nebea ami di siia bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, di wahii go ilima olemolöie, Mosesea säla negei dibe amo gadola nelebo afädë odala imalola säla i. ⁴⁵ Amala säla i amo nalahilä gaso, dolö amea awäha nea hamoi amo säla iia awäha nelo. Amala säsebegida Yesu e gaamu dibeadi amogi ilile siigi moholöi made beala udia dolö maadeido gasi gala nelo. Amala nebegi, udia dolö yafie sege dibe sulubadelagila Yesu e nebea ami mafusa nelo.

2

Yesuea dolö afädë fii si wahilasi
(Madiu 9.1-8, Ulugu 5.17-26)

¹ Segeyo odoa ami nelolahilä Yesu e Gabaniama obëgëi. Obëgëla misi nebegi udia dolö nefolalo amolia Yesu mosöa obëgëla misi neala säi amo sulubadelaea nabaha maadei. ² Nabaha maadelahilä udia dolö yafie Yesu nebea ami sulubadela gegeadosalea mosö isogige idilibage negegila fisila odoa namolö fufu made dibegi Yesuea ado mala säla iaha nelo. ³ Amala säla iaha nebegi, ilia dolö afädë fii si sulo amo Yesu nebea ami dolö biyidiaea iwasala gaula misi. ⁴ Udia dolö yafie fila negegi sebegi, ilia dolö amo Yesu nebea ami gaula moholöi made beala mosö figidabodo fedalahilä Yesu nebea amo gaalula mosö figi dusuia galahilä dolö iwasala gaula misi amo fëola ia idogoi. ⁵ Ili asigi afädë negei nea hamosebe amo bealahilä Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nie malö, dia nafade hamoi amoli hësa maadeimelëla säi.

⁶ Amala säsebegi, mala dawadigi dolö odoa sefolalo amolia asigiamu helësésalea, ⁷ Dolö gowea ado säsebego mi edoie sähadu. Eada Gode gagadesa neamelë. Godea hidofaliamu udia dolöea nafade hamoi amo hëmolöi neala helësësa sefolalo. ⁸ Ili amala helësësa dibe amo asigia fodolofali bealahilä, Yesuea ilima sähalea, Dilia go helësësa dibegoda edoie. ⁹ Na dolö fii si gowema sämolö ado aabeida abodo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolö amo aabei gabule ma, di nowelahilä die fëo gaula nawesa namiëla sämolö amo aabei gabule. ¹⁰ Amaimo, Dolöie Malö amea nagadaia wi nea, udia dolöea nafade hamoi amo hëladigimolöie geloi gaula nebea amo dilia helësëmäia olesagomelëla säla ialahilä dolö fii si amoma sähalea, ¹¹ Dima sähago. Nowemo. Die fëo neala gaula dihï mosöa hä mosöla säi. ¹² Amala säsebegi, dolö amo fodolofali ie fëo amo gaula udia dolö sidaia nowela segea awäsebe amo meli. Amala hamosebegi, ili sefolalo amoli sulubadelaea asigigi fudugilahilä Godeie ei gauia adala sähalea, Gowe hamosebe gowe gadoi nilia melëlo madela sulubadelaea säla didigai.

Yesuea Ilibai wei
(Madiu 9.9-13, Ulugu 5.27-32)

¹³ Yesu e Galili oeabo edefade dibe nali amogi bu elö asi. Awäla nebegi, udia dolö sulubadela Yesu nebea ami gegedosebegi, ea ado mala olelesa nelo. ¹⁴ Amala olelelahilä, awäha nebegi, dolö afädë, Alibiasaie malö Ilibai e dagisi muni nelo mosöa ami sebegi bealahilä, Yesuea sähalea, Ne awäsebewe gadola bëgëla misiëla säi. Amala säsebegi, Ilibai e Yesu bëgëla asi.

¹⁵ Yesu e Ilibaia mosöa molö naha sebegi, dolö yafie dagisi muni nelo amolige mala nafade hamolo amolige Yesula ie bëgëla aulo amolibalä gedola molö naha sefolalo. Dolö

yafie amo gadola nawei amoliada Yesu awäse amo gadola bégëla awähamu nelo. ¹⁶ Dolö odoa mala dawadigige Felesi dolöge amolia beahamelebe Yesu e dagisi muni neloge mala nafade hamologe amolibalä molö naha sebe meli. Bealahilä Yesuie bégëla aulo amolima nabahalea, Mala nafade hamologe dagisi muni neloge ili ebalä gedola molö naha sebegoda edoïela nabi. ¹⁷ Amala säi amo nabalahlä Yesuea ilima säla obégësalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida alögoda neebee aulo mademelë. Oloi sefolalebe amolimu alögoda neebee aulo. Ne misi amoda udia dolö hedabi neebee amo wemolö misi made, udia dolö nafade hamolo neebee amo wemolö misimelëla säla i.

Molö naala made aligiloïe mala negei
(Madiu 9.14-17, Ulugu 5.33-39)

¹⁸ Segeyo afädëgi ödägi gelo Yoneïe bégëla aulo amoliage Felesi dolö amoliage molö made naala aiyala nelo. Ili Yesu neebee maalahilä ema sähalea, Yoneïe bégëla aulo amoliage Felesi dolöïe bégëla aulo amoliage molö made naala nefolaleamelë. Die bégëla aulo golia molö aiyalo segeyo gogi molö naha nebege mi edoïela nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obégësalea, Dolö afädëa udia neahalea, e damelë molö molö gedoi amolima dili molö madela sämolöi gabule. Amala sämolöi mademelë. Dolöea udia neaseda, e dilibalä gedola salea molö molö dialea. ²⁰ Amaimo, hobeala dolö amo odoaea e sigi gaula asibua dilida molö made naala namolömelëla säi.

²¹ Amala sälahilä Yesuea ado elö sähalea, Afädëa fagulo gofogi fagulo gähea damula baala nedëmelo mademelë. Amala hamoseda, fagulo gähe ameadä gofo amo nulimolömelë. Amalahilä dafidi nuli amo gadola made bu edela nulimolömelë. ²² Amo gadolamu afädëa wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafodoea siiba hamoi sibai amogida oselo mademelë. Afädëa wani ödä gähe amo sibaigi osaseda, i amoge wani ödäge dusula digala nafademolömelë. Amala hamolea wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafodoea hamoi gähegi oselömelëla säi.

Segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo made negei
(Madiu 12.1-8, Ulugu 6.1-5)

²³ Segeyo Sabada gafegi Yesu, ie bégëla aulobalä helebe guläia gadoi ëi widi sagaido afiaha dilo. Afiaha dialea ie bégëla aulo amolia widi amoïe gägä fafaila awäha nelo. ²⁴ Amala hamosa nebegi, Felesi dolö nefolalo amolia bealahilä Yesuma sähalea, Nilile mala säla negei dibe ameadä segeyo Sabada gafegi made hamolo negei amo die bégëla aulo golia damula hamosa nebege bimola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obégëla sähalea, Debidige dolö odoa ebalä nefolalo amola ili molö madela sidëa baagosebegi, Debidia hamoi dëdëla negei dibe amo dilia made meli neale. ²⁶ Dolö ëi Abiada eda gobela ilo Busa Edefade nelo amo nebegi, Debidia Godeïe mosöa nogila digalahilä beledi Godegali odala i dibe amo molö nii. Beledi amo odoaeada nulö made. Gobela ilo amoliamu nulö negei amo ea nalahilä odoa ebalä nelo amoli muäia neala gaula awäla imelëla säi. ²⁷ Amalahilä ea ilima sähalea, Godeada udia dolö ugila negemäia segeyo Sabada gafe hamolasi. Udia dolöea segeyo Sabada gafe ugila negemäia hamoi mademelë. ²⁸ Amala negei ameadä Dolöïe Malö amo hi eda segeyo Sabada gafeïe Dafidilo neala säla i.

3

Segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö afädë naabo nafadei wahilasi
(Madiu 12.9-14, Ulugu 6.6-11)

¹ Yesu e gedolo mosöa bu elö nogila digai. Mosöa ami dolö afädë naabo elö amo balägädöla nafadei sulo. ² Udia dolö odoa sefolalo amolia Yesuma dia nafadela hamoila sämolölahilä, segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö amo wahisebelela bimolöïe ili ga madela beaha sefolalo. ³ Yesuea dolö naabo nafadei amoma sähalea, Di nowela mogogi namolö

misiëla säi. ⁴ Amala sälahilä ea ilima nabahalea, Segeyo Sabada gafegi hedabi hamomolö amo dofeale ma, nafade hamomolö amo dofeale. Udia dolö namiäia damula moholö amo dofeale ma, baagomäia nifulö amo dofeale nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgëla made sefolalo. ⁵ Yesuea udia dolö sefolalo amolima sidawewela beahamelebe ilile iso asigi geloi dibe amo bealahilä habobala yöi. Yöla dolö naabo nafadei amoma sähalea, Die naabo mogodigimola säi. Amala säsebegi, dolö amea ie naabo balägädöi amo mogodigia gasebegi, naabo hedabola wahimolöie wahiladigi. ⁶ Amala hamosebe amo bealahilä Felesi dolö sefolalo amoli segea doadigila awälahilä, Heledoie sosogo sefolalo amolibalä Yesu baagomäia abilia hamomolödula säla didiäha sefolalo.

Udia dolö yafie oeabo agesua gegedoi

⁷⁻⁸ Yesu ie bëgëla aulo amolila sege ili neloa amo fisila oeabo edefademalä dibeami asi. Ili asi amo gadola Galili udia dolö yafie ili bëgëla asi. Sege Yudialage, gaamu Yalusalemelage, sege Idumialage, ödä Yodona dëgëla alämadilage, gaamu Daiamadilage Saidonomadilage sege amoligila udia dolö sämolö asusugai yafie Yesuea hamoi amo nabalahlä bëbëgëla awäla e neebeeami gegedoi. ⁹ Yesuea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Udia dolö yafie gegedoi amea ne dedelelahilä ne fëdösebemelë. Ne dudaia fedadelä dilia du afädë gaula maala ne neebe gaalu, ga made negesimola säi. ¹⁰ Ea udia dolö yafie dafidi wahilasi amo gadola, udia dolö oloi sefolalo amoliage ili wahilasimäialahlä e diigidelälahlä amala dedelei. ¹¹ Amala mafulahilä mugabe amolia e bealahilä ie emomia gumusula difolalea üalaladigila sähalea, Dida Godeie malö nebegola säi. ¹² Amala säsebegi, ea mugabe amolima ado gelola sähalea, Neda Godeie malö neala odoama säla imabiola säi.

Yesuea abosolo giwilasi memelei (Madiu 10.1-4, Ulugu 6.12-16)

¹³ Yesu e segebidaia fedalahilä dolö odoa hi helësei amomu misiëla wesebegi, ili e neebeeami misi. ¹⁴⁻¹⁵ Mofiasebegi, ea dolö giwilasi amoli ebalä namolö memelei. Amalahilä ea ilile ei abosolo negei. Ili Godeie ado mala säla imäiage mugabe fedai amo nesiladigimolöie iligali geloi imolöiege memelei. ¹⁶ Giwilasi memelei amolile ëida gowe. Saimono, Yesuea ie ei elö Fida negei amoge, ¹⁷ Sebediie malö Yemesege, ie edoo Yonege, Yesuea elele ei elö Boaneyisi negei. Nilile ado sälada sege gudusebeie malöla säla negei amolege, ¹⁸ Äduluge, Filibige, Badolomiuge, Madiuge, Domasige, Alibiasaie malö Yemesege, Dadiusige, Selodo sosogo Saimonoge, ¹⁹ Yudasa Isagaliada, ea Yesu hololölo amoge. Giwilasi amoli Yesuea memelei. Amala memelea maadelahlä, Yesu e mosöa asi.

Yesu e mugabebalä nea hamosa neebela säi (Madiu 12.22-32, Ulugu 11.14-23, 12.10)

²⁰ Udia dolö yafie bu gegedosebegi, Yesuge ie bëgëla aulo amolige ili molö molö fu made beala nefolalo. ²¹ Yesu molö molö fu made beala neamelëla ilia säi amo nabalahlä e sosogo amolia Yesu sigi obëgëmolöie bea asi. Ili sähalea, Yesu gagaosa neamelëla säla i. ²² Mala dawadigi Yalusalemela mofiai amolia sähalea, Mugabe Belesabuluda Yesuie isogi fedai nea.* Mugabe amoli sulubadelaie dafidiloea geloi iasebegi, ea mugabe nesiladigisa neamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea mofiamola sälahilä ilima ado besula sähalea, Mugabe Saidani himuda abilia nesiladigimolöi gabu. ²⁴ Sege afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, fii amoda made samolömelë. ²⁵ Mosö afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, mosö amoda made namolömelë. ²⁶ Mugabe Saidania himu ado neaseda, e sosogo neebe amoda moge mogelahlä made namolömelë. Amoda sulubadela dofä hogosa helesa maademolömelë. ²⁷ Afädëa dolö geloi neebe amoie mosöa ie nelegei dibe amo fa nimolö

* **3:22:** 10.25 Belesabuluie ei elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

moholöi made bimolömelë. Ea dolö geloi amo dafidi naabo emoge nafodola negesilahilä ie mosöa nelegei dibe amo fa nimolö moholöi galea. ²⁸ Na dilima dofä gelola sähawe, Udia dolöea nafade sulubadela hamoi amoge, gagadelahilä ado nafade elö elöla säi amoge hëla fisimolöi bimolömelë. ²⁹ Afädëa Godeie Gesami gagadeseda, hëla fisimolö made. Ie nafade hamoi amoda walioge hobelage hibälä diamolöi diamolömelëla säla i. ³⁰ Iliä Yesuie isogi mugabe fedai neala säi amo nabalahlä Yesuea ado amo amala säi.

*Yesuie eme edoolalida nowë
(Madiu 12.46-50, Ulugu 8.19-21)*

³¹ Segeyo amo gala Yesuie eme edoolali mafula ifo baagido segea nea. Odoa ilima sähalea, Yesu e nili neebeawi misialasebela sämolä säi. ³² Amala säsebegi, udia dolö Yesubalä amalela sefolalo amolia ema sähalea, Nabahale. Die dieme didoo dialifilali segea misi nea. Di misialala säsebela säla i. ³³ Amala säla iäsebegi, ea säla obëgësalea, Nie neme nedoo nowëli gabula säi. ³⁴ Amalahilä ea e amalela sefolalebe amoli sidawewela bealahilä ea ilima sähalea, Bimo. Neme nedoolalida sebe gowelimelëla säi. ³⁵ Udiaeage dolöeage Godeie hame dibe amo gadola bëgëla hamolo neebe amolida nedoo nalifila nemela ilida amomelëla säi.

4

Yesuea ado besula sähalea, Dolö afädëa sagaido hawa sadia gogola aliligi asila säi

¹ Yesuea oeabo edefademalä dibe amo agesugi nea ado mala bu säla olelesa nelo. Udia dolö yafie mafulahilä e neebea amo negegisebegi, e dudaia fila fedai. Du amo ödädaia dilo. Udia dolö yafie gedoi amolida oeabo agesua nefolalo. ² Yesuea ilima ado besula mala yafie olelela sähalea, ³ Nabualo. Dolö afädëa helebe guläia gadoi ei widi gägä sagaido sadia gogola aliligi asimelë. ⁴ Sadia gogola aliligi awäha nebegi, gägä odoa idiafa daala negei amo haeaea maala neala maimelë. ⁵ Gägä odoa igidaia naga abelëi dibeami daala negeimelë. Gägä amo naga abelëi amogi fodolofali bäui. ⁶ Fodolofali bäui gaso, eso neela hëgësalea difi moholö amo asusugala ödölola bausoimelë. ⁷ Amase, gägä odoa naga giisi äyo gägäi damula sadia gai bäusebea ami digai. Amoda äyo gägäi giisi amobalä gegegdola bäusalea widi gägä amo yau hahalea gägä made negeimelë. ⁸ Gägä odoa naga hedabi dibeami daala negei ameada hedabola bäulahilä gägä negeimelë. Odoaeada gägä nabülasi ohodoa negei. Odoaeada nabülasi gafeia negei. Odoaeada nabülasi emu nabülasi negeimelëla säi. ⁹ Amala sälahilä Yesuea säla wagahalea, Afädëa gëhea nabulöi galëda, nabulö dialeala säla i.

*Ado besula sämolö mi dibe beala säi
(Madiu 13.10-17, Ulugu 8.9-10)*

¹⁰ Yesuea ado säsebe amo nabi amoli odoala ie bëgëla aulo giwilasi amolibalä Yesu e hido neebea awälahilä ea ado besula säi amoie mi ilia ema nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo helësemolö amoda dafidi ulufadigila made musügä negesi dilo amo dilia helësemäia säla i amomelë. Udia dolö segea neebe amoma ado besulamu säla iaha neawe. ¹² Amoie mida gowe. Iliä siia behamu namolöi nea gaso, dofä gowe gabula made beagolemolömelë. Iliä gëhea nabahamu nea gaso, asigia helësemolö mademelë. Iliä beagolela helësesa galebeda ili asigi besusa maadesegi ilile nafade hamoi amo Godea hëla fisisa maadelabiola

säla i.

Aisaea 6.9,10

*Ado besula säi amoie bu awala säi
(Madiu 13.18-23, Ulugu 8.11-15)*

¹³ Yesuea ilima sähalea, Ado besula säi amo fädäla made helësei neale. Fädäla made helësei nea galëda, amai sulubadela ado besulamu säsebeweda abilia helësemolö gabu.

¹⁴ Dolö amea molö gägä sadia gogoi amo gadolada ado mala sadia gogoladigisa nea. ¹⁵ Ado mala idiafa digai amo gadoida udia dolö odoaea ado mala nabasebegi, ilile isogi ado mala sagasi amo mugabe Saidania fodolofali maala neadigisa neamelë. ¹⁶ Amase, udia dolö odoa widi gägä igi naga abelëidaia digai amo gadoi neebe ameadada ado mala obeägila nabalahlä neala gaulomelë. ¹⁷ Amai gaso, ili difi made awäla sedade made aligilomelë. Ili ado mala neala gaui amoie yöi beasege, amase, odoaea ili neala sëlasisege, ilia fodolofali digila aulomelë. ¹⁸ Udia dolö odoada giisi äyo gägäi damula sadia gai fedaha dibe daala negei amo gadoi neebe amoliada ado mala nabalahlä gaso, ¹⁹ nagadaia galu dibe amogi gumusula helësëlahilä, muni edefade negemolöila, gesami edefade awäla helësëse amea ado mala nabi amo dedelela yau hahalea gägä negelo made neamelë. ²⁰ Amaimo, udia dolö odoa molö gägä naga hedabia daala negei amo gadoi neebe ameadada ado mala nabala asigi afädë negelahilä ilia gägä nabülasi ohodoa negeladigi, nabülasi gafeia negeladigi, nabülasi emu nabülasi negeladigilo neamelëla säi.

*Gamalië ado
(Ulu 8.16-18)*

²¹ Amalahilä Yesuea ilima nabahalea, Afädëa gamali yola sagai amo faloea dabelole ma, imidi hawa negelole. Gamali waseda, aulidaia negelo madele. ²² Nelebo sulubadela musügä negei dibe amo hobeala ulufadigisa maadela, nelebo sulubadela dabela negei dibe amo yo digai dibe ami neala ulufadigisa maademolöie amaimelë. ²³ Afädëa gëhea nabalöi galëda, nabalö dialeala säi.

²⁴ Ea säi amo säla uda negela made ilima sähalea, Mala nabasebegoda hedabolafali helësëmalo. Dilia odoagali mogela iaseda, Godea amo gadola diligali mogela iahalea odoage baala imolömelë. ²⁵ Afädëa nelebo afädë gaula neebe amomada Godea odoa baala imolömelë. Amase, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda haila nimolömelëla säi.

Ado besula sähalea gägä bäulo malala säi

²⁶ Yesuea ado säi amo uda negela made sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami gowe gadoi dialea. Dolö afädëa hawa sagaia diigisilahilä ²⁷ gasigi diala yose nowela afu mafusa neë gaalu, gägä sagai amo duulu beselagalala gomalä bäusebela fädäla melëlo made. ²⁸ Nagaeamu neala bäulasilahilä gägä negelomelë. Dafidida bäudale bobagilomelë. Hobeala mumusu negelomelë. Hobeafali gägä hodo negelomelë. ²⁹ Molö hodo amo nimolö segeyo beselagalai galëda, dolö amo hi helebea damula nelomelëla säla i.

*Ado besula masada gägäie säi
(Madiu 13.31-32,34, Ulu 13.18-19)*

³⁰ Yesuea sähamu neamu sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea amo abodo gadoila sämolödu. Ado besula abodoma dofe sämolödu. ³¹ Amoda masada gägä gadoi. Gägä odoa gadoi made. Gägä amoda holöfalifali. Amo ilia sagaia sagalomelë. ³² Ili sagalahilä neëgida fedala edefademaläde aligilahilä dägöala hawa hëhela odoa sagai dibe amo baagila awäla bäulo neamelë. Ië adomo edefade bafui amogi haea mafula bäu augi hawa ami mosö olelomelëla säi.

³³ Yesuea udia dolö amolima ado mala säla iahaleada ilia helësëla hamosege hamomäia ado besula yafie säla iaha nelo. ³⁴ Ea mala sähalea ado besulamu säla olelesa nelo. Ië bëgëla aulo nelo amoli hilidomu neda ea ado besula säla iaha nelo amoie mi sulubadela säla iaha maadei.

*Yesuea fo ödälebalä adoi
(Madiu 8.23-27, Ulu 8.22-25)*

³⁵ Segeyo amo galamu deadi eso digase gaalu, Yesuea ië bëgëla aulo amolima sähalea, Oeabo edefademalä go dëgëla nali alogodigigi afiadila säi. ³⁶ Amala sälahilä udia dolö

yafie nefolalo amoli amilahilä ili Yesu sulo du amodaia fila fedai. Eege hiligila fila afiai. Du odoage ili awäse amo gadola asi. ³⁷ Awäha nebegi, fo edefade gelola guula maalahilä oeabo bubolela aidagula dudaia häila digai. Ödä häila digalahilä du nobagädäi. ³⁸ Amala hamomolö amo gaalu, Yesu e ödä du bidigi busa fugulo negela adi dilo. Amala dibegi ilia e didiigisalea ema sähalea, Säla Olelelo, di nowemo. Nili baagodelä hamosebe gowegi di holöfali fudugila made dialealela nabi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowela nea foma nemolahilä ödäma sähalea, Aeala aumamo. Fologomabula säi. Amala sälebe fo gelola misi amo bogelela fisila ödä aidagula fedai amoge aumalasi. ⁴⁰ Ea ilima nabahalea, Edogi bedäha dialea. Dili Godema asigi afädë negei made nealela nabi. ⁴¹ Amala usila aumase amo bealahilä ili edefademalä bedälahilä hilidomu sähalea, Folea ödäleada ie ado nabelo gabu. Dolöwe nowëdula säha sefolalo.

5

Yesuea dolö afädëma mugabe fedai nesiladigi (Madiu 8.28-34, Ulugu 8.26-39)

¹ Ili oeabo edefade amo dëgëla agesu näiado alämadi awäla Gelasa fii mosöa beselagalai. ² E ödä du ami digila awäha nebegi, dolö afädë mugabe fedai igi äbägi baagoi bausidola maaha nebegi gausiala digai. ³ Dolö amoda baagoi bausia amimu aligilo. Dolö afädëa ie naabo emoge gaula nafodomolöi made. Igi ëfëage nafodomolöi made nelo. ⁴ Segeyo yafiegi ilia ie naabo emoge igi ëfëa nafodosamu nelo gaso, igi ëfëa naabo nafodoi amo hësäladigilahilä emo nafodoi amo damudasila hësäla sadia gaha aligilo ameada dolö afädëa e gaumolöi made nelo. ⁵ Dolö amoda gasi esoage baagoi bausiale segebidaialemu nawesa aligilo. Ea üalala gaula nawesamu neada hile domalo igia dagabosamu aligilo. ⁶ Amala hamosamu aligilo amo Yesu wagadi made maase amo beala e baluluia awälahilä Yesuie emo mia gumusula diadigai. ⁷ Gumusula dialea gelola üalalahilä sähalea, Gode ilibia edefademalä neebe amoie malö Yesu, dia nema abilia hamomolöie misi. Na dima Godeie ëi nabasewegida dia ne së imabiola säi. ⁸ Ado amala gelola säi amoda Yesuea ema dida mugabe, dia dolö go digila mosöla säsebegi amala säla obëgëi. ⁹ Yesuea ema nabahalea, Die ëida nowëla nabi. Ea säla obëgësalea, Nie ëida yafie, amai nilida maleimelëla säi. ¹⁰ Amala sälahilä ea Yesuma gelolafali sähalea, Segeweda digila mosalola sämabiola säi. ¹¹ Amo gaalu, sugua yafie gau domala moosa nefolalo. ¹² Mugabe amolia Yesuma gelolafali sähalea, Nili sugua nefolalebe gagowelima fedamolö mosöla sämola säi. ¹³ Yesuea amala mosöla säsebegi, dolö amo digila mugabe amoli sugua nefolalo amolima fedai. Amala nogila fedalahilä gau mogobogi amogi baluluia digafulahilä ödägi digafula sugua amoli sulubadela ödäea mai. Sugua amoli gegedolada dausini äudä gadoi ödäea mai. ¹⁴ Amo hamoi amo bealahilä sugua sigi aligilo amoli fisäla awälahilä gaamu dibebe amige mosö gagäwila asi dibebe amige säsäla awäha nelo. Säi amo nabalahlilä udia dolö nefolalo amolia abilia hamoi walebelela fädäla bea asi. ¹⁵ Ili Yesu neebea awälahilä beahamelebe dolö dafidi mugabe yafie fedai nelo amo fagulo salugala e asigi hedabi sebe amo bealahilä ili bedäi. ¹⁶ Odoaea meli amolia udia dolö misi neebe amea nabuäia mugabe yafie nesiladigi amoge sugua ödäea mai amoge odoama fädäla säla i. ¹⁷ Amala säla iasebegi, ilia Yesuma sähalea, Dida nilile segewe digila mosalola säi. ¹⁸ Amala sälebe Yesu e ödä dudaia fimolö awäsebegi, dolö mugabe yafie fedai nelo dafidi nesiladigi amea nabahalea, Di awäsebe go gadola ne mudulela nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea dolö amoma säla obëgësalea, Nebalä moholö made. Dafidilo Geloia dima hamoi amoiege bobasëi amoiege die sosogoma säla imolö dihi mosöa mosalola säi. ²⁰ Amala säsebegi, dolö amea Gaamu Nabülasi dibeamadi awälahilä Yesuea ema hamoi amo udia dolö nefolalo amolima säla iasebegi, ilile asigigi fudugi.

Yalusüe idiwige, udia Yesuie fagulogi diigisebegi wahii amoge (Madiu 9.18-26, Ulugu 8.40-56)

²¹ Yesuea ödä dudaia fila oeabo edefademalä amo dëgëla obëgëla agesua nebegi, udia dolö yafie mafula gegedoi. ²² Amala gedosebe amo gaalu, gedolo mosö beaha aligilo afädëie ëida Yaulusi maala Yesu beagolelahilä ie emo mia gumusula dia idogolahilä ²³ ema gelola sähalea, Nie nidiwi holöböda baagomolö ga madefali dialea. Dofä dia naaboea diigisegi made baagola wahimäia awähadula säi. ²⁴ Amala säsebegi, ebalä asi.

Udia dolö yafie nefolalo amoliage e bëgëla awähalea dedelela negegila aligi awäha nelö. ²⁵ Awäha nebegi, udia afädë gäheo i nabülasi afädëie odoi äudä heale olo olosamu aligilo amoge asi. ²⁶ Udia ameada e wahimäiala alögoda yafie nebea ami aulo gaso, së edefade meli. Alögoda amolima muni iaha maadelo gaso, olo amo wahila made neala edesa aligilo. ²⁷ Amala salea Yesuea hamolo mala säi amo ea nabalahlilä udia dolö Yesu e bëgëla asi amolibalä awälahilä e baagido maala ie fagulogi diigi. ²⁸ Hido asigia helësësalea, na ie fagulogi diigiseda, neda wahimolöla helësëi. ²⁹ Ea Yesuie fagulogi diigisebegi, heale oloi amo fodolofali hogosa helelahilä e wahimolöi wahii gabula helësëi. ³⁰ Amala hamosebegi, fodolofali Yesu ie wahilasilo geloi awäsebe amo helësëlahilä besula nea nabahalea, Nie fagulogi diigi amo nowëala nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ie bëgëla aulo amolia ema sähalea, Udia dolö dibalä dedelela negegila nebewe dia meli amo edoie ne nowëa diigila nabahala säi. ³² Amala säsebegi, e nowëa diigi walebelela sidawewela hogoi. ³³ Udia amea ema hamoi amo helësëlahilä bedäla emo gigisëla Yesu nebea maala ie emo mia gumusula dialea. Sulubadela hamoi amo säla iaha maadei. ³⁴ Amala säla iasebegi, Yesuea ema sähalea, Nie nidiwie, dia Godema asigi afädë negei amea di wahigomelë. Dalulo gaula mosalo. Dima olo dilo amo fisimelëla säla i. ³⁵ Yesuea ado säla iaha nebegimu dolö odoa gedolo mosö beaha aligilo Yaulusiie mosöala misi. Maalahilä ilia ema sähalea, Die didiwi amo hä hame fidila asimelë. Yöi odoa olelelo dolö goma iasebego edoie säi. ³⁶ Iliä Amala säsebegi, Yesuea auaulahlilä gedolo mosö beaha aligilo amoma sähalea, Fudugimabu. Godema asigi afädë negemalola säi. ³⁷ Amala sälahilä udia dolö odoa nefolalo amolima dili moholö mademelëla sälahilä Fida Yemese ie edoo Yonela ohodoa ilimu ebalä asi. ³⁸ Gedolo mosö beaha aligilo amoie mosöa maligahamelebe udia dolö yafie gegecola gualösalea didigaola osa dibe meli. ³⁹ Beala e mumuso isogi digalahilä ea ilima sähalea, Dili edogi didigaola gualösa dialea. Udia malö holöbö goda baagoi made. Süwia adi dialeamelëla säla i. ⁴⁰ Amala säsebegi, ilia Yesubalä öi. Amasebegi, ea ili sulubadela segea nesiladigilahilä udia malö amoie eedo emelela dolö ebalä misi amola ilimu hogoli afädëgi udia malö dusugala negei dibeami asi. ⁴¹ Yesuea udia malö amo naabogi neawela nea ema sähalea, *Dalida gumi*. Nilile ado sälada, Udia malö holöbö, nowemola säi. ⁴² Amala säi amole udia malö amo fodolofali nowela asi. Udia malö amoie gäheo ida nabülasi afädëie odoi äudä. Amala hamosebegi, udia dolö nefolalo amolia bealahilä edefademalä bedäla fudugi. ⁴³ Yesuea ilima gelolafali sähalea, Na walio hamoi amoda udia dolö odoama säla imabiola sälahilä udia malö go molö muäia imola säi.

6

Nasalese udia dolöea Yesu hamei made nelö (Madiu 13.53-58, Ulugu 4.16-30)

¹ Yesu e sege amo digila hi e edëi gaamugi awäsebegi, ie bëgëla aulo amolige e bëgëla asi. ² Segeyo Sabada gafegi Yesuea gedolo mosöa ado mala olelesa nelö. Ea mala olelei amo nabalahlilä udia dolö yafie gedolo mosöa sefolalo amoli asigigi fudugilahilä ilia sähalea, Dolö gowea ado säsebe goweda abidi niidu. Asigi edefade ema i dibewe edodu. Ea geloi melëlo made gadoi hamosa neebe. ³ Eda mosö olelo dolö, Meliie malö nea madele. Eda Yemese Yosese Yudasa Saimonola ilile edoo madele. Ie elefila ilida nilibalä salea madele. Iliä amala sälahilä ema bimolö habobaha nelö. ⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Bea sälo neebe amoda fii elö elöi neebe amolia ie ëi gauia adala aligilomelë. Hile segea

fii afädë sosogo neebe amoliada ie ëi gauia adala aligilo mademelëla säi. ⁵ Ea dolöea hamomolöi made gadoi hamolo amo gadola segea ami hamomolöi made beala nelo. Ea udia dolö afädë afädëlamu oloi amo naaboea diigila wahilasisa nelo. ⁶ Amala hamosebe amo beala ili asigi afädë made negela neebe amogi e fudugisa nelo.

*Yesuea giwilasi amolima mala olelela afufumola säi
(Madiu 10.5-15, Ulugu 9.1-6)*

Amalahilä eda udia dolö nefolalebeadi ado mala olelela aligi nawesa nelo. ⁷ Yesuea ie bögëla aulo giwilasi amoli misiëlahilä ilima sähalea, Äudä äüdäla afufumalola sälahilä udia dolö mugabe fedai nefolalebe amoli nesiladigimäia ea ilima geloi i. ⁸ Ea ilima sähalea, Dili afiahaleada galiomomu gaula mosalo. Nelegei odoa gaula mosabio. Molöge aduge muni salelogi salalage gaula mosabio. ⁹ Emo usililo salugamalo. Fagulo äüdä salugamabiola säi. ¹⁰ Ea ilima sähamu nea sähalea, Sege afädëgi beselagalalahilä mosö afädëgi nogila digase amogimu nelolahilä dili bahila awähalea digila mosalo. ¹¹ Sege afädëgi beselagalahamelë. Amo fii amolia mosö fu made ialahilä dilia säse amoge made nabaseda, sege amo digila mosalo. Digila awähaleada, dilile emogi dao baai dibe amo fëfëla salalahilä, mosalo. Amala hamoseda, nilia asiala hamoi amea amasebela helësëmolömelëla säi. ¹² Amala säi amo nabala ili afialahilä udia dolö amolima dili asigi besumalola säla iia nawesa nelo. ¹³ Iliä amala säsäla nawesa nea udia dolö yafie mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigiladigi. Udia dolö yafie olola nowei difolalo amoge ilia weli söga negesebegi, wahisa maadei.

*Ödägi gelo Yone baagoi
(Madiu 14.1-12, Ulugu 9.7-9)*

¹⁴ Udia dolöea Yesuie ëi säsäi asi ameada beaha aligilo Gini Heledoea nabi. Odoaea sähalea, Ödägi gelo Yone dafidi baagoi amo bu nowelahilä obögëla misi amea geloi melëlo made gadoi hamosa neamelëla säha nelo. ¹⁵ Odoaea sähalea, Eda Elaia neala säi. Odoaea sähalea, Eda bea sälo siiba nelo amo gadoi gabula säi. ¹⁶ Heledoea ado amo nabalahlilä sähalea, Yoneda na muugi damui amo bu obögëla maala neagowalea gabula säi. ¹⁷⁻¹⁸ Helodiasa eda dafidi Heledoie edoo Filibiie udia sulo amo hobeala Heledoea fedela nii. Amala hamosebegi, Yonea Heledoma sähalea, Dia didooie udia fedela neala dibalä sebego dofea made hamoimelëla säi. Amala säsebegi, Heledoea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Yone gaumolö mosalola säi. Amalebe ilia e nafodolahilä galabaia mosöa negei. Heledoea ie udia Helodiasa obeägimäia amala hamoi. ¹⁹ Ie udia Helodiasaea Yonema habobalahilä e baagomäia abilia nufulödula helësësa sulo. Amai gaso, nufulö fu made meli. ²⁰ Amasebegi, Heledoea Yoneda dolö hedabi, Godea hile nafolai neebe amo helësëla bedälahilä idihë nelo. Ea Yonea ado säi amo nabalahlilä obeägilo amogi e asigi säösäola helësësa nelo. ²¹ Heledo e ägüla misi segeyo beala gamane sigi aligilo nefolalo amolimage ami sigi aligilo nefolalo amolimage Galili segeie dafidilo nefolalo amolimage ea sähalea, Molö nudulä gegedomalola säi. Amala sälahilä molö giasolo amo gala Helodiasaea Yone nufulö dibe fu beagolei. ²² Segeyo amo gala udia Helodiasa hile idiwi amo maalahilä sigoi. Ea sigoi amo bealahilä Heledoeage dolö odoaeage hedabola obeägi. Obeägisa maadesebegi, Heledoea dolisä amoma sähalea, Sigosegoie nelebo afädë imose amo gadoi imolömelëla säi. ²³ Ea naabo migalia diigisalea dolisä amoma sähalea, Nelebo afädë imoseda, na sege edefade beaha neebe amogi mogogi nofela imolömelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, dolisä amo segea doadigila awälahlilä emema nabahalea, Ne edo imola sämolödula nabi. Amala nabasebegi, emea sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula imola sämalola säi. ²⁵ Amala säsebegi, dolisä amo Heledo nebea fodolofali baluluia obögëla awälahlilä ema sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia gaula maala walio imäia hamesamelëla säi. ²⁶ Amala säi amo nabalahlilä

Heledoea edefademalä bobasëla asigii gaso, dolö molö molö mofiai amoli sidaia migalia diigila säi amo fisimola sämolöi made gabula helësëi. ²⁷ Amala helësëlahilä Heledoea fodolofali idihë aligilo afädëma sähalea, Yoneie busa damula gaula obëgëmolö mosöla säi. Amala säsebegi, ea galabaia mosöa awälahilä Yoneie busa damula ²⁸ falodaia negela gaula obëgëlahilä dolisä amoma i. İasebegi, dolisä amea emema i. ²⁹ Amala hamoila säi amo nabalahlilä ie bëgëla aulo amolia ie domalo neala gaula awäla igi äbägi negei.

Udia dolö yafiea molö mai

(Madiu 14.13-21, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)

³⁰ Abosolo dolö amoli Yesu neebee obëgëlahilä ilia hamoi amoge mala olelei amoge sulubadela ema säla İaha nelo. ³¹ Udia dolö afu mafusalea ili molö molö fu made beasebegi, Yesuea İlima sähalea, Udia dolö madeido dihilido hele namolö mofiamalola säi. ³² Amala säsebegi, hilido ödä dudaia filahlilä udia dolö madeido afiai. ³³ İli awäha nebegi, udia dolö yafiea bealahilä ili awäha gabula helësëi. Amala awäha gabula helësëlahilä ili gaamu elögi elögila nagadabodo baluluia awälahilä ili moholö awäsebea ami ilidale dafidi awäla beselagalai. ³⁴ İli awäla e ödä agesua aliga alogolahilä beahamelebe udia dolö yafie nefolalebe meli. İli sugua sibi sigi aligilo madesalea hilido aligilo amo gadola neebe amo bealahilä ili bobasëi. Amalebe ea ado mala yafie İlima olelesa nelo. ³⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, ie bëgëla aulo amolia e neebee maalahilä ema sähalea, Sege udia dolö maadeiawi nebegimu hä deadifali gabumelë. ³⁶ Udia dolö nefolalebe goli afialahlilä hili molö bidia nimolö sagai mosö dibebe amige gaamu holöfali dibebe amige hogola afiamalamola säi. ³⁷ Amala säsebegi, ea İlima säla obëgësalea, İli molö muäia dilia İmalola säi. Amala säsebegi, ilia ema säla obëgësalea, Muni gina hädali äudäea beledi ili muäia neala İmolö afiadulela nabi. ³⁸ Ea İlima sähalea, Beledi aboläia ägüi walebelela bea mosöla säi. Bea awälahilä ilia ema sähalea, Beledi bia seme äudäla amomu ägüubela säi. ³⁹ Amala säsebegi, ea İlima sähalea, Udia dolö giisidaia gegebola ffigimalamalola säi. ⁴⁰ İli odoada hädali afädë, amase, odoada nabülasi bia amoli gegebola ffigisa maadei. ⁴¹ Amala ffigi dibegi ea beledi bia amoge seme äudä amoge naaboea gaula nea selesaia mosöa sida adogola nea Godema nesegelahlilä ie bëgëla aulo amolia udia dolögali sogomäia beledi dagabodasila i. Amala hamolahilä ea seme äudä amo dagabodasilahlilä ili sulubadelagali mogela i. ⁴² Udia dolö sefolalo amoli dofea naha maadei. ⁴³ Amala hamolahilä ilia beledi semege nahalea fea digai amo neala adu giwilasi amogi salala nobala negei. ⁴⁴ Dolö ami beledi mai amolimuda dausini bia.

Yesu ödädabodo asi

(Madiu 14.22-23, Yone 6.15-21)

⁴⁵ Fodolofali Yesuea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Dilidale dafidi ödä dudaia fila oeabo dëgëla alogodi sege İi Bedesaida mosöla säi. Amala sälahilä udia dolö gegedoi amolima sähalea, Dili mosöa dusula afiamalola säi. ⁴⁶ Dili hawio afiamalolahilä eda segebidaia ami Godebalä adomolö asi. ⁴⁷ İe bëgëla aulo amolimu ödä dudaia fila asi oeabo mogogi gasise amo gaalu, Yesu e hido segea ami nelo. ⁴⁸ Yesuea ami nea beahamelebe fo du busamadila maase amea ödä adelo i amea gelola adimolö İliawasebe meli. Haea gämolö amo gaalu, e ödädabodo ili neebee moholö asi. İli amilahilä baagila äudulä awäsebe ⁴⁹ amo gaalu, ilia beahamelebe e ödädabodo maasebe amo meli. Bealahilä mugabeledula helësëlahilä üalai. ⁵⁰ İli sulubadelaea bealahilä edefademalä bedäsebegi, ea İlima fodolofali sähalea, Asigi gelomalo. Nemelë. Bedämabiola säi. ⁵¹ E maala ilibalä ödä dudaia fii amole fo made maala damula negei. Amala hamosebegi, ilile asigigi edefademalä fudugi. ⁵² İliada beledi i amoie mida fädäla made helësëi nelo amea fudugi. İlile iso asigi galadigi nelo.

Yesuea Genesaledi ami udia dolö oloi difolalo wahilasi

(Madiu 14.34-36)

⁵³ Amalahilä ili oeabo amo dëgëla alämadi sege ëi Genesaledi beselagalalahilä ödä du amo ëfëa begela agesua negesi. ⁵⁴ Du negesilahilä maaha nebegi, udia dolö nefolalo amolia e aabela bealahilä Yesu gabula helësëi. ⁵⁵ Amala helësëlahilä ili fodolofalï baluluia mosö dibeadi amogi afufui. Sege Yesu misi neala säi nabi amoliada Yesu neebee amimu oloi difolalo amoli dafudaia iwasala gaula mafui. ⁵⁶ Mosö afädë afädëla neebee amige mosö yafie dibe amige sagai dibe amige e awäla beselagalasebea amida udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo gaula mafula magaia gaamugi negesisilo. Gaula mafula negesisebegi, ilia Yesu hamelahilä sähalea, Die fagulo bidigimu diigimäiamelëla säi. Oloi amolia amala diigisebegi, wahisa maadei.

7

Mäu ilia aiyalo mala dilo amo Godeie Ado säla negei amea baagila asi dialea (Madiu 15.1-9)

¹ Felesi dolö amoli gegedolahilä mala dawadigi odoala Yalusalemelahilä Yesu neebee afiala gegedoi. ² Amalahilä ilia beahamelebe ie bëgëla aulo odoa amolia naabo nigime hëla made molö naha sefolalebe meli. ³ Felesi dolöeage Yu udia dolö sulubadelaage mäu ilia aiyala hamolo mala negei amo helësëlahilä naabo nigime hëla made molö nulö made nelo. ⁴ Ili magaia gaamugi awäla obëgëlahilä nigime hëlo negei amo gadola hëla made molö nulö made nelo. Ödä ige faloge gaabo ige aiyala nigime hëlo negei amo gadola aiyala hamolo yafie negei. ⁵ Felesi dolö amoliage mala dawadigi amoliage ema nabahalea, Die bëgëla aulo golia mäu ilile aiyalo mala dibe amo damula naabo nigime hëla made buludola molö nase goda edoïela nabi. ⁶ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Siiba Aisaeaea asigi fea negelo dilile hedabola bea säla negeimelë. Ea bea säla dëdëi amoda gowe,

Udia dolö amolia nema asigi wagadi made ga negesilahilä, adoeamu nie ëi gauia adalo nea. ⁷ Ili olelesaleada, dolöfäea mala säla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia memalä nie ëi gauia adalo nebegola

säla negei.

Aisaea 29.13

⁸ Dilia Godeie mala säla negei dibe amo fisilahilä dolöie aiyalo mala dibe amomu gelola hamosa neebela säla i. ⁹ Yesuea sähamu nea sähalea, Dilile aiyala hamolo mala hamosalea. Godeie mala säla negei fisi amoda dilia hedabola hamoila helësësebe. ¹⁰ Amoie Mosesea mala säla negesaleada, die diado diemelele ado nabalahlilä hamomalola sälahilä sähalea, Afädëa ie eedo emele gadiaboseda, baagomäia nifulö dialeala säla negei dialea. ¹¹⁻¹² Amai gaso, diliada gomalä säha aligilomelë. Afädëa nelebo hile negei amogi eedo galë eme galë ugila negelabiola sähalea, Nelebo amogi *Gobanala* säседа, eada eedo eme ugila negemabiola sälo. (*Gobana* nilile ado adolada, Godegali odala i.) ¹³ Amai amea mäu ilia aiyala hamolo mala olelei amomu hamosa neada Godea ado säsebe amo fisisebemelë. Dilia mala amo gadoi yafie hamosamu aligilomelëla säi.

Udia dolö neala nafadelo mi (Madiu 15.10-20)

¹⁴ Yesuea udia dolö nefolalo amoli bu misiëlahilä ilima sähalea, Dili sulubadelaea na säsebewe nabalahlilä helësëmalo. ¹⁵⁻¹⁶ Nelebo segea dibe amo dolö isogi digase ameadä dolö neala nafadelo mademelë. Nelebo isogi dilo segea doadigila awäse amea dolö neala nafadelomelëla säi. ¹⁷ Amala sälahilä udia dolö amoli amilahilä e mumuso isogi digai nebegi, ie bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Ado besula säi amoie mi edodula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilige asigi made gäwi neale. Nelebo sulubadela segea dilo isogi digase ameadä udia dolö Godeie siigi nigime baalo made. Amo dilia dawa made neale. ¹⁹ Molö nase amoda asigigi aulo mademelë. Gaisagi digalahilä segea doadigila aulomelëla säi. (Ea amala sälahilä molö sulubadela molö

dialeala säi.) ²⁰ Ea sähamu nea sähalea, Asigigi beselagalasebe amea udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. ²¹ Asigigila beselagalasebe amoda gowe. Asigi nafadege, nelegei fa nimolöge, udia dolö baagomäia nufulöge, udia dolö fa nimolöge, hilimu nafade odoa hamomolöge, ²² gesami moholöge, mala nafade elö elöla hamomolöge, wäfalä sämolöge, nafade memelela made sulubadela hamomolöge, mudiamolöge, wäfalä säsäla hololömolöge, gugusämäia hamomolöge, asigi maade gadoi nea hamolo wäla hamomolöge. ²³ Amoli asigigila beselagalasebe amea udia dolö Godeie siigi nigime baalomelëla säi.

*Udia afädëa Yesuma asigi afädë negei
(Madiu 15.21-28)*

²⁴ Yesu e sege amo digäla gaamu Daiamadi asi. Awälahilä e mosö afädë neebee amoie mumusogi digai. Udia dolö nefolalebe amolia e neala made helësämäia helësësa nelo gaso, musügä fimolöi made nelo. ²⁵ Amala nebegi, udia afädëie idiwi holöbö mugabe fedai sebegi, e neala säi amo nabalahlilä udia amo fodolofalä maalahilä Yesuie emo mia gumusula adi. ²⁶ Udia amoda Giligi ado adolo. Eda Siliafonisia fii udia. Ea Yesuma sähalea, Nïe nidiwi holöböma mugabe fedai sebe amo dia nesiladigimäia helësësamelëla säla i. ²⁷ Amala säsebegi, ea udia amoma sähalea, Molö nahalea dafidi malögalidale imolö galea. Malöie molö dibe amogida ügülogali muäia sadia gagala imolöi made galeala säi. ²⁸ Amala sälebe udia amea ema sähalea, Dafidiloo, dofä gaso, malësäea molö nahalea iso dusula fisia digaida ügüloea neala nulö madelela säi. ²⁹ Amala sälebe Yesuea udia amoma sähalea, Dia ado säi ameadä die didiwima mugabe fedai amo hä asimelë. Mosalola säi. ³⁰ Udia amo hï mosöa obëgëlahilä beahamelebe ie malöma mugabe fedai amo doadigila asi. Udia malö amo dofea diasia dibe meli.

Dolö afädë gëhe gala ado dadabi wahii

³¹ Yesu e Daiamadila obëgëla gaamu Saidono awälahlilä Gaamu Nabülasimadi nawesa nelolahilä awäla Galili oeabo edefademalä dibeami beselagalai. ³² Udia dolö nefolalo amolia dolö afädë gëhe gai ado dadabi nelo amo e neebee ami sigi misi. Sigi maalahilä Yesuea e naaboea diigimäiamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli amilahilä dolö amole heledo aliga galahlilä nea ie naabo sögöea dolö amoie gëhe helegelagi diigilahilä ea gofedela dolö amoie eligi diigisalea ³⁴ selesaia mosöa sida adogola hame hëia fedalahilä sähalea, *Efadala* säi. Nilile ado adolada, Gëhe gai dugimo. ³⁵ Amala hamosebegi, dolö amoie gëhe doga negelahilä ie eli fodolofalä hedabolasilahilä ado hedabola säi. ³⁶ Yesuea udia dolö nefolalo amolima gelola sähalea, Walio hamoi meli amoda udia dolö odoama säla imabiola säi. Sämbiola säla iahamu neebe amo nabalahlilä gaso, ilia auaulahlilä säla iahamu nelo. ³⁷ Ili asigigi edefademalä fudugilahilä sähalea, Ea sulubadela hedabolafalimu hamosebe. Gëhe gai nelo amoge hedabola doga negeladigi, ado adolo made nelo amoge hedabola sämäia adolasilo neebela säha nelo.

8

*Yesuea udia dolö dausini biyidiagali molö i
(Madiu 15.32-39)*

¹ Segeyo amo gala udia dolö yafie bu elö gegedoi. Amoli molö molö made gabugi, Yesuea ie bëgëla aulo amolima mofiamolahilä ilima sähalea, ² Udia dolö gegedoi amoli nebalä segeyo ohodoa nelo amea hä molö molö made gabugi asigiisebemelë. ³ Sïdëa baagoi amola wäla ili mosöa mosöla säседа, idiafa si dädäbëlela digamolö gabu. Odoada amase, sege wagadi madela mofiai gabula säi. ⁴ Ie bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Nilï sege nafadeia neebewe, udia dolö wi nefolalebe weli muäia, molö abidi nimolödula nabi. ⁵ Iliä Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Beledi aboläia galebela nabi. Iliä ema säla obëgësalea, Gifalädäläla säi. ⁶ Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli

nagadaia ffigimalola säi. Amala sälahilä ea beledi gifalädaläia amo gaula nea, Godema nesegelahilä, dagabodasila ie bægëla aulo amolima sogomäia i. Amala iäsebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali neala sogoi. ⁷ Ilia seme nelësa naabo safo ägüi amoge, ea nesegelahilä udia dolögali sogomola säi. ⁸ Udia dolö sulubadela sefolalo amoli dofea nalahlä, fea digai amo ilia adu gifalädaläia salala nobai. ⁹ Udia dolö sefolalo amolida dausini biyidia gadoi nelo. Yesuea udia dolö afiaha maademalola säi. ¹⁰ Amalahilä ie bægëla aulo amolibalä fodolofali ödä dudaia fila Dalamanda segeamadi asi.

*Dia dolöea hamomolöi made gadoi hamomola säi
(Madiu 16.1-4)*

¹¹ Felesi dolö odoa Yesu neebee maalahilä gëgëla sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi afädë selesaia mosöala misi dia hamomola säi. Ilia e amala fedogola beasebegi, ¹² Yesuie iso asigigi yöla hame hëia fedalahilä sähalea, Udia dolö walio nefolalebe welia dolöea hamomolöi made gadoi hamosebe amo bimolöie hogosa nebege, mi edoie. Udia dolö walio neebewelima dolöea hamomolöi made gadoi dofä made hamomolömelëla säi. ¹³ Amala sälahilä ili amilahilä dudaia bu fila, oeabo edefade amo dëgëla alömodi asi.

*Ado besula Heledo Felesilele yidila säi
(Madiu 16.5-12)*

¹⁴ Ie bægëla aulo amolia beledi elabolahlä, afädëmu ägüla ödä dudaia fila asi. ¹⁵ Yesuea ilima gelola sähalea, Felesi dolöiege Heledoiege beledi edelo yidi dibe amo helësëlahilä, hedabola idihë namialola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlä hilidomu sähalea, Nilia beledi made amoie säsebegola säha dilo. ¹⁷ Ilia säi amo ea helësëlahilä ilima sähalea, Dilia beledi made amoie säsebegola säha dibegoda edoie. Dilia fädäla helësëla made nelo amomu nea, dawa made neale. Dilile iso asigi galadigi neale. ¹⁸ Dilile si galea gaso, made beahale. Gëhege galea gaso, dilia made nabahale. Dilia elaboile. ¹⁹ Beledi bia ameamu dolö dausini biaea muäia, dagabodasi amo nalahlä, fea digai amo dilia neala, adu aboläia nobala salila nabi. Amala sälebe ilia ema säla obëgësalea, Giwilasila säi. ²⁰ Ilia amala sälebe ea ilima sähalea, Udia dolö dausini biyidiaea muäia beledi gifalädaläia dagabodasi amo nalahlä, fea digai amo adu aboläia nobala salila nabi. Ilia ema säla obëgësalea, Gifalädäläla säi. ²¹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Dilia fädäla made helësësa nelo amomu neagolela säi.

Dolö afädë si golai wahilasi

²² Yesu ie bægëla aulo amolali afiala sege Bedesaida beselagalai. Beselagalasebegi, dolö odoa amolia dolö afädë si golai nelo amo e neebee sigi maalahilä ema sähalea, Dolö gowe dia naaboea diigimäiamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea dolö si golai amo naaboea gaula mosö dibe amilahilä sege sigi asi. Ea dolö si golai amoie sihidoa gofedela galala ie naaboea diigilahilä dolö amoma nabahalea, Nelebo beasebelela nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, dolö amea busa fädägägäia adogola bealahilä sähalea, Dolö nawese beaha gaso, i gadoi beasebemelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea dolö amoie siigi bu elö diigisebegi, dolö amea si gadaea gala melëlebe, e neala hedabolasilahilä nelebo sulubadela fädäla beaha maadei. ²⁶ Amala hamolahilä Yesuea dolö amoma sähalea, Mosö yafie dibeadu amogida mosabu. Dihä mosöa mosöla säi.

*Afädë Memelei dofä dimelëla, Fidaea säi
(Madiu 16.13-20, Ulugu 9.18-21)*

²⁷ Yesu ie bægëla aulo amolibalä sege odoa Sisalia Filibaimadi afiai. Idiafa awäha difolalea ea ie bægëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amoliada neda nowë neala säha difolalebela nabi. ²⁸ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Udia dolö odoaeada, ödägi gelo Yone neala säladigi, odoaeada, Elaia neala säladigi, odoaeada, bea sälo dolö afädë neala säladigisa neamelëla säla i. ²⁹ Amala säla iäsebegi, ea ilima

nabahalea, Diliada neda nowë neala säha neala nabi. Fidaea ema säla obëgësalea, Afädë Memelei dofä dimelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima gelola sähalea, Udia dolö odoama e gabiola säla imabiola säi.

*Yesuea hi e së naala baagomolömelëla säi
(Madiu 16.21-28, Ulugu 9.22-27)*

³¹ Yesuea ie bëgëla aulo amolima mi gäwila säla olelesalea, Dolöie Malö amoda së yafie molömelë. Dolö dafidilo neebe amoliage, gobela ilo busa neebe amoliage, mala dawadigi neebe amoliage, ema habobalahilä ilia e baagomäia nufulömelë. Segeyo osodagi hi bu nowelagalamolömelëla säla i. ³² Ea ado amo fädäla säla iasebegi, Fidaea Yesu sigi aliga galahilä, amala sämabiola nemoi. ³³ Amala säsebegi, Yesuea besula, ie bëgëla aulo amolima sila nea, Fidama nemosalea, Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö. Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo wäla helësësebelä säi. ³⁴ Amala sälahilä, ea udia dolö nefolalo amolimage, ie bëgëla aulo amolimage mofiamolahilä ilima sähalea, Afädëa ne bëgëla moholöla helësësebelä, hi hamea helësëlo amo fisila, hile i fügäi gaula, ne bëgëla moholö dialea. ³⁵ Afädëa hile namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësësebelä, namolö amoda hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädëa hile namolö amo ne helësëla, Ado Mala Hedabige helësëla fisiseda, ie namolö amo gaula namolömelë. ³⁶ Afädëa nagadaia nelegei sulubadela neala gausalea, hi e baagosedä, nagadaia nelegei amea abeahäla e ugila negemolödu. ³⁷ Amase, afädëa bidi edo ialahilä, hile namolö amo bu nea obëgëmolödu. ³⁸ Udia dolö walio nefolalebe welia udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisiloge, nafade hamologe. Afädëa nebaläge, nie adobaläge hewasedä, Dolöie Malö amo Eedoie yo digalo hido elöibalä, selesaia fii hedabifalä amolibalä obëgësolo amo gala, eage dolö amobalä hewamolömelëla säla i.

9

¹ Ea ilima sähalea, Na dilima dofä sähawe. Dili walio nebege odoa baagola made neëgi, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo, ie geloibalä maase amo bimolömelëla säla i.

*Yesuie domalo bedefala elöi neebe meli
(Madiu 17.1-13)*

² Segeyo gafeia nelolahilä Yesula Fida Yemese Yonelali segebidaia fedala hilidofalä nefolalo. Iliä beahamelebe Yesuie domalo neala bedefala elöi neebe meli. ³ Ie fagulo gäi amoge yo digalahilä faleifalä, sege fifi asi dibe amea fagulo falei amo gadoi hamomolöi made, neebe meli. ⁴ Iliä beahamelebe Elaia Mosesele maala ulufadigila, Yesubalä adosa neebe meli. ⁵ Amo bealahilä Fidaea Yesuma sähalea, Säla Olelelo, nili wi nefolalebewe hedabi gabu. Nilia sege mosö ohodoa olahadio. Elöda die, elöda Mosesie, elöda Elaiaäla säi. ⁶ Ili edefademalä bedalahilä, ea edo sämolödu asusugahalea, ado amala säi. ⁷ Gelë häu afädë maala ili neala hagula, gelëgi amilahilä ado afädë säia idogosalea, Goda nie malö, na boba hamosamelë. Ea säse amo nabualola säi. ⁸ Nabalalahilä ilia fodolofalä sidawewela beahamelebe ilibalä dolö odoa made, Yesu emu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digahalea Yesuea ilima gelola sähalea, Dolöie Malö amo bauia amila aso, made nowela neëgi, dilia meli amo odoama säla imabiola säi. ¹⁰ Säi amo nabala musügä negelahilä, hilidomu didiähalea, Bauia amila nowelola säi amo edodula didiäha nefolalo.

¹¹ Iliä ema nabahalea, Mala dawadigi neebe amolia sähalea, Elaia dafidi moholömelëla säha neebe amo edoiäla nabi. ¹² Ea ilima säla obëgësalea, Dofä Elaia dafidi maala nelebo sulubadela neala hahamogimolömelë. Ado abeahäla säla dëdëla negei dialea, Dolöie Malö amo së yafie molömelë. Odoaea ema bimolö habobamolömelë. ¹³ Na dilima säla iahago, Elaia e misi gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola odoa nefolalo amolia ema hamomolö helësëi amo gadoi hamoimelëla säi.

*Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesiladigi
(Madiu 17.14-21, Ulugu 9.37-43)*

¹⁴ Ili awäla ie bögëla aulo odoa neebee ami beselagalai. Ili beahamelebe udia dolö yafie gegedoi amolia ili amaleladigila nea, mala dawadigi amolia ilibalä gëgësa dibe meli. ¹⁵ Udia dolö yafie nefolalo amolia Yesu maasebe amo siia bealahilä fodolofali fudugila e neebee baluluia afufulahilä ilia e gausiai. ¹⁶ Amasebegi, ea ilima nabahalea, Dilia ilibalä edo didiäha dialeala nabi. ¹⁷ Udia dolö gegedoi amoligi dolö afädëa ema säla obögësalea, Säla Olelelo, nie nafegema mugabe fedai amea made adosebegi, di neebee sigi misimelë. ¹⁸ Mugabe amo ema fedalahilä nagadaia nidala awälahilä, ie nafiadi dibu besigala, bese nalëgëlahilä, ie domalo gelola sosolahamelëla säla i. Dë bögëla aulo nefolalo amolia mugabe fedai amo nesiladigimalai gaso, nesimolö ulimelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Udia dolö walio nefolalebe dili asigi afädë negei made nebego. Ne dilibalä segeyo aboläia namolödu. Segeyo aboläiagi na dilile yöi gaula namolödu. E nema sigi misiëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, malö amo ema sigi misi. Sigi maasebegi, mugabe amea Yesu bealahilä fodolofali malö amo gelola amulämelasilahilä, nagadaia nidala awäla fefede fefedelahilä, nafiadi dibu besigalasi. ²¹ Amala hamosebegi, Yesuea malö amoie eedoma nabahalea, Gowe gadola abodo gala mi gäwila hamosiola nabi. Edoea säla obögësalea, Holöfaligila amaimelë. ²² Mugabea malö go baagomäia nulo gaamugige ödägige neala digalasisamu nelomelë. Dia hamomolöi galëda, nili bobasëla ugila negemola säi. ²³ Yesuea ema sähalea, Dia hamomolöi galëdala säi amo edoie. Afädëa asigi afädë negei nea galëda, sulubadela hamosa maademolöi neamelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, fodolofali malö amoie eedo amea ülaladigila sähalea, Na asigi afädë negei. Amai gaso, na asigi afädë negemolöie dia ugila negemola säi. ²⁵ Udia dolö yafie ili neebee baluluia mafula gegedosebe amo bealahilä, Yesuea mugabe amoma nemola sähalea, Dida mugabe, gëhe galasila, ado made adolasilo. Dima gelola sähago. Malö go digila mosö, ema bu fedamabiola säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea ülala, gelola amulämelasilahilä doadigila awähalea, malö amo hame doala asi gadoi negesi. Udia dolö yafiea hame doala asi gabula säi. ²⁷ Amala hamosebegi, Yesuea malö amo naabogi nabelela nowela ifosisebegi nowei. ²⁸ Yesu e mosöa digalahilä ie bögëla aulo amolila hilidomu salea ema nabahalea, Nilia mugabe nesiladigimolö uli amo abisalea amaidula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Nelebo afädë hamose amea made, Godema adose ameamu mugabe amo gadoi nesiladigimolöi dialeamelëla säi.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Madiu 17.22-23, Ulugu 9.43-45)*

³⁰ Ili amilahilä Galili segeamadi awäla doadigila awäha nelo. Afädëa e abididula made helësëmäia nelo. ³¹ Made helësëmäia amoie mida, ea ie bögëla aulo amolima säla olelesalea, Dolöie Malö amo dolöea gaumäia hololömolömelë. Gaulahilä ilia baagomäia nufulömelë. Baagomäia nufudaseda, segeyo osodagi hi nowemolömelëla säla iaha nelo. ³² Säi amo nabalahlilä ilia helësëi made nea, ema mi nabolö amo bedäi nelo.

*Dafidilo neebe amo nowëla didiäi
(Madiu 18.1-5, Ulugu 9.46-48)*

³³ Ili Gabaniama segea beselagalalahilä mosö afädëie isogi digalahilä, Yesuea ie bögëla aulo amolima nabahalea, Idiafa maahalea dilia edo didiäila nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, ili maahalea dafidilo neebe amo nowëla didiäla aligi misi amo helësëlahilä, ema säla obögëla made nelo. ³⁵ E fia idogola salea giwilasi amolima mofiamolahilä sähalea, Afädë dafidilo namolöila helësësedä, dafidi hidale made, udia dolö odoadale ugila negemolöi galeala säi. ³⁶ Amala sälahilä ea malö holöbö afädë naabogi nabelela gaula maala ili mogogi ifosilahilä sogobala gaula nea ilima sähalea, ³⁷ Afädëa nie ëigila malö holöbö

gowe gadoima obëbëla obeägiseda, nema obeägisamelë. Afädëa nema obeägiseda, nema obeägisa maademelë, ne digamalala sälo amoma obeägisamelëla säi.

*Nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neala säi
(Ulugu 9.49-50)*

³⁸ Yonea Yesuma sähalea, Säla Olelelo, dolö afädëa die ëi säla mugabe fedai nesi-ladigisebe amo nilia bealahilä, amamabiola säimelë. Mida, dolö amoda nilibalä nawelo made amea hamosebegi säimelëla säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Amam-abula sämabio. Afädëa nie ëi säla geloi melëlo made gadoi afädë hamoseda, hobeä ne aabela gagademolö mademelë. ⁴⁰ Afädëa nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neamelë. ⁴¹ Na dilima dofä sähago. Dilia nie ëi gaula neëgi, afädëa diligali ödä muäia osala iaseda, dolö amoda dofä bidi nimolömelëla säi.

*Nafadelasiloie ado säi
(Madiu 18.6-9, Ulugu 17.1-2)*

⁴² Yesuea sähalea, Malö holöbö goweli gadoi afädëa asigi afädë negei neebe amoma afädëa asiala hamolasila neala digalasiseda, ëfëa igi edefadegi begela bidi näiado amea ie muugia begelalahilä, ödä nudugawa sadia idogosedä, ie hedabida amomelë. ⁴³⁻⁴⁴ Die naabo elö goea asiala hamola digalasiseda, naabo elö go damula fisimalo. Naabo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, naabo äudälada Heli segea nulo usilo made dibeä ami auloea. ⁴⁵⁻⁴⁶ Die emo elö goea di neala digalasiseda, emo elö go damula fisimalo. Emo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, emo äudälada Heli segea sogobala sadia idogoloea. ⁴⁷ Die si elö goea asiala hamola digalasiseda, si elö go beselala fisimalo. Si afädëamu nea Godea Beaha Maadela Sigi Neebeä ami moholö hedabi dialea, si äudälada Heli segea sogobala sadia idogoloea.

⁴⁸ Amida

ilile hehe baagolo made, nulo usilo made, dialeamelë.

Aisaea 66.24

⁴⁹ Molögi ëbi baalo amo gadola nulo söaea udia dolö sulubadelama baamolömelë. ⁵⁰ Ebi hedabi dialea. Ebië hädälo amo made galëda, dilia edoea neala hädälasimolö gabu. Dilile isogi ëbi baalahilä udia dolöbalä aeaha namialola säi.

10

*Udia nii fisimabiola säi
(Madiu 19.1-12, Ulugu 16.18)*

¹ Yesuea amala sälahilä sege amo digila awäla Yudia segeä beselagalala ödä Yodona dëgëla alömodi asi. Udia dolö yafie e neebeä mafula gegedosebegi, hi hamolo amo gadola ilima bu elö säla olelesa nelo. ² Amala olelesa nebegi, Felesi dolö odoä e neebeä maalahilä Yesuma fedogola nabahalea, Mala säla negei dibeä ameada dolö afädëa udia nii fisimolöi galeala säla negeida dialealela nabi. ³ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Moseseada dilima edo hamomalola säla negei dialeala nabi. ⁴ Ilia säla obëgësalea, Mosesea säla negesaleada, Dolöea udia fisisaleada, beba dëdëla ialahilä, fisimolöi galeala säla negei dialeala säla obëgëi. ⁵ Yesuea ilima sähalea, Moseseada dilile iso asigi geloi dibeä amo bealahilä mala amala säla dëdëla negei. ⁶ Mi gäwila hamosolo amo gala Godea udiale dolöle hamoi. ⁷ Amai ameada dolöea ie emele eedole digila ie udiabalä dila aligilo nea, ⁸ ele afädëfalä namolömelë. Amala säi amo gadola ele äudä nelo amo fisila afädëfalä nea. ⁹ Godea gedolasi amo dolöea mogemabiola säi.

¹⁰ Ili mosöa obëgëla awäla sefolalea, ie bëgëla aulo amolia ado säi amoie ema mi fädäla nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dolö afädëa hile udia fisila udia elö neaseda, udia amo ea fa nimolömelë. ¹² Udia afädëa ie dolö fisila dolö elö fila awäsedä, dolö amo ea fa nimolömelëla säi.

*Yesuea malësäma obeägisa nelo
(Madiu 19.13-15, Ulugu 18.15-17)*

¹³ Udia dolö odoa nefolalo amolia, ilile malö Yesuie naaboea diigimäia e neebee sigi maasebegi, ie bægëla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴ Amala säsebe amo bealahilä Yesuea ilima habobalahilä sähalea, Malësä ne neebee maase goli misiäia, nemola dofogamabu. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami malësä go gadoi ilile dialea. ¹⁵ Na dilima dofä sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami malësäea moholöila helësëi neebee amo gadola, afädë ne moholöila helësëi made neebee amoda dofä made moholömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea malësä amoli sogobala gaula nea naaboea diigisalea, Godea ugila negemäiamelëla säla fisiga idodogosa nelo.

*Nelegei yafie negelo afädëa Yesuma nabi
(Madiu 19.16-30, Ulugu 18.18-30)*

¹⁷ Yesu e moholö awäha nebegi, dolö afädë baluluia maala, ie emo mia gumusula dia idogolahilä sähalea, Säla Olelelo hedabie, ne namolöi namolö neala gaumolöie abilia hamomolödula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia nema hedabila säi amo edoie. Afädë hedabi mademelë, Gode emu hedabi nea. ¹⁹ Mala säla negei dibe amo dia dawadigi. Baagomäia nufuabio, udia fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfalä säsäla gudimabio, dahila neala elöie nelegei dibe amo nimabio, dië diado diemelele ado nabala hamomalola säla negei dialeala säla i. ²⁰ Amala säsebegi, ea Yesuma säla obëgësalea, Säla Olelelo, ado amolida ne malësägila nea hamosa maadeimelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yesuea dolö amo boba hamolahilä, sila nea ema sähalea, Afädëmu dofea made nebego. Dië nelegei dibe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä muni nease amoda nelegei made negelo busadäoi neebee amoligali neala imalo. Amala hamoseda, selesaia mosöa bidi edefade nimolömelë. Amala hamolahilä ne bægëla misialola säi. ²² Dolö amea säi amo nabala ie odagi augia idalahilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³ Yesuea sidawewelahilä ie bægëla aulo amolima sähalea, Udia dolö nelegei yafie negelo neebee ameada Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami moholöda baagi sëi bimolömelëla säi. ²⁴ Ado amo nabalahlilä, ie bægëla aulo amolia fudugi. Yesuea ilima bu elö sähalea, Malisä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami moholöda baagi sëi dialeamelë. ²⁵ Sugua gameleda nusi galabagi doadigila moholö baagi sëimelë. Amo gadola nelegei yafie negelo neebee amoda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami moholö baagi sëi holöfalä made dië bimolömelëla säla i. ²⁶ Amala säsebegi, ie bægëla aulo amolia edefademalä fudugilahilä hilidomu sähalea, Nowëa damula aulo neala gaumolödula säi. ²⁷ Amala säsebegi, Yesuea ilima siila nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada hamomolöi mada maade, ea sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Nabuö. Niliada nelebo sulubadela fisisa maadelahlilä di bægëla misimelëla säi. ²⁹ Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähawe. Afädëa nemage, Ado Mala Hedabi amoge helësëlahilä, mosö, edoo, elefi, eme, eedo, malö, sege, fisisa maadelahlilä, ³⁰ hädali afädë nimolömelë, mosö, edoo, elefi, eme, malö, sege. Nagadaia neëgi fisi amo nimolömelë. Amo gala odoaea e neala sëlasimolömelë. Hobeaa ea namolöimu namolö gaula namolömelë. ³¹ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säla i.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu osoda säi
(Madiu 20.17-19, Ulugu 18.31-34)*

³² Yesula ie bægëla aulo amolali Yalusaleme aulo idigi awähalea, Yesu edale dafidi awäha nelo. Amala hamosebegi, ie bægëla aulo amolia fudugila aligi hobeala awäha nelo. Odoa hobeafalä awäha nelo amolia bedäla aligi asi. Yesuea giwilasi amolibalä aliga galahlilä hobeaa ema hamomolö amo ado ³³ sähalea, Nabualo. Nili Yalusaleme

awähamelë. Dolöie Malö amo gobela ilo busa amolimage, mala dawadigi amolimage gaula imolömelë. Iliä e baagomäia nufulömelëla didiäla daiäla negelahilä, fii odoagali gaula imolömelë. ³⁴ Gaula iäsedä, ilia ema eheheladigi, gofedela galaladigi, ëfë damuia fëgäladigilahilä baagomäia nufulömelë. Amala hamosedä, segeyo osodagi hi nowela moholömelëla säla i.

*Yemese Yonelea dafidilo namolöie hogoi
(Madiu 20.20-28)*

³⁵ Sebediie malö Yemese Yonele Yesu neeäbeä maalahilä eleä ema sähaleä, Säla Olelelo, alia afädë helësësewë gadoi dia hamomäia helësësamelëla säla i. ³⁶ Amala säsebegi, eä elema säla obëgësaleä, Na alima edo hamomäia helësësebelä nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, eleä ema säla obëgësaleä, Die yo digalo hido elöibalä fisolo amo gala elöda die naabo dafädimadi fila, elöda die naabo fefeädimadi fimalola sämäia helësësamelëla säla i. ³⁸ Amala säsebegi, Yesueä elema sähaleä, Ado säi amoda alia helësëlä made neä säimelë. Na ödä iigi usi naha neawe, alia molöi gabule. Ne ödägi gesä neawe, ali gemolöi gabulelä nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, eleä ema säla obëgësaleä, Alia amala hamomolöi neawelä säi. Amala säsebegi, Yesueä elema sähaleä, Na ödä iigi usi nasewë gadolä aliage molömelë. Ne ödägi gesewë gadolä alige gemolömelë. ⁴⁰ Ali elö nie naabo dafädimadi, elö nie naabo fefeädimadila samäia memelemolöda nie mademelë. Godeä fimäialä daiäi amolilemelëlä säla i. ⁴¹ Bëgëlä aulo nabülasi odoä amolia ado säi amo nabalahlilä Yemese Yonelema habobaha nelö. ⁴² Habobasebegi, Yesueä ili mofiamolahilä ilima sähaleä, Fii odoä beaha aligilo gadoi neeäbe amoliada, udia dolö gelolä beaha aligilo neä, amase, ilile ëi sälo neeäbe amoliada udia dolö bobasëlä made, gelolä sigi aligilo amoda dilia dawa. ⁴³ Iliä hamolö amo gadolä, dili nebegö afädëä amala hamomolöi made dialeamelë. Dili nebegö afädëä ëi sälo namolöila helësësedä, odoä neeäbe amoligalimu hamoi hamolasilö namolöi dialeä. ⁴⁴ Afädëä e dafidilo namolöila helësësedä, eä sulubadeläie galabaia hamoi gadoi hamolasilö namolöi dialeä. ⁴⁵ Mida, Dolöie Malöda udia dolöeä ie hamoi hamolasimäia made misi. Eä ilile hamoi hamolasimäiäge, ie namolö amo udia dolö yafiegali fisiga gala, ili sigi obëgemolöge misimelëlä säi.

*Yesueä Badimasa si golai wahilasi
(Madiu 20.29-34, Ulugu 18.35-43)*

⁴⁶ Amala sälahilä ili afialä Yaligo beselagalai. Yaligo beselagalälä e baagilä awäha nebegi, ie bëgëlä aulo amolilä udia dolö yafie odoälä awäha nelö. Dolö si golai afädë idi agesuä ami sulo. Eädä muni imolä ëdëgësä filo. Dolö amoie ëidä Badimasa, Dimasäie malö. ⁴⁷ Amala saleä Nasalese dolö Yesu maahälä säi amo nabalahlilä, eä uualä sähaleä, Debidiië malö Yesuo, ne bobasëmolä säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, udia dolö yafieä ema nemolä sähaleä, Dia adomabulä säi gaso, eä gelolä uualä sähaleä, Debidiië malö, ne bobasëmolä sähamu nelö. ⁴⁹ Eä Amala säsebegi, Yesu e maälä beaha neä sähaleä, E misialamolä säi. Amala säsebegi, ilia dolö si golai amoma sähaleä, Eä di wesebegö, asigia gelolä nowemolä säi. ⁵⁰ Eä fagulo afädë salugalä sulo amo gila sadiä galahlilä fodolofali nowelä Yesu neeäbe misi. ⁵¹ Maasebegi, Yesueä ema nabahaleä, Na dimä edo hamomäia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, dolö si golai amea ema säla obëgësaleä, Säla Olelelo, na bimolö helësësebelä säi. ⁵² Amala säsebegi, Yesueä ema sähaleä, Dihä asigi afädë negei amea die si wahimelë. Hä mosalolä säi. Amala säsebegi, dolö amo fodolofali wahilä siia fädälä bealahilä, Yesu bëgëlä asi.

11

*Yesu e beaha aligilo Gini gadoi hamolä Yalusaleme beselagalai
(Madiu 21.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)*

¹ Ili Yalusaleme beselagalamolö ga madela, sege Bedifagige Bedanige Olibebidaia ami nea, Yesuea ie bægëla aulo amoligi, äudä dafidila mosalolahilä, ² elema sähalea, Segea ami awäla beselagalala beahamelële, sugua dögi üdili afädë dolöea fila aulo made, ga madefali gui gide begela negei neë bimolömelë. Dögi amo fisigäla wi sigi misialo. ³ Afädëa alima dögi abidä fisigähala nabaseda, ema ado gomalä sāmalo. Dafidilo Geloia webalä hamomolömelë. Amalahilä, ea fodolofali sigi obëgëmalamolömelëla, alia amala sāmalo saï. ⁴ Amala saï amo nabalahilä, ele awäla beselagalala beahamelebe, sugua dögi üdili afädë mosöa nogila digalo, ifo baagido idiliba, gide begela negei neebe amo bealahilä, fisigäi. ⁵ Fisigäsebegi, udia dolö ami nefolalo amolia elema nabahalea, Abilia hamodelä, sugua dögi üdili go fisigähala nabi. ⁶ Elea Yesuea sāmalo saï amo gadola säsebegi, ilia hä, sigi mosalola saï. ⁷ Elea sugua dögi üdili amo Yesu neebea sigi gaula obëgësebegi, sugua dögi amodaia fagulo fösilahilä Yesu fedala sulo. ⁸ Amala hamosebegi, udia dolö yafiea ilile fagulo neala idiafa föladigi, odoaea idiafa agesua fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föladigila awäha nelo. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli Yesu awäse amo gadola, dafidila awäha nelo amoliage, hobeala maaha nelo amoliage, uuala säsäla awähalea, Agua. Nesege. Godeie ei gauia adadi.

Afädë Dafidilo Geloie eigila maahago, Godea e neala obeägimäia. ¹⁰ Nilile nado Debidia beaha maadela sigi nelo amo gadola namolö neebe amoma obeägidi. *Sama*
118.25,26

Selesaia fiia Godeie ei gauia adala nesegemola uuala säsäla awäha nelo. ¹¹ Yesu e Yalusaleme beselagalalahilä, gobela ilo mosöa ami awäla beahamelebe, nelebo elö elöla sulubadela difolalebe amo meli. Amo beaha maadelahilä, deadisebegi beala, giwilasi amolali Bedani obëgëi.

Yesuea äfäeoma säi
(Madiu 21.18-19)

¹² Diala aiyo amogi ili Bedanilahilä awähalea Yesu e sidëa baagoi. ¹³ Sidëa baagosebegi holöbö wagadi madela beahamelebe äfäeo bäu dibe bealahilä, gägä negei walebelela bea asi. Bea awähamelebe gägä made negei, bäumu dibe meli. Mida, äfäeo gägä negelo segeyogi made amea bäumu dibe meli. ¹⁴ Amo bealahilä ea äfäeo amoma sähalea, Die gägä udia dolöea bu elö made molömelëla saï. Amo saï amo ie bægëla aulo amolia nabi.

Yesuea gobela ilo mosöa awalahilä hamoi
(Madiu 21.12-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)

¹⁵ Ili Yalusaleme beselagalai. Beselagalalahilä, Yesu e gobela ilo mosöa beselagalahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöie negeladigisa difolalo amoli nesiladigisa nelo. Muni bedefalo auli amoge, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amoge, neala besula besigadasila hësögudulahilä, ¹⁶ gobela iasia gedolo sege dibe wida, udia dolöea nelebo gaula dabiala misiabiola säla i. ¹⁷ Amala sälahilä ea ilima säla olelesalea sähalea, Ado säla dëdëla negei dibe amo gomalä madele. Nie mosö fifii asi sulubadela Godema adolo mosö neamelëla sāmölömelëla dëdëi gaso, dilia fa nelo musügä aligilo igi äbä gadoi hamoi gabula saï.

¹⁸ Amala hamoila saï amo nabalahilä, gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, Yesu abeahäla nufulödule hogosa nelo. E nufulö helësei amoie mida, ebalä bedähalea. Ebalä bedäi amoie mida, udia dolö nefolalo sulubadela ea mala olelei amo nabalahilä, fudugisebegi. ¹⁹ Säha nea së gäsebegi, Yesu ie bægëla aulo amolali gaamu amo digila asi.

Äfäeo i bausoi amoie ado säi
(Madiu 21.20-22)

²⁰ Ili diala yose awähalea beahamelebe, äfäeo amo bäu difige bausosa maadei neebe meli. ²¹ Bealahilä Yesuea saï amo helëselahilä Fidaea ema sähalea, Säla Olelelo, bimo.

Dia äfäeoma habobala säi amo bausoi gabuwela säi. ²² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godema asigi afädë negemalo. ²³ Na dilima dofä sähawe, Dolö afädëa asigi äudä negela made, segebi gowema sähalea, Dihï duhulugi dagabola digamola säседа, ea säi amo dofä amamolöla helësëседа, ea säi amo gadola amamolömelë. ²⁴ Amase, na dilima sähago. Dilia Godema adola nelebo afädë ema nabaseda, dofä nimolöla helësëmallo. Amala helësëla nabaseda, dilia säi amo gadoi nimolömelë.

²⁵⁻²⁶ Dilia Godema nowela nea adosalea, dolö afädëa dilima asiala hamoi amo helësëседа, dolö amea asiala hamoi amo fisimalo. Amala hamoseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea, dilia asiala hamoi amoge fisimolömelëla säi.

*Yesu dia geloi gaula neebe go nowëa ìla nabi
(Madiu 21.23-27, Ulugu 20.1-8)*

²⁷ Ili Yalusaleme bu obëgëlahilä Yesu e gobela ìlo mosöa awäla nebegi, gobela ìlo busa amolige, mala dawadigi amolige, dolö dafidilo amolige, e neebea ami maalahilä, ²⁸ ìlia ema nabahalea, Nelebo dia hamosebegoda nowëa hamomalasiola nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima afädë nabahago, dilia säla obëgëседа, na nelebo hamosa neebewe hamomäia geloi ì amoda gowea ìla dilima säla ìmolömelë. ³⁰ Yonea ödägi gesa nelo amo Godeie galueale ma, dolöie galueale. Nema säla ìmola säi. ³¹ Amala säsebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia galueala säседа, dilia ema asigi afädë negela made nelo goda edoïela sämolö gabugi, ³² nilia dolöie galueala sämolö gaso, udia dolö yafie nefolalebe amoliada Yoneda Godeie bea sälo afädë neala helësëi neebe amo helësëlahilä udia dolöbalä bedäi. ³³ Amalahilä ìlia Yesuma säla obëgësalea, Niliada dawa mademelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amai galëda, na nelebo hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neala, nage dilima säla ìmolö mademelëla säla ì.

12

*Ado besula sagai oodola beaha namialola säi
(Madiu 21.33-46, Ulugu 20.9-19)*

¹ Amala sälahilä, Yesuea ilima ado besula säla ìaha nelo. Ea sähalea, Dolö afädëa ì gägä negelo gelebi ëfë amo sagai. Sagalahilä yalala amaleladigilahilä, gelebi ödä amo fësëla salimolöie uli dögoi. Amalahilä sagai idihë namolöie mosö afädë holöbö sedadela ìlibia olola fedalahilä negesi. Amala hamolahilä ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola säsilahilä hï e fii elöbalä sege wagadi made namolö asimelë. ² Gelebi gägä amo failmolö segeyo beselagalasebegi, sagai eedo amea ìe hamoi hamolasilo afädëma sähalea, Nïe sagai oodola beaha aligilo neebe amolima, gägä odoa faila ìmola sämolö mosalola säi. ³ Amo säla ìmolö asi amoda ìlia e gaula nufudala ìalalelahilä, memalä e hodomu fisiga gaimelë. ⁴ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ìe hamoi hamolasilo elöma bu mosalalahilä awäsebegi, ìlia ìe busagia afisila nufudalahilä e dahila neala gagadeimelë. ⁵ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ìe hamoi hamolasilo elöma mosalalahilä awäsebegi, ìlia dolö amo nufudala baagoi. Amo gadola dolö yafie odoa mosalai amolige amala hamoi. Odoa nufudala ìalaleladigi, odoa baagomäia nufudadigimelë. ⁶ Amalamu hamosa nebegi, afädëfalimu hï ebalä nelo, hïle efegë hï boba hamoi nelo amo. Hobeafali ea malö amoma ìli neebea mosalalahilä sähalea, ìlia nïe nafegema hedabola helësëla mogola hamomolöla säi. ⁷ Awäsebegi, sagai oodola beaha aligilo amolia hilido säla didiähalea, Sagai eedo amoie malö amo go gabugo. Eada eedoie nalä negei nimolö gabugi, niligali bedefala nedelä, baagomäia nufidedila sälahilä, ⁸ ìlia malö amo gaula nufudalahilä ìe domallo amo sagai yala baagido sadia gaimelë.

⁹ Amala hamosedada, sagai amoïe eedoeada abilia hamomolödu. Ea maalahilä sagai oodola beaha nelo amoli baagomäia nufudaha maadelahilä, sagai amoda odoaea oodola beaha namiäia ïmolömelë. ¹⁰ Dilia ado säla dëdëla negei amoda made meli neale. Mosö olelo amolia igi galone made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelë. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala säla dëdëla negei dialea. *Sama 118.22-23* ¹¹ Amoda Dafidilo Geloia hamogi. Nilia ea hamogi amo siia bealahilä fudugisa neamelëla säla dëdëla negei dialeala säi. *Sama 118.22,23*

¹² Dolö busa nefolalo amolia Yesuea ili helësëla ado besula säi amo helësëlahilä, e gaumolöla hamoi gaso, udia dolö yafie nefolalebe amo bealahilä bedäla e dïgila bahila asi.

Dagisi muni ïmolö dialeale ma, madelela nabi
(Madiu 22.15-22, Ulugu 20.20-26)

¹³ Dolö busa odoa amolia Felesi dolö odoa amolimage, Heledoïe damelë odoa amolimage, ili Yesu neebee awälahilä ea ado asiala säsegi e gaumäia hololömolö mosalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, ili e neebee ami awälahilä ema sähalea, Säla Olelelo, nilia helësësaleda, dia mala säla ïahalea mogolafalimu säla, dolö odoabaläge bedäla fudugilo madela helësësamelë. Amala helësëse amoïe mida, odoa neebe amolia di beala säse amogi bedäla helësëla made, Godea helësëi dibe amomu udia dolöma säla olelelo amo mogolafali olelelomele. Amalo gabugi, nilile mala säla negei dibe amo helësëlahilä, Beaha Aligilo Sisa neebe amoma dagisi muni ïmolö dialeale ma, madele. ¹⁵ Nilia dagisi muni amo ïmäiale ma, made ïmäialela nabi. Amala säsebe amo Yesuea beahamelebe, ilile asigi musügä negela wäfalï säsebe amo bealahilä, ilima säla obëgësalea, Edoïe ne fedogola beaha. Muni giwi afädë na melëdelä gaula misiëla säi. ¹⁶ Ili muni giwi afädë gaula maasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, ëi dëdëi dibe gowege nowëie gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Beaha Aligilo Sisaïela säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nelebo Sisaïe dibe amoda Sisa hima ïmalö. Godeïe dibe amoda Gode hima ïmalola säi. Amala säi amo nalahilä ili fudugi.

Sadiusi ilia Yesuma nabi
(Madiu 22.23-33, Ulugu 20.27-40)

¹⁸ Sadiusi ilia udia dolö baagoi amoli made nowelagalamolöla sälo. Sadiusi odoa amolia Yesu neebee maalahilä sähalea, ¹⁹ Säla Olelelo, Mosesea mala afädë nilia hamomäia dëdëla negei dibe amo gowe. Dolö afädëie edoo malö madela baagosedada, udia didalomu sulolahilä, dolö baagoi amoïe ëigila malö ägümolöïe, edoo elö amohi udia amo nimäiala säla dëdëla negei dialea. ²⁰ Amaimo, edoolali gifalädalïa salea, abulümi amea udia afädë neala nea, malö madela baagoi. ²¹ Baagoibua, abulümi baagia amea udia didalo amo bedefala nealahilä, eage malö madela baagoi. Amala bu baagoibua, edoo osoda ameage amala hamolahilä, ²² edoolali gifalädalïa amoli malö madela baagosa maadei. Amalahilä udia amo hobebe wagala baagoi. ²³ Amala hamoi amo dolö gifalädalïa amolia udia afädë amomu nii amea, hobebe baagoi amoli nowelagalasolo amo gala udia amo nowëie udia samolödula nabi.

²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Ado säla dëdëla negei dibe amoge, Godeïe geloi dibe amoge, dilia dawa made amea dilia asiala säsebegi madele. ²⁵ Amaimo, udia dolö baagoi amoli nowelagalasolo amo galada dolöea udia nimolö mademelë. Amase, udiage dolö fimolö mademelë. Ili selesaiä fii neebe amo gadoi namolömelë. ²⁶ Amaimo, udia dolö baagoi amoli nowelagalamolö amoïe ado afädë sähago. I afädëgi nulo söa fedaila Mosesea dëdëla negei dibe amo dilia made melile. Amila Godea Mosesea sähalea, Neda Abalahamaïege, Aisagaïege, Yeigabaïege Gode neamelëla säila dëdëla negei dialea. ²⁷ Eda udia dolö baagoi amolile Gode mademelë. Eda udia dolö sebe amolilemelë. Dilia asiala gelola helësëi gabula säi.

*Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abodola nabi
(Madiu 22.34-40, Ulugu 10.25-28)*

²⁸ Mala dawadigi afädë nelo amo maala, ilia ado didiäsebe amo nabalahlilä, Yesuea ilima hedabola säla obëgësebe amo bealahilä, ea Yesuma sähalea, Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abododula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada gowe sähago. Isilale udia dolö, dilia nabualo. Dafidilo Geloida nilile Gode. Dafidilo Geloida afädëfalimu neamelë. ³⁰ Dafidilo Geloi die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, geloiage boba hamomalola säla negei. ³¹ Amo baagia elöda gowe. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säla negei. Mala geloi dafidilo gelola äudä amolemu säla negei dialea. Odoa mademelëla säi. ³² Amala säsebegi, mala dawadigi amea ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, dia mogola säi. Gode afädëfalimu, elö made, emu neala säi amo dia dofä säimelë. ³³ Ema bobaeage, helësëloeage, geloiage boba hamolo amole, dihidi boba hamolo amo gadola odoa dibalä neebe amo boba hamolo äudä amolea Godegali gobela ilo amoge, odala ilo amoge baagila asila säi. ³⁴ Yesuea dolö amea hedabola helësëla säsebe amo bealahilä, ema sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami di ga made nebegola säi. Amala säsebegi, odoaea Yesuea säla obëgëmäia ema sämolö amo bedäi.

*Yesuea udia dolöma Godea Afädë Memeleie nabi
(Madiu 21.41-46, Ulugu 20.41-44)*

³⁵ Yesuea gobela ilo mosöa olelesalea sähalea, Mala dawadigi amolia Afädë Memelei amoda Debidiie malöla sälo amo abeahäla säلودu. ³⁶ Godeie Gesamia Debidima helësëlasisebegi, Debidi hi sähalea, Dafidilo Geloia nie Dafidilo Geloima sähalea, Na die ado nii amoli die emoea emosala namiäia, di nie naabo dafädimadi awäla salea beaha samialola säimelë. *Sama 110.1*

³⁷ Amase, Debidi hi ema Dafidilo Geloila säi amo Dafidilo Geloida Debidiiie malöda abeahäladula nabi. Udia dolö yafie gegedoi amolia ea säi amo obeägila nabi.

*Yesuea mala dawadigi nefolalebe amoli helësëla idihë namialola säi
(Madiu 23.1-36, Ulugu 20.45-47)*

³⁸ Ea ilima mala olelesalea sähalea, Mala dawadigi nefolalebe amoli hedabola idihë namialo. Ila fagulo sedademu salugalahlilä magaia gaamugi awälahilä, udia dolöea ili beala gugusäla gausiamäiala helësëlo nea. ³⁹ Amase, ilia gedolo mosöage dolö dafidilo filo dibe amimu fimolöila helësëloge, udia dolö yafie gegedola molö nasebea ami molö giallo eedo amobalä dafila salea, ua gagaula hamomolöila helësëlo nea. ⁴⁰ Amase, ilia udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibe amo fa neala gaula aulo nea. Ilile asigi musügä negesilahilä, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie ili së edefade muäia baala imolö dialeala säi.

*Udia didalo afädëa muni negei
(Ulugu 21.1-4)*

⁴¹ Godeie muni negelo dibea ami Yesu e ga madela sebegi, udia dolö yafie misi amolia muni negelo amogi muni negese amo sila sulo. Udia dolö yafie nelegei edefade negelo amoliada muni yafie negei. ⁴² Udia didalo busadäoi afädë maalahilä muni giwi äudä, doea afädë gadoi, negei. ⁴³ Amala negesebegi, Yesuea ie bëgëla aulo amoli misiëlahilä ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Udia didalo busadäoi gowea negei amea udia dolö sulubadela Godeie muni negelo amogi muni negei amo baagila asimelë. ⁴⁴ Ila ilile muni yafie negei dilo amogi odoa mogela hilile negesalea mogela negei gaso, udia goweada afädë gaula made, ea molö nimolö gaui amo gadola sulubadela negesa maadeimelëla säi.

13

*Yesuea gobela ilo mosö go mugulula digamolömelëla säi
(Madiu 24.1-2, Ulugu 21.5-6)*

¹ Yesu e gobela ilo mosöa amila awäha nebegi, ie bögëla aulo afädëa ema sähalea, Säla Olelelo, igi boboga hedabi hïdo elöia mosö hedabi hïdo elöi olola fedai neebe gowe bimola säi. ² Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dia mosö hedabi beahago gasoda, igi dadagulula olola fedai neebe goda gälasi diamolö mademelë. Goda sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.

*Yöi elö elöla bimolömelëla säi
(Madiu 24.3-14, Ulugu 21.7-19)*

³ Yesu e Olibebidaia fedalahilä gobela ilo mosö sida idogola sebegi, Fida Yemese Yone Ädululali hilidomu nea ema nabahalea, ⁴ Dia nilima säla imo. Segeyo abodo gala dia säi amo beselagalamolö. Dafidi nelebo edodale beselagalasegi, nilia amo bealahilä dia säi amo beselagalamolö amoda ga made gabula helësëmolömelëla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë nefolamialo. ⁶ Dolö yafie maalahilä nie ëi säla, Ne misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁷ Amase, sege ga madefali nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedämabio. Nelebo amala hamomolö dialea gaso, amoda aso, aligila wagamolö mademelë. ⁸ Fii elöle elöle nuduladigi, gamane elöle elöle nuduladigisa namolömelë. Amase, sege föi odoagi fogoli moholömelë. Amase, sidë ige moholömelë. Nelebo amoli hamomolö amoda, udiaea malö ägümolö salea mi gäwila sëlo amo gadoi bimolömelë.

⁹ Dihili idihë namialo. Iliä dili nafodola gaulahilä galisolö neebee sigi moholömelë. Gedolo mosöa amige dili nufudala ialalemolömelë. Nie ëi gaula mogosa neebe amea gamane dolöie siigige, Gini dolöie siigige gaula awäla ifosimolömelë. Amala hamoseda nie Ado Mala Hedabi nabuäia säla iaha namolömelë. ¹⁰ Amo hamola made neebewegi wäla, fifii asi sefolalebe sulubadelaëa nie Ado Mala Hedabi nabaha maademäia dafidi säla imolö dialeamelë. ¹¹ Iliä dili nafodolahilä gudimolöie sigi gaula awäsedä, ado abodo sämolödula asigia säosöla helësëmabio. Gudisolo amo gala Godea ado säla iasebe amo säla imalo. Ado säla imolö amoda dihili sämolö mademelë. Godeie Gesamia sämolömelë. ¹² Dolöëa ie edoo amo nufudala baagomäia gaula imolömelë. Malö eedoea hile malö amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ie eedo emelebalä habobala nufudala baagomäia gaula imolömelë. ¹³ Nie ëigi nefolalebego bealahilä, sulubadelaëa dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, wagamäialahilä gelolamu aligiseda, e damula moholömelëla säi.

*Nelebo yöi yafie hamose bimolömelëla säi
(Madiu 24.15-28, Ulugu 21.20-24)*

¹⁴ Yesuea ilima sähalea, Nafadela hehealela bedälasimolö maala negemolöi made dibeä ami maala negei dië bimolömelëla säla i. (Ado gowe nidese ameada hedabola helësëmalö.) Yesuea amala sälahilä sähalea, Amo siia beaseda, Yudia segea sefolalebe amolida segebi dibeä ami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁵ Amo gala, afädë mosö figi balededaia sulo amea digalahilä mumusogi ie nelegei nea digamabio. ¹⁶ Dolö sagaia nelö amea hï mosöa fagulo nea obögëmabio. ¹⁷ Segeyo amo gala udia fagulo hagui sefolalebe amolige, malö dubo dodo iaha sefolalebe amolige, edefademalä asigiimolö dialea. ¹⁸ Amo hamomolö amoda, i bäu gisalea gögi mulo amo gala muloea, Godema adosa namialo. ¹⁹ Mida, segeyo amo gala yöi yafie elö elöla maala negei dië bimolömelë. Godea nelebo mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²⁰ Amaimo, Dafidilo Geloia segeyo amo neala obobagilasimolö made helësëi galebëda, udia dolö sulubadela namolö amo fu made bealabio. Udia dolö

hī memelei amoli helēsēlahilā, segeyo amo neala obobagilasimolō helēsēi. ²¹ Amaimo, afādēa dilima sähalea, Afādē Memelei amo misi neebe gowe bimola säsege, e neebe gagowe bimola säsege, dofā gabula helēsēmabio. ²² Dolō odoaea wāfalī säsāla sähalea, Afādē Memelei amo ne misi neawela sāmōlō moholōmelē. Odoaea wāfalī säsāla sähalea, Neda Godeie bea sälo misi neawela sāmōlō moholōmelē. Amala maalahilā, ilia udia dolō Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomolōi walebelela bimolōie, dolōea hamomolōi made gadoige, hīdo elōige hamosa namolōmelē. ²³ Dili idihē nefolamialo. Nelebo amoli hamola made neebe amo gaalu, na dilima dafidi säla iahagomelēla säla i.

Dolōie Malō amo bu obēgēmōlō
(Madiu 24.29-31, Ulugu 21.25-28)

²⁴ Amala sālāhilā, aso, Yesuea sähalea, Yōi yafie elō elōla hamosa maadeibua eso usilahilā, aube made neela, ²⁵ gasumilī mudaiala besela didigafula, mudaia geloi hīdo elōi amo neala fogolasimolōmelē. *Aisaea 13.10, 34.4*

²⁶ Amala hamose amo gaalu, Dolōie Malō amoda geloi amole, yo digalo hīdo elōifalī amolebalā mu baidilidaia maala neē udia dolōea bimolōmelē. ²⁷ Bease amo gaalu, ea iē selesaia fii amolima mosalolahilā, udia dolō hī memelei sege fōi sulubadelagi, agesu nāiado nefolalebe amoge, nāiado nefolalebe amoge, sege afādēgi neala gedolasimolō mosalola sāmōlōmelēla säi.

I bāu bobagiloie ado säi
(Madiu 24.32-35, Ulugu 21.29-33)

²⁸ Amo sālāhilā, aso, Yesuea sähalea, Diliada äfäeoie mala amogi helēsēmalo. Äfäeo fēsēgēsisisila, bāu gāhe bobagiseda, dilia helēsēsalea, sege esomolōda ga made gabula helēsēlomelē. ²⁹ Amo gadola wāla, dilia nelebo säi amo gadoi hamose beaseda, Dolōie Malō amo hä moholō suägisa gabula helēsēmalo. ³⁰ Na dilima dofā sähawe. Udia dolō walio nefolalebego made baagola nefolalegi wāla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolōmelē. ³¹ Mu giwige naga föige hogosa helemolō gaso, nīe ado mala dofā made hogosa helemolōmelēla säi.

Nelebo gowe gala hamomolō gabula sulubadelaewa dawa mademelēla Yesuea säi
(Madiu 24.36-44)

³² Amo sālāhilā, aso, Yesuea sähalea, Amala hamomolō amoda segeyoge, aoage afādēa dawa mademelē. Selesaia fii iliage, malōeage dawa mademelē. Nadoea hīdo dawadigi neamelē. ³³ Dilia fādāla beala idihē namialo. Mida, nelebo hamomolō amo gomo gala gabula dilia dawa mademelē. ³⁴ Amoda gowe gadoimelē. Dolō afādē, iē mosō digila, sege wagadi made aulo amo gadola awähalea, iē hamoi hamolasiloma, iē hamoi beaha namialola säla, hīdo hīdolama hamoi sogolasilahilā, idiliba beaha aligilo amoma sähalea, Hedabola beaha namialola säsilā aulomelē. ³⁵⁻³⁶ Mosō eedoda sē gāse gaalu obēgēmōlōledu ma, gasi mogogi obēgēmōlōledu ma, haea gāse gaalu obēgēmōlōledu ma, yose obēgēmōlōledula dilia dawa made nebego, dili adi elaboi diēgi fodolofalī mulōea, idihē namialo. ³⁷ Na dilima ado säla iasewe gadola udia dolō sulubadelamage, dili idihē namialola säla iahadiola säi.

14

Yesu baagomāia nufulōie didiāha dilo
(Madiu 26.1-5, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)

¹ Segeyo äudā nelolahilā, osodagi Baagila Asi Segeyo amoiege, Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molō amoiege molō molō amo beselagalamolō gabulahilā, * gobela ilo busa nefolalo amola, mala dawadigi nefolalo amolalia didiāhalea, Geleä musügä

* **14:1:** Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isilaleie malō made nufudala, baagila awāla, Isibiie dolō malō abulūmi amoli nufudaha maadei amoie helēsēla obēgēlo segeyola säi.

abeahämola awälahilä e gaula nufulödula didiäha difolalo. ² Iliä sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola üala dodogöla säloeala säi.

*Udia afädëa Yesuie busagia susu gadoi weli söga negei
(Madiu 26.6-15, Yone 12.1-8)*

³ Yesu e Bedani segea ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa molö naha sulo. Sebegi, udia afädë maalahilä, weli hedabi gafisigäi hido elöi, amoie ëida nada gaula misi. Weli muni edefadea nelo amo ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ea dusulahilä weli amo Yesuie busagia söga negei. ⁴ Amala hamosebegi, udia dolö odo sefolalo amolia habobalahilä, ilia hilidomu sähalea, Weli hedabi gafisigäi amo faeagasebegoda edoie. ⁵ Weli gafisigäi hedabi goda gina hädali ohodoea nimolö dilo amo, nii galebeda dolö busadäoi nefolalebe amoligali neala ialabio gabula sälahilä, ilia udia amoma nemosa dilo. ⁶ Amala nemosebegi, Yesuea sähalea, Nemomabu. Edoie dilia ema yösa. Udia gowea hamoi amoda nema hedabi hamoimelë. ⁷ Udia dolö busadäoi nefolalebe amolida dilibalä namolöi namolömelë. Ili ugila negemolö helësëseada, ugila negemolöi galea. Neda dihilibalä namolöi namolö mademelë. ⁸ Udia amea hamomolöi beala hamoimelë. Hobeä ne baumolö amoie, nie domalo dafidi hëimelë. ⁹ Na dilima dofä sähago. Ado Mala Hedabi sege föi sulubadelagi säla oleleseda, e helësëlahilä, ea hamoi amoge säla imolömelëla säi.

*Yudasaea Yesu hololömolöie asi
(Madiu 26.14-16, Ulugu 22.3-6)*

¹⁰ Amalahilä bëgëla aulo giwilasi nelo amogi Yudasa Isagaliadaea gobela ilo busa neeäa ami awäla ilia Yesu nufuäia hololöla asi. ¹¹ Ea säi amo nabala obeägilahlilä, ilia egali muni imolömelëla säla negei. Amalebe ea Yesu hololölahilä gaula imolöie fu hogosa nelo.

*Yesu, ie bëgëla aulobalä Baagila Asi Segeyo amoie molö mai
(Madiu 26.17-25, Ulugu 22.7-14,21,23, Yone 13.21-30)*

¹² Segeyo agegi beledi edelo yidila made gobela molö amoie molö segeyo amo gala, Baagila Asi Segeyo amoie sugua sibi malö nufidelo. Amala nufidelo segeyo amo gala, ie bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoie molö molö amoie, nilia abidi daiamäia hamesebela nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ea ie bëgëla aulo äudä mosalalahilä sähalea, Ali awäla gaamu edefadegi beselagalalahamelebe, dolö afädëa ödä iigi usi gaui maaha neëgi, gausiala digamolömelë. Alige dolö amo awäse amo gadola mosalo. ¹⁴ Alia beahamelë, dolö amo mosöa nogila digaseda, mosö eedo amoma gomalä säla imalo. Säla Olelelo neebe amea dima nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoie molö nie bëgëla aulo amolibalä nili abidi molödula nabimelëla sämalö. ¹⁵ Amala säseada, ea hogoli afädë ilibia nelebo daijala negesa maadei dilo amo olemolömelë. Ami nili molö molö daiamalola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlilä, ie bëgëla aulo äudä amole awäla, gaamu edefadegi beselagalalahilä beahamelebe, ea säi amo gadola sulubadela gausiala digasebegi, elea Baagila Asi Segeyo amoie molö molö daiäi.

¹⁷ Eso digalahilä deadisebegi, Yesu e giwilasi amolibalä misi. ¹⁸ Maalahilä ili molö naha sefolalea Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololömolömelë. Amoda nebalä molö naha saleala säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ilia asigia yölahilä, ema hido hidolaea dafidi säladigi hobeä säladigisalea sähalea, Nale ma, nalela säla didigai. ²⁰ Amala säla didigasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dili giwilasi sebegogi afädëa nebalä falo afädëdaia beledi ua negela naha sebe ameamelë. ²¹ Dolöie Malö amoda ie dëdëla negei dibe amo gadola baagomolömelë. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoäie naabogi gausise dolö amo, asigii gabumelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelëla säi.

*Dafidilo Geloïie molö mai**(Madiu 26.26-30, Ulugu 22.14-20, 1 Golïdi 11.23-25)*

²² Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë neala gaula nea, Godema nesegela beledi dagabodasilahilä, ïe bögëla aulo amoligali ïa gogosalea sähalea, Nimo. Nïe domalo gomelëla säla ï. ²³ Amalahilä, ea wani ödä usi amo neala gaula nea, Godema nesegelahlilä iligali ïasebegi, ili sulubadelaea mai. ²⁴ Ea ilima sähalea, Goda nïe healemelë. Asialo made ado elöi säla negemolöïe healemelë. Udia dolö yafiegali besigahawe. ²⁵ Na dilima dofä sähago. Ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, bu elö gähe molömelëla säi. ²⁶ Amala sälahilä, ilia gë afädë udälahlilä, Olibebia asi.

*Fida, dia ne dawa madela sämolömelëla säi**(Madiu 26.31-35, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)*

²⁷ Yesuea ilima sähalea, Dili sulubadelaea bedälahlilä nema habomolömelë. Ado säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Na sugua sibi sigi aligilo neebe amo nufulömelë. Amaseda sugua sibi nefolalebe amoli fisäla dusudasila afufumolömelëla säla dëdëla negei dialea. *Segelaea 13.7*

²⁸ Amaimo, ne neala nowelasisegida, dili baagila nedale Galili moholömelëla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obögësalea, Ili sulubadelaea bedälahlilä dima haboseda, na made amamolömelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dima na dofä sähawe, Walio gasigi haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säla ï. ³¹ Amala säsebegi, ea gelolafali säla obögësalea, Neda dibalä baagomolö nea galëda, na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ili sulubadelaea amo gadolamu säi.

*Yesu e Gesemani awälahlilä Godebalä adosa sulo**(Madiu 26.36-46, Ulugu 22.39-46)*

³² Yesu, ïe bögëla aulo amolali sege afädë ëi Gesemani dibeami afialahlilä nea, ea ïe bögëla aulo amolima sähalea, Ne Godema adose gaalu, dili wi sefolamialola säi. ³³ Amala sälahilä, Fida Yemese Yonela ilimu sigi awälahlilä, ïe asigigi fudugila yöla säosäomolö mi gäwila beselagalai. ³⁴ Amalahilä ea ilima sähalea, Nïe iso asigigi edefademalä yösalea, ne baagomolö gabumelë. Dili idihë nea gui sefolamialola säi. ³⁵ Amala sälahilä e holöbö aliga galahlilä, nagadaia gumusula dia idogolahilä sähalea, Asiamolö fu galëda, nema walio hamomolö amoda asiamalola säi. ³⁶ Ea sähalea, Aba, Nado, dia nelebo sulubadela hamosa maademolöi nebege. Nema ödä iigi usi dibe amo dia neala gaula mosalo. Amai gaso, na helësësewe gadola made, dia helësëse amo gadolamu hamomalola säi. ³⁷ Amala sälahilä obögësamelebe, ili süwia adidi dibe amo bealahilä ea Fidama sähalea, Saimono, adi dialeale. Dia holöfali idihë namolö ulisebele. ³⁸ Nafadea dili digalasiloea, idihë nea Godema adosa namialo. Asigia hamomolö helësësa neago gaso, domalo wäbëai nebegola säi. ³⁹ Amala säsila e bu awälahlilä, dafidi säi amo gadola säha sulo. ⁴⁰ Amala sälahilä e bu obögësamelebe, ili adidimu dibe meli. Mida, süwiaea si gafodo gadugisalea amai. Ili ema edo säla obögëmolödula asusugai. ⁴¹ E bu osoda obögëlahilä ilima sähalea, Dili hele aligisalea adi dialeafa. Amo dofea. Fu hä beselagalai. Bimo. Dolöïe Malö amo nafade hamolo amolima gaula ïasebego. ⁴² Nowemo. Nilia gausiala afiadi. Ne gaumäia hololölo amoda ga made misi nebege bimola säi.

*Yesu gauï**(Madiu 26.47-56, Ulugu 22.47-53)*

⁴³ Yesuea ado amo aso, säha nebegi, ïe bögëla aulo giwilasi amoligi Yudasa e dolö maleibalä fodolofali misi. Ili helebe baialage gagaula ebalä misi. Gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, dolö dafidilo amoliage ili mosalola säi. ⁴⁴ Yesu

gaumäia hololölo amea ilima dafidi daijala säla ïahalea, Na gomalä hamoseda, amo gabula helësëmalo. Dolö na mimila nödüsedä, amo gaula hedabola sigi mosalola säla ï. ⁴⁵ E beselagalala, Yesu neebee fodolofali maala sähalea, Säla Olelelola sälahilä, Yesu mimila nödüi. ⁴⁶ Mimila nödüsebegi, ilia hä e gaula fëdüi. ⁴⁷ Amala hamosebe amo gaalu, dolö afädë ami nelo amea helebe besela nealahilä, gobela ilo Busa Edefade amoïe hamoi hamolasilo neebe amoïe gëhe dagala sali. ⁴⁸ Yesuea ilima sähalea, Fa nelo gaumolöie mulo amo gadola, helebe baiage gagaulahilä ne gaumolö misile. ⁴⁹ Segeyo yafie ne dilibalä nea gobela ilo mosöa ado mala olelesa nelo amogi ne dilia made gauï amo. Amai gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola hamomäiala säi. ⁵⁰ Amala hamosa nebegi, ili sulubadela e digila fisäla awäha maadei. ⁵¹ Malisä afädë fagulo bulula gäi e bëgëla asi amo ilia e gauï ⁵² gaso, fagulo bulula gäi amo ilima gila amilahilä e hodomu dudugimu fisäla asimelë.

*Galisolö dolö amolibalä gudimolöie Yesu sigi asi
(Madiu 26.57-68, Ulugu 22.54-55,63, Yone 18.13-14,19-24)*

⁵³ Iliä Yesu sigi gaula gobela ilo Busa Edefade sebee ami asi. Gobela ilo busa amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige gegebola ami sulo. ⁵⁴ Fida e holöbö hobeala Yesu bëbëgëla awäha nelolahilä, gobela ilo Busa Edefade amoïe mosö yala isogi nogila digalahilä, idihë aligilo amolibalä nulo gobei dibeä ami hëgimäia hausa sulo. ⁵⁵ Gobela ilo busa amoliage, Galisolö dolö amoli sulubadelaage dolö odoä misialolahilä, Yesuea asiala hamosa nawese melëlo amea fädäla sämalai. Iliä e nufuäia asiala hamoi walebelela hogosamelebe, afädë made meli. ⁵⁶ Dolö yafieä ilima ea made hamoi amo babala säi gaso, ado afädëdi made meli. ⁵⁷ Odoäea nowela aligilahilä, ea made hamoi amo babala säla sähalea, ⁵⁸ Niläda ea gomalä säi amo nabimelë. Godeïe mosö dolöie naaboea hamoi amo, na hailadigila, segeyo ohodoä nelolahilä dolöie naaboea made, bu elö ulimolömelëla säimelëla säi. ⁵⁹ Amala säi amoge afädëdi made meli. ⁶⁰ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea dolö sefolalebe amoïe mogogi nowela aligilahilä Yesuma nabahalea, Dia ado afädë säla made obëgëmolöle. Dia asiala hamoila ilia säi amo edo hamoila nabi. ⁶¹ Amala nabasebegi, ea nafi dagala, ado afädë säla obëgëla made nebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema bu elö nabahalea, Godeä Afädë Memeleila säi amo, hi e hedabifalïe malö dihidilela nabi. ⁶² Amala nabasebegi, Yesuea sähalea, Ä, nemelë. Dolöie Malö amo e Geloï Edefade neebe amoïe naabo dafädimadi filahilä, baidiligi maala neë, dilia siia bimolömelëla säi. ⁶³ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea nabalahlä, hile fagulo nulilahilä ilima sähalea, Odoäea ea hamoi amo nalï made sämalö. ⁶⁴ Ea Gode gagadese amo nabi amomelë. Dilia abilia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaä sähalea, Ea asiala hamoi amoïeda e baagomäia nufulö dialeala säla didigai. ⁶⁵ Amala sälahilä odoäea e gofedela galalahilä, ilia ïe si usulala nufudalahilä, nowëa amasiola sämolä säi. Amalahilä idihë aligilo amolia e neawelahilä nufudala ïalalei.

*Fidaea, na Yesu dawa madela säi
(Madiu 26.69-75, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18,25-27)*

⁶⁶ Fida e yala isogi nogila digai sebegi, gobela ilo Busa Edefade amoïe hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahilä ⁶⁷ beahamelebe, Fida e hëgimäia hausa sebe amo fädäla bealahilä sähalea, Dige Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁶⁸ Amala säsebegi, ea ne madela sälahilä sähalea, Na dawa made. Dia säsebegoda na made helësësebemelëla säi. Amala sälahilä e yala baagido idi dagaboimadi awäha nelo. ⁶⁹ Hamoi hamolo dolisä amea e bealahilä, dolö nefolalo amolima bu sähalea, Dolö goda amoligimelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, ea bu elö ne mademelëla säi. Holöfalï nelolahilä dolö nefolalo amolia Fidama bu elö sähalea, Dofä. Dida amoligi. Dige Galili dolömelëla säi. ⁷¹ Amala säsebegi, Fidaea, na we wäfalï säsedä, dofä ne Godeä së imäiala sälahilä,

gabulo wäla gabula migaläa diigila sähalea, Dolö ëi säse goda na dofä dawa mademelëla säi. ⁷² Ea ado amo säia gai amole haea gagalugo gawalia nafi bu äudä gäi. Fidaea amo nabalahlä dafidi Yesuea, Haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi amo helësëla obëgëi. Amo helësëlahilä dïisa nelo.

15

Yesu Bailadi neebee sigi asi

(Madiu 27.1-2,11-14, Ulugu 23.1-5, Yone 18.28-38)

¹ Yosefalï gobela ilo busa amolige, dolö dafidilo amolige, mala dawadigi amolige, Galisolö dolö sulubadela amolia ado didiäha difolalahilä, ilia Yesu nafodolahilä Bailadi neebee sigi gaula asi. ² Sigi gaula maasebegi, Bailadia Yesuma nabahalea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginida dilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dia säse gomelëla säi. ³ Gobela ilo busa amolia sähalea, Ea nafade yafie hamoimelëla säi. ⁴ Iliä Amala säsebegi, Bailadia ema bu elö nabahalea, Dia ado afädë säla made obëgemolöle. Dia nafade yafie hamoila ilia säi amo nabilela nabi. ⁵ Amala nabi amogi Yesuea ado elö made säla obëgëi amea, Bailadi e fudugisa nelo.

Yesu i fügäigi baala negemalola säi

(Madiu 27.15-26, Ulugu 23.13-25, Yone 18.39—19.16)

⁶ Segeyo Ede amoïe molö molö amo galada, Bailadia galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolöea fisigämola säse amo gadola fisigälo. ⁷ Dolö odoaea gamanebalä nudusebegi nafodola negei amoligi afädë ëi Balabasa nelo. Iliä gamanebalä nudusolo amo gala dolö odoa nufudala baagoi. ⁸ Udia dolö gegedoi amolia Bailadi neebee maalahilä ema sähalea, Dia nilïma hamolo amo gadola walio hamomäiamelëla säi. ⁹ Ea ilima säla obëgësalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini dihilima fisigämäiala helësësebelela nabi. ¹⁰ Amala säi amoïe mida, gobela ilo busa amolia Yesuma mudialahlilä e sigi gaula misi gabula Bailadia amala helësëlahilä säi. ¹¹ Amai gaso, gobela ilo busa amolia, udia dolö gegedoi amolia Bailadima gelolafalï Balabasa hilima fisigämäiala sämäiala si nigilasi. ¹² Amalahilä Bailadia ilima bu elö nabahalea, Dilia Yu udia dolöie Ginila sälo neebe goma na abilia hamomolödula nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ilia bu elö gelola säla obëgësalea, Eda i fügäigi baala negemalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Mida edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amala nabasebegi, ilia gelolafalï sähalea, I fügäigi baala negemalola säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Bailadia, udia dolö gegedoi amolia obeägïmäia, Balabasa hilima fisigälahlilä, ea odoama Yesu fëgämalolahilä, i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

Ami dolö amolia Yesu gadiaboi

(Madiu 27.27-31, Yone 19.2-3)

¹⁶ Ami dolö amolia Yesu sigi gaula gamane sigi aligiloie mosö yala isogi nogila digai. (Mosö amoïe ëida Beledoliama.) Ami dolö odoage misialolahilä gegedoi. ¹⁷ Gedolahilä ilia fagulo sedade bëi gadoi Yesuma salugasilahilä, ëfë äyo gägäi amalela nasigila Giniie busa gadoi hamolahilä ie busagia salugasi. ¹⁸ Amala hamolasilahilä ilia naabo sögö diigilahilä sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini, namolöi namiäiala säi. ¹⁹ Amala sälahilä, ilia ie busagia i gilia nufudalahilä, gofedela gagalalahilä, emo gumu sasagala fila digafulahilä gugusämäia hamolo wäla hamoi. ²⁰ Iliä ema amala gagadiabosa nelolahilä, fagulo bëi gadoi amo hololahilä hile fagulofalï amo salugasi. Salugasilahilä ilia e i fügäigi baala negemolöie segea sigi asi.

Yesu i fügäigi baala negei

(Madiu 27.32-44, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

²¹ Awäha nebegi, Salinia fii dolö afädë, Saimono, Alegisäda Ulufasalele eedo amo, sagaiala maasebegi e gausiala digalahilä, ilia e nealahilä Yesuie i fügäi gaumalala eegei. ²² Ila Yesu sigi gaula sege ëi Gologoda asi. (Gologodada nilile ado adolada Busa Giwi Sege.) ²³ Afialahilä ilia wani ödäge i afädëie ödä muwege gegoalahilä egali muäia i gaso, ea made mai. ²⁴ Amala hamolahilä, ilia e i fügäigi baala negei. Amalahilä, ie fagulo nowëa nimabelela, ilia sadu dahila, ie fagulo amala mogei. ²⁵ E i fügäigi baala negei amoda, yose eso neela udigisa nebegi, baala negei. ²⁶ Ea nafade hamoila säi amo dädëla negei amoda gomalä säi. Yu udia dolöie beaha aligilo Ginila säi. ²⁷⁻²⁸ Amala hamolahilä, Yesu baala negei amo gaalu, fa nelo dolö äudä, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila, i fügäigi baala negei. ²⁹ Udia dolö e dibeadi baagila afu mafusaleada, Yesuma busa dugagiladigi gagadiabola sähalea, Ehehe. Godeie mosö hailadigilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, ³⁰ dihimu damula awäla i fügäia adogoila digamola säla baagiladigisa nelo. ³¹ Gobela ilo busa amolia, mala dawadigi amolibalä, amo gadola hilidomu Yesu gagadiabola sähalea, Udia dolö odoa damula aulo. Amo gadola, himu damula moholöi made. ³² Afädë Memelei, Isilale udia dolöie Gini neebe amo, i fügäia adogilahilä digamäia. Nilia amo bealahilä, asigi afädë negedeläla säi. E i fügäigi baala negei gaalu, i fügäigi baala negei äudä amoleage e gadiabola amo gadolamu säi.

Yesu hame doala asi
(Madiu 27.45-56, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

³³ Eso mogogila eso bégise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ³⁴ Eso bégise gaalu, Yesuea gelolafalä säia adahalea, Eloï, Eloï, lama sabagadanila säi. Nilile ado adolada, Nie Gode, nie Gode, abisigi ne dīgila asila säi. ³⁵ Amala säi amo nabalahlä, udia dolö odoa ami nefolalo amolia sähalea, Nabuö. Ea Elaia wesebegola säi. ³⁶ Afädë baluluia awälahlä, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibeami gelahlä, i bidigi yaala, egali muäia ialahlä sähalea, Aso. Elaiaea e i fügäigi dibeami adogoi fisigämolö maasebelela beaha aligidila säi. ³⁷ Yesuea gelola uualahlä hame doala asi. ³⁸ Amasebegi, gobela ilo mosöa fagulo edefade negei dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. ³⁹ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo dolö amea sida adogola beahamelebe, Yesu amala hame doala asi amo bealahilä sähalea, Dolö goda dofä Godeie malö gabula säi. ⁴⁰ Amo gaalu, udiäfalä holöbö wagadi madela nea, sida gala nefolalo amoligi Magadala udia Melige, Yosese ie ëo Yemeselele eme Melige, Salomege nelo. ⁴¹ Dafidi Yesu e Galili neëgida, ilia e awäse amo gadola awälahlä, e ugila negesa filo. Udia odoa yafie ebalä Yalusaleme misi amolige nefolalo.

Yesu bauli
(Madiu 27.57-61, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁴² Segeyo amoda nelebo daiälo segeyo. Deadise gaalu, segeyo Sabada aiyo namolö gabula helësëlahilä, ⁴³ Alimadia dolö Yosebe Bailadi neebea awälahlä, bedälo made mumulasi amea, Yesuie domalo nimolö audulela nabi. Dolö amoda Galisolö amoligi asigi hedabi negei nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo beaha nelo. ⁴⁴ Amala nabasebegi, Bailadia e aabela baagoi gabula fudugilahilä, ami dolö hädali afädë beaha aligilo amo welahlä e hä baagoilela nabi. ⁴⁵ Amala nabasebegi, Bailadima ami beaha aligilo amea e hä baagoimelëla säi amo nabalahlä, Yosebema ie domalo nimolö dofeala säi. ⁴⁶ Amala sälebegi Yosebea fagulo falei hedabi afädë nealahilä, ie domalo i fügäidaia dibe amo neala gaula digalahilä, fagulo amea usulala gaulahlä, igi äbä dafidi hamola negei diloa ami baumolö gaula asi. Bausilahilä, igi edefademalä afädë bebugula gaula maalahlä amea idi gasi. ⁴⁷ Amala bausi dibe amo Magadala udia Meli Yoseseie eme Melilea meli.

16

Yesu nowela asi

(Madiu 28.1-8, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-10)

¹ Segeyo Sabada gafe maadeibua, Magadala udia Meli Yemeseie eme Melila Salomela ilia Yesuie domalogi hëla moholöie, weli gafisigäi hido elöi amo bidia nii. ² Segeyo gifalädalügi yose eso si beselagalaha nebegi, ili igi äbägi bauia ami asi. ³ Hilido afiaha dialea sähalea, Igi äbä idi galo igi edefadea gai dibe amo nowëa ugila negela doge negesimolödula säsäla afiai. ⁴ Afiaha nea sida gahamelebe, igi amo hogala doge negei dibe meli. Igi amoda edefademaläde. ⁵ Amai beala igi äbägi bauia gidogo bea digahamelebe, malö malisä afädë fagulo falei sedade salugai ilile naabo dafädimadi sebe amo bealahilä, ili fudugi. ⁶ Fudugisebegi, ea ilima sähalea, Fudugimabio. Nasalese dolö Yesu i fügäigi baala negei amo hogose goda nowela asimelë. Wida made. E ilia negei diloa amo bimo. ⁷ Amaimo, dili awälahilä Fidamage ie bögëla aulo odoa amolimage gomalä sämalö. Dili baagila edale Galili moholö awäha neamelë. Ea dafidi säla i amo gadola, ami bimolömelëla sämalola säla i. ⁸ Amala säi amo nabalahlilä ili emo gigisëla fudugimolöge beselagalasebegi, igi äbägi amilahilä fodolofali doadigila asi. Bedäi amea odoabalä adola made awähamu nelo.

Magadala udia Melia Yesu meli

(Madiu 28.9-10, Yone 20.11-18)

[⁹ Segeyo gifalädalügi yosefali Yesu nowelahilä, Magadala udia Melia bimäia e sebeadale Yesu beselagalai. Udia amoma mugabe gifalädalä fedai sebegi dafidi Yesuea nesiladigi. ¹⁰ Beselagalai amo bealahilä, Yesubalä dafidi nawesa aligilo amolia didigaola gualösa dibeami ea säla imolö asi. ¹¹ Amalahilä Yesu neebe na melimelëla ilima säi amo nabalahlilä, ilia dofä gabula made helësëi.

Bögëla aulo äudäea Yesu meli

(Ulugu 23.13-35)

¹² Amalahilä dolö äudä sagaia moholö awäha nebegi, Yesu e domalo elöi elea bimäia beselagalai. ¹³ Amo bealahilä ele dolö odoa amoli neebea obögëlahilä, ilima säi gaso, ilia dofä gabula made helësëi.

Yesuea ie bögëla aulo amolima Ado Mala Hedabi säla imalola säi

(Madiu 28.16-20, Ulugu 24.36-49, Yone 20.19-23, Abosolo 1.6-8)

¹⁴ Amalahilä hobeala gidälasi amoli molö naha dibeami e bimäia beselagalai. Beselagalalahilä ilia asigi afädë made negesebe amogige, iso asigi geloi neebe amogige, nemoi. Mida, odoaea e nowelahilä neebe melila säi amo nabalahlilä dofä gabula helësëi made amogi amai. ¹⁵ Amalahilä ea ilima sähalea, Sege föi sulubadelagi afufulahilä, udia dolö sulubadelama Ado Mala Hedabi säla imalo. ¹⁶ Afädëa asigi afädë negeseda, ödägi gelahlilä damula aulo neala gaumolömelë. Asigi afädë made negese amobaläda gudimolömelë. ¹⁷ Asigi afädë negei neebe amoliada dolöea hamomolöi made gowe gadoi hamomolömelë. Nie ëigi nea mugabe fedai nesiladigimolöge, udia dolö odoa neebe amoie ado gähe sämolöge, ¹⁸ baagolo nuba gausege baagolo ödä nasege made baagomolöge, oloi difolalebe amoli naaboea diigila wahimolömelëla säi.

Yesu selesaia mosöa fedai

(Ulugu 24.50-53, Abosolo 1.9-11)

¹⁹ Dafidilo Geloi Yesuea ilima ado säla ialahlilä, selesaia mosöa fedala Godeie naabo dafädimadi sulo. ²⁰ Amala asibua ili afufulahilä, sege sulubadelagi ado mala säla iaha nebegi, Dafidilo Geloia ilibalä hamoi hamola, ilia dofä säsebelä helësëmäia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasi.]

Yone Neala olelo oboba

Ado Mala Hedabi Yoneie bebagi dedei dibe amea sahaleada, Ado eda dolö domalola digala, nilibalä wi nelola säla dedei. Yonea beba gowe dedei amoie mida, ea sahalea, beba gowegi dedela negei dibe amo nidesalea, Godeie malö Yesu Gelesoma asigi afädë negemäiage, Afädë Memelei amo dofä Yesu Geleso gabula helësëmäiage dedela nege-samelëla säi (20.31 bimalo).

Dafidi Yonea nilima, Ado eda mi gäwilafali, Godebalä siiba nelomelëla säla dedela negei. Amalahilä, Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige hamosa nelo ameadada, Afädë Memelei amoda Yesu, amase, Yesuda Godeie malö gabula helësëmäia ulufala dedela negei dialea. Amase, Yonea nilima, Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige hamoi amoie mi fädäla säi. Amase, udia dolö odoaea ema asigi afädë negela e bögëla asi amoge, odoaea ema asigi afädë made negela ebalä ado nii nelo amoge dedei bimolömelë.

Hogoli 13-17gi dedei dibe ameadada, Yesuea ie bögëla aulo amolibalä nea, e hä baagomolö ga made gabula helësëlahilä, ilile asigia dofea, aso maadela gelola namiäia, galone yafie säla iaha nelo.

Yonea wagala dedela negei dibe ameadada, Yesu e nafodola gaula awäla gudi amoge, e i fügäigi baala negesebegi, hi hame doala mosaloi amoge, e nowela awäla ie bögëla aulo nefolalebea ulufadigi amoge, dedela negei dialea.

Beba gowegi namolö gäheie mala dofä dibe amoli olelemolölahilä, segeyo sulubadelagi hamomolö amoie, galone helësëmolöie dibe amolida gowe. Foëla sälage, ödäiela sälage, belediela sälage, yo digaloïela sälage, i gägä negelo gelebi efëiela sälage, sugua sibi sigi aligiloïela sälage, säi amoli dedela negei dialea.

Yone Ado e dolö namolö digai. Eda udia dolöbalä namolö digai.

(Yone 1)

Ado eda namolöie mi, dolö namolö digai

¹ Ado eda mi gäwilafali siiba nelo. Eda Godebalä nelo. Ado hi eda Gode nelo. ² Eda mi gäwilafali, Godebalä siiba nelo. ³ Afädë idi elömadila misida maade. Godea Adobalä nea nelebo sulubadela hamosa maadeimelë. ⁴ Emada namolö mi dilo. Namolö ameadada udia dolöie yo digalo nelo. ⁵ Yo digalo ameadada gasimi sagaia ami yo digaha nea. Gasimi sagaloeada yo digalo amo gesumolöi made dilo.

⁶ Godea dolö afädë nagadaia fisiga wei amoie ëida Yone e misi nelo. ⁷ E misi amoda yo digalo amoie säla imolöie misi. Amaimo, udia dolö sulubadelaëa ie ado nabalahlä, asigi afädë negemäiaie misi. ⁸ Hi eda yo digalo amo made. E misi amoda yo digalo amoïemu säla imolö misi. ⁹ Yo digalo amoda dofä yo digalofali nelo. Udia dolö sulubadelagali yo digalo ilo. E nagadaiawi moholö nelo.

¹⁰ Ado eda nagadaiawi nelo. Ado ameamuda Godea sege föi hamoi gaso, nagadaia udia dolöea e gowe gabula made helësei nelo. ¹¹ Eda hile segea wi misi gaso, hile sosogoea e made säla olei. ¹² Gaso, odoaea e säla olela ie ëigi asigi afädë negesebegi, ea ilima sahalea, Dilida Godeie malö namialola säi. ¹³ Ili Godeie malö besela galai amoda, eedole emelele healemadila made, amase, domaloie hameloea made, amase, dolöie hameloea made, Godeamu ie malö hamola besela galai.

¹⁴ Ado eda dolö domalola digala, nilibalä wi nelo. Nilibalä wi nebegida, ie yo digaloge ie geloige hido elöi amo nilia melimelë. Eedoie malö emu nea, ugila negelole ado dofäla ema nobala, ie yo digaloge ie geloige hido elöi dilo amo nilia melimelë.

¹⁵ Yonea Adoie säla iaha nelo. Ea uuala sähalea, Dolö goda dafidi na dilima säla iahalea, Ne baagia maase amoda, ne baagila asimelë. Mida, ne maadeia e dafidi nelola säla säi. ¹⁶ Ema nobai amo adugasebegi, ea nili sulubadela ugila negelahilä, hä, bu elöge ugila negesamu nelo. ¹⁷ Godea Mosesemadila mala säla negei amo säla i gaso, ugila negelole ado dofäleda, Yesu Gelesomadila misimelë. ¹⁸ Afädëa Gode dofä made meli gaso, ie Malö afädëfali amea Gode e nilima ulufala olei. Malö amoda dofä Gode. Eda Eedobalä dila nea.

*Ödägi gelo Yonea säla iaha nelo
(Madiu 3.1-12, Maga 1.7-8, Ulugu 3.15-17)*

¹⁹ Yu ilia gobela ilo dolöge, amase Ilibai dolöge Yalusalemela Yone neebee mosalosebegi, ili maala Yonema nabahalea, Dida nowëla nabi. Amala nabasebegi, Yonea gomalä säla i. ²⁰ Ea musügä negela made, hedabola ulufala säla iahalea, Afädë Memelei amoda ne mademelëla säla i.* ²¹ Amala säla iasebegi, ilia ema nabahalea, Amai dida nowë. Dida Elaialela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Neda e mademelëla säi. Amala säsebegi, ilia ema bu nabahalea, Dida bea sälo amolela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Neda amo mademelëla säi. ²² Amala säsebegi, ilia ema bu nabahalea, Dida dofä nowë. Dolö nili fisiga welo amolima eda gowe gabiola sämolöie, diada dihi dimada nowëla sähala nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yonea bea sälo Aisaeaea säi amo gadola ilima säla obëgësalea, Neda afädëa sege nafadeia udia dolö aligilo made dibea ami nea uuala sähalea, Dafidilo Geloi misiäia idi mogola fodomalola säha neamelëla säla obëgëi.

Aisaea 40.3

²⁴ Felesi ilia dolö fisiga gai ²⁵ amolia Yonema nabahalea, Dida Afädë Memelei amo made galëda, amase, Elaia made galëda, amase, bea sälo amo made galëda, amai mi edoie dia udia dolö ödägi gesa neala nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yonea ilima säla obëgësalea, Nada ili ödäeamu gesa neawe. Gaso, dolö afädë dilia made dawa dili mogogi nea. ²⁷ Dolö amoda ne baagia hobeala moholömelë. Nihineda ie emo usililo ëfë fisigämolöda dofea mademelëla säi.

²⁸ Yonema nabi amoge, amase, ea säla obëgëi amoge ödä Yodona dëgëla alömodi, Bedani segea nea amala säi. Segea amida Yonea udia dolö ödägi gesa nelo.

Yesuda Godeie Sugua Sibi Malö neala säi

²⁹ Amo aiyo amogi, Yonea Yesu e neebee maasebe amo bealahilä sähalea, Bimo. Egoweda Godeie Sugua Sibi Malömelë. Goeda udia dolö sege föi sulubadelagi nefolalebe amolile nafade hamoi amo hësa maademolömelë. ³⁰ Dolö goda dafidi na dilima säla iahalea, Ne baagia hobeala maase amoda, ne baagila asimelë. Mida, ne maadeia e dafidi nelola säla i amoda egowemelë. ³¹ Nada e dawa made nelömelë. Amai gaso, e Isilale udia dolöma ulufala olemolöie, na udia dolö ödägi gemolö misimelëla säi. ³² Yonea e ulufala sähalea, Na beahamelebe, Gesami Hebenila haea maliabu gadoi digalahilä, edaia fise melimelë. ³³ Nada e dawa made nelo gaso, udia dolö ödägi gemäia ne fisiga welo amea nema sähalea, Dia Gesami digalahilä dolö afädëdaia fise beaseda, dolö ameada udia dolö Eleloi Gesamia gemolömelëla säi. ³⁴ Eda Godeie malö neebe amo na melimelë. Amo na dilima säla imelëla Yonea säi.

Dolö ohodoaea Yesu bëgëla asi

³⁵ Amo aiyo amogi, Yonege ie bëgëla aulo äudä amolege bu amimu nelo. ³⁶ Amala nea, Yonea Yesu awäha neebe amo bealahilä sähalea, Bimo. Egoweda Godeie Sugua Sibi Malömelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo äudä amolea ea säse amo nabalahlilä,

* **1:20:** 1.20 Afädë Memeleila säi amoda Godea afädë memelela ie udia dolö sigi obëgëmolöla helësëla säi. Giligi adoeada Gelesola sälo. Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Gelesole Mesaealeda nilile ado sälada Afädë Memeleila sälo.

Yesu bĕgĕla asi. ³⁸ Amalebegi, Yesuea besula beahamelebe, ele e bĕgĕla maaha neebe meli. Ea elema nabahalea, Alia edo hogosala nabi. Amala nabasebegi, elea ema nabahalea, Elabaie, dida mosö abodogi saleala nabi. Elabai amo besulada säla olelelola sälo. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea elema säla obĕgĕsalea, Alia bea misiĕla säi. Amala säsebegi, ele awälahilä e diasebe mosö amo beaha nelo. Segeyo amoda ebalä ami nelo. Ele ebalä asi amoda eso si biyidugi gadola deadi asi.

⁴⁰ Bĕgĕla aulo äudäea Yoneie ado nabala Yesu bĕgĕla asi amolegi, afädĕda Saimono Fidaie edoo Ädulu. ⁴¹ Eada Yesu hä amilahilä, fodolofalĕ ie edoo Saimono bea asi. Amalahilä, ea Saimonoma sähalea, Alia hä Mesaea melimelĕla säi. Ēi Mesaea amo besulada Gelesola sälo.* ⁴² Amalahilä Äduluea e sigi Yesu neebea asi. Maaha nebegi, Yesuea ema siila nea sähalea, Dida Saimono, Yoneie malö. Dĕe ĕida Sifasala sämolömelĕla säi. Ēi Sifasa amo besulada Fida.*

Yesuea Filibile Nadanalele wei

⁴³ Amo aiyo amogi, Yesu e Galili moholö helĕsäi. E awäla Filibi gausialahilä ema sähalea, Ne bĕgĕla misiĕla säi. ⁴⁴ Filibida gaamu Bedesaida ami fii dolö. Sege amoda Ädulule Fidalele sege. ⁴⁵ Amasebegi, Filibia Nadanale hogola asi amo beagolelahilä ema sähalea, Mosesea Ado säla negei dibe amogi ie dĕdĕla negei amo gadolage, amase, bea sälo amolia bebegi ie dĕdĕla negei amo gadolage, nilia hä e melimelĕ. Amoda Nasalese fii Yesu, Yosebeie malö amo gabiola säi. ⁴⁶ Amala säsebegi, Nadanalea ema nabahalea, Amai nelebo hedabi afädĕ Nasalesela moholöi gabulela nabi. Amala nabasebegi, Filibia ema sähalea, Dia bimolö misiĕla säi. ⁴⁷ Amala säsebegi, Yesuea Nadanale e maaha neebe amo bealahilä, e helĕsäla sähalea, Bimo. Dolö maasebe egagoweda dofä Isilale dolömelĕ. Wäfalĕ sälo afädĕ egowemada mademelĕla säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, Nadanalea ema nabahalea, Dia ne abilia dawadigila nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obĕgĕsalea, Filibia di, aso, made wela nebegi, di äfäeo i mia sulo amoda na melimelĕla säla i. ⁴⁹ Amala säla iasebegi, Nadanalea säla obĕgĕsalea, Säla Oleleloo, dida Godeie malö. Dida Isilaleie Ginimelĕla säi. ⁵⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obĕgĕsalea, Di äfäeo i mia sulo amo na melila säi amea dia nema asigi afädĕ negesale. Hobealada go gadoi made, baagila asi elöi bimolömelĕla säi. ⁵¹ Amalahilä, Yesuea ema bu elö sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Hebeni doga negei bealahilä, dilia Godeie selesaia fii amoli Dolöie Malöma fedafu digafusa neĕ bimolömelĕla säi.

Yesuea ie ĕi ilibia amoge, ie geloi amoge, nofe elöi amo olemolöie melĕlo made gadoige, hamomolöi made gadoige, mi gäwila hamosa nelo*

2

(Yone 2-4)

Dolö afädĕa Gaina segea udia nii

¹ Segeyo äudä nelolahilä osodagi, Disiligi Galiliie Gaina segea ami, dolö afädĕie udia ifosebea Yesuie emea amo bea asi. ² Iliä Yesuge ie bĕgĕla aulo amolige misialola wesebegi, ili awälahilä, udia ifosebea ami nelo. ³ Wani ödä amo hä maadei gabugi, Yesuie emea ema sähalea, Iliä wani ödä amo hä, maadei gabuwela säi. ⁴ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obĕgĕsalea, Neme, nie hamoi amogida, dia nema hamomola sämolöi mademelĕ.

* **1:41:** 1.41 Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Giligi ado sälada Gelesola sälo. Mesaeale Gelesole nilile ado sälada Afädĕ Memeleila sälo. * **1:42:** 1.42 Ēi Sifasada Alamege ado. Segeyo amo gaaluda Yu ilile adoda Alamege ado. Amase, ĕi

Fidada Giligi adomadila misi. Sifasale Fidale nilile ado sälada igila sälo. * **2::** 2.1 Yesuea hamomolöi made gadoige, melĕlo made gadoige, nofe elöi hamoi amoda, Yone bebagida damo yafie gowe iligi dibe amo bimalo: 2.11, 2.18-19, 2.23, 3.2, 4.54, 6.2, 6.14, 6.26, 9.16, 11.47, 12.18, 12.37.

Nie segeyoda, asomelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, emea oböla hamoi hamolasilo amolima sähalea, Ea dilima nelebo afädë hamomalola säседа, dilia amo nabala hamomalola säi. ⁶ Amaimo, amida gobo i igia hamoi bobogamu gafeia dilo. Yu iliada ilile aiyalo mala dibe amo gadola hësa aligilo dilo. I afädë afädëlagida bagedi i nabülasi gadoia galë, mimogolasi gadoia galë, söga salasegi nobamolöi dilo. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea hamoi hamolasilo amolima sähalea, Gobo i gogi ödä osaha maademalola säi. Amala säsebegi, ilia ea säsebe amo gadola, osala nobaha maadei. ⁸ Amala hamosebegi, ea ilima sähalea, Ödä usi gogi odoa neala gaula, molö sigi aligilo neebee ami mosalola säi. Amala säsebegi, ilia amo gadola hamolahilä, gaula asi. ⁹ Gaula awälahilä, molö sigi aligilo amoma ïasebegi, ea ödäfalä wani ödä hamoi amo na bealahilä, abidi niidula asusugai. Hamoi hamolasilo dolö, ödä usi gaula mulo amoliamuda, dawadigi nelo. Amala asusugalahilä, ea udia goa amo welahilä, ¹⁰ ema sähalea, Udia dolö molö molö misialola säi misi sefolalebe amoli wani ödä hedabi amo dafidi muäia osala ïia awälahilä, udia dolö amoli edefade naala gagaosa neëgi, wani ödä fea amo odoa muäia ilo negei gaso, wani ödä hedabi amo musügä negei dilolahilä, dia oböla hobeala gaula misi gabula säi.

¹¹ Yesuea dolöea hamomolöi made gadoi dafidi mi gäwila hamoi amoda, Disiligi Galilië gaamu Gaina amidale hamoi. Ea amo hamoi amoda, ie geloi hido elöi dilo amo olei. Amala hamosebegi, ie bëgëla aulo amolia ema asigi afädë negei. ¹² Hobeala, Yesuge, ie emege, ie edoolalige, amase, ie bëgëla aulo amolige, Gabaniama gaamugi awälahilä, segeyo ede made ami nelo.

*Yesuea Godeie mosöa magaia negei hai
(Madiu 21.12-13, Maga 11.15-17, Ulugu 19.45-46)*

¹³ Yu ilile Baagila Asi Segeyo edefade amo hä, ga made dibegi, Yesu e Yalusaleme moholö asi.* ¹⁴ Amalahilä, ea Godeie mosöa ami beahamelebe, sugua gaoge, sugua sibige, haea maliabu gadoige, bidi neadigisa dibe meli. Amase, dolö odoa muni bedefaloge ami sefolalebe meli.* ¹⁵ Amo bealahilä, Yesuea ëfë gadoia fëgälo ëfë afädë hamoi. Amalahilä, ea dolö amolige, sugua gaoge, amase, sugua sibige, Godeie mosö yala isogi amila nulufuda segea nesila fisiga gaha maadei. Muni bedefa bedefalo sefolalo amolile muni aulidaia difolalo amola neala besigadasila sadia galahilä, auli amoge besusa maadei. ¹⁶ Amala besusa maadelahilä, haea magaia neaha difolalo amolima sähalea, Goda sulubadela segea gaula afiamo. Naadoie mosö ameadä, magaia nelo mosö gadoi hamomabiola säi. ¹⁷ Ea amala hamose amo bealahilä, ie bëgëla aulo amolia ado afädë bebägi säla dëdëla negei dibe amo helësëla obëgëi. Amoda gowe. Na die mosö gelola hamese amea, ne sëlasimolömelëla säla dëdëla negei dibe amo helësëi. *Gë Udälo 69.9*

¹⁸ Yesuea amala nesila digisebegi, Yu ilia ema nabahalea, Dia hamoi amo gadola hamomolöie geloi galeamelëla säla, dolöea hamomolöi made gadoi abodo hamola nilima olemolö gabula nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia Godeie mosö neebe gowe hä, hailsa fisimo. Amaseda, na segeyo ohodoagimu bu ulimolömelëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, Yu ilia säla obëgësalea, Wae! Go hamosaleada, gäheo i nabülasi biyidiaie gafeia asi amoda. Amai, diada segeyo ohodoagimu ulimolölela nabi. ²¹ Gaso, Yesuea Godeie mosöla säi amoda, hile domalo amo helësëla amala säi. ²² Hobeala, e bauiala nowesebegi, ie bëgëla aulo amolia bu helësëla obëgësalea, ea ado dafidi säi amo helësëi. Amala helësëlahilä, Godeie ado säla negei dibe amoge, ado Yesuea säi amoge, dofä säi gabula helësëi.

* **2:13:** 2.13 Baagila Asi Segeyo edefadela säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obëgëlo segeyola säi. * **2:14:** 2.14 Dolö odoaea Godeie mosöie yala isogi nelebo nea digahaleada, Godeie mosöa muni negei ameamu nelo. Iliada Olomolele Giligilele muniada nelo made. Dolö amolia haea neasebe amolige, amase, nelebo odoa neasebe amolige, nelebo amoli Godegali odala ilo.

Yesuea udia dolö sulubadelaie asigi dawadigisa maadei nea

²³ Yesu e Yalusaleme ami nea, Baagila Asi Segeyo amoie helësëla molö molö gedosolo segeyo amo gala, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamose amoli bealahilä, udia dolö yafiea ie ëigi asigi afädë negei. ²⁴ Amala negei gaso, Yesuea udia dolö sulubadela dawadigi neebe amea, ilima asigi bogia gala made nelo. ²⁵ Udia dolöie iso asigi dawadigi neebe ameadä, eda dawa oboba made, amase, afädëa ema ebedada gowe gadoimelëla säla imolöi mademelë.

3

Yesuea Nigudimusima ado säi

¹ Felesi dolö afädë Yu ilile busa nelo, amoie ëida Nigudimusi. ² E Yesu neebä gasigi maalahilä, ema sähalea, Säla Oleleloo, nilia dida säla olelelo Godea fisiga weila helësësamelë. Mida, Gode e dolö afädëbalä made nea, ea dolöea hamomolöi made gadoi dia hamosego gadola hamomolöi mademelëla säi. ³ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na dima dofä gelola sähago. Dolö afädë e bu elö made neegela ägüседа, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo ea made bimolömelëla säi. ⁴ Amala säsebegi, Nigudimusia ema nabahalea, Dolö fädäi amoda abilia neegela ägümolödu. Amai emeie isogi nogila digaseda, emea bu elö neegela ägümolöilela nabi. ⁵ Amalebe, Yesuea säla obëgësalea, Na dima dofä gelola sähago. Amai afädë ödäeage, Gesamiage, made neegela ägüi neebe amoda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe ami dofä made nogila digamolömelë. ⁶ Afädë e domaloea neegela ägüse amoda, domalomu neamelë. Amase, Gesamia neegela ägüse amoda, gesami neamelë. ⁷ Na dima sähalea, Dilida hä, bu elö neegela ägümolö dialeala säla i amogi, dia fudugimabu. ⁸ Foda hi hamea aulomelë. Gobamu nabelo gaso, abododila maala abododi awähadu, amoda dia dawa mademelë. Amai Gesamia neegela ägüi nefolalebe amoli sulubadelada, amo gadoi neamelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Nigudimusia ema nabahalea, Dia säsebegoda, abeahäladula nabi. ¹⁰ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dida Isilale ilile säla olelelo nebego gaso, na säsebeweda made helësësebele. ¹¹ Na dima dofä gelola sähago. Nelebo nilia dawadigi amoge, amase, beaha maadei amoge, dilima säla iahawe gaso, ado nilia säla iasebe amoda, dilia dofä säsebelä helësëla made nebego. ¹² Na dilima nelebo nagadaia dibe amogi neawela säla iaha gaso, asigi afädë made negese goeada, amai Hebeniie nelegei dibe amogi neawela säseada, dilia abilia asigi afädë negemolödu. ¹³ Afädë nagadaiawila Hebeni fedaida maade. Hebenila Dolöie Malö nagadaiawi digai amomu Hebeni fedaimelë. ¹⁴ Siiba, Mosesea sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeä ami nea, nuba iigi baala gauia adogoi amo gadola, Dolöie Malö amoge amo gadola wäla gauia adogomolö dialea.* ¹⁵ Mida, udia dolö sulubadelaäa ema asigi afädë negese amoliada, namolöi namolö gaula namiäiaie.

¹⁶ Godea udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli boba hamolahilä, ie malö afädëfali nelo amo i. Ie malöma asigi afädë negei nefolalebe amoli, made baagola namolöi namolö amo neala gaumäiaie imelë. ¹⁷ Godea ie malö amoda udia dolöbalä gudimolöie fisiga wei made. Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli damula mosäia fisiga weimelë. ¹⁸ Godea ie malöma asigi afädë negei nefolalebe amolibaläda gudila asiala hamoila made säimelë. Ema asigi afädë made negei nefolalebe amolibaläda gudila asiala hamoila säimelë. Mida, Godeie malö afädëfali amoie ëigi asigi afädë made negei amea amaimelë. ¹⁹ Asiala hamoila säi amoda gomalä. Yo digalo nagadaiawi digai nebegi gaso, udia dolöea mala nafademu hamolo amea, gasimi sagalomu boba hamosalea, yo digaloda boba hamoi made nelo. ²⁰ Udia dolö mala nafade hamolo amoli sulubadelaäa, ilile mala nafade hamoi amo ulufadigiloea, yo digalobalä habobal-ahilä, ilida yo digalo neebä ami mulo mademelë. ²¹ Amai gaso, mala dofä hamolo neebe

* **3:14:** 3.14 Nidei 21.9 bimalo.

amolia hamosebe amoda, Godeie geloigila hamosamelëla yo digaloea olemäialahilä, ilida yo digalomadi maala aligilomelëla Yesuea säi.

Ödägi gelo Yonea Yesuda gowe gadoi neala ulufai

²² Hobeala, Yesula ie bégëla aulo amolali, hä, Yudia segea moholö afiai. Afiala ilibalä salele odoa ami nea, ea udia dolö ödägi gesa nelo. ²³ Amase, Salimi gaamu ga madela Ainono segea ami, ödä yafie dilo ameage, amase, udia dolö yafie ödägi gemäia mafui ameage, Yonea ili ödägi gesa nelo. ²⁴ Amoda Yone e, aso, galabaia negela made nelo amo gaalu, amala hamosa nelo.

²⁵ Amaha nea, Yoneie bégëla aulo amolia, nigime hëla mala negei dibe amo helësëla, Yu dolö afädëbalä gégësa dilo. ²⁶ Amala gégësa dilolahilä, ili Yone neebee afialahilä ema sähalea, Säla Oleleloo, dolö afädë dibalä Yodona dëgëla alömodi nebegi, dia sähalea, Dolö amoda gowemelëla säi ameada, udia dolö ödägi gesa nea. Amala hamosebegi, udia dolö sulubadela e neebeamu awäha neamelëla säla i. ²⁷ Amala säla iasebegi, Yonea säla obégësalea, Afädëa Hebenila nelebo ema iase amomu neala gaumolöimelë. ²⁸ Na dafidi dilima sähalea, Afädë Memelei amoda ne mademelë. E hobe misiaia, nedale fisiga weila säsebegi, dilia nabi amoda säla imolöi galeamelë. ²⁹ Amaimo, dolö afädëa udia neaseda, udia amoda dolö amoie udia filo. Dolö esama ebalä ga madela nelo amea, udia goaea ado säsebe amo nabalahlilä, edefademalä obeägilo. Amo gadola obeägilo nema nobasebe ameada, na obeägisa neawe. ³⁰ Neda holöfalila, eda ilibiala edemolö dialea.

³¹ Afädë gadogola digai neebe amoda, sulubadelaie edefade nea. Afädë nagadaiala misi neebe ameada, nagadaiala maala nagadaia mala amomu sälo nea. Afädë Hebenila digai neebe amoda, sulubadelaie edefade neamelë. ³² Ea meli amoge, nabi amoge, udia dolöma säla iaha nea gaso, afädëa ea säsebe amo made nii neamelë. ³³ Ea säi amo nii neebe amea, Gode eada dofä sälo neamelëla ulufalomelë. ³⁴ Amoie mida, Godea gëla made, ie Gesami ilo amea, afädë ea fisiga idai ameada, Godeie ado amo sälo nea. ³⁵ Eedoea ie Malö amo boba hamolahilä, nelebo hulu sulubadela ie naabogi gausisa maadei. ³⁶ Malö amoma asigi afädë negei neebe ameada, namolöi namolö amo gaula nea. Malö amea ado säsebe amo made nabala, auaula fofolëlo neebe ameada, namolö amo made bimolömelë. Amobaläda, Godeie habobalo amo diamolöi diamolömelëla Yonea säi.

4

Yesuea Samelia udiabalä ado

¹ Yonea ie bégëla aulo namiäia udia dolö ödägi gesa nelo amoli holöfalilahilä, Yesuea yafie gesa neamelëla odoaea säi amo Felesi dolö amolia nabi. ² Yesueada afädë made gei. Gaso, ie bégëla aulo amoliamu amala gesa nelo. ³ Amo nabimelëla säi amo Yesuea nabalahlilä, e Yudia digila Galili obégëi.

⁴ Galili moholöda, Disiligi Sameliamadi awäla aulo negei. ⁵ Amalebe e awäla, Samelia ilile gaamu afädëgi besela galai. Gaamu amoie ëida Sigala sälo. Siga gaamu amoda siiba Yeigabaea ie malö Yosebegali sege ia ami ga madela dilo. ⁶ Segea amida siiba Yeigabaea ödä dögöi afädë dilo. Yesu e awäha nea emo hëhela, ödä dögöi amo ga madela ami hele sulo. Amoda eso mogogi amai.

⁷ Amala sebegi, Samelia udia afädë ödä usimolö maaha nebegi, Yesuea ema sähalea, Ne ödä molö gabu. Osala imola säi. ⁸ Amoda ie bégëla aulo amoli, gaamugi molö nea afiaibua amai. ⁹ Amala säsebegi, Samelia udia amea ema säla obégësalea, Dida Yu dolö. Neda Samelia udiamelë. Dia ödä imo ne nahadula säsebegoda, abilia sähala säi. Udia amea amala säi amoie mida, Yu iliada Samelia ilibalä gedola made aligilo. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea udia amoma säla obégësalea, Dia Godeie galu amoge, amase, dolö dima ne ödä imo nahadula säsebegoge, dawa galebeda, dia ema namolöi namolö ödä imola säsegi, ea digali namolöi namolö ödä amo ialabiola säi. ¹¹ Amala säsebegi, udia amea ema

obeägmäiamelë. ³⁷ Ado goda dofämelë. Afädëa sagasegi, elöea molö amo faila nelomelë. ³⁸ Dilia dafidi sagaia made ami, na dilima molö nea mosalaimelë. Odoa ilia häuala sagai dibeami, dilia ilia hamoi amoie molö niimelëla säi.

³⁹ Samelia udia amea säse amo nabalahlä, gaamugi ami fii yafiea Yesuma asigi afädë negei. Amoie mida, udia amea na nelebo hamoi amo sulubadela säla iaha maadeimelëla säi amogi. ⁴⁰ Amalebe, Samelia ili Yesu neebee ami maalahilä, e ilibalä neadula säi. Amasebegi, segea ami e segeyo äudä nelo. ⁴¹ Amalebe, udia dolö odoa yafieage ie ado nabala asigi afädë negei. ⁴² Iliä udia amoma sähalea, Nilia dia säse nabi ameamu asigi afädë negesa mademelë. Nihilä ie ado amo nabala helësësaleada, dolö goweda dofä nagadaia udia dolö neebe amolile damula aulo gabula helësësa neamelëla säi.

Yesuea giniie gusigusie malö wahilasi

⁴³ Yesu e segeyo äudä Samelia ilibalä nelolahilä, sege amo digila Disiligi Galili asi. ⁴⁴ Dafidi Yesu hi sähalea, Bea sälo neebe amoda hile segeafali ei maade neala säi. ⁴⁵ E awäla Galili besela galasebegi, Galili udia dolö ilia e säla olela gausiai. Mida, ilige dafidi Yalusaleme awäla, Segeyo Edefade amoie molö molö gedosolo amo gala, ea nelebo hamose meli amogi.

⁴⁶ Yesu e Disiligi Galiliie gaamu Gaina ami dafidi ödäfali neala wani ödä hamoia ami bu awäla besela galai. Segeyo amo galada, giniie gusigusie efege Gabaniama gaamugi ami oloi dilo. ⁴⁷ Dolö amea nabelebe, Yesu e Yudia digila Galili misi neala säi amo nabi. Amalebe, ie malö oloi amo baagomolöfali dibe amea, e Yesu neebee awälahlä sähalea, Nie malö wahimäia di Gabaniama awähadula säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamose amo made bealada, dofä dilia asigi afädë negelo made gabumelëla säi. ⁴⁹ Amala säsebegi, gusigusi amea ema sähalea, Dafidiloo, nie malö baagoloea, awähadula säi. ⁵⁰ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Di mosalo. Die malöda hä, wahi saleamelëla säi. Dolö amea Yesuea ado säsebe amo dofä gabula helësëla e hä, asi. ⁵¹ Dolö amo made besela galala awäha nebegi, ie hamoi hamolasilo amolia maala, idiafa gausiala digalahilä sähalea, Die malöda hä wahi saleamelëla säi. ⁵² Amala säsebegi, ea ilima nabahalea, Aoa nowëgi wahisiola nabi. Amalebe ilia säla obëgësalea, Aiyo eso si agegi olo amo hä, damuimelëla säi. ⁵³ Amalebe, eedoea helësësaleada, aiyo aoa amogimu Yesuea ema die malöda wahi saleamelëla säi amo gadola, wahi gabula helësëi. Amalebe, eege, e sosogo amoli sulubadelaage, asigi afädë negei.

⁵⁴ Amoda Yesu e Yudiala Galili maala nea, ea dolöea hamomolöi made gadoi bu agedu hamoida amo.

Yesuea hi hamoi hamola digi, amase, Sabada segeyo edefade amo udia dolöma säla olelela digisa nelo*

5

(Yone 5-10)

Ödä Bedeseda nudugu dibeami Yesuea dolö afädë wahi

¹ Hobeala, Yu ilile segeyo edefade afädëgi gedolo amo gadola, Yalusaleme gedosebea ami Yesu eege asi. ² Yalusaleme amida yala edefade amoie idi afädëda Sugua Sibiie idila sälo dibe amo ga madela amida, ödä nudugu afädë dilo. Ödä nudugu amoda Hibulu adoeada Bedesedala sälo. Amo amalelada holöbö mosö gadoie hadai bia dilo.

* 5:: 5.1 Yone beba gowegida, Yesuea segeyo Sabada gafegi nelebo yafie amo hamoi dëdëi dialea. Amase, Yu ilile Sabada segeyo edefadegige. Damo 5.1, 5.9, amase, 6.4, 7.2, amase, 10.22ge bimalo. Dawadigi dolö yafeia helësësalea, Yonea olesaleada, Yesu hi eda Sabada segeyo edefade amoie mifali neala olei gabula helësëi. Damo 2.13, 2.23, 11.55 amolige bimalo.

3-4 Amolidaiada, udia dolö oloi yafie difolalo, si golaige, emo nafadeige, fii sige.* 5 Hadai amodaiada dolö afädë dilo. Dolö amo oloi dialeamu gäheo i nabülasi ohodoaie odoai gödölasi asi dilo. 6 Yesuea dolö oloi dibe amo beahamelebe, e siibafali amo wälasi dilo gabula helësëlahilä, ema nabahalea, Di wahimäia hamesebelela nabi. 7 Amala nabasebegi, oloi amea säla obëgësalea, Dafidiloo, ödä bebedägisebea ami ne ugila negela, ödägi gelasimolö dolö madesalea. Nihido geleä fihilä awäha neëgi, odoa iliada ne baagila ilidale digafulomelëla säi. 8 Amala säi amo nabalahlilä, Yesuea ema sähalea, Di nowelahlilä, die fëogo gaula mosalola säi. 9 Amala säi amole, dolö oloi amo wahisebegi, ie fëo amo hi neala gaula asi. Dolö wahi amoda, segeyo Sabada gafegi wahi. 10 Amai gabugi, Yu ilia dolö wahilasi amoma sähalea, Walio Sabada segeyo gafego. Mala säla negei amea dia fëogo gaula mosabiola säi dialeala säi. 11 Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Dolö ne wahilasilo amea die fëogo gaula mosalola säimelëla säi. 12 Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Dolö nowëa die fëogo gaula mosalasiola nabi. 13 Dolö wahi amea nowëa e wahilasidula dawa made nelo. Amoie mida, udia dolö yafie gegedoi dibeami, Yesu e asi amea amai. 14 Hobeala, Yesuea Godeie mosöa ami beahamelebe, dolö amo neebe bealahilä ema sähalea, Nabuö. Walio di hä, wahi gomelë. Dia nafade bu elö made hamomalo. Oböla, yoi elö dia dafidi gausiai amo baagila awäla dima besela galaloeamelëla säi. 15 Amalebe, dolö amo awälahlilä, Yu amolima sähalea, Ne wahilasi amoda Yesuea gabiola säi.

16 Yesuea Sabada segeyo gafegi amala hamolo gabugi, Yu ilia e sëlasisa nelo. 17 Amasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nïe Naadoea hamoi hahamolamu maaha nelo amo gadola, nage walio hamosa neamelëla säi. 18 Amala säi amo nabalahlilä, Yu amolia Yesu e nifulö gelola helësëi. Amoie mida, Yesuea segeyo Sabada gafeie mala damulo amogimu made. Nïe Naadoda Godela säi ameada, e hi Gode gadoi hamosebela helësëlahilä, ilia e nifulö helësësa nelo.

Eedoea hamosebe amo gadola wäla, Malöeage hamosa neamelëla säi

19 Amala helësësa dibegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Malöea hido asigiamu nelebo afädë hamomolöi mademelë. Eedoea hamose amo bealahilä, Malöeage amomu hamomolömelë. Mida, Eedoea nelebo sulubadela hamosebe amo gadola, Malöeage amo gadola wäla hamosamelë. 20 Eedoea ie Malö boba hamolahilä, ea hamosebe amo sulubadela Malöma olesa. Dili sulubadela fudugimäia, hamoi geloi hido elöi walio hamosebe meli amo gadoi made, edefademalä hamomäia ea ie Malöma olemolömelë. 21 Eedoeada udia dolö baagoi amoli nowela ifosilahilä, namolö ilo amo gadola, Malöeage amo gadola wäla namolö imolö helësëse amogali imolömelë. 22 Amase, Eedo hida udia dolöea hamosebe amoieda made mogemolömelë. Sulubadela ie Malöeamu mogemäia ifosimelë. 23 Amala ifosi amoie mida, udia dolö sulubadela Eedoie ei gauia adalo amo gadola, ie Malöie eige gauia adamäia ifosi nea. Afädëa Malöie ei made gauia adalo neebe ameada, Eedoea Malö misialala sälo amoie eige made gauia adalo nea. 24 Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa na ado säsebe amo nabala, ne misialala sälo amoma asigi afädë negei neebe amea namolöi namolö gaula neëgi, ea hamoi amoieda made mogemolömelë. Eda dafidi baagomolömade nelo amo, walioda e namolöi namolömade dëgëla aligi nea. 25 Na dilima dofä gelola sähago. Segeyo afädë besela galamolö amoda hä, walio besela galai dialeamelë. Segeyo amogi, udia dolö baagoi difolalebe amolia Godeie Malöie ado nabulömelë. Nabase amolida, hä, namolömelë. 26 Eedo hi ema namolö dibe amo gadola, Malömage namolö diamäia ea geloi i. 27 Amase,

* **5:3-4:** 5.3-4 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo gowelegida ado odoa dialeala helësëi. Ado amoda gowe, [Iliada ödä amo bebedägimäia beaha ffigilo. Segeyo odoagi Dafidilo Geloie selesaia fii afädë ödä nudugu amogi nogila digalahilä bebedägilasilo. Bebedägilasisa neëgi, dafididale digase amoda, e olo abodo gadoi dilo amo gadoida wahilasisa aligilo.]

eda Dolöie Malö neebe amea, Eedoea udia dolöea hamosebe amoie mogemäiada, ema geloi i.

²⁸ Na ado säsebewegida, dilia fudugimabio. Segeyo afädë besela galamolö amo, besela galasolo amo galada, udia dolö baui dibe amoli sulubadelaea Malöie ado nabala, ²⁹ bauia amila nowela galaha maademolömelë. Udia dolö mala hedabi hamosa nefolalo amolida, namolöi namolöie nowela galamolömelë. Amase, udia dolö nafade hamosa nefolalo amolida, ilibalä gudilahilä ilima asiala hamoila sämolöie nowela galamolömelëlä säi.

Odoa ilia Yesu eda gowe neala säla ulufai

³⁰ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Na nihido asigiamu nelebo afädë hamomolöi mademelë. Ado na nabelo amo gadolamu mogelomelë. Na mogelo amoda mogola hamolomelë. Mida, na nihile hamelo amo fisila, ne misialala sälo amea hamelo amo gadola mogelomelë. ³¹ Na gomalä hamolomelëlage, amase, ne gowe gadoi neamelëlage säha galebeda, amoda dofä made säsebelä sämolö dialea.* ³² Be, nelebo na hamosebe amo, afädëa gomalä hamosamelëlä säla iaha nea. Na ea säsebe amoda dofä sähala helësësamelë.* ³³ Dilia Yonema ado naba mosäia dolö fisiga gasebegi, Yonea dolö amolima ado dofä amoie ulufala säla i. ³⁴ Na helësësaleada, dolöfäea ado ulufala säla iase amoda, na ado säsebeweie gelolasimolöi madela helësësamelë. Gasoda, dili sigi obögëmäia, na dilima amala sähawe. ³⁵ Yone eda gele wai gadoi nea, ea gele wala yo digaha nelo. Dilia segeyo ede madegi ie yo digalo neebe amo beahalea, obeägisa nelomelë.

³⁶ Yoneada ne dilima holöfalä oleimelë. Nïe Naado hi gelolasisa neëgi, hamoi hamosa maademäia i amo hamosa neebe ameada, edefadeda ne amea olesamelë. Amo bealahilä, nïe Naadoea ne misialala säsebegi misi gabula helësëmolö dialea.

³⁷ Naado ne misialala sälo amohida dofä ne neebe amo gadoi ulufala sälo nea. Dilia ie adoge dofä nabelo made, ie odagige melëlo made, amase, ³⁸ ie ado malage dilile iso asigigi made dibego. Mida, ea misialala säsebegi misi amoma asigi afädë made negei nefolalebe goea.* ³⁹ Dilia Godeie bebegi ado säla dödëla negei dibe amogi namolöi namolö beagolemölöila helësëlahilä, nidesamu aligilomelë. Be, ado säla dödëla negei dibe ameada, ne dilima ulufala säla ilo ⁴⁰ gaso, dihili namolöi namolö nimolöie ne nebea moholö habosebego.

⁴¹ Nada dolöfäea nïe ei gauia adamäiala helësëla säha made ⁴² gaso, dilile iso asigigi dibe amoda na dawadigi nea. Godeie boba hamolo amo dilima maade gabula helësësa neamelë. ⁴³ Neda Naadoie ëigi misi neebewegida, dilia ne säla olela made gausiamelë. Amai gaso, dolö elö hile ëigi maaseda, dilia e säla olela gausiamolömelë. ⁴⁴ Gode afädëfalä neebe amea dilile ei gauia adamäiala aligila mateda, dihilimu dihilile ei gauia adadaha aligilo nebego. Amalamu hamolo neada, dilia asigi afädë abeahäla negemolöi gabu.

⁴⁵ Na Naadoie siigi nea, dilia hamosebegoie asiala hamoila sämolö gabula helësëmabio. Dihili Mosese e sisiläfülo amea, dilia asiala gomalä hamosa nelomelëlä Naadoma säla imolömelë. ⁴⁶ Diliada Moseseie ado nabala asigi afädë negei galebeda, amai nemage asigi afädë negelabio. Mida, ado ea dödëi dibe amoda nïe säla dödëi dialea. ⁴⁷ Ea säla dödëla negei dibe amoda dofä gabula made helësëi nefolalebegoada, amai nïe ado säsebeweda dofä gabula abeahäla helësëmolödula säi.

6

Yesuea udia dolö dausini biagali molö i (Madiu 14.13-21, Maga 6.30-44, Ulugu 9.10-17)

* **5:31:** 5.31 Mala Bu Eegei 19.15 bimalo. * **5:32:** 5.32 Yesuea afädëala säi amoda Gode e helësëla säi. * **5:38:** 5.38 Ea misialala säsebegi misila säi amoda Yesu hi e säi.

¹ Hobeala, Yesu e Galili oeabo amo dëgëla alömodi asi. Galili oeabo amoïe ëi elöda Dabeliasa. ² Udia dolö yafie gegedola, e awäsebe amo gadola bëgëla afiai. Mida, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamola, udia dolö oloi difolalo amoli wahisebe meli amogi. ³ Yesula ie bëgëla aulo amolali segebidaia ami fedafula sefolalo. ⁴ Segeyo amo galada, Baagila Asi Segeyo amo besela galamolö dilo. Segeyo edefade amoda Yu ilile gedola molö nulo segeyo dilo.

⁵ Amala sefolalea, Yesuea busa fädägägia adogola beahaleamelebe, udia dolö yafie e sebea ami mofiassebe amo bealahilä, ea Filibima nabahalea, Mofiassebe gowe ili molö muäia abidi bidia nimolödula nabi. ⁶ Eada gomalä hamomolöla dawadigi nea gaso, ea Filibi fedogola nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Filibia ema säla obëgësalea, Muni gina hädali äudäea molö bidia neaseda, udia dolö sulubadelaea holöfalä holöfaläla molöi made gabumelëla säi. ⁸ Yesu bëgëla aulo Saimono Fidaïe edoo Äduluea Yesuma sähalea, ⁹ Malö maalibu neebe gowe eladi gadoi balia beledi hamoi biage, amase, seme äudäge ägülea gaso, udia dolö yafie gegedoi welibalä dofea made gabula säi. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Udia dolö fifigimalamalola säi. Sege amogida giisi hedabi yafie dilo. Udia dolö amoli amodaia fifigisa maadei. Dolömu nidelada dausini bia gadoi sefolalo. ¹¹ Sefolalebegi, Yesuea beledi amo neala gaula nea, Godema nesegelahilä, udia dolö sefolalebe amoligali sogomalai. Seme äudä amoge amo gadolamu hamosebegi, ilia helësei amo gadola mai. ¹² Ili sulubadela dofea gaalula nasebegi, ea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Fea digai amo sofäloea, sulubadela neala gegedola negemalola säi. ¹³ Ili neala gegedola negei amo, beledi bia amea naala fea digai amo adu giwilasi salala nobai.

¹⁴ Udia dolö amolia Yesuea dolöea hamomolöi made gadoi hamosebe amo bealahilä, säla didigahalea, Bea sälo nagadaiawi moholömelëla säha dilo amoda dofä go gabumelëla säi. ¹⁵ Yesuea ilia e gini namiäiaie e gaula fëdömolö gabula helëselahilä, ea sege amo digäla hüdofalä segebidaia ami bu obëgëla asi.

*Yesu e ödädabodo asi
(Madiu 14.22-33, Maga 6.45-52)*

¹⁶ Deadi eso digase gaalu, ie bëgëla aulo amoli oeaba daala aligilahilä, ¹⁷ ödä duugi fila Gabaniama moholö asi. Awäha dibegi, Yesu e ili sebea ami made maala nebegimu, hä, gasimi sagai. ¹⁸ Amase amo gaalu, fo gelola guula maalahilä, ödä aidagula fedai. ¹⁹ Ili ödä adelo amea ödä adada awäha nea, gilomida bia gafeia gadoi baagise amo gaalu, Yesu e ödädabodo maala ödä du amo ga madela maaha neebe meli. Amo bealahilä, ili edefademalä bedäi. ²⁰ Amala bedäsebegi, ea ilima sähalea, Weda nemelë. Bedämabiola säi. ²¹ Amala säsebegi, ilia e dudaia ami misiäia nabeledelä hamose amo gaalu, du amoda hä, waliomu sege ili moholöia ami besela galai neebe meli.

Udia dolöea Yesu hogoi

²² Amo aiyo amogi, ödä dëgëla alömodi adidi amolia helësesalea, aiyo ödä du afädëmu dilo amogida ie bëgëla aulo amoli fila afiasse amogi, Yesu eda fila made awäla ili hilidomu fila afiaila helësesa dilo. ²³ Amala helësesa dibegi, ödä du odoa Dabeliasa gaamuala, Dafidilo Geloia nesegesebegi, udia dolö molö maia ami ga madela maala negei. ²⁴ Udia dolö gegedoi amolia Yesuge ie bëgëla aulo amolige, ami maade, awäha maadei amo bealahilä, ödä du amolige fifigila Yesu hogola Gabaniama afiai.

Yesuea neda namolöie beledi neawela säi

²⁵ Udia dolö amoli afiala ödä dëgëla alömodi Yesu beagolelahilä, ema nabahalea, Säla Olelelo, dida wi abola misila nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Ne hogola mofiaigoda, na dolöea hamomolöi made gadoi hamoi amo bealahilä, ne hogola mofiai mademelë. Dilia beledi amo dofea naala gaalui amoïemu, ne hogola mofiai gabumelë. ²⁷ Sigälo molö amo nimolöie hamoi hamosa

namiabio. Diamolöi diamolö molö amoie hamoi hamosa namialo. Molö amoda namolöi namolö ilo molö. Dolöie Malö amea diligali molö amo imolömelë. Naado Godea e amala namiäia memelela ifosi neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Nilia Godeie hamoi amo hamomolöie edo hamomolödula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godeie hamoi amoda gomalämelë. Ea misialala säsebegi misi amoma asigi afädë negemäiamelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, ilia ema säla obëgësalea, Dia dolöea hamomolöi made gadoi hamose amo bealahilä, nilia dima asigi afädë negedeläie, dia edo hamomolö. Diada hamoi abodo gadoi hamomolö gabu. ³¹ Nilile mäula iliada sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeami nea, mena naha nelo. Amala hamoi amoie ado säla dëdëla negei dibe amoda gomalä. Eada iligali muäia selesaiala beledi ila säla dëdëla negei dialeala säi. ³² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Selesaiala beledi diligali i amoda, Mosesea i mademelë. Nie Naadoea selesaiala beledifali amo diligali ilo neamelë. ³³ Selesaiala digai neebe amea udia dolö nagadaiawi nefolalebewe iligali namolö amo iaha neebe amoda, Godeie beledifalida amomelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Dafidiloo, dia beledigo niligali iahamu namialola säi. ³⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Namolöie beledida nemelë. Ne neebea maaha neebe amolida sädëa dofä made baagomolö. Nema asigi afädë negesa neebe amolida, ödä bu elö dofä made halämolömelë.

³⁶ Amaimo, na dilima säi amo gadola, dilia hä, ne meli gaso, oböla nema asigi afädë made negela nebege. ³⁷ Nie Naadoea udia dolö sulubadela nema iase amolida nema moholömelë. Ne neebea mafuse amoligida, afädë na dofä made nesila digimolömelë. ³⁸ Mida, ne selesaiala misi amoda, nihä hamese amo gadola hamomolö misi made. Ne misialala sälo amea hamese amo gadola hamomolöie misimelë. ³⁹ Ne misialala sälo amea, na hamomäia hamesa neebe amoda gowe. Nema i amoligi afädë fisila made, aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, sulubadela nowelasisa maademäia hamesa neamelë. ⁴⁰ Nie Naadoea hamesa neebe amoda gowe. Udia dolö sulubadela Malö siia bealahilä, ema asigi afädë negei nefolalebe amoliada namolöi namolö neala gausa maademäia hamesa nea. Aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, nada udia dolö amoli nowelasimolömelëla säi.

⁴¹ Yesuea säi amo nabalahlä, Yu dolö ilia habobalahilä hilidomu didiäha difolalo. Mida, beledi selesaiala digai amoda ne neawela säi amogi. ⁴² Iliä sähalea, Goweda Yosebeie malö Yesu madele. Ie eme eedolela nilia dawadigi amo. Oböla, ea sähalea, Selesaiala digaila säi amoda abeahäladula säla didiäha difolalo.

⁴³ Amala säla didiäha difolalebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilia habobalahilä, dihilido didiäha dibegoda gafisimo. ⁴⁴ Nie Naado ne misialala sälo amea, afädë nemadi sigi made maaseda, hïdomuda ne neebea moholöi mademelë. Naadoea ne neebea sigi maase amoda, aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, na nowela ifosimolömelë. ⁴⁵ Bea sälo amolile bebagi säla dëdëla negesalea, Godea ili sulubadelama säla olele-molömelëla säla dëdëla negei. Naadoea säla olelesebe amo nabalahlä, e dawadigila helësësebe amolida, sulubadela hä ne neebea maahamelë. ⁴⁶ Afädëa Naado melimelëla säha made. Naado melida afädëfali e Gode neebeala digai neebe ameamu hïdo, Naado meli nea. ⁴⁷ Na dilima dofä gelola sähago. Nema asigi afädë negei nefolalebe amoliada namolöi namolö gaula nea. ⁴⁸ Namolöie beledida nemelë. ⁴⁹ Dilile diadolalia sege nafade udia dolö aligisia made ami nea, mena naha nelo amolida baagosa maadei. ⁵⁰ Gasoda, beledi selesaiala digasebe amoda wi dialea. Beledi amo nase amolida made baagomolömelë. ⁵¹ Namolöie beledi selesaiala digai amoda nihinemelë. Beledi amo afädëa naseda, eda namolöi namolö. Beledi amoda nihile domalomelë. Sege föi sulubadelagi nefolalebe amolia namolö gausa maademäia, na nie domalo imolömelëla säi.

⁵² Amala säi amo nabalahlilä, Yu dolö amolia hilidomu gëgëla didiähalea, Dolö gowea ie domalo amo nilia muäia imolömelëla säha neebe goweda, abilia imolöiedula didiäha difolalo. ⁵³ Amala didiäha difolalebegi, Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Dolöie Malö amoie domaloge healege made naseda, namolö amoda dili isogi maademelë. ⁵⁴ Nïe domaloge healege naha neebe amoda, namolöi namolö gaula nea. Amoda aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, na e nowelasimolömelë. ⁵⁵ Mida, nïe domalo amoda molö dofäfalimelë. Amase, nïe heale amoda ödä dofäfalimelë. ⁵⁶ Amase, nïe domaloge healege naha neebe amoda nïe isogi nea, amase, nege ie isogi nea. ⁵⁷ Naado namolöi neebe amea ne misialala säi. E namolöi neebe amea, nege namolöi neawe. Amo gadolamu, ne naha neebe amoge, ne namolöi neebe amea eege namolöi namolömelë. ⁵⁸ Goda beledi selesaiala digai. Dilile diadolalia mena naha difolalolahilä baagoi amo gadoi made, beledi gowe afädëa naseda, eda namolöi namolömelëla säi. ⁵⁹ Ea säi amoda, Gabaniama gedolo mosöa ami nea, säla olelesolo amo gala amala säi.

Yesuda namolöie mi nea

⁶⁰ Amala säi amo nabalahlilä, e bëgëla nawialo yafiea sähalea, Ado ea säsebe goweda yöi gabu. Nowëa nabalöidula säha difolalo. ⁶¹ E bëgëla nawialo amolia ea säi amoie habobalahilä, hilidomu didiäha difolalebe amo Yesuea asigia dawadigila nea, ilima sähalea, Na ado säi amea dili neala habobalasisiole. ⁶² Dolöie Malö amo dafidi nelo ami fedase beaseda, abilia helësëmolö gabu. ⁶³ Godeie Gesamia udia dolögali namolö ilo. Domaloda galone mademelë. Ado na dilima säla iase amoda gesamile, namolöi namolölemelë. ⁶⁴ Amai, dili odoaea asigi afädë made negela nebegola säi. Yesueada ema asigi afädë made negesebe amolige, e hololömolö amoge, mi gäwilafalï dawadigi nelo. Amala nea, ado amo amala säi. ⁶⁵ Amala sälahilä sähalea, Mi amo helësëla na dilima sähalea, Nïe Naadoea afädë ne nebea misiäiala made helësëlasiseda, eda moholöi mademelëla dafidi säla i amomelëla säi.

⁶⁶ Segeyo amila nofela, e bëgëla nawialo yafiea e bëgëla made awäla, bahïla obëgësa maadei. ⁶⁷ Amala hamosebegi, Yesuea giwilasi amolima nabahalea, Dilige bahïla äuduläla helësësalela nabi. ⁶⁸ Amala nabasebegi, Saimono Fidaea säla obëgësalea, Dafidiloo, nili nowëma moholö. Namolöi namolö amoie adoda dima dialea. ⁶⁹ Dida mogoi hedabifalï, Gode neebeala misi neebe amo helësëlahilä, nilia asigi afädë negei neawemelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nada dili giwilasi memelei madele. Amai gaso, diligi afädëda mugabe busa neebemelëla säi. ⁷¹ Eada Saimono Isagaliadaie malö Yudasa helësëla amala säi. Mida, Yudasa eda giwilasi amoligi nelo amea hobeala e hololölo amo.

7

Yesuie edoolalia asigi afädë made negei nelo

¹ Hobeala, Yu ilia e nufidedelä hamosebegi, Yesu e Yudiamadi nawela made, Galil-imadimu nawesa nelo. ² Yu ilile segeyo edefade idia dilo mosö gadoi uligi molö nulo amo ga made dibegi, ³ Yesuie edoolalia ema sähalea, Dia hamoi hamosa nebege, di bëgëla maasebe amolia bimäia, segewe dīgila Yudia mosalo.* ⁴ Afädëa ea hamosebe amo sulubadelaea dawadigimäiala asigiseda, musügä negela hamolo made, ulufala hamolomelë. Dia hamoi amo hamosa galëda, sege sulubadelagi nefolalebe amolima

* **7:3:** 7.3 Segeyo edefade idia dilo mosö gadoi uligi molö nulola säi amoda, Yu ilia gomalä hamolo. Segeyo edefade amoda molö bëi faila gaula gege-dolo fu amogi besela galalo. Amase, Baagila Asi Segeyo molö nahilä aube gafeia baagilahiläda, amo besela galalo. Idia dilo mosö gadoigi aligilo amoie mida, Yu ilia ilile mäulali sege nafade udia dolö aligisia made ami gäheo i yafiegi afiaha dilo amo helësëlahilä, amala hamosa aligilo. Ila segeyo gödögi amo gadola hamosa aligilo. Segeyo edefade amoie ëida Idia Dilo Mosö Segeyola sälo. Gobela Ilo 23.33-36ge, Mala Bu Egegi 16.13-16ge bimalo.

olela hamomolö mosöla säi. ⁵ Ë edoola iliage ema asigi afädë made negesalea, amala säha nelo. ⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Segeyo sulubadelada, hä, dilile segeyo dialea. Nïe segeyoda, aso, made besela galaimelë. ⁷ Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliada, dilima bimolö habobamolöi mademelë. Be, na ilima nafade hamosa neebela säla ïahamu neebewegida, ili sulubadelaea nema bimolö habobaha nebegomelë. ⁸ Dilida segeyo edefade amoïe molö molö afiamo. Nïe segeyoda, aso, made besela galai gabugi, neda saleamelëla säi. ⁹ Amala sälahilä, e made awäla, Galili ami nelo.

¹⁰ Yesuïe edoolali segeyo edefade amoïe molö molö afiasebegi, Yesu eege, udia dolöea e melëloealahilä, musügä hobeala asi. ¹¹ Segeyo edefade gedosolo amo gala, Yu dolö amolia e hogosalea, dolö amoda abidi neadula naba hogosa nelo. ¹² Udia dolö gegedoi amoligi yafia sädäwala säla didigaha dilo. Odoaea e hedabimelëla säla digi, amase, odoaea sähaleada, Amala made. Eada udia dolö dahila neaha neala säla digisa dilo. ¹³ Ili sulubadelaeada, Yu dolö amolibalä bedähalea, ulufadigila ea gomalä hamolomelëla made sälo nelo.

¹⁴ Idia Dilo Mosö Segeyo amoïe segeyo odoa baagilahilä mogogi nebegi, Yesu e Godeïe mosöa ami awälahilä, säla olelesa nelo. ¹⁵ Amala olelesa neebe amo bealahilä, Yu dolö amoli fudugilahilä sähalea, Dolö gowe sugulu made hamoi amea, dawa hïdo elöiweda abeahäla dawa niidula säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Mala säla olelesa neebeweda, nïe mademelë. Ne misialala sälo amomadila säla olelesa neawe. ¹⁷ Afädëa Godea hamesebe amo gadola hamomolöila helësësedä, na säla olelesa neebewe, Godeïe helësëlogi nea olelesa nealedu, ma nihile helësëlogi nea olelesa nealedula amohï bimolömelë. ¹⁸ Afädëa hile helësëloeamu säla olelesa neebe ameadä, hile ëi gauia adala säla olelelo nea. Amai gaso, e misialala sälo amoïe ëi gauia adamäialahilä, eada ado dofä sälo nea. Emada wäfalï sälo afädë maade neamelë. ¹⁹ Siiba, Ado säla negei amoda Mosesea diligali ï madele. Amai gaso, diligi afädëa gaula mogoloda maade gabu. Mi edoïe oböla ne nufulöïe hamosa dialeala nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi amolia säla obëgësalea, Dida mugabe fedai nebego. Di nowëa nufulö hamosa neebela säi. ²¹ Amala sälebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na hamoi afädë hamoi amogi, dili fudugisa dialeamelë.* ²² Amaha gaso, gafodo damulo mala Mosesea hamomalaila helësëla, Sabada gafegi dilia dilile malölali gafodo damulomelë. Gafodo damulo mala amoda, dofä Mosesea negei made. Amoda mi gäwilafalï dilile mäulalia siibafalï mi gäwimelë. ²³ Mosese nebegi Ado säla negei amoda, dofä made damumolöla sälahilä, dilia Sabada gafegi dolö malësäie gafodo damusa aligilo amo gadola, nage, dolö afädëï domalo hulu wahilasisa maadei amogi nema mihaläsebele.* ²⁴ Memalä siiamu beala mogelo amo fisimalo. Mala mogoi amo hogosa nea, hedabola mogesa namialola säi.

Udia dolö ilia Yesu e nowëdula helësëi

²⁵ Amala säi amo nabalahilä, Yalusaleme udia dolö odoaea sähalea, Iliä nufidedelä hamosa neebe amoda, dolö go madele. ²⁶ Amai gaso, bimo. Ea udia dolö sidaia mala olelesa neebe amogida, ilia ema ado afädë made säla neebe amoda, sigi aligilo amolia goweda dofä Afädë Memelei amola helësësa nealedu. ²⁷ Amalada abidi. Afädë Memelei misi amo galebeda, e gowegila maasebela made helësëlabio gaso, dolö goda guwila misi neala nilia dawadigi nea madelela säi. ²⁸ Amala säsebegi, Yesuea Godeïe mosöa ami nea, udia dolö amolima säla olelesalea, gelola sähalea, Ä. Dilia nege, sege gowegi fii misilage, helësësa neago gaso, nihile asigia misi mademelë. Ne misialala sälo amoda dofä sälo mi

* **7:21:** 7.21 Amala säi amoda, Yesuea ödä Bedeseda nudugu besela galasebea ami hamoi amo helësëla säi. Yone 5.1-18ge, Sigi Obëgëi 31.14-15ge bimalo. * **7:23:** 7.23 Yu ilile Ado säla negei amea sähaleada, udia ilia dolö malö ägüsedä, ägüla misia amila segeyo nidela fedai gödö besela galasolo amo gala malö dubo amoïe gafodo damusa aligilo. Gobela Ìlo 12.3ge, Ulugu 1.59ge, 2.21ge bimalo. Segeyo Yesu digala nelo amo gaaluda Sabada gafe segeyogida, nelebo afädë hamomolö madela säla negei dilo. Gaso, hilida Sabada gafegi gafodo damusa aligilo amoge hamoi hamolo amo gadoimu gabula helësëlahilä gaso, oböla Sabada gafegi gafodo damusamu aligilo.

nea. Gasoda, dilia e dawa made nebege. ²⁹ Ne emadila misi neebe ameage, amase, ne misialala säi ameage, na e dawadigi neala säi. ³⁰ Amala säi amo nabalahlä, ilia e gaudelä hamoi gaso, ie segeyo amo gala made amea, afädëa ie naabogi made gaui. ³¹ Amai gaso, udia dolö gegedoi amoligi yafia ema asigi afädë negei. Amolia sähalea, Afädë Memelei amo maalahlä, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamomolö amoda, dolö gowea hamosa neebe amo gadola, baagila awäla hamomolölela säi.

Yesu nafodola mosalai

³² Udia dolö gegedoi amolia Yesu helësëla sädawala säla didiäha dibe amo Felesi dolö amolia nabalahlä, iliage, gobela ilo busa nefolalo amoliage, Godeie mosö idihë nefolalo amolima e nafodola mosalola säi. ³³ Amalebegi, Yesuea sähalea, Ne dilibalä segeyo obobamelë nelolahilä, ne misialala sälo neebea ami obëgemolömelë. ³⁴ Obëgeseda, dilia ne hogomolö gaso, made beagolemolömelë. Sege ne moholöia amida, dili moholöi made nebegola säi. ³⁵ Amala säi amo nabalahlä, Yu nefolalo amolia hilidomu didiähalea, Ne made beagolemolömelëla säha neebe goweda, eda abododi moholö nea sähadu. Nilï sosogo odoa Giligi sege elö elöla dibea ami afufui amoli neebea ami awälahlä, Giligi udia dolö amolima mala säla olelela moholö nea sähaledu. ³⁶ Ea sähalea, Dilia ne hogomolö gaso, made beagolemolömelëla säi amoge, amase, ne moholöia amida, dili moholöi made nebegola säi amoge, mida edo helësëla sähadula säi.

Yesuea namolö ödäie säi

³⁷ Idia Dilo Mosö Segeyo amo wagamolöie segeyo edefadegi Yesuea nowela nea gelola sähalea, Afädë ödä haläi nea galëda, nema naa misialo. ³⁸ Nema asigi afädë negei neebe amolia bebägi säla dädëla negei dibe amo gadola hamomolömelë. Ado säla dädëla negei dibe amea sähalea, Ie isogila namolöie ödä amo bugagila awäha namolömelëla säla dädëla negei dialeala säi. ³⁹ Ea amo säi amoda udia dolö ema asigi afädë negei nefolalo amolima hobeala Gesami imolö amo helësëla amala säi. Yesu e yo hido elöi digalomadi gauia adogoi amo, aso, made gauia adogoi amea, Gesami made digala nebegi, amo gala amala säi.

Udia dolö ili moge mogela nefolalo

⁴⁰ Ea ado säi amo nabalahlä, udia dolö gegedoi amoligi odoaea sähalea, Dolö goda dofä bea sälo amo gabumelëla säi. ⁴¹ Amase, odoaea sähaleada, Afädë Memelei amoda emelëla säi. Oböla odoaea sähaleada, Afädë Memelei amoda amai, Galilila made moholö madele. ⁴² Godeie bebägi gomalä säi dialea. Afädë Memelei amoda, beaha aligilo Gini Debidiie sosogila moholömelë. Amase, gaamu Bedeleheme Debidi neloala moholömelëla säla dädëla negei dialea madelela säi. ⁴³ Udia dolö gegedoi nefolalo amolia Yesu helësëla moge mogela nefolalo. ⁴⁴ Odoaea e gaudeläla helësëi gaso, iligi afädëa e made gaui.

Yu ilile busa nefolalo amolia Yesuma asigi afädë made negei

⁴⁵ Amasebegi, Godeie mosö idihë aligilo amoli maala Felesi dolöge, gobela ilo busage nefolalebea ami bu obëgei. Obëgesebegi, ilia amolima nabahalea, E sigi made misigoda edoïela nabi. ⁴⁶ Amala nabasebegi, ilia säla obëgesalea, Siiba dolö afädëa ea säse amo gadola säloda maademelëla säi. ⁴⁷ Amala säi amo nabalahlä, Felesi dolö amolia ilima säla obëgesalea, Dilige ea neala golisebegi mofiaile. ⁴⁸ Nilï sigi aligilo busa afädëage, amase, Felesi dolö afädëage, ema asigi afädë negei neebe dilia melile. ⁴⁹ Amai gaso, udia dolö amolia Mosese nebegi Ado säla negei amo hedabola helësëla made, ilia ema asigi afädë negesebegoda, Godea ili së imolö dialeala säila säi. ⁵⁰ Amala säsebegi, Felesi dolö afädë Nigudimusi, dafidi Yesu neebea mulo amea, e sosogo amolima sähalea, ⁵¹ Nilile Ado mala säla negei dibe ameada, dafidi afädëa ado sähalea, Na gomalä hamoila säse amo nabalahlä, gudi mogelo amo, ie ado made nabalada, gudi mogelolela nabi. ⁵² Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgesalea, Dige Galilila misi neale. Bebägi säla dädëla negei

dibe amo hedabola nidela beaseda, bea sälo afädë Galilila moholömelëla säla dëdëla negei diëda, made bimolömelëla säi.

⁵³*[Amala sälahilä, ili sulubadela dusula mosöa bahila awäha maadei.

8

¹ Yesu eda Olibebidaia ami fedai.

Ilia udia afädë nafade hamosa nebegi, Yesu neebee sigi misi

² Yesu e hä, yosefali obëgëla awäla Godeie mosöa ami besela galala nebegi, udia dolö sulubadela e neebee ami mafula gegedoi. Amalebe, e ami fia idogola salea, ilima säla olelesa sulo. ³ Mala dawadigi dolö amoliage, amase, Felesi dolö amoliage, udia dolö fii afädëa, dolö fa neaha nebegi beagolelahilä, ilia udia amo sigi misi. Sigi maalahlilä, udia amo gegedoi amoli mogogi ifosilahilä, ⁴ Yesuma sähalea, Säla Oleleloo, udia egowea, dolö fa neaha nebegi beagoleimelë. ⁵ Mala säla negei dibe amogi Mosesea sähaleada, Egowe gadoi hamosebe amoda, igia nufudala baagomalola säi dialea. Amai diada, abilia sämolö gabula nabi. ⁶ Ili ea nafadela säimelëla sädeläie, ea nafadela sämabelela nufigila nabaha dilo. Amalebe, Yesu e dosogägila fia idogola salea, ie naabo sögöea nagagi dëdësa sulo. ⁷ Amala bu eegela nabahamu nebegi, e noweia adogola nea ilima sähalea, Diligi afädë nafade made hamolo neebe ameadale igia udia go nidimalola säi. ⁸ Amala sälahilä, e dosogägila fia idogola salea, naabo sögöea nagagi bu dëdësa sulo. ⁹ Ado amala säi amo nabalahilä, dolö asigi fädäi nefolalo amolidale geleä afädë afädëla doadigila awäha maadeibua, hobeala malisä nefolalo amolige geleä doadigila awäha maadei. Asibua, Yesu hido sulo, amase, udia amoge mogogi ifosia ami nelo. ¹⁰ Amalebe, Yesu e noweia adogola nea, udia amoma nabahalea, Udiao, ilida hä, abilisio. Di së imolö dialeala säi amoligida afädë made gabulela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, udia amea säla obëgësalea, Dafidiloo, afädëge made gabuwela säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nage di së imolö dialeala säha mademelë. Mosalo. Segeyo walio neebewea nofela, dia nafade bu elö made hamomalola säi.]*

Yesuea eda sege föi sulubadelaie yo digalo neawela säi

¹² Yesuea udia dolö amolima bu elö sähalea, Nihineda sege föi sulubadelaie yo digalo neawe. Afädëa ne bëgëla maasebe amoda, gasimi sagaido dofä made awäla, namolöie yo digalo gaula namolömelëla säi. ¹³ Amala säi amo nabalahilä, Felesi dolö amolia Yesuma sähalea, Dia hamosebego sulubadela dihimu säla ulufadigisa neebe goeada, dia säsebe amo udia dolöea dofä gabula nabolöi made gabumelëla säi.* ¹⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na hamoi amo nihä säla ulufadigisa neëda, udia dolö na säse nabase amoliada dofä gabula nabolöimelë. Mida, neda guwila misi, hä, guwi moholö nealage, nihä dawadigi neamelë. Amai, ne misi amoge, ne obëgëmolö amoge, dilia dawa made nebege. ¹⁵ Diliada nagadaia dolöea mogelo amo gadola mogelomelë. Nada afädë made mogelomelë. ¹⁶ Afädëa hamosebe amo na mogeseda, udia dolö na säse nabase amoliada dofä gabula helësëmolöimelë. Mida, ne nihidömu nea mademelë. Naado ne misialala sälo amo haligila neamelë. ¹⁷ Dilile mala säla negei dibe amea sähaleada, Dolö elöea säi amo gadola, dolö elö ameage, amo gadola wäla säsedä, elea säse amoda dofä gabula helësëmolö dialeamelëla säla dëdëla negei dialea. ¹⁸ Nïe malage, na hamolo amoge, nihimu neala säla ulufadigisa neebewe gadola, Naado ne misialala sälo ameage, nïe säla ulufadigisa neamelëla säi.

¹⁹ Amala säi amo nabalahilä, Felesi dolö amolia ema nabahalea, Amai dië Diadoda abidi neala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dilia nege dawa made,

* **7:53:** 7.53-8.11 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] holela negei amoda, Yone hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea dëdëila helësëi. * **8:11:** 7.53-8.11 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] holela negei amoda, Yone hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea dëdëila helësëi. * **8:13:** 8.13 Mala Bu Egei 19.15 bimalo.

amase, Naadoge dawa made nebego. Ne dawa galebeda, Naadoge dilia dawadigilabiomelëla säi. ²⁰ Yesuea ado amo säha nelo amoda, Godeie mosöamadi Godegali muni odala ilo hogoli ga madela ami nea, amala säha nelo. Ìe segeyo aso, amo gala made amea, afädëa e made gauì.

Yesuea ne awäsebe amogida, dili moholöi mademelëla säi

²¹ Yesuea ilima sähamu neamu sähalea, Neda moholö. Dilia ne hogomolömelë. Amase, dilia nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagomolömelë. Sege ne moholö awäsebea amida, dili moholöi mademelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahlä, Yu ilia sähalea, Ne awäsebea amida, dili moholöi mademelëla säi amogi, e himu nufudala baagomolöledula säi. ²³ Amala säha dibegi, Yesuea ilima sähalea, Dilida gidogola. Neda gadogolamelë. Dilida nagadaiala. Neda nagadaiala mademelë. ²⁴ Amoie mida na dilima sähalea, Dilia nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagomolömelëla säi amomelë. Ne Nelo Neebe amo dofäla made helësëse, dihili nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagosa maademolömelëla säi.* ²⁵ Amala säi amo nabalahlä, ilia ema nabahalea, Dida nowë neala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Neda gowe neamelëla dilima dafidi säla ì amomelë. ²⁶ Dilia hamosa nebegoda, gowe hamoimelëla na säla imolöge mogemolöge yafie gaulea. Gaso, ne misialala sälo amoda dofä neebe amea, sämola säse amo gadola nagadaiawi nefolalebe amolima säla ìaha neawemelëla säi. ²⁷ Amala säi amoda, ea ìe Eedoie säla ìasebelada ilia made dawadigi nelo. ²⁸ Dawa made nebegi, Yesuea ilima bu sähalea, Hobeala dilia Dolöie Malö amo gauia adasolo amo gala dilia helësësalea, Ne Nelo amo Nea gabulage, amase, ñe asigiamu nelebo afädë made hamola, Naadoea nema olelei amo gadola, na ado sälo gabulage dawadigimolömelë. ²⁹ Ne misialala sälo amo nebalä nea. Nada ea hamesebe amo gadola hamosamu aligilo ameada, ea ne digila aulo made neamelëla säi. ³⁰ Ea amala säi amo nabalahlä, udia dolö yafiea ema asigi afädë negei.

Ado dofä amea udia dolö fisigämolömelëla säi

³¹ Yesuea Yu dolöea ema asigi afädë negei nefolalo amolima sähalea, Dilia na ado säsebewe nabala, bëgëla hamosa aligiseda, dilida dofä ñe bëgëla aulo nea, ³² amase, dilia ado dofä amo dawadigisege, ado dofä ameada dili fisigäha maademolömelëla säi. ³³ Amalebe, ilia ema säla obëgësalea, Nilida Abalahamaie yualali aliligi misi amogi neebe amo. Nilida afädëie galabaia hamoi made hamolasilo nelo ameada, dia dili fisigäha maademolömelëla säi amoda abeahäladula nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Udia dolö nafade hamolo neebe amoli sulubadelada, nafade hamoloie galabaia hamoi hamolasilo nea. ³⁵ Galabaia hamoi hamolasilo neebe amoda, mosöa namolöi namolö mademelë. Malöda namolöi namolömelë. ³⁶ Amal gabugi, Malöea dili fisigäseda, amoda dili dofä fisigäi namolömelë. ³⁷ Dilida Abalahamaie yaua aliligi misi neebe amoda na dawa. Gaso, ñe adoda dilile isogi fu made ìala neda, oböla ne nufidedelä hamosa nebego. ³⁸ Ne Naadobalä nea meli amoda säla ilo. Amase, diliada dilile diadoea säse nabi amo gadola hamosa nebegola säi. ³⁹ Amala säi amo nabalahlä, ilia ema säla obëgësalea, Nilile naadoda Abalahamamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dili Abalahamaie malö galebeda, Abalahamaea hamosa nelo amo gadola, diliage hamosa aligilabiomelë. ⁴⁰ Godea nema ado säla ìasebe amo gadola na dilima ado dofä na nabi amo säla ìaha nebegida, oböla dilia ne walio nufidedelä hamosebego. Abalahamaeada amo gadola made hamoimelë. ⁴¹ Diliada dilile diadoea hamolo amo gadola hamosebegola säi. Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Nemelalia fofalösa malö sogobaida nili mademelë. Nilile Naado afädëfali neebe amoda Godemelëla säi. ⁴² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilile diado dofä Gode

* **8:24:** 8.24 Sigi Obëgëi 3.14gi, siiba Godea Mosesema eda gowe gadoimelëla sähalea, Ne Nelo amo Neamelëla säi. Yesueage amo gala amo gadola wäla säi gasoda, udia dolöea Yesuea säi amoie mi fädäla made helësëi nelo. Yone 8.28ge, amase, 8.58ge, amase, 13.19ge bimalo.

e nea galebeda, dilia nebalä boba hamolabio. Mida, ne Gode e neebeala misi neawe. Neda nihï asigia misi made, ea ne misialala säimelë. ⁴³ Dilia na ado säsewe made helësëse goda, mi edoea. Amoda, na ado säse dilia nabolöi made neebe goemelë. ⁴⁴ Dilida dilile diado mugabe Saidaniie malö nea. Ea hamese amo gadola, diliage amo gadola hamela hamosa nebege. Siiba, mi gäwia amila ea dolö nufudadigilo nelo. Amase, ema dofä sälo maade ameada, eda dofä sälomadi aligilo made nelo. Ea wäfalï säседа, ea hile mala amo gadola wäla sälo. Eda wäfalï sälo nea, amase, wäfalï sälo neebe amoie eedoge e neamelë. ⁴⁵ Amalebe, na dilima ado dofä amo säla iaha nea gaso, dilia dofä gabula made helësësebege. ⁴⁶ Diligi nowëa na nafade hamoi amo säla ulufamolöi gabu. Be, na ado dofä säla iasewegi, dilia dofä gabula made asigi amoda mi edoea amai. ⁴⁷ Udia dolö Godeie nefolalebe amoliada, Godeie ado nabelo nea. Dilida Godeie made neebe ameada, dilia made nabasebegola säi.

Yesu e Abalahama maadeia nelo neamelëla säi

⁴⁸ Yu ilia Yesuma säla obëgësalea, Nilia dida Samelia dolölage, amase, dima mugabe fedai nealage sälo amoda dofä sälo madelela säi. ⁴⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Neda mugabe fedai nea mademelë. Nada Naadoie ëi gauia adaha neebe-wegida, dilia ne gagadesa nebege. ⁵⁰ Na nihile ëi gauia adamolöda made helësësamelë. Afädë neebe amea nie ëi gauia adamolö helësëla, mogelo nea. ⁵¹ Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa na ado säsebe amo nabala bëgëla hamosa neebe ameada, baagomolöda dofä made bimolömelëla säi. ⁵² Amo nabalahlä, Yu ilia ema sähalea, Di mugabe fedai neebe amoda nilia hä, dawadigimelë. Abalahamage baagoi, amase, bea sälo amolige hä, baagosa maadei amo. Oböla, dia sähalea, Na ado säsebe amo nabala bëgëla hamosa neebe ameada, baagomolöda dofä made bimolömelëla säsio. ⁵³ Nilile mäu Abalahama baagoi amo, dia e baagile. Amase, bea sälo nefolalo amolige baagosa maadei amo. Dia dihida di nowëla asigisebela nabi. ⁵⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na nihile ëi gauia adaha nea galebeda, nihimu nie ëi gauia adai amo memalä gadoi hamolabio goda. Naadoma dilia dilile Godela sälo ameada nie ëi gauia adaha nebege ⁵⁵ Gaso, eda dilia dawa mademelë. Nada e dawadigi nea. Na e dawa mademelëla säha galebeda, nege dili wäfalï sälo nebege gadoi aligilabio. Na e dawadigilahilä, ea hamomola säse amo gadola hamosa neawe. ⁵⁶ Dilile diado Abalahamaeada ne moholö segeyo amo bimolöila helësëlahilä, obeägila nelo. Amo besela galasebegi, obeägila melimelëla säi. ⁵⁷ Amala säi amo nabalahlä, Yu ilia ema sähalea, Dida gäheo i nabülasi bia made baagi nebege gabu. Amai Abalahamada dia meli nealela nabi. ⁵⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Neda Abalahama maadeia Ne Nelo amo Neawemelëla säi.* ⁵⁹ Amala säi amo nabalahlä, ilia igi neala e nufulö hamosebegi gaso, Godeie mosöamadila geleä musügä segea doadigila asi.

9

Dolö si golai afädë si fisigälasi

¹ Yesu e awäha nea beahamelebe, dolö afädë si golai neebe meli. Amoda neegela ägüsolo amo gala, emea si golai amo gadoi wäla ägüla misi sulo amo neebe meli. ² Amo bealahilä, ie bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Säla Oleleloo, dolö gowe nowëa nafade hamoia emea neegela ägüsolo amo gala si golai amola wäla neegela ägüidu. Hi nafade hamoialedu ma, eedole emelea nafade hamoialedula nabi. ³ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Eedo emeage nafade made hamoi, amase, dolö go hige nafade made hamoi. Goda Godeie geloi ulufala olemäia hamoimelëla säi. ⁴ Walio segeyo dibewegi, nilia ne misialala sälo amoie hamoi hamosa namolöla. Gasimi sagaloda hä, besela galasebe. Amo besela galaseda, afädëa hamoi hamomolöi mademelë. ⁵ Ne nagadaiawi

* **8:58:** 8.58 Yone 8.24 amogi gasumili dibe amo bimalo.

neebewe gaaluda, sege fõi sulubadelaïe yo digalo ne neawemelëla säi. ⁶ Amala sälahilä, ea nagadaia gofedela sadia idogolahilä, naga amobalä dädlahilä, dolö si golai amoïe sihidoa hëi. ⁷ Amalahilä, Yesuea dolö amoma sähalea, Di awälahilä Sailoama nudugu dibeä ami hëmolö mosalola säi. Sailoamada, Hibulu ado. Amoïe mida, Mosaloi. Amala säi amo nabalahilä, dolö amo awäla, ödägi ami hëi. Hëlahilä hä, nelebo sulubadela fädäla bebeä obëgëi. ⁸ Amalebe, ebalä gedola aligilo amoliage, amase, dafidi ea muni ëdëgëse melëlo amoliage sähalea, Wae! Dolö goweda udia dolöma muni ïmola säha seë melëlo amo madelela säi. ⁹ Odoaea sähalea, Amo gabula säi. Amase, odoeada, Ai. Goda amo gadoi elö gabula säha dibegi, dolö amo hï sähalea, Amoda nemelëla säi. ¹⁰ Amalebe, ilia hä ema nabahalea, Dïe si goda abeahäla fisigäila nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dolö ëi Yesuea nagadaia gofedela sadia idogolahilä nagabalä dädlä, nïe sihidoa hëlahilä sähalea, Sailoama nudugu dibeä ami awäla hëmolö mosalola säsiö. Amala säsebegi, ne hä awäla hëlahilä, siia melimelëla säi. ¹² Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Amai dolö amoda abidi neala nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Na dawa mademelëla säi.

¹³ Amalebe, dolö si golai nelo amo ilia Felesi dolö ili nebeä ami sigi asi. ¹⁴ Yesuea gofedela nagabalä dädlä amea, dolö amoïe sihidoa hësebegi, si fisigäi amoda, segeyo Sabada gafegi amai. ¹⁵ Felesi dolö amoliage ema bu nabahalea, Dia siia beasegoda abeahälala nabi. Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Ea gofedela nagabalä dädlä amo nïe sihidoa negesebegi, na ödägi hëlahilä, siia beahamelëla säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahilä, Felesi dolö odoaea sähalea, Segeyo Sabada gafe dialeala made asigi goeada, dolö goda Godemadila misi made gabula säi. Amalebe, odoaea sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi amoli nafade hamolea abeahäla hamomolöi gabula sälahilä, hilimu moge mogei nelo. ¹⁷ Amasebegi, ilia dolö si golai nelo amoma bu nabahalea, Ea dïe si fisigäi goeada, dia ïeda abilia sähala nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Eda beä sälo afädë gabiola säi.

¹⁸ Amala säsebegi gaso, dolö amoda dafidi si golai sulo amo, hä, siia beahamelëla säi amo, Yu ilia dofä gabula made helësëlahilä, dolö si fisigäi amoïe eedole emele misialola wei. ¹⁹ Maasebegi, ilia elema nabahalea, Alile malö si golai neegela ägüila säi amoda gole. Ea beasebegoda abilia beahadula nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, eedole emelea säla obëgësalea, Goda alile malö amoge, amase, e si golai neegela ägüi amoge alia dawa. ²¹ Ea walio beaha neebe amo abeahäla behadu. Amoge alia dawa mademelë. Amase, nowëa ïe si fisigälasidu. Amoge alia dawa mademelë. E malësä made ameadä, hïma fädäla nabualo. Ea hï e hï fädäla sämolömelëla säi. ²² Elea Yu dolö amolibalä bedälo amea amala säi. Mida, ilia ado säla negesalea, afädëä Yesu eda Afädë Memelei amo gabiola säla ulufadigiseda, gedolo mosöa amila segeä beselala fisimolömelëla säla negei. ²³ Amala säla negei amogi, eedole emelea sähalea, Eda malësä made. Hïma nabualola säi.

²⁴ Yu dolö amolia dolö si golai nelo amo bu elö welahilä ema sähalea, Dia Godeïe ëi gauia adala, mogolafali sämalö. Nilïada dolö goda nafade hamolo neala helësësamelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Eda nafade hamolo nealedu. Na dawa made. Gaso, na afädë helësësebe amoda gowe. Ne si golai nelo amoda, na walio siia beahamelëla säi. ²⁶ Amala säsebegi, ilia ema bu elö nabahalea, Ea dima abilia hamosio. Dïe si amo abeahäla fisigälasisiöla nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Na dilima dafidi säla ï amo made nabile. Edoïe nalï nabahamu nea. Dilige ïe bëgëla aulo namolöïe sähalela säi. ²⁸ Amala säsebegi, ilia e gagadela sähalea, Dolö amoïe bëgëla auloda di nebege. Nilïda Moseseïe bëgëla aulo neamelë. ²⁹ Godea Mosesema ado säla ï amoda nilïa dawadigisa maadei nea. Gaso, dolö goda abidila misi neadu, nilïa dawa made neamelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, dolö amea ilima säla obëgësalea, Neme, ne bedäi! Dilia ado elöla säsegogi. Ea ne si golai fisigälasï amogi, dilia e abidila misidula asusugai nebege. ³¹ Nafade hamolöïe adoda Godea nabelo made neebe amo nilïa dawadigi nea. Gasoda, afädëä ïe ëi gauia adaha nea, Godea hamese amo gadola bëgëla hamosa neebe

amoie adoda, ea nabelo nea. ³² Dafidi nelebo afädë maadeia amila, dolö afädë emea si golai neegela ägüi amo dolö elöea egomalä si fisigälasimelëla säida, dofä made nabimelë. ³³ Dolö go Gode neebeala misi made galebada, ea nelebo afädë hamomolöi mademelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, ilia ema säla obögësalea, Dida diemea nafadeia nea di neegela ägüsebegi, nafadebalä ëdëla aligi nebego gabu. Di gadoiada nili olelemolö helësësebelela nabi. Amala nabalahlä, ilia e gedolo mosöa amila segea beselala fisi.

Asigi besui made neebe amolida, si golai gadoi neala säi

³⁵ Iliä e amala beselala fisimelëla säi amo nabalahlä, Yesuea dolö amo beagolelahilä, ema nabahalea, Diada Dolöie Malö amoma asigi afädë negeilela nabi. ³⁶ Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Dafidiloo, Dolöie Malö amoda nowë. Na ema asigi afädë negedeläla säi. ³⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Diada e melimelë. Amase, amohida walio dibalä adosa nebegomelëla säi. ³⁸ Amala säsebegi, ea sähalea, Dafidiloo, na dima asigi afädë negesagola sälahilä, Yesuie emo mia gumusulahlä, ie ëi gauia adaha sulo.

³⁹ Yesuea sähalea, nada mogelasimolöie nagadaiawi misi neawemelë. Dolöea siia made beaha nefolalebe amolia bimäiäage, beaha nefolalebe amolida, oböla, si golamäiäage, ne misi neawemelëla säi. ⁴⁰ Amala säi amo, Fesi dolö odoä ebalä nefolalo amolia nabalahlä, ema nabahalea, Nilige hä, si golai neebelela nabi. ⁴¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Dili si golai nea galebada, nafade dilima made dialealabio. Gaso, dilia sähalea, Nilia siia beahamelëla sälo ameada, dilile nafadeda dialeamelëla säi.

10

Yesu eda sugua sibi sigi aligilo hedabi nea

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Dolö afädëa sugua sibiië yala idi galogi dogala digala made, oböla yala dabiala fedalo neebe amoda, musügä awäla fa neloge, idiafa naabo gauia adogola fa neloge nea. ² Amalo gaso, yala idi galo dogala digalo neebe amoda, sugua sibi sigi aligiloda amomelë. ³ Idi galo idihë aligilo neebe amea, sigi aligilo misiäia idi galo doga negesisegi, sugua sibia sigi aligiloie ado nabelo. Ea hile sugua sibi hido hídola ëi säla welahlä, hi sigi segea doadigila aulo. ⁴ Ea hile sugua sibi sulubadela segea sigi awälahilä, ilia e bögëla misiäia, hi e dafidila aulomelë. Ië sugua sibia ie ado nabelo amea, e awäse amo gadola bögëla aulo nea. ⁵ Sugua sibi amolia dolö dawa made amoda dofä made bögëla aulo. Dolö elöie ado made dawa amea, ili ebalä fisäla aulomelëla säi. ⁶ Yesuea ilima amala ado besula säsebegi gaso, ilia amoie mi dawadigi made nelo.

⁷ Amala hamosebegi, Yesuea ilima bu sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Nihineda sugua sibiië idi galo neawe. ⁸ Ne made maala dafidila misi amoli sulubadelada, musügä awäla fa neloge, idiafa naabo gauia adogola fa neloge misimelë. Misi gaso, amolile adoda sugua sibia made nabimelë. ⁹ Nihineda idi galo neawe. Ne mia maala nogila digase amoda damula moholö. Ea mumusogi digala digi segea doadigila fedala digisa nea, molö hedabi dibe amo beagolemolömelë. ¹⁰ Fa neloeada fa nimolöge, nufudadigimolöge, neala nafademolöge, amoiemu mulomelë. Neda ilia namolö gaumäiäage, amase, namolö amo ilima nobamäiäage misi neawemelë. ¹¹ Sugua sibi sigi aligilo hedabida nihine neawe. Sugua sibi sigi aligilo hedabiada sugua sibi amoligali hile namolö amo fisiga galomelë. ¹² Dolö hamoi hamola bidi nelo neebe amoda sugua sibi sigi aligiloge, eedoge made nea. Ilua ügülo maase beaseda, ea sugua sibi dígila fisäla asibua, ilua ügüloea sugua sibi nufudala balälëlomelë. ¹³ Dolö amo fisäla aulo amoie mida, eda bidi nelo nea, sugua sibi made helësëlo amea. ¹⁴⁻¹⁵ Sugua sibi sigi aligilo hedabida nihine neawe. Naadoea ne dawadigila, amase, nage Naado dawadigi amo gadola, sugua sibi nihile nefolalebe amolida nihä dawadigi. Amase, sugua sibi nihile nefolalebe amoliage ne dawadigi nea. Amala hamola nea, na sugua sibi nefolalebe amoligali nie namolö fisiga gamolömelë.

¹⁶ Yala goweie isogi sugua sibi nefolalebe welimu made, nada sibi odoage galeamelë. Amolige na sigi moholö dialea. Iliage nie ado nabala, sosogo afädëfali hamola, sigi aligiloge afädëfali namolömelë. ¹⁷ Naadoea ne edefade boba hamosa neebe amoie mida, na nie namolö fisiga galahilä, bu nea obëgëmolö amogi. ¹⁸ Nie namolö amoda afädëa made neahamelë. Nihï fisiga gamolö hamei amo gadola fisiga gaha. Namolö fisiga gamolö amoie geloige, bu nea obëgëmolö amoie geloige, nihï gaulea. Naadoea nema amala hamomalola säimelëla säi.

¹⁹ Ea amala säi amo nabalahlilä, Yu ili bu äudäla mogela damula gogoi nelo. ²⁰ Ili dolö yafiea sähaleada, Eda mugabe fedai nea, gagaola säsebegeoie dilia nabasebegoda edoie nabahala säi. ²¹ Amala säsebegi gaso, odoaea sähalea, Ea ado säsebegoda mugabe fedaia sälo amo gadola made gabu. Amai mugabeada si golai nefolalebe amoli fisigälasimolöi gabulela säi.

Yu ilia Yesubalä ado nii nelo

²² Amo baagiada, segeyo edefade siiba Godegali mosö i amo helësëla, amoie Yalusaleme gegedolo segeyo dilo. Mugia i bäu gisalea gögï mulo segeyo amogi, ²³ Yesu eda Godeie mosöa Solomonoie hadaila sälo dibeadu amogi awäha nelo. ²⁴ Awäha nebegi, Yu ili maala e amalela digilahilä ema nabahalea, Neda gowe neamelëla abola sämolö gabu. Dida Geleso nea galëda, nilima ulufala mogola sämola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima säla i. Gaso, amo dilia dofä gabula helësëla made nebegeo. Na Naadoie ëigi nea hamoi hamosa neebeweada, ne dilima olesa. ²⁶ Gaso, dilida nie sugua sibi made ameada, dilia asigi afädë made negei nebegeo. ²⁷ Nie sugua sibi nefolalebe amolia nie ado nabelo. Na ili dawadigi neëgi, ilia ne bëgëla mulomelë. ²⁸ Na iligali namolöi namolö iasegi, ili dofä made baagomolömelë. Ili nie naaboea gaula neebe amoda afädëa fedemolöi made bimolömelë. ²⁹ Naadoea amolida nema i. Nelebo sulubadela holöbö gidogolahilä, eda dofä dafidilo gelolamelë. Amaimo, Naadoie naaboea gaula neebe amolida afädëa fedemolöi made bimolömelë. ³⁰ Naado alida afädëfali neamelëla säi.

³¹ Amala säi amo nabalahlilä, Yu ilia e bu nufidedelä igi nii. ³² Amala neasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Na hamoi hedabi yafie Naadomadila misi amolida dilima olei. Hamoi amoligi na abodo hamoi amoie oböla ne nufidedelä hamosala nabi. ³³ Amala nabasebegi, Yu ilia säla obëgësalea, Dia hedabi hamola nowei amogi mademelë. Di dolöfä nea oböla, di dihïmu Gode hamola, e gagadei amogi nilia di igia nufidedelä hamoimelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilile Ado mala säla negei dibe amogida, ado afädë dëdësalea, Nada dili godemelëla säila säla dëdëla negei dialea madele. ³⁵ Siiba Godeie adoda udia dolöma misi. Ea udia dolö amolima dili godemelëla säi galëda, amase, ado säla dëdëla negei amoda neadigimolöi made galëda, ³⁶ na ne Godeie malö neawela säha neebe amea, dilia Naadoea afädë hile nafolalahilä, nagadaiawi fisiga wei amoma, dia Gode gagadesebegola sähale. ³⁷ Na Naadoie hamoi amo made hamosa neëda, dilia na ado säsebewe dofä gabula made helësëmalo. ³⁸ Gaso, ie hamoi na hamosa neëda, dilia na ado säsebewe dofä gabula made helësësa galëda, na hamoi hamosewegi dofä gabula helësëmalo. Amala säsebe amoie mida, ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilalahilä neebe amo dilia dofä helësëmäimelëla säi. ³⁹ Amala säi amo nabalahlilä, ilia e bu gaudelä hamosebegi, e fisäla doadigila asi.

⁴⁰ Amalebe, Yesu e ödä Yodona dëgëla alömodi bu obëgëlahilä, sege dafidi Yonea udia dolö ödägi gesa nelo ami awäla nelo. ⁴¹ E ami awäla nebegi, udia dolö yafie e neebea ami mafulahilä sähalea, Yoneada dolöea hamomolöi made gadoi afädë made hamola nelo gaso, ea dolö goweie säi amo sulubadelada dofä gabumelëla säi. ⁴² Hä, ami yafiea ema asigi afädë negei.

Yesu e Yudiage Yalusalemege awäsebegi, busa dolö nefolalo amolia e nufidedelä hamoi

11

(Yone 11-12)

Elasalusi baagoi

¹ Dolö afädë Bedani gaamugi ami fii Elasalusi oloi dilo. Gaamu amoda Melile ie esama Madalele sege dilo. ² Meli ameada Dafidilo Geloie emogi weli gafisigäi söga negelahilä, hile busa hilia hësa sulo, amoie elefi Elasalusi oloi dilo. ³ Oloi dibegi, elefi äudä amolea Yesuma säsisalea, Dafidilo Geloie, dolö dia boba hamolo amoda, hä, oloi dialeamelëla säsi. ⁴ Amala säsi amo nabalahilä, Yesuea sähalea, Oloi goda, baagomolöie oloi mademelë. Udia dolöea Godeie geloi beala ie ëi ilibia amo gauia adamäia oloi dialea. Ameada, Godeie Malöie ëige gauia adamäiamelëla säsi. ⁵ Yesueada Madage, esamage, amase, Elasalusige, boba hamoi nelo. ⁶ Elasalusi oloi dialeamelëla säsi amo nabalahilä gaso, Yesu e segeyo äudä bu ya aligi. ⁷ Ya aligilahilä, oböla hobeala ea ie bögëla aulo amolima sähalea, Nili Disiligi Yudiamadi obögëdila säsi. ⁸ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amolia säla obögësalea, Säla Oleleloo, Yu dolö ilia di hädamade igia nufulö hamoia ami bu äudulälela nabi. ⁹ Amalebe Yesuea ilima säla obögësalea, Segeyo afädëgi esoea yo digaha neebe amoieda aoa giwilasi dialea madele. Amai dolö yoba nawesa aligiseda, ea nagadaiaweie yo digalo meli neebe ameada digalo mademelë. ¹⁰ Gaso, dolö amohima yo digalo maade nea, gasigi nawesa aligiseda, digalomelëla säsi. ¹¹ Yesuea amala sälahilä ilima hobeala sähalea, Nilile damelë Elasalusi adi dialea. Ne awäla e didigimolömelëla säsi. ¹² Ea amala säsi amo nabalahilä, bögëla aulo amolia ema sähalea, Dafidilo Geloie, e adi dialea galëda, e oloi amo wahimolömelëla säsi. ¹³ Yesueada e baagoi dibe amoie säsi gasoda, iliada e dofä adi dialeala säha gabula helësëi. ¹⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima fädäla sähalea, Elasalusida hä, baagoimelë. ¹⁵ Dili helësëla, ne amo gala ebalä ami made nebegi baagoi amogi obeägisawe. Mida, dilia asigi afädë negemäiaie amai. Nili hä, e dibea ami afiadila säsi. ¹⁶ Yesuea amala säsi amo nabalahilä, Domasa, ie ëi elö Didimusila sälo amea, bögëla aulo odoa amolima sähalea, Nilige ebalä baagomolö afiadila säsi.

Yesuea nowelasiloie miige, namolöie miige ne neawela säsi

¹⁷ Amala sälahilä awäla, besela galamolö suägila nea, Yesuea nabelebe, Elasalusi baula asi segeyo ohodoa asi, walioda biyidumelëla säse nabi. ¹⁸ Yalusalemela Bedanida holöbö ga madela, gilomida ohodoa gadoi dilo. ¹⁹ Yu udia dolö yafia Melile Madalele elefi baagoi amogi asigiisa sebe amobalä aofila sigi samolö asi. ²⁰ Madaea Yesu maahamelëla säsi amo nabalahilä, e idiafa gausiamolö asi. Gaso, Melida mosöa sulo. ²¹ Madaea hä, Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, di yawe nelo galebeda, nie nalifi made baagolabio. ²² Gaso, walioge dia Godema afädë ëdögëseda, ea imolöla helësësamelëla säsi. ²³ Amalebe, Yesuea ema säla obögësalea, Die dialifi amoda hä, nowela galamolömelëla säla i. ²⁴ Amalebe, Madaea ema säla obögësalea, Ä, segeyo aligila wagasegi, baagoi amoli nowela galasolo amo gala, eege nowela galamolöla helësësamelëla säsi. ²⁵ Amalebe, Yesuea ema säla obögësalea, Nowelasimolöie miige, amase, namolöie miige ne neawe. Afädëa nema asigi afädë negei nea baagoseda, gamelä eda namolömelë. ²⁶ Amase, made baagoi sefolalebe amoli sulubadelaea nema asigi afädë negei amolida, dofä made baagomolömelë. Dia dofä säsebelä helësësebelela nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, Madaea ema säla obögësalea, Ä, Dafidilo Geloie. Dida Geleso, Godeie malö nagadaiawi digamolömelëla säsi amo gabugi, na asigi afädë negei neawela säsi.

Yesuea Elasalusi baagoi amogi bobasëla dui

²⁸ Amala sälahilä, Mada e obëgëla awäla esama Meli welahilä, geleä musügä gëhegi sähalea, Säla Olelelo amo hä, misi nea. Ea di misialaimelëla säla i. ²⁹ Amala säi amo nabalahlilä, Meli e fodolofali nowela Yesu neebee ami asi. ³⁰ Yesu e gaamugi ami made besela galala, aso, Mada gausiaia amimu nelo. ³¹ Yu ili mafula Melibalä mosöa ami aofila asigiisa sefolalo amolia Meli e fodolofali nowela awäse amo bealahilä, elefi bauia ami diila awäsebela helësëlahilä, ilige e bëgëla afiai. ³² Meli e Yesu neebee ami awäla besela galala e bealahilä, ie emo mia gumusula dia idogola ema sähalea, Dafidilo Geloie, di yawe nelo galebeda, nie nalifi made baagolabiola säi. ³³ Amala säsebegi, Meliage, Yu ebalä misi amoliage didigaosebe amo bealahilä, Yesuie isogi edefademalä sogofalala säosösa nelo. ³⁴ Amala nelolahilä ea sähalea, Dilia e abidi baui dialeala nabi. Amala nabelebe ilia ema säla obëgësalea, Dafidilo, dia bimolö misiëla säi. ³⁵ Amalebe afialahlilä, Yesueage dui. ³⁶ Amala düisebegi, Yu ilia sähalea, Ea Elasalusi edefade boba hamoi nelogo beasebelela säi. ³⁷ Amase, odoaea sähaleada, Dolö si golai nelo wahilo amea dolö gowe made baagomäia, hamomolöi made beala amailedula säi.

Yesuea Elasalusi nowelasi

³⁸ Yesuie isogi bu elö edefademalä sogofalala säosöolahilä awäla, Elasalusi baui dibeami besela galai. Baui amoda igi äbägi bausilahilä, igi edefademalä afädëa dofogai dilo. ³⁹ Yesuea sähalea, Igia gaigo dogala bebugula nigia gamola säi. Amala säsebegi, baagoi amoie elefi Madaea Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, e baui segeyo walio biyidu ameadä, sigä gäha moholömelëla säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dia asigi afädë negeseda, Godeie geloi edefade amo bimolömelëla na dima dafidi säla i madelela säi. ⁴¹ Amalebe, ilia igia idi gai dilo amo dogala bebugula negesisebegi, Yesuea sida adogola nea sähalea, Naadoo, na säi amo dia nabi amogi dima nesegesawe. ⁴² Na ado säse amo dia nabahamu aligilola helësësa. Ado säi amoda udia dolö nefolalebe gowe ili helësëla säimelë. Iliä nabalahlilä, dia ne dofä fisiga wei gabula helësëmäia säimelëla säi. ⁴³ Amala sälahilä, ea gelolafali sähalea, Elasalusi, di segea doadigila misiëla säi. ⁴⁴ Amala säsebegi, e baagoi dilo amo nowela maahalea, ie naaboge emoge fagulo gadelaia neleegila, busage faguloea usulala bausi dilo amola wäla nowela doadigila fedai. Amasebegi, Yesuea ilima sähalea, E mosäia bausi fagulo goli fisigälasimola säi.

Busa dolö amolia Yesu nifulö daiiai

⁴⁵ Yu udia dolö yafie Meli sebee misi sefolalo amolia, Yesuea hamosebe amo bealahilä, ema asigi afädë negei. ⁴⁶ Iligi odoa Felesi dolö neebee afialahlilä, Yesuea hamoi amo säla i. ⁴⁷ Amalebe, Felesi dolöfulo gobela ilo busafulo amolia Galisölö dolö amoli mofiala gegeomalolahilä didiähalea, Dolö gowea hamomolöi made gadoi yafie hamosebeweie, nilia edo hamomolödu. ⁴⁸ Nilia ea amala hamomäia guilasiseda, udia dolö sulubadelaia ema asigi afädë negesa maademolö gabu. Amala hamoseda, Olomo dolö ili maala, udia dolö nufudaha maadelahlilä, nilile gobela ilo mosö amoge haila hësögudumolö gabumelëla säi. ⁴⁹ Amala sälahilä, iligi dolö afädë Gaiafasa gäheo i amogi gobela ilo Busa Edefade nelo amea sähalea, Dilida dofä asigi maade gabu. ⁵⁰ Asiala nili sosogo neebe amo sulubadela nufideloeadä, afädëa udia dolö baagomolö amo bedefala baagomolö dofeada amo gabu, dilia made helësësalela säi. ⁵¹ Ado amoda Gaiafasaie asigiamu made säi. Eda gäheo i amogi gobela ilo Busa Edefade neada, Yesuea Yu udia dolö sulubadelaie baagola bedefamolö amoie bea säi. ⁵² Yesuea Yu ililemu baagomolöie made. Godeie malölali sege sulubadelagi fifi asi sefolalebe amoli neala gegeodolasila, afädëfali hamolasimäiage baagola bedefamolö amoie bea säla, säla negei. ⁵³ Hä, segeyo amo gala mi gäwila, ilia Yesu nifulöie idi hogola didiäha dilo. ⁵⁴ Amasebegi, Yesu e Yu ilile siigi ulufa made nowela, gaamugi amila awäla sege udia dolö aligilo made dibe amo ga madela, gaamu afädë Efalaimula sälo dibeami, ie bëgëla aulolali awäla nelo.

⁵⁵ Yu ilile Baagila Asi Segeyo amo besela galamolö dibegi, udia dolö sege elö elölagi nelo amoli sulubadela Yalusalememu afiai. Godeie siigi nigime baai made namolöie hamolo mala dilo amo hamomolöie, Baagila Asi Segeyo made besela galala dibegi, afiai. ⁵⁶ Ili afialahilä, Yesu e hogosamu nelo. Godeie mosöamadi ami nefolalea hilidomu naba hogosalea, Dilia edo helësësa. Eda molö nulo segeyo edefade gedosebeawi made moholöledula naba hogosa dilo. ⁵⁷ Dafidi gobela ilo busa nefolalo amoliage Felesi dolö nefolalo amoliage gelola sähalea, Afädëa Yesu neë beaseda, nihili nafodola moholöie säla ia misialola säla iaha maadei.

12

Melia Yesuie emogi weli gafisigäi söga negei
(Madiu 26.6-13, Maga 14.3-9)

¹ Segeyo gafeia negesilahilä, Baagila Asi Segeyo edefade amo hä, besela galamolö dibegi, Yesu e Bedani asi. Elasalusi, Yesuea baagoiala nowelasi amoda, Bedani gaamugi ami nelo. ² Iliä ami Yesu e obeägilasimolöie molö daiaha dilo. Madaeada molö mogesa nebegi, Elasalusi eda dolö Yesubalä molö naha sefolalo amolibalä sulo. ³ Amala sefolalebegi, Melia weli gafisigäi hido elöi muni edefadea nii ödä i hasegi usi dilo amo gaula maala, Yesuie emodaia söga negelahilä, hile busa hilia hësa sulo. Weli amoda nadaeamu hamoi. Amala hamosebegi, weli gafisigä amea mosö amo negegi dilo.* ⁴ Amala hamosebegi, Yesuie bögëla aulo afädë, ie ëida Yudasa Isagaliada, hobeala ea Yesu hololömolö amea sähalea, ⁵ Weli gafisigäi hedabi gowea muni giwi siliba hädali ohodoa gadoi nealahilä, busadäoi nefolalebe amoligali iala made, abisigi waeasesadula säi.* ⁶ Eada busadäoi nefolalebe amoli helësëla säi made. Eda fa nelö nea amala säi. Ili muni salelo adu amo ägüla nawesalea, ilia muni negesebe amogi ea odo fa somodala nelö. ⁷ Amala säi amo nabalahlilä, Yesuea sähalea, Udia goea hamosebego hamomäia guilasimalo. Goda ea ne baagosegi baumolö amoie hamosamelë. ⁸ Busadäoi nefolalebe amolida segeyo sulubadelagi dilibalä namolömelë. Be, neda segeyo sulubadelagi dilibalä namolö mademelëla säi.

Gobela ilo busa ilia Elasalusi nufudala baagomolöie didiäi

⁹ Yesu e Bedani neala helësëlahilä, Yu ili yafie e neebee ami afiai. Ili afiai amoda, Yesumu helësëla made, Elasalusi e, Yesuea baagoiala nowelasi amoge bimolö afiai. ¹⁰ Amase, gobela ilo busa nefolalo amolia didiähalea, Elasalusige nufidedelämelëla säla didiäi. ¹¹ Mida, Yesuea Elasalusima hamoi amo helësëla, Yu ili yafiea gobela ilo busa amoli fisila awäla, oböla, Yesuma asigi afädë negei amogi.

Yesu e gini gadoi hamola Yalusaleme besela galai
(Madiu 21.1-11, Maga 11.1-11, Ulugu 19.28-40)

¹² Amo aiyo amogi, udia dolö yafie segeyo edefade amo bimolö Yalusaleme mafula gegedoi amolia Yesu e hä, Yalusaleme maahamelëla säi amo nabalahlilä, ¹³ waibo bäu gadoi damula gagaula e idiafa gausiamolö afiai. Gausiala digalahilä obeägila uuala säsäla afiahalea, Agua. Nesege.

Afädë Dafidilo Geloie äigila maasebego, Isilaleie Gini go, neala hedabolasimäia. Nilia ie ëi gauia adadi. Hosanala säsäla afiai.

Gë Udälo 118.25, 26

¹⁴ Yesu e sugua dögi üdili afädë beagolelahilä, e amodaia fila misi. Amoie Godeie bebägi säla dëdëla negei dibe amoda gowe.

* **12:3:** 12.3 Weli gafisigäi amoda hawa gadoi afädë ëi nadaie difia hamolo. * **12:5:** 12.5 Muni giwi silibala säi amoda dolö afädëa segeyo afädëgi hamoi hamola muni bidi nelö amo gadoi. Giligi adoeada *denaliusala* sälo.

15 Saionoie idiwie, dia bedämabu. Die gini hä, sugua dögi üdilidaia fila maasebego bimalola säla dödëla negei dialea.*

Aisaea 62.11, Segelaea 9.9

16 Segeyo amo gala, ie bögëla aulo amolia amo hamoi amoie mi fädäla helësëi made nelö. Gaso, hobeala Yesu e baagola nowelahilä, fedala ie yo digalomadi sebegi, Godeie bebagi hi eie amala säla dödëla negei dibe amoge, amase, ilia ema amo hamoi amoge, helësëla obögëi. 17 Dafidi Yesuea Elasalusi bauia amila welahilä, e baagoiala nowelasise melëlo amolia säla daidosamu nelö. 18 Udia dolö gegedoi amolia ea dolöea hamomolöi made gadoi hamoimelëla säi amo nabalahlä, e idiafa gausiamolö afiai. 19 Amasebegi, Felesi ilia hilidomu didiähalea, Nilia hamomolöi madego beasebele. Hä, udia dolöda sulubadela e bögëla awäha maadesebego bimola säla didiäha dilo.

Giligi dolö odoaea Yesu bimolö misi

20 Udia dolö ilia segeyo edefade amogi Godeie ei gauia adamolöie Yalusaleme gegedoi amoligi Giligi odoa ilige maala sulo. 21 Amo gala Giligi ili Filibi neebee ami misi. Filibi eda Galiliie gaamu Bedesaida ami fii dolö. Iliä ema sähalea, Dafidilo, nilia Yesu melëdeläla säi. 22 Amala säsebegi, Filibi e awäla Äduluma säla ialahlä, ele helegela awäla, Yesuma säla i. 23 Amo säla iasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Dolöie Malö ei sälo namolö amoda hä, besela galai gabuwe. 24 Na dilima dofä gelola sähago. Widi gägä afädë nagadaia dufigila digala made baagosedä, gägä afädëfalimu dië bimolömelë. Gaso, nagadaia dufigila digala baagosedä, amea gägä yafie negemolömelë. 25 Amaimo, afädëa hile namolö amomu mi hamosa aligisedä, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Amase, afädëa nagadaiawi nea, ie namolö amoma baagi iala fisisedä, namolö amo gaula nea namolöi namolömelë. 26 Amaimo, afädëa nie hamoi hamolasilo nea galëda, ea ne bögëla moholö dialea. Ne neebee ami nie hamoi hamolasiloge namolömelë. Nie hamoi hamolasiloda, Naadoea e ei sälo namialamolömelëla säi.

Iliä hä Dolöie Malö gauia adogomolö dialeala säi

27 Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Walio nie iso asigigi yöia idogola säosäosebemelë. Amai na edo sämolödu. Na gomalä sädule. Naadoo, nelebo walio nema hamomolö amo dia neadigimalo. Ai, amala made gabu. Ne wi misi amoie mida, amo gausiala digamäia misi nea. 28 Naadoo, dia die ei edelasimalola säi.

Yesuea amala säla wagaia gai amole, ado afädë Hebenila säia idogosalea, Na nie ei edelasimelë. Amase, amo gadola wäla bu edelasimolömelëla säi. 29 Udia dolö amala säse nabelo ami nefolalo amolia sähalea, Gomoda sege gudusebegola säi. Amase, odoaea sähaleada, Selesaia fii afädëa ebalä adosebegola säi. 30 Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Ado walio säi ameadä, ne ugila negemolöie säi mademelë. Amoda dili ugila negemolöie säσιο. 31 Waliöda, Godea nagadaia udia dolö nefolalebe amoli gudila mogemolömelë. Ea aso, waliomu nagadaiaie busa neebe amoge haila digimolömelë.* 32 Iliä ne nagadaia nea gauia adogosedä, amo galada na udia dolö sulubadela nemadi dusugamolömelëla säi.* 33 Yesuea ado amala säi amoda, ema gomalä hamosegi baagomolö gabula ulufala olela amala säi. 34 Amala säsebegi, udia dolö amolia ema säla obögësalea, Nilia Godeie Ado säla negei dibe amogida gomalä säi nabelo. Gelesoda namolöimu namolömelëla säi nabi. Gaso, dia sähalea, Dolöie Malö gauia adogomolö dialeala säi amoda abeahäladu. Amai Dolöie Malöla säsebegoda nowëla nabi. 35 Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Fu holöfali dibewegida yo digalo e dilibalä namolömelë. Dili gasimi sagaloea dabeloeada, yo digalo neebewe gaalu nawesa namialo. Dolö gasimi sagaia nawelo

* 12:15: 12.15 Saionoie idiwila säi amoda, Yalusaleme udia dolö helësëla säi. * 12:31: 12.31 Nagadaiaie busa neebela säi amoda Saidani helësëla säi. * 12:32: 12.32 Yesuea amala säi amoda, dolö ilia e gauia adogola i fügäigi baala negemolö amo helësëla amala säi. Ameamuda Godea e gauia adogolasisegi, e Hebeni fedalahilä ilibiafali ilibia namolömelë. Filibai 2.9-11 bimalo.

neebe ameadā, idi gowegi awāhala helēsēla made nawelo nea. ³⁶ Yo digaloie malō namolōie, yo digalo neebewegi wāla dilia yo digaloma asigi afādē negemalola sāi.

Yu ili yafēa Yesuma asigi afādē made negei nelo

Yesuea ado amo sāha maadelahilā, udia dolōea e melēloea musügā namolō asi. ³⁷ Yesuea ilile sidaia dolōea hamomolōi made gadoi yafie hamosa nelo gaso, ilia ema asigi afādē made negei nelo. ³⁸ Aisaeaea bea sāla negei amo gadola gausiala digamāiaie amala hamoi. Aisaeaea bea sāla negei amoda gowe.

Dafidilo Geloie, nilia ado sāsebeweda nowēa dofā gabula helēsēidu. Amase, Dafidilo Geloie geli amoda nowēma oleidula

sāla dēdēla negei dialea.

Aisaea 53.1

³⁹ Iliā Yesuma asigi afādē negemolō uli nelo. Amoie mida, Aisaeaea ado elō sāla negei dibe amoda gowe.

⁴⁰ Iliā siia beala, asigia helēsēla besuseda, na ili wahilasiloa, Godea ilile si dofogalasila asigi gala digimelēla

sāla dēdēla negei dialea.

Aisaea 6.10

⁴¹ Aisaeaea amala sāi amoie mida, ea dafidi Gelesoie yo digalo hido elōi amo bealahilā, Gelesoie amala sāimelē.

⁴² Amala sāi gaso, busa dolō nefolalo amoli yafiea Yesuma asigi afādē negei. Gasoda, Felesi ilia ili gedolo mosōa amila segea beselala fisiloea, ilia Felesi amoli helēsēlahilā, asigi afādē negei amo ulufala made sāi. ⁴³ Mida, ilia dolōea ilile ēi gauia adamāiala helēsēlo ameadā, Godea ilile ēi gauia adamāiala helēsēlo amoda baagi.

Yesuea ado sāi amea udia dolō mogemolōmelēla sāi

⁴⁴ Yesuea gelola sāhalea, Afādēa nema asigi afādē negei neebe ameadā, nemamu made, ne misialala sālo neebe amomage asigi afādē negei nea. ⁴⁵ Amase, afādēa ne bease ameadā, ne misialala sālo neebe amoge beaha nea. ⁴⁶ Afādēa nema asigi afādē negei neebe amo gasimi sagaia aligiloea, neda yo digalo nagadaiawi namolō misi. ⁴⁷ Afādēa na ado sāsebewe nabalahlā gaso, bēgēlo made neebe amoda, na e made mogemolōmelē. Nada udia dolō sege sulubadelagi nefolalebe amoli mogemolō misi made. Nada ili sigi obēgēmōlō misimelē. ⁴⁸ Be amai gaso, afādēa nema baagi iala, nīe ado made nabaseda, amoie gudi mogelo afādē nea. Amoda segeyo aligila wagasolo amo gala, ado na sāla iasebe wea wāla gudila mogemolōmelē. ⁴⁹ Mida, na nihile asigiamu sāha mademelē. Ne misialala sālo Naadoea ado gowe sāmālola sāla imelē. ⁵⁰ Hamomalalo ameadā namolōi namolō amo ulufadigilola helēsēsamelē. Amala helēsēlahilā, na ado sāsebeweda, Naadoea nema sāmālola sāi amo gadolamu sāha neawemelēla sāi.

Yesuea iē bēgēla aulo amolima, Dili dīgila ne Naado nebea obēgēmōlō gabumelēla sāi

13

(Yone 13-17)

Yesuea iē bēgēla aulo amolile emo nigime hēi

¹ Baagila Asi Segeyo amo hā, ga madesebegi, Yesuea asigia helēsēsalea, segewe dīgila iē Eedo nebea moholō amoda, ga madesebela helēsēsa nelo. Ea hīle udia dolō nagadaia nefolalebe amoli boba hamosa nelolahilā, e baagosaleage boba hamoi amo wālasimu nea baagoi.

² Hā deadifali, ili molō naha sefolalebegi, mugabe Saidania Saimonoie malō Yudasa Isagaliadaie asigigi Yesu hololōmolō amo hā, helēsēlasi. ³ Yesuea helēsēsalea, Eedoea nelebo sulubadela iē naabogimu gausisebegi, Gode neebeala misi amo, bu Gode nebea ami obēgēmōlō gabula helēsēsa nelo. ⁴ Amala helēsēlahilā, Yesu e molō negela nulo auli mia ami nowela nea, iē fagulo daia gāi amo gilahlā, dawila neala bului. ⁵ Amalahilā,

ea falodaia ödä söga negelahilä, ie bögëla aulo amolile emo nigime hëla didigila awäla, dawila hi bului amoie bidia dogadigila digisa nelo. ⁶ Amala hëla didigila awäla, Saimono Fida sebeamadi maasebegi, ea sähalea, Dafidilo Geloie, dia nie emo nigime hësalela säi. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Na walio hamosebeweïeda, dia made helësësebegi. Gaso, dia hobeala helësëmolömelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Dia nie emo nigime dofä made hëmolömelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Na di made hëseda, dida nebalä made dila namolögodala säi. ⁹ Amala säsebegi, Saimono Fidaea ema sähalea, Dafidilo Geloie, nie emomu made. Nie naabo busala hëmalola säi. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dolö afädë nigime hësa maadei neebe amoda, emomu hëmolö dialea. Ie domalo sulubadela nigime made baai nea. Dilida hä, nigime made baai neamelë. Amai gaso, na dili sulubadela sähalea säha mademelëla säi. ¹¹ Ea ili sulubadela nigime baai made nealada made säi amoie mida, eda dolö gowea hololömolö neala hi dawadigi nelo.

¹² Yesuea ilile emo nigime hësa maadelahilä, ie fagulo gii amo bu salugala, hi suloa ami bu fila obögëlahilä salea ilima nabahalea, Na walio dilima hamosebeweïeda, dilia helësësebele. ¹³ Dilia nema sähalea, Säla Olelelolage, Dafidilo Geloilage, säsebe amoda dofä sähamelë. Amai, neda dofä amo neamelë. ¹⁴ Dilile Säla Oleleloge, Dafidilo Geloige nea, na dilile emo nigime hëlasisewe gadola, diliage dihilimu amala hamosa namolö dialea. ¹⁵ Na dilima hamola olelesewe gadola, hobeala diliage amo gadola hamomäia olelesamelë. ¹⁶ Na dilima dofä gelola sähago. Hamoi hamolasilo neebe ameadä, ie busa neebe amo made baagilo. Amase, ado gaula aulo neebe ameadä, e mosalalo amo made baagilomelë. ¹⁷ Hä, walio na olelei amo gadola helësëla hamoseda, dili obeägisa namolömelë.

¹⁸ Na dili sulubadelama sähalea säha made. Dolö na memelei amolida nihï dawadigimelë. Gaso, Godeie bebägi ado säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amala sähamelë. Ado säla dëdëla negei amoda gowe. Dolö nie molö naha filo amea, ne emosala eegeimelëla säla dëdëla negei dialea. ¹⁹ Walio na dilima säla iäsebeweda, made hamola neebe amo gaalu säla iahago. Hobeala na ado säsebewe gadola hamola besela galaseda, amo bealahilä, Ne Nelo amo Neebela dawadigila, dilia nema asigi afädë negesa maademäia, säla iahagomelë.* ²⁰ Na dilima dofä gelola sähago. Afädë na mosalosegi awäse amo neawela sigi aligise ameadä, nege neawela sigi aligisagomelë. Amase, ne neawela sigi aligise ameadä, ne misialala sälo amoge neawela sigi aligisagomelëla säi.

*Yesuea diligi afädëa ne hololömolömelëla säi
(Madiu 26.20-25, Maga 14.17-21, Ulugu 22.21-23)*

²¹ Yesuea amala sälahilä, ie iso asigigi edefademalä yoi nea säla ulufadigisalea, Na dilima dofä gelola sähago. Diligi afädëa ne hololömolömelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahilä, ie bögëla aulo amolia gowema säila dawa made ameadä, elöea elöma beala, elöea elöma bealai. ²³ Bögëla aulo amoligi Yesuea boba hamolo afädë Yesu hi e miafali ami sulo. ²⁴ Amoma Saimono Fidaea odagi nigila sähalea, Ea nowë helësëla sähala dia nabuöla säi. ²⁵ Amalebe, bögëla aulo amea, Yesuie bidagia golögïa alogolahilä nabahalea, Dafidilo Geloie, nowëa amamolö gabula nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Na wahalo dagaboi amo neala hëhei gobei ödägi geagilahilä, afädëgali iäседа, amea amamolömelëla säi. Amala sälahilä, ea wahalo dagaboi amo geagilahilä, Saimono Isagaliadaie malö Yudasagali i. ²⁷ Yudasaea wahalo amo nii amole, mugabe Saidani ema fedai. Amasebegi, Yesuea ema sähalea, Dia afädë hamomolö neebe amo hä, aabela hamomalola säi. ²⁸ Ami sefolalo amolia, Yesuea säse amo nabi gasoda, mi goweie säsebelä helësëi made sefolalo. ²⁹ Odoaea helësësaleda, Yudasaea muni adu ägülo ameadä, molö

* 13:19: 13.19 Yone 8.24gi dibe amo bimalo.

nulo segeyo edefade gedosebe amoïe nelebo odoa bidia nea mosalahaledu, ma busadäoi nefolalebe amoligali, gui nelebo afädë ia mosalahaledula helësëi. ³⁰ Amalebe, Yudasa e wahalo geagi amo nealahilä, fodolofali doadigila asi. Amo gaalu hä, gasimi sagala gasi.

Yesuea ilima mala gähe säla negei

³¹ Yudasa e doadigila asibua, Yesuea sähalea, Walioda hä, Dolöie Malö amoïe ëi ilibia amo olesebemelë. Amase, ea hamosebe amea Godeïe ëi ilibia amoge olesagomelë.

³² Amaimo, Malöea hamosebe amea Godeïe ëi ilibia amo oleseda, Gode hi Dolöie Malö amoïe ëi ilibia amoge walio wegi wäla olemolömelë.

³³ Nie malöla dilie, neda dilibalä holöbö ede made namolömelë. Ne awäseda, dilia ne hogomolömelë. Na Yu udia dolö nefolalebe amolima säla i amo gadola wäla, walioge na dilima säla iahago. Ne awäse amogida, dili moholöi mademelë. ³⁴ Dilia hamomäia na dilima mala gähe säla negesebe amoda gowe. Dilia dihilimu boba hahamosa namialo. Na dili boba hamoi amo gadola, diliage dihilimu boba hahamosa namialo. ³⁵ Dilia dihilimu boba hamose ameadä, udia dolö sulubadelaea dilida nie bögëla aulo neala helësëmolömelëla säi.

*Yesuea Fida dia ne dawa madela sämolömelëla säi
(Madiu 26.31-35, Maga 14.27-31, Ulugu 22.31-34)*

³⁶ Amala säsebegi, Saimono Fidäea Yesuma nabahalea, Dafidilo Geloie, dida abidi moholö nea sähala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Sege ne moholö amogida walio dia bögëla moholöi mademelë. Hobeada dia bögëla moholömelëla säi.

³⁷ Amala säsebegi, Fidäea ema säla obögësalea, Dafidilo Geloie, edoea na walio di bögëla moholöi madedu. Nie namolö amo digali fisiga gamolöi neamelëla säi. ³⁸ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Die namolö amo dofä negali fisiga gamolöle. Na dima dofä gelola sähago. Haea gagalugo gawalia gäla made neëgi, nafi bu ohodoala dia ne dawa madela sämolömelëla säi.

14

Yesuea Naado neebea moholö idi, ne neawela säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia yöia idogola säosäola namiabio. Godema asigi afädë negemalo. Amase, nemage asigi afädë negemalo. ² Nie Naadoïe mosöa hogoli yafie dialea. Amoli maade galebeda, na dilima made sälabio. Dili namolö sege amo daiamolöie, ne ami moholömelë. ³ Awäla dili namolö sege amo daiala negesilahilä, sege ne namolöia ami dilige nebalä nihiligila namolöie, na dili bu bea obögëmolömelë. ⁴ Ne moholö idi amoda dilia dawadigi nebegomelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, Domasäea ema nabahalea, Dafidilo Geloie, sege di moholö amoda nilia dawa made. Hä, di idi gowegi moholö neala nilia abilia helësëmolöi gabula nabi. ⁶ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Idige, ado dofäge, amase, namolöge, nihine neawe. Afädë Naado neebea moholö, ne neebea made maaseda, moholöi mademelë. ⁷ Dilia ne dawa galëda, Naadoge dawadigi. Giso, dilia walio mi gäwila, e bealahilä dawadigisagomelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, Filibia ema sähalea, Dafidilo Geloie, Diado nilima olemo. Oleseda, nilia dofeala helësëmolömelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Filibi, segeyo sedade ne dilibalä nelo amo, dia aso, ne dawa made neale. Afädëa ne meli neebe ameadä Naadoge meli nea. Amala hamolo dibe amo, dia diado nilima olemola säi amoda, abeahäladu. ¹⁰ Ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilala neebewegi, dia dofä gabula made helësësale. Na dilima ado säla iaha neebeweda, nie asigiamu säla iaha made. Naado e nema neebe amea ie hamoi amo hamosamelë. ¹¹ Ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilala neamelëla säsewe nabalahlä, dofä gabula helësëmalo. Dofä gabula made helësësa galëda, hamoi hamosa neebewe beala dofä gabula helësëmalo.

¹² Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa nema asigi afädë negei neebe amea na hamoi hamosa neebewe gadola hamomolömelë. Ne Naado neebea awäse ameadä,

nema asigi afädë negei neebe amea na hamosa nelo amo baagila awäla, hamoi edefade hamomolömelë. ¹³ Malöea hamosebe amea Eedoie ëi gauia adamäia, dilia nie ëigi nea nelebo afädë ëdëgëseda, na hamomolömelë. ¹⁴ Dilia nie ëigi nea nelebo sulubadela ëdëgëseda, na hamomolömelëla säi.

Yesuea Eleloi Gesami moholömelëla säi

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia ne boba hamoi nea galëda, na hamomalola säsebewe gadola bëgëla hamosa namolömelë. ¹⁶ Dili Ugila Negela Gelolasilo elö, na Naadoma nabolömelë. Eada diligali imolömelë. E maalahilä, dilibalä namolöi namolömelë. ¹⁷ Ugila Negela Gelolasilo amoda dofä sälo Gesamimelë. Nagadaia udia dolöea e made melëlo, dawa made amea, e nimolöi mademelë. Gasoda, e dilibalä neebe ameage, amase, dilima nogila digala namolö ameage, dilia e dawadigimelë.

¹⁸ Na dili guluba gadoi namiäia digila moholö mademelë. Neda dili neebea obëgëmolömelë. ¹⁹ Holöfalä nelolahilä, nagadaia udia dolöea ne made bimolö. Gaso, diliamu bimolömelë. Ne neebe ameada, dilige namolömelë. ²⁰ Ne Naadoma neebe amoge, dili nema neebe amoge, amase, ne dilima neebe amoge, segeyo amo gala dilia dawadigisa maademolömelë. ²¹ Afädëa na hamomalola säsebe amo nealahilä, bëgëla hamosa neebe ameada, ne boba hamoi nea. Afädëa ne boba hamoi neebe amoda, Naadoeage e boba hamoi namolömelë. Amase, nage e boba hamolahilä, nihine ema ulufala olemolömelëla säi.

²² Amala säi amo nabalahilä, Isagaliada made, Yudasa elöea ema nabahalea, Dafidilo Geloie, nilimada di ulufala olesalea, oböla, nagadaia udia dolö nefolalebe amolimada, di made ulufala olemolömelëla säi amoda, mi edoïela nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Afädëa ne boba hamoi neebe ameada, nie ado bëgëla hamosa namolömelë. Naadoea e boba hamoi nea, e neebea ami Naado ali haligila maalahilä, ebalä aligimolömelë. ²⁴ Afädëa ne boba made hamoi neebe ameada, nie ado bëgëla made hamomolömelë. Dilia ado nabaha nebegoda, nie ado made. Naado ne digamalala sälo amoie adomelë.

²⁵ Ne made awäla, dilibalä neada, ado amo na dilima säla ïaha nelo amomelë. ²⁶ Gasoda, dili Ugila Negela Gelolasilo, Eleloi Gesami Naadoea nie ëigila fisiga wemolö amo maalahilä, ea dilima nelebo sulubadela olelesa maademolömelë. Na dilima säla ïaha nelo amo sulubadela, ea dilima helësëlasimolömelë.

²⁷ Na dalulasilo dilibalä diamiäia dilima ïahagomelë. Nie dalulasilo amo diligali ïahago. Na ïase amoda, nagadaia udia dolöea ilo amo gadoi ïaha mademelë. Hä, dilia yöia idogola säosäolage, bedälage namiabio. ²⁸ Na dilima sähalea, Ne awälahilä, dili neebea bu obëgëmolömelëla säi amoda dilia nabi amomelë. Amo nabala nema boba hamoi galebeda, ne Naado neebea awäsewégi dilia obeägilabio. Mida, Naado eda ne baagila, edefademalä nea. ²⁹ Nelebo amo made besela galala neebe amo gaalu, na dilima säla ïaha nelo amomelë. Säla ï amo gadola hamose beaseda, dilia asigi afädë negemäiaiemelë.

³⁰ Na dilibalä ado sedade säha namolö made gabumelë. Mida, nagadaiaie busa neebe amo moholö ga made dialea. Ea nema nelebo afädë hamomolö made bimolömelë.

³¹ Gasoda, nagadaia udia dolöea na nie Naadoma boba hamoi neebe amo helësëmäia, na Naadoea hamomalola säse amo gadolamu hamolomelë.

Hä, nowemo. Afiadila säi.

15

Yesuea i gägä negelo gelebi ëfë dofäda nihine neamelëla säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, I gägä negelo gelebi ëfë dofäda nihine neawe. Amase, gelebi sagai sigi aligiloda Naado neamelë. ² Nema adomo dila neebe amogi, afädë gägä made negelo neebe amoda, Naadoea damula fisilomelë. Adomo elö gägä negelo neebe amoda, gägä yafie negemäia, Naadoea dagabola digila hahamogisa aligilo

nea. ³ Na dilima ado säla i ameada, dili nigime hësa maadei nefolaleagomelë. ⁴ Dilia nema dila namialo. Nage dilima dila namolömelë. Adomo afädëa i gelebi ëfë mima dila made hido nea, gägä negelo made amo gadola, dilia nema dila made aligiseda, gägä negemolöi mademelë. ⁵ I gägä negelo gelebi ëfëda ne neawe. Dilida adomo gadoi nebege. Afädëa nema dila, amase, nage ema dilala aligiseda, eada gägä yafie negemolömelë. Dilia ne fisila dihilidomu nea, nelebo afädë hamomolöi made nebege. ⁶ Afädëa nema dila made aligiseda, eda i adomo dagala fisisege bausolo amo gadoi nea. Adomo dagala digai bausoi diëgi, ilia gafedelahilä, nulo wisebea ami sadia idogola gobemolömelë.

⁷ Dilia nema dila, amase, nie adoeage dilima dilala nea, dilia hamesebe amo gadoi ëdëgësedä, ëdëgëse amo gadoi diligali imolömelë. ⁸ Dilida ne bëgëla aulo nea, gägä yafie negeseda, Naadoie ëi gauia adogomolömelë.

⁹ Naadoea ne boba hamose amo gadola, nage amo gadola wäla dili boba hamosa nelomelë. Nie boba hamolo amogida dili namialo. ¹⁰ Na nie Naadoea hamomalola säse amo bëgëla hamosa nea, ie boba hamolo amogi ne neebewe gadola, dilia na hamomalola säse amo bëgëla hamosa aligiseda, nie boba hamolo amogi dilige namolömelë. ¹¹ Na helësësaleda, nie obeägilo dilima negemäiage, amase, dilile obeägilo dilile isogi nobamäiage, na dilima ado säla iaha neawemelë. ¹² Na dilia hamomäia säsebe amoda gowemelë. Na dili boba hamoi amo gadola, diliage dihilimu boba hamosa namialo. ¹³ Afädëa ie damelëgali ie namolö amo fisiga gaseseda, ea ie damelë boba hamose ameada, boba hamolo sulubadela baagila aulomelë. ¹⁴ Na dilima hamomalola säse amo gadola hamoseda, dilida ne damelëmelë. ¹⁵ Na walio dili hamoi hamolasilo neala sähalea säha made. Hamoi hamolasilo neebe ameada, ie busa neebe amea abodo gadoi hamosadula dawa made aligilo. Gaso, na dilima damelëla säha. Mida, Naadoea säse nabi amo sulubadela na dilia helësëmäia säla iaha maadei amomelë. ¹⁶ Dilia ne memelei made. Na dili memelela, dilia awäla gägä yafie negemäia nafolala memelelasimelë. Amase, dilia gägä negela diamolöi diamäia hamogilasimelë. Amala hamoi nea, dilia nie ëigi Naadoma nelebo afädë ëdëgësedä, ea iaha maademolömelë. ¹⁷ Amaimo, na dilia hamomäia säsebe amoda gowe. Dilia dihilimu boba hamosa namialola säi.

Nagadaia udia dolöea ie bëgëla aulo nefolalo amolima bimolö habobamolömelëla säi

¹⁸ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nagadaia udia dolöea dilima bimolö habobaseda, dafidi nemadale bimolö habobai nelo amo helësëmalo. ¹⁹ Dilige nagadaia udia dolö amoli gadoi nelo galebeda, nagadaia udia dolö nefolalebe amolia, ili sosogo nefolalebe amolibalä boba hamolo amo gadola, dilibaläge boba hamola aligilabimelë. Amai gaso, dili nagadaia udia dolö nebegi na besela neala memelelasi. Ameada, dili nagadaiaie made nefolalebe goeada, nagadaia udia dolö nefolalebe amolia, dilima bimolö habobasebemelë. ²⁰ Na dilima ado säla i amo helësëla obëgëmalo. Hamoi hamolasilo neebe ameada ie busa neebe amo made baagilo. Ili ne neala sëlasime ameada, dilige neala sëlasimolömelë. Ili nie ado bëgëla hamoseda, amase, dilile adoge bëgëla hamomolömelë. ²¹ Amolia dilima hamomolömelëla säi amo sulubadelada, dili nie ëigi neebe ameage, amase, ne misialala sälo neebe amo dawa made nefolalebe ameage, amala hamomolömelëla säla i amomelë. ²² Na ilima ado mala säla imolö made misi galebeda, ilia nafade hamosala helësëla made hamosa aligilabio. Gaso, walio ilia, nilia dawa made nea hamoimelëla sämolö uli bimolömelë. ²³ Nema bimolö habobaha neebe ameada, Naadomage bimolö habobaha nea. ²⁴ Amaimo, ne ili adebawi nea, afädëa siiba hamolo made gadoi hamosa nelo amo ilia bimäia, made hamosa nelo galebeda, ilia nafade hamosala helësëla made hamosa aligilabio. Be, na hamoi amo ilia bealahilä gaso, nemage Naadomage bimolö habobaha neagomelë. ²⁵ Ili amala hamoi amoie, ilile Ado säla negei dibe amogi, säla dëdëla negei dibe amoda gowe. Habobamolö mi madegi, memalä ilia nema bimolö habobaimelëla, säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amai.

²⁶ Dili Ugila Negela Gelolasilo, Naadobalä neebe amoda, na e dilima fisiga idamolömelë. Eda dofä sälo Gesami, Naado neebeala moholömelë. E maalahiläda, ne ulufala säla iaha namolömelë. ²⁷ Amase, mi gäwialä amila dili nebalämu nelo ameadä, diliage ne ulufala säla imolö galeamelëla Yesuea säi.

16

¹ Dilia asigi afädë negei nebege digila made mosäia, na dilima ado we säla iahawemelë. ² Iliä dili gedolo mosöa amila segea beselala fisimolömelë. Amase, segeyo afädë besela galamolö amogi, afädëa dili nufudahalea, eada Godeie hamoi hamolasisala helësëla, dili nifulömelë. ³ Iliä Naadoge nege dawa made amea, amala hamomolömelë. ⁴ Amala hamomolömelëla säsebewe hamoseda, säi amo gadola hamosa gabula helësëmäia säla iahagomelëla säla i.

Yesuea Eleloi Gesamia hamoi hamomolö amoie säi

Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nelebo amala hamomolömelëla, na dafidi mi gäwia amila made säla iäla nelo amoda, ne dilibalä nelo amea, made säla iäla nelömelë. ⁵ Amai gaso, waliöda, ne misialala sälo amo neebea moholö neamelë. Amai, nema diligi afädëa di abododi moholö neala made nabasebego. ⁶ Amala säsewegida, oböla dilile asigigi edefademalä bobailösebego. ⁷ Bobailösa gaso, na dilima dofä säla iahago. Ne moholö ameadä, dili ugila negesalea ne moholö neamelë. Na dili digila moholö made galebeda, Ugila Negela Gelolasilo amo dilibalä namolö made maal-abiomelë. Ne awäseda, e dili neebea digamalamolömelë. ⁸ E maalahilä, nagadaia udia dolöma nafadeda gowe gadoimelëlage, mala mogoida gowe gadoimelëlage, amase, Godea gomalä mogemolömelëlage ea fädäla säla imolömelë. ⁹ Iliä nema asigi afädë made negei neebe ameadä, nafadeda gowe gadoimelëla fädäla säla imolömelë. ¹⁰ Ne Naado neebea awäseda, dilia ne bu elö made bimolö ameadä, mala mogoida gowe gadoimelëla fädäla säla imolömelë.* ¹¹ Sege sulubadelagi nefolalebe amolile beaha aligilo neebe amobaläda, Godea gudila mogei neebe ameadä, Godea gomalä mogemolömelëla fädäla säla imolömelë.*

¹² Na dilima ado sämolö yafie gaulea gaso, dilia waliömu neala gaumolöi made gabu. ¹³ Amai gasoda, dofä sälo Gesami e maaseda, ea dilile asigi neala mogolasila, ado dofä amo sulubadela helësëlasisa maademolömelë. Ea hile asigia säla imolö mademelë. Ea säse nabase amomu säla imolömelë. Amase, nelebo hobeala hamomolö amoie fädäla säla imolömelë. ¹⁴ Ea nïe ado gaula maala, dilima säla imolömelë. Amala hamose ameadä, nïe ëige, nïe geloige gauia adogomolömelë. ¹⁵ Nelebo hulu sulubadela Naadoie dibe amoda, nïe dialea. Amala dibe amea na sähaleada, Nïe dibe amo Gesamia gaula maalahilä, dilima säla imolömelëla säla i amomelëla säi.

Yöi dibeä amila hobeala obeägimolöla säi

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo ede made nelolahilä, dilia ne made bimolömelë. Oböla, segeyo ede made nelolahilä, hobeala bu bimolömelëla säi. ¹⁷ Amala säi amo nabalahlilä, ie bögëla aulo odoaea hilidomu didiähalea, Ea nilima säsebe amoda edodu. Ea ede made nelolahilä dilia ne made bimolömelëla säi amoge, ede made nelolahilä, dilia hobeala bu bimolömelëla säi amoge, amase, ne Naado neebea moholö ameala säi amoge, ea edo helësëla säidu. ¹⁸ Aso, sähalea, Ea ede made nelolahiläla säi amoda, edo helësëla säidu. Amoie mida, nilia made helësësebelä säla didiäha dilo. ¹⁹ Iliä Yesu ema naba obögëdeläla helësësebe amo hi dawadigilahlilä, ea ilima sähalea,

* **16:10:** 16.10 Nagadaia udia dolö ilia Yesubalä gudilahilä sähalea, Ea mala mogoi made hamoi ameadä, eda nufudala baagomolö dialeala säi. Amala säi gasoda, Godea Yesu neala nowela ifosisebegi, e ebalä samolö fedai. Ameadä, Godea udia dolöma Yesuea mala mogoi hamoimelëla ulufala olei dialea. * **16:11:** 16.11 Nagadaia udia dolö amolia Yesu baagose amo bealahilä, Yesu eda hä gudi digai gabula helësëi. Gaso, Godeie siia Yesu eda gudi digai made. Yesu e baagoi ameadä, Godea mugabe Saidanibalä gudilahilä, ie geloi amo haila fisi.

Dihilimu ado na säi amoie mi hogola didiäha dibegoda, na sähalea, Ede made nelolahilä dilia ne made bimolömelëla säi amogige, amase, ede made nelolahilä hobeala ne bu bimolömelëla säi amogige mi hogola didiäha dialeale. ²⁰ Na dilima dofä gelola sähago. Dilida didigaola diisa neëgi, udia dolö nagadaia mala hamolo amolida obeägisa namolömelë. Dilida yöi edefade namolömelë. Oböla hobealada, dili yöi nelo amo bu obeägilo bedefamolömelë. ²¹ Udiaea malö ägümolö salea sëmölö fu besela galase gaaluda, asigi säosäosa filo. Gaso, ea hä malö ägüla maala saleada, dafidi säi amo elabolahilä, ea hä, nagadaiawi malö ägüi amogi obeägilo. ²² Amo gadola wäla, walioda hä dili yösa nefolalea. Hobeala na dili bu beasolo amo galada, dilile iso asigigi obeägimolömelë. Dilia obeägimolö amoda afädëa neala hogosa helemolöi made bimolömelë. ²³ Segeyo amogida, dilia nema afädë made nabulömelë. Na dilima dofä gelola sähago. Dilia nïe ëigila Naadoma nelebo afädë ëdëgëseda, ea nabala imolömelë. ²⁴ Dafidi dilia nïe ëigila nelebo afädë ëdëgëla made nelo gasoda, ëdëgëmalo. Obeägilo dilima nobamäiaie, nelebo afädë ëdëgëseda, dilia gaula namolömelëla säi.

Yesuea nagadaia galu sulubadela nufuda salalahilä, baagila asi neawemelëla säi

²⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Na dilima säla iäha nelo amoda, ado besulamu säla iäha nelomelë. Hobeala segeyo afädë besela galasegida, na dilima ado besula made, Naado gowe gadoi neamelëla säla ulufadigimolömelë. ²⁶ Segeyo amo gala neada, dilia nïe ëigila Naadoma ëdëgëmolömelë. Na Naadoma dilile säsimolömelëla säha mademelë. ²⁷ Naadoea dili boba hamosa neamelë. Mida, dilia ne boba hamola, ne dofä Gode neebeala misi gabula helësëi neebe gogi. ²⁸ Naado neebeala maala nagadaiawi digala neawe. Oböla walioda, sege we digila Naado neebea bu obëgësamelëla säi.

²⁹ Amala säi amo nabalahlilä, ie bëgëla aulo amolia sähalea, Agua, dia besula made säla, dofä ulufadigila säsebege. ³⁰ Nilia walio helësësalea, diada nelebo sulubadela dawadigisa maadei ameada, afädëa dima nabulöi madela helësësawemelë. Ameada, nilia dida dofä Gode neebeala misi gabula helësësa neamelëla säi.

³¹ Yesuea ilima säla obëgësalea, Walioda dilia asigi afädë negei neago gaso, ³² nabuö. Segeyo afädë besela galamolö amoda, hä, besela galahagomelë. Amo gala dili sulubadela dusudasila sege dihili neloami afufula, ne nihidofali digila fisäla dusudasila afiaha maademolömelë. Amamolö gaso, ne nihido made, Naado haligila neamelë. ³³ Na dilima ado amo säla iäha nelo amoda, dilia nema dilahlilä dalulo gaula namiäiaie, säla iäha neawemelë. Nagadaiawi neada, dili yöi bimolömelë. Gaso, asigi gelomalo. Na nagadaia galu sulubadelabalä nudula salolela baagila asi neawemelëla säi.

17

Yesuea ie bëgëla aulo amoli helësëla Eedoma adolasi

¹ Yesuea ie bëgëla aulo amolima ado amoli säla iäha maadelahlilä, Selesaia mosöa sida adogola nea sähalea, Naadoo, segeyo amoda hä, besela galai gabuwe. Die malöea die ëi ilibia amo olemäiaie, dia malöie ëi ilibia amo olemalo. ² Mida, dia udia dolö ema i amoligali, ea namolöi namolö imäiaie, ea udia dolö sulubadelaie busa namiäia, dia egali geloi i gabumelë. ³ Namolöi namolö amoda gowe gadoi. Gode dofäda dimu neebela helësëlo, amase, Yesu Geleso dia fisiga wei gabula helësëlo amomelë.

⁴ Hamoi dia hamomalola säla i amoda na hä, hamosa maadeimelë. Amala hamosa nelo ameada, ne nagadaiawi nea, die ëi ilibia amo ilima oleimelë. ⁵ Naadoo, siiba naga föi we made hamola ne dibalä nea, nïe ëi ilibia nelo amo gadola, die siigi ëi ilibia nelo amo bu imalo.

⁶ Nagadaiawi nelo dolö odoa, dia nema i amolima die ëi olesa nelomelë. Die nelo amoli dia nema iasio. Iliä die ado nabala dia säi amo bëgëla hamoimelë. ⁷ Nelebo sulubadela dia nema i amoda, dimadila misi gabula ilia hä, helësësa maadei neamelë. ⁸ Mida, dia nema ado säla i amolida, na ilima säla iäha maadesebegi, ilia hä, niimelë. Nealahilä, ne

dofä di neebeala misi gabula helësësa maadei nea. Amase, dia ne dofä fisiga wei gabula helësësa maadei neamelë.

⁹ Na ili helësëla dima adolasisawe gasoda, nagadaia udia dolö sulubadela helësëla adolasisa mademelë. Na adolasiseweda dia negali i amolimu helësëla adolasisamelë. Amoie mida, ilida die neebe amoie. ¹⁰ Udia dolö nie neebe amoli sulubadelada die neamelë. Amase, die neebe amoli sulubadelada nie nea. Ili mala hamosebe amea, nie ei ilibia amo olesebemelë.

¹¹ Hä, walioda ne di neebea moholö neawe. Neda nagadaiawi made namolö. Ilimu wi namolömelë. Naado Hedabi Eleloifalë, ali afädëdi neebewe gadola, ilige afädëdi namiäia, dia die ei nema i amoie geloia ili sigi namialo. ¹² Ne ilibalä nelo amogida, die ei nema i amoie geloia ili sigi nelomelë. Na ili sigi nebegida, afädë dabadigi mademelë. Be, dolö afädë dabadigimolö nelo amomuda hä, dabadigimelë. Amala hamoi amoda ado Godeie bebagi dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäia. ¹³ Walioda hä, ne di neebea maahago. Gaso, nie obeägilo ilile isogi nobamäia, ne nagadaiawi nea dima adolasisamelë.

¹⁴ Na ilima die ado säla iaha nebegi, nagadaia malam hamolo neebe amolia ilima bimolö habobaha nelomelë. Mida, ne nagadaia sosogo made neebe amo gadola, ilige nagadaia sosogo made neebe amea. ¹⁵ Na dima adosebe amoda, nagadaiawila dia ili sigi mosäia made adosamelë. Nafade hamolo busaea ili neala nafadelasiloea, dia sigi namiäiaie adosamelë. ¹⁶ Ne nagadaia sosogo made neebe amo gadola, ilige nagadaia sosogo made nea. ¹⁷ Die adoda dofä sälo dialea. Ili nafolala dihile namiäia, dofä sälo ado amea, dia ilile isogi hamoi hamolasimalola sähago. ¹⁸ Dia nema nagadaiawi udia dolö nefolalebe welibalä namiäia fisiga wei amo gadola, nage ili udia dolö nefolalebea ami afufumalaimelë. ¹⁹ Na ili helësëla, ili dihilefali dofä nafolala namiäiaie, nege dima odala iäla neawe.

²⁰ Dima dolö amolimu helësëla adolasisa mademelë. Ili ado säla iase amo nabala, nema asigi afädë negemolö amolilege gedola adolasisagomelë. ²¹ Nada ili afädëdi namiäiala helësëla adolasisago. Naadoo, di nema neebe amo gadolage, amase, dima ne neebe amo gadolage, ilida alima namiäiala hamesa. Nagadaiawi udia dolö nefolalebe amolia, dia ne dofä fisiga wei gabula helësëmäiaie amala adolasisago. ²² Ali afädëdi neebe amo gadola, ilige afädëdi namiäia, dia nema geloile, ei ilibiale i amo, na iligali imelë. ²³ Ne ilima neebe ameage, amase, di nema neebe ameage, ili dofä afädëdi namiäiaie. Amoie mida, nagadaiawi udia dolö nefolalebe amolia dia ne fisiga wei gabula helësëmäiaie, amase, dia ne boba hamose go gadola, ilige boba hamoi gabula helësëmäiaiemelë.

²⁴ Naadoo, dia udia dolö nema i amoli ne namolöia ami ili nihiligila namiäiage, amase, nie ei ilibiale, yo digalole dia nema i amo bimäiage hamesamelë. Naga föi made hamola nea, dia ne edefademalä boba hamosa nelo amea, ei ilibia amoge, yo digalo amoge imelë. ²⁵ Mogoi neebe Naadoo, nagadaia sosogo nefolalebe amoliada di dawa made gaso, nada di dawadigimelë. Amase, ne sosogo nefolalebe ilia dia ne fisiga wei gabula dawadigisa maadeimelë. ²⁶ Na ilima die ei ulufalasi. Dia ne boba hamoi amo gadola, boba hamolo amo ilima diamiäiage, amase, nihine ilima namiäiage, die ei, hä, ulufalasisa namolömelëla adola wagai.

Yesuea yöi gaula së naala baagola nowei

18

(Yone 18-20)

Yudasaea Yesu hololöi

(Madiu 26.47-56, Maga 14.43-50, Ulugu 22.47-53)

¹ Yesuea Godema adosa maadelahilä, ie bögëla aulo amolalibalä segea doadigila awäla ödä Gidolono dögëla alömodi asi. Sagai afädë dibea ami ie bögëla aulo amolali awäla

besela galai. ² Sagaia amida dafidi Yesuea ïe bögëla aulo amolibalä segeyo yafiegi ami gedosa aligilo. Amala gedolo ameadä, Yudasa e hololölo amea dawadigi nelo. ³ Amäi ameadä, Olomo ami dolö odoage, Godeïe mosö idihë aligilo odoage, Felesi dolö odoaeage gobela ïlo busa amoliage mosalosebegi, ïlia gele gamalige gaula, amase, nufidelo neleboge gagaulahilä, sagaia ami Yudasaea ïli sigi asi. ⁴ Maasebegi, Yesuea ema hamomolö amo sulubadela hï dawadigilahilä, doadigila awäla ïlima nabahalea, Dilia nowë hogola mofiaïla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, ïlia ema säla obögësalea, Niliada Nasalese dolö Yesu hogola misila säi. Amalebe, Yesuea ïlima säla obögësalea, Amoda nemelëla säi. E hololölo Yudasa amoge ïlibalä misi nelo. ⁶ Yesuea, amoda nemelëla säi amo nabalahilä, ïli badadi gasia imomogola nagadaïa ïla didigafui. ⁷ Amasebegi, Yesuea ïlima bu nabahalea, Dilia nowë hogola mofiaïla nabi. Amalebe ïlia sähalea, Niliada Nasalese dolö Yesu hogola misila säi. ⁸ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Na ïlima dafidi säla ï amo, amoda nemelë. Dilia ne hogosa galëda, dolö nefolalebe gowe ïli mosäïa fu ïmola säi. ⁹ Dafidi hï sähalea, Naadoo, ïa dolö negali ï gowe ïli afädë made dabadigila säi amo gadola gausiala digamäïa amala säi. ¹⁰ Saimono Fidaea nudulo helebe afädë gaula misi amo dusugala neawelahilä, gobela ïlo Busa Edefadeïe hamoi hamolasilo amo nufi. Nufudasebegi, gëhe dafädimadi amo dagala salisi. Hamoi hamolasilo amoïe ëida Malagusi. ¹¹ Amala hamosebegi, Yesuea Fidama sähalea, Dia helebego dihï salelo amogi sala obögëmo. Dia helësësaleada, Naadoea ödä ïigi usi ï gowe na made molö gabula helësësalela säi.

Ilia Yesu Anasa neebee sigi asi

¹² Amalebegi, ami dolö amoliage, ïlile beaha aligilo busaeage, amase, Yu ïlile idihë aligilo amolaliage, Yesu gaulahilä ëfëa nafodoi. ¹³ Amalahilä, ïlia e Anasa neebedale sigi asi. Anasa eda Gaiafasaïe esöa nelo. Gäheo ï amogida, Gaiafasa eda gobela ïlo Busa Edefade nelo. ¹⁴ Dolö ameadä Yu ïlima dafidi sähalea, Afädëa udia dolö baagomolö amo bedefala baagomolö dofea gabumelëla säi.

Fidaea Yesu dawa madela säi (Madiu 26.69-70, Maga 14.66-68, Ulugu 22.55-57)

¹⁵ Saimono Fidage bögëla aulo elöge Yesu awäse amo gadola bögëla hobeala asi. Bögëla aulo elö amoda gobela ïlo Busa Edefade amea dawadigi nelo. Ameadä, e Yesubalä gobela ïlo Busa Edefade amoïe yala isogi nogila digai ¹⁶ gaso, Fida eda yala ïdi galo baagido nelo. Amala nebegi, bögëla aulo elö, gobela ïlo Busa Edefadea dawadigi amea udia dolisä ïdi galo beaha aligilo amoma sälahilä, ea Fida yala isogi sigi digai. ¹⁷ Sigi digasebegi, udia dolisä ïdi galo beaha aligilo amea Fidama nabahalea, Dige dolö goweïe bögëla auloledula nabi. Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Ne mademelëla säi. ¹⁸ Gögisebegi, hamoi hamolasilofulo, idihë aligilofulo amolia nulo gobelahilä, gögï hausa nefolalebea ami, Fida eege ïlibalä ami gögï hausa nelo.

Gobela ïlo Busa Edefade amea Yesubalä gudi nabi (Madiu 26.59-66, Maga 14.55-64, Ulugu 22.66-71)

¹⁹ Amo gala, gobela ïlo Busa Edefade amea Yesuma ïe bögëla aulo amolilege, ea ado säla olelei amoïege nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Nada udia dolö nefolalebe amoli sulubadelama ulufala säla olelesa nelo. Segeyo sulubadelagi gedolo mosöage, Godeïe mosöage, sege Yu ïli gedosia ami olelesaleada, afädë musügä negela made olelesa nelomelë. ²¹ Edoïe ïa ïma nabaha. Na mala säla ïase nabelo amolima nabualo. Na säi amo ïlia dawadigi neagomelëla säi. ²² Yesuea amala säsebegi, idihë aligilo dolö afädë ga made nelo amea nabalahilä, Yesu e naabo gafea nufudalahilä nabahalea, Dia gobela ïlo Busa Edefade egowe gadoïma egomalä säla obögëmolöi gabulela nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Na nafade säi galëda, gowe asiala säimelëla nefolalebe gowe ïlia nabuäïa fädäla sämalö. Be, na mogola säi amogi galëda, ïa ne edogi

nufudahala nabi. ²⁴ Amalebe, Anasaea Yesu e gobela ilo Busa Edefade Gaiafasa neebee sigi mosalola säsebegi, Yesu e ëfëa nafodoi amola wäla sigi asi.

Fidaea Bu elö Yesu dawa madela säi
(Madiu 26.71-75, Maga 14.69-72, Ulugu 22.58-62)

²⁵ Saimono Fida e nulo gobeia ami gögi hausa nebegi, ilia ema nabahalea, Dige ie bëgëla auloledula nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Ne mademelëla säi. ²⁶ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo afädë ami nelo amoda, dafidi Fidaea gëhe dagala sali amoie sosogo nelo, amea Fidama sähalea, Sagaia ami ebalä neebe na meli amoda di madelela nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, Fidaea bu elö sähalea, Ai. Ne mademelëla säi. Amala säia gai amole, haea gagalugo gawalia gai.

Ilia Yesu e Bailadi neebee sigi asi
(Madiu 27.1-2, 27.11-14, Maga 15.1-5, Ulugu 23.1-5)

²⁸ Amala hamolahilä, ilia Yesu e Gaiafasa neebee amila Beledoliama mosöa ami sigi asi. Yosefali sigi asi amoda, Yu dolö ilida Godeie siigi nigime baai made aligilo amo damumolöi made gabugi, ili mosöa ami nogila digala made, segea nelo. Mida, ilia Baagila Asi Segeyo amoie molö molöie amai.* ²⁹ Ili segea ami nebegi, Bailadi e segea fedalahilä ilima nabahalea, Dolö goweada edo nafade hamosebegi gudimolöie sigi misila nabi. ³⁰ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Ea nafade made hamoi galebeda, nilia e sigi made maalabimelëla säi. ³¹ Amalebe, Bailadia säla obëgësalea, Dihilile mala dibe amo gadola gudimolöie, dihili e sigi obëgëmalola säi. Amala säsebegi ilia ema sähalea, Nilia gudilahiläda, dolö afädë nufulöi mademelëla säla negei dialeamelëla säi.* ³² Amala säi amoda, dafidi Yesuea sähalea, Nema gomalä hamosegi baagomolö gabula ulufala olei amo gadola gausiala digamäiaie säi. ³³ Amala säsebegi, Bailadi e Beledoliama mosö isogi bu nogila digala, Yesu welahilä ema nabahalea, Dida Yu ilile ginilela nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia dihī asigia helësëla nabahale, ma, odoaea nieie säi nabala nabahalela nabi. ³⁵ Amala nabasebegi, Bailadia säla obëgësalea, Neda Yu dolö gabule. Dihile fiifali amoliage, gobela ilo busa amoliage di nie naabogi gausi amoda, dia edo hamoi amea amahala nabi. ³⁶ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na beaha maadela sigi neebe amoda nagadaiaie mademelë. Be, nagadaiaie galebeda, Yu dolö ilia ne gauloea, nie hamoi hamolo amolia nudulabiogoda. Na beaha maadela sigi neebe amoda, hä, nagadaiaie mademelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, Bailadia ema sähalea, Hä, di dofä beaha aligilo gini madelela säi. Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dihī ne beaha aligilo gini neala säsebegomelë. Ado dofä amo säla iaha maademäia nagadaiawi digasebegi, ne nemea neegela ägüi amo neawe. Udia dolö dofä sälo sosogo nefolalebe amoli sulubadelaeada, nie ado nabelo neamelëla säi. ³⁸ Amala säsebegi, Bailadia ema nabahalea, Ado dofä amoda edodula nabi.

Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemalola säi
(Madiu 27.15-31, Maga 15.6-20, Ulugu 23.13-25)

Bailadia ado säha maadela, segea bu doadigila fedala Yu dolö amoli neebee awälahilä, ilima sähalea, Ema nafade afädë made beagoleimelë. ³⁹ Amai gaso, na dilile mala dibe amo gadola, Baagila Asi Segeyo besela galaseda, galabaia dolö afädë dihilima

* **18:28:** 18.28 Beledoliama mosöda Gabenaie mosö edefade. Amogida ami dolö amoli aligilo. Gamane dolö busa Bailadige, amase, ie sosogo amolige Olomo dolö ameada, Yu ilia Godeie siigi nigime baai made aligilo amoda, ilia bëgëla hamolo made nelo. Amala hamolo ameada, Yu ilia asigisaleada, ilia fii odoa ilile mosöa nogila digaseda, Godeie siigi ili nigime baamolö gabula asigi. Udia dolö Godeie siigi nigime baai amolia Baagila Asi Segeyo amoie molö nulo made. * **18:31:** 18.31 Yu ilile sege amoda Olomo ilia beaha nelo. Ado odoa gudimolö galëda, Yu hili gudila hamogimalola säsegi, gudisa aligilo. Gasoda, Yu ilia gudisaleada, dolö afädë nufudala baagomalolada sälo made dilo. Mida, Olomo ilia sähaleada, Yu ilia dolö nufuabiola säla negei dilo. Dolö i fügäigi baala negela nufidelo mala amoda, Olomo iliamu amala hamolo negei dilo.

fisigälo. Amo gadola, na walio Yu udia dolöie beaha aligilo gini gowe dihilima fisigädulela nabi. ⁴⁰ Amala nabasebegi, ilia gelola uuala säla didigahalea, E mademelë. Balabasa fisigämalola säi. Balabasa eada fa neaha aligilo nelo.*

19

¹ Amala säi amo nabalahlilä, Bailadia Yesu sigi awäla e fëgämaloi. Fëgälahlilä, ² ami dolö amolia ëfë äyo gägäi gadoia gini busa gadoi nasigila amalela ie busagia salugasilahilä, fagulo bëi didiga salugalo afädëge salugasi. ³ Salugasi nebegi, ili e mia ga madela mafulahilä sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginie, di go gabiola sälahilä, naabo gafea fadaha nelo.*

⁴ Bailadi e bu elö doadigila fedalahilä, ilima sähalea, Dolö gowema nafade afädë made beagolei gabula helësëmäia, na dili neebee gui sigi segea doadigila fedahagola säi. ⁵ Yesu e ëfë äyo gägäi gadoia gini busa gadoi amalela salugasi amola, fagulo bëi didiga salugasi amola wäla fedasebegi, Bailadia ilima sähalea, Dolö amoda gowemelë. Bimola säi.

⁶ E bealahilä, gobela ilo busa amoliage, idihë aligilo amoliage, uuala säla didigahalea, Eda i fügäigi baala negemalola säla didigai. Amala säla didigasebegi, Bailadia ilima säla obëgësalea, Dihili e sigi awäla, i fügäigi baala negemolö mosalo. Nada ema nafade afädë made beagoleimelëla säi. ⁷ Amala säsebegi, Yu ilia ema säla obëgësalea, Nilia ado afädë säla negei galea. Ea e Godeie malöla sälo ameada, ado säla negei dibe amo bëgëla, e nifulö dialeala säi.

⁸ Ado amo nabala Bailadi e edefademalä bedälahlilä, ⁹ Beledoliama mosö amoie mumusogi bu nogila digalahilä, Yesuma nabahalea, Dida abidi fii dolöla nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema made säla obëgëi. ¹⁰ Made säla obëgësebegi, Bailadia ema sähalea, Dia made säla obëgësale. Di fisigämola sämolöie geloige, i fügäigi baala negemola sämolöie geloige na gaulube amo, dia made helësësalela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Gode ilibia neebe amea dia nema hamomäia geloi made i galebeda, dia nema hamomolö amo, hamomolöi made bealabio. Be, dolö die naabogi gausilo amea nafade hamoi amoda dia hamoi amo baagila, nafade edefademalä hamoimelëla säi. ¹² Bailadia amala säi amo nabalahlilä, Yesu fisigämolöie idi hogoi. Gasoda, Yu ilia uuala didigala sähalea, Dia dolö go fisigäla fisiga gaseda, dida Sisaie damelë mademelë. Dolö afädëa hï e ginila säsebe amoda Sisabalä ado nüimelëla säla didigai. ¹³ Amala säi amo nabala Bailadia Yesu sigi segea doadigila fedalahilä, sege ëi Igi Bealë Baledi difolalebea ami gudi mogesalea filo amodaia sulo. Sege amoie ëi Hibulu adoeada, Gabadala sälo. ¹⁴ Baagila Asi Segeyo amoie helësëla molö daialo segeyo amo gala eso mogosebegi, Bailadia Yu udia dolö ilima sähalea, Dilile beaha aligilo gini amoda gowemelë. Bimola säi. ¹⁵ Amalebe, ilia uuala didigahalea, Nufualo! Nufualo! Eda i fügäigi baala negemalola uuala säla didigai. Amalebe, Bailadia ilima nabahalea, Diliada na dilile ginigo i fügäigi baala negemäialela nabi. Amala nabasebegi, gobela ilo busa amolia säla obëgësalea, Nilile gini elöda maade. Sisa afädëmu neamelëla säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemäia, hilile naabogi gausi.

*Ami dolö amolia Yesu e i fügäigi baala negei
(Madiu 27.32-44, Maga 15.21-32, Ulugu 23.26-43)*

Amalebe, ami dolö amolia Yesu e sigi asi. ¹⁷ Ea hïle i fügäi amo hï gaulahlilä, gaamu amo digila sege ëi Busa Giwi Segela sälo dibeami asi. Hibulu adoea sege amoda Gologodala sälo. ¹⁸ Segea ami ilia e i fügäigi baala negesaleada, dolö äudäge ebalä baala negei. Eda mogogi, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila baala negei. ¹⁹ Bailadia i gäi baledeidaia ado gowe dëdëla negemalosebegi, ilia amodaia dëdësalea, Nasalese fii Yesu,

* **18:40:** 18.40 Dawadigi dolö ili yafia helësësaleada, Balabasa eda Olomoge, Yuda gädilige, haila digimolöie nudulo amoligi afädëda e nelola helësëi. * **19:3:** 19.3 Madiu 27.29gi säi dibe amo bimalo.

Yu udia dolöie beaha aligilo ginimelëla dëdëlahilä, i fügäi amoie bidigi baasi. ²⁰ Yesu e gaamu ga madela baala negei ameada, Hibulu adoeage, Olomo adoeage, Giligi adoeage säla dëdëla negei dibe amo, Yu udia dolö yafiea nidesamu nelo. ²¹ Amala dëdëla negei dibe amo bealahilä, Yu ilile gobela ilo busa amolia Bailadima sähalea, Dia Yu ilile beaha aligilo ginila sälada dëdëmabu. Ea hïmu sähalea, Neda Yu udia dolöie beaha aligilo gini neamelëla sälola säla dëdëmola säi. ²² Amala säsebegi, Bailadia säla obëgësalea, Na dëdëi gomu diamäia. Gameläla säi.

²³ Ami dolö amolia Yesu hä, i fügäigi baala negesilahilä, ie fagulo gii amo biyidiala mogei. Mogelahilä, ilia afädë afädëla nea gagai. Nea gagalahilä, ie fagulo elö daia salugalo sedade gii amomu dilo. Fagulo amo asogemolöi made, didigala afädëfalï asi gabugi, ²⁴ ami dolö amolia hilidomu sähalea, Fagulo go made gadelala, nowëa neasebelela melëdelä sadu hamodila säi. Ado säla negei amea sähalea, Iliä nïe fagulo mogelahilä, nïe daia salugalo gii amoie sadu hamoimelëla säla dëdëla negei dibe amo gausiala digamäiaie, amala hamoi.

²⁵ Yesuie emege, emeie esamage, Golobasaie udia Melige, amase, gaamu Magadala udia Melige, ili Yesu i fügäigi baala negei amo ga madela ami nefolalo. ²⁶ Yesuea, ie emele, ie bëgëla aulo amoligi ea boba hamolo amole ga madefalï neebe amo bealahilä, emema sähalea, Nemeë, die malöda egowemelëla säi. ²⁷ Amase, bëgëla aulo amomage sähalea, Die diemeda egowemelëla säi. Amalebe, bëgëla aulo amea amo gala säia amila e sigi awäla ea mosöa sigi nelo.

Yesu hi hame hä, mosaloi

(Madiu 27.45-56, Maga 15.33-41, Ulugu 23.44-49)

²⁸ Hobeala, Yesuea hamoi hahamola misi amo hä, walio hamosa maadei gabula helësëlahilä, Ne ödä molö gabula säi. Ado säla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amala säi. ²⁹ Amala säsebegi, ödä i afädëgi wani ödä gamogai usi ami dilo amogi, ilia dahudu gadoi i afädëie ei hisoboie adomogi yaala, wani ödä gamogai amogi gelahilä, Yesuie nafia diisi. ³⁰ Amala hamosebegi, Yesuea wani ödä amo nalahilä sähalea, Hä, hamosa maadei amola säla, ie busa fuäia idogola ie namolö amo fisila, hame hä, mosaloi.

Ami dolö afädëa Yesuie afawa gögë gäwi

³¹ Sabada segeyo edefade amoie molö daiälo segeyo gabugi, ilia Sabada segeyo amogi domalo i fügäidaia ami made diamäiala helësëla, Yu ilia Bailadima sähalea, Ilile emo giwi dagabolahilä, domalo neala gaula mosäia, dia emo giwi dagabomalola sämäia helësëi dialeamelëla säi. ³² Amala säsebegi, ami dolö amoli awälahilä, Yesubalä baala negei dilo amogi afädëie emo giwi dagabolahilä, elö amoie emo giwige dagaboi. ³³ Amalahilä, ilia Yesu dibeä maala beahamelebe, eda hä, hame doala asi dibe amo bealahilä, ie emo giwi made dagabola, ³⁴ afädëa Yesuie afawa gögë gäwi amole healele ödäle besigai. ³⁵ Amo hamose melëlo dolö amea, nelebo ea meli amo säla ulufai. Ea säla ulufai amoda dofämelë. Amase, säla ulufasebe amoda dofäla hï dawadigi. Ameada, diliage asigi afädë negemäiaie, ea säla ulufasebemelë.* ³⁶ Godeie ado säla negesalea, ie giwi afädë made dagabomolömelëla säla negei amo gadola gausiala digamäiaie amala hamoi. *Gë Udälo 34.20*

³⁷ Amase, ado elö säla negei dibe amoda gowe. Dolö gögë gäwi amoda ilia bimolömelëla säla negei amo gausiala digamäiaie amai. *Segelaea 12.10*

Iliä Yesuie domalo igi äbä gähe duwia ami baui

(Madiu 27.57-61, Maga 15.42-47, Ulugu 23.50-56)

* **19:35:** 19.35 Beahaleada, healele ödäle besigase melëlo amoda, bëgëla aulo Yesu hi boba hamolo dolö amomelë. Mida, Yone 19.26-27gi sähalea, Bëgëla aulo amoda Yesu i fügäigi baala negei dibe gaalu ga madela nelo amo säi.

³⁸ Amalahilä, hobeala Alimadia fii Yosebea Bailadima Yesuie domalo amo nedulela nabi. Yosebe eda Yesuie bægëla aulo nelo gaso, Yu ilibalä bedähalea, ie asigi afädë negei amo musügä negela nelo. Bailadia, ä nimalola säsebegi, ea awäla Yesuie domalo amo nii. ³⁹ Nigudimusi e, dafidi Yesu neebee gasigi aulo amoge, ebalä asi. Nigudimusia i afädëie heale muwege, i ëi elö aloie healele gegoai dilo amea, Yesuie domalobalä negemolöie gaula asi. I heale gegoai dilo amoie yöi dofeda, gilo nabülasi ohodoa gadoi dilo. ⁴⁰ Elea Yesuie domalo amo nealahilä, Yu dolöea bausalea hamolo amo gadola, i heale gegoai dilo amola Yesuie domalobalä baagoi usililo fagulo hedabia balagula usili. ⁴¹ Iliä Yesu i fügäigi baala negesi diloa amida, sagai afädë dilo. Sagaia amida baumolöie igi äbä afädë doalahilä, dolö afädë made bauri, gähe dilo. ⁴² Elea Yu ilile Sabada segeyoie daialo segeyo gabula helësëlahilä, baumolö äbä duwi ga made dilo ameadä, elea Yesuie domalo amogi bauri.

20

Yesu nowei

(Madiu 28.1-8, Maga 16.1-8, Ulugu 24.1-12)

¹ Salele mi gäwi segeyogi, sege yomolö gaalu, Magadala udia Meli e bauia ami awälähilä beahamelebe, äbä igia idi gai amo doga negei dibe meli.* ² Amo beala, e baluluia awälähilä, Saimono Fidale bægëla aulo elö Yesu hi boba hamolo amole neebee besela galala, elema sähalea, Iliä Dafidilo Geloj bauia amila gaula asi gabio. Iliä abidi gaula awäla negeidu, nilia dawa madela säi. ³ Amo nabalähilä, Fidale bægëla aulo elöle amila doadigila bauia ami moholö asi. ⁴ Helegela gaalu baluluia asi gaso, bægëla aulo elö amea Fida digila, edale bauia ami awäla besela galai. ⁵ Besela galalahilä, nogila digala made, dosogägila fia idogola salea, aga beahamelebe, fagulo hedabi amomu isogi ami dibe meli. ⁶ Saimono Fida hobeala maala, bauri isogi nogila digalahilä beahamelebe, fagulo hedabi amoge, ⁷ fagulo Yesuie busa neegisila bauri amoge, gedola negela made, fagulo busa neegisi amo hido galila negei dibe meli. ⁸ Amalebe, bægëla aulo elö bauia dafidi besela galalo amoge, oböla hobeala bauri isogi nogila digalahilä, amala hamoi dibe amo beala, e asigi afädë negei. ⁹ Yesu bauriala nowemolö dialeamelëla, ado säla negei dilo amoda, amo gala ilia hedabola helësëi made nelo. ¹⁰ Amo bealahilä, hele mosöa obëgëi.

Magadala udia Melia Yesu meli

(Madiu 28.9-10, Maga 16.9-11)

¹¹ Segea bauri baagido nea, Melia diisa nelo. Diisa nea wäla, dosogägila fia idogolahilä, bauri isogi beahamelebe, ¹² selesaia fii fagulo falei salugai äudä, Yesuie domalo bauri diloa ami, elöda busa diloamadi, elöda emo diloamadila sebe meli. ¹³ Elea Melima nabahalea, Udiao, dia goda edogi diisa neala nabi. Amalebe, ea elema säla obëgësälea, Iliä nïe Dafidilo Geloj gaula awäla, abododi negeidula dawa made amea diisamelëla säi. ¹⁴ Amala sälahilä, e besuia imogola beahamelebe, Yesu neebe meli. Ea meli gasoda, Yesu gabula made helësëi. ¹⁵ Amasebegi, Yesuea ema nabahalea, Udiao, dia goda edogi diisa nea. Dia nowë hogosala nabi. Melia dolö amoda sagai beaha aligilo amo gabula helësëlahilä, ema sähalea, Dolö edefadee, dia e gaula asi galëda, nihï nea äudulä, guwi gaula awäla negei dialeala sämola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ema, Meliela säi. Amala säi amo nabalähilä, ea besuia imogolahilä, Hibulu adoea ema Elabonaiela säi. Nilile ado sälada Säla Olelelo. ¹⁷ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Naado neebee gadogo aso, fedaia mada, dia nema diigimabu. Dia nedoolali neebee awälähilä, gomalä sämalo. Neda aso, nïe Naadoge dilile Eedoge, amase, nïe Godege dilile Godege neebee fedamolö neebeola sämalola säi. ¹⁸ Amala säsebegi, Magadala udia Meli e awälähilä, bægëla aulo amolima sähalea, Na Dafidilo Geloj e melimelëla sälahilä, ema säla i amo ilima säla iaha maadei.

* **20:1:** 20.1 Saleleie mi gäwi segeyoda, salele ede. Edolo niliada gifalädätüla sälo.

*Bëgëla aulo amolia Yesu meli**(Madiu 28.16-20, Maga 16.14-18, Ulugu 24.36-49)*

¹⁹ Segeyo amo galamu, salele mi gäwi segeyogi, eso digase gaalu, ie bëgëla aulo amoli Yu ilibalä bedähalea, ili sefolalo mosö amo idi fëdöla galahilä sefolalo.* Amala sefolalebegi, Yesu ili sebe mogogi ami maala nea, ilima sähalea, Dalulo dilibalä namiäiala säi. ²⁰ Amala sälahilä, naaboge afoge ilima olei. Ili hä, Dafidilo Geloï bealahilä, edefademalä obeägi. ²¹ Yesuea ilima bu elö sähalea, Dalulo dilibalä namiäia. Naadoea ne fisiga wei amo gadola, nage dili fisiga gahagomelëla säi. ²² Amala sälahilä, ea ilimadi hame hëia fedala nafi fo diigilahilä sähalea, Eleloi Gesami nimo. ²³ Odoaea nafade hamoi amo dilia hëla fisiseda, hëla fisimelë. Be, odoaea nafade hamoi amo dilia made hëla fisiseda, nafade amolida diamolömelëla säi.

Domasaea Yesu meli

²⁴ Yesu besela galasolo amo galada, ili giwilasi amoligi Domasa, ie ëi elö Didimusila sälo amo, sebegi made besela galai.* ²⁵ Hobeala, bëgëla aulo odoa amolia ema sähalea, Nilia Dafidilo Geloï melimelëla säla i. Amala säla iäsebegi, Domasaea ilima sähalea, Ie naabogi mili gäwi amo made bealage, nie naabo sögöea ie mili gäwi bu amogi made digalage, amase, ie afawa gäwi bu amogi nie naaboea made digalage, nada dofä gabula made helësëmolömelëla säi. ²⁶ Amala säi salele afädë baagilahilä, ie bëgëla aulo amoli bu mosöa geqedola sefolalo. Amo gala Domasage hiligila sulo. Idi sulubadela fëdöla gai gaso, Yesu e ili mogogi ami maala nea, ilima sähalea, Dalulo dilibalä namiäiala säi. ²⁷ Amala sälahilä, ea Domasama sähalea, Nie naabogi die naabo sögöea digala bimo. Amalahilä, die naabo mogodigila nie afawa digala bimo. Hä, bealahilä, asigi äudä negela made, afädëfali negemalola säi. ²⁸ Amala säsebegi, Domasaea ema säla obëgësalea, Nie Dafidilo Geloï, nie Godela säi. ²⁹ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dia ne beala asigi afädë negesale. Ne made beala asigi afädë negese amoliada, edefademalä obeägisa neamelëla säi.

Beba dëdëi goweie mi

³⁰ Yesu e bëgëla aulo amolibalä nelo amo gaalu, ilile siigi dolöea hamomolöi made gadoi odoa yafie hamoi dibede amoda, beba gowegi hulu made dëdëi. ³¹ Gaso, beba gowegi dëdësebeweda, Afädë Memelei amoge, Godeie malö amoge Yesu gabula helësëla, ema asigi afädë negemäiage, amase, dilia ema asigi afädë negesa nea, ie ëigi namolöi namolö gaula namiäiage, dëdëla negesawe.

Yesu e ie bëgëla aulo nebea bu besela galai**21***(Yone 21)**Bëgëla aulo gifalädaläaea Yesu meli*

¹ Hobeala, bëgëla aulo amoli Dabeliasa oeaba ami nebegi, Yesu e bu elö ilima ulufadigila besela galai amoda gomalä hamoi.* ² Saimono Fidage, Domasa ie ëi elö Didimusige, Galili segeie gaamu Gaina ami fii Nadanalege, Sebediie malö äudä amolege, ie bëgëla aulo äudä elölege, ili ami gedola nefolalo. ³ Ami nefolalea, Saimono Fidaea ilima sähalea, Neda seme digila awähadiola säsebegi, ilia nilige hä, dibalä maahagola säi. Amala sälahilä, ili duugi fifigila awäla, gasigi seme digisa nea, seme isoie afädëge made neala nelo.

⁴ Sege yose amo gaalu, Yesu bosea ami maala nelo gaso, ie bëgëla aulo amolia e Yesu neala made helësëi nelo. ⁵ Amala nebegi, Yesuea ilima nabahalea, Malisäo, dilia seme

* **20:19:** 20.19 Yone 20.1ie gasumili amo bimalo. * **20:24:** 20.24 Èi Didimusila säi amoie mida gomalä. Emea äudä busa dila ägüi amogi elöla säi. * **21:1:** 21.1 Oeabo Dabeliasa amoie ëi elöda Galili.

afädë made niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Ä, made niimelëla säi. ⁶ Amalebe, ea ilima sähalea, Selëgëgo dilile du dafädimadi digiseda, seme odoa digamolömelëla säi. Amalebe, ilia selëgë amala digilibe, seme yafie digai amea, selëgë dusugamolö uli. ⁷ Amala hamosebe amo bealahilä, bëgëla aulo afädë Yesu hi boba hamolo amea, Saimono Fidama sähalea, Goweda Dafidilo Geloï gabula säi. Dafidilo Geloï gabula säi amo nalahilä, Fidaea fagulo daia salugalo dafidi gila negei dilo amo salugalahilä, ödägi nila digai. ⁸ Amase, bëgëla aulo odoa amoliada dudaia nea, selëgëgi seme digaide amo dusugala gaula agesua moholö asi. Ili neloa amila ödä agesuada, mia made made, mida hädali afädë gadoi dilo.

⁹ Ili agesua aliga alogola beahamelebe, nulo gobei elëlëgi amodaia seme gobei afädë, beledige dibe meli. ¹⁰ Yesuea ilima sähalea, Dilia walio seme nii gogi odoa gaula misiëla säi. ¹¹ Amala säsebegi, Saimono Fida e awäla dudaia nea, seme selëgë amo agesua dusugala gaula misi. Seme bobogamu selëgëgi digai amo gedolada hädali afädëie nabülasi biaie odoi ohodoa (153). Seme malei digai amea, selëgë nulimolöi gaso, made nuli.

¹² Yesuea ilima sähalea, Dili hä, molö naa mofiamola säi. Amalebe, bëgëla aulo amoli bedähalea, iligi afädëa di nowëla made nabi. Iliada Dafidilo Geloï gabulamu helësëi.

¹³ Yesu e maala nea, beledi gobei amo neala iligali sogolahilä, seme gobei amoge, amo gadola wäla hamoi.

¹⁴ Yesu e bauiala nowela awäla nea, bëgëla aulo amoli neebee bu osoda ulufala besela galaida amo.

Yesuea Fidama nïe sugua sibi amoli sigi namialola säi

¹⁵ Ili molö naha maadelahilä, Yesuea Saimono Fidama nabahalea, Yoneie malö Saimonoo, odoa gowe ilia ne boba hamose amo gadola made, dia baagila awäla, ne dofä gelola boba hamosalela nabi. Amala nabasebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Ü, Dafidilo Geloï, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nïe sugua sibi malö amoli molö iaha namialola säi. ¹⁶ Yesuea ema bu agedu nabahalea, Yoneie malö Saimonoo, dia ne dofä gelola boba hamosalela nabi. Amala nabasebegi, Fidaea ema sähalea, Ü, Dafidilo Geloï, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Nïe sugua sibi amoli sigi namialola säi. ¹⁷ Yesuea aso, bu osoda ema nabahalea, Yoneie malö Saimonoo, dia ne boba hamosalela nabi. Yesuea bu ohodoala dia ne boba hamosalela nabi amogi, Fida e asigia yöia idogolahilä, Yesuma sähalea, Dafidilo Geloï, nelebo sulubadela dia dawadigisa maadei neebe amo, na di boba hamose amoda, dia dawamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nïe sugua sibi amoli molö iaha namialo. ¹⁸ Na dima dofä gelola sähago. Di malisä nelo amogida, die malibu negelahilä, dihï moholö helësëse amo gadola nawesa aligilomelë. Gaso, di momaeala fia idogose amo gaaluda, die naabo mogodigia gasegi, dolö odoaea di malibu negelahilä, dia moholö helësëi madeido amogi sigi moholömelëla säi. ¹⁹ Yesuea ado amala säi amoda, Fida e abeahämola hamola baagola, Godeie ei ilibia amo gauia adamolö amoie helësëla amala säi. Amala sälahilä, Yesuea Fidama sähalea, Di ne bëgëla misiëla säi.

Bëgëla aulo Yesuea boba hamoi amoma ado säi dialea

²⁰ Fidaea besula beahamelebe, bëgëla aulo Yesu hi boba hamolo amo, ele bëgëla maaha neebe meli. Dolö amoda dafidi ili molö naha sefolalo amo gala, Yesuie bidagia golögïa alogola nabahalea, Dafidilo Geloie, nowëa di hololömolö gabula sälo amo maaha neebe meli. ²¹ Beahamelebe e gabugi, Fidaea Yesuma nabahalea, Dafidilo Geloï, dolö gowedala nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Ne obëgësalea e namolöi namiäiala hameseda, amoda diele. Dida ne bëgëla misiëla säi. ²³ Amalebe, odoa ilia sähalea, Bëgëla aulo go made baagomolöla säimelëla edoolalima säla daidoi. Gaso,

Yesueada e made baagomolömelälada made säi. Ea sähaleada, Ne obögësalea e namolöi namiäiala hameseda, amoda dielela amomu amala säi.

²⁴ Bëgëla aulo amea nelebo ea meli amo hi säla ulufadigisa nea, amala hamoi amo hi bebagi dëdëla negei amoda amomelë. Nilia ea säla ulufadigi amoda dofä gabula helësësamelë.

²⁵ Yesuea hamoi elö elöla yafie hamoimelë. Hamoi amo hido hidola hulu sulubadela dëdëla negesa maadei galebeda, sege dibe sulubadelagi beba yafie hamoi amo negemolö fu made bealabiola helësësamelë.

Hä amo.

Abosolo Dolö Amolia Hamoi Amo Neala olelo oboba

Uluguea Ado Mala Hedabi dafidi dödëi amo dödësa maadelahilä, hobeala beba elöwege Ulugu eamu dödëi. Yesuie Ado Mala Hedabi abosolo dolö ilia säla olelemäia Godeie Gesamia idi olei.

Yesuea ado afädë säi amoda gowe. Gesami Hedabi e dili neebee gui maala ie geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamoseda, nïe Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagi olelesa nawesa namolömelëla säi. (Abosolo 1.8)

Yesuea amala säi amo gadola ie bögëla aulo amolia Ado Mala Hedabi säla daidola nawesa nelo. Amala säla iäsebegi, dafidida Yu udia dolö hili ilimu Geleso sosogo nelo. Hobealada sege föi sulubadelagige Geleso sosogo aligisa maadela nelo.

Beba Abosologi afädë säi amoda, dafidi Bëdigosi Segeyogi Yesuie bögëla aulo sebee Gesami Hedabi digai amoge, amase, hobeala Gesami Hedabia iilasila geloie iäsebegi, hamoi hamosa nelo amoge dödëi dialea. Yesu selesaia mosöa awäla nebegi, Geleso sosogo nefolalo amolia Yalusaleme nea Ado Mala Hedabi säla daidosebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli asigi besui.

Ilia Yu udia dolöie sege sulubadelamadige Sameliamadige säla daidosa maadei. Aso, iliamu wagadi made sege odoa dibeamadige, Olomomadige säla iia nawesa maadei amoie ado säla dödëla negei dialea.

Yesuea Gesami Hedabi imolömelëla säla negei

¹⁻² Diofilasao, dafidi na bebagi dödëla negesaleada, Yesuea hamoi amoge, olelei amoge dafidi mi gäwia amila e selesaia mosöa fedala asi segeyo amoge dödëla negesa maadeimelë. Fedala made nea, ea Gesami Hedabiie geloia abosolo dolö namiäia memelei amolima gomalä hamomalo, gomalä sämalola säla iaha maadei. ³ Yesu së naala baagolahilä, bu nowela abosolo dolö amolia e dofä nowei gabula helësëmäia e ulufadigila segeyo nabülasi biyidia ilibalä nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ilima säla iaha nelo. ⁴ E, aso, ilibalä nea ea ilima sähalea, Dilia Yalusaleme digila mosabio. Nadoea imolömelëla na dafidi dilima säla i amo imäia gui beaha namialo. ⁵ Yoneada ödäea gesa nelomelë. Segeyo ede made nelolahilä, dili Gesami Hedabia gemolömelëla säi.

⁶ Amo gala, ili gege dolahilä ema nabahalea, Dafidilo, Isilale udia dolö nilia nihili beaha namolö, nihilima ia obögëmolö walio gogilela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Nadoea hi asigia segeyo daiala negei amoie dawada, dilile made. Segeyo amo daialoda Nado hidomumelë. ⁸ Amai gaso, Gesami Hedabi e dili neebee gui maala, ie geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamoseda, nïe Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagige olelesa nawesa namolömelëla säi.

Yesu selesaia mosöa fedala asi

⁹ Ea ado amo säha maadelahilä, ilia ami beaha nebegi, e neala gauia adala selesaia mosöa fedai amo baidilia hagui amea, bu elö bimolöi made meli. ¹⁰ E fedala awäse amo gaalu, ilia muugi sisila nebegimu, dolö fagulo falei salugai äudä fodolofali maala ilibalä neebee meli. ¹¹ Amolea ilima nabahalea, Galili dolöla dilie, mi edoie muugi sisilamu dialeala nabi. Amala nabalahlä elea sähalea, Yesu goda walio dili digila, e neala gauia adogola selesaia mosöa fedasebe amoda obögëmolö. E selesaia mosöa awäsebe dilia meli amo gadoi wäla obögëmolömelëla säi.

Ilia Yudasa bedefala dolö afädë memelei

¹² Amala säsebegi, ili Olibe bidaia amila Yalusaleme obëgëi. Segebia amila Yalusaleme ga madefali, Yu udia dolöea segeyo Sabada gafegi nawelo amo gadoi. ¹³ Ili Yalusaleme beselagalalahilä, mosö iso daia hogoli hili fisia ami fedala nogila digai. Amolida Fidage, Yonege, Yemesege, Äduluge, Filibige, Domasige, Badolomiuge, Madiasige, Alibiasaie malö Yemesege, Selodo sosogo Saimonoge, Yemesëie malö Yudasage. ¹⁴ Dolö amolia Godema adomlö ili gegedosamu aligilo. Udia odoage, Yesuie eme Melige, ie edoolalige ilibalä amala gegedolo.

¹⁵ Amo gala asigi afädë negei sulubadela gegedolada hädali afädëie nabülasi äudä gadoi sefolalebegi, Fidaea nowela nea sähalea, ¹⁶ Nedoola dilie, Godeie ado siiba säla dëdëla negei amo dofä gausiala digamolömelë. Yudasaea dolö nefolalo amolia Yesu gaumäia idi olei amoie Gesami Hedabia Debidima aligilahilä bea säla negei amo gadola dofä gausiala digaimelë. ¹⁷ Yudasada nili sosogo nelo. Nihiligila hamoi gegedola hamomolöie e memeleimelëla säi. ¹⁸ (Yudasa hï nafade hamola muni nii amea sege afädë nofela nii. Amala hamola sege nia ami baagola digala bole dusula gahidado beselagalai. ¹⁹ Amo hamoi amo hobeala Yalusaleme nefolalo amolia nabaha maadei. Amalebe sege amoie ëi ilile ado sälada *Ageledama* negei. Nilile ado sälada heale sege.) ²⁰ Fidaea sähalea, Sama bebagi ado afädë säla negei amo gowe.

Ëe mosö nalämäia. Mosö amogi afädë made midiäiala säla dëdëla negei dialea.

Sama 69.25

Amase, ado elö säla negei dibe amo gowe.

Hamoi ea hamolo negei amo elöea hamola bedefamäiala säla dëdëla negei dialea.

Sama 109.8

²¹ Amai gabugida nilia dolö elö gowe gadoi memeledelä. Amoda Dafidilo Geloi Yesu afu mafusa nelo amo gala nilibalä nawelo. ²² Yonea ödägi gese melëlo, Yesu neala gauia adala fedai melëlo nilibalä nawelo. Amea nilia e dofä baagola nowëila dawadigi amo nilibalä sämolöie memeledelä. ²³ Amala säsebegi, ilia dolö äudä ëi säla negei. Dolö elö amoie ëida Yosebe, odoaea ie ëi Basabasala sälo, odoaea Yasadasala sälo nelo amo. Amase, elö amoie ëi Madiasile säla negei. ²⁴⁻²⁵ Amala sälahilä, ilia Godema adosalea, Dafidilo Geloi, dia sulubadelaie iso beaha maadei. Dolö äudä memelei amolegi afädëa Yudasaea abosolo hamoi idiadolasia amila bedefamäia dia afädë memelei amo olemalo. Yudasa eda hï segea awähalea abosolo hamoi digila asi gabiola säi. ²⁶ Amala Godema adolahilä, elele ëi dëdëla salalahilä fofogolebe Madiasiie ëidale beselagalasebegi, abosolo gidälasi amolibalä giwi e baala namiäia memelela ifosi.

2

Godeie Gesami digai

¹ Yu udia dolöie molö nulö segeyo ëi Bëdigosi* beselagalasebegi, ili sulubadela mosö afädëgi gegedola sefolalo. ² Amala gegedola sefolalebegi, fo geloiie goba gadoi aabela guula maalahlilä, mosö ili fifigi sebea ami digala nobai. ³ Amala digala nobalahilä, nulo söale elile gadoi moge mogela ili sulubadela hido hïdolama aliligisebe meli. ⁴ Amalahilä Gesami Hedabia udia dolö amoli sulubadelama nobalahilä, ilia fii odoaeie ado säla beselagalamäia Gesami Hedabia sälasisi.

⁵ Yalusaleme ami Yu udia dolö Godeie mala nabelo sege föi sulubadelagi nefolalo amoli bobala asi ami sulo. ⁶ Udia dolö amolia goba amo nalahilä, ili sulubadela gegei. Gegei amolia hido hïdolaea nabelebe, ilile ado sälo amo gadola säsebe amo nalahilä, ili sulubadela fudugi. ⁷ Amo nabala, ili edefademalä fudugilahilä sähalea, Wae. Nilile ado säla säha dibego ilida Galili dolö madefa. ⁸ Ili nilile ado elö elöi

* **2:1: 2.1** Segeyo edefade Bëdigosi amoie ëi elöda Sagaia Molö Hëhela Nelo Segeyo. Baagila Asi Segeyo molö nalahlilä segeyo nabülasi bia baagilahiläda Bëdigosi Segeyo beselagalalo.

amo säsebe nihili nabasebeweda, abeahäladu. ⁹ Nili Badialage, Midialage, Elamalage, nili Mesobodemia dolöge, Yudialage, Gabadosialage, Bödasalage, Esialage, ¹⁰ Filigialage, Bäfiallage, Isibilage, Libiaie sege Sailinimadilage, Olomola söfë misi amolige, ¹¹ Yu udia dolöge, udia dolö odoaea Yuie mala gaula mogolo amolige, Gilidilage, Alebialage, nili sulubadela nefolalebewema, ilia nihilile ado adola, Godea hamoi edefade hamoi amoie säla iasebegola säi. ¹² Ili fudugila asigi säosäolahilä sähalea, Goda edodula säla didigai. ¹³ Odoa nefolalo amolia gadiabola sähalea, Wani ödä gähe hamola negei amo edefadela naala gagaosebega säi.

Fidaea Ado Mala Hedabi säla i

¹⁴ Amala säi amo nabalahlilä, Fida e abosolo gidälasä amolibalä nowela nea ea ilima ado gelolafali sähalea, Yu dolö dilimage Yalusaleme nefolalebe dilimage, amo hamoi amo säla idulä. Nie ado hedabola nabualo. ¹⁵ Dilia dolö goweli gagaosebela helësëi amoda amai mademelë. Segeyo walioda, aso, yosemelë*. ¹⁶ Go hamose goda dafidi bea sälo Yoalea säla negei amo gausiahamelë. Eada gomalä säla negei.

¹⁷ Godea sähalea, Segeyo aligila wagamolö ga madese gaaluda, na nie Gesami udia dolö sulubadelama söga salimolömelë.

Dilile didiwi diefegalalia nie mala olelesa namolömelë. Amase, dilile malö malisä amoliage sosoäla awäla elö elöla bimolömelë. Amase, dolö asigi fädäi neebe amolia simasimolömelë.

¹⁸ Segeyo amogimu nie hamoi hamolasilo udia dolö amolimage na nie Gesami söga salimolömelë. Ili nie mala olelesa namolömelë.

¹⁹ Na muugi adogo hido elöi hamolasila naga föidaiage dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolömelë. Healege nulo söage höba buguge hamomolömelë.

²⁰ Amase, Dafidilo Geloie Segeyo Edefademalä beselagalamolö amo, aso, made beselagalala neëgi, esoge usila aubege bēlahilä heale uii beselagalamolömelë.

²¹ Amala hamosegi Dafidilo Geloima damula mosöla säsebe amolida damula aulo gaula namolömelëla Godea säla Yoalea säla negei amo Fidaea säi.

Yoale 2.28-32

²² Fidaea sähalea, Isilale dolöla dilie, ado sähago. Nabualo. Nasalese fii Yesuea geloi melëlo made gadoi hamolage, hido elöi hamolage, dolöea hamomolöi made gadoi hamolage, Godea Yesuma aligila dilibalä nea amala hamoi. Amala hamoi ameada e Godea odala iala hamoi amo hamomolö misi amo olei. Amoda dilia dawadigi nebego.

²³ Dolö amoda gaula imolömelëla Godea dafidi daijala negei amo gadola hamomäia fisigisi. Dilia e baagomäia dolö nafade hamolo nefolalo amolia e i fügäigi baala negemäia hamolasi. ²⁴ Baagoia e nafodomolö uli amea Godea baago amoie säa e fisigisimäia e nowela ifosi. ²⁵ Debidiage ie helësëla säi amo gowe.

Na beahamelebe Dafidilo Geloie e nebalä ga madefali namolöi namolö misi neebe meli.

Nafadea ne neala fologolasiloea, ne gelolasimolöie e nie naabo dafädimadi ga made misi nea. ²⁶ Amalebe nie isogi edefade obeägilo nobalahilä na obeägi ado säi. Amase, nie domalogi hamomolö amo hamomäia na beaha namolö. ²⁷ Dia nie gesami baagoi uguli mosöa ami digila made moholö. Die hamoi hamolasilo dihi memelela odai amo bauia ami made sigämolömelë. ²⁸ Dia ne namolöie idi oleimelë. Dia nebalä namolöi nebegeada ne obeägilo nobalahilä obeägisa namolöla

Debidia säimelëla säi.

Sama 16.8-11

²⁹ Fidaea amala sälahilä sähalea, Nedoola dilie, nilile mäu Debidiie, na dilima fädäla sähago. E baagoige bauige. E baui amo nili mia wi walio dialea. ³⁰ Dafidi eda bea sälo nebegi, Godea ema ado dofä gelola säla negesalea sähalea, Hobeafali die mäu afädëa beaha aligilo gini filodaia samialamolömelëla säla negei amo Debidi hi dawadigi nelo.

* **2:15:** 2.15 Yosemelëla säi amoie mida gomalä, Yu udia dolö amolia wani ödä yose made nulö.

³¹ Godea Afädë Memelei amo baagolahilä nowela ifosimolö amoë Debidia bea sähalea, İe gesami uguli mosöa digıla made moholö, İe domalo bauia ami sigämolö madela bea säla negei. ³² Amaimo, Yesu amoda Godea nowela ifosi. Amo nilia beaha maadei amo säla İahamelë. ³³ Godea Yesu neala gauia adala fedalasila İe naabo dafädimadi ifosilahilä, İe Gesami İ. Eedoea Gesami İmolömelëla dafidi säla negei amo İ. Ea amo walio söga sali amo dilia siia beala gëhea nabi amomelë. ³⁴⁻³⁵ Debidi eda selesaia mosöa fedai made gaso, ea säla negesalea sähalea,

Dafidilo Geloia nİe Dafidilo Geloima sähalea, Na dİe ado nii amoli dİe emoea emosala namiäia, di nİe naabo dafädimadi awäla salea beaha samialola säimelëla

säi. *Sama 110.1*

³⁶ Fidaea amala sälahilä sähalea, Isilale udia dolö nefolalebe dili sulubadelaea hedabola helësëmalo. Yesu e dofä dilia İ fügäigi baala negei amoda Godea e Dafidilo Geloİ namiäiage Afädë Memelei namiäiage ifosi amo hedabola helësëmalola Fidaea säi.

Udia dolö yafİe asigi besula ödägi gei

³⁷ Ado säi amo nabalahlilä, ilile isogi awäla gäwilebe Fidala abosolo odoa amolima nabahalea, Nedoola dilie, nilia abilia hamomolödula nabi. ³⁸ Amala nabelebe Fidaea säla obëgesalea, Dili asigi besula hİdo hİdola Yesu Gelesoİe egi ödägi gemalo. Amala hamosegida, dilia nafade hamoi amo hëladigila diligali Gesami Hedabi İmolömelë.

³⁹ Godea İmolömelëla säla negei amo gadola dilimage, dilile malö amolimage, udia dolö wagadi made nefolalebe amoli sulubadelamage İmolömelëla säla negei. Dafidilo Geloİ Godea e nebea misiäia wemolö amoli sulubadelama İmolömelëla säla negeila Fidaea säi.

⁴⁰ Fidaea ado geloi odoage häila nabulöi hamoi odoage ilima gelola säla İalahilä sähalea, Udia dolö nafade memelëla made sulubadela hamolo walio nefolalebe welia së molö amogi dilila nulöea fisäla awäla asigi besumalola säi. ⁴¹ Ea amala säi amo hedabola häila nabi amoli ödägi gei. Segeyo amo gala udia dolö dausini ohodoa baai. ⁴² Abosolo dolö amolia mala olelei amo bëgëla hamoladigi, Geleso sosogo odoabalä dila nea, molö gedola nadigi, Godema adoladigi, amo sulubadela ilia gelola hamosamu nelo.

Geleso sosogo nea mala hedabi hamoi

⁴³ Udia dolö sulubadela fudugila bedäi. Godea abosolo dolö amolima aligila hİdo elöi hamolasila, dolöea hamomolöi made gadoi hamola nawei amogi. ⁴⁴ Amase, asigi afädë negei nefolalo amolige afädëdi nelo. Hİdo hİdolaİe nelegei dilo amoda İli sulubadelaİe ua gadoi dilo. ⁴⁵ Segege, nelegeige bidi nealahilä, mogela nelegei made amoligali İlo. ⁴⁶ Amase, segeyo sulubadelagi İlida gobela İlo mosöamu gege dolahlilä, hilile mosöa afufusa neada ilile iso asigi falagasei nea hiligila obeägİla molö gege dola naala, ⁴⁷ Godeİe İi gauia adaha neebe amo bealahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea obeägİla melëlo. Segeyo sulubadelagi Dafidilo Geloia odoa asigi afädë negei amolida neala baalasi.

3

Dolö emo nafadei afädë wahilasi

¹ Segeyo afädëgi eso digase gaalu, Fida Yonele gobela İlo mosöamadi asi. Deadi amo gadola İlia Godema adosa aligilo negei. ² Amaimo, dolö afädë, İe emea neegela ägüsolo amo gala emo nafadei amo gadoi neegela ägüi, amo İlia sogobala gaula awäla gobela İlo mosö İdi nogila digalo Aye Negei dİbea ami ifosisa aligilo. Segeyo sulubadelagi ea gobela İlo mosöa digasebe amolima muni İmola sämäia ifosilo. ³ Fida Yonele gobela İlo mosöa nogila digasebe amo bealahilä ea elema sähalea, Alia ne muni İmola säi. ⁴ Amala sälebegi Fida Yonelea ema sila nea Fidaea sähalea, Alima bimola säi. ⁵ Amala sälebegi e İmolö gabula helësëla ea elema si. ⁶ Amala sİsebegi Fidaea ema sähalea, Muni afädë gaui mademelë. Amai gaso, afädë gaui amo digali İahago. Nasalese fii Yesu Gelesoİe egi säha, di nowela nawemola säi. ⁷ Amala sälahilä İe naabo dafädi amo nabelela gauia

adalasisebegi, ie emo fodolofali neala gelolasi. ⁸ Nowela nila sadia adodogola asi. Amala awäla elebalä gobela ilo mosöa nogila digala, Godeie ei gauia adala emo gumu sesegegila nawesa nelo. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli sulubadela e Godeie ei gauia adala awäse amo bealahilä ¹⁰ ilia helësésalea, Gobela ilo mosöa nogila digalo Aye Negei dibeami salea muni imola säha filo amo gabula helësei. Ema hamoi amo bealahilä ili hame galalaia fedala fudugi.

Fidaea gobela ilo mosöa Ado Mala Hedabi olelei

¹¹ Dolö amea Fida Yonelema gaula fëdöla nebegi, udia dolö nefolalo amoli fudugilahilä, gobela ilo mosö hadai dibeami baluluia mafui. Hadai amoda Solomonoie hadaila sälo. ¹² Fidaea udia dolö mafui amo bealahilä, ea ilima sähalea, Isilale dolö dilie, amo hamoi amogi dili fudugilahilä alima sisila dibegoda edoie. Amai dilia helësésaleada, alile geloia Godeie mala mogola gaula neebeweage alia dolö gowe nowela ifosila helësésale. ¹³ Abalahamaga Aisagage Yeigabage, nilile mäuge ilile Godea ie hamoi hamolasilo Yesuie ei ilibiamäia neala gauia adalasi. Dolö amo dilia dilile sigi aligilo neebea sigi gaula asimelë. Bailadi neebea sigi awäsebegi, Bailadia e fisigäla fisiga gamolö hamosebegi, diliada ema baagi iala golala melimelë. ¹⁴ Dilia dolö hedabi mogoifali hido elöi amoma baagi iala golala bealahilä, dolö nufidelo amo fisigämola säla didigai. ¹⁵ Udia dolögali Namolö Gaumäia Ilo amoda baagomäia nufimelë. Amo baagolahilä Godea bauia amila neala nowela ifosi neebe amo alia siia melimelë. ¹⁶ Yesuie eigi asigi afädë negei amea Yesuie eia dolö dilia beala dawadigi amoma geloi i. Yesu hi alile asigi afädë negei neala nowelasimelë. Asigi afädë negei amea dili sulubadelaie siigi e wahilasimolöi wahilasimelë.

¹⁷ Amai gabugi, nie nedoola dilie, dilia Yesuma hamoi amo fädäla helësëla made nea hamoila helësësa. Dilile sigi aligilo amoliage amala hamoila helësësamelë. ¹⁸ Amo gadola siibafali Gode e bea sälo sulubadela nefolalo amolima aligilahilä nea, ea Afädë Memelei amo së molömelëla bea säla negei amo gadola amala gausiala digai. ¹⁹ Amala hamoi gabugi asigi besula dilile nafade hamoi amo hëmäia Godemadi namialo. ²⁰ Dilia amala hamoseda, dilile gesami gelolasimolöie Dafidilo Geloia e neebeala fu imolömelë. Amase, Afädë Memelei amo dilile namiäia dafidi odalasi Yesu amo dili neebea fisiga wemolömelë. ²¹ Siibafali Godea bea sälo hile nafolai amolima aligila bea säla negei amo gadola, Godea sulubadela bu elö gähe namolö segeyo daiala negei amo gadola gausiala digamäia Yesu e selesaia mosöa beaha nea. ²² Siiba Mosesea sähalea, Dafidilo Geloi Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelë. Amala aligiseda, dilia ie ado nabala bëgëla awäla hamomalo. ²³ Ie ado nabalahlilä made hamose dolö amolida Isilale udia dolö amolibalä made namiäia nufudala baagomolömelëla Mosesea säi. ²⁴ Amo gadola bea sälo sulubadela e, Samuale neloa amila, bea säla negesalea segeyo waliowegi hamosebeweie bea säla negei. ²⁵ Dilida bea sälo amolile malöge, amase, Godea dilile mäuma asialo made ado elöi säla negei amoie malöge nebege. Godea Abalahamama sähalea, Die mäuma aligila udia dolö fifii asi dibe amo sulubadela neala obeägilasimolömelëla säi. ²⁶ Amaimo, Godea Yesu e ie hamoi hamolasilo namiäia diligalidale fisiga wei. Fisiga wei amoie mida gowe. Dilia nafade hamosa neebea amila ea sigi gaula obëgëlahilä obeägilasimäia fisiga weimelëla Fidaea säla wagai.

4

Ilia Fida Yonele nafodoi

¹ Elea udia dolöma säla iaha nebegi, gobela ilo dolö nefolalo amolige, gobela ilo mosö idihë aligilo amolile beaha aligilo amoge, Sadiusi nefolalo amolige ele neebea misi.

² Elea udia dolöma Yesu baagola nowei amea baagoi amoli nowela namolömelëla säla

olelesebegi, ili mihaläla misi. ³ Ili maalahilä ilia ele gaula nafodolahilä amo gala gasisebegi, aiyo gudimolölahilä galabaia mosöa negei. ⁴ Amaimo, elea säla i amo yafiea nabalahlä asigi afädë negei. Hä dolö asigi afädë negei amoli gedolada dausini bia.

⁵ Segeyo elö aligisebegi, ilile sigi aligilo amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige ili Yalusaleme gegedoi. ⁶ Gobela ilo Busa Edefade Anasage, Gaiafasage Yonege Alegisädage, gobela ilo Busa Edefadeie sosogo nefolalo amolige sulubadela gegedoi. ⁷ Ili gegedoi sebea ami ele ifosilahilä elema nabahalea, Alia hamoi amo edo geloia, nowëie ëigila hamoila nabi. ⁸ Amala nabasebegi, Fidama Gesami Hedabi nobai nea ea ilima säla obëgësalea, Udia dolöie sigi aligiloge dafidilola dilie, ⁹ amai dilia walio alïma mi nabi amoda alïa dolö emo nafadei afädë ugila negei amoie nabi galëda, amai dilia helësësaleada dolö emo nafadei amoda abeahäla hedabomolöi gabu. ¹⁰ Amai galëda, dili sulubadelaage, amase, Isilale fii sulubadelaage, mi fädäla helësëmolö dialea. Nasalese fii Yesu Gelesoie ëia dolö wagadi nebegowe wahilasimolöi wahilasi amo dihili beasebegomelë. Dilia Yesu Geleso i fügäigi baala negei amo Godea bauia amila nowelasi amoda amo.

¹¹ Igi amoda mosö olelo dilia hamomolöi made gabulahilä, memelela fisi amo geloi dafidilo dibeda

amomelë.

Sama 118.22

¹² Elöea damula moholöi made neamelë. Sege föi sulubadelagi neebe amola nili damula moholö udia dolögali ëi elö made imelëla Fidaea säi.

¹³ Ili beahamelebe Fida Yonelea gelolahilä bedäla made säsebe amo beala ele sugulu made hamoi, nelebo afädë oodo bealage made hamoi dolö nelo amo helësëlahilä ili fudugi. Fudugilahilä gaso, ilia helësësalea ele Yesubalä neë melëlo amo helësëi. ¹⁴ Amala helësëlahilä ilia beahamelebe emo nafadei dafidi wahilasi amo elebalä neebe amo bealahilä, elema ado säla obëgëmolöi made meli. ¹⁵ Amalebe ilia ele Galisolö mosöa amila segea oodola doadigila mosalai. Ele asibua hilido didiäla ¹⁶ sähalea, Nilia malö äudä amolema abilia hamomolödu. Elea dolöea hamomolöi made gadoi afädë gelola hamoi amoda udia dolö Yalusaleme nefolalebe amolia dawadigisa maadei. Elea amala made hamoila sämolö uli gabu. ¹⁷ Amaimo, säla daidoloea, nilia ele nifulöie sähaleada, elema ëi go säla udia dolö odoama bu säla imabiola gelola sädila säi. ¹⁸ Amala sälahilä ele welahlä ele maasebegi elema gelola sähalea, Alia Yesuie ëi säla udia dolö odoama amala olelemabiola säla i. ¹⁹ Amala säsebegi, Fida Yonelea säla obëgësalea, Godeie siigi, alïa dilia säse go gadola nabala hamomolö amo dofeale ma, Godea säsebe amo gadola nabala hamomolö amo dofeale. Dilia memelema. ²⁰ Amai gaso, alïa meli amoge nabi amoge sämolö amo, made sämolö ulimelëla säi. ²¹ Amala sälahilä ilia elema säi amo gadola bu elö ele nifulöie ado gelolafali säla ialahlä ele nifulö fu made beasebegi fisigäla fisiga gai. Fisigäi amoie mida, udia dolö nefolalebe amoli sulubadelaage Godea hamoi amoie ie ëi gauia adaha neebe amo helësëlahilä amai. ²² Dolöea hamomolöi made gadoi hamola dolö wahilasi amo eda gäheo i nabülasi biyidia baagi nelo.

Ili Godema adosalea ie ado mala olelemolöie geloi imalola säi

²³ Fisigäsebegi Fida Yonele helele sosogo neebea obëgëlahilä, gobela ilo busa amoliage dafidilo amoliage elema ado säi amo elea ilima säla iaha maadei. ²⁴ Säla i amo nabaha maadelahlä, ili sulubadelaage hame afädë negela Godema adosalea, Dafidilo Geloie, muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe sebe neebe amoge dia hamosa maadei. ²⁵ Siiba nilile mäu Debidi, die hamoi hamolasilo amoma aligila Gesami Hedabia ado säi amo gowe.

Edoie udia dolö fii odoa ilia edefademalä mihalähamu nea.

Edoie udia dolö amolia nalï ado afädë negesamu nea.

²⁶ Sege sulubadelaie beaha aligilo gini nefolalo amolia nudumolöie daijala nefolalo.

Sigi aligilo amolia gegedolahilä Dafidilo Geloï amoge ie Afädë Memelei amoge daia sasagala neala golila

säi.

Sama 2.1,2

²⁷ Amo gadola Heledoeage Bödiasa Bailadiage elebalä udia dolö fii odoaeage Yu udia dolöeage dofä gaamu gowegi die hamoi hamolasilo hedabifali Yesu, dia memelei amo, daia sasagala neala golimolöie gegedoi. ²⁸ Iliä amala hamoi amoda dafidi die geloïage asigiage daijala negei amo gadola gausiala digai. ²⁹ Amaimo, Dafidilo Geloïe, ilia nili nufulöie ado gelola säha nelo amo dia walio asigiimalo. Die hamoi hamolasilo nilia bedäla made gelola nea die ado mala säla olelemolöie geloï imalo. ³⁰ Amo gala oloi dibe amo wahilasimolöiege, die hamoi hamolasilo hedabifali Yesuie äia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolöiege hïdo elöi hamolasimolöiege, die naabo mogodigimalola säla adoi. ³¹ Godema adola wagai amole mosö ili gedola sefolalo amo fogola Gesami Hedabia ilima nobasebegi, ilia Godeie ado mala bedäla made gelola säla äaha nelo.

Udia dolö sulubadelaea odoa ugila negei

³² Udia dolö Yesuma asigi afädë negei nefolalo amoli sulubadelaea hame afädë negela asigi afädë negela nelo. Amala negela neada afädëa ie nelegei dibe amo bealahilä goweda niemelëla sälo made, hïdo hïdolaie nelegei dilo amoda ili sulubadelaeie ua gadoi dilo. ³³ Abosolo dolö amolia gelola nea Dafidilo Geloï Yesu baagolahilä nowela neala gelola säla olelesa nelo. Godea ili sulubadelama edefademalä obeägïlasilahilä hedabola ugila negesa nelo. ³⁴ Ili sosogo nefolalo amoligida nelebo afädë ufoida made. Ilile sosogo odoaea segege mosöge munia bidi nealahilä ³⁵ abosolo dolö amoligali ilo. Amala äalahilä abosolo dolö amoliada udia dolö odoa ufola adi nefolalebe amoligali mogela ilomelë.

³⁶ Amo gadola dolö afädë nelo amoie äida Yosebe. Ie äi elö abosolo dolö amolia negeida Banabasa. (Banabasa amoda ado gowe gadoi. Iso asigi neala gelolasilo dolöla säla äi negei.) Banabasada Ilibai sosogo nelo. Eda ödä södülogi Saibulusi fii. ³⁷ Amea ie sege afädë dolö elöma muni nii amoda gaula maala abosolo dolö amoligali ä.

5

Ananiasa Safailalea hamoi

¹ Amala hamolo amo gadola dolö afädë Ananiasa ie udia Safailalea elele sege dilo amogi dolö afädëma bidi nii. ² Muni bidi nii amo Ananiasaea mogela odoa hïle negesi. Ie udiäeage amo dawadigi sulo. Amalahilä Ananiasaea muni odoa amo gaula awäla abosolo dolö amolima ä. ³ Äasebegi Fidaea Ananiasama sähalea, Dia Godeie Gesamima wäfalï sämolöie mugabe Saidani die isogi nobamäia fu ägo edoie. Dia die segeie bidi nii muni amogi odoa dihïle negei gabu. ⁴ Sege bidi made nealada dihïle dilo madele. Bidi nealahiläda bidi nii amoge dihïle madele. Die isogi amala hamomolö helësëi amoda edoie. Dia wäfalï säi amoda dolöma made, Godema säimelëla säi. ⁵ Fidaea säi amo nabala Ananiasa ulula digala hame doala asi. Amala hamoimelëla säi amo nabelo amoli sulubadelaea edefademalä bedäi. ⁶ Amala hamosebegi, malisäea baagoi amo faguloea usulala gaula awäla bausi.

⁷ Aoa ohodoa baagibua* egoama hamoi amo helësëla made idia amo misi. ⁸ Amala maasebegi Fidaea ema nabahalea, Nema sämo. Alia sege muni nii amoda hä amo wäla niilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Ä. Älia muni nii amoda hä go wälamelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Diage diguaeage ali haligilaea Dafidilo Geloïie Gesamia abilia hamosebelela bimolöie fedogola meli amoda edoie. Digua baulo amolia dige gaula moholöie mumusogi digamolöie mosö idiliba maaha neamelëla säi. ¹⁰ Amala säi amole fodolofali Fidaie emo mia ulula digala hame doala asi. Amala hame doala asi amole malisä amolia maala e baagoi dibe amo bealahilä

* 5:7: 5.7 Molö gaii deala molöi gadoi baagibua.

ilia ie domalo segea gaula awälahilä egoa bauia amimu bausi. ¹¹ Udia dolö Geleso sosogo nefolalo amolia edefademalä bedäla didigai. Amala hamoimelëla säi amo nabelo sulubadelaage amai.

Dolöea hamomolöi made gadoi hamoi

¹² Udia dolöbalä nea abosolo amolia dolöea hamomolöi made gadoige hido elöige yafie hamosa nelo. Amoli sulubadelaada hame afädë negela Solomonoie hadai dibea amimu gegedosa aligilo. ¹³ Ili gegedosebea amida udia dolö odoa nefolalo amolida ilibalä gedomolö bedälo. Amala bedäi nea gaso, ili beahaleada ilile ei gauia adaha aligilo nelo. ¹⁴ Amalo gaso, udia dolö yafie nefolalo amolia Dafidilo Geloima asigi afädë negesa maadelahilä Geleso sosogo nefolalo amolibalä baai. ¹⁵ Amalebe oloi difolalo amoli gaula mafula idiafa Fida awäsido fëo fösisila nidila negeladigi, dafudaia gaula maala nidila negeladigi. Amoie mida, ilia helësésaleada Fida e maasegi, ie ausuluboea oloi difolalebe amoli dabemäia amai. ¹⁶ Sege odoa Yalusaleme ga madela dibeamadi amodila udia dolö yafiea oloi difolalo amolige mugabe fedai difolalo amolige gaula gegedosebegi, sulubadela neala hedabola wahiladigisa maadei.

Selesaia fia abosolo dolö fisigäi

¹⁷ Amala hamosebegi, gobela ilo Busa Edefade nelo ameage, amase, ebalä aligilo Sadiusi sosogo dolö amoliage naabo gëi. ¹⁸ Amala helësëlahilä ilia abosolo dolö amoli neala nafodolahilä gaula awäla galabaia mosöa negesi. ¹⁹ Amala negesi dibegi gasigi Dafidilo Geloie selesaia fii afädëa galabaia mosö idi gai amo doga negesilahilä, ili sigi gaula segea doadigila fedalahilä ²⁰ ilima sähalea, Dili afialahilä gobela ilo mosöa nea namolö gähe goweie mala sulubadela udia dolöma olelemalola säla i. ²¹ Amala säi amo nabala abosolo dolö amoli yosefali gobela ilo mosöa ami awälahilä udia dolöma mala olelesa nelo.

Gobela ilo Busa Edefade nelo amoge ebalä aligilo nefolalo amolige maalahilä ilia ado sämolö Yu udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo Galisolö amoli gegedomalai. Gegedolahilä ilia sähalea, Galabaia mosöa amila dolö amoli sigi misiäiala säla imolö mosalola säi. ²² Amala säsebegi, idihë aligilo amolia galabaia mosöa awälahilä beahamelebe, dolö amoli maade beala Galisolö dolö amolima säla imolö obëgëi. ²³ Obëgëlahilä ilima sähalea, Nilia galabaia mosö idi fëdöla gai amoge idihë aligilo idi gasia nefolalebe amolige melimelë. Bealahilä nilia idi gai amo dogala beahamelebe ami dolö afädë sebege made melimelëla säla i. ²⁴ Amala säla iasebe amo nabalahlilä, gobela ilo mosö idihë aligiloie beaha aligilo ameage gobela ilo busa amolaliage goea edo beselagalamolödula helësëla asigia säosäosa dilo. ²⁵ Ili amala asigi säosäosa dibegi dolö afädë maalahilä ilima sähalea, Nabuö. Dolö dilia galabaia mosöa negei amoliada gobela ilo mosöa udia dolöma mala olelesa nefolaleamelëla säla i. ²⁶ Amala säla i amo nabalahlilä, idihë aligiloie beaha aligilo amola, idihë aligilo amolali awälahlilä ili sigi obëgëi. Udia dolö nefolalebe amolia ili igia nufideloëa bedälahlilä, ilia ilima nelebo afädë made hamola, geleä awäla sigi obëgëi.

Abosolo ilia bedäla made ado säi

²⁷ Ili sigi obëgëlahilä Galisolö dolö sefolalebea ami ifosi. Ifosilebe gobela ilo Busa Edefade amea ilima sähalea, ²⁸ Nilia dofä dolö amoie ei säla olelemabiola gelola säla i. Amai gaso, nabuö. Mala amomu Yalusaleme udia dolöma säla iasebegi ilia dilile ado nabaha maadei gabio. Amase, dolö baagoi amoge diliada nilia nufila sämolöi nebegola säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidala abosolo odoa amola ilia säla obëgësalea, Nilia dolöea säse amo gadola made, Godea säse amo gadola hamomolöi galea. ³⁰ Dilia Yesu baagomäia iigi baala negei amoda nilile mäuie Gode neebe amea e nowela ifosimelë. ³¹ Eda Dafidiloge Damula Auloge namiäia Godea e gauia adala ie naabo dafädimadi ifosi. Godea amala hamoi amoie mida gowe, Isilale udia dolö asigi besumäiage nafade hamoi amo hëla fisimäiage fu imolöie amala hamoi. ³² Nilia Gesami Hedabi Godea ie mala

hamolo nefolalebe amolima ilo ameage amala hamoi amo dawadigila siia bealahilä säla ulufadigisa aligilo nili nefolalebewemelëla säla i.

Gamelielea Galisolöma ado säi

³³ Galisolö dolö amolia ilia säi amo nabalahilä edefademalä habobala abosolo amoli baagomäia nufulöla helësëi. ³⁴ Amala helësësa dibegi, Galisolö dolö sefolalebea amoligi afädë nowei. Eda Felesi dolö, eada Ado säla negei dibe amo olelelo. İe ëi Gamaliele. Udia dolö nefolalo sulubadelaeadä ëi sälo neala sälo nelö. Amea sähalea, Dolö go ili oodola segea namolö mosalamola säi. ³⁵ Amala sälahilä Galisolö dolö amolima sähalea, Isilale dolöla dilie, dilia dolö go ilima nelebo afädë hamomolö helësësa galëda, dafididale fädäla helësëmalö. ³⁶ Aso, sedade nelola made, Deyudasa e maalahilä ea sähalea, Neda dolö ëi sälomelëla säsebegi, udia dolö hädali biyidia gadoia e bögëla afiai. Amai gaso, e baagomäia nufudasebegi e bögëla aulo amoli dusudasisalea mala olelei amo hogosa helei. ³⁷ Amase, hobeala gamanea udia dolöie ëi dëdëselo amo gala, Galili fii afädë, İe ëida Yudasa, misi. Maalahilä İe adoea udia dolö yafie neaha maadesebegi, eege baagomäia nufudasebegi, e bögëla aulo amoli sulubadela dusudasisa maadei. ³⁸ Amaimo, walio na dilima säha, dolö go ilima afädë hamola made hä guilasimalö. İlia daiäi amoge hamoi amoge hili döfelëla hamosa galëda, amoda hogosa helemolömelë. ³⁹ Ma, Godea hamomäia daiäi hamosa galëda, dilia haimolö ulimelë. Dilia Godebalä ado neloeamelëla Gamelielea säi. Amala sälebegi Galisolö dolö amolia Gamelielea säi amo gadola hamodeläla helësëi.

⁴⁰ Amala helësëlahilä, ilia abosolo amoli welahilä mofiassebegi, ili fëgämalai. Fëgälahilä Yesuie ëi säla bu elöda olelemabiola sälahilä ili fisigäi. ⁴¹ Amalebe ili Galisolö neebea amila obeägila segea doadigila asi. Obeägila asi amoie mida gowe, Yesuie ëigi hewai amo Godea dofeala helësëi amogi. ⁴² Amalahilä segeyo sulubadelagi gobela ilo mosöa amige udia dolö mosöa amige Ado Mala Hedabi olelesalea, Godea Afädë Memelela ifosi amoda Yesu neamelëla fisila made, säla İahamu nelö.

6

Abosolo ili ugila negemäia ilia dolö gifalädalä memelei

¹ Segeyo amo gaaluda, Yesu bögëla aulo malei maala bahamu nelö. Giligi ado sälo amolia Alamege ado sälo amolibalä gëgësalea sähalea, Dilia segeyo sulubadelagi mogela ilo amogida nilile udia didalo sebe amoligali made ilomelëla säla gëgëi. ² Amala gëgësebegi abosolo giwilasi amolia Yesu bögëla aulo odoa amoli sulubadela gege-domalolahilä ilima sähalea, Nilia Godeie ado amo fisilahilä molö mogemolö amo dofea made gabumelë. ³ Amai gabugi, nedoola, dilia dili nebegogi dolö gifalädalä mogoi neala sälo, Godeie Gesami nobai, hedabola dawadigi, amomu memelemalo. Memelelahilä, hamoi amo ilia sigi namiäia ifosidelä. ⁴ Amalahiläda, niliamu Godema adosa namolö amoge udia dolöma Godeie ado mala säla İmolö amoge hamosamu namolölamelëla säi. ⁵ Amolia säi amo udia dolöea nabalahilä sulubadelaeadä dofea gabula säi. Amalahilä, ilia Sidibeni memelei. Sidibeni eda asigi afädë negelahilä gelola nea Gesami Hedabige ema nobai nelö. Amase, Filibige, Bologolusage, Niganologe, Dimonoge, Bamenasage, Nigolasage ili memelei. Nigolasa eda Ädiago fii. Eda Yu fii made gaso, dafidi Yu udia dolöie mala neala gaulahilä ilibalä dila nelö. ⁶ Dolö memelei amoli abosolo ili neebea sigi maala ifosisebegi, Godema adolasila ilia ilima naabo negesi.

⁷ Amala hamolahilä Godeie ado mala säla daidoi. Yalusaleme ami Yesu bögëla aulo udia dolö yafie, sämolö asusugai awäla baai. Gobela ilo dolö yafieage Yesuie mala gaula mogola asigi afädë negei.

Yu ilia Sidibenibalä gudi

⁸ Godeie ugila negeloge geloige Sidibenima nobalasissebegi, e udia dolöbalä nea hido elöige dolöea hamomolöi made gadoige gelola hamosa nelö. ⁹ Amala hamosebegi, dolö

odoaea Sidibenibalä gëgësa nelo. Yu udia dolö amolile gedolo mosö afädë amoïe ëida Fisigäi Amoli Dilo Mosöla sälo amoligi nelo. Dolö amolida Salinialage Alegisädalialage misi. Ilibalä odoage Silisiala Esialage misi amoli sulubadelaea Sidibenibalä gëgësa nelo. ¹⁰ Gëgësalea Gesami Hedabia Sidibeni hedabola dawadigilasi amea ilia ado säi amea e aulo dabemolöi made nelo. ¹¹ Ilile adoea aulo dabemolöi made bealahilä, geleä hado musügä awälahilä dolö odoama sähalea, Sidibenia Mosesele Godele gagadela säse nabimelëla sämalola säi. ¹² Amala säi amogi udia dolö nefolalo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage habobala mihalälahilä, ilia Sidibeni sigi gaula Galisolö dolö neebee ami asi. ¹³ Amalahilä ema ilia wäfalä babala säsäla sämäia dolö odoa sigi maalahilä amolia sähalea, Dolö neebee egoeada sege Godea hile nafolai goge* Ado säla negei dibe amoge gagadesamu nelomelë. ¹⁴ Eada gomalä säimelë. Nasalese fii Yesuea mosö go haila fisila, mala Mosesea säla negei amo nalaba maaha nelo nilia nabaha neebewege neala bedefamolömelëla säi amo nilia nabimelëla säi. ¹⁵ Amo säi amo nabalahlilä, Galisolö dolö sefolalo amolia Sidibeniië migalä sila beahamelebe selesaia fiie migalä gadoi neebee meli.

7

Sidibenia Galisolö dolö amolima ado säi

¹ Amaimo, gobela ilo Busa Edefade nelo amea Sidibenima nabahalea, Iliä ado säsebego dofä säsebelela nabi. ² Amala nabelebe Sidibenia säla obëgësalea, Nado nedoola dilie, ado sähago. Nabualo. Nilile naua mäu Abalahama e Halana made awäla Mesobodemia nebegi, Gode yo digalo hido elöi amo Abalahama neebee maala beselagalai. ³ Maalahilä ea ema sähalea, Die segege sosogoge digila sege na olese amogi mosalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahlilä, e Galadia sege digila Halana namolö asi. Ìe eedo baagolahilä, sege walio dili neebee ami namiäia e Godea namolö mosalola säi. ⁵ Amo gala ema sege fufu afädë nofela made i. Sege afädë emo afädëa emosamolöige dofä made i. Amai gaso, Godea sege amogi dige die diaua mäu ilige dili namiäia imolömelëla Godea Abalahama e malö maade nebegi säla negei. ⁶ Godea gomalä säi. Die diaua mäu amoli elöie segea namolömelë. Ami gäheo i hädali biyidia galabaia hamoi gadoi hamosa neebee amo gaaluda, dolö elöea ili neala sälasimolömelë. ⁷ Amamolö gaso, ili galabaia hamoi gadoi hamomäia hamolasilo fii amolibalä na gudimolömelë. Gudilahilä ili sege amo digila awälahlilä, sege wegä nea nïe ëi gauia adamolömelëla Godea säi. ⁸ Amase, Godea asialo made ado elöi säla negei amoïe ea nofe negela Abalahamama gafodo damulasilo mala negei. Amala negei amo gadola Aisaga emea e ägülebeda segeyo gödögi Abalahamaea Aisagaie gafodo damulasi. Hobeala Aisagaie malö Yeigabamage amai. Amalahilä Yeigabaie malö nilile mäu giwilasi amolimage amai.

⁹ Nilile mäu gidälasi amolia giwi afädë Yosebema naabo gëlahilä, eda Isibi segea galabaia hamoi gadoi hamolasilo namiäia odoama muni imolahilä muni nii. Isibi segea sigi asi gasoda, Godea e sigi nea ¹⁰ yöi elö elöla sulubadela dibeä amila e damula awäla ugila negei. Isibi sege beaha aligilo Gini Felauie siigi, Godea Yosebegali hedabola dawadigilasiloge mala hedabi hamolasimäiäige i. Amo bealahilä, Isibi udia dolöge, amase, ìe mosö sulubadelage sigi namiäia Yosebe memelela ifosi.

¹¹ Amalahilä Isibi sege sulubadelagige Gainana sege sulubadelagige sidë i maasebegi, udia dolö edefade yösa nefolalo, nilile mäu ilia molö abidi galea walebelela hogoi gaso, afädë made beagolei. ¹² Aso, molö made nebegi, Isibi segea molö galeamelëla säi amo nabalahlilä, Yeigabaea nilile mäu nelo amolima degabo mi gäwila afiamola sälahilä ili fisiga gai. ¹³ Amalahilä bu elö awäsebegi Yosebea ìe edoolalima, neda Yosebemelëla ulufadigila säla i. Amala sälahilä nebegi, Felauea Yosebe sosogo amoge dawadigi. ¹⁴ Amalahilä,

* **6:13:** 6.13 Sege Godea hile nafolaila säi amoda gobela ilo mosö amoïe sähalea säi.

Yosebea ìe eedo Yeigabala e sosogola Isibi misialola säsi. E sosogo gege dolada nabülasì gifalädaliäie odoai bia. ¹⁵ Misialola säsi amo nabala Yeigaba Isibi digala nebegi, hobeala e baagoi. Amalahilä nilile mäu amolalige baagosebegi, ¹⁶ ilile domalo amo Segeme segea gaula obëgëlahilä, sege dafidi Abalahamaea Segeme ami Hamolöie malöma baulo sege bidia niia ami baui.

¹⁷ Godea Abalahamama ado säla negei amo gausiala digamolö fu ga madesalea, Isilale udia dolö Isibi nefolalo amoli sosogo malei bäula beselagalai. ¹⁸ Malei amala nebegi, hobeala beaha aligilo gini elö amea Yosebe made dawa nea, Isibi udia dolö sigi nelo. ¹⁹ Gini amea nili sosogo amoli dahila nealahilä, nilile mäu sëlasila, ilile malö dubo baagomäia segea sadia gamalai. ²⁰ Amo gaalu, Moseseie emea e ägüla misi, malö amoda Godeie siigi hedabifali. Aube ohodoa eedo hi mosöa ami sigi nelo. ²¹ Amalahilä e segea negei dibegi, Felauie idiwia neala gaula awälahilä, hile malö folo wäla fosa nelo. ²² Amala fosololahilä ilia Isibiie dawadigilo amo sulubadela Mosesema olelei. Amasebegi ea ado adomolö amoge mala hamomolö amoge dolö geloi edefade nelo.

²³ Mosese e gäheo i nabülasì biyidia baagilahilä ìe edoo Isilaleie malö amoli nebea söfë moholö dialeala helësëi. ²⁴ Awälahilä ea beahamelebe Isibi dolö afädëa Isilale dolö afädë nufudaha neebe meli. Amalebe Mosesea Isilale dolö amo damula awäla Isibi dolö amo hi asiala hamoi amoie hi e bidigi nufudala baagoi. ²⁵ Mosesea helësësaleada ìe edoo amolia Godea Moseseie naaboea ili fisigämolö gabula helësësa dialeala helësëi. Gasoda, iliada amala made helësëi nefolalo. ²⁶ Amo aiyo amogi Mosese beselagalala beahamelebe Isilale dolö äudä nudusa neebe bealahilä, ele neala aealaselälälahilä elema sähalea, Malö äudäo, didoo madele. Halimu edogi nudusala nabi. ²⁷ Amala sälebe, mi hamola nudulo amea Mosese bobala sadia galahilä ema nabahalea, Di nilile sigi aligilo namiäiäage, gudi mogelo namiäiäage di nowëa memelesio. ²⁸ Aiyo dia Isibi dolö nufudadigi amo gadola nege nufudadigidelä misi nealela nabi. ²⁹ Amala säi amo nabalahlilä Mosese e Midiana segea fisäla awäla nelo. Ami nea ìe dolö malö äudä sogobai.

³⁰ Ami gäheo i nabülasì biyidia baagilahilä, Mosese e sege nafade udia dolö aligilo made sege Sainai bi ga made nebea ami nebegi, i holöfali afädëgi nulo söagila selesaia fii afädë Mosesea bimäia ulufadigila nelo. ³¹ Amala hamosebe amo beala Mosese e fudugilahilä ga madela hedabola fädäla bimolö awäha nebegi, Dafidilo Geloie ado nabi. ³² Dafidilo Geloia sähalea, Neda die diado amolile Gode neawe, Abalahamaiege, Aisagaiege, Yeigabaiege ilile Gode neawemelëla säi. Amala säsebegi, Mosese e edefademalä fudugila emo gisëlähilä bimolö bedäla nelo. ³³ Bedäla nebegi Dafidilo Geloia ema sähalea, Sege di nebegoda na nihile nafolai sege amea dia emo usililo salugai go gimo. ³⁴ Nìe udia dolö Isibi nefolalebe amolima ilia edefademalä neala sëlasisebe amo siia melimelë. Ili dudumigila diisa dibe amo nabalahlilä, na ili damula awäla sigi obëgëmolöie digai neawe. Amaì gabugi, hä misië, na di Isibi mosalahagomelëla säi.

³⁵ Dafidi Mosese ema ilia habobalahilä ema säla obëgësaleada, Di nilile sigi aligilo namiäiäage, gudi mogelo namiäiäage di nowëa memelesiola säi amoda Mosese amoma säi gasoda, selesaia fii afädë i holöfaligila ulufadigi amoie naaboea dolö amea ili sigi namiäiäage damula mosäiäage Godea e fisiga galasimelë. ³⁶ Dolö amea Isibi segea neage, ödä duhulu ëida Heale Uii dibeami neage, gäheo i nabülasì biyidia sege nafadeia ami neage, hido elöige dolöea hamomolöi made gadoige hamola ili sigi asi. ³⁷ Mosese amea Isilaleie malöma sähaleada, Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelëla säi. ³⁸ Mosese amoda selesaia fii afädëa Sainai bia amila ema ado säla iasolo amo gala sege nafadegi gege dolo amolibalä nelo. Nilile nado amolibaläge nelo. Ado diamolöi diamolö amo nilima säla imäia ema i.

³⁹ Amaimo, nilile nado amolia ea ado säi amo gadola hamomolö habobalahilä, e bobala sadia gala ilile asigida Isibi obëgësa nelo. ⁴⁰ Amala asigila nea ilia Elonoma sähalea, Niligali gode odo naaboea hamomalo, iliadale nili sigi mosäia. Mosese amea nili Isibilahilä segea moholöie sigi nelo amoma edo gadoi beselagalaidu nilia dawa madela

säi. ⁴¹ Amala säsolo amo gala ilia sugua afädë gao emalö gadoi naaboea hamolahilä wäfalì gode amoma sugua gadoi elö elöla nufudala göa nelegela ì. Nilia naaboea hedabi hamoi gabula helësëlahilä ilia edefademalä obeägìsa nelo. ⁴² Amala hamolebe Godea ili baagi ìala ilia mu ilibia gasumilima göa nelegemäia fisigisi. Amo gadola bea säloie bebagi dödëla negei amo gowe.

Isilale fii dilie, gäheo i nabülasi biyidiagi sege nafadegei nea sugua gadoi nufudala göa negela negali ìledu.

⁴³ Amaimo, Molegeie balai mosö dilia gaula asi. Amase, dilile gode Lëfanaie gasumilì gadoige, dilia göa nelegemolöie naaboea hamoi amo dilia gaula asi. Dilia amala hamoi amea na dili Babilono holöbö baagia gala bobala mosäia fisiga gamolömelëla

dödëla negei dialea.

Emosi 5.25-27

⁴⁴ Gode ilibalä neebe amoie helësëla balai mosö amo nilile nadolalibalä sege nafadeia ami nelo. Mosö amoda Godea Mosesema gowe gadoi hamomalola säla olei amo gadola ilia hamoi. ⁴⁵ Hobealada nilile nado amolia ilile eedo bedefala balai mosö amo gaula Yasuabalä asi. Yasuabalä awäha nea Godea udia dolö fii odoa nefolalo amoli nesiladigila sege amo iligali bedefala aligi awäha neda balai mosö amo gaula awäha nelo. Amalahilä balai mosö amo nebegimu beaha aligilo Gini Debidi beselagalai.

⁴⁶ Godea ema obeägìsebegi ea Godema nabahalea, Na mosö afädë Yeigaba fii amolile* ulimolöda dofealela nabi. ⁴⁷ Amala nabi gaso, Solomonoea Godeie mosö uli.

⁴⁸ Amai gaso, Ilibia Edefade neebe ameadä mosö naaboea uligida aligilo made nea. Bea säloea säi amo gadola,

⁴⁹ Dafidilo Geloia sähalea, Muda nie beaha aligimolöie filo dialeamelë. Amase, naga föida nie emoea emosaia idala filo dialeamelë. Dilia ne namolöda mosö abodo gadoi olasimolö. Amase, ne hele fimolöie fuda abidi dialea.

⁵⁰ Nelebo dibe goda sulubadela nie naaboea hamoi madelela säila säla dödëla negei dialeala säi.

Aisaea 66.1,2

⁵¹ Aso, Sidibenia ilima sähamu nea sähalea, Dilile iso asigi geloifalì nebege, bobaeage gëheage asigi afädë made negei amo wälasi nebege. Gesami Hedabima habobahamu nebege. Dilida dilile diado amoli nelo amo gadoimu nebege. ⁵² Bea sälo nefolalo amoligi afädë dilile diado amolia neala made sësa neloda nowë. Siiba dolö mogoifalì moholömelëla säladigi amolige ilia baagomäia nufudadigisa nelo. Amase, walio dilia dolö amo hololölahilä baagomäia nufimelë. ⁵³ Diligali Ado säla negei amo selesaia dolöma aulo negela ì amo dilia gaula nea, amo made hamolo nebege dilia amaila Sidibenia säi.

Ilia Sidibeni igia nufudala baagoi

⁵⁴ Sidibenia ado säi amo nabalahlilä, ilia edefade mihaläla ema bese ali nalëgëi.

⁵⁵ Amasebegi Sidibeni ema Gesami Hedabi nobala nea ea selesaia mosöa sida adogola nea beahamelebe Godeie yo digalo hido elöi amoge, Yesu e Godeie naabo dafädimadi neebe amoge meli. ⁵⁶ Sila nea sähalea, Bimo. Selesaia mosö doga negei dibe amoge Dolöie Malö amo Godeie naabo dafädimadi neebe amoge beahamelëla säi. ⁵⁷ Amala säi amo nabala, ilia gelola hoaladigila naaboea ilile gëhe galahlilä, e nebea gaalu fodolofalì nawela awäla ⁵⁸ e gaula gaamu yala baagia sadia galahlilä, e baagomäia igia nufudaha nelo. Dolö dafidi ema babala sälo amolia ilile fagulo sedade daia salugai amo gilahlilä, malisä afädëie emo mia nidila negei. Malisä amoie ëida Solo. ⁵⁹ Ilia Sidibeni e igia nufudaha nebegi, ea Godema adosalea, Dafidilo Geloie Yesuo, dia nie gesami nea nimola säi. ⁶⁰ Amala sälahilä, emo gumu sasagala salea, gelolafalì sähalea, Dafidilo Geloie, ilia nafade hamosebe goweieda ili së ìmabiola sälahilä, Sidibeni e süwia dilo wäla adi.

* **7:46:** 7.46 Mosö amoda Yeigaba fii (Isilale udia dolö) Godegali nelebo odala ìala ìe ëi gauia adamolöie gobela ìlo mosö.

8

¹ Sidibeni nufudadigi amogi Soloea ie siigi dofea hamoila helësëi.

Soloea Godea udia dolö wela ifosi nefolalo amoli neala sëlasisa nelö

Segeyo amo gaalu, Sidibeni nufudalahilä, Godea Yalusaleme udia dolö wela ifosi nefolalo amoli mi gäwila edefademalä gelola neala sëlasisa nelö. Amalebe ili sulubadela fisäla awäla Yudia segeamadige Samelia segeamadige dusudasila afiaha maadei. Abosolo ilmu Yalusaleme ami nelö. ² Dolö odoa Godeie mala nabelo nefolalo amolia edefademalä didigaola Sidibenie domalo bausi. ³ Amalahilä Soloea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli nufudala ialalesa nelö. Amala hamosa nea mosö neebe amo sulubadelagi awälahilä, udiage dolöge gaula dusugaia awäla galabaia negesa nelö.

Samelia segea Ado Mala Hedabi säla i

⁴ Udia dolö fisäla dusudasila afiai amolia sege ili afiaido amo sulubadelagi Ado Mala Hedabi säla iia afiai. ⁵ Amala afialahilä, Filibi Sameliaie gaamu afädë dibeami awälahilä, ea ilima sähalea, Godea Afädë Memelei amo hä misi neamelëla säla iaha nelö. ⁶ Filibia ado säla i amo udia dolö gegedoi amolia hedabola nabalahlilä, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamoladigisebe amo beala ili sulubadelaia ea ado säsebe amo nabaha nelö. ⁷ Amaha nea, udia dolö yafiema mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigisebegi üalala gäwila doadigila awäladigi, amase, dolö emo nafadeige, dolö fii siige yafie wahiladigisa maadei. ⁸ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö amolia edefade obeägisa nelö.

⁹ Gaamugi ami dolö afädë ie ëi Saimono sulo. Dafidida ea golë hamosa nelö. Samelia fii udia dolö fudugimäia elö elöla hamosa nelö. Ea hümu sähaleada, Neda ëi sälo edefademelëla sälo. ¹⁰ Amase, dolö odoa ëi säloge, memasage sulubadelaia Saimonoie ado nabaha aligilo. Amoli sulubadelaia sähaleada, Godeie geloi amo ilia Edefadela sälo amoda amola sälo. ¹¹ Saimonoea segeyo yafiegi golë hamosa nelö amogi ili neala fudugilasilo amea ilia ea säsebe amo nabaha nelö. ¹² Amai gaso, Filibia ilima Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoiege Yesu Gelesoie ëige Ado Mala Hedabi säla iasebegi, udiage dolöeage, asigi afädë negesebegi, ödägi gei. ¹³ Amase, Saimono ege asigi afädë negesebegi ödägi gei. Amalahilä e Filibibalä nawesa nea, dolöea hamomolöi made gadoige, geloi melëlo made gadoige hamosebe amo bealahilä Saimono e fudugi.

¹⁴ Abosolo dolö Yalusaleme nefolalo amolia Samelia ilia Godeie ado mala neala gausaleala säi amo nabalahlilä ilia Fidale Yonele ili neebea fisiga gai. ¹⁵ Amala säsebegi, ele awäla beselagalalahilä, elea Samelia udia dolö amolia Gesami Hedabi nimäia Godema adolasi. ¹⁶ Mida, Gesami Hedabi ilibalä digala made nelö. Yesuie ëigimu ödägi gesa nelö. ¹⁷ Godema adolasilahilä, elea ilima naabo negesisebegi ilia Gesami Hedabi nii. ¹⁸ Abosolo äudä amolea naabo negesi amea Gesami iasebe amo Saimonoea bealahilä, ea muni iahagolahilä ¹⁹ sähalea, Na afädëma nie naabo negesisebegi Gesami Hedabi nimolö amoie geloi amo nema imäiamelëla säi. ²⁰ Amala sälebe Fidaea ema säla obëgësalea, Godea memalä imolö amogi dia munia nimolö helësëi amea, dige die munige haligila Heli segea mosäiamelë. ²¹ Die iso asigi Godeie siigi mogoi made nebege. Ameada alia hamoi hamosebewegida dofä dia hamomolöi mademelë. ²² Dia nafade hamomolö helësëi amoie asigi besumalo. Amalahilä, die isogi nafade asiala helësëi amo hëmäia Dafidilo Geloima adomalo. ²³ Na säi amoie mida, gesami aulo gamogai amo die isogi nobalahilä, nafade hamomolö amea di gide begei dibe go beahamelëla Fidaea säi. ²⁴ Amala säsebegi, Saimonoea säla obëgësalea, Alia säi amo gadola nema made hamomäia Dafidilo Geloima nie adolasimola säi. ²⁵ Amalahilä elea Yesuea elema hamoi amo säla i. Amase, Dafidilo Geloie ado malage säla ialahlilä Yalusaleme obëgëi. Obëgësalea Samelia segeie gaamu holöfalä dibeadi amogi Ado Mala Hedabi säla olelela aliligi obëgëi.

Filibia Idiobia dolöma Ado Mala Hedabi säla i

²⁶ Amalahilä Dafidilo Geloïie selesaia fii afädëa Filibima sähalea, Yalusalemela Gasa segea aulo idi gumadi mosalo. Idi sege nafadeido aulo amogi mosalola säi. ²⁷ Amala säi amo nabalahlilä Filibi e nowela asi. Idi amogi awäha nebegi, Idiobia dolö afädë idiafa gausiai. Dolö amoda dafidi iso neadigi nelo. Dolö ameadä Idiobia udia dolöie beaha aligilo gini udia ëi Gädasi sulo amoïe muni nelegeige beaha aligilo nelo. Dolö amoda Yalusaleme ami Godeïe ëi gauia adala Godema adomolö asi ²⁸ obëgësalea, galo sugua hosima begela dusugala aulo amogi filahlilä, bea sälo Aisaeaea bebagi dëdëla negei dibe amo nidela aligi awäha nelo. ²⁹ Nidela aligi awäha nebegi Gesamia Filibima sähalea, Di awäla galo mia ga madela, galo awäse amo gadola mosalola säi. ³⁰ Amala säsebegi, Filibi e baluluia galo awäse amo gadola awäla nebegi, Idiobia dolö amea Aisaeaea bebagi dëdëla negei dibe amo nidese nabi. Amo nabalahlilä Filibia ema nabahalea, Ado nidese goïeda helësësebelela nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Afädëa goïe mida gowemelëla nema made säla ïaseda, na abeahäla helësëmolödula säi. Amala sälahilä ea Filibima sähalea, Galodaia haligïla fidelä fedala fimola säi. ³² Bebagi ado säla dëdëla negei nidei amoda gowe.

Sugua sibi baagomäia nufulö sigi awäsebe amo gadolage, sibi emalö hili damusegi nafi dagala adolo made amo gadolage, ea nafi made dagai. ³³ E neala hewalasilahlilä ïe gudi mogola made säsi. E nagadaia namolöda aligila wagai amoïe yaua mäuïe ado nowëa säsimolöla säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 53.7-8

³⁴ Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bea sälo amea, amo säi amo nowëie helësëla säi gabu, hi e helësëla säi gabule ma, elöie helësëla säi gabulela nema säla ïmola nabi.

³⁵ Amalebe Filibia dafidi ado dëdëla negei nideia amila mi gäwila Yesuïe Ado Mala Hedabi dolö amoma säla olelesa nelo. ³⁶⁻³⁷ Ele idiafa awähalea ödä afädë dibeami beselagalala Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bimo. Ödä dialea. Ne ödägi gemolö amo nelebo afädëa dofogamolöi gabulela nabi.* ³⁸ Amalahilä ea galo gaulo amoma beaha namiëlahilä, eege Filibige helegela ödägi digala aligilahilä Filibia e ödägi gelasi. ³⁹ Ele ödägïla fedalahilä, Dafidilo Geloïie Gesamia Filibi fodolofali sogobala gaula asibua Idiobia dolö amea e bu elö made meli. Amalahilä ea obeägïla nelea hi aulo idi amogi asi. ⁴⁰ Filibi e hä Asodasa gaamua neebe meli. Amalahilä e segea amila doadigila awäla gaamu dibe sulubadelagi nawesalea, Ado Mala Hedabi olelela aliligi awäla Sisalia gaamugi beselagalai.

9

Solo e asigi besui

¹ Amo gala Soloea Dafidilo Geloïie bëgëla aulo nefolalo amolima sëlasila nufudadigideläla gelola sähamu nelo. Ea gobela ïlo Busa Edefade nebea ami awälahlilä sähalea, ² Gedolo mosö amoli beaha aligilo Damasaga nefolalebe amolima ïdulä, beba afädë dëdëla ïmo. Yesuïe idigi aulo nefolalebe, udiage dolöge, beagoleseda, nafodolahilä Yalusaleme sigi obëgëdeläla säi. ³ Amalahilä, Solo e Damasaga suägïla nebegi, mudaiala yo digalo maala fodolofali ema sege yabagelelo wäla yabagelei. ⁴ Amea e nagadaia digai dibegi, afädëa ema sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sëlasisala säse nabi. ⁵ Amo nabalahlilä ea säla obëgësalea, Dafidilo, dida nowëla nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Neda Yesu, dia neala sëlasilo amomelë. ⁶ Di hä nowela Damasaga gaamugi mosalo. Dia hamomolö amo ami säla ïmolömelëla säi. ⁷ Dolö odoä Solobalä asi amolia adola made aumala nelo. Ado säse amo nabi gaso, dolö hodo made meli. ⁸ Solo e digai

* **8:36-37:** 8.36-37 Uluguea beba gowe dëdëi amogi hobeala dolö odoaea ado odoä neala baala, damo 37 dëdëi. [37 Amala sälebe Filibia säla obëgësalea, Die bobaea gelola asigi afädë negei nea galëda, ödägi gemolöi dialeamelëla säi. Amala sälebe dolö amea sähalea, Ä, asigi afädë negei neawe. Yesu Geleso e Godeïe Efege neala helësëlahilä gaula mogosamelëla säi.]

amo noweia adalahilä si fisigäla meli gaso, nelebo bimolö uli meli. Uli galebeda ilia e nabelela gaulahilä sigi awäla Damasaga beselagalai. ⁹ Beselagalalahilä, ami segeyo ohodoa nelo amogi bimolö uli nea, molö ödäge made naala nelo.

¹⁰ Damasaga ami bögëla aulo afädë nelo. Amoie ëida Ananaiasa. Ea sosoäla awäla beahaleamelebe Dafidilo Geloia wela sähalea, Ananaiasaola säi. Amala säsebegi, ea säla obögësalea, Dafidilo Geloie, ne neawela säi. ¹¹ Amasebegi Dafidilo Geloia ema sähalea, Di nowelahilä idi gogi mosalo. Idi amoie ëida Mogoi Idi. Amogi awälahilä Yudasaie mosöa beselagalamolöie nowela mosalo. Yudasaie mosöa beselagalalahilä dia Dasasa fii dolö afädë ëi Soloda salealela nabualo. Mosalola säi amoie mida, ea Godema adosa neebe amoie. ¹² Ea sosoäla awäla beahaleamelebe ie si hedabomäia dolö afädë ëida Ananaiasa maalahlilä ie naabo negesi melila säi. ¹³ Amala sälebe Ananiasaea säla obögësalea, Dafidilo Geloie, dolö goeada udia dolö dihile nafolai Yalusaleme nefolalo amolima nafade edefade hamoimelëla udia dolö yafiea säi amo na nabimelë. ¹⁴ Nili neebee wige udia dolö die ëi gauia adalo amoli sulubadela nafodomolöie gobela ilo busa nefolalo amolia ema geloi imelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Dafidilo Geloia ema säla obögësalea, Mosalo. Dolö amoda nie hamoi hamolasilo namiäia memeleimelë. Eada udia dolö fii odoa amolige, beaha aligilo gini nefolalebe amolige, Isilale udia dolö nefolalebe amolige, nie ëi ilile siigi sämäia memeleimelë. ¹⁶ Ea nie ëigi së elö elöla molö amo na ema olemolömelëla säi. ¹⁷ Amala säi amo nabalahlilä, Ananaiasa awäla beselagalalahilä mosö amogi nogila digai. Digalahilä ea ema naabo negesila sähalea, Nedoo Soloo, Dafidilo Geloia ne wi misialai, di wi maahalea Yesu idiafa dia meli amea. Die si bu bimäiage Gesami Hedabi dima nobamäiage ne misialaila säi. ¹⁸ Amala sälebe fodolofali seme bebe gadoi Soloie siigila digalahilä ea bu bimolöi meli. Amalebe Solo e hä nowelahilä, ödägi gei. ¹⁹ Ödägi gelahlilä, molö naala gelola obögëi.

Solo Damasaga nea Yesuie mala säla iaha nelo

Damasaga nea Solo e bögëla aulo amolibalä segeyo odoa nelo. ²⁰ Beaha aligila made fodolofali gedolo mosöa awäla nea, ea Yesuda Godeie Efege neamelëla säla iaha nelo. ²¹ Amalebe ea ado säi amo nabelo amoli sulubadela fudugilahilä sähalea, Udia dolö ëi go gauia adalo amoli Yalusaleme nufudadigisa aligilo amo e madele. Yawege amala hamomolöie ili nafodolahilä gobela ilo busa nefolalebea ami sigi gaula moholöie misi madelela säla didigai. ²² Amalo gaso, Soloea edefademalä gelolasila ado mala säla iaha nelo. Säla iahalea Afädë Memelei amoda dofä Yesu e neamelëla säi amo Yu udia dolö Damasaga nefolalo amolia nabala fudugila, dofä säsebela helësëlahilä, säla obögëmolö asusugai nelo.

²³ Segeyo yafie baagilahilä, Yu ili gegecola Solo baagomäia nufidedelämelëla säla didiäha dilo. ²⁴ Amala didiäi amo Soloea nabi. Ili segeyo sulubadela gasi esoage Damasaga gaamu yalala amaleladigi amoie idi nogila digalo amo sulubadela Solo e baagomäia nufolöie idia negesamu nelo. ²⁵ Amala hamosa nebegi gasi afädëgi Soloie bögëla aulo nefolalo amolia Solo adu gadoigi salalahilä yala baagido ëfëa begela fisiga idai.

Solo e Yalusaleme nelo

²⁶ Solo e Yalusaleme awäla, Yesu bögëla aulo amolibalä gedola namolö helësëi. Amala helësëla nebegi, eda Yesu bögëla aulo made neala helësëla sulubadela bedäha nefolalo. ²⁷ Amalo gaso, Banabasaea e sigi awäla abosolo amoli neebee ami asi. Sigi awälahlilä ea abosolo amolima Solo e idiafa awäha nebegi Dafidilo Geloie meli amoge, ea Soloma ado säi amoge, ilima awala säla i. Amala säla ialahlilä Damasaga awäla Soloea Yesuie ëigi ie ado mala gelola säla i amoge ilima awala säla i. ²⁸ Amala sälahilä Solo e ilibalä gedola nea, Yalusaleme sege sulubadelagi awäha nea, Dafidilo Geloie ëigi gelola säla iaha nawesa nelo. ²⁹ Amala säla iaha nea, ea Yu dolö Giligi ado adolo nefolalebe amolibalä ado adosa

nea gëgësa nelo. Gëgësebegi ilia e baagomäia nufulöie idi hogosa nelo. ³⁰ Amala hamosa neamelëla säi amo nabalahlä edoolalia Solo Sisalia sigi awälahlä e Dasasa mosäia ifola asi.

³¹ Amala hamolahilä, Yudiage Galilige Sameliage udia dolö Godea wela ifosi nefolaloo ami aeaeala nelo. Amala nea ili neala gelolasisebegi, Dafidilo Geloibalä bedäla nagadaiala nelo. Gesami Hedabia ilile asigi falagaselasisebegi, udia dolö odoaea asigi afädë negela ilima disa maadei.

Fidaea Eniasa wahilasi

³² Fida e sege sulubadelagi nawesalea, udia dolö Godea hile nafolai Lida gaamugi nefolalebea amige digala nelo. ³³ Digala nea segea ami dolö afädë fii si dibe meli. Dolö amoie ëida Eniasa, e imididaia diasii dibegimu gäheo i gödölasi baagi. ³⁴ Fidaea ema sähalea, Eniasao, Yesu Gelesoea di wahilasisebego. Nowelahilä die fëo galimola säi. Amala säi amole e fodolofali nowei. ³⁵ Udia dolö sulubadela Lidalage sege Salonolage ili sulubadelaea e bealahilä Dafidilo Geloima asigi besui.

³⁶ Yesu bëgëla aulo udia afädë ëi Dabida, Giligi ado adola ëi elöda Dogasa, e Yoba filo. Udia amea hamoi hedabi hamosamu nea. Udia dolö busadäoi nefolalebe amoli ugila negesamu aligilo. ³⁷ Amala hamosa sebegi e olola baagoi. Baagosebegi odoaea ie domalo nigime hëla hogoli ilibia afädëgi nea negesi. ³⁸ Yoba gaamu amoda Lida gaamu ga madela negei. Bëgëla aulo nefolalo amolia Fida segeyo amo gala Lida neai amo nabalahlä, ilia dolö äudäma e neebee bea mosalai. Awälahlä elea ema sähalea, Saula made, nili nefolalebea fodolo misialola säla i. ³⁹ Amala säla iasebegi, Fida e nowelahilä hiligila obëgëi. Beselagalalahilä hogoli ilibia amogi ilia e sigi asi. Sigi awälahlä udia didalo nefolalo amoli e neebe gaalu ga madela nefolalea didigaola gögë faguloge fagulo odoage Dogasaea hi e made baagola salea hamoi dilo amo ema nidila olei. ⁴⁰ Fidaea ili sulubadela afiaha maademolahilä, emo gumu sasagala salea Godema adoi. Amala adolahilä Fidaea ie domalomadi besuia galahlä sähalea, Dabida, nowemola säi. Amalebe udia amea si fisigäla Fidama bealahilä e nowela fii. ⁴¹ Amala hamolebeda Fidaea udia amoie naabogi nabelela nowela ifosi. Ifosilahilä Fidaea udia dolö Godea hile nafolai nefolalo amolimage, udia didalo amolimage mofiamolahilä, ea udia wahii neebe amo ilima olei. ⁴² Amala hamoi amo Yoba udia dolöea dawadigisa maadelahlä yafiea Dafidilo Geloima asigi afädë negei. ⁴³ Fida e segeyo yafie Yoba segea ami nelo. E ami nelo amoda dolö afädë ëi Saimonobalä nelo. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiha aligilo.

10

Selesaia fii afädë maalahilä Goniliasama ado säla i

¹ Sisalia gaamugi ami dolö afädë nelo. Ie ëida Goniliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelo. Hädali afädë amoda hädali gafeia amoligi, hädali gafeia amolile ëida Idali Ami Dolöla sälo. ² Goniliasa eada Godea hamei dibe amomu hamolo nea, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo. Ie mosöa nefolalo amoli sulubadelaage amalo. Eada busadäoi neebe amoli ugila negela muni nelegeige iaha aligilo nea, segeyo sulubadelagi Godema adolasisa aligilo nelo. ³ Amala hamosa nebegi segeyo afädëgi eso bëgisebe amo gaalu, Goniliasaea sosoäla awäla beahaleamelebe, Godeie selesaia fii afädëa e neebee maalahilä ema Goniliasaola säsebegi ea fädäla meli. ⁴ Amala säsebegi, ea bedälahlä, selesaia fii amoma sila dialea nabahalea, Dafidilo, edola nabi. Amala nabasebegi, ea ema säla obëgësalea, Dia Godema adosa aligilo amoge, nelegei muni busadäoi amoligali iaha aligilo amoge Godea bealahilä di helësësa neamelë. ⁵ Amaimo, dolö afädë Saimono, ie ëi elöda Fida, amoda di neebee gui misiäia dolö odoaea Yoba bea mosalamalo. ⁶ Dolö amoda edaio Saimonoie mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiha aligilo. Ie mosöda duhulu

agesugi neamelëla säi. ⁷ Selesaia fii amea ema säla ïala asibua Goniliasaea ïe hamoi hamolasilo äudä nelo amolege, amase, ami dolö afädë Godea hamei dibe amomu hamolo ebalämu aligilo amoge, ohodoa amoli misialolahilä, ⁸ nelebo e neebee maala hamoi amo sulubadela ilima fädäla säla ïaha maadelahilä ea ili Yoba mosaloi.

Fidaea sosoäla awäla meli

⁹ Amo aiyo amogi ili awäla idiafa eso mogogi suägila gaamu ga madela awäha neebe amo gaalu, Fidaea Godema adomolö mosö figi balededaia fedai. ¹⁰ Fedalahilä adosa salea, Fida e sidëa baagosebegi molö molö helësëi. Odoaea molö giala daiasebe amo gaalu, Fida e olobola salea sosoäla awäla meli. ¹¹ Beahaleamelebe mu doga negelahilä nelebo afädë fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahilä nagadaia fisiga idogosebe meli. ¹² Amodaia ami hogoi elö elöige, nagadaia hagomoea aulo elö elöige, hagila aulo haea elö elöige sefolalebe meli. ¹³ Amo beaha nebegi, ado afädë sähalea, Fida, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ¹⁴ Amala säi amo nabalahlilä Fidaea säla obëgësalea, Dafidilo Geloie. Ai, made molö. Nilia made mualaike, nelebo die siigi dofea madege, na afädë dofä made maimelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ado amea bu elö ema sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ïe siigi dofea madela sämabiola säse nabi. ¹⁶ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä fodolofali nelebo fagulo gadoi amo mudaia dusugala neesebe meli.

¹⁷ Sosoäla awäla meli amo Fidaea mi edoiedula asigi säosöla hehelësësa sebegi, dolö ohodoa Goniliasaie mosöala misi amoli maalahlilä, Saimonoie mosö abidi neala nalaba awäla beagolelahilä, idi galo mia ami segeamadi nelo. ¹⁸ Idi galo baagido segea nea wala nabahalea, Dolö afädë Saimono, ïe ëi elöda Fida, mosöa gui sebelela nabi. ¹⁹ Sosoäla awäla meli amo Fidaea edodula hehelësësamu sebegi Gesamia sähalea, Nabuö, dolö ohodoaea di hogosa nea. ²⁰ Di hä nowela digamo. Ilibalä moholö amogi dia asigi säosöomabu. Na ili fisiga weila säi. ²¹ Amala säsebegi, Fida e digalahilä dolö amolima nabahalea, Dolö dilia hogose amoda nemelë. Edoie misila nabi. ²² Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Godeie selesaia fii afädëa ami dolö hädali afädë sigi aligilo Goniliasama sähalea, Fida di neebee misialamalo. Ea säse amo dia nabualola säimelë. Goniliasada dolö asigi mogoi, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo neamelë. Yu udia dolö amoliage e asigi mogoi neala sälomelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Fidaea ili mosöa digafiamola sälahilä, ili ami adi.

Fida e Goniliasaie mosöa asi

Diala nowela hiligila afiai. Edoolali odoa Yoba gaamugi nefolalo amolige hiligila afiai. ²⁴ Amo aiyo amogi e Sisalia gaamugi beselagalai. Gaamugi ami Goniliasaea ili beaha nelo. E sosogo amolige e damelëfali amolige misialolahilä, ili gegebola beaha nefolalo. ²⁵ Fida e digala beselagalasebegi Goniliasa maalahlilä, ïe emo mia gumusula dia idogoi. ²⁶ Amala hamosebegi, Fidaea e nabeleia idahalea sähalea, Di nowemo. Nege dolöfämelëla säi. ²⁷ Fidaea ebalä adodola mumusogi digahamelebe udia dolö yafie gegedoi dibe meli. ²⁸ Bealahilä ilima sähalea, Afädë Yu dolö neebe amogida udia dolö fii elöbalä aligilo madege, amase, söfëge aulo madela säla negei amoda dilia dawadigi nebege. Amala hamolo gaso, dolö elöma dida nafade, amase, Godeie siigi dofea madela made sämäia Godea nema oleimelë. ²⁹ Amalebe misialoi amogi na säla obëgëla made, ne misimelë. Amaimo, mi edoie ne misialaila nabahala nabi. ³⁰ Amala nabasebegi, Goniliasaea sähalea, Gomoie gahada deadi walio neebe we gadola eso bëgisebe amo gaalu, nihï mosöa Godema adosa sebegi, dolö afädë fagulo hedabi eloloi salugai nie odagia maala nelo gabio. ³¹ Amala maala nea ea sähalea, Goniliasao, dia Godema adoi amo ea nabi. Amase, dia nelegei munige busadäoi amoligali ïaha aligilo amoge Godea made elaboi nea. ³² Dolö afädë Saimono, ïe ëi elöda Fida, e Yoba gaamugi neamelë. Dolö odoama bea mosalamalo. Dolö amoda edaio Saimonoie mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiha

aligilo. Īe mosöda duhulu agesugi neamelëla säi. ³³ Amala sälebe na fodolofali di bea mosalola säi. Nabalahlilä misi goda hedabi hamoi. Nesege. Amaimo, Dafidilo Geloia sulubadela dima sämalola säi amo gadola säsebe amo nabalö nili sulubadela Godeie sidaia gedola saleawela säi.

Fidaea Goniliasaie mosöa Ado Mala Hedabi olelei

³⁴⁻³⁵ Fidaea sähalea, Godea udia dolö sulubadela memelela made, fii sulubadelaea ebalä bedäla nagadaialahlilä mala mogoi hamosa nefolalebe amoli Godea hulu helësëla obeägilo neebe amoda dofä na walio beagolei neawe. ³⁶ Godea neala dalulasilo Ado Mala Hedabi Yesu Geleso aulodaia nea säla, Isilale udia dolöma säla i amo dilia dawadigi nebege. Yesu Geleso amoda udia dolö sulubadelaie Dafidilo Geloia nea. ³⁷ Yonea ödägi gelo mala oleleibua, Galili ami mi gäwilahlilä, Yudia sege sulubadelamadi hamoi amo dilia dawadigi nebege. ³⁸ Ami hamoi amoda gowe. Godea Nasalese fii Yesu memelela Gesami Hedabige, geloige, ema söga negesebegi, Gode ebalä nelo amea Yesuea fufuia nawesa nea udia dolöma hedabi hamoladigi, udia dolö mugabe busaie geloi hawa nefolalebe amoli sulubadela wahiladigi amo dilia dawadigi. ³⁹ Ea Yalusaleme neage, Yu udia dolöie sege sulubadelagi neage hamoi amo nilia beaha maadei. Iliä e baagomäia iigi baala negeimelë. ⁴⁰ Amaimo, segeyo äudä nelolahilä osodagi Godea dolö amo nowela ifosilahilä, udia dolöea e bimäia olei. ⁴¹ Amala olei amoda, udia dolö sulubadelama made, Godea e bimäia memeleiamu meli. E baagola nowesebegi ebalä molö ödäge naha aligilo neebe nilimamu oleimelë. ⁴² Ea nilima sähalea, Udia dolöma ado mala säla iahalea, udia dolö dafidi baagoi amolilege walio nefolalebe welilege gudi mogelo namiäia Godea ne memelela ifosila säla imalola säi. ⁴³ Dafidi bea sälo nefolalo amoli sulubadelaie ie helësëla bea säla sähalea, Ema asigi afädë negei nefolalebe amolia nafade hamoi amoda Godea ie äia hëladigimolömelëla säi.

Godea udia dolö fii odoagali Gesami Hedabi i

⁴⁴ Fidaea ado amo, aso, säha nebegimu, Gesami Hedabi udia dolö ea säi amo nabaha sefolalo amoli sulubadelama digai. ⁴⁵ Asigi afädë negei gafodo damulo Fidabalä misi amolia Gesami Hedabi memälä udu ilo amo fii odoama söga sali amo beala fudugisa dilo. ⁴⁶ Fudugi amoie mida gowe. Udia dolö amolia ado elö säla, Gode eda edefade neala säse nabi amogi. Amalahilä Fidaea nabahalea, ⁴⁷ Nilia Gesami Hedabi nii amo gadola nii amoli ödägi made gemolöila sämolöi nealela nabi. ⁴⁸ Amala nabasebegi, ea Yesu Gelesoie äigi ödägi gemalola säi. Amalahilä ilia ema segeyo odoa ilibalä namolömelëla säla gauia idai.

11

Fida e Yalusaleme awälahlilä nelebo hamoi säla i

¹ Abosolo iliage edoolali Yudia sege sulubadelagi nefolalo amoliage nabahalea, udia dolö fii odoa amoliage Godeie ado mala neala gaui neala säi amo nabi. ² Nabalahlilä nea, gafodo damulo dolö odoaea Fida Yalusaleme fedala beselagalasebegi ilia ema nemoi. ³ Nemola sähalea, Dia dolö gafodo made damui nefolalebe amolile mosöa digalahilä, ilibalä molö gedola naha sulo gabiola säi. ⁴ Amala säsebegi, Fidaea nelebo dafidi mi gäwila hamoi amo ilima awala sähalea, ⁵ Ne Yoba gaamugi Godema adosa sebegi, olobola salea sosoäla awäla beahamelebe, mudaijala nelebo fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahlilä ne mia fisiga idogoso. ⁶ Fisiga idogosebegi fagulo gadoi amogi na sila fädäla beahamelebe, sugua foi elö elöige, hogoi odoage, hagomoea aulo gadoige, hagila aulo haeage sefolalebe meli. ⁷ Beaha nebegi nema ado afädë sähalea, Fidaea, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ⁸ Amo nabalahlilä na säla obëgësalea, Dafidilo Geloie. Ai, made molö. Nilia made mualaiage, nelebo die siigi dofea madege, afädë nie nafia made maimelëla säi. ⁹ Amala sälebeda ado amea mudaijala bu elö sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ie siigi dofea madela sämabiola säse nabi. ¹⁰ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä

nelebo amoli sulubadela mudaia dusugala neasebe meli. ¹¹ Amo gala dolö ohodoa Sisialia fisiga gai amoli mosö ne nebea ami maala beselagalasio. ¹² Beselagalasebegi Gesamia nema ilibalä moholö amogi dia asigi säosäomabula säi. Amala säsebegi, nedoo gafeia amolalige nebalä awälahilä, nihiligila dolö amoie mosöa nogila digai. ¹³ Digalahilä ea nilima säla iahalea sähalea, Selesaia fii afädë nie mosöa maase meli. Selesaia fii amea sähalea, Dolö odoa Yoba mosaloi, amoli awäla dolö afädë Saimono, ie ei elöda Fida, e misiäia bea mosaloi. ¹⁴ Ea ado mala säla iasebe amea dige die mosöa nebe amolige dili sulubadela damula moholömelëla säila säi. ¹⁵ Amaimo, na ado säha nebegi, Gesami Hedabi dafidi mi gäwila nilima digai amo gadola ilimage digasio. ¹⁶ Amala hamolebe na helësëla obëgësalea, dafidi Dafidilo Geloia ado säi amo gadola, Yoneada ödäea gesa nelö, dili Godeie Gesami Hedabia gemolömelëla säi amo helësëla obëgëimelë. ¹⁷ Dafidilo Gelo Yesu Gelesoma asigi afädë negesebegi, Godea niligali i amo gadola, iligalige iasebegi, na Godema iligali amala imabula sämolöi nelolela Fidaea säla wagai. ¹⁸ Amala säi amo nabalahlilä, ilia bu säla obëgëla made, Godeie ei gauia adala sähalea, Godea udia dolö fii odoa nebe amoliage asigi besulahilä namolö gähe neala gaumäia iligali fu i gabula säi.

Udia dolö Godea wela ifosisi Ädiago nefolalo

¹⁹ Sidibeni baagomäia nufia amila odoaea ili neala sälasisa nebegi, udia dolö fisäla dusudasila afiai amoli fisäla odoa Fonisiage, Saibulusige, Ädiagoge awäla ado mala säla iia Yu udia dolö mamu olelela aliligi asi. ²⁰ Amai gaso, fisäla asi amoligi Saibulusi dolö odoage Sailini dolö odoage Ädiago gaamugi awäla Giligi udia dolömage Dafidilo Gelo Yesuie Ado Mala Hedabi olelesa nelö. ²¹ Dafidilo Geloia ie geloi ilima olesebegi udia dolö yafie asigi afädë negesa maadelahlilä Godemadi namolö obëgëi. ²² Amala hamoila säi amo Godea Yalusaleme udia dolö wela ifosi nefolalo amolia nabalahlilä, ilia Banabasama Ädiago segea bea mosalai. ²³ E awäla beselagalalahilä beahamelebe, Godea ili hedabola ugila negei amo bealahilä ea obeägä. Obeägilahilä ea ilile iso asigi gelolasila udia dolö sulubadelama sähalea, Fisila made, Dafidilo Geloibalä dila nebegoda go wälasimu namialola säi. ²⁴ Banabasa e dolö hedabi, Gesami Hedabi ema nobai nea, asigi afädë negei geloi nelö amea amala säi. Amaimo, udia dolö yafiege Dafidilo Geloima asigi afädë negela baai.

²⁵ Amala hamolahilä Banabasaea Solo hogomolöie Dasasa asi. ²⁶ Beagolelahilä ea e Ädiago sigi obëgëi. Ädiago ami gäheo i afädë ele udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolibalä gegecola nea, udia dolö yafiema mala säla olelesa nelö.

Yesu bëgëla aulo Ädiago ami mi gäwila Geleso sosogola ei negei.

²⁷ Segeyo amo gaalu, bea sälo odoa Yalusalemelahilä Ädiago digai. ²⁸ Iligi afädëie ei Agabasa e nowelahilä, Gesamiie geloia bea säla negesalea sähalea, Sege föi sulubadelagi sidë i edefademalä gelola moholömelëla säla negei. Amala säi amo gadola beaha aligilo Gini Sisa Golodiasa nebegi gausiala digai. ²⁹ Ado säi amo nabalahlilä, bëgëla aulo nefolalo amolia ado afädë negela, edoolali Yudia nefolalebe amoligali ugila negela imolöie, muni dibe amo gadola idulämelëla säi. ³⁰ Iliä amala säi amo gadola hamolahilä, ilia Banabasale Sololele naabogi gausilahilä, dolö dafidilo nefolalebe amolima imolöie gaula mosaloi.

12

Yemese baagomäia nufudalahilä, Fida nafodoi

¹ Amo gaalu, Gini Heledoea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo odoa amoli neala sälasimolöie gaula nafodosa nelö. ² Ea Yoneie edoo Yemese baagomäia nudulo helebea nufi. ³ Heledoea beahamelebe, Yu ilia ea nelebo hamosebe amogi haeafula obeägisebegi, Fidage gaula nafodomalai. Ea amo hamoi amo Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö fu amo gala amala hamoi. ⁴ Fida gaula galabaia mosöa negesilahilä,

ami dolö nudulu gäwi biyidia amolia Fida e idihë namialai. Nudulu gäwi afädë afädëlagi ami dolö biyidia biyidiala ifosisi. Amala ifosisilahilä, Heledoea Baagila Asi Segeyo amo baagibua ebalä gudimolöie udia dolö neebee e sigi moholöla helësëi. ⁵ Amaimo, Fida e galabaia mosöamu nebegi, udia dolö Godea wela ifosi amolia ie Godema gelola adosa nelo.

Selesaia fia Fida fisigäi

⁶ Heledoea aiyö gadola e sigi moholölahilä, walio gasigi gadola, Fida e ami dolö äudä amole mogogi ami adi dilo. Ili e igi ëfë äudäea begela negesilahilä, ami dolö odoaea galabaia mosö amoie idi galo baagido idihë nefolalo. ⁷ Amala dibegi, Dafidilo Geloie selesaia fii afädë fodolofali maala aligisilahilä, galabaia mosö hogolia ami yo digai. Selesaia fii amea Fidaie afawa nufigila didiigisalea sähalea, Di fodolofali nowemola säi. Amala säi amole igi ëfë äudä amo Fidaie naabogi amila fisigäla digai. ⁸ Amala hamosebegi, selesaia fii amea sähalea, Die malibu fëdöla negelahilä, emo usililoge salugamola säi. Amala säi amo gadola Fidaea hamosebegi, selesaia fii amea ema sähalea, Die daia salugalo fagulo amoge salugalahlilä, ne bëgëla misiëla säi. ⁹ Amala säsebegi, e awäse amo gadola bëgëla segea doadigila awähaleada, selesaia fii e dofä sigi awäsebelä made helësëla, ea sosoäla awäla beahala helësëi. ¹⁰ Ele awähalea idihë aligilo elö neebe amo baagila awäla, elö neebe amoge baagila asi. Amala awäla gaamugi aulo idi galo igi aeanea hamoia gaia ami beselagalai. Beselagalalebe idi gai amo hi asigia dogä negesebegi, ele doadigila asi. Awäla idi afädë amogi awäha nebegi, selesaia fii amea e amilahilä fodolofali digila asi. ¹¹ Selesaia fii amea digila asibua Fidaea fädäla helësëla obëgësalea sähalea, Heledoie naaboea gauia amilage, Yu udia dolö ilia hamomolö helësëia amilage, Dafidilo Geloia ne damula awäla ie selesaia fii dofä fisiga wei gabula säi. ¹² Amala fädäla helësëlahilä, Fida e Yoneie eme Meliie mosöa asi. Yoneie ëi elöda Maga. Mosöa ami udia dolö yafie gege dolahlilä Godema adosa dilo. ¹³ Fida e maalahilä idi galo baagido segeamadila nea, gödögödöla nufigisebegi, hamoi hamolasilo dolisä ëi Olodaea idi gai dugimolö misi. ¹⁴ E maalahilä säse amo nabahamelebe, Fidaea adose nabala e edefademalä obeägisalea, idi gai amo made dogala baluluia digalahilä sähalea, Wae, dilie, Fida idiliba misi neamelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ilia ema sähalea, Di gagaosa walofala säi. Amala säsebegi, ea ado gelolafali sähamu nea, Ai, dofä misi neala säi. Amalebe ilia sähalea, Goda ie selesaia fii gabula säi. ¹⁶ Ili amala säha dibegimu, Fida ea, aso, idi galogi gödögödöla nufigisamu nebegi, idi gai dogalahilä beahamelebe Fida neebe beala ili edefademalä fudugi. ¹⁷ Amalebe udia dolö amolia made adomäia ea naabo usigililahilä, Dafidilo Geloia e galabaia mosöa amila doadigila segea sigi misi amo ilima awala iaha maadei. Awala iaha maadelahlilä sähalea, Amala hamoimelëla Yemesemage, edoolalimage säla imalola säla ilahlilä Fida e doadigila awäla sege elögi asi.

¹⁸ Sege yose amo gaalu, ami dolö amolia fudugilahilä Fida abodogi asidula didiäla edefademalä asigi säosäosa dilo. ¹⁹ Amala hamoi gabugi, Heledoea e hogoi amo made beagolesebegi, idihë aligilo nelo amolibalä gudilahilä ili baagomäia nufualai.

Amalahilä Heledo e Yudia sege digila Sisalia gaamugi namolö asi.

Heledo baagoi

²⁰ Udia dolö Daiamadi nefolalebe amolimage, Saidonomadi nefolalebe amolimage, Heledoea edefademalä mihaläha nelo. Amala nebegi, hili asigi afädë negelahilä Heledo neebee asi. Ili bea moholö nea, Gini dilo mosö beaha aligilo dolö ëi Balasadusabalä ado afädë negelahilä, hobeala neala dalumolöie ado sämolö ili Heledo neebee asi. Amala sämolö asi amoie mida, ilia Heledoie segeamadi molö bidia nelo amo helësëla amai. ²¹ Segeyo daiala negei amo gala Heledo e beaha aligilo giniie fagulo salugalahlilä, beaha aligilo filodaia salea, ea udia dolöma ado edefade säla i. ²² Amo nabalahlilä udia dolö amolia, Ado säsebe goda dolöea säse amo gadola made gabu, gode afädë elöea säse

amo gadola säsebelä gelola sähamu nelö. ²³ Ado amo Heledoea nabalahlä, Godeie ei gauia adamolö made helësei amea, Dafidilo Geloie selesaia fii afädëa e fodolofali nufi. Amalebe, fësöea naala e hame doala asi.

²⁴ Amaibua Godeie ado mala säla daidola bäui.

²⁵ Hä Banabasale Sololea Yalusaleme ami ugila negemolö asi amo hamosa maadelahlä, elea Yone Maga sigi hiligila Ädiago obëgei.

13

Banabasale Solole Godeie hamoi hamomolö mosaloi

¹ Udia dolö Godea wela ifosi Ädiago nefolalo amoligi odoaea bea sälo nea, odoaea säla olelelo nelö. Ilile ëida gowe, Banabasage Simeono, ie ei elö Nigeluge, gaamu Sailini ami fii Ulusiusige, beaha aligilo Heledobalä esamala aligilo Manainige, Sologe, ili nelö.

² Segeyo afädëgi udia dolö Godea wela ifosi amolia Dafidilo Gelo helësäla molö aiyala made mai. Made naala nea, Dafidilo Geloie ei gauia adala Godema adosebegi, Gesami Hedabia ilima sähalea, Banabasale Sololea hamoi hamomäia na helësäla daiäi dibe amo gadola hamomäia, ele nafolala odasimalola säi. ³ Amalebe ilia molö made naala aiyala, Godema adola elema naabo negesilahilä mosalai.

Banabasale Sololea Saibulusi Godeie ado mala olelei

⁴ Gesami Hedabia ele mosalosebegi, ele gaamu Selusia ami digai. Selusia amila ele du edefadegi fila awäla Saibulusi södülo dibeami asi. ⁵ Ele awäla gaamu Salamisi beselagalahlä, elea Yu udia dolöie gedolo mosö nefolalebea ami Godeie ado mala säla iaha nelö. Ele ugila negemolöie Yonege elebalä asi. ⁶ Ele ödä södülo amoie sege sulubadelamadi nawesa nelolahilä awäla gaamu Bafosi beselagalai. Segea ami Yu dolö afädë sebe meli. Dolö ameadä golë elö elöla hamosa aligilo nea, wäfalä bea sälo nelö. Amoie ëida Ba-Yesu. ⁷ Eda gamane beaha aligilo dolö Segiasa Folasabalä aligilo nelö. Gamane dolö amoda asigi gäwi nulügäi nelö. E Godeie ado mala nabelälä Banabasale Solole misialola wei. ⁸ Amai gaso, golë hamolo, amoie ei elöda Elimasi, ea Banabasale Sololelele ado bafuäha nelö. Mida, ea gamane beaha aligilo neebe amea Yesuma asigi afädë made negemäia helësäla amai. ⁹ Amala hamosebegi, Solo, ie ei elö Folola sälo nelö amoma Gesami Hedabi nobalahilä ema sila dialea sähalea, ¹⁰ Wäfalä säsäla dahila nelö sulubadelage, asigi musügä negela gadiabolo sulubadelage dima nobai gabu. Amai, dida mugabe busaie malö neebe, mogoi hamomolö dibe amo sulubadelabaläda dia ado neala aligilo. Diada Dafidilo Geloie mala mogoi hamolo dibe amo halowemolö helësäla aligilo amo, made fisimolöle. ¹¹ Amai galëda, nabualo. Dafidilo Geloie naaboea di nufudasebego. Hä die si dofogalahilä, eso nee made beala, holöbö segeyo sedade namolömelëla säi. Amala säi amole fodolofalä gelë gadoiage gasimi sagai gadoiage ie si gesusebegi, nagubila nawesalea afädëa e nabelela gaula sigi mosäia ea hogosa nelö. ¹² Amala hamoi amo bealahilä, gamane beaha aligilo dolö amea Dafidilo Geloie ado mala säi amo nabala fudugilahilä, asigi afädë negei.

Banabasale Folole Bisidia segeie gaamu Ädiago ado mala säla olelei

¹³ Bafosi amila Fologe ebalä asi amolige du edefadegi fila awäla Bäfilia segeie Bega gaamugi beselagalai. Gaamugi amila ili digäla Yone e Yalusaleme obëgei. ¹⁴ Amala hamosebegi, ili Bega gaamugi amila awäla, Bisidia segeie Ädiago gaamu dibeami beselagalai. Beselagalahlä, segeyo Sabada gafegi ili gedolo mosöa ami awäla sulo. ¹⁵ Gedolo mosöa ami sebegi, Mose nebegi Ado säla negei amoge, amase, bea sälo nefolalo amolia säla negei amoge nidelahilä, gedolo mosö beaha aligilo amolia dolö afädëma ilima sämäia säsi. Säsisalea, Nedoola dilie, dilia udia dolö asigi gelolasimolöie ado afädë gaulea galëda, säla imäiamelëla säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlä, Foloea nowela aligila naabo usigilahlä sähalea, Isilale dolö diliage, amase, fii odo Godebalä bedäla

nagadaiala neebe diliage, nabualo. ¹⁷ Isilale udia dolö go ilile Gode neebe amea dafidi nilile nado nefolalo amoli memelei. Amalahilä ili Isibi awäla nebegi, sosogo malei beselagalamäia neala edelasilahilä, hobeala ie geloiamu Isibila sigi doadigila asi. ¹⁸ Sigi awäla sege nafade udia dolö aligisia made ami nebegi, gäheo i nabülasi biyidiagi ea yöi gaula hï guila auaula nelo. ¹⁹ Amalahilä Gainana ami fii gifalädalä sulo amoli nufudaha maadelahilä, ilile sege Isilale udia dolö samiäia hilima imelë. ²⁰ Amala hahamola maaha nea gäheo i hädali biyidiaie nabülasi bia gadoi nelo. Sege amo nealahilä, Godea ei sälo odoaea beaha aligimäia iligali äala beaha aliligi awälahilä, bea sälo Samuale neloa ami awäla beselagalai. ²¹ Samuale nebegi, ilia beaha aligilo gini imäia edögesebegi, Godea Bëyamini sosogomadila Gisiie malö Solo i. Amala äasebegi Solo eda gäheo i nabülasi biyidiagi beaha aligilo nelo. ²² Godea Solo beselalahilä, ilile beaha aligilo Gini Debidi namiäia memelela ifosi. Debidi helësëla ado gomalä säi, Yesiie malö Debidida nie naabo dafädi, hame salifali neebe melimelë. Eada na helësëi dibe amo gadoi hamosa maademolömelëla Godea säi. ²³ Dolö amoie yaua mäumadila afädëa Isilale udia dolöie damula aulo namiäia Godea dafidi säla negei amo gadola Yesu e misimelë. ²⁴ Yesu e, aso, maala ulufadigila made nebegi, Yonea Isilale udia dolö sulubadelama sähalea, Asigi besulahilä ödägi gemalola säla äaha nelo. ²⁵ Yonea ie hamoi hamola wagamolö fu ga madesebegi, ea sähalea, Diliada ne nowë neala helësësebe. Neda amo mademelë. Amai gaso, nabualo. Hobeane baagia e moholömelë. Na ie emo usililo ëfë fisigamolö dofea made neawela Yonea säimelë. ²⁶ Nedoola dili, Abalahamaie malöge, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebege, damula moholö amoie ado gowe nilima fisiga wei. ²⁷ Udia dolö Yalusaleme nefolalo amola, ilile dafidilo nefolalo amolalia dolö amo fädäla dawadigi made nelo. Dawadigi made nea, ilia e baagomäia nufulöla säi amea bea sälo nefolalo amolia ado säla negei dilo amo segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilo amo gadola gausiala digai. ²⁸ Amaimo, e baagomolö mi maadegi, ilia Bailadima nufualola säi. ²⁹ Ie helësëla dädëla negei dibe amo sulubadela gausiaha maadesebegi, ilia idaijala gaula digalahilä igi äbägi bausi. ³⁰ Amai gaso, Godea e bauia amila neala nowelasi. ³¹ Nowelasisebegi, dafidi ebalä Galilila Yalusaleme fedafiai amolia e segeyo yafiegi meli. Meli amolia udia dolöma e olelo nea. ³² Amaimo, nilia dilima Ado Mala Hedabi säla äaha neawe. Dafidi nilile nadolalima hamomolömelëla säla negei amo gadola ³³ Godea Yesu neala nowelasi amea ilile malö nilima gausiala digaimelë. Sama agedugi dädëla negei amoda gowe.

Dida nie malö nebege, walio neda die Diado aligisawela
säla dädëla negei dialea.

Sama 2.7

³⁴ Godea Yesu neala nowelasi amo bu made baagomolömelëla gomalä säla dädëla negei dialea.

Dofä hedabi obeägilasimolö dafidi Debidima imolömelëla säla i amo gadola dilima
imolömelëla
säla dädëla negei dialea.

Aisaea 55.3

³⁵ Amo gadoi ado elö säla dädëla negeida gowe.

Die hamoi hamolasilo dihï memelela odai amo bauia ami made sigamolömelëla
säla dädëla negei dialea.

Sama 16.10

³⁶ Debidi nelo amo gaalu, Godeie hamoi hamomolö negei dilo amo gadola hamosa maadelahilä e baagoi. Baagosebegi ie eedolali bauia ami eege amimu baula sigäi.

³⁷ Amaimo, Godea afädë neala nowelasi amoda sigäi made melimelë. ³⁸ Amai gabugi, nedoola dilie, Yesuie aulodaia nea nafade hamoi amo hëmolöie mala dilima säla äaha neebewe helësëmalo. ³⁹ Ea hamoi amea, sulubadelaia dolö amoma asigi afädë negesebegi, nafade hamoi amo Mosese nebegi Ado säla negei ameadä hëmolö uli amo sulubadela ea hëladigisa maadelo nea. ⁴⁰ Amaimo, bea sälo nefolalo amolia dafidi bea säla negei amo dilima gausiala digaloea, hedabola idihë namialo. Bea säla negei amoda gowe.

⁴¹ Gadiabolo nefolalebe, bimo. Beala fudugilahilä baago geia mosalo. Dili neebe amo gaalu, na hamomolö amo afädëa dilima amala hamoila säседа, dilia dofä gabula made helësëmolömelëla säla dëdëla negeila Foloea säla wagai. *Habagaga 1.5*

⁴² Amala säla wagalahilä, Folole Banabasale gedolo mosöalahilä doadigila awäha nebegi, udia dolöea elema sähalea, Mala amo gadoi segeyo Sabada gafe elö gogi säla imolö obëgëmalola säi. ⁴³ Amalahilä gedoi amoli dusula awäla, Yu udia dolö yafiege, amase, udia dolö fii odoa Yuie mala bëgëla hamolo yafiege, Folole Banabasale bëgëla asi. Bëgëla maasebegi, elea ilima säla iahalea, Godea ugila negelo dibeami fodola namialola gelola säla i.

⁴⁴ Segeyo Sabada gafe elö amogi Godeie ado nabolö gaamu sulubadela gegedoi gaso, odoa holöbö made gedoi. ⁴⁵ Amaimo, Yu udia dolö amolia yafie gegedoi dibe amo bealahilä, ilile iso asigia Foloma edefademalä naabo gëlahilä, e gadiabola, ie ado bafuäha nelö. ⁴⁶ Amasebegi, Folola Banabasalea hubabelela made gelola nea sähalea, Amaimo, Godeie ado dilimadale dafidi säla imolöi galea gaso, dilia helësësaleada, namolöi namolö nimolö amo nilia dofea madela helësëlahilä, ado amo eegeia gasebegoeada alia dili digila fii odoamadi moholömelë. ⁴⁷ Mida, Dafidilo Geloia alia hamomalai amoda gowe.

Dida fii odoa udia dolöie yo digalo nebego. Damula aulo amo sege föi dibe sulubadela-madi gaula mosäiala

säi. *Aisaea 49.6*

⁴⁸ Elea amala säi amo nabalahlilä, udia dolö fii odoaea obeägila, Dafidilo Geloiee ado mala gauia adalahilä, Godea namolöi namolö amo gaula namiäia memelei amoli sulubadela asigi afädë negei. ⁴⁹ Amalahilä Dafidilo Geloiee ado mala neala gaulahlilä sege amogi säla daidoi.

⁵⁰ Amaimo, Yu udia dolö amolia gaamu amoie udia dafidila fii Gode helësëlo sefolalo amoliage, dolö ei sälo nefolalo amoliage mihalämäiala, Folole Banabasale neala sälasimäialahlilä, sege amomadi made namiäia nesiladigi. ⁵¹ Amala hamolebe ilia asiala hamoi amo helësëmäia elea dao elele emogi baai amo fëfëla salalahilä, Aigoniama asi.

⁵² Yesu bëgëla aulo nefolalo amolima obeägiloge Gesami Hedabige nobai nelö.

14

Folole Banabasale Aigoniama nea ado mala säla olelei

¹ Aigoniama ami Folole Banabasalea gaamu odoagi aulo amo gadola Yuie gedolo mosöa ami asi. Ami awälahlilä ado mala hedabolafalä olelesa nelö amea, udia dolö yafie, Yuge, Giligige, ilia asigi afädë negei. ² Amasebegi, Yu udia dolö asigi afädë negemolö haboi nefolalo amolia udia dolö fii odoa amolia edoolalima bimolö habobamäia si nigilasi. ³ Segeyo yafie Folole Banabasale ami nea, bedäla made Dafidilo Geloiee ado mala gelola olelesa nelö. Amala olelesa nebegi, Dafidilo Geloia ele neala gelolasilahilä, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamomäia elema geloi i. ⁴ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö nefolalo amoli mogelahilä, odoa damula Yumadi, odoa damula abosolomadila mogela nelö. ⁵ Amasebegi, Yu ilige, amase, fii odoa amolige, ilile sigi aligilo amolibalä nea, Folole Banabasale së muäia igia nufulö dialeala helësëi. ⁶ Amala helësësaleala säi amo nabalahlilä, Folole Banabasale fisäla awäla Ligoniam segeie gaamu Ilisidalage Debige sege amoie ga made ga madela dibeami amogige asi. ⁷ Amige elea Ado Mala Hedabi säla iia asi.

Folole Banabasale Ilisidala nea hamoi

⁸ Ilisidala gaamugi ami dolö emo nafadei afädë sulo. Emea emo nafadei amo gadoi neegela ägüla misi salea, holöfalä emosala nawelo made sulo. ⁹ Dolö amea Foloea ado säsebe amo nabaha sulo. Nabaha sebegi, Foloea ema sisamelebe, e wahimäia asigi afädë

negei sebe amo bealahilä ¹⁰ gelola sähalea, Dihile emoea nowela namiëla säi. Amala sälebe, dolö amo nila fedala aligisilahilä nawesa nelo. ¹¹ Folea amo hamose amo bealahilä, Ligionia udia dolö yafie gegedoi amolia hilile ado adola gelolafalä sähalea, Dolö gadoi hamolahilä, gode amoli nihili neebee digai gabuwela säi. ¹² Amala sälahilä, Banabasaie ëi Susa negei. Amase, Folo eda ado adolo neala helësëlahilä, ie ëi Hemisi negei.* ¹³ Ilisidala gaamu amoie yala baagido ami ilile gode Susaie gobela ilo mosö olasi nelo. Amoie gobela ilo dolö nelo amea mama bebegesiala amalei amoge sugua gao gawali amoge idiliba ami sigi misi. Sigi maalahilä eage gegedoi nefolalo amoliage elegali göa nelegela nufudala imolö helësëla sigi misi. ¹⁴ Amala hamomolöie hamosa neala säi amo nalahilä abosolo äudä Banabasale Fololea helele fagulo amo nulilahilä, udia dolö gegedoi mogogi ami baluluia awälahilä, ado gelola silälasila ¹⁵ sähalea, Dolö dilie, dilia goda edo hamomolöie hamosa. Alige dolöfä dili nebego gadoi neamelë. Dilia nelebo memalä gadoi go fisila Gode namolöi neebe amoma besumäia alia Ado Mala Hedabi säla imolö misimelë. Gode namolöi neebe ameada muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe sebe neebe amoge ea hamosa maadei. ¹⁶ Dafidi ea udia dolö fii odoa siiba fii amoli sulubadela hili helësëse amo gadola mosäia fisigisi. ¹⁷ Amai gaso, ea hamoi amo sulubadela e dofä neala helësëmäia, musügä negela made, hi e olei. Ea hedabi hamosebe amoda gowe. Sege mudaijala fisiga idaloge, amase, molö baulasiloge amole diligali ilomelë. Diligali molö iase amea bolelasiloge obeägilo dilile isogi nobalasiloge neamelëla säi. ¹⁸ Elea ado amala sälahilä, udia dolö gegedoi sefolalo amolia elegali göa nelegela sugua gao made nufudala imäialahilä, baagi sëi hamoi hamosa nelo. Amalebeda ilia made amai. ¹⁹ Amaha nebegi, Yu odoa Ädiagolage Aigoniamalage mofiai. Mofiai amolia helësëse amo gadola gegedoi amolia amala helësëmäialahilä, ilia ado afädë negei. Ado afädë negelahilä, ilia Folo igia nufi. Nufi amo baagoi gabula helësëlahilä, dusugala gaula awäla gaamu baagido negesi. ²⁰ Amala hamosebegi, Yesu bögëla aulo nefolalo amolia Folo e amaleladigila nebegi, e nowelahilä gaamu amogi bu obögëla digai. Diala aiyo amogi Banabasale helegela Debi asi.

Banabasale Fololea Yesu bögëla aulo nefolalo amoli neala gelolasi

²¹ Ele gaamugi ami nea elea Ado Mala Hedabi säla iaha nelo. Säla i amea Yesu bögëla aulo yafie beselagalai. Amalahilä ele Ilisidalage Aigoniamage Ädiagoge obëbögëla awähalea, ²² elea bögëla aulo nefolalo amoli neala gelolasila sähalea, Dilia asigi afädë negei nebegoda go wälasimu namialola säsisila aliligi obögëi. Elea sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami moholöie, nilia yöi yafie bimolömelëla säla i. ²³ Asi amo obögësalea, elea Godea wela ifosi sege hido hidolagi dolö odoa dafidilo nefolalebe amolia sigi aligimäia memelela ifosisi. Ifosisilahilä, molö made naala aiyala nea, udia dolö Dafidilo Geloima asigi afädë negei nefolalo amoli Godema adola ema gausisila aliligi asi.

Ele Sisalia segeie gaamu Ädiago obögëi

²⁴ Amalahilä Bisidia sege baagila awäla Bäfilia segea beselagalai. ²⁵ Beselagalalahilä elea Bega gaamugi ami Godeie ado mala säla ialahilä, Adalia digai. ²⁶ Adaliala ödä du edefadegi fila Ädiago obögëi. Dafidi Ädiago ami elea hamoi hamola wagai amo hamomäia Godea udia dolö wela ifosi Ädiago nefolalo amolia Godea ele ugila negemäia ele Godema adolasila gausia ami obögëi. ²⁷ Ami beselagalalahilä, elea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli gegedomalolahilä, Godea elemadi aligila hamoi amo ilima awala säla iaha maadei. Elea sähalea, Udia dolö fii odoa amoli Yesuma asigi afädë negemäia ea idi doga negei gabiola säla i. ²⁸ Eleda segeyo yafie Yesu bögëla aulo amolibalä ami nelo.

* **14:12:** 14.12 Iliä hilile gode ëi sälo dibe amo gadola ëi negei.

15

Mala hamogimolöie Yalusaleme gegedoi

¹ Dolö odoa Yudiala digalahilä ilia edoolalima säla olelesalea sähalea, Mosese nebegi säla negei dibe amo gadola, gafodo damulo mala dibe amo made hamoseda, Godea dili made damula moholömelëla säla i. ² Amala säla i amo nabalahlilä, Folole Banabasalea dolö amolibalä didiähalea holöfalä made gëgëi. Amalebe ilia Folole Banabasale dolö odoa nefolalo amolibalä mala amo hamogimolöie abosolo amolimage dolö dafidilo nefolalo amolimage nabuäia Yalusaleme fedamalai. ³ Amala säi amo gadola Godea wela ifosi nefolalo amolia mosalosebegi ili fedafiai. Fedafiahalea ilia Fonisiamadige Sameliamadige udia dolö nefolalo amolima fii odoa nefolalo amoli Godema asigi afädë negeimelëla säla iia fedafiai. Ado amala säi amo nabalahlilä, edoolalia edefademalä obeägisa nefolalo. ⁴ Ili fedafiala Yalusaleme beselagalasebegi, udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoliage, abosolo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amolalia dili mofiaha golela säla olei. Amasebegi Folole Banabasalea Godea elema aligila hamoi amo sulubadela ilima säla iaha maadei. ⁵ Amai gaso, Felesi sosogo odoa asigi afädë negei nefolalo amolia nowela aligilahilä sähalea, Fii odoa amoliage gafodo damumolö dialea. Amase, Mosese nebegi Ado säla negei amoge ilia hamomäia säla imolö dialeala säi.

⁶ Ado amo hamogimolöie abosologe, dolö dafidilo nefolalo amolalige gegedoi. ⁷ Gegedolahilä ado säsäla awäla gidogo gadogosebegi, Fida e nowela aligilahilä ilima sähalea, Nedoola dilie, fii odoa nefolalebe amolia Ado Mala Hedabi nie nafia nabalahlilä asigi afädë negemäia Godea dafidifalä diligi ne memelei amo dilia dawadigi. ⁸ Sulubadelaie iso asigi dawadigi neebe Gode amea udia dolö fii odoa nefolalebe ilige dofea neebela ulufadigila olesalea ie Gesami Hedabi niligali i amo gadola iligalige imelë. ⁹ Eada ilige nilige mogogi nofeida maade. Ili Yesuma asigi afädë negesebegi, ilile nafade hamoi amo ea hëla fisimelë. ¹⁰ Amaimo, dilia Gode fedogola bimolölahilä adu yöi edefade niliage nilile nado amoliage ägümolöi made amo bëgëla aulo nefolalebe amolia ägümäia neala ägüsi amo mi edoie. ¹¹ Amala hamomolöi mademelë. Nilia helësësaleada, Dafidilo Geloï Yesuie ugila negeloea ili damula asi amo gadola nilige damula asila helësësamelëla Fidaea säi. ¹² Amala säsebegi, Banabasale Fololea udia dolö fii odoabalä nea, Godea elema aligila nea dolöea hamomolöi made gadoige hido elöige hamoi amo sulubadela gegedoi sefolalebe amolima elea säla i. Säla iaha nebegi, ilia ado adola made, nalabola sefolalo. ¹³ Elea ado säha maadesebegi Yemesea sähalea, Nedoola dilie, na säsebewe nabuö. ¹⁴ Godea udia dolö fii odoa nefolalebe amoli hamei amo dafidi olela odoa iligi ie namiäia memelei amo Saimonoea nilima awala säla imelë. ¹⁵ Säla i amo gadola bea sälo nefolalo amolia ado amo wäla säla negei dialea. Amoda gomalä dëdëla negei dialea. ¹⁶ Dafidilo Geloïa sähalea, Hobeä ne obëgëlahilä na Debidie mosö dagabola digai amo hamogimolö. Mosö hai dibe amo hahamogilahilä gelolasimolömelë. ¹⁷ Mida, udia dolö fii odoa amolia Dafidilo Geloï hogomäia amamolömelë. Fii odoa nie ei gaula neebe amoli sulubadelaä ne hogomäia amamolömelëla säi. Gowe sulubadela hamolo Dafidilo Geloïa amala säila säla dëdëla negei dialea.

Amosi 9.11-12

¹⁸ Amoda siibafalä nilia dawadigi. ¹⁹ Na sämolö helësësebe amoda gowe. Udia dolö fii odoaea Godema asigi besusa neebe amolida nilia neala yölasimolö amo dofea made. ²⁰ Ili yöi made gaumäia nilia ilima beba gomalä dëdëla fisiga gadelä. Age gowe, molö nulö dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio. Agedu gowe, udia dolö fa nimabio. Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio. Biyidu gowe, heale hi eege muabio. Amoli dëdëla fisiga gadelä. ²¹ Mida, siibafalä Mosese nebegi mala säla negei dibe amoda gaamu sulubadelagi dolö odoaea säla iahamu aligilo. Ie ado mala amoda gedolo mosö difolalebea ami segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilomelëla Yemesea säi.

Fii odoa Geleso sosogo nefolalebe amolima beba dödëla i

²² Amala säsebegi, abosolo amoliage dolö dafidilo nefolalo amoliage, amase, udia dolö Godea wela ifosi ami nefolalo amoli sulubadelaeage ado afädë negelahilä sähalea, Nilä neebewegi dolö odoa Folole Banabasalebalä Ädiago mosäia memeledelämelëla säi. Amala sälahilä ilia Yudasale, ie ei elöda Basabasa, Sailasale memelei. Eleda edoolali amoligi dafidilo nelö. ²³ Beba ilia gaula mosäia gomalä säla dödëla i.

Abosolo niliage, dolö dafidilo nefolalebeweage, dilile didoo nefolalebe nilia nilile nedoo fii odoa Ädiagoge Siliamadige Silisiamadige nefolalebe dilima dili go gabiola säla beba gowe dödëla iasisago.

²⁴ Nilä neebewegi odoaea dilima ado säla i amea dili fudugila asigi säosäola nefolaleai amo nilia nabi. Iliä amo amala sämalola nilia made säimelë. ²⁵ Amoie nilia ado afädë negelahilä, dolö memelei amoli nilile damelë aeaifali Banabasale Fololebalä dili neebee fisiga idamolöla helësëi. ²⁶ Dolö äudä amoleada nilile Dafidilo Geloï Yesu Gelesoie äigi hamoi hamosalea baagomolö ga made dibeä amimu ga madela aligilomelë. ²⁷ Nilia amala helësëi amo gadola Yudasale Sailasalea bebagi ado dödëi amo gadola adoea säla imäia dili neebee mosalahagomelë. ²⁸ Gesami Hedabiage niliage yöi afädë dilima neala baalasiloea nilia ado geloi biyidiamu dilia hamomäia säla imolöla helësëi. Amoda goweli.

²⁹ Age gowe, molö nulö dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio.

Agedu gowe, heale hi e muabio.

Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio.

Biyidu gowe, udia dolö fa nimabio.

Amo hamomabiola säi amo hamola made sisigaha aligiseda, hedabola namolömelë.

Hä amomelë. Hawiola

säla dödëla i. ³⁰ Hä mofiamalolahilä ili Ädiago digai. Digala beselagalalahilä ilia Geleso sosogo nefolalo amoli gegedomalolahilä beba dödëi amo ilima i. ³¹ Amala iasebegi udia dolö amolia dödëi amo nidei. Ado hedabi dödëi amo nidei amea ilile asigi neala gelolasisebe amogi obeägi. ³² Yudasale Sailasaleage bea sälo nea, edoolali bologodei namiäia neala asigi gelolasila ilima ado yafie säla iahamu nelö. ³³⁻³⁴ Ele Ädiago ami segeyo holöbö ede nelolahilä, ilia dafidi ele mosalola sälo nefolalebea ami obögëmäia edoolalia aealo alima diamiäialahilä, Hawio obögëmalola säi.* ³⁵ Folole Banabasale Ädiago ami nea, eleage dolö odoa yafieage amolalia Dafidilo Geloïie ado mala säla iadigi säla oleladigisa nelö.

Folole Banabasale gëgëlahilä hido hidoi

³⁶ Segeyo odoa nelolahilä Foloea Banabasama sähalea, Gaamu sulubadelagi Dafidilo Geloïie ado mala säla ia ami edoolali hedabola neebelela fädäla bebee obögëdila säi.

³⁷ Amala säsebegi, Banabasaea Yone Maga helësëlahilä, nihiligila afahala säi. ³⁸ Amai gaso, Foloea e sigi moholö amo dofea madela helësëi. Mida, dafidi ea elebalä hamoi hamomolö made awäla ele digila Bäfiliala bahila obögëi amogi. ³⁹ Amala helësësebegi Folole Banabasale helemu edefade gëgëlahilä mogela, Banabasaea Maga sigi gaula ele Saibulusi moholöie ödä duugi fila asi. ⁴⁰ Amase, Foloea Sailasa memelesebegi edoolalia sähalea, Godeie ugila negelo alibalä namialola säsebegi, ele asi. ⁴¹ Ele awäla Folo e Siliamadige Silisiamadige nawesa nea, udia dolö Godea wela ifosisi sege amoligi nefolalo amoli neala gelolasisila aliligi asi.

* **15:33-34:** 15.33-34 Dawadigi odoa ilia helësësaleada ado odoa säi damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Ami gaso, Sailasa eda Ädiago ami namolöila helësëi.]

16

Dimodi e Folole Sailasalebälä asi

¹ Folo e awähamu nelolahilä, Debige Ilisidalage awäla beselagalai. Ami bægëla aulo afädë ëi Dimodi nelo. Ìe emeda Yu fii udia gaso, ìe eedoda Giligi dolö nelo. Emeda asigi afädë negei sulo. ² Edoolali Ilisidala ami fiiage Aigoniama fiiage Dimodi eda asigi mogoi neala sälo nelo. ³ Foloea Dimodi ebalä moholöla helësëlahilä, ea Dimodiie gafodo damulasi. Amala hamoi amoie mida, segea ami Yu udia dolö neebe amoli sulubadelaeada Dimodiie eedoda Giligi dolö neala dawadigi neebe amo helësëlahilä amala hamoi. ⁴ Ili gaamu dibeamadi amogi nawesalea ilia abosologe dolö dafidiloge Yalusaleme ami nefolalo amolia mala säla negei amo gadola ilia bægëla hamomäia ilima säla ìia awäha nelo.

⁵ Amalebe udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli Yesuma asigi afädë negemolömadi neala gelolasilahilä, segeyo sulubadelagi odoaea asigi afädë negelahilä ilima maala baala bäusa nelo.

Foloea Doloasa nea sosoäla awäla meli

⁶ Gesami Hedabia ilia Esiamadi ado mala säla ìmolö mosabiola idi gasebegi, ili Filigiamadile Galesiamadilemu nawesa namolö asi. ⁷ Misia sege nofea ami awäla beselagalalahilä, ili Bidiniamadi awäla beselagalamolö helësësebegi, Yesuie Gesamia mosabiola idi gai. ⁸ Amala idi gasebegi, ili Misia baagila digala gaamu Doloasa awäla beselagalai. ⁹ Awäla beselagalasolo amo gala, gasigi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Masedonia fii dolö afädëa ema sähalea, Dia nili Masedonia ugila negemolö duhulu dægëla misialola säha neebe meli. ¹⁰ Foloea amala sosoäla awäla beasebegi, hä nili fodolofali Masedonia moholöie fu hogosa neada Godea nilia ilima Ado Mala Hedabi säla ìmäia neala olei gabula helësëi.

Ilidiaea asigi afädë negei

¹¹ Amalahilä nilia Doloasa dägila ödä duugi fila mogolafali awäla Samodelese beselagalai. Amo aiyo amogi oböla awäla Neabolisi beselagalai. ¹² Neabolisi amila nagadabodo awäla Filibai beselagalai. Gaamu amoda Masedonia segeie afädë dilo. Amida Olomo gamane maala aligilo. Nili ami segeyo odoa nelo. ¹³ Segeyo Sabada gafegi Filibai gaamu amoie yala idi galo baagido doadigila awäla, ödä afädëie agesua Godema adolo sege dialealedula helësëlahilä, nili ödägi ami afiai. Ami awäla udiafali odoa gegebola sefolalebe amolibalä ffigilahilä adosa sefolalo. ¹⁴ Daiadaila udia afädë ëi Ilidia sulo. Ado säi amo ea nabaha sulo. Udia ameada fagulo hogale uii gadoi amo bidi neaha aligilo. Ea Godeie ëi gauia adala Godema adosa filo. Foloea ado mala säla ìaha nebegi Ilidiaea mala amo hedabola nabala gaula mogomäia Dafidilo Geloia ìe iso asigi doga negelasi. ¹⁵ Amala hamosebegi, Ilidiage ìe mosöa ami aligilo amolige ödägi gei. Ödägi gesebegi Ilidiaea nilima sähalea, Dafidilo Geloima na dofä asigi afädë negei gabula helësësa galëda, na mosöa namolö mofiamalola säi. Ea ähadulamu eegesebegi nili ea mosöa afiai.

Folole Sailasale Filibai galabaia negei

¹⁶ Nili Godema adolo segea ami awäha nebegi, dolisä afädë galabaia hamoi gadoi hamolasilo sulo amoma, mugabe fedalahilä meualasilo sulo amo, nilia gausiala digai. Dolisä amea meuasebe amoie, udia dolö nefolalo amolia ìe beaha aligilo nefolalo amoligali muni ede ìlo nelo. ¹⁷ Folola nihiligila awäha nebegi, dolisä amea bægëla maalahilä üala sähalea, Dolö golida Gode ilibia edefade neebe amoie hamoi hamolasilo neamelë. Dili damula aulo neala gaumäia, ilia säla ìlo neala säi. ¹⁸ Dolisä amea segeyo yafiegi ado amala sähamu aligisebegi, Foloea habobalahilä besuia imogola mugabe fedai amoma sähalea, Yesu Gelesoie ëigila sähago. Dolisä go dägila, segea mosöla säi. Amala säi amole, mugabe amo doadigila asi. ¹⁹ Amala hamosebegi, dolisä amoie beaha aligilo amolia hobeala muni bu elö made nimolö gabula helësëlahilä, ilia Folole Sailasale

gaulahilä, magaia gaamugi sigi aligilo nefolalebea ami, ele gaula dusugaia asi. ²⁰ Ilia Olomo gamane gudi mogelo nefolalo amoli neebee ami sigi awälahilä sähalea, Yu dolö äudä gowelee nilile gaamugi wi maalahilä, udia dolö neala nafadelasisebemelë. ²¹ Nilia hamomolö madela säla negei dibe amoda, elea hamomalola säla olelesa neamelë. Mala olelesebe amoda, Olomo dolö nefolalebe niliada amo nabala hamomolöi mademelëla säi. ²² Amala säi amo nalahilä, udia dolö gegedoi amoliage ele nufulö hamosebegi, gudi mogelo amolia elele fagulo giladigilahilä, ele buudi damuia nufualai. ²³ Ilia gelola nufudala ialalahilä, Folole Sailasale dusugaia awäla, galabaia mosöa ifosilahilä, galabaia beaha aligilo amoma gelola sähalea, Ele hedabola idihë namialola säla i. ²⁴ Amala säla iasebegi, galabaia sigi aligilo amea ele galabaia mosö hogoli mogogi amogi gaula awäla ifosilahilä, elele emo i gäia igadula negesi. ²⁵ Gasi mogogi Folole Sailasalea Godema adoladigi, ie ei gauia adala gë udäladigisebe amo, odoa galabaia mosöa sefolalo amolia nabi. ²⁶ Amala säha sebegi, fogoli edefademalä fodolo maalahilä, galabaia mosö igau fogosa maadei. Amala hamoi amole, mosö amoie idi galo doge negesa maadelahilä, igi efëa ili sulubadela nafodoi amoge, holola fisigäla digaha maadei. ²⁷ Amala hamoi amogi, galabaia beaha aligilo amo adi elaboi amo nowelahilä beahamelebe, idi galo sulubadela doge negesa maadei dibe amo bealahilä, galabaia negei amoli fisäla awäha maadei gabula helësei. Amala helëselahilä, ea hile nudulo helebe besela neala, hi e nufudala baagodelä hamosebegi, ²⁸ Foloea ado gelolafali sähalea, A, di dihimu nufuabio. Nilida fisäla made asimelë. Sulubadela sefolaleawela säi. ²⁹ Amala säi amo nalahilä, galabaia beaha aligilo amea gele gaula mofiamola sälahilä, Folole Sailasalea sebee baluluia awäla, e emo gisisëla elele emo mia fila digai. ³⁰ Amala hamolahilä, ea ele segea sigi fedalahilä elema sähalea, Dafidilo äudä alie, Godea ne damula mosäia na abilia hamomolödula nabi. ³¹ Amala nabasebegi, elea säla obëgesalea, Dafidilo Geloï Yesuma asigi afädë negeseda, dihidige, die mosöa ami aligilo amolige, damula moholömelëla säla i. ³² Amala sälahilä, elea emage, ie mosöa aligilo amolimage, Dafidilo Geloïie ado mala säla iaha nelö. ³³ Amo gala, gasi mogogi galabaia beaha aligilo amea ele sigi awälahilä, elele domalogi buudi damuia nufi amo nigime heläsi. Amala hamosebegi, eege ea mosöa aligilo amolige ödägi gelasäsi. ³⁴ Ödägi gelasisebegi, ea ele ea mosöa sigi awälahilä, ele molö muäia i. Eage, ea mosöa aligilo amoliage, ilia Godema asigi afädë negei amogi edefade obeägisa nelö.

³⁵ Yose Olomo gamane gudi mogelo amolia dadi gauï nefolalo amolima ado säsisalea sähalea, Dolö äudä amole fisigämäia säla imalola säsi. ³⁶ Amala säsi amo nalahilä galabaia beaha aligilo amea Foloma säla iahalea, Na ali fisigämalola gudi mogelo amolia säsi gabumelë. Ilia amala säsi gabugi ali doadigila awähalea dalulo go gaula geleä mosalola säi. ³⁷ Amala säsebegi, gaso, Foloea dadi gauï mofiai amolima sähalea, Alida Olomo dolö amogi neebe amo ilia gudila made, udia dolö si mogogi buudi damuia ali nufi. Nufudalahilä galabaia mosöa gaula dusugaia awäla ifosisio. Amaimo, iliada walio ali geleä musügä fisigäla mosalasiole. Ai, amala mademelë. Hili ili maalahilä ali fisigämäiamelëla säi. ³⁸ Foloea säi amo gadola dadi gauï amolia gudi mogelo amolima säla iasebegi, ele Olomo dolö amogi gabiola säi amo nalahilä ili bedäi. ³⁹ Amalahilä ilia ele neebee awäla elema aeala sähalea, Asiala hamoimelëla sälahilä, amila sigi segea doadigila awäla gaamu we digäla mosäiamelëla geleä säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, ele galabaia mosö digäla awäla Ilidiaea mosöa asi. Mosöa amida edoolali sefolalebe amoli bealahilä, elea ili neala gelolasilahilä asi.

17

Folole Sailasalea Desalonaiga nea hamosa nelö

¹ Ili asi amo awäla Äfibolisige Aboloniage beselagalaladigila awäla giso Desalonaiga beselagalai. Gaamugi amida Yu udia dolöie gedolo mosö afädë nelö. ² Dafidi Folo e sege odoagi nea gedolo mosöa aulo amo gadola e awäla gedolo mosöa ami digai. Gedolo mosöa ami Foloea segeyo Sabada gafe ohodoagi gegedola mofiai amolibalä ado bebagi säla dödëla negei amo ilima säla iaha nelö. ³ Amala säla iaha nea ea ilima Godeie ado mi ulufadigila awala säla iaha nelö. Ea ilima sähalea, Afädë Memeleia sē naala baagola nowemolöla bea sälo amolia dofä amala säla dödëla negei dialea. Yesuda na walio dilima säla iahago. Amoda Afädë Memelei amomelëla Foloea säi. ⁴ Amala säla iasebegi, odoa ami nefolalo amolia ea dofä säsebelä helësëlahilä Folole Sailasalebalä dii. Giligi udia dolö Godeie ei gauia adalo yafieage udia dafidila fii odoaeage amai.

⁵ Amai gaso, Yu dolö nefolalo amolia naabo gëlahilä, dolö nafade hamolo memalä magaia gaamugi nawesa aligilo nefolalo odoa amoli hobe nii. Hobe nealahilä udia dolö yafie gegedolasila, ado gelolafali säi amea ili sulubadela gaamugi ami nududulä hamoi. Amala hamola ilia Folole Sailasale udia dolö neebee sigi moholöie ele hogosalea dolö afädë ei Yeisonoie mosöa ami fudulasia awäla hogola digai. ⁶ Awäla hogoi amo ele made beasebegi, ilia Yeisonoge edoo odoa amolali gaula dusugaia awäla galisolö dolö amoli neebee awälahilä gelolafali sähalea, Dolö sege sulubadelagi nafade yafie daidola hamosa maadelo amolia hä nilile segea beselagalai gabumelë. ⁷ Beselagalasebegi Yeisonoea ie mosöa fimäia fu i gabio. Ili sulubadela beaha aligilo gini elö Yesu neebe amo sähaleada, beaha aligilo Gini Sisa neebe amea hamolo mala säla negei dibe amoda damusa neamelëla säi. ⁸ Udia dolö sulubadela nefolalo amolige galisolö dolö nefolalo amolige ilia ado säi amo nabalahlä, fudugila bedäi. ⁹ Fudugila bedäsebegi galisolö dolö amolia Yeisonoeage dolö odoa ebalä gaui amoliage ili fisigämolöie muni imalasebegi, imalasebe amo gadola iasebegi ili fisigäi.

Folole Sailasalea Belia nea hamoi

¹⁰ Segeyo amoie gasigi edoolalia Folole Sailasale Belia moholö mosalola säi. Amala säsebegi, ele awäla Belia beselagalalahilä, Yu udia dolöie gedolo mosöa ami asi. ¹¹ Udia dolö Belia ami sefolalo amolile asigi fisigäi ameadä Desalonaiga udia dolö amoli baagila asi. Iliä Godeie ado mala nabolö edefademalä obeägila nabahamu nelö. Nabalahlä, ilia Foloea ado mala säla i amo dofä walebelela bimolöie segeyo sulubadelagi bebagi ado dödëla negei amo nidela fädäla beaha aligilo. ¹² Amala hamolahilä ili yafiea asigi afädë negei. Giligi udia dafidila fii sefolalo amoliage, amase, Giligi dolö yafieage asigi afädë negei.

¹³ Amala hamosebegi, Foloea Belia amige Godeie ado mala säla iaha neala säi amo nabalahlä, Yu dolö Desalonaiga nefolalo amoli Belia ami mafulahilä, udia dolö amoli fudugila bedämäia ili neala fologolasi. ¹⁴ Amala hamosebegi, edoolalia Folo e ödä duhulu dibeamadi amodi mosäia fodolofali fisiga gai. Sailasale Dimodile made awäla Belia ami nelö. ¹⁵ Folo ifola afiai amolia e Adenesi gaamugi ami ifosila obögësebegi, Foloea ilima ado säsisalea, Sailasale Dimodile ne neebee fodolofali misiäia säla imalola säsisesebegi ili obögëi.

Folole Sailasalea Adenesi nea hamoi

¹⁶ Folo e ele misiäia Adenesi ami beaha nea beahamelebe, gaamugi ami nelebo yafie wäfalä godegali göa nelegela sämolöie naaboea hamoi difolalebe amo bealahilä, ie asigigi edefademalä yösa nelö. ¹⁷ Amogi yöla ea gedolo mosöa ami awälahlä, Yu udia dolö nefolalo amolibaläge odoa Godeie ei gauia adalo nefolalo amolibaläge didiäha nelö. Magaia gaamu dibe amige segeyo sulubadelagi udia dolö gausiasebe amolibalä ea didiäha nelö. ¹⁸ Ebigulia sosogo mala olelelo dolö odoaeage Sidoigi sosogo mala olelelo dolö odoaeage Folobalä säla obögë obögësa nelö. Ili odoaea sähaleada, E dawadigi gadoi hamola säha neebe goda edo säsebelä säi. Amase, ili odoaea sähaleada, Sege näiadodi

amolile godeie mala säla iahaledula säi. Iliä amala säi amoie mida gowe. Foloea Yesuie malage baagoi amoli nowemolö malage säla i amogi amai. ¹⁹ Amala sälahilä ilia Folo e sigi awäla Aliobagusa Galisolö dolö amoli geGEDOLA adolo segea ami awälahilä ilia ema sähalea, Dia mala gähe säla olelelo amo nilia nabolö hamesamelë. ²⁰ Ado odoä säi amo hido elöi gabugi, amoie mi helësëdeläla säi. ²¹ (Adenesi fii amoliage, amase, sege näiadodi fii Adenesi ami maala nefolalo amoliage nelebo odoada hamolo made, segeyo sulubadelagi iliada mala gähe elöi elö elöla sämolöge nabolöge amomu hamosamu aligilo.)

²² Amasebegi Foloea Aliobagusa Galisolö dolö amoli mogogi nowela nea sähalea, Adenesi fii dilie, dilia nelebo afädë hamosebego na beahaleada, dilia göa nelegela hamolo mala amo gelola hamei gabula helësësamelë. ²³ Na nawesalea beahamelebe, dilile göa nelegela sälo mosö yafie meli. Beahaleamelebe göa nelegela nufudala ilo auli afädë aulula negei dibeä ami gomälä dëdëla negei dibeo. Gode nilia dawa madegalila dëdëla negei dibeo. Dilia Gode dawa made nea e helësëlo. Amo hile ado malafali amo na walio dilima säla iahagomelë. ²⁴ Godeada sege dibe sulubadelage nelebo sulubadela amogi dibe sebe neebe amoge hamosa maadei. Gode eda mudaiäiege nagadaiaiege Dafidilo Geloä nea. Gode amoda gobela ilo mosö naaboea hamoi amoligi aligilo made nea. ²⁵ Eda nelebo afädë ufolä adida made neebe amo dolöfäeä e ugila negela nelebo afädë imolöi mademelë. Mida gowe. Ea namolöge hamege nelebo sulubadelage udia dolö sulubadelagali imolöda hi e nea. ²⁶ Eada mi gäwila dolö afädë hamoi amoma aligila udia dolö fii sulubadela hahamola sege sulubadelagi awäha namialai. Aso, amala made hamola nebegi, dafidifali ea daiäha maadelahilä, udia dolö ili amo gala gowegi namiäiala helësëlahilä, ilile sege nofela daiäla negei. ²⁷ Ea ili hamoi amoie mida gowe. Iliä e hogomäiage nagubaia nawela e beagolemäiage ea ili hamoi. Gode eda nili hido hidola neebeä wagadi made made nea. ²⁸ Mi ema aligilahilä, ie geloigi nili segegi filadigi fologoladigisa sebewemelë. Amo gadola diligi ado dëdëlo dolö odoä nefolalo amolia sähalea, Nilige ie malölali neamelëla sälo. ²⁹ Hä nilida Godeie malö neebeä amea, nilia e goloeage silibaeage igiage, nelebo afädë dolöea ie asigia naaboea hamola negei difolalebe amoma Godeda amo gadoi neala helësëmolöi mademelë. ³⁰ Godeada dafidi udia dolöea e dawa made nea hamoi amoda ea helësëlo made nelo. Amalo gasoda, walio ea udia dolö sege föi sulubadelagi neebeä amo sulubadelaäeä asigi besumalola gelola säha nea. ³¹ Ea dolö afädë memelei amoie aulodaiäla udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolibalä mogolafali memelela mogemolöie segeyo afädë daiäi amo dialea. Ea dolö memelei amo baagola nowela ifosi amea udia dolö nefolalebe sulubadelabalä amala hamomolömelëla dofä gelola säla negei amo oleimelëla Foloea säi.

³² Baagoi amoli nowemolöla säi amo nabalahlilä, dolö odoä nefolalo amolia ölahilä e gadiaboi. Amase, odoäeä sähalea, Ado walio säla i amo hobeala bu elö nabolö helësësamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, Foloea ili amilahilä digila asi. ³⁴ Amala awäsebegi dolö odoä nefolalo amolia ebalä dila asigi afädë negei. Asigi afädë negei amoligi dolö afädëie äida Daionisiasa, eda Aliobagusa Galisolö dolö nelo. Eage, amase, udia afädë äi Damalisi eage, amase, odoäeage elebalä asigi afädë negei.

18

Foloea Golidi nea hamoi

¹ Amala hamosebegi, Folo e Adenesi digila Golidi asi. ² Golidi ami Yu dolö afädë äi Aguila gausiai. Eda Bödasa fii dolö. Beaha aligilo Gini Golodiasaea Yu fii Olomo nefolalebe amoli sulubadelama näiadodi afiaha maademalola säsebegi, Aguila ie udia Bilisilale Idali sege digila hädamade misi nelo. Folo e ele sebeä asi. ³ Foloeage Aguila Bilisilaleage hamoi afädë hamolo. Amalebe e eleä mosöa gedola nea eage hamoi hamosa nelo. Ili bidi nimolöie ilile hamoida balai mosö nedëmesa aligilo. ⁴ Amo hamosa neada

Foloea segeyo Sabada gafe sulubadelagi gedolo mosöa ami awälahilä, gegedoi amolibalä didiäha nelo. Yu udia dolö odoaeage Giligi udia dolö odoaeage ea dofä säsebela helësëi.

⁵ Sailasale Dimodile Masedoniala digasebegi, Foloea segeyo sulubadelagi Godeie ado mala säla iahamu nelo. Ea Yu udia dolö nefolalo amolima Afädë Memelei amoda Yesu neamelëla gelola säla iaha nelo. ⁶ Amala säla iaha nebegi gaso, ilia made nabalahlilä e baagido säladigi gagadeladigisa nelo. Amala hamosebegi, Foloea ie fagulo fëfëladigilahlilä, ea ilima sähalea, Dili nafadegi awäседа, dihili asiala hamoi ameamelë. Asialada nema mademelë. Walio neebe wegida ne awäla udia dolö fii odoa nefolalebea moholömelëla säi. ⁷ Amala sälahilä, amila ili digila Folo e dolö afädë ëi Didiasa Yasadasa amea mosöa asi. Ie mosöda gedolo mosö gägägëlafalä nelo. Dolö ameadä Godeie ëi gauia adalo nelo. ⁸ Gedolo mosö beaha aligilo ëi Galisibusaeage ea mosöa aligilo amoliage ilia Dafidilo Geloima asigi afädë negela nelo. Amase, Golidi udia dolö yafie nefolalo amoliage nabalahlilä asigi afädë negesebegi ili ödägi gei.

⁹ Gasi afädëgi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Dafidilo Geloia ema sähalea, Bedäla nafi yömabio. Mala säla iahamu namialo. ¹⁰ Mida, ne dibalä neamelë. Gaamugi guida, udia dolö yafie nie neebe amea afädëa di nufudala sëlasiölö mademelëla säla i. ¹¹ Amala säla iasebegi, Foloea udia dolö nefolalo amolima Godeie ado mala säla iaha nea gäheo i afädëie, elö amoie aube gafeia ami nelo.

¹² Agaia sege Galioea beaha aligilo nelo amo gaalu, Yu fii nefolalo amoli ado afädë negela ilia Folobalä ado neala e gaulahlilä gudilo mosöa sigi asi. ¹³ Sigi awälahlilä ilia sähalea, Udia dolö nefolalebe amolia Godeie ëi gauia adamäia dolö gowea mala säla negei dibe amo gadola made, mala elöi säla, säla olelesa neamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Foloea ado sädelä hamosa nebegi, Galioea Yu fii amolima sähalea, Yu dolöla dilie, mala dabalä nafade hamoiie sämolö mofiai galebeda, amoda na habobala made hedabola nabalabio. ¹⁵ Gasoda, adoge ëige dihilile mala säla negeige amolilemu galëda, amoda dihili hamogimalo. Goieda na made mogemolömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea ili gudilo mosöa amilahlilä nesiladigi. ¹⁷ Amala hamosebegi, ili sulubadelaea gedolo mosö beaha aligilo ie ëi Sosodenisi nelo amo gaulahlilä gudilo mosö baagido segeamadi ami nea nufudaha nelo. Amala nufudasebegi Galioeada hilile hamoi hamosebegola helësëlahilä ea adola made nelo.

Folo Silia segeie Ädiago obëgëi

¹⁸ Amala hamosebegi, Folo e Golidi ami segeyo odoa nelolahilä ea edoolalima dili samialola säla, ödä duugi fila Silia segea moholö asi. Bilisilale Aguilalege hiligila asi. Awäla Sëgilia gaamua ami nea Foloea Godema afädë hamomolömelëla säla negei amea ie busa hili damusa maadei. ¹⁹ Amalahilä awäla Ebese beselagalai. Beselagalalahilä Foloea ele ami digilahlilä, hido awäla gedolo mosö neebea ami beselagalai. Beselagalalahilä Yu dolö nefolalo amolibalä ado didiäha dilo. ²⁰ Amala didiäha dibegi ilia ema sähalea, Dida nilibalä holöbö sedade namiäiamelëla säi. Ila Amala säsebegi, Foloea ilima üla made säi. ²¹ E moholö nea ea ilima sähalea, Ne dili neebea obëgëmäiala Godea hameseda, amoda ne obëgëmolömelëla säi. Amala sälahilä ea ili hawiola sälahilä e Ebese digila ödä duugi fila asi. ²² Awäla ödä agesua beselagalalahilä Sisalia gaamugi beselagalai. Beselagalalahilä awäla e fedalahilä udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolima dili go gabiola säla olalahilä awäla Ädiago digai. ²³ Folo e Ädiago ami holöbö ede nelolahilä e awäla Galesiamadige Filigiamadige holöbö aligila baagiladigila awähalea Yesu bëgëla aulo nefolalo amoli sulubadela neala gelolasisila aliligi awäha nelo.

Abolosia Ebese nea hamosa nelo

²⁴ Amo gaalu, Yu dolö afädë ëi Abolosi eda Alegisädalia fii nelo amo Ebese misi. Eada ado hedabola dawadigila adolo nea, bebägi ado dëdëla negei dibe amo hedabola dawadigi nelo. ²⁵ Dafidi Dafidilo Geloie Idigi aulo mala ema olelei. Ie iso asigigi sämo

sämosa nebegi, ea Yesuie mala amo udia dolöma hedabola olelesa nelo. Abolosi eada Yonea ödägi gelo mala olelei amomu dawadigi nelo. ²⁶ Abolosia gedolo mosöa ami nea gelola säla äaha nelo. Amala säla äasebe amo nabalahlä, Bilisilale Aguilalea Abolosi sigi aliga galahlä, elea Abolosi ea Godeie Idigi aulo mala hedabola helësëmäia mogolafalä säla äaha nelo.

²⁷ Hobeä Abolosi e Agaia segea moholö helësësebegi, edoolalia e gelolasila hä mosalola sälahilä, Yesu bögëla aulo amolima beba dödëla äasisalea Abolosima obeägilahilä gauia idogomalo. Abolosi e ami beselagalasebegi, udia dolö Godeie ugila negeloea ili ugila negesebegi asigi afädë negei amoli ea hedabola ugila negesa nelo. ²⁸ Mida, udia dolö yafie gegedoi nebegi, ea bebägi ado dödëla negei dibe amogila sähalea, Afädë Memelei amoda Yesu e neamelëla ulufadigila säi. Ea ado amo gelolafalä säsebegi, Yu udia dolö hewalahilä ilia adola made sau sagai.

19

Foloea Ebesa nea mala säla äaha nelo

¹ Abolosi e Golidi nebegi Folo e nawesalea segebi gau fedala digaladigila awäla Ebesa beselagalai. Beselagalala Ebesa ami bögëla aulo odoa gausiai. ² Gausialahlä ea ilima nabahalea, Dilia Yesuma asigi afädë negeselo amo gala Gesami Hedabi niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Gesami Hedabi neala säi goda nilia nabi mademelëla säi. ³ Amala säsebegi, Foloea säla obögësalea, Amai galëda, edoea ödägi geila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Yonea ödägi gelo amo gadola geimelëla säi. ⁴ Amala säsebegi, Foloea säla obögësalea, Yonea ilia nafade hamoi amoie asigi besula ödägi gelo. Ea udia dolöma sähalea, Ne dafidi misi neamelë. Hobeala afädë moholö amoma dilia asigi afädë negemolö dialeala säi. Hobeala moholöla säi amoda Yesu hi e helësëla säila Foloea säi. ⁵ Foloea amala säi amo nabalahlä, ili Dafidilo Gelo Yesuie äigi ödägi gei. ⁶ Amasebegi Foloea ilima naabo negesisebegi Gesami Hedabi ilima digala ilia ado elö säla bea säha nelo. ⁷ Dolö amolida giwilasi gadoi nelo.

⁸ Amala hamosebegi, Folo e gedolo mosöa ami digai. Aube ohodoagi amala digahamu nea ea ado mala gelola säla äahalea, udia dolö nefolalo amolibalä didiähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala säla äaha nelo amoda dofä säi gabula helësëmäia säla äahamu nelo. ⁹ Amala säla äahamu nebegi dolö odoa nefolalo amolia ilile asigi geloi neda asigi afädë made negei. Udia dolö nefolalo amolia nabuäia ilia Idigi aulo mala amo gagadesa nelo. Iliä Amala hamosebegi, Foloea ili amilahilä Yesu bögëla aulo amoli sigi asi. Amala hamolahilä segeyo sulubadelagi ado mala säla didiälo mosö afädë Dilanasaie neebee ami awälahilä, Foloea Yesu mala säla didiäha nelo. ¹⁰ Ea gäheo i äudägi amala hamosamu nelo. Amala hamoi amea Esia segea nefolalebe ili sulubadela, Yu udia dolöeage, Giligi udia dolöeage, Dafidilo Geloie ado mala nabi.

Segebaie efegeliala hamoi

¹¹ Godea Foloie naaboea geloi melëlo made hido elöi hamosa nelo. ¹² Ie filimo dogelo faguloge bululo faguloge hile domalogi diigilo amo gaula oloi difolalebea ami awäsebegi, oloi damuladigi, mugabe doadigila awäladigisa nelo.

¹³ Amala hamosebegi, Yu dolö nawesalea mugabe fedai nesiladigisa aligilo nefolalo amoligi odoaea oodo beala Dafidilo Gelo Yesuie ei säla mugabe fedai nefolalo amolima sähalea, Foloea ie mala säla ilo Yesu amoie äigi dili nesiladigisagola sälo. ¹⁴ Yu udia dolöie gobela ilo busa afädëie ei Segebaie efegeliali gifalädalä amolia amala hamosebegi, ¹⁵ mugabe fedai amea ilima säla obögësalea, Na Yesu dawa, Fologe helësësa. Gasoda, dilida nowëla nabi. ¹⁶ Amala nabalahlä dolö amoma mugabe fedai nelo amea ilima nila sadia alogola ie geloia ili baagila awäla, ili nufudala äalalesebegi ili mosöa amila sësëla dudugimu fisäla asi. ¹⁷ Amala hamoimelëla säi amo nabalahlä, Ebesa nefolalo

sulubadela Yu udia dolöge Giligi udia dolöge edefademalä bedälahilä, Dafidilo Geloï Yesuïe ëi gauia adaha nelo. ¹⁸ Amase, asigi afädë negei yafie nefolalo amoli maalahlilä, ulufadigila, nilia nafade amo hamoimelëla säla sisiaha maadei. ¹⁹ Golë hamolo yafie nefolalo amolia ilile golëie beba difolalo amo gaula mafulahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaëa bimäia gobesa maadei. Beba gobei amoli muni dafidi nii amoda näba gegedolada siliba giwi dausini nabülasi bia gadoia nii.

²⁰ Amo gadola Dafidilo Geloïie ado mala daidolahilä edefademalä gelola bäui.

Ebesa ami nebegi habobahalea üalala säi

²¹ Amala hamosebegi, Folo ema Gesamia helësëlasisebegi daiala negesalea, dafidi Masedoniage Agaiage awälahilä, hobeala Yalusaleme moholöi moholöla helësëi. Amala helësëlahilä sähalea, Ami awäha maadelahliläda, Olomoge söfë moholö dialeala säi.

²² Amala sälahilä ea ïe ugila negelo Dimodile Elasadale Masedonia mosaloi. Ele amala mosalolahilä, e holöbö Esia sege beaha nelo.

²³ Amo gala, Idigi aulo mala olelei amogi yömolö holöfalï made, edefade beselagalai.

²⁴ Dolö afädë nelo amoïe ëi Demediliasa, ea nelebo elö elöla silibaea hamolo nelo. Ademisiïe gobela ïlo mosö gadoi holöfalï afädë afädëla Demediliasaea silibaea hamolo nelo.* Ea amo hamolo ameada hamoi hamolasilo nefolalo amolia muni edefade neaha aligilo. ²⁵ Ea ïe hamoi hamolasilo amolige, dolö odoëa hamoi amo gadoi hamolo nefolalo amolige neala gegedolasilahilä sähalea, Dolöla dilie, nilia hamoi amo hamolo amea muni edefade nelo amoda dilia dawa. ²⁶ Ebesa wimu made, Esiamadi sege holöbö sulubadelamadida, dolö Folo amea udia dolö yafie dusugala nidilahilä ilile asigi neala gagaolasila sähalea, Nelebo dolö naaboea hamola nowei amolida gode madela sälo nea. Amo dilia beadigi nabadigi amomelë. ²⁷ Ea amala hamosa neebe ameada, udia dolö amolia nabalahlilä, nilia bidi nimolöïe hamoi hamolo amoda nafadela säloea. Amomu made, nilile gode edefade udia Ademisiïe gobela ïlo mosöge udia dolöïe siigi memalä gabula säloea. Amase, Esiamadi udia dolö nefolalebe amoliage, udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliage dafidi ïe ëi gauia adalo gaso, ïe ëi edefade amo neala nagadaialoeala säi.

²⁸ Ado säi amo nabalahlilä, ilia edefademalä mihaläla gelola üalalahilä sähalea, Ebesaïe Ademisida edefademalä neala gelola sähamu nelo. ²⁹ Amaimo, gaamugi nefolalo amoli sulubadelaëa üalala dodogösa difolalo. Amala üalala dodogösa difolalea Masedonia fii dolö äudä Gaiusale Alisadagusale Folobalä nawesa aligilo amole ilia gaalu gedolo gaamu edefade dibeami fodolofalï sigi gaula asi. ³⁰ Foloea udia dolö yafie gegedoi dibeami hï äudulä hamosebegi, Yesu bëgëla aulo nefolalo amolia made mosalola säi. ³¹ Esia sege amoïe gamane sigi aligilo odoa Folobalä damelë hamola aligilo nelo amolia Foloma ado säsisalea sähalea, Di gedolo gaamu dibeami dofä mosabiola säsi. ³² Ili amala säsisebe amo gaalu, udia dolö gegedoi amolia gelola üalala dodogöla säha difolalo amea ili asusugahalea odoëa ado elö säsebegida, odoëada oböla ado elö säla aulo dabeladigisa dilo. Ili yafieada mi goweïe gedoi gabula made helësëi nefolalo. ³³ Yu dolö nefolalo amolia Alegisäda e nowela fedala aligisia ami namiäia nabelela gaula fedala ifosisebe amo bealahilä, udia dolö odoëa helësësaleada, mi e gabula helësëi. Amala helësësebegi Alegisäda e nowela aligilahilä nea naabo usigilisalea, gegedoi amolima ne mademelëla sädelä hamoi. ³⁴ Amala hamoi gaso, ilia eda Yu dolö amogi gabula bealahilä, ado gelola gaalu sähalea, Ebesaïe Ademisida edefademalä neamelëla säha nebegimu, aoa äudä gadoi asi.* ³⁵ Gaamu amoïe gusigusi nelo amea udia dolö sulubadela nefolalo amolima sau sagamolahlilä, ea ilima sähalea, Ebesa dolöla dilie, Ademisi edefade neebe amoïe gobela ïlo mosö neebe amoïege, amase, nelebo afädë mudaiala beselala digai dibe amoïege

* **19:24:** 19.24 Ademisida gowe gadoi. Eda wäfalï gode udia gadoi. Udia dolöëa nelebo elö elöla göa nelegela wäfalï gode amogali ïlo. * **19:34:** 19.34 Aoa äudäda molö giai deala molöi gadoi.

sigi aligiloda Ebesa gaamumu dibe amoda dolö afädëa dawa mateda nowë. ³⁶ Hä, na säi amo gadola afädëa wäfalä säila sämolö uli ameada, dilia nelebo afädë asigi made gäwila hamolo amo gadola, made hamola, sau sagamo. ³⁷ Dilia dolö äudä sigi misi goweleda gobela ilo mosöa negei amogi afädë made fa nii, dilile gode udia amoge made gagadeimelë. ³⁸ Amaimo, Demediliasaeage ebalä hamoi hamolo neebe amoliage ilia afädëbalä gudimolö helësësa nea galëda, gamane gudilo dolö neebe amea amoie gudimolö segeyo odoa daijala negei dialea. Iliä amogi gudimolöi galea. ³⁹ Amomu made ado odoage sämolö helësësa nea galëda, amoda gamane dolö amolia ado giwi sämolö gegedomalola säsegi sämolöi galea. ⁴⁰ Nilä walio hamoi amea Olomo gamane neebe ameada niläma dilia üalala dodogöla gëgëimelëla sälahilä, niläbalä gudimolöi gabumelë. Iliä amala hamoseda, nilä walio gegedola üalala säi amoie mi goweie säimelëla sämolöi mademelëla gusigusi amea säla wagai. ⁴¹ Amala säla wagalahilä, ea gegedoi nefolalebe amolima afiaha maademalai.

20

Folo e Masedoniage Giligige asi

¹ Ado gelola üalala dodogöla säha dilo amo sau sagaha maadeibua, Foloea Yesu bëgëla aulo amoli mofiamalolahilä, asigi gelolo mala ilima säla ilalahilä, ne awähamelë, dili hawio, namialola sälahilä, e Masedonia moholö asi. ² Sege amoligi nawesa nea, Foloea ilima asigi gelolo ado yafie säla iia awälahilä, hobeala Giligi segea beselagalai. ³ E ami aube ohodoa nelolahilä, hobeala e du neala Silia moholö hamosebegi, Yu fii nefolalo amolia e nufulöla didiäha dialeai amea, e Masedonia obëgëmolöla helësëi. ⁴ Dolö ebalä asi amolida goweli. Gaamu Belialada Bilusaie malö Sobadage, Desalonaigala Alisadagusa Següdasalage, Debila Gaiusage, amase, Dimodige, Esia segeala Digigasa Dolofimasalage, amoli ebalä asi. ⁵ Dolö amolida ilidale dafidi awäla nili misiäia Doloasa ami beaha nelo. ⁶ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amo baagilahilä, nili Filibai digila ödä duugi fila afiai. Amala afiala ödä duugi fila segeyo bia awälahilä, afiala ili nebea Doloasa beselagalai. Beselagalalahilä segeyo gifalädaläia ami nelo.

Doloasa ami Foloea Yudigasa neala nowelasi

⁷ Segeyo gifalädalügi nili molö molö gedolahilä Foloea ilibalä didiäha nelo.* E aiyo amogi moholö gabula helësëlahilä, ea säla iaha nebegimu gasi mogoi. ⁸ Mosö ilibia hogoli nili gedoi amogida gamali wala negei malei dilo. ⁹ Ami malisä afädë amoie ëi Yudigasa e mosö amoie wido holela dagaboidaia ami salea edefademalä süwiala waoi. Foloea sähamu nebegi, Yudigasa süwiala adi elaboi amo hogogolula fedai osodadaia amila bebedoi. Amala hamosebegi, neahamelebe hä baagoi meli. ¹⁰ Folo e digalahilä malisä amodaia dia fedalahilä naaboea gauia welahilä sähalea, Hame gudusebemelë. Didigaomabula säi. ¹¹ Amala sälahilä Folo e bu fedala beledi dagabodasila nalalahilä, ado sedadela säha nebegimu segeyo sagai. Segeyo sagasebegi, e asi. ¹² Malö amo made baagoi sebegi, ilia e sigi awähalea ilile iso asigia edefade obeägi.

Folo e Doloasala Miledusa asi

¹³ Nilä nilidale ödä duugi filahilä Asoso moholö afiai. Asoso ami Folo gausialahilä ödä duugi fimolö helësëi. Folo e nagadabodo moholöie ea amala daiai. ¹⁴ Afialahilä Asoso ami ea nili gausialahilä, eege ödä duugi fedala filahilä nihiligila Midilini afiai. ¹⁵ Amo aiyo amogi amilahilä, ödä duugi fila awäla Giosi sida gagala awäla, aiyo amogi Samoso awäla beselagalai. Amilahilä amo aiyo amogi Miledusa awäla beselagalai. ¹⁶ Esia segeamadi segeyo yogobodimolö madelahilä, Foloea Ebesa baagila moholöla helësëi.

* **20:7:** 20.7 Dolö dawadigi odoa amolia helësësaleada, molö mai amoda Yesuie molö maila helësëi.

Yu udia dolöie molö nulö segeyo ëi Bëdigosi made beselagalai amo gaalu, fodolofali Yalusalame awäla beselagalamolöi galëda, amoda moholöla helësëi.*

Foloea Geleso sosogo Ebese nefolalo amolile dafidilo amolima hawiola säi

¹⁷ Miledusa ami nea Foloea udia dolö Godea wela ifosi Ebese nefolalo amolile dolö dafidilo nefolalo amoli e neebee misiäia misialola säsi.* ¹⁸ Ili e neebee maala beselagalasebegi, ea ilima sähalea, Esia segeamadi degabo mi gäwila maala neloa amila dilibalä nea hamosa nelo amoda dilia dawadigi. ¹⁹ Yu dolö nefolalo amolia ne nufulö daiaha nelo amea ne fedogola beasebegi, na nihï nagadaiala siahalö digaha nea Dafidilo Geloïie hamoi hamolasisa nelomelë. ²⁰ Dili ugila negemolö amogi afädë musügä negela made, na dilima säla iadigi, udia dolö gegedoi dibe amige, dilile mosöa amige, säla oleladigi amoda dilia dawadigi amomelë. ²¹ Amaimo, na Yu ilimage, amase, Giligi ilimage asigi besulahilä, Godemadi nea, nilile Dafidilo Geloï Yesuma asigi afädë negemalola gelola säla i amomelë.

²² Amala hamosa nelo gaso, hä walio Gesamia ne mosöla säse amo gadola, ne Yalusalame moholö neawe. Ami neëgi, nema edo hamomolödu, na dawa mademelë. ²³ Dawa made gaso, na afädë dawadigida gowemelë. Sege sulubadelagi ne neloadi amogi nebegi Gesami Hedabia nema säla iahalea, Galabaia negemolöge së molöge bimolömelëla gelola säla iahamu nelomelë. ²⁴ Amaimo, ne namolö amoda nema memalä gadoi gabula helësësamelë. Godeïe ugila negelasilo Ado Mala Hedabi säla imolöïe hamoi Dafidilo Geloï Yesuea nema i amo hamola wagamolö amoda geloi gabula gelola helësësa neawe. ²⁵ Hä, nabuö. Ne dafidi dili nefolalebeadi Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe mala säla iaha nelo gasoda, diligi afädëa hobeala nïe mi bu elö made bimolöla helësësamelë. ²⁶ Amai gabugi, walio na dilima ulufadigila fädäla säla iahago. Afädë nafadegi awäседа, asialada nema mademelë. ²⁷ Mida gowe. Godea hamomolö amo afädë musügä negela made, sulubadela na dilima säla iaha maadei amea. ²⁸ Geleso sosogo sugua sibi gadoi nefolalebe amoli dilia sigi namiäia Gesami Hedabia dili ifosi amo ilile asigige dihilile asigige hedabola beaha namialo. Udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli ië namiäia hile healea nii amoli dilia sugua sibi sigi aligilo amo gadola ili sigi namialo. ²⁹ Ne asibua ilua ügülo geloi gadoi dili nefolalebea gui maalahilä, sugua sibi gadoi nefolalebe amoli bobasëla made, nufudala hësömolöla helësësamelë. ³⁰ Dihili diligi dolö odoaea nowelahilä, ado halowela säla, Yesu bëgëla aulo nefolalebe amoli dusugala ili bëgëla misiäia moholömelë. ³¹ Hä idihë namialo. Na gäheo i ohodoagi esoage gasigige siahalö digaha nea dili hïdo hïdolama säla olelesamu nelo amo helësëmalo.

³² Amai gabugi Godemage, ië ugila negelo ado mala amomage dili gausisagomelë. Mala amea dili neala gelolasimolöige, Godeïe udia dolögali hedabi imolö dibe amo gadola dilima imolöige nea. ³³ Na afädëie munige faguloge gesami awäla made nelomelë. ³⁴ Nihïle naaboea nihï hamoi hamola, nihïnege, nebalä aligilo amolige, nili molöge neleboge dofea negei dilo amoda dihili dawadigi amomelë. ³⁵ Na sulubadela hamosa nelo amo gadola hamoi edefade hamosebewea udia dolö geloi made nefolalebe amoli ugila negemolöi dibe amo oleimelë. Amase, Dafidilo Geloï Yesuea sähalea, Afädëa digali afädë iaseda, dia holöfali obeägimolö. Gasoda, dia afädë elögali iaseda, dia edefademalä obeägimolömelëla säi amo helësëmolöi dibe amoge oleimelëla Foloea säla wagai. ³⁶ Ea ado amo säha maadelphilä, ili sulubadelabalä ea emo gumu sagala gumusula Godema adoi. ³⁷ Godema adola wagasebegi, ili sulubadela edefademalä dïila Folo gaula mimi. ³⁸ Amala ilia edefademalä asigii. Asigii amoïe mi edefadeda gowe. Ea nïe mi bu elö made bimolömelëla säi amogi. Hä amalahilä ilia e du dibe ami ifola asi.

* **20:16:** 20.16 Baagila Asi Segeyo molö nahilä segeyo nabülasi bia baagilahiläda Bëdigosi Segeyo beselagalalo.

* **20:17:** 20.17 Miledusala Ebese moholöda mia made, gilomida nabülasi bia gadoi. Ayala Fogomayu gadola.

21

Folo ödä duugi awäla, Yalusaleme asi

¹ Niliä ilima, nili hä afiahamelë, dili hawiola sälahilä, ödä duugi fila mogolafali awäla Gosi beselagalai. Amo aiyo amogi Olodesi beselagalai. Amilahilä Badala beselagalai. ² Badala amila ödä du elö Fonisia moholö dibe amo bealahilä, nili amogi fila afiai. ³ Afiahalea nilia Saibulusi södölo dibe amo bealahilä naabo fefeädimadi dibe amo amilahilä nili baagila awäla Siliamadi awähamu nelö. Awähamu nea Daia awäla beselagalai, du amogi nelegei gaui amo ami negemolöie. ⁴ Daia ami beselagalala bögëla aulo nefolalo amoli beagolelahilä, nili ilibalä segeyo gifalädaläia ami nelö. Gesamia ilima aligilahilä helësëlasisebegi, ilia Foloma Yalusaleme mosabiola säi. ⁵ Amala säsebegi gaso, nili moholö fu beselagalasebegi, hä doadigila afiai. Afiasibegi ili sulubadela udia malöla gaamugi amila nilibalä duhulu agesua afiai. Afialahilä nili sulubadelaeadu duhulu bosea ami emo gumu sasagalahilä Godema adoi. ⁶ Godema adolahilä, nili hä afiahamelë, ilima dili hawiola säi. Amase, iliage nilima amala hawiolahilä hili mosöa obögësebegi nili duugi fimolöie afiai.

Sisalia ami bea sälo Agabasaea Foloma ado säla i

⁷ Ödä duugi filahilä Daia digila awähamu nea, Dolemesi beselagalai. Beselagalalahilä nedoo nefolalo amoli säla olela gausialahilä ilibalä segeyo afädë adi. ⁸ Diala aiyo amogi awäla Sisalia beselagalai. Beselagalalahilä Ado Mala Hedabi säla ilo afädë nelö amoie ëi Filibi amoie mosöa digalahilä ebalä nefolalo. Filibida dolö Gifalädaläia amoligi nelö.* ⁹ Ë idiwilali biyidia sulo amoli dolö made fila awäla salea, Godeie bea sälo sulo.

¹⁰ Niliä ami segeyo nahui nebegi Godeie bea sälo afädë amoie ëida Agabasa eda Yudiala misi. ¹¹ E nili neebeebe ami maala, ea Foloie malibu gii amo nealahilä hile emole naabole neegilahilä, ea sähalea, Gesami Hedabia sähalea, Malibu goweie eedo amo Yalusaleme ami Yu dolö nefolalebe amolia gowe gadola gaula neegila dolö fii odoama imolömelëla säsebemelëla säi. ¹² Amala säi amo nabalalahilä niliage, amase, udia dolö ami nefolalo amoliage Foloma Yalusaleme fedamolö gameläla sähamu nea häuai. ¹³ Amala sähamu nefolalebegi ea säla obögësalea, Dilia diisamu dibegoea ne neala yölasisebe goda edoie. Ne Yalusaleme ami nea nïe emo naabo neegimolö gomu made. Dafidilo Geloï Yesuie ëigi baagomolö diëge amoda dofeala helësësamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, ea helësëi neebe amo haila fisimolöi made beala nilia fisilahilä sähalea, Dafidilo Geloïa hamesebe amo gadola hamomäiamelëla säi.

Folo e Yalusaleme asi

¹⁵ Amala säla, segeyo amala nelolahilä, nelegei neala gaula Yalusaleme fedai. ¹⁶ Bögëla aulo odoa Sisalia nilibalä gegeäla afiai. Afiai amoda Saibulusi fii afädë bögëla aulo siiba nelö amoie ëida Nesono ië mosöa awäla nefolamolöie ilia nili sigi asi.

¹⁷ Niliä Yalusaleme beselagalasebegi ami nedoolali amolia obeägila gauia idai. ¹⁸ Amo aiyo amogi Folola nihiligila Yemese neebeebe afiai. Afiaha dibegi, dolö dafidilo nefolalo amoli sulubadelage ami gegeälo. ¹⁹ Foloea ilima dili go gabiola sälahilä, udia dolö fii odoa nefolalebebe ami Godea emadi aligila hamoi amo ilima awala säla iaha maadei. ²⁰ Foloea awai amo ilia nabalalahilä Godeie ëi gauia adai. Amalahilä ilia Foloma sähalea, Nedoo, dia dawa, Yu udia dolöda dausini maleia asigi afädë negei. Udia dolö amoli sulubadelaeadu Ado säla negei amo gelola bögëla awäha neamelë. ²¹ Amala hamola nelö amolima dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Foloea Yu udia dolö sege elö elöla fii odoa amoligi nefolalebebe amoli sulubadelama ado gowe gadoi säla olelelo. Mosesea Ado säla negei dilo amo fisimola säla, dilile malöie gafodo damumabio, siiba mala hamolo amoda made hamomalola säla iaha neamelëla odoaea säla i gabio. ²² Odoaea di yawe misi neala

* **21:8:** 21.8 Filibida dolö gifalädaläia abosolo ugila negelo namiäia dafidi memelei amoligi nelö. Abosolo 6.1-6 bimalo.

säseda, ilia dofä nabolö gabumelë. Hä nilia abilia hamomolödu. ²³ Amaimo, niliada dia mala afädë bögëla hamomäiaie säla iaha. Nilibaläda Godema afädë hamomolömelëla säla negei dolö biyidia nea. ²⁴ Diada ili sigi awäla, ilia Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamomolö amo diage amala hamomalo, amase, ili busa gesemolöie ilile bidige dia negelasimalo.* Amala hamoseda, odoaea ado die säi amo nabelo amoliada, nilima wäfalä säla i gabula helësëlahilä, Ado säla negei dibe amo dia bögëla hamolo gabula helësëmolömelë. ²⁵ Udia dolö fii odoa asigi afädë negei neebe amolima, ado sämolö helësëi dilo amo nilia beba dädëla i. Nilia ilima sähalea, ili idihë nea, molö nulö dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio. Amase, heale hi e muabio. Hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio. Amase, udia dolö fa nimabiola säla ila säi.

²⁶ Amalahilä amo aiyo amogi Foloea dolö biyidia amoli sigi nea, hiligila Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamoi. Amalahilä e gobela ilo mosöa awäla gobela iloma nigime baai made neebe amo oleloie segeyo amogi wagamolö gabugi, afädë afädëlaea amo galada odala imolö gabula säla i.

Yu dolö amolia Folo gaui

²⁷ Mala amoie segeyo gifalädalä dilo awäha maademolö ga made dibegi, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai amolia Folo gobela ilo mosöa neebe amo meli. Bealahilä udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea Foloma habobamäia neala habobalasilahilä Folo gaui. ²⁸ Gaulahilä ilia gelola uuala sähalea, Isilale dolöla dilie, nili ugila negemolö mofiamo. Dolö gowea sege dibe sulubadelagi udia dolö nefolalebe sulubadelama säla olelesalea, Isilale udia dolöge, Ado säla negei dibe amoge, amase, sege gowege, amolida memalämelëla säla olelelölölö. Amomu made, ea Giligi dolö odoa nefolalebe amoligi gobela ilo mosöa sigi maalahilä mosö Godea hile nafolai nelo amoge neala nafadei gabiola säi. ²⁹ Amala säi amoda dafidi ilia Ebese fii ei Dolofimasa e Folobalä gaamugi neebe amo bealahilä, Foloea e gobela ilo mosöa sigi nogila digai gabula helësëlahilä amala säi.

Ami dolö amolia Folo e sigi asi

³⁰ Amala säsebegi, gaamugi nefolalo amoli sulubadela fudugilahilä, udia dolö baluluia mafula gegecola ilia Folo gaulahilä, gobela ilo mosöa amila dusugala gaula awähalea gobela ilo mosö idi galo sulubadela fodolofali gaha maadei. ³¹ Amala hamolahilä Folo baagomäia nufulö hamosebegi, Olomo ami dolö beaha aligilo busa amea Yalusaleme udia dolö sulubadelaeda edefademalä fudugila nudusaleamelëla säi amo nabi. ³² Amo nalahilä ea ami dolö sigi aligilo odoa nefolalo amolige ami dolö odoa nefolalo amolige sigi awälahilä, udia dolö gegedoi neebea ami ili fodolofali baluluia afai. Beaha aligilo busa amoge ami dolö odoa amolige maase bealahilä, ilia Folo made nufudala fisi. ³³ Ami dolö beaha aligilo busa amea Folo neebea awälahilä e gaula nea, ea ami dolö amolima sähalea, Igi efë äudäea e nafodomola säi. Amala sälahilä ea nabahalea, Dolö goweda nowë, ea edo hamosiola nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia säla obögësalea, ado elö elöla gelola säla didigai. Amala gelola säla didigai amea ami dolö beaha aligilo busa amea ado mi fädäla made beasebegi, ami dolö amolima dolö goweda ami mosöa sigi mosalola säi. ³⁵ Amala sigi awäla e mosö aulo didaia fedadelä hamolebe udia dolö gegedoi amolia edefade habobasebegi, ami dolö amolia Folo e naaboea sogobala gaula fedai. ³⁶ Mida, udia dolö amolia, nufuö, baagomäia nufuöla gelola säla didigala ili bögëla maasebegi amai.

Folo e asigi afädë negei amoie mi Yu ilima fädäla säla i

³⁷ Ami dolö amolia Folo e sigi gaula ilia mosöa digamolö hamosebegi, Foloea ami dolö beaha aligilo busa amoma sähalea, Na dima ado afädë nabledulela säi. Amala sälebe busa

* **21:24:** 21.24 Abosolo 18.18 amoge bimalo.

amea sähalea, Dida Giligi ado adolole. ³⁸ Isibi dolö afädë dafidi gamanebalä nudulahilä ie nudulo dolö dausini biyidia sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi awäha nelo amoda di madelela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, Foloea sähalea, Neda Yu dolö neawe. Silisia segeie gaamu Dasasa dibe amoda nie segemelë. Nie gaamuda ilibia edefademelë. Na udia dolö ilima ado sädelä dima nabahala säi.

⁴⁰ Amala sälebe ami dolö beaha aligilo busa amea dofea sämosebegi, Foloea aulo didaia ami nea naabo usigili. Sau sagaha maadesebegi Foloea Hibulu adoea sähalea,

22

¹ Nado nedoola dilie, dilia na asiala hamoila säsebeogoie, asiala made hamoila dilima fädäla säla iahago, nabualola säi.

² Amala sälahilä Hibulu adoea säha neebe amo nabalahlä, dolö nefolalo amolia dofä adola made sau sagala nefolalo. Sau sagala nefolalebegi Foloea sähalea, ³ Ne fiida Yumelë. Silisia segeie gaamu Dasasa amida nemea ne neegela ägüi. Gasoda, neda gaamu wegi nea wi fädäla aligisebegi, Gamelielea ne olelesa nelo. Eada nema nilile naua mäuie mala säla negei dibe amo sulubadela hedabola säla olelei. Na Godea hamomola säsegi gelola hamosa nelo, dili walio nefolalebe goea hamosa neebe go gadola. ⁴ Idi gowegi bögëla aulo nefolalo amoli na neala sëlasisa nelo, ili baagomäia. Udiage dolöge nafodolahilä, ili galabaia mosöa negesa aligilomelë. ⁵ Gobela ilo Busa Edefade neebe ameage galisolö dolö nefolalebe sulubadelaage, ilia na dofä säsebewe dilima säla ilo amo. Ili ilile edoo Damasaga nefolalebe amolima beba dädëla, na gaula mosäia iasisio. Iasisibegü Idi bögëla aulo ami nefolalo amoli gaulahlä së imäia Yalusaleme sigi obögëmolöie nea asimelë. ⁶ Ne Damasaga suägila eso mogogi aligisebe amo gaalu, mudaiala yo digalo edefade fodolofali maala nema sege yabagelelo wäla yabagelei. ⁷ Amaimo, ne nagadaia digala negei dibegü afädëa nema sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sëlasisala säse nabi. ⁸ Amo nabalahlä na, Dafidilo, dida nowëla säla obögëi. Amala säla obögëlebeda ea nema sähalea, Neda Nasalese fii Yesu, dia neala sëlasiilo amomelëla säsiio. ⁹ Dolö nebalä afiai amoliada yo digai amo meli gaso, afädëa nema ado säi amoie adoda ilia made nabi. ¹⁰ Amala hamosebegi, na nabahalea, Dafidilo, na abilia hamomolödula nabi. Amala nabasebegi, Dafidilo Geloia nema sähalea, Di nowela Damasaga mosö. Ami dia hamomolö Godea daiia amoda afädë ami neebe amea dima säla iaha maademolömelëla säsiio. ¹¹ Yo edefade digai amea na bimolö ulisebegi, dolö nebalä afiai amolia ne nabelela gaula awäla Damasaga beselagalai. ¹² Dolö afädë ei Ananiasa e Damasaga ami nelo. Eada Ado säla negei dibe amo gadola hamolo nebegi, Yu udia dolö ami nefolalo amoli sulubadelaage, eda dolö hedabi mogoi neala sälo nelo. ¹³ E maala ne neebea ga madefali nea, ea nema sähalea, Nedoo Soloo, die si hedabi bu bimalola säsiio. Amala säi amole nie si bu hedabolahlä bimolöi gabugi e meli. ¹⁴ Amasebegi ea sähalea, Nilile mäuie Gode neebe amea ea hamesebe amo dia helësëmäiage, ie hamoi hamolasilo asigi mogoifali neebe amo dia siia bimäiage, hi ado säsebe amo nabuäiage di memeleimelë. ¹⁵ Dia meli amoge nabi amoge udia dolö sulubadelama säla imolöie e neala olelo di namolömelë. ¹⁶ Di memalä beaha samolöda edoie. Hä nowelahlä ödägi gela, Dafidilo Geloima adola, dia nafade hamoi amo hëla fisimalola säsiola Foloea säi.

Foloea fii elöma ado mala sämäia Godea fisiga gai

¹⁷ Foloea säla iahamu nea sähalea, Ne Yalusaleme obögëlahilä gobela ilo mosöa Godema adosa salea sosoäla awäla ¹⁸ beahamelebe, Dafidilo Geloie e misi nelo gabio. Ea nema sähalea, Dia nie säsiise amoda Yalusaleme nefolalebe amolia made nabolö ameada, hä fodolofali, Yalusaleme dögila di aabela mosalola säsiio. ¹⁹ Amala säsebegi, na säla obögësalea, Dafidilo Geloie, na gedolo mosö difolalebea ami awäla udia dolö dima asigi afädë negei nefolalo amoli nufudala ialalela, galabaia negelo amoge hili dawadigimelë.

²⁰ Die olelo Sidibenüie heale digasolo amo gala nege ilibalä nelomelë. E baagomolöge dofeala helësëlahilä e baagomäia nufidelo amolile fagulo daia salugalo gi amoda na beaha nelomelëla säi. ²¹ Amala sälebe ea nema sähalea, Mosalo. Na di sege wagadi made, udia dolö fii elö sefolalebea ami fisiga gamolömelëla säi.

Foloea ami dolö amolima neda Olomo dolömelëla säi

²² Ea ado säha nelo amo udia dolö nefolalo amolia hedabola nabaha nea gaso, ea udia dolö fii elöma moholömelëla säse amo nabalahilä, ilia gelola üalala sähalea, Dolö goweda baagomäia nufuö. Go gadoida wi namolöi made gabula säla didigai. ²³ Ili üalala didigala sähamu nea hilile fagulo daia salugai gila sadia galadigi, gulu dao gasala sadia adaladigisa nebegi, ²⁴ ami dolö beaha aligilo busa amea sähalea, Ili ema ado gelola säse goie mi säla imäia ami mosö mumusogi digala e fëgämalola säi. ²⁵ Amasebegi ilia Folo fëgämolöie e nafodoi. Nafodoi amola wäla nea, Foloea ami sigi aligilo ga madela neebe amoma nabahalea, Olomo dolöma gudi made nabala, Olomoie mala säla negei ameada dolö amo fëgämolöda mogolalela nabi. ²⁶ Amala säi amo nabalahilä sigi aligilo amea ami dolö beaha aligilo busa neebea awäla ema säla ialahilä nabahalea, Dia abilia hamomolö gabu. Dolö goweda Olomo dolöla säi. ²⁷ Amasebegi beaha aligilo busa amea e neebea awäla ema nabahalea, Nema sämo. Dida Olomo dolölela nabi. Amalebe ea säla obëgësalea, Äla säi. ²⁸ Amalebe beaha aligilo busa amea sähalea, Nihine muni edefadea ne Olomo dolö hamomolöie niimelëla säi. Amalebegi Foloea sähalea, Nemea ne neegela ägüsolo amo gala ne amala nelola säi. ²⁹ Amalebe e fëgämolö nefolalo amoli fodolofali badadi gasi gagai. Amasebegi ami dolö beaha aligilo busa amea helësësaleada, na Olomo dolö nafodoila helësëlahilä, e bedäha nelo.

Foloea Yuie Galisolöma ado säi

³⁰ Amo aiyo amogi ami dolö beaha aligilo busa amea Yu amolia Folo eada edo asiala hamoidula fädäla bimolöie, e fisigälahilä gobela ilo busa amolige, Galisolö dolö amoli sulubadelage gegeedomalai. Gegedosebegi ea Folo sigi digala ili sebea ami ifosi.

23

¹ Foloea Galisolö dolö amolima sila nea sähalea, Nedoola dilie, ne Godeie siigi nawesa neada nie iso asigia dofealahilä hahamola misi amo, aso, hamosa neawe. ² Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade Ananiasaea dolö odoa Folo ga made nefolalo amolima sähalea, Ie nafigi nufuöla säi. ³ Amala säsebegi, Foloea ema sähalea, Dida mosö alalo gai beni faleia hei amo gadoi nebego, Godea di nufulömelë.* Ado säla negei dibe amo gadola dia nema gudi nabolö salea gasoda, dia Ado säla negei dibe amo damula ne nufuöla sähalela nabi. ⁴ Ea Amala nabasebegi, dolö e ga madela nefolalo amolia sähalea, Dia Godeie gobela ilo Busa Edefade neebe goma nafadela sähalela nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Foloea säla obëgësalea, Nie nedoola dilie, e gobela ilo Busa Edefade neala na made helësëi. Udia dolö dili nefolalebe amoie beaha aligilo neebe amo dilia e gagademabiola bebagi dëdëla negei dialeala säi. ⁶ Amalahilä Foloea dolö nefolalebe amoli odoa Sadiusi sosogo, odoa Felesi sosogo nefolalebe amo helësëlahilä, Galisolö gegedoi nefolalo amolima ado gelola sähalea, Nedoola dilie, neda Felesi sosogo neawe. Nie nadoge Felesi sosogo nelomelë. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweieda gudisagomelëla säi. ⁷ Ea amala sälebegi, Sadiusi sosogo amoliage, Felesi sosogo amoliage ili gëgëlahilä gegedoi amo hilimu moge mogela nelo. ⁸ Sadiusi sosogo iliada udia dolö baagoi amoli made nowelolage selesaia fiige gesamige madela sälo nea, Felesi sosogo ilia ohodoa amoli dofä gabula helësësa neamelë. ⁹ Amalahilä dolö amolia gëgësalea ado gelola sähamu nebegi, mala dawadigi

* **23:3:** 23.3 Mosö alalo gai beni faleia heila säi amoie mida gomälä. Mosö alalo gai nafade fea amoda made bimäialahilä beni faleia hëlo amo gadoila helësëi.

odoa Felesi sosogo amoligi nefolalo ilia nowela aligilahilä ado gelola sähalea, Dolö gowea nafade afädë hamoi nilia made meli neawe. Amai gesamiale ma, selesaia fia ema ado säla iledu la säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ilia gëgëlahilä edefade nudusalea, Folo dusugagise amea damula galaloea ami dolö beaha aligilo busa amo bedäi. Bedälahilä ea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Dili idogo digalahilä Folo e ili mogogila neala ami mosö mumusogi sigi obëgëmalola säi.

¹¹ Amala hamolahilä gasigi Dafidilo Gelo Folo neebee maalahilä sähalea, Asigi gelomalo. Bedämabio. Yawe Yalusaleme nea di nie neala olelo nelo amo gadola Olomo awälage amo gadola wäla hamomolömelëla säi.

Yu dolö ilia Folo baagomäia nufulö daiia

¹² Sege yosebe amo gaalu, Yu dolö nefolalo amolia Folo nufulö daiia dilo. Ili migalä diigila ado gelola säla negesaleada, ilia molö ödäge made naala, Folo nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negei. ¹³ Nufulöla daiialo amolida nabülasi biyidia baagi. ¹⁴ Ili gobela ilo busa amolige dolö dafidilo amolige neebee awälahilä ilia sähalea, Nilia migalä diigila ado gelola säla negesaleada, nilia molö made naala, Folo nufudala baagolahilä molö molömelëla säla negeimelë. ¹⁵ Amala hamoi gabugi, Galisolöla diliada ami dolö beaha aligilo busa amo sebee ado fisiga gahaleada, Folo dili neebee sigi digamalamäia, ema säi amoie mi fädäla hogomolöiela sämalö. Amala hamoseda, e dili mia, aso, made beselagalala neëgi, nilia e nufulöie daiia neamelëla säla i. ¹⁶ Amala säsebegi, gaso, Foloie elefiie malöea ilia säi amo nabalahlilä, e ami dolöie mosöa awäla mumusogi digala Foloma säla i. ¹⁷ Amo nabala Foloea sigi aligilo dolö afädë welahlilä sähalea, Diada malö malisä gowe beaha aligilo busa sebee sigi mosalo. Eada ado afädë ema sämolö gauleamelëla säi. ¹⁸ Amalebe ea malö malisä amo beaha aligilo busa sebee sigi awälahlilä sähalea, Galabaia negei Foloea ne wesaleada, malö malisä goweadada ado afädë dima sämolö galea, di sebee sigi mosöla säla imelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ami dolö beaha aligilo busa amea malö malisä amoie naabogi gaula agesuadi heledo nea nabahalea, Diada nema edo sädeläla nabi. ²⁰ Amalebe ea sähalea, Yu ilia ado afädë negesalea gomälä negesio. Ema säi amoie mi fädäla nabolöie, dia Folo e Galisolö neebee aiyo sigi digamalamäiala sämolöla säasio. ²¹ Amaseda, diada ilima ümabio. Mida, dolö amolida nabülasi biyidia baagi, ilia e nufulö musügä beaha nea. Ili migalä diigila ado gelola säla negesaleada, molö ödäge made naala, e nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negesio. Hä dia ümäia ili walio daiiala beaha neamelëla säla i. ²² Amala säla iibe beaha aligilo busa amea malö malisä amoma gelola sähalea, Dia nema säla i amo afädëma säla imabio, mosalola säi.

Gamane sigi aligilo Feligisi neebee, Folo e sigi asi

²³ Amala sälahilä ea ami sigi aligilo äudä misiëla welahlilä elema sähalea, Sisalia moholöie ami dolö hädali äudäge, sugua hosigi fila aulo dolö nabülasi gifalädaliage, amase, göge gaulo dolö hädali äudäge, süwia midilö neë gaalu, moholöie walio daiamalo. ²⁴ Amase, Foloie sugua hosige dilia daiialahlilä e hedabola sigi awäla gamane busa Feligisi neebee sigi mosalola säi. ²⁵ Amala sälahilä ea beba afädë dädëla iahalea gomälä säla dädëla i.

²⁶ Neda Golodiasa Ilisiasa, na gamane sigi aligilo Feligisi dolö edefade dima, Di go gabiola säla, beba gowe dädëla iasisago.

²⁷ Yu iliada dolö go gaula nufudadigimolöie hamosebegi, na eda Olomo dolömelëla säsebe amo nabalahlilä, ami dolö amola e neebee maala na e damula awäla sigi obëgëimelë. ²⁸ Ili ema gudimolö ado säsebe amoie mi nabolöilahilä, na ilile Galisolö neebee e sigi asimelë. ²⁹ Sigi awälahlilä beahamelebe, ilia ema gudimolö ado säi amoie mida ilile mala säla negei amoiemu meli. Amai ameada, e baagomäia nufulöge, galabaia negemolöige, afädë made meli. ³⁰ Dolö go baagomäia nufulö daiiahaleamelëla

afädëa nema säla ïasebegida, di neebee e fodolo fisiga idogosagomelë. Ea nafade hamoila sälo amoliage mi goweïemelëla dima säla ïmolö mosalahagomelëla säla dëdëla ï. ³¹ Amaimo, ami dolö amolia ea säi amo gadola, gasigi Folo e sigi awäla Ädibadalisi gaamugi beselagalai. ³² Amo aiyo amogi ami dolö sugua hosigi fila aulo amoliamu e sigi awähamu nebegi, ami dolö odoa amolida hilile mosöa obëgëi. ³³ Ami dolö sugua hosigi fila afiai amoli awäla Sisalia beselagalalahilä, gamane sigi aligilo amoma beba dëdëi amo neala ïala, amase, Fologe sigi maala e mia ifosi. ³⁴ Amalebe beba amo nidelahilä Foloma nabahalea, Dida bolobinisi abidilala nabi. Eda Silisiala helësëlahilä ³⁵ ea sähalea, Dia nafade hamoila sälo amoli mofiala neëgi, na die gudi nabolömelë. Amala sälahilä ea Heledoea mosöa e idihë namialai.

24

Yu dolöea Foloea nafade hamoila säi

¹ Segeyo bia nelolahilä gobela ïlo Busa Edefade Ananaiasage, dolö dafidilo nefolalo amolige, Olomoïe mala negei amo gadola sälasilo ëi Dedulusi nelo amea ilile säsimäia eege hiligila digai. Digalahilä, ilia gamane sigi aligilo amea nabuäia Foloeada nafade gomu hamoimelëla säla ï. ² Amalahilä sigi aligilo amea Folo misialai. Maala nebegi, Dedulusia ea asiala hamoi amoïe ado säla ïahalea, Dia nili sigi namolöi nelo amea nili neebee dalulo amoda negesimu dialeamelë. Dia nili hedabola sigi nelo amea sege edefade gowegi nefolalebewe hedabi namolöïe, neala mogolasisa nelo. ³ Dolö edefade Feligisie, nilia amo bealahilä segeyo sulubadelagige sege dibe sulubadelagige dima obeägïla edefademalä nesegea aligilomelë. ⁴ Amai gaso, na asiala dima dofogaloea, dia nili bobasëla nilia ado oboba säsewe nabuäia. ⁵ Nafade hamoloda dolö gowemadila misi gabula beagolesamelë. Eada Yu dolö sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli neala habobalasilahilä nudulasiloge, amase, Nasalese sosogo nefolalebe amolile dafidiloge emu neamelë. ⁶⁻⁷ Amase, ea gobela ïlo mosö Godeïe siigi nigime baalasilage hamoi. Amalebegida nilia gauimelë.* ⁸ Amaimo, dihi mi fädäla hogomolöïe dolö goma nabaseda, nilia nafade gowe hamoila säseweda dofä säsebelä helësëmolömelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Yu iliage Dedulusiïe ado ugila negela ado säi amoda dofämelëla säla ï.

Foloea Feligisima ado säi

¹⁰ Gamane sigi aligilo amea Foloea ado sämäia ïe naaboeamu oodo bibila säsebegi, ea obëgëla sähalea, Dida gäheo i yafiegi sege edefade goweïe gudi mogelo nelo amo helësëlahilä, nie asigiada ilia ado säi amoïe dima obëgëla sämolöda hedabi galea. ¹¹ Amaimo, na Godeïe ëi gauia adala Godema adomolö Yalusaleme fedaia amila segeyo walioda giwimelë. Amoda dihi dawadigimolöi. ¹² Amaimo, ilia na gobela ïlo mosöa nea afädëbalä didiäha neebe made meli. Amase, gedolo mosöage, sege gaamu dibeage udia dolö gegedoi amoli fudugilasila hamoseda made melimelë. ¹³ Amaimo, na nafade hamoila ilia walio sälebeda, na dofä amala hamoi amoda dima säla ulufadigimolö amo ulisio. ¹⁴ Ado dofä dima säla ïahawe, amoda gomalä. Neda Idi ilia sosogo elöla säse gowe bëgësaleada, nilile mäuïe Gode ëi gauia adalomelë. Amase, nada Ado säla negei dibe amo sulubadelage, Godeïe bea sälo amolia ado säla dëdëla negei amoge dofä gabula helësësamelë. ¹⁵ Godea baagoi amoli nowela ifosimäia na beaha neebe amo gadola, amase, dolö goweliage amala beaha neamelë. Godea amala hamomäia na asigia sisiläfüsa nea. ¹⁶ Amalebe segeyo sulubadelagi Godeïe siigige udia dolöïe siigige nie iso asigia mogola namiäiala helësësa aligilo. ¹⁷ Neda gäheo i odoa nelolahiläda, nihile segea obëgësalea, udia dolö nelebo maade amoligali muni ïmolöïege, amase, Godegali

* **24:6-7:** 24.6-7 Dolö dawadigi odoa amolia helësësaleada, ado odoage damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Nilia nilile Ado säla negei amoïe ema gudideläi 7 gaso, ami dolö beaha aligilo busa Ilisiasa maala, nili bobala didiigilahilä, ea nilia gaula nelo amo sigi awäsio. 8 Sigi awäla ea nafade hamoila sälo amoli di neebee misialola säi.]

odala ìmolöiege obëgëi. ¹⁸ Dafidida Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamolahilä, gobela ìlo mosöa odala ìmolöie awäla nebegi, ìlia ne meli. Nebalä udia dolö gegedoi made, gëgëla nudusage made nudui. ¹⁹ Amalebe, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai ami nefolalo amolia nema dia nafade hamoila säha nea galëda, di neebee hili ado amo sämolö yawe moholöi galea. ²⁰ Maade galëda, dolö nefolalebe gowelia ne Galisölö dolö neebee nowela ifosisolo amo gala, ìlia na dofä nafade hamoila meli amo säla ìmäia. ²¹ Ne ilibalä nea na ado afädë säi amomuda gowe. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweëda, dilia walio gudisagomelëla säimelëla Foloea säi.

²² Amala säsebegi, Feligisia Idigi aulo mala hedabola dawadigi nelo ameadä gudi nabi amo wagalahilä sähalea, Ami beaha aligilo busa Ilisiasa e maasegi, dilile gudi säla mogemolöla säi. ²³ Amala sälahilä, ami sigi aligilo amoma sähalea, Folo e idihë nea gaso, hì helësëse amo gadola hamomäiage, amase, e damelë neebe amolia e ugila negemolö misiäiage fu ìmalola säi.

Feligisia Folo e gäheo i äudä galabaia negei

²⁴ Segeyo odoa nelolahilä, Feligisi e hìle udia Dulusilabalä misi. Dulusila eda Yu udia. Feligisia Folo bea mosalolahilä sigi maasebegi, Foloea Geleso Yesuma asigi afädë negemolö mala säla ìasebegi, Feligisia nabaha nelo. ²⁵ Nabelebe Foloea mogoi namolöge, asigi sigi namolöge, mogemolöie segeyo daiala negei amo maasebe amoiege säla ìaha nelo. Säla ìaha nebegi, Feligisi e bedälahilä sähalea, Di mosalo. Hobeala fu beaseda, na di misialamolömelëla säi. ²⁶ Amala helësëselo amo gala Feligisia Folobalä ado didiämolöie wesamu nelo amoda muni ìmäiala helësëlahilä amai. ²⁷ Gäheo i äudä nelolahilä Feligisi gadoi Bosiusi Fesidusi e gamane sigi aligilo bedefala nelo. Feligisiada Yu dolö nefolalo amoli obeägimäia Folo e galabaia mosöa ifosisamu nelo.

25

Foloea sähalea, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebee gudimolö moholömelëla säi

¹ Bolobinisigi ami gamane sigi aligilo Fesidusi beselagalala segeyo ohodoa nelolahilä, e Sisalia digila Yalusaleme fedai. ² Yalusaleme fedala nebegi gobela ìlo busa nefolalo amolige, Yu udia dolö ëi sälo nefolalo amolige e neebee awälahilä, Foloea nafade gomalä hamoimelëla säla ì. Säla ìalahilä ìlia ema gelolafali sähalea, ³ Dia dofä nili ugila negela Folo eda Yalusaleme misialamäiala säi. Dafidi ìlia didiähalea, Folo e, aso, idiafa maaha neëgi, e nufulöie idia negemolömelëla didiäi amo helësëla amala säi. ⁴ Amalebe Fesidusia säla obëgësalea, Folo eda Sisalia galabaia nea. Neda holöfali nelolahilä ami obëgemolömelë. ⁵ Dolö goea nafade afädë hamoi galëda, dilile ëi sälo odoa nefolalebe amolia ebalä gudimolöie nebalä digamalamalola säi.

⁶ Amida Fesidusi e ilibalä segeyo gödölasi gadoiledu ma, nabülasi gadoiledu, nelolahilä Sisalia digai. Amo aiyo amogi Fesidusi e gudisalea filo amodaia salea, ea Folo sigi misialai. ⁷ E maasebegi Yu dolö Yalusalemela digafiai amolia Folo e nogöla amaleladigila nea, ea nafade yafie edefade hamoimelëla säi. Amala säi gaso, ea dofä amala hamoi amoda säla ulufadigimolö amoda uli meli. ⁸ Amaimo, Foloea sähalea, Yu udia dolöie mala säla negei dibe amoge, gobela ìlo mosöge, amase, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebe amomage na nafade afädë made hamoi neawela säi.

⁹ Amala säsebegi, Fesidusia Yu udia dolö obeägimäiala helësëlahilä Foloma säla obëgëla nabahalea, ìlia säi amoie na gudi mogemolöie Yalusaleme fedamolö helësësebelela nabi. ¹⁰ Amasebegi Foloea säla obëgësalea, Mosöa walio ne neebeweda Sisaie gudilo mosö. Nebalä gudimolö amoda mosö wegimelë. Dihì dawadigi, nada Yu ilimada asiala hamoi afädëda made. ¹¹ Amaimo, na nafade hamolo amea baagomolö galebeda, ne baagomolö amoda dofealabio. Amai walio dolö gowelia na nafade hamoila säsebego, amo dofä

made galëda, afädëa ne neala ilile naabogi gausimolöda made bimolömelë. Amaimo, neda Sisaeamu nie gudi nabuäiala helësësamelëla säi. ¹² Amala säsebegi, Fesidusia dolö e ugila negela sälasilo amolibalä didiälähilä, ea Foloma säla obëgësalea, Dia Sisaea nabuäiala säi ameada dida Sisama moholömelëla säi.

Fesidusia Gini Agilibama Foloë nabi

¹³ Segeyo odoa baagilahilä, beaha aligilo Gini Agilibale Benisile Sisalia Fesidusima di go gabiola säla olemolö misi.* ¹⁴ Eleda Sisalia segeyo holöbö nahui nelo. Segeyo amo gala Fesidusia Foloë ado amoë Ginima säla i. Ea sähalea, Dolö afädë dafidi Feligisia galabaia negei nelo amo, wimu neamelë. ¹⁵ Ne Yalusaleme nelo amogida, Yu ilile gobela ilo busa amoliage dolö dafidilo amoliage dolö amoë sähalea, Ea nafade gomalä hamoimelëla säla iälähilä, na dofä ea asiala hamoila sämäiala säsio. ¹⁶ Amasebegi na ilima säla obëgësalea, Olomo nilile malada dolö memalä neala elöie naabogi gausiloda mademelë. Dolö gudimolö galëda, eda dafidi gudimolö dolö amo mimiagila mia sida alogola aligilo. Amase, nilia ema fu iähalea ilia ema säse amoë säla obëgëmäia fu ilomelëla säi. ¹⁷ Amalebe ilia wi maala gegedosebegi, segeyo baagila made, amo aiyo amogi ne gudisalea filo amodaia salea, na dolö amo sigi misialola säi. ¹⁸ Dolö ebalä gudimolö amoli hä nowela nefolalebeda, ilia ea nafadefali hamoi gabula sämabelela helësëi gaso, maade gabu. ¹⁹ Ilia ado gëgëla säha nelo amoda ilile Gode bëgëlo mala amole, Yesu baagola Foloea e noweimelëla sälo amolegi gëgëi. ²⁰ Na ado goie mi fädäla bimolö amo asusugasebegi, na ema nabahalea, Ado goie gudi mogemolöie Yalusaleme moholö helësësebelela nabi. ²¹ Amalebe Foloea, beaha aligilo giniamu nie gudi mogemäia galabaia namolöla säsebegi, na e beaha aligilo Gini Sisa nebea fisiga gamolölahilä gaso, aso, galabaia namialaimelëla Fesidusia säi. ²² Amala säsebegi, Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö goea ado säse amo nihä nabulöila helësësebemelëla säi. Amala sälebe, ea säla obëgësalea, aiyo dia ië ado nabulömelëla säi.

²³ Amo aiyo amogi Agilibale Benisile momadolähilä maala ami beaha aligilo busa nefolalo amolige, gaamu amoë dolö dafidilo nefolalo amolali gamane gegedolo mosöa ami digai. Digalahilä, Fesidusia Folo e sigi misialasebegi ilia e sigi misi. ²⁴ Sigi maala nebegi Fesidusia sähalea, Gini Agilibao, dolö gegedoi sulubadela dilie, dolö dilia beasebe egoeda Yu udia dolö sulubadela, Yalusaleme amige, amase wige, nema nabahamu nea sähalea, E namolöi madela üalala säha aligilomelë. ²⁵ Amai gaso, na ea hamoi amoë e baagomäia nufulöda mi afädë made beagolei. Gasoda, ea beaha aligilo ginia ië gudi mogemäiala säsebegi, na ado afädë negesaleada, e fisiga gamolöla säi. ²⁶ Ea hamoi amoë dafidiloma beba dëdëmolöie afädë fädäla made beagolesebegi, Gini Agilibao, die siigi e sigi misialaimelë, amase dilile siigige. Mida, nilia ema säi amoë mi fädäla hogolahilä, ea hamoi amoë mi bebägi dëdëla negemolö dibe amo helësëlahilä, dëdëmolömelë. ²⁷ Afädë galabaia nebe ameä nafade gomalä hamoila made dëdëla fisiga gamolöda dofea madela helësësamelëla Fesidusia säi.

26

Foloea Gini Agilibaea nabuäia ado säi

¹ Agilibaea Foloma sähalea, Dia sämolö amo sämalola säi. Amala säsebegi, Foloea naabo gauia adogola nea sähalea, ² Gini Agilibao, Yu dolöea nema dia nafade hamoila säi amo sulubadelaieda walio na dima säla obëgëmolö amogida obeägisamelë. ³ Obeägisamelëla säi amoda, diada Yu udia dolö nebe amoë mala sulubadelage, amase, nilia elö elöla helësëla gëgëlo amoge dawadigisa maadei nebege. Ameada na walio ado säsebewe sedade säsebelela helësëla made, hame negela nabuäiala helësësa.

* **25:13:** 25.13 Gini Agilibada Heledo, Yemese nufidelo amoë malö. Abosolo 12.1 bimalo. Benisida Agilibaie elefi.

⁴Ne malësägila na hamosa nelo amoda Yu udia dolö sulubadelaea dawadigisa maadei nea. Mi gäwia amila nihi segea neage Yalusaleme neage, namolöi nelo amo ilia dawadigi nea. ⁵Ilia ne malësägila dawadigi ameada ilia sämolö helëséseda, na Felesi ilile mala hamosa nelo amo dima sämolöi gabu. Nilile Gode bégelo mala amoie sosogo odoa dialea gaso, Felesi sosogoie mala elö elöla yafie hamolo ameada sosogo odoa sulubadela baagila asimelë. ⁶Amaimo, dafidi Godea nilile mäuma ado afädë säla negei amo hamomäia na asigia sisiläfüsa neebeweie ne nebegi walio gudisagomelë. ⁷Ado säla negei amo bimolöie nili fii giwilasi nefolalo amolia asigia sisiläfulahilä, esoage gasigige Godeie ei gauia adala ema ado sähamu nefolalea. Amaimo, beaha aligilo Ginie, na asigia sisiläfüsa neebeweieda Yu dolö ilia dia nafade hamoila säha neamelë. ⁸Godea udia dolö baagoi amoli nowelasilo neebe amo dilia e amala hamolo ulila helësësa nefolalebegoda edoie.

⁹Nasalese fii Yesuie ei neala nafademolöie, na hamoi edefade hamomolöila helësësa nelomelë. ¹⁰Amala helësëlahilä, na Yalusaleme nea amala hamosa nelo. Gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi iasebegi, udia dolö yafie Godea hile nafolai amoli na galabaia negei. Amalahilä, ilia udia dolö amoli baagomäia nufualola säsegige na ülomelë. ¹¹Segeyo yafiegi gedolo mosö nefolalebe amo sulubadelagi awälahilä, ilia Gode gagademäiaie na ili neala sëlasisa nelo. Na ilima edefademalä mihaläla fii elö elölaie gaamu dibeä amige awälahilä, ili neala sëlasisa nelomelë.

¹²Na amo gadola hamomäia gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi iala, bebage dödëla iasebegi Damasaga gaamugi asi. ¹³Beaha aligilo Ginie, ne idiafa awäla eso mogogi aligisebe amo gaalu, na beahamelebe, nege nebalä afiai amola nili neebeä ami eso si gadoi made, yo edefade hido elöi mudaijala säsälosebe meli. ¹⁴Amala hamosebegi, nili sulubadela digafui difolalebegi, afädëa nema Hibulu adoea sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sëlasisa. I ägëgi emoea nufidelo wäla nufidelo goeada di dihimu yölasisebegola säsio. ¹⁵Amala sälebe na naba obëgësalea, Dafidilo, dida nowëla nabi. Amala nabelebe Dafidilo Geloia säla obëgësalea, Neda Yesu, dia neala sëlasi amomelë. ¹⁶Di nowela emoea emosala namië. Di hamoi hamolasilo namiäiage, dia walio ne neebe meli amoge, hobeä ne bimolö amoge udia dolöma säla imäia na di memelela ifosimolöie ulufadigila misi neawe. ¹⁷Hobeä ne bimolöla säi amoda, di fii nefolalebe amoliage, amase, udia dolö fii elö nefolalebe amoliage, di nufudadigiloea na damula moholömelë. Na di ilima fisiga gahagomelë. ¹⁸Ilile si fisigälasimolöiege, gasimi sagaia amila yo digalo dibeä amige, amase, Saidaniie geloi hawa amila Godea sigi neebeä ami ili besulasimolöie, na di fisiga gahagomelë. Ilia amala hamosedä, ilile nafade hamoi amo hëla fisimolö. Amase, udia dolö nema asigi afädë negela Godea hile nafolaimadi namiäia fu imolömelëla säsio.

¹⁹Amalebe, Gini Agilibao, selesäia mosöala olesalea ado säi amoda na fisila made nelo. ²⁰Dafidida Damasaga nefolalebe amolimage, Yalusaleme nefolalebe amolimage, amase, Yudia sege sulubadela dibeä nefolalebe amolimage säla iahalea, Dili asigi besulahilä Godemadi nea, dili dofä asigi besui amo gadola mala hedabi olela hamosa namialola säla ialahilä, hobealada fii odoa ilimage amala säla iaha aligilomelë. ²¹Amala säla iaha aligilo amoie, Yu dolö nefolalo amolia ne gobela ilo mosöa nebegi gaulahilä baagomäia nufidedelä hamoimelë. ²²Amaimo, Godea ne ugila negesebegida, na memasamage, ei sälomage ado säsäla misi amo, aso, walio säha neawe. Nada ado elö made sähamelë. Nada siiba beä sälolea, Mosealea nelebo gausiala digamolömelëla ado säla negei amomu sähamelë. ²³Ilia gomalä säla negei. Afädë Memelei amoda së molö dialea. Amalahilä, bauiala nowemolö amo dafidifali hi nowese amea ea Godeie yo digalo amo e fii amolimage, amase, udia dolö fii odoa amolimage säla imolöla beä säla negeila Foloea säi.

Foloea Agiliba asigi afädë negemäiaie säi

²⁴Foloea amala säha nebegi Fesidusia gelola uuala sähalea, Folo, dida gagaosebego. Die dawadigilo edefade goeada dihidi gagaosebegola säi. ²⁵Amala säsebegi, Foloea sähalea, Dolö edefade Fesidusie, ne gagaosa maademelë. Nada dofä säha. Asigi gäwi nea gowe sähala sähamelë. ²⁶Gini Agilibaeada na ado säi amoie dawadigisa neamelë. Nada musügä negela made säla äaha maademolöi neawe. Na helësésaleada, ea dawa made made, amoli sulubadela ea dofä dawadigisa maadei nebegola helësésamelë. Mida, amo hamoi amoda musügä nea hamoi made ameadada amala helësësa. ²⁷Gini Agilibao, diada bea säloie ado amoda dofäla helësésale. Na helësésaleada, diada dofäla helësésala helësésamelëla säi. ²⁸Amasebegi Agilibaea Foloma säla obëgësalea, Ne Geleso sosogo namolöie fu ooba gogi aligilasimäia helësësebelä säi. ²⁹Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Fu obobagi galëge ma, sedadegi galëge amoie na dimu made, udia dolö na walio ado säsebe nabaha nefolalebe amoli sulubadelage nihine gadoi namiäiaie Godema adosamelë. Nihine gadoi gaso, dili igi ëfëa galabaia negelo amo gadola made negela namiäiala helësésamelëla säi.

³⁰Amasebegi beaha aligilo ginige, gamane sigi aligiloge, Benisige, ilibalä sulo amolige hä nowei. ³¹Nowelahilä ili segea doadigila awäla hilidomu sähalea, Dolö goweda ea hamoi amoie nifulöge, galabaia negemolöge maade gabula säi. ³²Amasebegi Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö goeada Sisaea ie gudi nabuäiala made säi galebeda, dia fisiga gamalalabiola säi.

27

Ilia Folo e Olomo mosäia ödä du edefadegi fisiga gai

¹Ilia nili ödä du edefadegi Olomo moholö dialeala ado afädë negesebegi, ilia Fologe dolö galabaia negei odoage ami sigi aligilo afädëie naabogi gausi. Sigi aligilo amoie ëida Yuliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelo. Eda beaha aligilo Gini Sisaie Ami Dolö amoligi nelo. ²Nili ödä du edefade Adalamidiamala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amoda Esia segeie gaamu agesumadi beselagalaladigila moholö dilo. Desalonaigala Masedonia fii dolö afädë ëi Alisadagusage nilibalä afiai. ³Afiala amo aiyo amogi Saidono beselagalai. Beselagalalahilä Yuliasaea Foloma hedabola helësëlasila sähalea, Di damelë wi nefolalebe amolia nelebo di gumusui dibe amo gadoi imäia, ili neebee moholöi galeala säla i. ⁴Amalahilä sege amo digila ödä duugi afiaha dibegi, fo eso digasebeamadila maasebeamadi amogi moholö iliawasebegi, fo hagula Saibulusimadi dewagila afiai. ⁵Afialahilä ödä duhulu dëgëla awäla Silisiale Bäfiliale agesuamadi awälahilä Ilisiaie gaamu Maila beselagalai. ⁶Beselagalalahamelebe, ami dolö sigi aligilo amea ödä du elö Alegisädaliala misi Idalimadi moholö dilo amogi nili sigi awäla ifosi. ⁷Segeyo holöbö nahuigi afiahalea baagi sëla aligi gebela awäla Nidusa gaamu sida gagala afiai. Fo amea nili moholö helësëido amogi moholöi made gabugida oböla fo hagula ödä södülo Gilidimadi dewagila awäla Salomone segeamadi sida gagala afiai. ⁸Nili baagi sëla aligi dewagila didigila awäla sege afädëgi beselagalai. Sege amoda Ödä Du Musügä Negelo Hedabi Segela sälo. Amoda gaamu Alasea ga madela ami dilo.

⁹Segeyo yafie baagila asi amogige, amase, Molö Made Nulo Segeyo* amoge baagila asi amogige segeyo amo gaaluda, baagoloea ödä duugi aulo made negei. Amo helësëla Foloea ilima sähalea, ¹⁰Dolö dilie, wilahilä moholö amoda dofea made, nafade na melimelë. Nelegei difolalebe goge, du edefade wege neala nafademolö gabumelë. Amase, nili odoage baagomolö gabumelëla säi. ¹¹Amala säi gaso, ami sigi aligilo amea ödä du gaulolea ödä du eedolea helësëse amo gadola hamodeläla helësëla Foloea säsebe amo gadola made hamodeläla helësëi. ¹²I bäu gise gaalu, gögï mulo segeyo beselagalasebegi sege amogida ödä du negesilamu diamolö amo dofea made gabula helësëlahilä, dolö yafie ilia Finigisi moholö amoie ado afädë negei. Ilia nili Finigisi beselagalamolö

* **27:9:** 27.9 Molö Made Nulo Segeyola säi amoda nafade hëmolöie odala ilo mala siiba daiala negei segeyo dilo amola helësëi.

walebelela bimolö moholöila helësëi. Gögi mulo segeyo beselagalasebegi ami negesimu diamolöla helësëi. Finigisi amoda Gilidi södüloie ödä agesua. Du negelo segea ami diëda eso digasido amoie fefeädimadilage dafädimadilage melëlo.

Du ödägi awäha nebegi fo edefade misi

¹³ Fo eso digasido amoie fefeädimadila holöbö geleäla maasebegi, dolö amolia hili helësëi amo gadola ga moholö dialeala helësëi. Amala helësëlahilä nelebo yöi igi aeanea hamoi amo dusugala neala gauia adalahilä, Gilidi segeie ödä agesuamadi afiai.* ¹⁴ Aso, afiaha dibegi heleia made fo geloi edefademaläde Gilidi södülomadila misi. Fo amoie ëida Ulagulo fo.* ¹⁵ Amalahilä du amo foea gaula näiadodimu bolosebegi iliada du obëgëdelä hamoi gasoda, obëgëmolöi made meli. Amasebegi hä foea du gaula mosäia fisigisi. ¹⁶ Fisigisila awäla södülo holöfalä, ëida Gaudaea fo holöfalä hagusebegi, niliada häualafalä du edefade mia du holöfalä begela negei amo dusugala gaula misi. ¹⁷ Dusugala gaula maala du holöfalä amo gauia adala du edefade amodaia negesebegi, ilia du edefade hawa ëfë fisiga idogolahilä amo bäimäia fëdöla begela negei. Ilida du amo ödämu dibe amogi ödä dögöla digai made giäbigi ëi Sidisi amogi aligisiloea bedähalea ie balai amo hailsa negesebegi foeamu gaula asi. ¹⁸ Fole ödä bubolele dagabola maase amolea nilida edefade besu besui. Amasebegi, amo aiyo amogi ilia mi gäwila nelegei dudaia negei amo duhulugi hadia idodogosa nelo. ¹⁹ Amalahilä awäla segeyo naabo osodagi, ödä duugi negelo nelegei odoa, ëfëge balaige ige amo gadoi difolalo amoge hili naaboea neala ödägi hadia idodogoi. ²⁰ Segeyo yafiegi niliada eso, gasumilile made beala, fo edefademalä maahalea nili neala besu besusamu nelo. Amasebegi nilia helësësalea, nilida samolö made gabu, baagomolö gabula helësëi.

²¹ Segeyo yafie ili molö made nasebegi, Foloea ili mogogi nowela nea sähalea, Dolö dilie, dilia nïe ado nabala Gilidi made baagi galebeda, nafadela bedälasila hamoi amoda made beala, nelegei odoa made fisilabio. ²² Amaimo, walio na dilima gomalä sähawe. Dili bedäla made, obeägimalo. Mida, niligi afädë made baagomolö. Du wemu nafademolömelë. ²³ Gode neebe amoie ne neawe. Nada ie ëi gauia adaha aligilo. Gode amoie selesäia fii afädëa walio gasigi ne sebea maala nea ²⁴ sähalea, Folo, bedämabu. Dida awäla Sisaie siigi namolö galea. Amase, nabuö. Dolö dibalä ödä duugi sefolalebe goli sulubadelada made baagomolö Godea die naabogi gausila imelëla säasio. ²⁵ Ameada, dolö dilie, bedäla made, obeägimalo. Mida, na helësësalea, Godea ado nema säi amo gadola gausiala digamolöla helësësamelë. ²⁶ Gaso, foea nili gaula awäla södülo afädëgi aligisimolö galeamelëla Foloea säi.

²⁷ Amaimo, segeyo silasi awäha nelolahilä gasisebegi, nili ödä duhulu ëi Ödä Adiliagi foea gaula awähamu nelo. Gasi mogogi ödä du gaulo dolö amolia ödä agesu holöbö ga madei gabula helësëi. ²⁸ Amala helësëlahilä ilia ödä amo dofe bimolöie ëfë sedade amoie bidigi yöi afädë begelahilä ödägi fisiga idogoi. Fisiga idogoi amo nea adogola beahamelebe ödä dögöla digai dofei amo mida nabülasi biyidia gadoi meli.* Amala bealahilä holöfalä aliga galahilä bu elö fisiga idogola dofela beahamelebe ödä dofei amo mida nabülasi ohodoa gadoi meli.* ²⁹ Amalahilä nili awähalea igidaia aligisiloea bedälalahilä, ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi biyidia amoli du amoie gobegi begela sadia idogoi.* Amalahilä ilia sege yola eso neemäia Godema adosa nelo. ³⁰ Amaimo, ödä du gaulo amolia du digila äudulälalahilä du holöfalä fisiga idogola wäfalä sähaleada, Nelebo yöi igi aeanea hamoi odoa duie busamadila fisiga idogosamelëla säi. ³¹ Amalebe Foloea

* **27:13:** 27.13 Nelebo yöi igi aeanea hamoila säi amoda gomalä. Nelebo yöi igi aeanea hamolahilä ödä du made mosäia begela ödägi nea salelo. * **27:14:** 27.14 Ulagulo foda eso fedasido amoie fefeädimadila mulo, muugi fo gadoi.

* **27:28:** 27.28a Mida nabülasi biyidia amoda hësä gidälasi gadoi. * **27:28:** 27.28b Mida nabülasi ohodoa amoda hësä gödölasi gadoi. * **27:29:** 27.29 Abosolo 27.13 amogi gasumili nufi amo bimalo.

ami sigi aligilo amomage ami dolö amolimage sähalea, Ili du gowegi made aligiseda, dili baagomolömelëla säi. ³² Amala sälebegi ami dolö amolia du edefadegi du holöfali begei amo damula sali. ³³ Haea gämölö hä ga madese amo gaalu, Foloea dolö amoli molö muäiala ilima sähalea, Segeyo silasigi dili molö fodögila made naala memalä nelo. ³⁴ Walio dili molö muäiala sähamelë. Dili namolöie molö molö dialea. Dilile busa hili afädë made besela digimolömelëla säi. ³⁵ Amala sälahilä Foloea beledi afädë nealahilä ili sulubadela sebea ami nea Godema nesegelehilä dagabola naha nelo. ³⁶ Amala hamosebegi, sulubadela asigi gadaealahilä ilige molö mai. ³⁷ Ödä du amogi dolö sefolalo amoli gedolada hädali äudäie nabülasi gifalädaläie odoai gafeia sulo. ³⁸ Molö mai agulahilä, ilia ödä du amo hageamäia helebe guläia gadoi ëi widi dilo amo ödägi sadia idodogosa nelo.

Du dagabodasi

³⁹ Segeyo hosogasebe amo gaalu, ilia duhulu agesua beselagaläia amo bealahilä, sege abididula asusugai. Asusugalahilä beahaleamelebe duhulu hedogola bose fula asi dibe amo bealahilä, ami awäla ödä du negemolöi galëda, negemolöla helësëi. ⁴⁰ Amala helësëlahilä ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi amoli ödägi ëfë amo damula sasali. Amala hamolahilä ödä du mogola mosäia adelo i ëfëa begela negei dilo amo fisigäi. Fisigälähilä foea ödä du gaula mosäia ilia duie busamadi balai afädë dilo amo gauia adogola neegilahilä, ili ödä agesu dibea ami beselagalamolöie awäha nelo. ⁴¹ Awäha nea ödä du amo ödä isogi bose giäbigila fedai dilo amogi udigi. Busa amo udigila aligisilahilä fogomolö uli dilo. Amala aligisi dibegi ödä bubolela edefade maasebe amea du gobe aba fedafusalea dagabodasila nafadei. ⁴² Amala hamosebegi, dolö galabaia negei amoli ödä agesua dasi afufula fisäla afialoea, ami dolö amolia ili sulubadela nufudadigimolöla helësëi. ⁴³ Ili amala helësësebegi ami sigi aligilo amea Folo e made nufuäiala helësëla ilima säla iähalea, Dilia helësëi amo gadola hamomabiola säi. Amala sälahilä ea sulubadelama sähalea, Ödä dasi aulo nefolalebe dilidale ödägi nila digala dasi afufula agesua mosalo. ⁴⁴ Odoa dilida i gäi amogi gaula, amase, odoa du nuli amogi gaula biila mola afufula mosalola säla i. Amala säi amo gadola hamolahilä niligi afädë made baagola hulu agesua dea negesa maadeimelë.

28

Folo e Malada södölogi nelo

¹ Nili agesua hedabola beselagalalahilä, ami fii amolia sege ödä södölo amoie ëi Maladamelëla säla i. ² Udia dolö sege amogi fii amolia nili hedabola helësëla hido elöla ugila negei. Sege digahalea gögisebegi, ilia nulo gobelahilä nili sulubadelama hëgi haumolö mofiamalola säi. ³ Foloea nulo gasa nidilahilä nulo gaamugi gobesebegi, nulo amogi baagolo nuba afädë nulo gaamuea hëgisebegi doadigila fedala, Foloie naabogi mihila begedigila gosai dilo. ⁴ Ami fii udia dolö amolia beahamelebe, Foloie naabogi nubaea mihila begedigila gosai dibe amo bealahilä hilidomu sähalea, Dolö goeada dofä dolö nufudala baagolo. Eda duhulugi baagomolö halabai gaso, godea nafade hamolo amolima bidi obëgëla ilo amea e made namiäia amasebela säi. ⁵ Amasebegi Foloea nuba amo folalela nulogi hadia galahilä, eda made olola hedabi nelo. ⁶ Udia dolö amolia helësësalea, e galumolöledu ma, fodolo baagola digamolöledula helësëi. Amala helësëlahilä, ili sedademalä beaha nefolalebegi, emada nelebo afädë made hamose meli. Amasebegi ilia asigia oböla elö bedefala helësësalea, eda gode afädë gabula helësëi.

⁷ Sege afädë ili sebe amo gägägëla dilo amoda södölo amoie dafidilo ëi Bubuliasaie sege dilo. Dolö amea nili ea mosöa fimäia fu iasebegi segeyo ohodoagi ea nili hedabola sigi nelo. ⁸ Bubuliasaie eedo domalo hëgige gaisa sëge oloi dibegi, Foloea e dibea ami awäla Godema adoi. Godema adolahilä ea ië naabo negesebegi oloi dilo amo wahilasi. ⁹ Amala

hamosebegi, södölogi ami oloi difolalo amoli Folo neebee mafusebegi ili wahilasisi. ¹⁰ Nilima obeägila ilia hedabolafali hamoi. Amala hamolahilä hobeala nili ödä duugi äudulä hamosebegida ilia nelebo nili gumusui dibe amo gadoi i.

Folo awäla Olomo beselagalai

¹¹ Aube ohodoa ami nelolahilä, nili ödä du afädë Alegisädaliala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amo i bäu gilo segeyo amoli beselagalasebegi södölogi ami negesi dilo. Ödä du amoie busamadi malö äudä balagula ägüi amolele ausulubo ia hamola baala negei dilo.* ¹² Afiala nili Silagusa beselagalalahilä, segeyo ohodoa ami nelo. ¹³ Silagusa amila awäla giso Ilegiuma beselagalai. Segeyo afädë ami nelolahilä, fo eso digasido amoie fefeädimadila maasebegi, nili afiala gasila didiga digila awälahilä amo aiyo amogi awäla Budeoli beselagalai. ¹⁴ Beselagalalahilä ami nedoo odoa nefolalebe amoli beagolelahilä, ilia nilima segeyo gifalädalä namolömelëla säi. Ami nelolahilä nili Olomo moholö afiai. ¹⁵ Afiaha dibegi nedoolali Olomo ami nefolalo amolia nili maahala säi amo nabalalahilä, ilia nili idiafa gausiamolö maala odoa Abiasa magaia gaamugi gausialahilä, odoada hele filo mosö ohodoa neebee ami gausiai. Foloea ili maasebe amo beala Godema nesegelelahilä, ie iso asigi delësi.

¹⁶ Nili Olomo beselagalasebegi gamane ilia, ami dolö afädëa idihë neëgi, Folo mosö afädëgi hido namolöi galeala säi.

Foloea Olomo nea Yesuie mala säla i

¹⁷ Segeyo ohodoa nelolahilä, Foloea Yu udia dolö nefolalo amolile dafidilo nefolalo amoli misiäia wei. Maala gegeedosebegi Foloea ilima sähalea, Nedoola dilie, nili fii amolimage, nilile mäuie mala amomage na nafade afädë made hamoi nebegi, ne Yalusaleme ami nafodolahilä, Olomo dolö nefolalebe amolile naabogi gausimelë. ¹⁸ Ila gudilahilä ne nufudala baagomolö amoie mi fädäla made beasebegi, fisigämolöla helësei. ¹⁹ Amala helësebegi, Yu dolö amolia amamabiola säsebegi, idi elö maade gabugi na beaha aligilo Gini Sisaeamu nie gudi nabuäiala säi. Amai gasoda, na ne fii amolima nafadela hamoila sämolöda helësäla made nelo. ²⁰ Mi amoie na dili siia beala ado sämolöie dili misiäia weimelë. Isilale ilia asigia sisiläfüsa neebe amoie igi ëfë gowea ne begela negei neawela säi.*

²¹ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Yudia amila dia hamoi amoie beba nilima made dädëla äasi. Nilile nedoo misi amoliage ado made säi. Dia nafade hamoilage made säla imelë. ²² Dia helësei amo nilia nabolöila helësebe. Mida, sege sulubadelagi sosogo gowe nafade neala sälo amo nilia dawadigi neamelëla säi. ²³ Amala sälahilä ilia ema segeyo naabo negesebegi, ili yafie Folo neebee mosöa ami mofiala gegedoi. Gegeedosebegi Foloea yosefali nowela Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ado säla äahalea mi awala äaha nebegimu së gäi. Ea Mosese nebegi Ado säla negei amo gadolage, amase, Godeie bea sälo nefolalo amolia bea säla negei amo gadolage säla äahalea Yesuie säi amo dofä gabula helësemäia säla äahamu nelo. ²⁴ Amala säla äasebegi, dolö odoaeada ea ado säsebe amo dofä gabula helësei. Amase, odoaeada dofä gabulada made helësei. ²⁵ Amala hamolahilä ili hilimu asigi afädë made negela afiai. Dafidida, Foloea ado afädë wagala sähalea, Godeie Gesamia bea sälo Aisaeama aligila dilile mäuma mogola säi gabu. ²⁶ Ea sähalea, Udia dolö amoli neebee awäla ilima sähalea, Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helësemolömelë. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemolömelë. ²⁷ Amoie mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gëhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai nea. Ila siia beala, gëhea nabala, asigia helësäla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola sämalola

Aisaeaea säi.

Aisaea 6,9,10

* **28:11:** 28.11 Malö äudä balagula ägüila säi amoda, wäfalä gode Susa amoie dolö malö äudäiela säi. * **28:20:** 28.20 Abosolo 23.6, 24.21, 26.6 amoli bimalo.

28-29 Amai ameadä gowe helësëmalo. Godeie damula moholö ado mala amoda udia dolö fi elö amolima fisiga gaila helësëmalo. Iliä nabalömelëla Foloea säla wagai.*

³⁰ Foloea mosö e adi amoie bidi ialahilä ami gäheo i äudä nelo. Ami nea udia dolö sulubadela e neebee mofusebe amoli obeägila gauia idala nelo. ³¹ Ea Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoiege säla iala, amase, Dafidilo Geloï Yesu Gelesoie malage säla olelesa nelo. Bedäla made gelola säla olelesa nebegi, afädëa ema olelemabiola made säi. Hä amo.

* **28:28-29:** 28.28-29 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada ado odoage amogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [29 Foloea ado säsebegi, Yu dolö amolia awäha nea hilimu mihaläla gëgëla afiai.]

Age Dimodi

Neala olelo oboba

Foloea Dimodima beba gowe dödela i.

Dimodiie emeda Yu udia salea, eda Geleso sosogo sulo. Ie eedoda Giligi dolö nelo. Dimodi eda Geleso sosogo, asigi hedabi negei. Bolobinisi Galesiaie gaamu Ilisidala ami nebegi, Foloea beagolelahilä, Ado Mala Hedabi säla daidola moholöie, ea Dimodima, Ne ugila negemolö awähadula säi (Abosolo 16.1-3). Awälahilä, hobeala Foloea Dimodima sähalea, Udia dolö Godea wela ifosisi Ebesa gaamugi nefolalebe amoli ugila negesalea, ilibalä ami namialola säi.

Foloea Dimodima beba gowe dödela iasi amoda, ado geloi edefade ohodoaie dödela iasi.

Ageda, Godeie mala dofä dibe amo gadola made säla olelelo nefolalebe amea, Geleso sosogo nefolalebe amoli dahila neloea, idihë namialola säi.

Ageduda, udia dolö Godea wela ifosisi amolia gomalä hamosa namolö dialealage, amase, udia dolö sigi aligiloea gowe gadola hamomolö dialealage säla i.

Osodada, Foloea Dimodima sähalea, Dimodi, di Geleso Yesuie hamoi hamolasilo dolö hedabi namolöie, gowe gadoi namolö dialealage, Geleso sosogo sege elö elölagila nefolalebe amoli, dia beaha namiäia gelolasiloie hamoi i amo, hedabolafali beaha nea, hamosa namialola säla wagai.

¹ Neda Folo, Geleso Yesuie abosolo neawe. Nilile damula aulo Godeage, nilia asigia sisiläfüsa namolö mi neebe Geleso Yesu ameage, ne abosolo namialai neawe.

² Dimodie, na dima beba gowe dödela iasisago. Dia asigi afädë negei ameada, dida dofä nïe malöfali gadoi neagomelë.

Nado Godemadilage, nilile Dafidilo Geloi Geleso Yesumadilage ugila negelasiloge, bobasëloge, dalulasiloge diamiaia hamesa neawe.

Godeie mala dofä dibe amo gadola made olelesa neebe amo fädäla beaha namialola säi amo

³ Bolobinisi Masedonia moholö awähalea, na dima gelola säi amo gadola, Ebesa gaamugi ami namialo. Dolö odoaea mala elöi olelesa neebe amoda, dia ilima olelemabiola sämolöiege, ⁴ amase, ilia siiba sedalu amomu säla olögöloge, yaua mäulali aliligi misi amolile ei amomu dusugala säloge, fisimalola säla imolöiege, ami namiäia hamesamelë. Ado amo gadoi säsebe ameada, udia dolöea Godeie hamoi hamomäia ugila negelo mademelë. Ameada udia dolö gëgëlasilo. Asigi afädë negelahilä, udia dolöea ie hamoi hamolomelë. ⁵ Dima sämalasebeweie mida gowe. Gelesoie udia dolöea odoa boba hamomäiaie säha. Iso asigi gähe namolöge, iso asigia Godeie siigi dofeala helësëmolöge, Godema asigi afädë dofä negela namolöge, mala amolimadilada boba hamolo amo mulomelë. ⁶ Udia dolö odoaea mala amoli fisilahilä, asiala besula, ado mi maade amogi gagaola nawesa neamelë. ⁷ Iliä Godeie mala säla negei amoie säla olelelo namolö hamesalea gaso, ilia olelesaleage, amase, dofä amalamelëla gelola sähaleage, mi gomalä gabula hili helësëlo made neamelë.

⁸ Nilia helësësalea, afädëa Godeie mala amo mogola oleleseda, mala amoda hedabila helësësa nea. ⁹ Nilia elö helësësaleada, mala hamomolö amole, made hamomolö amole säla negelo amoda, udia dolö asigi mogoi nefolalebe amolile säla negelo mademelëla helësësa. Amoda udia dolö goweli gadoiie säla negeila helësësamelë. Udia dolöea mala damuloge, ado made nabala hamologe, Gode made helësëloge, nafade hamologe, Godeie mala made nabeloge, nagadaia malamu helësëloge, eedole emele baagomäia nufideloge, udia dolö odoa baagomäia nufideloge, ¹⁰ udia dolö fa neloge, dolöea hilimu Sodomoma mala

hamologe, Yosebe gaula asi amo gadola udia dolö neala gaula auloge,* wäfalī sāloge, gudisalea wäfalī gomalā melimelēla sāloge. Amase, mala nafade odoa hamola mala dofä sāi amo damulo nefolalebe amolile hamomolö amole, made hamomolö amole sāla negei dialea. ¹¹ Mala dofä sāi amoda Ado Mala Hedabi Godea na olelemäia i amogi dialea. Gode yo digalo hido elöi neebe amoda Ado Mala Hedabi amea olesa. Udia dolöea ie ei gauia adamolö dialea.

Gelesoea ne bobasēi amo helēsēlahilā, nesegea neamelēla sāi amo

¹² Geleso Yesu nilile Dafidilo Geloia nema geloi i amogi nesegea neawe. Mida, ea na dofea hamomolöi neebela helēsēlahilā, ie hamoi hamolasimäia ne memelela ifosi amogi. ¹³ Dafidida na e gagadeloge, ie udia dolö neala sēlasiloge, ado nafadela sāloge nelomelē. Gaso, Dafidilo Geloia ne bobasēi gabio. Mida, amala hamoi amo hamosalea, na Geleso Yesuma asigi afädē negela made nea, nafade hamosala helēsēla made fuduia hamosa nelomelē. ¹⁴ Nilile Dafidilo Geloie bobasēlo amo nema nobala adugalasisio. Ema asigi afädē negeloge, odoa boba hamologe, Geleso Yesuma dibe amoleda nema iasio.

¹⁵ Ado dofäfalī amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe.

Geleso Yesu e nafade hamolo nefolalebe amoli damula moholöie nagadaia digai nelo.

Ado amoda dofä gabula helēsēmolö dialea. Nafade hamolo amolile dafidiloda nemelē.

¹⁶ Amala hamosa nebegi, ea ne bobasēi amoie mida gomalā gabio. Eda aabela habobalo made amo olemolöie, Geleso Yesuea nafade hamolo amolile dafidilo ne bobasēi. Amase, udia dolöea hobe, ema asigi afädē negelahilā, namolöi namolö gaula nefolamolö amolia ne beala, hi ea ilimage amo gadola wāla bobasēmolö gabula helēsēmäiaie. ¹⁷ Hä, eda beaha aligilo Gini namolöi neebe amoge, baagolo madege, bimolöi madege, hi emu Gode nebegi, nilia eda ilibiala sāla, ie ei gauia adamolö amo diamolöi diamolö galea. Amala hamomäiamelē.

Dimodi dia nafadebalā gelola nudusa namialola sāi amo

¹⁸⁻¹⁹ Nie malö Dimodie, dafidi di helēsēla bea sāla negei dibe amo gadola, dia hamomäiaie sähago. Asigi afädē negei go amo wālasimu nea, iso asigia Godeie siigi dofeala helēsēlahilā, gelola nudusa namialo. Odoaea ilile iso asigia Godeie siigi dofea madela helēsēlahilā gaso, neadigila auaula aligila, ödä du igigi dusudasila fisilo amo gadola, ilile asigi afädē negei amo neala nafadesa maadeimelē. ²⁰ Amala hamosa nelo amoligi dolö äudāda, Haimelēasale Alegisādale neamelē. Elea hobeala Gode made gagademolö helēsēmäia, na dolö äudā amole mugabe Saidaniie naabogi gausimelē.

2

Godema adomolö mala sāi amo

¹ Hä, ado edefade afädē hamomäia hamesebe amo dafidi sāla iahago. Udia dolöea Godema adosaleada, udia dolö sulubadela helēsēla sāmölöge, imola ödögēmölöge, hili ilige odoage ugila negemäia sāmölöge, nesegelege, adomolö dialea. ² Ila, aso, ema nabala ugila negemäia adosaleada, beaha aligilo gini neebe amolige, sigi aligilo neebe amoli sulubadelage ugila negemäia adomolö dialea. Mida, nilia Godema helēsēmolö dibe amo gadola helēsēlahilā, mala mogoi hamosa nea, dofeala aumala namölöge, daluloge gaula namiäiaie. ³ Ado amo gadoi sāmölö amoda hedabi. Ameada, nilile damula aulo Gode obeägilasilomelē. ⁴ Eada udia dolö sulubadela damula aulo gaula namiäiage, ado dofä amo dawadigila namiäiage hamesa nea. ⁵ Amala sāi amoie mida, Gode afädēfalimu nea. Amase, dolö afädēfalīamu Godele udia dolöle segela sālo mogogi nea. Dolö amoda Geleso Yesu emelē. ⁶ Ea udia dolö sulubadela sigi obögēsa maademolöie, ea hile namolö amo fisiga gai. Amala hamoi ameada, Godea udia dolö sulubadela damula moholö hamela

* **1:10:** Mi Gäwi 37.12-36 bimalo.

olemolö helësëla, segeyo daijala negeigifali amo olei. ⁷ Mi amoïe, ne abosologe, ado uuala säla iloge namiäia, Dafidiloea ne memelela ifosi gabio. Fii odoama Godeïe mala dofä amo säla olelelo namiäia, ne memelela ifosi amo neawe. Na ado säseweda wäfalï made, dofä gelola sähamelë.

⁸ Dili sege sulubadela gedosegida, dolöea Godema adomäia hamesa neawe. Dolö amo hili ili nafolala Godema odala äala nea, mihaläla gëgëla made nea, ilile naabo gauia adala, Godema adomolö dialea.

Udiaea hamomolö mala dibe amo

⁹ Amo gadolamu, elö hamese amoda gomalä. Udiaea gugusäla bimäia made, faguloge nelebo gäsebe amoge hedabola gämolö galea. Busa hili momadomolöge, nelebo goloea hamoi difolalebe ameage, amase, bageïe isogi momadolo hedabi helebe näia gadoi amea domalo momadomolöge, fagulo hedabifali bidi edefadea niige, gämolöi mademelë. ¹⁰ Iliada hamoi hedabi hamolo amo momadola gämolöi galea. Geleso sosogo neala sälo udia amolia momado gämolö dofeada amomelë. ¹¹ Udiaea adola made, dofä nagadaiala salea, Godeïe ado mala nabolö dialea. ¹² Na ado säsebe amoda gowe. Udiaea dolöma ado mala säla olelemäiage, sigi aligimäiage, namialamolöi mademelë. Iliada adola made, nabaha samolö galea. ¹³ Amoïe mida, Godea dafidi Adamadale hamolahilä, hobealada Iba hamoi. ¹⁴ Amase, elöda, Adama dahila nii made. Udia dahila nealahilä, ea nafade hamoi. ¹⁵ Amai gaso, udiaea malö ägüsaleda, Godema asigi afädë negeimu saleage, boba hamolamu saleage, mala mogoi hamolamu saleage, gugusäla bimäia made hamola fiseda, Godea ili damula moholömelë.

3

Udia dolö Godea wela ifosisi amoli sigi aligilo amolida gowe gadoia namolö dialeala säi amo

¹ Ado dofäfalï amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe. Afädëa udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli sigi aligilo namolöila helësësa nea galëda, eada hamoi hedabi hamesa neamelë. ² Amai gabugi, sigi aligilo dolö amoda asigi mogoi, odoaea ea asiala hamosebela made säloea namolö dialea. Amase, udia afädë goaeage,* nelebo dibe amo sulubadela asigi gäwila hamoloeage, asigi sigi aligiloeage, mala mogoi hamoloeage, udia dolö söfë mase amoli hedabola aealoeage, säla olelemolö dawadigilo gauiage, namolö dialea. ³ Gagaomolöïe gagaolo ödä edefade made nulöeage, nudumolöïe fodolofali abadigila made, udia dolö hedabola helësëla hame negeloeage, made gëgëloeage, amase, muni gesami made auloeage, namolö dialea. ⁴ Hile udiale malöle hedabola sigi aligiloeage, ea ado säsebe amo hile malöla ilia hedabola nabeloeage, namolö dialea. ⁵ Afädëa ïe udiale malöle hedabola made sigi aligiseda, eada udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli abeahäla sigi namolödu. ⁶ E Geleso sosogo waliomu neloeada namolöi mademelë. Ea gugusäla bimäia hamosa neëgi, Godea mugabe busabalä gudi amo gadola, dolö amobaläge amala hamoloeamelë. ⁷ Udia dolö segea nefolalebe amolia dolö goda asigi mogoi neala sälo amea namolö dialea. Mida, ilia e gagadesegi, e mugabe busaïe gei dibe ami fädäloeamelë.

Digono dolö amolida gowe gadoia namolö dialeala säi amo

⁸ Amo gadola wäla, digono dolö ili asigi mogoimu nea, ado äudä sälo madea namolö dialea. Wani ödä edefade made nulöeage, muni aba adogola made neloeage, ⁹ iso asigi gagadelai nea, Godeïe ado dofä säi dibe amo gaula mogosamu aligiloeage, namolö dialea. ¹⁰ Ili abilia hamosebelela bimolöïe, dafidi fedogola bealahilä, ilima nemola sämolö made galëda, ilia digono hamoi hamomolö dialea.

* **3:2:** Udia afädë goaeala säi amoïe mida, udia äudä niiage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi.

¹¹ Amo gadola wāla, ilile udiage* asigi mogoimu nea, baagido made sāloge, nelebo dibe amo sulubadela asigi gāwila hamologe, mala hamosebe amo sulubadela mogoimu hamosa namolö dialea.

¹² Digono dolö udia afädë goaea namolö dialea.* Ìe malöge, ìe mosöa aligiloge hedabola sigi aligimolö dialea. ¹³ Digono dolö nefolalebe amoliada, hamoi hedabi hamosebe amo udia dolöea bealahilä, dolö amolida asigi mogoi neala sāsegida, ìlia, bedāla made, Yesuma asigi afädë negemāia gelola sāla olelemolömelë.

Godeie ado mala mi dibe amoda edefademalämelëla sāi amo

¹⁴ Na beba gowe dädësaleda, di neebee gui hä, fodolofali moholöla helësësa neawe. ¹⁵ Dädëla ìaseweie mida, ne hä di neebee fodolo made maaseda, beba gowe nidelahilä, dia udia dolö Godeie mosöa nefolalebe amolia mala gomalä hamomolö dibela dawadigimolömelë. Godeie mosöla sāsebe amoda, Gode namolöi neebee wela ifosisi amoli nefolaleamelë. Ea wela ifosisi amolida igau gadoige, bagifufu gadoige, ado dofä amo ìla neëgi nefolaleamelë. ¹⁶ Godeie ado mi dafidi ulufadigila made, negesi dilo. Amoda geloi edefade gelola dibe amo afädëa iso gāwi made gabula sāmolöi mademelë.

Eda dolö domalola ulufala digai.

Godeie Gesamia e mogoifali neamelëla olei.

Selesaia fii e meli.

Ìe ado mala fii odoama sāla ì.

Udia dolö sege elö elölagi nefolalo amolia ema asigi afädë negei.

E selesaia mosöa yo digalo dibe ami fedalasimelë.

4

Dolöea mala dofä dibe amo gadola made sāla olelelo neala sāi amo

¹ Godeie Gesamia ulufadigila fädäla sāhalea, hobebe udia dolö odoaea Godeie mala digila moholömelë. Digila awālahilä, ìlia dahila nelo mugabege, mugabeie mala sāla oleleloge nabala bēgēla moholömelë. ² Asigi fea negela wāfali sālo amolia mala amo gadoi sāla olelelomele. Nuloea gobei baho dibebe ami badililo amo gadola, ilile asigi badili nea. ³ Dolö amo gadoi amolia sāla olelesaleda, dolöea udia nimabiolage, molö odoa made mualolage, sāla olelelo nea. Godea udia dolöea nesegelahlilä molö muāia hamoi amoda ìlia muabiola sālo. Ado dofä amo dawadigi asigi afädë negei nefolalebe amoliada molö dialea. ⁴ Nelebo sulubadela Godea hedabimu hamoi dibe amoligida afädë fisimolöi mademelë. Nilia Godema nesegelahlilä nimolö dialea. ⁵ Mida, Godea ado sāla negei ameage, amase, nilia ema adose ameage, Godea amoda hedabi gabula sāmolömelë.

Dimodi dida Gelesoie hamoi hamolo hedabi gowe gadoi namolö galeala sāi amo

⁶ Dia ado amoli didoolalima sāla ìalahilä, Godeie ado mala dofä sāla negei dibe amoge, mala hedabola sāla olelei amo gaula mogosa neebe goge, gesami gelomāiaie molö amo dia nahamu aligiseda, Geleso Yesuie hamoi hamolo hedabi di namolömelë. ⁷ Dia fädäi nagadaiaie sibalo galone made amoli baagi ìala auaula neada, asigi gelomāia Godea sāi dibe amomu bēgēla hamosa namialo. ⁸ Domalo gelomāia oodo bibila hamoseda, amoda holöbö ugila negemolö gaso, asigi gelomāia Godeie ado oodo bibisa aligiseda, amoda nelebo sulubadela hamose amo ugila negemolö. Walio neebeweiege, hobebe namolöi namolö amoiege, ugila negemolömelë. ⁹ Ado dofäfali nilia nabaha maadei dibe amoda amo. ¹⁰ Ado amo helësēlahilä, nilia hamoi baagi sei edefade hamosamu neebewemelë. Mida, nilia Gode namolöi neebe amoma asigia sisiläfüsa nea. Eada udia

* **3:11:** 3.11 Dawadigi odoaea helësësaleda, Giligi adoea damo gowegi dädëida, digono udiāie sāila helësëi. Odoaea helësësaleda, Giligi ado amoda, digonosi udiāie sāila helësëi. * **3:12:** 3.12 Udia afädë goeala sāi amoie mida, udia äudä niage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala sāi.

dolö sulubadelaie damula aulo nea. Ea amala hamolo neada, ema dofä asigi afädë negei neebe amoli hä, damula aulo nea.

¹¹ Dia udia dolöma mala amoli säla olelesaleada, hamomalola gelola säla iaha namialo.

¹² Udia dolöea di gafodo gähe gabula bealahilä, di memalä gadoi hamoloea, dia ado sämolöge, mala hamomolöge, boba hamomolöge, asigi afädë negela neebe goge, asigi gagadelai namolöge, Geleso sosogo nefolalebe amolia di bealahilä, ilige di neebe go gadoi namiäia namialo. ¹³ Ne misiäia beaha neada, Godeie bebagi ado säla dädëla negei dibe amo udia dolöea nabuäia nidelahilä, mala amo säla iadigi, säla oleleladigisa namialo.

¹⁴ Dolö dafidi nelo nefolalo amolia dima naabo negesisolo amo gala, afädëa bea säi ameada, Gesamiie galu dima i amo gaula nebegoda fisimabio.

¹⁵ Udia dolö sulubadelaie mala amoli dima bäusebego bimäia, dia mala amoli oodo beala hamosa namolöie, dihidi gelolahilä hamosa namialo. ¹⁶ Dihidige, amase, dia mala olelesebegoge, hedabola idihë namialo. Fisila made, amala gelola hamosa aligiseda, dihidige, dia mala olelesegi nabaha neebe amolige damula aulo gaula namolömelë.

5

Dimodima udia dolö ili hile sosogofali gadoi namialoi amo

¹ Dia edëdëi sefolalebe amolima nemola sämabio. Die diadoma sälo amo gadola wäla, ado geleä säla hamogimalo. Dolö geloi nefolalebe amolimage, dihile didooma sälo amo gadola wäla sämalö. ² Udia sesalebe sefolalebe amolimage, dihile diemema hamolo amo gadola wäla hamomalo. Udia geloi sefolalebe amolimage, dihile dialifima hamolo amo gadola wäla, asigi gagadelaimu nea hamomalo.

Udia didalo sigi namolö malage, udia didaloea hamomolö malage dibe amo

³ Udia didalo ugila negelo afädë maade, hïdofali seëda, amo hedabola helësëla ugila negemolö dialea. ⁴ Udia didalo amoie malöge, amase, yayege seëda, ilia Godeie mala mogola gaula neebe amo, ilile mosöa aligilo amolima olela, ilile mäuea ili ugila negei amo helësëla, bu ilige ugila negela obëgëmolö dialea. Ilile hamoi edefade hamomolö amea, hamoi odoa baagila asi dialeala helësëmäia dia säla imalo. Mala amo gadola hamosa nefolalebe ameada, Gode neala obeägïlasilomelë. ⁵ Udia didalo e ugila negelo afädë maade, hïdofali sebe amea Godema asigia sisiläfüsa salea, yoba gasigige ema adosalea, ugila negemalola adosamu aligilo salea. ⁶ Udia didalo odoaea domaloïemu hamela mi hamosa salea galëda, ili salea gaso, baagoi gadoi salea. ⁷ Ili asigi mogoi nea, odoaea ilia asiala hamosebela made sämäia, mala dima säi amo gadola Geleso sosogo ilima säla imalo. ⁸ Afädëa e sosogofalige, e sosogo odoage beala made ugila negeseda, ea Godeie mala säla negei dibe amoma baagi iala, Gode made helësëlo nefolalebe amoli gadoi made, eda nafadefali nafade nea.

⁹ Udia didalo ilile ëi bebagi dädëla negei dibe gogida, udia didalo odoa gäheo i nabülasi gafeia made baagi sefolalebe amolile ëi gegeDOMABIO.* E dafidi dolö afädëmamumu fila asi amoge,* ¹⁰ ugila negelo udia amo saleala säloge, sulo. Amala hamolo salea, malö hedabola sigi aligiloge, näiadodi fii odoa ie mosöa misialaloge, amase, Geleso sosogoie emo nigime hëloge,* udia dolö yoi gaula neebe amoli ugila negeloge, mala hedabi elö elöla hamologe, sulo. Udia didaloea mala amo gadoi hamosa filo sefolalebe amolile ëimu dädëla negemolö dialea.

¹¹ Udia didalo gäheo i nabülasi gafeia made baagila asi sefolalebe amolile ëida dädëmabio. Ili domaloie hameloea Gelesoma baagi iala, dolö elö moholö helësëmolö.

* **5:9:** 5.9a Edoie ilile ëi dädëidu, nilia fädäla dawa made gaso, dawadigi odoaea helësësaleada, udia didalo odoa amolia säla negesalea, ilida dolö made fila, Godeie hamoi hamosamu namolöla säla negesebegi, Geleso sosogo iliada amala sälo amolile ëi dädëlahilä, amoli sigi aligila molö nelebo ugila negela iaha aligilola helësëi. * **5:9:** 5.9b Dolö afädëmamumu fila asila säi amoie mida, dolö elö fa neloda, made dädëmolö dialeala säi. * **5:10:** 5.10 Yone 13.1-17 bimalo.

¹² Iliä amala hamola dafidi säla negei amo damuseda, gudimolö dië melëloea. ¹³ Amase elöda, bobogolo mala amo ilima bäula, ilia segeyo hili ili namolö amo yogobodila, udia dolö odoaea mosöa fifi nawelo. Amomu made, ado gaula nawela baagido sämolöge, udia dolö ëi säla hololöla, ado sämolöi made dibe amo säsäla nawesa aligilo. ¹⁴ Hä, na helësésaleada, udia didalo gäheo i nabülasi gafeia made baagila asi sefolalebe amolida dolö elö fila awälahilä, malö ägüla hilile mosöa hamoi hedabola beaha namiäia helësésamelë. Amala hamosedä, ado nii neebe amea gagademolö fu made bimolömelë. ¹⁵ Mida, odoaea idi mogoi amo fisila, mugabe Saidani bégëla aulo salea.

¹⁶ Geleso sosogo udia afädë sebe amoie sosogo didalo odoa seëda, udia dolö Godea wela ifosi nefolalebe amoli made yömäia, udia amo sosogo amohi ugila negemolö dialea. Amala hamosedä, udia dolö Godea wela ifosi amoliada udia didalo ugila negelo afädë maade, hidofali sefolalebe amoli ugila negemolöi galea.

Dafidi nelo nefolalebe amoli sigi namolö mala dibe amo

¹⁷ Dolö dafidi nelo nefolalebe amoliada udia dolö hedabola sigi neëda, ili hedabola helësëla bidi hedabi imolö dialea. Mala säla iadigi, säla oleleladigilo amolida dofä amamolö dialea. ¹⁸ Mida, eladi gadoi damula negei amo iso hedefala didigafumäia, sugua gao emoea emosala aligi mosäia sigi neada, sugua gaoea made muäia ie nafi neegimolöi mademelëla säla dëdëla negei dialea.* Ado elö säla dëdëla negei dibe amoda gowe. Hamoi hamolo neebe amogalida, bidi imolö dialemelëla säla dëdëla negei dialea.*

¹⁹ Afädëa sähalea, Dolö dafidi nelo ebedaea nafade afädë hamoimelëla säsedä, nabuabio. Äudäeage ohodoaeage, hamosa neebe melimelëla säsedä, nabualo. ²⁰ Asiala hamolo amo udia dolöie siigi ifosilahilä, ilia nabala bedämäia, dolö amoma nemomalo. ²¹ Godeiege, Yesuiege, selesaia fii memelei nefolalebe amolilege siigi nea, dima mogolasila gomalä sähago. Hamomäia na dëdëla i amoli hamosaleada, udia dolö odoa dia hame negelo neebe amolibalä obeägisalea, odoamada auaula made, sulubadelama afädëdilamu hamomalo.

Dimodi dia mala hamosa nebegoda dihidi idihë nea hamosa namialola säi amo

²² Dia hä fodolofali aabela afädëma naabo negesimabio. Odoaea nafade hamoi amo dima asiala baaloea. Dida asigi gagadelai namialo.

²³ Di iso olo ololosamu aligise ameadä, ödä hidomu muabio, wani ödä holöfali nadigisa namialo.*

²⁴ Dolö odoaea nafade hamosebe amoda ulufa negelahilä, nafade hamoi amo udia dolö sulubadelaea dawadigilahilä fodolofali gudilo. Odoaea nafade hamosebe amoda hobeafali ulufadigilo. ²⁵ Amo gadola wäla, odoaea hedabi hamosebe amoda, aabela ulufadigilomelë. Amase, hedabi hamoi ulufala made hamoi dibe amoge, musügä negela namolöi mademelë.

6

Hamoi hamolasilo nefolalebe amolia mala hedabola hamomolö dibe amo

¹ Beaha aligilo nefolalebe amolia Godeie ëimage, ie ado malamage, ado nafadela made sämäiaie, hamoi hamolasiloma i damui muugia negela begei gadoi nefolalebe amolida, ilile beaha aligilo neebe amo hawa nea, dofä hedabola helësëlahilä, ea hamomalola säsebe amo gadola nabala hamomolö dialea.* ² Hamoi hamolasilo ilile beaha aligilo amo Geleso sosogo neëda, ilia helësésalea, nie beaha aligiloda hä, nedoofali neawedalähilä, holöbö memalä gadoi hamola helësëmolöi mademelë. Iliä ugila negesebe amo Geleso

* **5:18:** 5.18a Mala Bu Egei 25.4 bimalo. * **5:18:** 5.18b Madiu 10.10ge, Ulugu 10.7ge bimalo. * **5:23:** Wani ödä mualai amoie mida, e oloi amo ugila negemäiaie. * **6:1:** 6.1 I damui muugia negela begeila säi amo gaidoia, sugua gaoea nelebo afädë gaula dusugamäia, i damui muugia negela begelola säi.

sosogo neebe ameada, ilia e boba hamosebe ameage, ie ado nabala hamoi gelola hamomolö dialea.

Mala elöi säla olelemolöge, muni boba hamomolöge dibe amo

Dia mala amoli udia dolöma säla oleleladigi, gelola säla iadigisa namialo. ³ Afädëa nilile Dafidilo Geloï Yesu Gelesoie ado mala dofä säla negei dibe amo fisila, mala hedabi amo mogola gaula säla olelela made, mala elöi oleleseda, ⁴ dolö amoda asigi maade nea, gugusäla bimäia hamosa neamelë. Asigi nafade negela nea, ado yafie gaalu dagabola gëgëmolöge, ado eloalola nudumolöge hamelo. Amala hahamola awälahilä, mudiamolöge, udia dolö moge mogela gëgëmolöge, adoea mihsadiala sämolöge, odoama asigi nafade negela sämolöge, ⁵ dolö asigi nafade negei hilimu gëgësamu aligimolöge, mala amoli gadoi bäulo. Ado dofä amo dolö amo gadoimada maademelë. Iliä helësësaleda, Godeie malaeada ili nelegei negelo dafidilo hamolasimolö gabula helësëlo.

⁶ Amai gaso, afädëa Godeie mala gaula mogosa nea, Godea ema i negei dibe amo gadoida dofeala helësësedä, dofä nelegei negelo dafidiloda amomelë. ⁷ Mida, nilile nemea nili neegela ägüsolo amo gala, afädë made gaula misi. Amase, nili nagadaia wila awäsolo amo galage, afädë made gaula moholö. ⁸ Amamolö gabugi, domalogi salugamolöge, molö molöge galëeda, neda hä dofeada amola helësëdelä. ⁹ Amaimo, nagadaia nelegei muni yafie negemolöila helësëlo neebe amoli fedogola beasegige, gei dibeä amige, asigi made gäwila nafadelasilo yafie hamelogige digalomelë. Hamelo amoli gadoiada udia dolö neala nafadelasilo. ¹⁰ Mida, muni boba hamolo dibe ameada, nafade elö elöla dibe amo sulubadelaie mi dialea. Udia dolö odoaea muni gelola hamelahilä, dafidi Godema asigi afädë negei amo digila asiala asimelë. Amala hamoi ameada, ilile isogi gäwila doa salimu nea, hili ili së edefade nahamu neamelë.

Namolöi namolö gelola gaula namolö dibe amo

¹¹ Amai gaso, Godeie dolöo, dihidi mala amoli gadoi dibeamadila fisäla mosalo. Amala hamosa nea, bua gaula bëgëla hamomolöda goweli. Asigi mogoi namolöge, mala mogoi hamosa namolöge, Godema asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, yöi diëgi, dofea, aso madela namolöge, odoabalä hame negela namolöge, mala amoli bua gaula bëgëla hamosa namialo. ¹² Nudusalea gelola nudulo amo gadola, Gelesoma asigi afädë negela nea, gelola nudusa namialo. Dia udia dolö yafiea nabuäia, Godema asigi afädë negei neawela fädäla säla ulufadigisolo amo gala, Godea namolöi namolö amo gaula namiäia imolöie di weigomelë. Dia namolöi namolö amo gaula fëdöla namialo. ¹³ Sulubadelagali namolö ilo Gode neebe amoie siigige, Geleso Yesuea Bödiasa Bailadima säla ulufadigisalea, ado dofä fädäla säi amoie siigige, dia afädë hamomäia gelola säla iasebe amoda gowe. ¹⁴ Dima hamomalai amo afädë damula madege, amase, sälage baala made, odoaea dia asiala hamosebela säloeage, hamosa neëgi wäla, Dafidilo Geloï Yesu Geleso ulufadigimolö segeyo amo beselagalamäia, amala hamosa namialo. ¹⁵ Godea segeyo hi daiäla negei amo gausiala digasolo amo gala, Geleso e ulufadigimolömelë.

Gode eda obeägilo mi nea, hi emu Beaha Aligilo neamelë.

Eda gini sulubadela neebe amoie Ginige,

amase, dafidilo sulubadela neebe amoie Dafidilo Geloige e nea.

¹⁶ Gode hi emuda made baagolo nea.

Eda yo digalo edefade dibeä ami nea.

Afädëa yo digalo dibeä ami ga madela aligimolöi mademelë.

Afädëa e siia meli made nelo amo, siia bimolöi made nea.

Ië ei gauia adamolöige, e geloi neamu neala sämolöige, Gode hilemu dialea.

Amala hamomäiamelë.

Nagadaia nelegei yafie negei nefolalebe amolima asigi afädë negemäia säla i dibe amo

¹⁷ Nagadaia nelegei yafie negei nefolalebe amolima ado goweli gelola säla ïmalo. Gugusäla bimäia, nagadaia nelegei gäalimulo difolalebe amoligi asigia sisiläfüla made, Godemamu asigia sisiläfümalamalo. Godeada gëla made, nilia obeägimäia nelebo sulubadela hedabimu ïaha maadelo nea. ¹⁸ Ilima hamoi hedabi yafie hamomolöge, ugila negemolöge, nelegei gëla made odoagali sogomolöge, amo gadola hamosa namialola säla ïmalo. ¹⁹ Ili amo gadola hamoseda, nelegei hedabi gafedela negela, hili ili hobeä namolö amoïe igau gadoi hamogila negemolö. Ameada, namolö dofäfalï amo gaula namolömelë.

Dihï hamoi hamosebego hedabola idihë namialola säi amo

²⁰ Dimodie, hamoi dia hamomäia dima gausi amo fädäla beala hedabola hamosa namialo. Odoaea nagadaiaïe ado iso gäwi made nalï didiäha sefolalebea amige, mala dawadigisa maadeimelëla säha sefolalebea amige, di aligila made, sisigaha namialo. Ili dawadigisa maadeila sälo gaso, ilile dawadigiloda wäfalï, Godeïe ado malabalä ado nii neamelë. ²¹ Ili odoaea helësësalea, dawadigilo amoda dofämelëla helësëla sälahilä, Godema asigi afädë negei amo fisila asiala awäsio.

Godeïe ugila negelo dilibalä diamolöi diamiäia hamesa neawe.

Hä amo.

Agedu Dimodi

Neala olelo oboba

Foloea Dimodima beba elö gowe dödëla i amoda, Dimodi e malisä geloi nea, hedabi hamosa namolö mala dawadigimäia dödëla i. Ado geloi säida, fologola made nea, aso madela, hamosa namolö dialeamelëla säla i. Foloea Dimodima sähalea, Së molö diëgige, odoaea dima bimolö habobasegige, Yesu Gelesoma asigi afädë negei nebegoda, gelola nea, Yesu Gelesoie Ado Mala Hedabi dibe amoge, Godeie asialo made ado siiba säla negei dibe amoge, amoli gaula sisiläfulahilä, daidola säsäla nawesamu namialola säla i. Foloea Dimodima sähalea, Udia dolöea asigi made gäwila gagaoi gadoi nea gëgemolömelë. Ili neebee ami aligila made, di nafolala näiadodi namialola gelola säsi.

Foloea säla wagahalea sähalea, Na hamoi amoge, mala hamosa nelo amoge, dia sulubadela dawadigisa maadei neagomelë. Amai, dia amo gadola hamosa namolö dialeamelëla säla dödëla i.

¹ Neda Folo, Gode hile hamelo dibe amea, Geleso Yesuie abosolo neawe. Nilia Geleso Yesuma aligila, namolö gähe gaula namiäia, Godea dafidi imolömelëla säla negei amea, dia imolö mosalola säsi. ² Nie malö obeägilo Dimodie, na dima beba gowe dödëla iasisago.

Nado Godemadilage, nilile Dafidilo Geloi Geleso Yesumadilage ugila negelasiloge, bobasëloge, dalulasiloge diamolöi diamiäia hamesa neawe.

Ado Mala Hedabi amo helësëlahilä hewamolö made amo

³ Na Godema nesegesa. Nie mäuea Godeie hamoi hamosa nelo amo gadola, nage asigi gagadelai nea, Godeie hamoi hamosa neawe. Amaimo, yoba gasigige na Godema adosaleada, di helësësamu nea, Godema adosa aligilo. ⁴ Die siahälö digai amo helësëlahilä, obeägilo nema nobamäia na gelola di bimolöila helësësa neamelë. ⁵ Dia Godema asigi afädë negei amoda dofä gelola neebe amo na dawadigi neamelë. Die diaye Oloisilea, dieme Yunisilea Godema asigi afädë negei amo gadola, diage amala negei neebela helësësamelë. ⁶ Mi amoieda, nie naabo dima negesebegi, Godea Gesamiie galu i amo bäumäia, nulo fulabesegi söa fedalo amo gadola, söa fedamäiala helësësa namialo. ⁷ Mida, Godea nilima ie galu i ameada bedälasilo made. Eada gelomolöge, boba hamomolöge, asigi sigi namolöge galu amoli imelë. ⁸ Amaimo, nilile Dafidilo Geloie Ado Mala Hedabi olelemolöda, dia hewala made namialo. Neda Dafidilo Geloie galabaia dolö neawela helësëla, dia hewala made namialo. Hewala made nea, Godea geloi iase amo gadola, Ado Mala Hedabi säla imolöie na yöi gaula neebewe gadola gaula namialo. ⁹ Godea nili damula awäla ie udia dolö mogola namiäia, ea nili wei. Amala hamoi amoda, nilia hamoi afädë hamosebegi made, amoda Godea ie hameloeage, ugila negeloeage amala hamoi. Siiba Godea sege föi hamola made nea, Geleso Yesumadila aligila ie ugila negelo amo nilima i. ¹⁰ Siiba i amo, walio nilile damula aulo Geleso Yesu hi e ulufala misi amea, Godea ie ugila negelo amo ulufala olei. Gelesoea baagomolöie geloi damula sadia galahilä, ie Ado Mala Hedabi amea, namolöi namolö amo ulufala olei. ¹¹ Neda Ado Mala Hedabi amoie uuala säla iloge, abosologe, säla oleleloge namiäia, Godea ne memelela ifosimelë. ¹² Ne së naha neebeweda mi amoie së naha neawe. Na Geleso Yesuma asigi afädë negei nea, e dawadigi amea, na hewala made nea. Godea segeyo afädë daiala negei amo gausiala digamäia, ea nelebo nema gausi amo hedabola sigi namolöila helësësa. ¹³ Na dima säla i amo gadola, dia säla olelesamu namolöie gelola gaula namialo. Amala gaula nea, Geleso Yesuma dila nea, asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, amoleda nilile dialeamelë. ¹⁴ Godeie Gesami nilima neebe amoie geloia, nelebo hedabi dima gausi amo hedabola sigi namialo.

¹⁵ Bolobinisi Esia ami fii udia dolö sulubadelaea ne digila awäha maadei amoda, dia dawadigi nebegomelë. Amoligida Figelusile Hemogenesisile nea.

¹⁶ Onesifolusia ne neala obeägila ugila negesamu nelo amo eege, ea mosöa aligilo amolige, Dafidilo Geloia bobasëla ugila negemäia hamesa neawe. Ne igi ëfëa begela negei amobalä, ea hewala bedäla made aligisio. ¹⁷ E Olomo gaamugi beselagalalahilä, ne beagolemölöila hogosamu nea, giso ne hä beagolesio. ¹⁸ Segeyo afädë daijala negei dibe amo gausiala digasolo amo gala, Dafidilo Geloia ie bobasëlo amo ema imäia hamesa neawe. Ebesa nebegi, ea ugila negesamu nelo amoda, dia dofä dawadigi nebegomelë.

2

Dimodi e Geleso Yesuie ami dolö gadoi namialoi amo

¹ Nïe malöo, ugila negelasilo amoda nili Geleso Yesuma dila nefolalebeweie dibe ameadä, dida hä amomadi gelola namialo. ² Udia dolö yafiea nabaha sebegi, na ado säla olelei amolida diage nabi. Ado säi amoda, dia dolö asigi falagasei säla olelelo dawa gaui nefolalebe amolima säla iaha namialo. Hobealada, iliage odoama säla olelemäiala helësëlahilä, säla imalo. ³ Geleso Yesuie ami dolö hedabi gadoi nea, nili neebe amo gadola, yöi diëgi, diage dofea, aso madela namialo. ⁴ Amala nea, ami dolöea ami hamoi hamosalea, ie sigi aligilo neebe amo obeägimäiala helësëlahilä, ea nagadaia namolö amoieda asigia säosäola made nea, hamolo. ⁵ Amo gadola, balululo dolöea balululoie mala dibe amo gadola made hamola, e baluluia baagila awäsedä, bidi nelo amo gadola made nimolömelë. ⁶ Molö sagaloea baagi sëi hamoi hamoi amo gadola molö mumului dibe amo, hidale nimolö dialea. ⁷ Na ado säsebeweli hedabola helësëmalo. Amala helësësa neëgida, dia dawadigisa maademäia ado säi amoie mida, Dafidilo Geloia dima helësëlasimolömelë.

⁸ Yesu Geleso helësësa namialo. E bauia amila nowelasi amoge, amase, e Debidiië mäu nelo amoge, helësësa namialo. Ado Mala Hedabi amo na olelesa neebe amoda amomelë. ⁹ Na Ado Mala Hedabi amo olelese amogida, ne së naha neawe. Nafade hamolo dolö igi ëfëa nafodolo amo gadola ne nafodoi neamelë. Amai gasoda, Godeie adoda nafodoi made dialea. ¹⁰ Amaimo, udia dolö Godea memelei amoli helësëlahilä, damula auloge, namolöi namolö hedabi hido elöi amoge, Geleso Yesuma dibe amole, iliage gaula namiäia, yöi sulubadela diëgi, aso made dofeala nea, ne së naha neawe.

¹¹ Ado dofäfalä amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe.

Nili ebalä baagoi galëda,
nilige ebalä namolömelë.

¹² Nilia yöi diëgi, dofea, aso madela nea, së naha aligiseda,
nilige sigi aligilo nea, ebalä sigi aligilo namolömelë.

Nilia e baagi iala, nilida e sosogo made neala säsedä,
eage nili baagi iala, dilida nie made nebegola sämolömelë.

¹³ Nili asigi falagasei made neëda,
ea ado säi amo bedefamolöi made neebe ameadä, eda asigi falagasei wälamu namolömelë.

Dimodima dida Godeie hamoi gelola hamosa namialola säi amo

¹⁴ Ado amoli dia udia dolöma helësëlasisamu namialo. Iliä ado eloalola nuduloea, dida Godeie siigi nea, ilima idihë namialola sämalö. Ado eloalola säse amo, nabase amoli neala hedabolo made, nafadelasilomelë.

¹⁵ Godeie siigi ie hamoi hamolo nea, dia hamoi hamosebegoie, ie siigi hewala made, Godeie ado mala dofä dibe amo gelolahilä, dofä hamosala helësëla, mogolafali olelelo namialo. Godea dima obeägilahilä, hedabola hamosa nelo gabula sämäia, amala hamosa namialo. ¹⁶ Amala neada, nagadaiaie ado iso gäwi made nali didiäha dibeä ami aligila made, di nafolala gasi gala namialo. Ado amo gadoi ameadä, Godema habola nagadaia

galu helësëlo mala bäumolömelë. ¹⁷ Mala amo gadoiada äyo siwä aligila edelo amo gadola edemolömelë. Dolö äudä Haimeneasalea Filedasalea mala amo gadoi hamolo nea. ¹⁸ Elea ado dofä dibeä amila asiala baagi feala asimelë. Elea sähaleada, Udia dolö nowelasimolö amoda, hä, nowelasisa maadeila sälahilä, udia dolö odoa asigi afädë negei amoli asigi neala balalëlasilo. ¹⁹ Amai gaso, nili asigi afädë negemolö amoie mida, Godea mosö igau gadoi sagasi amoda fologomolöi made, namolöi neamelë.* Ami ado äudä dëdëla negei dibe amogi, afädëda gowe. Dafidilo Geloia udia dolö hile nefolalebe amolida hi dawadigisa maadei nea.* Amase, elöda gowe. Afädëä sähalea, Neda Dafidilo Geloie neawela säседа, ameada, nafade difolalebe amolima baagi ialahilä, digila moholö dialeala dëdëla negei dialea.

²⁰ Mosö edefadegi, falo elö elöla negelo amoligi, odoada goloeage silibaeage hamoi negelo. Amase, odoada iiage, nagaeage hamoi negelo. Falo odoaeada, hamoi odoa hamomolöie memelela nafolala negelo. Amase, odoaeada segeyo sulubadelagi hamoi elö elöla hamomolöie negelo. ²¹ Amai gabugi, afädëä mala nafade amoli fisila hi nigime hësa maadeseda, falo hedabi memelela nafolala negelo amo gadola, eda Godema odala iala namolömelë. Ea ie Dafidilo ugila negela hamoi hedabi sulubadela hamomolöi namolömelë.

²² Malisä nefolalebe amolia asigia gesami aulo amo gadola made, dida fisäla awäla, asigi gagadelai amolia Dafidilo Geloia ili ugila negemäia welo nefolalebe amolibalä nea, di asigi mogoi namolöge, Godema asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, daluloge, amoli bua gaula bëgëla hamosa namialo. ²³ Udia dolö odoaea asigi made gäwila, ado memälä amogi didiäha nebeä ami made awäla, udia dolöea ado amo gadoia gëgëlola helësëlahilä, di ilibalä aligila made, nafolala namialo. ²⁴ Amaimo, Dafidilo Geloie hamoi hamolo nefolalebe amolia gëgëmolöda dofea mademelë. Eada udia dolö nefolalebe sulubadelabalä hame negeloge, säla olelemolö dawa gauige, odoama habobala obëgëla made, ado geleä säloge, amo gadoi namolö dialeamelë. ²⁵ Eada bafuäla sälo nebe amoli geleä aeasisila, hahamogilo namolö galea. Godea ili asigi besula, mala dofä dibe amo dawadigimolöie fu imäia, amala hamosa namolö dialeamelë. ²⁶ Ili asigi negela obëgëlahilä, dafidi mugabe busaea hamei dibe amo gadola hamomäia, ie gei dilo amea ili gaui dilo amo, goome holola fisäla mosäiage, amo gadola namolö galeamelë.

3

Aligila wagamolö ga madese gaalu, nafademolö yafie beselagalamolö amo

¹ Amaimo, ado gowe helësëmalo. Aligila wagamolö ga madese gaalu, nafademolö yafie beselagalamolömelë. ² Udia dolöea hili ilimu helësëmolöge, muni boba hamomolöge, gugusäla bimäia hamomolöge, hili ilile ei gauia adamolöge, gagademolöge, eedole emelele ado made nabolöge, made nesegeomolöge, Godeie mala made nabolöge, dië bimolömelë. ³ Amase, boba made hamomolöge, asiala hamose amo made fisimolöge, baagido sämolöge, asigi sigi made namolöge, gelola mihaläla nufudadigimolöge, hedabi hamolo dibe sulubadela made hamemolöge, dië bimolömelë. ⁴ Amase, ilia hilile damelë ado nii nebe amogali hololöla imolöge, asigi made gäwila helësëse amo gadola aabela hamomolöge, ilia hilimu neda dofä edefade neala helësëmolöge, amase, Gode made boba hamola, domaloea hamelo amomu boba hamomolöge, dië bimolömelë. ⁵ Ili doma-loeamu Godeie mala hamosalea, Godeie geloida maadela helësëmolömelë. Dimodie, udia dolö amoli gadoi nefolalebeä ami, di aligila made, sisigaha namialo.

⁶ Amoligi dolö odoaeada, udia asigi made gäwi gadoi sebe amolile mosöa, asigi fea negela awälahilä, säfe negela ilile asigi gide begelo. Udia amolia nafade yafie dafidi hamoi amogi yöla nea gaso, gesami yafie awähamu fisa. ⁷ Udia amoliada mala gähe

* **2:19:** Godea mosö igau gadoi sagasila säi amoda, udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli helësëla säi.

* **2:19:** Nidei 16.5 bimalo.

helësëmäia säla olelese amo nabahamu salea gasoda, ado dofä amo dawadigimolöi made salea. ⁸ Siiba Yanisile Yäbilisilea Mosesema bimolö habobala ado nii nelo amo gadola, dolö amo gadoi iliada ado dofä amoma habobalahilä, bafuäla ado neaha nea. Ila asigi nafade negei neada, Godeie mala gaula mogomolö uli nea.* ⁹ Dolö amolia amala hahamola awäha namolö mademelë. Dafidi nefolalo amolia Yanisile Yäbilisile gagaoi gadoi nea, dofea made hamosa neebe beagolei amo gadola, udia dolö walio nefolalebeweage dolö amolige gagaoi gadoi, dofea mademu hamosa neë bimolömelë.

Dimodima Godeie ado mala gelola gaula namialola säi amo

¹⁰ Amai gaso, dida nebalä nawesa nea, na mala olelelo amoge, mala hamosa nelo amoge, namolö mi hamosa nelo amoge, na Godema asigi afädë negela neebewege, aabela habobalo made amoge, boba hamolo amoge, yöi diëgi, dofea, aso madela aligilo amoge, ¹¹ odoaea nema nafadela hamolo amoge, së nulö amoge, amoli sulubadela dia dawadigisa maadei nebego. Ädiagoge, Aigioniamage, Ilisidalage, gaamu amoligi nebegi, nema yafie hamoi amoie së nahamu nelo amoda, dia dawadigisa maadei nebegomelë. Amo sulubadela hamosebegi, Dafidilo Geloia ne damula awäla sigi awäsio.* ¹² Dofä, udia dolöea Gode mi hamomolö dialeala helësësa neëgida, odoaea ili neala sëlasimolömelë. ¹³ Gasoda, dolö nafade hamolo amolige, udia dolö dahila nelo amolige, neala nafadela aligi awäha nelolahilä, nafademolöi nafademolömelë. Ila udia dolö dahila neaha neëgida, odoaea ilige dahila neaha namolömelë. ¹⁴ Dia hä, dawa nii amoge, mala dofä amo helësësa aligilo amoge, gaula mogosa nebegoda, gälasi namolöi namialo. Mida, dima mala olelelo amolida gowelila dihi dawadigi nebegoeage, ¹⁵ amase, Godeie bebagi ado säla dëdëla negei dibe amoda, di holöfaligi nea helësësamu nelo amo nebegoeage. Bebagi ado säla dëdëla negei dibe ameadä, asigi falagasei negelasiloge, Geleso Yesuma asigi afädë negelo amea Godea damula aulola helësëlasiloge, amoda dihi dawadigi nebegomelë. ¹⁶ Bebagi ado sulubadela dëdëla negei difolalebe amolida dolöea dëdëmäia, Godea ilima helësëlasia. Säla olelemolöiege, nemomolöiege, mala halowei dibe amo hamogimolöiege, amase, asigi mogoi namolö amo oodo bibimolöiege, bebagi säla dëdëla negei difolalebe ameadä ugila negelomelë. ¹⁷ Ameadä, Godeie hamoi hamoloea hamoi hedabi sulubadela hamomolö amo dawa gaula nea, daialomelë.

4

Dimodima Godeie ado mala gelola säla iaha namialola säi amo

¹ Udia dolö nefolalebe welibaläge, baagoi amolibaläge gudi mogelo Geleso Yesuie siigige, Godeie siigige, amase, Geleso Yesu e obëgësalea, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amo moholöla helësëla, na dima gelola sähago. ² Ado mala säla iahaleada, gelola säla iahamu namialo. Udia dolöea nabasege, made nabasege, aso madelahilä gelola nea, säla imolöie daiahamu namialo. Dia ado mala säla iahaleada, nemolage, mala halowei dibe amo hamogilage, asigi neala gelolasilage, sämolö dibe amo gadola, dofä hame negela, fologola made nea, säla olelesamu namialo. ³ Mida, hobeada udia dolöea ado mala dofä amo nabolö habobalahilä, hili hamese amo gadoi hamola, ado elö gëhea nabolöila helësëlahilä, ili nebea ami mala odoa olelelo yafie nefolalebe amoli mafula gegedomolömelë. ⁴ Ado mala dofä amo nabolö habobala baagi ialahilä, mäuie sibalo dibe amoli nabolö helësëla hamesa namolömelë. ⁵ Amaimo, dia segeyo sulubadelagi asigi sigi neamu, së molö diëda, aso madelahilä, naha namialo. Ado Mala Hedabi säla iloie hamoi hamomalo. Godeie hamoi hamolo nea, hamoi sulubadela hamosa maadesa namialo.

Foloie hamoi hä hamola wagamolö dilo amo

* **3:8:** Dolö äudä amolea Mosesebalä ado nii nelo amoie Sigi Obëgëi 7.11-22ge, 8.7-19ge, 9.11ge bimalo. * **3:11:** Ädiagoieda Abosolo 13.50 bimalo. Aigioniamäida Abosolo 14.2-6 bimalo. Amase, Ilisidalaieda Abosolo 14.19-20ge, 16.1-5ge bimalo.

⁶ Amase, ne baagomolöda, hä walio ga made dialeamelë. Wani ödä Godema odala äala söga salelo amo gadola, nie namolö amoda hä, söga salasebemelë. ⁷ Na nudusaleada, gelola nudui. Na balulusaleada, nofe amo hä, baagila asi. Godema asigi afädë negei amoda, fisila made, negesimu neawemelë. ⁸ Hä, walio asigi mogoi neebe amoie gini habuga gadoi bidida, nie negesi dialeamelë. Dafidilo Geloï mogelo mogoi neebe amea segeyo daijala negei beselagalasolo amo gala, bidi dibe amoda nihima ïmolömelë. Amoda nemamu made, udia dolöea Dafidilo Geloï obëgëmäiala helësëla beaha nefolalebe amolimage, ilile bidi dibe amoge hilima ïmolömelë.

Dimodi e Folo nebea fodolofali misialoi amo

⁹ Dihï idi hogola, ne nebea hä fodolofali maala, beselagalamolö helësëmalo. ¹⁰ Mida, Demasa eada nagadaia galu nelebo dibe amo boba hamolahilä, ne dïgila Desalon-aiga awäsio. Amase, Gelesenese eda Galesia bolobinisigi asigo. Daidasa eda Disiligi Dalamesia asimelë. ¹¹ Amase, Ulugu emuda nebalä neamelë. Magaeada nie hamoi ugila negemolöi neebe ameada, dia e bea awälahilä haligila misialo. ¹² Digigasada, na Ebesa mosaloimelë. ¹³ Di maahaleada, nie fagulo daia salugalo gii Doloasa gaamugi ami Gabasaie mosöa negesiä misi amoge, amase, beba amoge neala gaula misialo. Beba odoa sugua gafodo gadoia hamoi difolalebe amo galone geloi edefademelë, elaboloëo, neala gaumalo. ¹⁴ Alegisäda eada igi ëi gabaea nelebo hamolo neebe amea ne edefademalä neala nafadelasisio. Amala hamoi amoieda, Dafidilo Geloia e bidi dofea ïmolömelë. ¹⁵ Nilia ado säi amogida, ea edefademalä bafuäla ado neaha nelo amea, dige ebalä idihë namialo.

¹⁶ Dafidi nebalä gudisolo amo gala, na säla obëgësebegida, dolö afädë nemadida maade. Sulubadelaea ne dïgila awäha maadei gabio. Ila amala hamoi ameada, Godea ilibalä bidi made negemäia hamesa. ¹⁷ Amai gaso, Dafidilo Geloï e nebalä nea, udia dolö fii odoa nefolalebe amoli sulubadelaea nabuäia, na ado mala säla äaha maademäia, ea ne neala gelolasisio. Ilaba busi edefade gadoi, ëida laeono, ie nafigila, ne damula awäsio. ¹⁸ Dafidilo Geloia nafade sulubadela dibeä amila ne nea neahamu nelolahilä, selesäia mosöa hï Beaha Maadela Sigi Neebea ami ne sigi moholömelë. Ìe ëi gauia adamolö amoda diamolöi diamiäia helësësa neawe. Amala hamomäiamelë.

¹⁹ Bilisilale Aguilalege, amase, Onesifolusige ie mosöa aligilo amolige, na ilima hawioila säila säla ïmalo. ²⁰ Elasadasa eda Golïdi ami aligisisio. Amase, Dolofimasa eda olosebegi, gaamu Miledusa ami dïgila asimelë. ²¹ I bäu gisalea gögï mulo segeyo amoli made maala neebe amogi, ne nebea moholö, dihï idi hogola, beselagalamolö helësëmalo. Yubulasaeage, Budeneseage, Ilinasaeage, Golodiaeage, Geleso sosogo sulubadelaeage di hawiosebego.

²² Dafidilo Geloï eda dïe gesamibalä namiäia. Godeie ugila negelo dilibalä diamolöi diamiäia hamesa neawe.

Hä amo.

Foloea Daidasama Dëdëla İ

Neala olelo oboba

Daidasada Yu dolö made nelo. Ea Gelesoma asigi afädë negelahilä, Folobalä Ado Mala Hedabi säla olelela aligi nawesa aligilo. Gilidi södöloie sege dibe amo sulubadelamadi, Geleso sosogo nefolalebe amoli beaha namiäia, Foloea Daidasama, dia beaha namialola sälahilä, e ami digila asi. Digila awälahilä, oböla hobeala Foloea Daidasa ugila negela beba we dëdëla İ.

Foloea beba we dëdëla İ amoie mida, ohodoa dibe beala amo ulufala dëdëla İ.

1. Geleso sosogo neebe amoli sigi namiäia afädë memelesaleada, mala gowe gadoi hamoloea namolöi galeala helësëlahilä, memelemalola säla dëdëla İ.

2. Udia dolö fädäimage, gafodo gähemage, hamoi hamolasilo nefolalebe amolimage, gomalä hamosa namialolage, gomalä säha namialolage, säla dëdëla İ.

3. Asigi sigi namialolage, hamoi hedabi hamosa namialolage säla dëdëla İ.

Daidasaea Geleso sosogo Gilidi södölogi nefolalebe amoli gelolasila, Geleso sosogoea hamolo malada gomalämelëla säla dëdëi

Foloea Daidasama beba dëdëla İ amo

¹ Neda Folo, Godeie hamoi hamolasiloge, Yesu Gelesoie abosologe, neawe. Udia dolö Godea memelei amolia ema asigi bogia adogolamu nefolamiäiaiege, amase, ilia ado mala dofä amo dawadigimäiaiege, Godea ne memelela ifosimelë. Mala dofä amo dawadigi amolia mala mogoi hamosa nefolamolömelë. ² Amala hamolo amolia namolöi namolö amo gaumolöie asigia sisiläfüsa nefolalea. Godea wäfali sälo made ameada, sulubadela made hamola nea, namolöi namolö dofä imolömelëla säla negei. ³ Ea segeyo hı daiala negei amogi, İe ado mala hı ulufala olesio. Nilile damula aulo Godea na ado amo säla olelemäia, hamoi amo nema İasio.

⁴ Daidasao, na dima beba gowe dëdëla İasisago. Alia Godema asigi afädë negei ameada, dida nie malöfalı gadoi neagomelë. Nado Godeage, nilile damula aulo Geleso Yesueage elele ugila negelasiloge, neala dalulasiloge dima diamiäia hamesa neawe.

Daidasaea Gilidi södölogi ami hamoi hamomalai amo

⁵ Na di Gilidi södölogi ami namialola säsiä asi amoda, hamogimolö odoa ami dibe amo dia hamogisa maademäiage, amase, gaamu sulubadelagi, dolö dafidi nelo nefolalebe amolia Geleso sosogo nefolalebe amoli sigi aligimäia memelela ifosimäiage. Na hamomalai amo gadola dia hamomäiaie, di digila asimelë. ⁶ Dolö dafidi nelo gowe gadoia namolö dialea. Udia dolöie siigi nafade made baaiage, udia afädë goaeage*, amase, İe malölali asigi afädë negeiage, odoaea malö amolia gagaola mala nafade elö elöla hamolo, ado made nabelola sälo made. Amo gadoi neebe amoligi memelemolö dialeamelë. ⁷ Sigi aligilo Godeie hamoi hamolo neebe ameada, udia dolöie siigi nafade made baaiamolö dialea. Mala goweli hamoloeada made namolö dialea. Udia dolö emosala eegela beaha aligiloage, fodolofalı habobaloeage, gagaomolöie gagaolo ödä edefade nulöage, amase, nudumolöie fodolofalı abadigiloage, muni aba adogola neloeage, made namolö dialea. ⁸ Amase, mala goweli hamoloeada namolö dialea. Udia dolö söfë mase amoli hedabola aealoeage, hedabi hamolo dibe sulubadela amo hameloeage, asigi sigi aligiloage, asigi falagaseiage, hı e Godema odala İala mala mogoi mu hamoloeage, domaloea hamelo dibe amoli sulubadela sigi aligiloage, sigi aligilo namolö dialea. ⁹ Ea ado mala dofä amo fëdöla gaula namolö dialea. Ema olelei amo gadola, bedefala made, gaula namolö dialea. Amo gadola namolö dibe amoie mida gomalä. Ea ado mala dofä

* **1:6:** 1.6 Udia afädë goaeala säi amoie mida, udia äudä niilage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi.

hedabola säla olelesebe amea udia dolöie asigi gelolasimäiage, amase, udia dolö odoaea, Ai, amala madela sälo amolia asiala sälo gabula helësëmäiage, ado mala fëdöla gaula namolö dialea.

Gilidi segea ami wäfalä säla olelelo yafie nefolalo amo

¹⁰ Amala säsebe amoie mida, ado neadigilo yafie amoli ami nefolaleamelë. Amoliada ado yafie memalä säla dabolahilä, udia dolöie asigi balalëlasila gadiabola säla olelelo nefolalea. Amala sälo amoligi yafieda, gafodo damumolö dialeala sälo amoli nefolaleamelë. ¹¹ Ado neadigilo ilia muni gesami awäla, mala nafade dofea made dibe amoli säla olelesebe amea udia dolö odoage, amase, ilile sosogo sulubadela nefolalebe amolige, asigi neala balalëlasilo nefolaleamelë. Dolö amoli gadoia amo gadola made säla olelemäia, dia ili dofogamalo. ¹² Siiba Gilidi fii hili iligi bea sälo nelo afädëa sähalea, Gilidi fii iliada

wäfalimu säloge,

nafadefalä nafade sugua ilaba gadoi nafadege,

molö badoia nalahilä, hamoi made hamolo, habobame nefolaleala

säi. ¹³ Ado amoda dofä säimelë. Amai ameada, ilia Godeie ado malamü mogosamu namiäia, dia ilima gelola nemomalo. ¹⁴ Amase, Yu fii ilile mäüie sibalo awalo amo made nabuäiage, ado dofä amo memalä gadoi hamolo amolia hamomalala säla negelo amo made nabala hamomäiage, ilima amala nemomalo. ¹⁵ Godeie siigi nigime baai made neebe amolimada, nelebo sulubadela nigime baai made, hedabimu dialea. Be, Yesuma asigi afädë made negela, asigi haloweï nefolalebe amolimada, nelebo sulubadela nigime baai, nafademu dialea. Amase, ilile helësëloge iso asigige helegela nafadesa maadei nefolaleamelë. ¹⁶ Iliä adoeamu, Nilia Gode dawa neala sälo. Gasoda, mala ilia hamosebe amea, Gode made dawa neala ulufadigilo. Odoaea ilima bimolö habobala, ilia mala mogoi dibe amoli sulubadela fisila, ado nabelo made nea, hedabi hamomolö amo uli neamelë.

2

Fädäi neebe amolima olelemalai amo

¹ Amasegi gaso, dihida Godeie mala dofä säla negei dibe amo gadolamu udia dolöma säla olelesa namialo.

² Dia hä, dolö fädäi neebe amolima gomalä säla olelesa namialo. Iliä nelebo dibe amo sulubadela asigi gäwila hamomalolage, asigi mogoi namialolage, hili ilile asigi sigi namialolage, asigi afädë negei amo made digala gelola namialolage, odoabalä hedabola boba hahamosa namialolage, amase, yöi diëgi, dofea, aso madela namialolage, säla iaha namialo.

³ Amo gadola wäla, udia fädäi sefolalebe amolimage, gomalä säla olelemalo. Baagido sämabiolage, gagaolo ödäea asigi made neala gagaomäiage, Godea hamei dibe amo gadola bögëla hamosa samiäiage, ilia mala hedabi olelemolö galeamelëla säla imalo. ⁴ Amala hamolo amea, udia fädäi amolia udia gafodo gähe sefolalebe amolima olelemolöi dialea. Iliä ilile dolöge, malöge, boba hamomalola olelemolöi dialea. ⁵ Amase, ilia hilile asigi sigi aligilahilä, Godeie siigi nigime baai made namialolage olelemolöi dialea. Amase, ilile mosöge malöge sigi aligila, haeafula gauia wewesa nea, ilile egoa hawa namialola olelemolöi dialea. Iliä amala hamosa aligiseda, odoa neebe amolia Godeie ado nafade gabula made sämolömelë.

Dolö gafodo gähe neebe amolia hamomolö dialeala olelemalai amo

⁶ Amo gadola wäla, dolö gafodo gähe nefolalebe amolimage ilile asigi sigi namolö dialeamelëla gelola säla imalo. ⁷ Dihä nelebo sulubadela hamosebego hamosaleada, mala hedabi hamosebego odoaea beala, bögëla hamomäialahilä, olela hamomalalo. Ado säla olelesaleada, ado odoa gegoala made säla, asigi gäwila nea, mogoi mu säla olelelo

namialo. ⁸ Odoaea di baagido made sãmäia, ado mogola sãmölö dibe amo gadolamu säla äaha namialo. Amala hamoseda, dibalä ado nii nefolalebe amolia nili baagido sãmölö fu made beala, hili ili hewamolömelë.

Hamoi hamolasilo neebe amolia ilile sigi aligilo hawa namolö dialeala olelemalai amo

⁹ Dia hamoi hamolasilo neebe amolima gomalä säla olelemalo. Ilile sigi aligilo neebe amo hawa nea, säla obëgëla made, ili neala obeägïlasila ilia säsebe amo sulubadela bëgëla hamola namolö dialeala säla olelemalo. ¹⁰ Amase, ilile sigi aligiloie nelebo muni dibe amogi fa made nimäia säla olelemalo. Hamoi hamolasilo amolia hedabimu hamoseda, ilile sigi aligiloa asigi fodoia gala elelaboi namiäia olemolö. Amala olemolö dialeala hamoi hamolasilo amolima säla olelemalo. Mida, odoaea hamoi hamolasilo amolile mala sulubadela bealahilä, nilile damula aulo Godeie mala hedabi amoda momadolasi gabula sãmäia.

Yesu misiäia beaha nea, nilia Godea hamomalola säi dibe amo gadola bëgëla hamomolö amo

¹¹ Godea udia dolö sulubadela damula aulo gaula namiäia, ie ugila negelo amo ulufala olei. ¹² Godema habola baagi äala nagadaia galu helësëla, domaloea gelola hamelo dibe amoli sulubadela hamomolö, ugila negelo neebe amea nilia fisisa maademäia olelelommelë. Asigi sigi namolöge, mogola hamomolöge, Gode mi hamola namolöge, nagadaia neebewegi nea, ugila negelo neebe amea nilia amala hamosa namiäia olelelommelë. ¹³ Nilia nagadaiawi amala hamosa nea, nilia asigia sisiläfülo amo misiäia beaha nefolaleamelë. Amoda nilile damula aulo Gode edefade Yesu Gelesoea ie yo hïdo elöi digala ulufadigimäia beaha nefolaleamelë. ¹⁴ Ea nili helësëla ie namolö fisi. Nilia nafade hamolo sulubadela dibe amila sigi obëgëmolöiege, hïle udia dolömu namiäiage, amase, hamoi hedabi hamomolö amo gelola hamesa namiäia, ea amala baagola bedefai.

¹⁵ Hä, mala amolida udia dolöma säla olelesa namialo. Godeie geloigi nea, ilile asigi neala gelolasiladigi, nemoladigisa namialo. Udia dolöea di beala made golosomäia.

3

Godea nili neala hedabolasi amea, nilia hedabi hamomolö dibe amo

¹ Geleso sosogo Gilidi neebe amolima bu helësëlasila, dia gomalä säla ïmalo. Ili gamane sigi aligilo geloi neebe amolige, amase, gamane hamoi hamolo odoa neebe amoli hawala namiäiage, ilia hamomola säsebe amo gadola hamomäiage, säla ïmalo. Hamoi hedabi sulubadela hamomolö amo daiala namiäiage säla ïmalo. ² Amase, afädë baagido sãmabiolage, adoea odoabalä gëgëla made, dofä nagadaialahilä, udia dolö sulubadelabalä hame negela namolö dialeala säla ïmalo.

³ Siiba nilige asigi gäwi made nea, ado nabala made, nafadea nili dahila neala, domaloea gelola hamelo nafade elö elöla yafie dilo amea, gide begei nelo. Nafademu hamomolömadige mudiamolömadige nea, habobalo nilima nobalahilä, nilia nihïlimu habobaha nelo amomelë. ⁴ Amala hamosamu nebegi gaso, nilile damula aulo Godea ie ugila negeloge, boba hamologe, nilima ulufala olela, ⁵ ea nili damula asi. Amoie mida, nilia hamoi hedabi afädë hamosa nebegi made, ie bobasëlo dilo amea, nili damula asi gabio. Nili nigime hëla, gähe neegela ägülasila. Amalahilä, Gesami Hedabia nili bedefalasila, namolö gähe äala, ea nili damula asi. ⁶ Nilile damula aulo Yesu Gelesoie aulodaia nea, Godea gëla made, ie Gesami nilima nobalasila adugamäia nilima söga sali. ⁷ Amala hamoi amoie mida, Godea ie ugila negelasiloa nilima dili asigi mogoi nebegola säi gabulahilä, asigia sisiläfüsa nea namolöi namolö amo beaha namolöie. ⁸ Ado weda dofä gelola säi dialeamelë.

Ameada, Godema asigi afädë negei nefolalebe amolia hamoi hedabi hamosamu namiäia, na mala säseweli dia gelola säla äaha namiäia hamesamelë. Mala amoli gadoi bëgëla hamosebe amoda hedabifali. Ameada udia dolö sulubadela ugila negemäiala

hamomolö dialea. ⁹ Ado memalä amogi didiämolöge, yaua mäulali aliligi misi amolile ëi säla sämolöge, gëgëmolöge, Mosesea Ado säla negei dibe amogi adoea nudumolöge, amo gadoi säsebea ami di aligila made sisigaha namialo. Amo gadoi sälo amoda udia dolö ugila negelo made, galone mademelë.

¹⁰ Afädëa Geleso sosogo nefolalebe amo mogemolöie ado säседа, äudäla hamogila säla ïmalo. Säla ïasebe amo made nabala auaula fofolëседа, baagi ïmalo. ¹¹ Dolö amo gadoida asigi haloweï nea, hï asiala hamoi amea, e hïmu mogei neebe amoda dia dawa amomelë.

Daidasa e hä Folo neebea misialoi amo

¹² Ademasa galë be Digigasa galë, elegi afädë na di neebea mosalamolömelë. Elegi afädë di neebea ami beselagalaseda, neda Nigobolisi gaamugi ami neëgi, dihï idi hogola, beselagalamolö helësëmalo. I bäu gisalea gögï mulo segeyogi, neda Nigobolisi ami namolö helësëi neamelë. ¹³ Abolosile, mala säla negei amo dawadigi Senasale nawesa namolö amo, ele idiafa awähalea gumusui odoa melëloea, dia ele ugila negemolö amo helësësa namialo. ¹⁴ Amase elöda, alile udia dolö amoli gägä made negeloea, segeyo sulubadelagi hamoi hedabi hamola, udia dolö odoa gumusui nefolalebe amoli dofä ugila negelo amo helësëmäia säla ïmalo.

¹⁵ Udia dolö nebalä nefolalebe weli sulubadelaea di hawiosebego. Udia dolöea Yesuïe ëigi nilï boba hamosebe amolimage, nilïa ili hawioila säila sämallo.

Godeïe ugila negelo dili sulubadelama diamiäia hamesa neamelë.

Hä amo.

Age Yone Neala olelo oboba

Yone eda Yesuie damelē. Eda Yesu bēgēla aulo dolō giwilasi amogi. Hobeafali ēdēi sali hamosalea ea ado go dēdēla Geleso sosogo nefolalo amolima i. Dēdēla i amoie mida gowe. Godea nili boba hamoi amo gadola, amase, niliage udia dolō odoa boba hamomalola sāla dēdēi. Amase, ea elō sāhalea, Wāfali sāsāla olelelo moholōmelē. Hedabola beaha namialola sāla dēdēi. Iliā sāhalea, Godeie malōda dolō namolō misi mademelēla sāmōlōmelēla Yonea beba gowe dēdēi. Ado Mala Hedabi Yone dēdēi amoge Yone eamu dēdēimelē.

Namolōi namolō Ado e ulufadigila misi

¹ Nelebo sulubadela maadeia, nelo misi amoie ado nilia nabala, siia beala, naaboea diigilalahilā, nilia dilima namolōi namolō Ado e misi amoie sāla iahago. ² Namolō dofā ulufadigi amo bealahilā, nilia meli amo dilima sāha. Namolōi namolō e siiba Eedobalā nelo ulufadigila misi amoie sāla iahago. ³ Dilia nilibalā dila namiāia nilia meli nabi amole dilima sāla iahago. Eedo, ie Efege Yesu Gelesolebalā nilia dila neamelē. ⁴ Dilimage nilimage obeāgilo nobamāia nilia dilima beba dēdēla iasisago.

Gode e yo digalo neebe

⁵ Ea ado sāi amo nilia nabalāhilā, dilima sāla iahago. Gode eda yo digalo nea, gasimi sagalo gadoi nafade ema madefalimelē. ⁶ Nilia ebalā dila neala sāha nea, gasimi sagalo gadoi nafademu hamosa aligiseda, wāfali sālo nea, dofā sālo made gaula neamelē. ⁷ E nafade baai made, yo digalo neebe amo gadola nili nafade baai made, yo digalomadi nawesa aligiseda, odoa neebe amolibalā dila neage, ie malō Yesuie healea nafade hamoi amo sulubadela hēsage neamelē. ⁸ Nilia sāhalea, Na nafade hamolo madela sāsedā, nili nihili gadiabola sāha, dofā sālo nilile isogi made neamelē. ⁹ Amai gaso, nilia nafade hamoi amo sāla sisiaseda, Gode mogoi nea hēmōlōmelēla sāi amo gadola hēmōlōmelē. Nilia mala nafade hamoi amoge sulubadela hēsa maademolōmelē. ¹⁰ Nilia sāhalea, Na nafade hamoi madela sāsedā, Gode eda wāfali sālo neala sāloge, ie adoge nilima mademelē.

2

Gelesoda nilile ugila negelo neebe

¹ Nie malōla dilie, nafade made hamomāia na dilima beba gowe dēdēla iasisago. Gasoda, nili afādēa nafade afādē hamoseda, nilile Ugila Negelo Eedobalā nea, Yesu Geleso e asigi mogoi neebe amo neamelē. ² Nilile nafade hamoi amo hēmāia ea hile namolō amo odala iāla baagoi. Nililemu hēmāia made, udia dolō sulubadelaie nafade hamoi amo hēmāia amala hamoi.

Gode dawadigi neebe ameada ie mala bēgēla hamosa neala sāi

³ Amaimo, nilia ea sāi dibe amo gadola hamosamu aligiseda, nilia e dawadigila helēsēsamelē. ⁴ Afādēa ea sāi amo gadola made hamosa nea sāhalea, E dawadigila sāsedā, eda wāfali sālo nea, dofā sālo ema mademelē. ⁵ Afādēa ea sāi dibe amo gadola hamoseda, Godema boba hamolo amo dofā fādāi neamelē. Nili ebalā dila neada gomālā helēsēdelā. ⁶ Afādēa ebalā dila neala sāsedā, Yesuea hamosa nelo amo gadola hamosa namolōi galea. ⁷ Nie damelē obeāgīlola dilie, na dilima hamomalola sāla negei amo dēdēla iasisa amoda hādamade negei made, siiba negei.* Amoda mi gāwia amila dilo. Siiba

* **2:7:** 2.7 Yone 13.34 gomālā sāla dēdēla negei dialea. Yesuea sāhalea, Na dili boba hamoi amo gadola dilia dihilimu boba hahamola namialola sāla dēdēla negei dialea.

negeila säi amo dilia nabaha maadei. ⁸ Amai gaso, hamomalola säla negei amo dödëla iasisibegoda gähemelë. Gelesoie namolöea hamoi amoge dilile namolöea hamoi amoge dofä gabula melëlo. Mida, gasimi sagalo amoda usila, yo digalo dofä amoda yo digaha neamelë. ⁹ Afädëa ie edooma bimolö habobala nea ea sähalea, Yo digalo neebee ami neala säседа, gasimi sagaia ami neamelë. ¹⁰ Afädëa ie edooma boba hamosa neebe amoda yo digalomadi nea. Ie isogi yo digalo neebe ameada nelebo afädëa e digalasimolöi mademelë. ¹¹ Amai gasoda, afädëa ie edooma bimolö habobala nea galëda, gasimi sagaigi nea. Ami nawesa nea. Gasimi sagaloea ie si dofogasegi, idi gowegi awähala helësëla made, nagubaia nawesa nea.

¹² Malöla dilie, dilile nafade hamoi amo Gelesoie ëigi hëla fisi amoie na dilima dödëla iahago.

¹³ Asigi fädäi nadola dilie, Afädë siibafalï siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie na dilima dödëla iahago.

Malisäfalie, dilia nafadelasilöie busa neebe amo nufuda salala salolela asi amoie na dilima dödëla iahago.

¹⁴ Malöla dilie, dilile Diado neebe amo dawadigi amoie na dilima dödëla iahago.

Asigi fädäi nadola dilie, Afädë siibafalï siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie na dilima dödëla iahago.

Malisäfalie, dilia geloi amoiege, Godeie ado dilile isogi dibe amoiege, nafadelasilöie busa neebe amo nufuda salala salolela asi amoiege na dilima dödëla iahago.

Nagadaia galu boba hamomabiola säi

¹⁵ Nagadaia galu amole nelebo nagadaia dibe amole boba hamola namiabio. Afädëa nagadaia galu dibe amo boba hamoseda, Nadoma boba hamolo amo ema mademelë.

¹⁶ Nagadaia dibe amo sulubadela Nadomadila mulo made. Amoda gowe. Domaloea gelola hamelo amoge, siia beala gelola hamelo amoge, afädëa nelegei yafie negelo ameage hamoi hamolo ameage gugusäla bimäia hamolo. Amo sulubadela Nadomadila mulo made, nagadaia amila mulomelë. ¹⁷ Naga föige nagadaia hamelo amoge hogosa helesalea gaso, udia dolöea Godea hamese amo gadola hamolo amoli namolöi namolömelë.

Gelesoie ado nii misi neebe

¹⁸ Nie malöla dilie, nilida hä segeyo aligila wagamolö fumadi neamelë. Dilia dafidi Gelesoie ado nii moholömelëla säi nabi amo walioda hä odoa Gelesoie ado nii malei misi neamelë. Ameada nilida hä aligila wagamolö fumadi nea gabula helësëdelä. ¹⁹ Iliä nili digila bahila doadigila afiaha maadei. Amolia nilibalä dila made nelo. Dofä dila nelo galebeda nili gedola afädëfalï neëgi, amalabio. Ili afiaha maadei amea ili sulubadela nilibalä dila made nelo amo oleimelë. ²⁰ Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami i. Dili sulubadela dofä sälo dawadigi nebege. ²¹ Dilia ado dofä amo dawadigi madela helësëla dödësa maade. Dilia ado dofä amo dawadigi ameage wäfalï sälo amo ado dofä amila mulo made amo dawadigi ameage na dilima dödëla iasisago. ²² Wäfalï sälo amoda nowë. Eada sähalea, Afädë Memeleida Yesu madela sälomelë. Efegele Eedolema baagi ilo amoda Gelesoie ado niimelë. ²³ Egegema baagi ilo amobalä eedoda nea mademelë. Egegema asigi afädë negelo neebe amobaläda eedo neamelë.

Ado dofä Gesami Hedabia olelesa neebe

²⁴ Mi gäwia amila nabi dilile isogi dibe amo amalasi namialo. Amalasi aligiseda, dili Efegele Eedolebalä namolömelë. ²⁵ Ea niligali imolöla daiäi amoda gowe. Namolöi namolö imolöla daiäi. ²⁶ Iliä dili dahila nimolö helësësa neebe amoie na dilima beba dödëla iahago. ²⁷ Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami i amo nea. Ameada afädëa dili olelemolöi made. Gesamia nelebo sulubadela dili olelesaleada wäfalï made, dofä sälo nea. Dilima olelei amo gadola, Gelesobalä dila namialo.

Nili Godeie malö neebe

²⁸ Amai gabugi, nie malöla dilie, hi e ulufadigisolo amo gala ie siigi nili hewaloea bedäla made gelola namolöie ebalä dila namialo. ²⁹ Amai dilia eda mogoifali neebe amo helësesebe amea gomalä helësëmalo. Sulubadelaea mala mogoi hamosa neebe amolida Godeie malölali nefolaleala helësëmalo.

3

¹ Wae, Nado Godea nilima sähalea, Dili nie malölali nebegola säla abodo gadola boba hamosa neadu. Dofä gelola nilida ie malölali neebe amo. Nagadaia nafade hamolo neebe amolia Nado dawa made neebe amea nilige dawa made nea. ² Nie damelë obeägilola dilie, nili walio Godeie malölali neebe amo hobeä nili abodo gadoi namolödu dawa made nea gaso, nilia afädëfali helësesebe amoda gowe. Geleso ulufadigisolo amo gala e abodo gadoi maase bimolödu, amo nilia siia beahalea, e neebe amo gadoi namolö gabula helësësamelë. ³ Ea nili hi e gadoi namolö gabula sulubadelaea asigia sisiläfüsa nefolalebe amolida nigime baai made, hi e nigime baai made neebe amo gadoi namolö gabula hehelësësa neamelë.

⁴ Nafademu hamolo nefolalebe amoli sulubadelaeada Godeie ado säla negei dibe amo neadigilo nea. Mala nafade dibe amea ie ado säla negei dibe amo neadigilomelë. ⁵ Nafade hëla fisimolöie e ulufadigila misi amoge ema nafade afädë baai made amoge dilia dawadigi. ⁶ Amaimo, afädë ebalä dila neebe ameada nafade hamosamu aligilo mademelë. Afädëä nafade hamosamu neebe ameada e made beagolei, e dawa made nea. ⁷ Nie malöla dilie, afädëä dili dahila neloea idihë namialo. E asigi mogoi neebe amo gadola afädëä mala mogoi hamolo neebe amoge asigi mogoi nea. ⁸ Siiba mi gäwilafali mugabe busaeada nafademu hamosa nelo. Amo gadola afädëä nafademu hamolo neebe amoge e sosogo nea. Ea nafademu hamosa nebegi, Godeie Malöea mugabe busaea hamoi amo hailadigimolöie ulufadigila misi. ⁹ Amaimo, afädë Godeie malö neebe ameada nafade hamosamu aligilo made nea. Amoie mida, ie namolöie gägä negela hi e gadoi bedefai nea. E Godeie malö neebe amea nafade hamosamu namolö uli nea. ¹⁰ Amo helësëlahilä, Godeie malö neebe amoge mugabe busaie malö neebe amoge nowëie walebelela mogela melëlomelë. Mala mogoi hamolo made neebe amoda Godeie malö made nea. Amase, ie edooma boba hamolo made neebe amoge Godeie malö made neamelë.

¹¹ Mi gäwia amila ado säla i nilia nabi amoda gowe. Nilia nihilimu boba hamosa namialola säla i. ¹² Nafadelasilöie busaie sosogo nelo Geinia ie ëo baagomäia nufi. Nili e gadoi namiabio. Nufi amoda mi edogi. Mida, ie ëoea hedabimu hamosa nebegida, Geiniada nafademu hamosa nelo. ¹³ Amaimo, nie nedoola dilie, nagadaia nafade hamolo neebe amolia dilima bimolö habobaseda, fuduginabio. ¹⁴ Nilia nilile nedoo nefolalebe amolibalä boba hamosa neebe amea nilia helësësaleada, nilida baagomolö dibeä amila namolöi namolömadi dëgëla asi nefolaleala helësësa. Afädëä boba made hamoseda, eda baagomolö dibeä ami nea. ¹⁵ Afädëä hile edooma bimolö habobaha neebe amoda udia dolö baagomäia nufidelo nea. Baagomäia nufidelo neebe amolia namolöi namolö gaula made neebe amoda dilia dawadigi. ¹⁶ Gelesoea hile namolö amo niligali fisiga gala i amea, nilia boba hamolo amo helësësa nea. Amai gabugi, niliage nilile nedoo nefolalebe amoligali nilile namolö amo fisiga gala imolöla. ¹⁷ Afädë nelegei negelo neebe amea ie edoo nelebo maade neebe amo bealahilä made bobasësedä, Godeie boba hamolo amo ebalä abeahäla neadu. ¹⁸ Nie malöla dilie, nilia adoeamu boba hamolo gadoi namiabio. Dofä hamoi hamosa nea boba hamola namialo.

Godeie siigi neebe amea gelola namolö

¹⁹⁻²⁰ Amala hamolo amea nilida dofä säloie sosogo neala helësëmolömelë. Nafade hamosebe amoie së molö dialeala iso asigigi säla iaseda, ie siigi asigi sigi namialo.

Mida, Godea nilile iso asigi baagila awäla, ea sulubadela dawadigi amea amala sigi namolöla. ²¹ Nïe damelë obeägilola dilie, nilile iso asigigi së molö dialeala made säla ïaseda, ïe siigi bedäi made gelola neamelë. ²² Elöda, nilia ea hamomalola säi amo gadola hamosebe ameage, e obeägimäia hamosebe ameage nilia ema afädë nabaseda, ea ïmolömelë. ²³ Godea hamomalola säi amoda gowe. Nilia ïe malö Yesu Gelesoie ëigi asigi afädë negela nea, nihilimu boba hahamosa namolöla. Ea amala hamomalola säi. ²⁴ Amaimo, afädëa ea hamomalola säi amo gadola bëgëla hamoseda, eda Godebalä dila nea. Amase, eege dolö amolibalä dila neamelë. Godea ïe Gesami niligali ï ameadä nili Godebalä dila neala helësësamelë.

4

Dofä sälo Gesamile wäfalï sälo gesamile mogemolö

¹ Nïe damelë obeägilola dilie, wäfalï bea sälo yafie amoli sege sulubadelagi nawesa nea. Amai odoaea Gesami nema neala säsedä, sulubadelaea dofä säsebela helësëmabio. Ili Godemadila walebelela bimolöie fedogola bimalo. ² Ilima Godeie Gesami neebelela fädäla bimolö amoda gowe. Afädëa sähalea, Yesu Geleso eda dofä dolö domalola digaila säha neebe amomada Godeie Gesami nea. ³ Amaimo, afädëa sähalea, Yesu amala made digaila säha neebe amomada Godeie Gesami nea mademelë. Mala amoda Gelesoie ado niimadila misi dialea. Dafidi mala amo moholömelëla säi dilia nabi amoda walio hä nagadaia misi dialea. ⁴ Nïe malöla dilie, dilida Godeie malö nea. Wäfalï bea sälo neebe amoli nufuda salalahilä salolela baagila asi nebege. Mida, dilibalä dila neebe ameadä nagadaia nafade hamolo amolibalä dila neebe amoda baagila asi neamelë. ⁵ Amolida nagadaia dolö neebe amea ilia nagadaia galu säha neebe amoda nagadaia nafade hamolo amolia nabelo nea. ⁶ Amaimo, nili Godeie sosogo nefolalea. Ado nilia säsolo amo gala udia dolöea Gode dawadigi nefolalebe amolia nilile ado nabelo nea. Amai gaso, udia dolö Godeie sosogo made nefolalebe amolia nilile ado nabelo made neamelë. Amo gadola dofä sälo Gesamige wäfalï sälo gesamige mogemolöi galea.

Dolö afädëa Gode boba hamoi neebe ameadä odoage boba hamomalola säi

⁷ Nïe damelë obeägilola dilie, boba hamolo amoda Godemadila mulo amea nilia nihilimu boba hahamosa namolöla. Afädëa odoä neebe amo boba hamosa neebe amoda Godeie malö nea, ea Gode dawadigi nea. ⁸ Amaimo, afädëa odoä boba made hamosa neebe amoda Gode dawadigi made nea. Mida, Gode eda boba hamolo nea. ⁹ Godea ïe Efege afädëfalï amo nagadaia digamalai. Ea amala hamoi amea nili namolöi namiäia amai. Amala digamalai ameadä Godea nili boba hamosa neebe amo olei. ¹⁰ Boba hamolo amoie mida gowe. Nilia edale boba hamoi made, eadale nili boba hamolahilä, nilia nafade hamoi amo hëmäia ïe malöea hile namolö amo odala ïala baagomäia e digamalai.

¹¹ Nïe damelë obeägilola dilie, Godea nili amala boba hamoi amea nilia nihilimu boba hamosa namolöla. ¹² Afädëa Gode made meli nea gaso, nili nihilimu boba hamosa aligiseda, Gode eege nilibalä dila nea, nilile isogi ïe boba hamolo amea hamese amo gadola hamosage neamelë. ¹³ Amaimo, Godea ïe Gesami niligali ï amea nilia ema dila neebe amoge, amase, ea nilima dila neebe amoge nilia dawadigimelë. ¹⁴ Nadoea ïe malö nili sege föi sulubadelagi neebe amo sulubadelagali damula aulo namiäia fisiga idai. Fisiga idai amo nilia siia bealahilä, ulufadigila säla ïahago. ¹⁵ Afädëa Yesu eda Godeie Efege neala säla ulufadigiseda, Godeda ebalä dila nea, amase, eege Godebalä dila neamelë. ¹⁶ Amaimo, Godea nili dofä boba hamosa neala nilia dawadigi nea. Gode eda boba hamolo nea. Afädëa boba hamosa aligiseda, e Godebalä dila nea, amase, Godege ebalä dila neamelë.

¹⁷ Nilia amala aligiseda, nilile isogi ïe boba hamolo amea hamese amo gadola hamosa nea. Amala hamosa neebe amea, nili nagadaia nea hi e gadoi aligilo amea, aligila

wagala gudisolo amo gala nili bedämolö made, geloi namolömelë. ¹⁸ Afädëa boba hamomolöge bedämolöge balagula gaula namolöi mademelë. Boba hamolo dofä fädäi amea bedälo amo nesiladigilo. Mida, sê molömadi neebe amea bedälo. Afädë bedälo neebe amoda Godeie boba hamolo amea hamese amo gadola made hamosa neamelë. ¹⁹ Godea dafidi nilidale boba hamoi amea nilia boba hamosa nea. ²⁰ Afädëa ie edooma bimolö habobaha nea sähalea, Na Godema boba hamosa neawela säседа, eda wäfalä sälo nea. Ea ie edoo amoli siia bealahilä, ili boba made hamosa nea galëda, Gode made meli neebe amo ea boba hamomolö amo uli nea. ²¹ Ea nilia hamomalola säla i amoda gowe. Afädëa Godema boba hamosa nea ie edooma boba hamomolöi galeala säi.

5

Geleso sosogoea nafade sulubadela nufuda salelo neebe

¹ Afädë Memelei amo dofä Yesu e nealahilä asigi afädë negei neebe amoli sulubadelada Godeie malö nea. Eedo afädë amoma boba hamosa neebe amoli sulubadelaie ie malö amomage boba hamosa nea. ² Nilia Gode boba hamolahilä ea hamomalola säla negei dibe amo nabala hamolo amea, nilia Godeie malölali neebe amo boba hamolo neala helësëmolö dialea. ³ Mida, Godema boba hamolo amoda gowe. Ea hamomalola säi amo nabala hamolo. Amoda iliawai made, hamomolöi dialea. ⁴ Mida, Godeie malö nefolalebe amoliada nagadaia nafade hamolo elö elöla dibe amo nufuda salala baagila aulo nea. Yesu Gelesoma asigi afädë negei neebe amea nagadaia nafade hamolo dibe amo nufuda salalahilä baagila asimelë. ⁵ Nagadaia nafade hamolo dibe amo nufuda salala baagila moholö neebe amoda nowëa. Amoda gowea, Yesu e Godeie malö neala sälahilä asigi afädë negei neebe ameamu baagila moholöi nea.

Godea ie malömadila namolöi namolö i

⁶ Ödäeage healeage misi amoda Yesu Geleso*. Ödäeamu made, ödäeage healeage misi. Gesamia dofä sälo amea dofä amala misi amo säla iaha nea. ⁷ Ohodoa ilia dofä amala misila säla iaha nea. ⁸ Gesamige, ödäge, healeage amolile adoda afädëdimu säla iaha nea. ⁹ Udia dolöea siia meli amo dofä säsebelä asigi afädë negelomelë. Amai gaso, Godeie ado dofä sälo dibe amea udia dolöie ado sälo amo baagila asi dialea. Mida, e Gode nea. Elöda, hile efegeie säsisä nea. ¹⁰ Amala säla i amo, afädëa Godeie malöma asigi afädë negei neebe amoie isogi ie malöea hamoi Eedoea säsisä neebe amo neala gaula nea. Amai gaso, elöea Godema asigi afädë made negei nea, Gode eda wäfalä sälo neala helësëlo nea. Mida gowe. Ie malöea hamoi säla i amo dofä gabula asigi afädë made negei amea. ¹¹ Amaimo, ado säla i amoda gowe. Godea niligali namolöi namolö i. Ie malömadila namolöi namolö amo i. ¹² Afädëa ie malöma dila neebe ameadä namolöi namolö amo gaula nea. Afädëa ie malöma dila made neebe ameadä namolöi namolö amo made gaula nea. ¹³ Godeie malöie ëigi asigi afädë negei nefolalebela dilie, dilia namolöi namolö gaula nebego dawadigimäia, na dilima ado gowe dëdëla iäsisago. ¹⁴ Nilia Godea helësëi dibe amo gadola ema adosa nea, nilia afädë nabaseda, ea nilia säi amo gadoi imolömelë. Ameadä nili ie siigi bedäla made gelola neamelë. ¹⁵ Nilia ema ado afädë nabasegi, ea nabolö gabula dawadigi nefolalebe amea ema nabi amo imolö gabula dawadigi nefolalea. ¹⁶ Afädëa ie edooea nafade hamosa neë beaseda, nafade amo gadoi hamose ameadä baagomolöi made galëda, Godema nabaseda, Godea ema namolö imolömelë. Amo säsebe amoda, nafade ameadä ili baagomolöie made säha nea. Amaimo, na gomalä säha, nafade hamose ameadä baagolo dialea. Nafade amoie dilia adolasimalola säha maade. ¹⁷ Asiala hamolo sulubadelada nafademu. Amai gasoda, nafade hamose ameadä baagolo made, nafade odoä amo gadoi dialea.

* **5:6:** 5.6 Giligi adogida ulufadigila dëdëi made, ödä heale elemu säi. Dawadigi odoä neebe amoliada, ödäla säi amoda Yesu ödägi gei amo helësëi. Healela säi amoda Yesu baagoi amo helësëi.

¹⁸ Nilia helësésaleada, afädë Godeie malö neebe ameadā nafade hamosamu aligilo made neala helësësa. Mida, Godeie efegea e sigi neëgida, nafadelasiloie busa neebe ameadā e diigimolöi made nea. ¹⁹ Nilida Godeie malö neebe amoda dawadigi. Nafadelasiloie busa amea nafade hamolo neebe amoli sulubadela beaha neebe amoge nilia dawadigi. ²⁰ Godeie malö nagadaia digai amo nilia dawadigi nea. Nilia Gode dofä neebe amo dawadigimäia ea dawadigilo amo niligali i. Nilia dofä Gode neebe amoma dila, ie malö Yesu Gelesomage dila nefolalea. Gode eda dofä nea. Namolöi namolö amoda hi e gelola nea. ²¹ Nie malöla dilie, wäfalä sälo gode neebe amo helësëlahilä, gasi gala sigola namialo. Hä amo.

Agedu Yone

Neala olelo oboba

Yonea beba agedu gowe dëdëi amoda ado holöbö obobala säi amo gowe. Geleso sosogo dihilimu boba hahamosa namolö dialeala säi. Amase elöda, wäfalä säsäla olelelo neebe amolia dili neala golila dahila neloea hedabola idihë namialola dëdëla ï.

¹ Neda ëdëi sali dafidiloea udia Godea memelei* ïe malölalima dëdëla ïahago. Na dili dofä boba hamosa neamelë. Namu made, ado dofä dawadigi ili sulubadelaage dili boba hamosa nea. ² Ado dofä nilile isogi dibe ameage amo nilibalä diamolöi dibe ameage dili boba hamosa nea. ³ Nado Godeage, ïe malö Yesu Gelesoeage dofä nili boba hamola, elea ugila negela, nili bobasëla, aealasiloea nilile isogi gelolasimolömelë.

⁴ Nadoea nilia hamomalola säi amo gadola dïe malö odoaea ado dofä amo bëgëla awähala säi amo nabalahlä, na edefademalä obeägimelë. ⁵ Amai gabugi, udiao, nili nihilimu boba hamodi. Hamomalola säla negei dëdëla ïasise amoda gähe made, mi gäwia amila nilibalä dilo amo. ⁶ Boba hamolo amoda gomalä. Ea hamomalola säla negei amo gadola bëgëla awäla hamolo. Ea hamomalola säla negei amoda gowe. Dilia mi gäwia amila nabi amo bëgëla hamomalo. ⁷ Mida, dahila nelo yafiea Yesu Gelesoda dolö domalola digai madela säsäla sege elö elögi afiaha maadei. Amolida dahila nelo, Gelesoïe ado nii nea. ⁸ Amai gabugi, dilia hamoi amoïe bidi nimolö amo made neala dabadigiloea, idihë namialo. Bidi amo sulubadela nimolöïe amala namialo. ⁹ Afädëa Gelesoea säla olelei amo hedabola gaula made, ado odoa balagula gaula neebe amoda medelala baagila asi neebe amobaläda Gode e nea made. Afädëa ea säla olelei amo hedabola gaula neebe amobaläda Efegele Eedole nea. ¹⁰ Afädëa dili neebea maala, Gelesoea säla olelei amo gadola made, elö gaula maaseda, e säla olela gausiala mosöa maala fimola sämabio. ¹¹ Afädëa e säla olela gausiaseda, ïe nafade hamosa neebe amo ebalä dila hamosa nea.

¹² Na dilima ado yafie säla ïmolö gaso, bebagi dëdëla ïase amo dofea made. Ne dili neebea söfë mudulä. Maala nea dilile migalä beala säla idulä, nili obeägisa maademolöïe.

¹³ Dilile dialifi memelei* amoïe malölali dilima ilia hawioila säsisago. Hä amo.

* **1:1:** 1.1 Udia Godea memelei amo gadoida Geleso sosogo.

* **1:13:** 1.13 Agedu Yone 1 bimalo.

Osoda Yone

Neala olelo oboba

Yonea beba osoda gowe dödëi amoda udia dolö Godea wela ifosi amoli beaha aligilo ëi Gaiusama dödëla ï. Dödëla ïahalea, Yonea Gaiusaea Geleso sosogo sigi nea ugila negesa nelo amoïe nesegesamelëla säla ï. Nesegehalilä sähalea, Dolö afädë ëi Daiodelefsia asiala hamosebe amoïe hedabola siia bealahilä, sigola namialola säla dödëla ï.

¹ Neda ëdëi sali dafidiloea, nïe damelë aeaifalï Gaiusao, na di dofä boba hamosa nea dima dödëla ïasisago. ² Nïe damelë aeaifalïe, nelebo dia hamosa nebege hedabola hamosa namiäiage, di olola made hedabola namiäiage, die gesami hedabi neebe amo gadola namiäia helësësamelë. ³ Dofä sämolömadi namolöi nelo amo gadola, asigi falagasei nea dofä sämolömadi namolöi neamelëla nedoo odoa maalahilä nema säla ï amo nabalahlilä, na edefademalä obeägïmelë. ⁴ Afädëa sähalea, Die malësä dofä sämolömadi asi namolöi neala säse nabalahlilä, na edefademalä obeägïsa aligilo. Na obeägïlo ameada obeägïlo sulubadela baagila asi dialea.

⁵ Nïe damelë aeaifalïe, di asigi falagasei nea. Didoollali ugila negeladigi, odoa ilia di dawa made nefolalebe amoli ugila negeladigisa nebegoda hedabola hamosa nebegola säha. ⁶ Amolia udia dolö Godea wela ifosi yawe nefolalebe welima dia boba hamolo amo säla ïmelë. Amala säla ïlo amoli nelebo gaula nawesa namolö awäsebe amo gadola afiasebea ami Godea helësëse amo gadola dia ili ugila negemalo. ⁷ Mida, ili Yesuïe ëigi awähalea, Godema asigi afädë negei made nefolalo amolile nelebo afädë iligali ïmäiala made helësëla, bahïla asi gabio. ⁸ Amala hamolo amoïe nilia ilibalä dofä säloïe hamoi gedola hamomolöïe dia ili ugila negemolö dialea.*

⁹ Na beba dödëla udia dolö Godea wela ifosi di neebea nefolalebe amolima ï. Amala ï gasoda, Daiodelefsia e busa namolöïla helësëlahilä, na ado säi amo fisi gabio. ¹⁰ Ea nilïle ëi säla udia dolö odoama ado nafadefalï nafadege wäfalï sämolöge säha neebe amo ne dili neebea maalahilä, ea nafade hamolo amo dilia nabuäia na säla ulufadigimolömelë. Ea amomu hamolo made, edoolali odoa maasegige dili misigolela säla obeägïlo mademelë. Amala hamolo made nea, udia dolö odoaea dili maase amoma mosöa fimäia fu ïmolö helësëi neebe dilia udia dolö Godea wela ifosi odoabalä seëge ili segea doadigila mosäia eada nesiladigimolömu helësëlomelë.

¹¹ Nïe damelë aeaifalïe, nafade hamolo neebe amolia nafade hamolo amo gadola hamola oodo bibila hamola made, hedabi hamolo neebe amolia hedabi hamolo amo gadola hedabi hamola oodo bibila hamosa namialo. Udia dolö hedabi hamosa neebe amolida Godeïe malö nea. Nafade hamosa neebe amoliada e melï made nea.

¹² Udia dolö sulubadelaëa Demediliasa eda gowe gadoi neala säha aligilomelë. Eada dofä sämolömadi nea ea dofä sämolö gauï neebe amo gadoi neala olelo nea. Nilïage e siia bealahilä, eda gowe gadoi neala sälomelë. Dia nilïa säsebeweda mogola säsebelä dawadigi.

¹³ Ado sämolö yafie gaulea gaso, dima bebagimu dödëla ïmolö habosebemelë. ¹⁴ Holöfalï nelolahilä, halïgïla odagi beaha nea sämolöïe ne di neebea mudulä.

¹⁵ Aealo dima diamïäia hamesamelë. Damelë odoa amolia dima hawiosebegola säsisago. Alïle damelë di neebea neebe amoli hïdo hïdolama hawioïla säïla säla ïmalo. Hä amo.

* **1:8:** 1.5-8 Dolö amolia Gode mala säla ïïa wage nawesa namolö asi.